TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Dildeki zenginlik, düşüncedeki zenginliği getirir. Dü- (I)
şünce zenginliği ise bireyin sahip olduğu kelime ha (II)
zinesi başta olmak üzere sağlam bir ifade gücü, ör- (III)
neklendirme kabiliyeti ve üslubu gibi hususların varlığı ve etkili kullanımına bağlıdır. Ana dili, kültürü ile birlikte öğrenilir ve öğretilir. Dili, sadece dil bilgisi kuralları ile öğretmek, o dili öğrenen ve öğretenler için hem zor hem de keyifsizdir. Bu anlamda dili kültürü ile birlikte öğrenemeyen bireylerin sağ- (IV)
lam bir dil kullanımına (V) ulaşması da oldukça zordur.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. varlıkların, kavramların, dilde karşılığını eksiksiz bulması

B) II. kavramların ve bunları aktaran sözcüklerin çokluğu sayesinde düşünce üretebilme

C) III. anlama gücü gelişmiş olma

D) IV. bireylerin, sözlü ve yazılı ürünlerle bir bütünlük oluşturarak dili öğrenememesi

E) V. doğru ve dilin inceliklerini yansıtan bir dil kullanımı

2. "Yazma, iletişim kurmanın, duygu, düşünce ve tasarıları, görüp yaşananları anlatmanın bir yoludur. Bunun için yazma eğitiminin etkili bir biçimde verilmesi gerekir."

Söz konusu yazma eğitiminin anlatıldığı bir parçadan alınan aşağıdaki cümelerin hangisiyle, ayraç içinde verilenler arasında anlamca bir ilişki yoktur?

A) Hayatı, olayları, gerçekleri ve insanları anlamak için onların arasına karışmak, onlara gören gözlerle bakmak gerekir. (İyi bir gözlemci olma)

B) Düşüncenin eğitimi sadece onu uyaran, ona yol gösteren nedenlerin bir düzene konmasıyla sağlanır. (Düşünmeye önem verme)

C) İnsanoğlunun okumadan birikim kazanması ve dolayısıyla yazı yazabilmesi mümkün değildir. (Okumaya önem verme)

D) Birikim kazanmak için dinleme de ihmal edilmemelidir. (İyi bir dinleyici olma)

E) Kişinin, kendine güvenerek özgün olanı yaratmak için sıradanlıktan uzaklaşması gerekir. (Taklide yönelme)

3. (I) Bir roman kişisinin çok yönlü olmadığını anlamak için inandırıcı bir biçimde bizi şaşırtabiliyor mu, şaşırtamıyor mu, ona bakarız. (II) Eğer hiç şaşırtmıyorsa yalınkattır. (III) Şaşırtabiliyor da inandırıcı olamıyorsa yuvarlaklık taslayan yalınkat bir kişidir. (IV) Çok yönlü kişi, yaşamın hesaba kitaba uymayan değişkenliğine sahiptir. (V) Yazar, bu tür kişilerinin ortama uymalarını ve romanın öteki ögeleri ile bağdaşıp kaynaşmalarını sağlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde koşul ilgisi vardır?

A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV. D) IV. ve V. E) II. ve V.

ESEN YAYINLARI

4. (I) Angut (casarca ferrugiena) büyük boy bir ördek türüdür. (II) Su kuşu olmasına karşın yuvası kayalıklardadır, yavruları siyah çizgilidir, yuvadan suya yürüyerek gelir; kazlar gibi çayırda otlamayı sever. (III) Aptal, bön insanlara verilen "angut" adı, hayvanlara yapılan diğer yakıştırmalar gibi yanlıştır, nedeni eşi vurulduğunda angutun kaçmamasıdır. (IV) Angut, avcının onu da vuracağını bile bile eşinin başucunda durur, bu onun sadakatindendir. (V) Çünkü ömür boyu tek eşlidir, eşi ölürse ömrünün geri kalanını tek geçirir. (VI) Bu yüzden gerçek avcılar, angut vurmaz, bunu uğursuzluk sayarlar.

"Angut" **adı verilen hayvanın ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) I. cümlede hayvanın türü belirtilmiştir.
B) II. cümlede angutun özellikleri verilmiştir.
C) III. cümlede yaygın bir inanışın yanlışlığı vurgulanmıştır.
D) IV. cümlede insanların, hayvanların davranışlarına kendilerine göre bir anlam verdikleri belirtilmektedir.
E) VI. cümlede doğanın herkesçe bilinmeyen kurallarının olduğu dile getirilmiştir.

5. (I) Bilim ya para kazanmaya yönelik ticari bir etkinliktir ya da bir oyundur sadece. (II) Edebiyat bir eğlencedir, oyundur. (III) Nereye bakılsa ahlakın üzerine oturacağı bir temelin eksikliği sezilir bana göre. (IV) Herkes kendisi için uğraşıp didinmekte, düşünmekte, politika yapmaktadır. (V) Oysa herkesin çalışması tüm insanlık adına olmalıydı.

Bir yazarın toplumsal yaşam konusundaki görüşlerini yansıtan numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede "bilim" kavramıyla ilgili bir seçme söz konusudur.
B) II. cümlede edebiyatın tanımı yapılmıştır.
C) III. cümlede "görelik" anlamı vardır.
D) IV. cümlede insanlık adına özverili çalışma dile getirilmektedir.
E) V. cümlede üzüntünün kaynağı ve idealler belirtilmektedir.

6. (I) Saçı da teni de değişir kişinin elbet. (II) Fouché (Fuke) ise saçı, teni değişmeden kişilik değiştiren "ustanın ustası" bir politika adamı. (III) Kutuptan kutba geçebilen büyük bir zekâ! (IV) Yok, gülmeyin! (V) Fouché'nin dâhi olduğunu Balzac söylüyor.

Numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş bir belirtili isim tamlaması vardır.
B) II. cümlede isim tamlamasının sıfatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede hece düşmesi vardır.
D) IV. cümlede dilek kiplerinden emir kipinin ikinci çoğul kişisi kullanılmıştır.
E) V. cümlede "dâhi" sözcüğü "dahi" bağlacıyla sesteşlik oluşturur.

7. (I) Günün cehennem sıcağına karşılık biraz serinlikle gelmiş akşam. (II) O koca arazide akşamın karanlığında yüzlerce çadır, benek benek ışıklı. (III) Çaylar, sabahtan gece yarılarına dek hep tazeleniyor. (IV) Mırıl mırıl konuşmalar, seslenmeler, gülüşmeler... (V) Çoluk çocuk, kızlar, delikanlılar, koşuşmalar, oyunlar... Bir masal dünyası!

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir "ikileme" vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Korktuğumuz biricik şey korkunun kendisidir, korkunun üzerine gidip bundan kurtulmak gerekir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) İsim-fiil, sıfat-fiil, bağ-fiil
B) Ek eylem
C) Belirtili isim tamlaması
D) Birleşik zamanlı eylem
E) Belgisiz zamir

ESEN YAYINLARI

9. Müziğin bir eğitim aracı olarak kullanılması her çağda kabul edilmiştir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yardımcı eylemle oluşturulmuş birleşik eylem kullanılmıştır.
B) Yüklem, öznesine göre edilgen bir eylemdir.
C) Ögelerinin sıralanışı "özne - dolaylı tümleç - yüklem"dir.
D) Yapısına göre girişik birleşik cümledir.
E) Dizilişine göre düz (kurallı) cümledir.

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı <u>yoktur</u>?**

A) Hamamda yangın çıkınca turistler, peştamellerle kendilerini dışarıya attılar.
B) Disiplin anlayışımız birebir öğretmen-öğrenci iletişimini sağlama temeline dayanır.
C) Biz Afganlar çayı çok sever, çaydan bıkmayız.
D) Bankamızda ödemelerinizi 16.00'a kadar yapınız.
E) Alış veriş bittikten sonra antikacı bize ufacık bardaklarda yeşil çay ikram etti.

11. Victor Hugo, bir romanında krallık yanlısı bir markiyi şöyle konuşturur ( ) ( ) Eğer Voltaire'i asmış; J.J. Rousseau'yu küreğe göndermiş olsaydık bütün bunlar olmayacaktı. Ah ( ) bu aydınlar ne bela ( ) ( )

Bu parçada boş bırakılan parantezlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (:) (") (,) (!) (") B) (:) (–) (!) (!) (–)
C) (.) (") (,) (.) (") D) (:) (") (–) (?) (")
E) (.) (–) (!) (?) (–)

12. Sen bir ağlayış gibisin
Bir çocukluğu sürüklüyorsun kanında
Akşam oldu muydu gaz lambası yakılır
Nerde olursa olsun!

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü daralması
C) Kaynaşma
D) Ünsüz sertleşmesi
E) Ulama

13. (I) Ben bu bilgisayar denilen aletten çektiğimi başka hiçbir şeylerden çekmedim, desem yeri var. (II) Uzun yıllardır aramız çok iyiydi. (III) Başlangıçta yaptığı gibi otuz kırk sayfayı birden yok edivermesi, durup dururken kilitlenmesi, satırları harmanlayıvermesi kalmamıştı. (IV) Beni sinirden hüngür hüngür ağlattığı günler çok uzaklardaydı artık. (V) Bu, geçen aya kadar böyle geldi ama geçen ay!..

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) I. ve V.

14. (I) Her yazının belli bir hedef kitlesi olmalıdır. (II) Çünkü her yazının anlaşılma durumu veya okunma isteği aynı düzeyde olmayabilir. (III) İnsanların ilgilerinin farklılığı ve bilgi düzeylerinin değişkenliği yazılacak yazıların belli bir hedef kitleye göre ayarlanmasının gereğini ortaya koymaktadır. (IV) Yazıyı metin türüne göre oluşturmak için yazma konusunda belli bir seviyeye ulaşmak gerekmektedir. (V) Yazıların hedef kitlesinin belirlenmesi bir taraftan yazarın başarısını artırırken diğer taraftan yazının anlaşılmasını da kolaylaştırmaktadır. (VI) Bu durum aslında karşılıklı olarak birbirini tamamlayan bir süreçtir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

ESEN YAYINLARI

15. (I) Bir insana sempati duymak demek, o insanın sahip olduğu duygu ve düşüncelerin aynısına sahip olmak demektir. (II) Karşımızdaki kişiye sempati duyuyorsak onunla birlikte acı çekeriz ya da seviniriz. (III) Empati kurduğumuzda ise karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini anlamak esastır. (IV) Sempatide "yandaş" olmak esastır, kendimizi sempati duyduğumuz kişinin yerine koymamız ve onu anlamamız şart değildir. (V) Empati kurduğumuzda ise karşımızdaki kişiyle aynı duyguları ve görüşleri paylaşmamız gerekmez; sadece onun duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışırız. (VI) Empatide anlamak, sempatide ise anlamış olalım ya da olmayalım, karşımızdakine hak vermek söz konusudur.
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce, düşüncenin akışına uygun olarak "Çünkü bir insanı 'anlamak' başka şeydir, ona 'hak vermek' başka şey." **cümlesi getirilmelidir?**

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

16. "Gülün kalbi" egzersizini gerçekleştirmek için gerekli olan taze bir gül ve sessiz bir yer. Gülün merkezine doğru gözlerini ayırmadan bakmaya başla, merkez gülün kalbidir. Gülün kalbi yaşama çok benzer. Yaşam yolunda ilerlerken dikenlerle karşılaşacaksın fakat kendine güveniyorsan ve düşlerine inanıyorsan sonunda dikenleri aşarak çiçeğin görkemli güzelliğine ulaşırsın. Güle bakmaya devam et. Rengine, dokusuna ve şekline dikkat et. Güzel kokusunu içine çek, yalnızca gülü düşün. İlkin zihnine başka düşünceler girecek ve dikkatini gülün kalbinden uzaklaştıracak. ----. Ama üzülmen gereksiz. İlerleme çabuk gelecektir. Dikkatini basitçe tekrar odaklandığın güle çevir. Kısa sürede zihnin gelişecek ve disiplin kazanacak.

Bu metinde dil ve düşünce bütünlüğünün sağlanabilmesi için, boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu, hiçbir zaman başaramayacaksın demektir.
B) Bu, senin çağrışım zenginliğini gösterir.
C) Bu, eğitimsiz bir zihnin işaretidir.
D) Bu, işlerin yolunda gittiğini gösterir.
E) Bu, başkalarının başına gelmez.

17. Kalbimizin çalışmasını açıklayabilmek için onu iki katlı, dört odalı bir ev olarak düşünebiliriz. Kastan yapılmış duvarların dakikada 60-70 kere kasılmasıyla yukarı kattan aşağı katlara açılan kapılardan geçen kan buradan tüm vücuda ve akciğerlere pompalanır. Hiç durmadan kasılıp gevşeyen kalp kasının beslenmesi için kalbin duvanlarının üstünde dallanıp yayılan damarlar, evdeki su tesisatı gibi kalp kasının her yanına kan götürür.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
B) Bilimsel bir konu halkın anlayabileceği bir dille anlatılmıştır.
C) Öğretici anlatım kullanılmıştır.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Mizahi anlatım ağırlıktadır.

18. Kıyıdaki evden sürekli değişen bir deniz manzarası görülüyordu. "Med-cezir"in "cezir" zamanlarında üzerinde teknelerin kayıp gittiği o koca deniz, bir istiridye tarlasına dönüşüyordu. İnsanlar ellerinde sepetler, ayaklarında lastik çizmelerle yörenin o ünlü deniz ürünlerini topluyor, vurgun yemiş gibi yan yatıp karaya oturmuş tekneler ise sabırsızlıkla denizin yükselmesini bekliyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Nitelendirmelere başvurulmuştur.
B) Çoğullaştırmalara yer verilmiştir.
C) Terimler kullanılmıştır.
D) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
E) Gözleme ağırlık verilmiştir.

ESEN YAYINLARI

19. Gerçek dünya ile bunların dile getirilmesi arasında bir dil içinde çok farklı biçimler olabilir. "Deve" sözcüğü standart dilde türü gösterir ama ayrıntı bilgisi vermez. Ayrıntı vermek gerektiğinde erkek deve, dişi deve, deve yavrusu gibi tamlamalara başvurulur. Toroslardaki göçebe gruplar arasındaysa yaş, cinsiyet, tüy rengi gibi farklı nedenlerle daha ayrıntılı bir adlandırma görülür: potuk "deve yavrusu", dorum "bir yaşındaki deve", lök "tüylü erkek deve" ...
Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
B) Örneklemeye başvurulmuştur.
C) Soyutlamaya başvurulmuştur.
D) Açıklama yapılmıştır.
E) Yalın bir dil kullanılmıştır.

20. Kutadgu Bilig adlı eserde şöyle denilmektedir: "Bir işin olduğu zaman tanıdık ara; her türlü iş, tanıdıkla yoluna girer." (s. 45-46). O günün şartlarında iş takibinde formal yollar yeterince kurumlaşmadığı için, informal yollara başvurulması, örneğin tanıdık aranması doğal kabul edilebilir. Ancak aradan bin sene geçtiği halde hâlâ her işte özellikle devlet kapısında tanıdık arıyoruz. Acaba kurumsallaşma mı yeterli düzeyde değil, yoksa tanıdık arama alışkanlığımızdan ötürü mü böyle davranıyoruz?
Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Geçmişe sıkı sıkıya bağlı olunmasından, geleneklerin baskın oluşundan
B) Günümüzde her işte, özellikle devletle ilgili işlerde iş takibinin tanıdıklar aracılığıyla sürdürülmeye çalışılmasından
C) Kurumsallaşmanın yeterli olmamasından, insanların mecburen tanıdık aramasından
D) Alışkanlıklarımızdan kurtulamayışımızdan
E) Yol gösteren eserlerin azlığından

21. Reklamı asla bir sanat olarak görmedim ve görmemeye de devam ediyorum. Yetiştirdiğim –ben çok yazar yetiştirdim– yazarlarda bunların üzerinde çok dikkatli olarak durdum. Herhangi bir sanatsal gönderme taşıyan bir mesajın üstünü çizdim. Bir reklam yazarı bana göre herhangi bir pazarlamacıdır. Biz her bir tüketiciye bir kişiyi göndersek, pazarladığımız malı anlatsak o zaman reklama ihtiyaç kalmaz. Reklamın dili, o adamın dilidir, asla sanatçının dili değildir. O yüzden de ben reklamcılığımı müthiş bir rahatlıkla yaptım. Hiçbir şekilde birini ötekine karıştırmadım.
Bu parçadan, söz konusu "reklam yazarı" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) İşinde başarılı olduğu ve kendini kabul ettirdiği.
B) İlkelerinden taviz vermediği.
C) Halkı eğitmeyi amaçladığı.
D) Sanatsal kaygı taşımadığı.
E) İşinin sınırlarını doğru çizdiği, hedef kitleyi doğru saptadığı.

22. Bilge Karasu, gerçeğe benzeyen bir dünyada, gerçeğe benzer çalışmalar bekleyen okuru "bilgeliğiyle" yorabilir. Ama bunu yaparken birkaç şey daha başarır. Son iki yüzyılını Batı tipi natüralist-realist ya da daha başka roman arayışı içinde geçirmiş Türk romanı için menkıbelerden, destanlardan, masallardan kaynaklanan, asıllarına benzeyen ama farklı da olan bir dünya önerir, ayrıca bunları evrensel unsurlarla besleyerek daha büyük bir mirasa bağlar.
Bu parçada Bilge Karasu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Yerelliğe ve millîliğe önem vererek bunları ön planda tuttuğuna
B) Kurmaca bir dünya oluşturduğuna
C) Her okura hitap etmediğine, yazılarından bilgeliğinin sezildiğine
D) Doğu ve Batı kültürünü özümsediğine
E) Türk romanını, Batı tipi natüralist-realist ya da başka roman arayışından çıkardığına

ESEN YAYINLARI

23. Gerçek bir sanat yapıtının, roman olsun şiir olsun resim olsun her zaman anlaşılamayan/açıklanamayan bir yanı vardır. Ola ki onu sanat yapıtı yapan nitelik de bu yanıdır. O yapıtı anladığımız ölçüde bu gizemin ayrımına varırız. Ayrımına varmak, gizi anlamak ya da kavramak değildir. Açıklamak ve çözümlemekse hiç değil. O gizemin varlığını duymaktır. İşlevini en iyi yerine getiren eleştirmen, denemeci bu gizi açıklamaya kalkmaz; olsa olsa bize o gizin varlığını duyurur. Daha da ileri gideceğim, sanatçının kendisi de o gizi açıklayamaz bize. Çünkü sanat yapıtı yazarını, şairini, ressamını aşarak gerçekleşir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, gerçek sanat yapıtının özelliklerinden biri değildir?

A) Yazarını, şairini, ressamını aşar.
B) Denemeci ve eleştirmen tarafından sadece yapıttaki gizin varlığı duyurulabilir.
C) Her zaman anlaşılamaz/açıklanamaz.
D) Gizin kavranması ve çözümlenmesi konusunda yapıtı oluşturan sanatçının da yapabileceği bir şey yoktur.
E) Yapıttaki gizin ayrımına varılamaz.

24. I. Çığlığı duydum. Bu çığlık üzerine bir adamı zorlayanlar bir an durup çevreyi dinlediler. Ama pek önem vermediler çığlığa, içlerinden korku geçmedi, yeniden sürüklemeye koyuldular adamı.
II. Bir vapur köprüye doğru gitmekte. Ufacık bir Boğaz vapuru. Bir de kocaman şilep duruyor açıkta. Bir adam ayak ayak üstüne attı. Niye park bu kadar ıssız? Hele şükür ihtiyar bahçıvan var. Biriyle konuşuyor, parkın bekçisi olmalı.
III. Nimet Hanım, ayağa kalktı ve iki eli arkasında, uzun eteğini hışırtılarla sürüyerek odanın içinde uzun uzun yürüyüp dolandı. Ruhunda kendi de fark etmeksizin bir sarsılma, bir çöküntü oldu.
IV. Kahvenin içinde hemen hemen kimsecikler kalmamıştı. İsmail, durdu, bir an etrafına baktı. Sonra ağır ağır köy meydanına doğru yürüdü. Rengi uçmuş, ince, burma, kara bıyıkları dimdik olmuştu.
V. Ayaklarım çamura batmıştı ve çamuru paspasa sürerek çıkaramıyordum. O zamana kadar beraberimde ne çok sır taşıyıp getirmiştim eve ama bugün taşıdıklarımın yanında hepsi çocuk oyuncağı kalırdı.

Numaralanmış parçalar, anlatıcının bakış açısı yönünden ikişerli eşleştirilirse hangisi dışarda kalır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

25. Göz gördü gönül sevdi seni, ey yüzü mâhım!
Kurbanın olam var mı benim bunda günâhım?

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi kullanılmamıştır?

A) Mecazımürsel B) Nida
C) Teşbih D) Rücu
E) İstifham

26. Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine
Civarından çığlıkla yorgun martılar kaçtı;
Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine
Hayal iklimlerine bir gemi yelken açtı.

Bu dörtlük ahenk ögeleri bakımından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

A) Çapraz uyak
B) 14'lü hece ölçüsü
C) Tam ve zengin uyak
D) Aliterasyon
E) Ek redif

27. Gül budanmış dal dal olmuş
Menekşesi yol yol olmuş
Siyah zülfün tel tel olmuş
Biz bu yerlerden gideli
Gurbet ellere düşeli
Gül menekşeye karışmış,
Küskün olanlar barışmış,
Taze fidanlar erişmiş
Biz bu yerlerden gideli
Gurbet ellere düşeli

Bu dizelerin nazım biçimi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bir türküden alınmıştır.
B) Bentlerden oluşmuştur.
C) Kavuştak (bağlama) kullanılmıştır.
D) Teması duygusal bir kavram olan "gurbet"tir.
E) Dizelerde tam ve zengin uyak yer almıştır.

ESEN YAYINLARI

28. I. "Eğer sevdiceğim benim olmazsa
Bakın şu gözümün yaşına benim."
II. "Ey sevgi anladım bu uzaktan seda ile
Ömrün yegâne lezzetidir hatıran bile."

İki bölümde verilen dizelerde kullanılan şiir türü için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğrudur?

A) Birinci bölümdeki dizeler lirik, ikinci bölümdeki dizeler epik şiire örnektir.
B) Her ikisindeki dizelerde de lirik şiir kullanılmıştır.
C) Birinci ve ikinci bölümdeki dizelerde didaktik şiir hâkimdir.
D) Her iki bölümdeki dizelerde pastoral şiir kullanılmıştır.
E) Birinci bölümdeki dizeler epik-lirik, ikinci bölümdeki dizeler ise satirik şiirdir.

29. **Aşağıdakilerden hangisi halk edebiyatının özelliklerinden biri değildir?**

A) Aşk, doğa, ayrılık, hasret, ölüm, yiğitlik gibi konular gerçekçi bir biçimde işlenmiştir.
B) Dil, konuşulan halk dilidir ama divan edebiyatına özenmenin sonucu olarak ya da tasavvuf edebiyatının etkisiyle yabancı sözcükler görülebilir.
C) Hece ölçüsüyle, saz eşliğinde söylenir.
D) Şiirlerde başlık yoktur, şiirler koşma, semai, varsağı, destan gibi nazım biçimleriyle anılır.
E) Özden çok biçim önem taşır, uyak kulağa değil, göze hitap eder.

30. **Aşağıdakilerin hangisinde Mevlana'nın eserleriyle ilgili verilen bilgi yanlıştır?**

A) **Mesnevi:** Yirmi altı bin beyitten oluşmuştur, dinî, tasavvufi ve ahlaki yanı ağır basan didaktik eseridir.
B) **Divan-ı Kebir:** Diğer adı Şemsü'l-Hakayık'tır.
C) **Fihî Mafih:** Tasavvuf, din, ahlak, felsefe, dünya, insan konusunda görüşlerini yansıttığı şiirleridir.
D) **Mecalis-i Seb'a:** Yedi vaazının bir araya getirilmesiyle oluşmuş eseridir.
E) **Mektubat:** Devlet adamlarına, dostlarına yazdığı 145 mektubun toplandığı eseridir.

31. Bir aşiret beyinin yıllarca çocuğu olmaz. Bey, ikinci defa evlenmek zorunda kalır. Birinci karısı, düğün yapıldığı gün evde duramaz, kendini dışarı atar; bir taş üzerine oturur, gözlerinden kan yaş döker. Bu sırada bir derviş ortaya çıkar. Derviş koynundan bir taş çıkarıp kıza verir ve şunları söyler: "Kızım! Bunu bir kundak yap, ninni söyle. Ümidini yitirme, Allah'a güven. O sana muradını verecektir." Kadın, dervişin dediklerini yapar, yanan yüreğini söylediği sözlerle soğutur. Allah, taşa can verir. O sırada komşu odada ikinci karısının yanında olan bey, çocuk sesini duyar, hemen oraya gider. Eşini, koynunda bir çocuğu sallarken gören bey, ikinci eşini memleketine gönderir. İlk eşiyle mutlu yaşar.

Anadolu'nun hemen her yerinde anlatılan bu ---- tuhaf bir inandırıcılığı vardır. Bu yönüyle ---- ayrılır. Bu metin, anlatılanların 1980'de Sivas'ta saptanan bir ----.

Boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) efsanenin – masaldan – varyantıdır
B) masalın – efsaneden – versiyonudur
C) esatirin – hikâyeden – rivayetidir
D) söylencenin – tarihten– varyantıdır
E) rivayetin – romandan – versiyonudur

32. I. Taşlıcalı Yahya
II. Ali Şir Nevai
III. Nev'îzade Ataî

Numaralandırılmış şairlerin ortak özellikleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Hamse sahibi olmaları
B) Şiirlerini Çağatay lehçesiyle yazmaları
C) Anadolu'da doğup yaşamış olmaları
D) Aynı yüzyılın sanatçıları olmaları
E) Süslü nesrin temsilcileri olmaları

ESEN YAYINLARI

33. Bu nesir tarzında seciler (düz yazıdaki uyaklar), söz ve anlam sanatları çok kullanılmıştır. Arapça ve Farsça sözcükler kullanmak, cümleler arasına Arapça, Farsça, Türkçe beyitler, dizeler, âyetler, hadisler serpiştirmek bu nesirde görülen özelliklerdir.

Aşağıda yazarıyla birlikte verilen eserlerden hangisi, bu metinde tanıtılan nesir tarzının örneği değildir?

A) Tazarrunâme – Sinan Paşa
B) Şikâyetnâme – Fuzulî
C) Kabusnâme – Mercimek Ahmet
D) Habnâme – Veysi
E) Hamse – Nergisî

34. Bu ayrılık bana yaman geldi pek,
Ruhum hasta, kırık kolum kanadım.
Ya gel bana ya oraya beni çek.
Gözüm nûru, oğulcuğum, Nijad'ım!

Üç oğlunun, özellikle bu şiirinde görüldüğü gibi Nijad'ın ölümü, gözyaşı dolu, ölüm karşısında sızlanan, acılı bir duyarlığı geliştirmesine yol açan, karamsarlığı ve bireyselliğiyle Servetifünun şiirini etkileyen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Nabizade Nâzım
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Samipaşazade Sezai

35. **Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun şiirinin genel özelliklerinden biri değildir?**

A) "Her şey şiirin konusu olabilir." düşüncesi hâkimdir.
B) "Sanat için sanat" ilkesine bağlı olarak parnasizm ve sembolizmin etkisinde kalınmıştır.
C) Nazım nesre yaklaştırılmış, birkaç dizeyi kapsayan veya dize ortasında biten cümleler kullanılmıştır (anjambman).
D) Şiirler aruz ölçüsüyle yazılmış; sone, terza-rima ya da serbest müstezat gibi nazım biçimleri kullanılmaktan kaçınılmıştır.
E) Kulak için kafiye öne çıkmış, göz için kafiye anlayışı önemini yitirmiştir.

36. 1911 yılında Selanik'te çıkarılan ---- dergisinde ---- yazdığı ---- adlı makaleler Millî Edebiyat'ın bildirgesi olmuştur. Bu makalelerde, Türkçe karşılığı olan yabancı sözcüklerin dilimizden atılması, Arapça ve Farsça dil bilgisi kuralları ile bu kurallara göre yapılmış tamlamaların kullanılmaması düşünceleri işlenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Genç Kalemler – Mehmet Emin Yurdakul'un – Tanin
B) Yeni Mecmua – Ziya Gökalp'in – Ruzname
C) Genç Kalemler – Ömer Seyfettin'in – Yeni Lisan
D) Dağarcık – Ziya Gökalp'in – Vuslat
E) Bedir – Ali Canip Yöntem'in – Yeni Lisan

37. Tanzimat Edebiyatı Dönemi'nde hikâye ve roman dışında hemen her türde ilk adımları atan ---- orta oyunu tiplerinden de yararlanarak Batı tiyatro tekniğinin uygulandığı ilk yerli oyunu yazdı. Tiyatroda eğlence ile toplumsal faydayı birleştiren ---- Celaleddin Harzemşah'ta tarihsel bir konuyu ele aldı. ---- ise oynanmak için değil de okunmak için yazdığı oyunlarında bireyin dünyasına eğilerek "İçli Kız, Nesteren, Sabr ü Sebat" adlı eserleri yazdı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangilerinin sırasıyla getirilmesi uygun olur?

A) Namık Kemal – Recaizade Mahmet Ekrem – Şinasi
B) Şinasi – Namık Kemal – Abdülhak Hamit Tarhan
C) Ahmet Vefik Paşa – Abdülhak Hamit Tarhan – Ziya Paşa
D) Direktör Âli Bey – Samipaşazade Sezai – Şemsettin Sami
E) Şinasi – Namık Kemal – Şemsettin Sami

ESEN YAYINLARI

38. Moliere'in "Scapin'in Dolapları" adlı oyununu Ahmet Vefik Paşa ---- adıyla; Direktör Âli Bey de ---- adıyla dilimize uyarlamışlardır.

Bu cümledeki boşluklara aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Dekbazlık – Ayyar Hamza
B) Kokona Yatıyor – Don Civani
C) Meraki – Geveze Berber
D) Besa – Çok Bilen Çok Yanılır
E) Sardanapal – Tosun Ağa

39. Servetifünun (I) sanatçılarından Tevfik Fikret, (II) çocuklar için hece ölçüsüyle Sermin (III) adlı eserini yazmıştır. Kitaplarında yer alan bazı şiirleri çok ünlüdür. Bunlar: Sis, Rücu (IV), Millet Şarkısı, Han-ı Yağma, Tâmât (V) ve Ferda'dır.

Bu metinde altı çizili sözcüklerden hangisi bilgi yanlışı oluşturmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Sanat, bazı şekiller, renkler, sesler ve hayaller karşısında müstesna bir zevk duyan seçkin bir insan azlığının ruhundan doğar. Sihirli bir gölü andıran bu ruh, kendine akseden şeylere, sathındaki ürperişlere göre türlü şekiller verir ve onları harekete geçirip canlandırır. Bir romancıya: "Sen, falan çevreleri, filan ve falan insanları anlatacaksın." demek, mavi gözlü bir kimseye "Senin gözlerin kara olacak." demek kadar gülünç, abes ve tabiata aykırı bir fikir istibdatıdır. Sanat, şahsi ve muhteremdir.

Bu metnin yazarı Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından sanat anlayışları belirtilen edebiyat topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebiyat-ı Cedide B) Tanzimat
C) Fecriati D) Beş Hececiler
E) Yedi Meşaleciler

41. Millî Edebiyat Dönemi'nde de eserler veren sanatçı, anlaşılır bir dille yazmayı benimsemesine, aruzla yazdığı şiirlerinde günlük konuşma dilini başarıyla kullanmasına ve yaşama gerçekçi bir tutumla yaklaşmasına rağmen hem Batıcılara hem de Türkçülere karşıdır. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Batıcılığın en güçlü temsilcisi Tevfik Fikret'in düşüncelerini eleştirir. İslami anlayış yanlısı olduğu için de Türkçülerle çatışır. Arapça, Farsça ve Fransızca bilen sanatçıda Emile Zola'nın etkisi görülür.

Bu metinde tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Mehmet Akif Ersoy
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

42. Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun Millî Edebiyat hareketi içerisindeki yeri Türk Ocağı faaliyetleri ile başlar. ---- Servetifünun anlayışı ile yazdığı mensur şiirleri ve hikâyeleri vardır. ---- ise onun Türkçülük hareketi ve Millî Edebiyat tesiriyle yazdığı hikâyelerini topladığı kitabıdır. Bu hikâyelerde zaman zaman hitabet üslubunu kullanır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Dağ Yolu'nda – Çağlayanlar
B) Gönül Hanım'da – Yeni Hayat
C) Haristan ve Gülistan'da – Gönül Hanım
D) Yeni Hayat'ta – Dağ Yolu
E) Haristan ve Gülistan'da – Çağlayanlar

43. **Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nın özelliklerinden biri değildir?**

A) Yazı dili ile konuşma dili birbirine yaklaştırılmıştır.
B) Anadolu'ya ve halkın sorunlarına yönelinmiş, memleketçi anlayışla eserler verilmiştir.
C) Saf şiirciler, Garipçiler, Toplumcu Gerçekçiler, II. Yeniler gibi edebî topluluklar sanatta etkili olmuşlardır.
D) Hece ölçüsü kullanılmaya devam edilirken serbest nazımla şiirler yazılmıştır.
E) Yedi Meşaleciler, Beş Hececileri kendilerine öncü seçmiş ve onların şiir anlayışlarını benimsemişlerdir.

ESEN YAYINLARI

44. Aşağıdaki sanatçı-yapıt-tür eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Tarık Buğra – Küçük Ağa – Roman
B) Mustafa Kutlu – Hüzün ve Tesadüf – Öykü
C) Rasim Özdenören – Aylaklar – Roman
D) Bilge Karasu – Ne Kitapsız Ne Kedisiz – Deneme
E) Cahit Atay – Karaların Memetleri – Oyun

45. Yaşar Kemal, ünlü üçlüsünden ---- köylülerin içinde yaşadıkları ekonomik - toplumsal koşulları, umutlarını, bu umutların yıkılışını anlatıyor. ---- köylü Taşbaş'ın "Evliya Taşbaş Efendi'miz" hâline getirilişini yansıtıyor. ---- değişen yaşam koşulları sonucu, yaratılan "mit"in yok edilişini aktarıyor. Bunu yaparken de bir görev, giderek bir tutku haline gelen öldürme saplantısı, korkular, kaygılar, düşle gerçek arası bocalamalar, bundan kurtulmak için çabalamalar içindeki Memidik'i canlandırıp onun kişiliğinde bir köylü Hamlet yaratabiliyor; Türk köylüsünde de bir Shakespeare kişisinin yaşayabileceğini gösterebiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Orta Direk'te – Yer Demir Gök Bakır'da – Ölmez Otu'nda
B) Yılanı Öldürseler'de – Çakırcalı Efe'de – Teneke'de
C) Ağrı Dağı Efsanesi'nde – Teneke'de – Ölmez Otu'nda
D) Yer Demir Gök Bakır'da – Yılanı Öldürseler'de – Yusufçuk Yusuf'ta
E) Üç Anadolu Efsanesi'nde – Çakırcalı Efe'de – Orta Direk'te

46. Aşağıdaki dizelerden hangisi öz şiiri benimsemiş şairlerden biri tarafından yazılmamıştır?

A) Elimde, sükûtun nabzını dinle,
Dinle de gönlümü alıver gitsin!
Saçlarımdan tutup kor gözlerinle,
Yaşlı gözlerime dalıver gitsin!

B) Titrek bir damladır aksi, sevincin
Yüzünün sararmış yapraklarında;
Ne zaman kederden taşarsa için
Şarkılar taşırsın dudaklarında

C) Başım dağ, saçlarım kardır,
Deli rüzgârlarım vardır,
Ovalar bana çok dardır,
Benim meskenim dağlardır.

D) Gün çekildi pencerelerden;
Aynalar baştan başa tenha.
Ses gelmez oldu bahçelerden;
Gök kubbesi döndü siyaha.

E) Saatler hüznüyle ilerledikçe
Ağır bir kâbusu andıran gece
Artırır ruhunun dinmez yaşını.

47. "1962 yılında yazılan oyunun konusu, kırsal alana özgü âdetlerin geçersiz olduğu, kent yaşamına özgü kuralların ise henüz uygulanmadığı Sineklidağ adlı gecekondu semtinde geçmektedir. Yazar, bu semtte ortaya çıkan otorite boşluğunu zorbaların nasıl doldurduğunu gösteren bir düzenleme yapmıştır. Oyun kahramanı bir gecekondu kabadayısıdır. Kaşında bıçak, yüzünde çıban, ayağında kurşun yarası izi vardır. Gösterişli giyimiyle kadınların gönlünü çeler. Bertolt Brecht'in ---- tiyatro uygulamasında olduğu gibi ---- adlı bu oyunda ---- birimleri birbirine bağlayan, olayın geçtiği yeri, kişileri, sosyal ortamı açıklayan anlatılardan, toplumun ortak düşüncesini yansıtan korodan ustaca yararlanmıştır. Oyunun iletisini şakalı, taşlamalı şarkılarla dile getirmiştir."

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) absürt – Atçalı Kel Mehmet – Orhan Asena
B) epik – Keşanlı Ali Destanı – Haldun Taner
C) doğalcı – Kahraman – Faruk Nafiz Çamlıbel
D) gerçeküstü – Nâm-ı Diğer Parmaksız Salih – N. Fazıl Kısakürek
E) dışavurumcu – Deli İbrahim – Turan Oflazoğlu

ESEN YAYINLARI

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen bilgi yanlıştır?

A) "Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda" adlı eser, Tarık Buğra'ya büyük bir ün kazandırmıştır.
B) Çocukluğundaki Boğaziçi ve Adalar, Abdülhak Şinasi Hisar'ın eserlerinin ana konularıdır.
C) Behçet Necatigil, radyo oyunları yazmış, edebiyat araştırmalarıyla da tanınmıştır.
D) "Şimdi Sevişme Vakti" Sait Faik Abasıyanık'ın şiir kitabıdır.
E) Memduh Şevket Esendal, durum/kesit öyküsünün edebiyatımızdaki önemli temsilcilerindendir.

49. "Bu akım şiirinde özgür çağrışım yöntemi kullanılır. Bunun için uzak ya da kopuk çağrışımlara yer verilir. Çağrışımlar arasındaki bağ iyice azaltılır ya da kesilir; birdenbire bir çağrışımdan, bir imgeden, bir dizeden ötekine atlanır. Hatta bazen -anlamı bozmak ya da kaldırmak- için karşıt çağrışımlara başvurulur; çağrışımların birlik ve uyumuna bakılmaz. İmgeye kapılar sonuna kadar açılır, edebî sanatlara özgürlük tanınır, basitlik, sıradanlık ve sadelikten kaçınılarak şiir, akıldan ve anlamdan uzaklaştırılır."

Bu metinde tanıtılan akım, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öz şiir
B) Birinci Yeni
C) İkinci Yeni
D) Toplumcu gerçekçi
E) Millî Edebiyat zevk ve anlayışı

50. I. Türk'ün Ateşle İmtihanı
II. Kenan Çobanları
III. Maske ve Ruh
IV. Dağa Çıkan Kurt
V. Mor Salkımlı Ev

Halide Edip Adıvar'ın yukarıda numaralanmış eserleri türlerine göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

51. İmge, şiirin, nesnel dünyada karşılığı olmayan, zihnimizde yarattığı görüntüdür. Yoğunlaştırılmış ve şiirsel söyleme dönüştürülmüş duygulardır.

Aşağıdakilerin hangisinde imgeden yararlanılmamıştır?

A) Pul Pul
Yedi tepeye kurulmuş
Pul Pul
Gümüş gümüş balıkları
Pul Pul
Işıktan sudan örülmüş
Canım İstanbul

B) Deli eder insanı bu dünya;
Bu gece, bu yıldızlar, bu koku,
Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç.

C) Şu senin bulutsu sesin var ya
Uçtan uca ters yüz ediyor geceyi

D) Gördüm deniz dedikleri bin başlı ejderi.

E) Deniz engin bir sudur tuzlu yeşil dalgalı.

52. "Hava kurşun gibi ağır!
Bağır
bağır
bağır
bağırıyorum.
Koşun
kurşun erit-
-meğe
çağırıyorum...
...
Deeert
çok
hem dert
yok
Yürek-
-lerin
kulak-
-ları
sağır..."

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal çözümsüzlük
B) Toplumsal duyarlılık
C) Bireysel yalnızlık
D) Sindirilmişlik
E) Korku

ESEN YAYINLARI

53. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Felsefeyi edebiyata sokan ve romanlarında felsefi izleklere yer veren İhsan Oktay Anar'ın Puslu Kıtalar Atlası, Kitabü'l Hiyel ve Efrasiyab Hikâyeleri, hem kurgu hem de felsefi söylemleriyle dikkat çeken romanlardır.

B) Biyografi yazarı olarak ünlenen ve öyküleme tekniğini kullanan Ayşe Kulin, Cevdet Bey ve Oğulları adlı romanında II. Abdülhamit döneminden 12 Mart'a kadar geçen zaman diliminde bir ailenin yaşamını anlatır.

C) Düşsel romanlarıyla tanınan Buket Uzuner, ilk romanı İki Yeşil Susamuru, Anneleri, Babaları, Sevgilileri ve Diğerleri'nde okuyucuyu bir kadının fantastik dünyasına götürür.

D) Nazlı Eray'ın, sağlam kurgulu ve zengin düş gücüne dayanan romanlarından bazıları şunlardır: Ay Falcısı, Yıldızlar Mektup Yazar, Uyku İstasyonu...

E) Romanlarında klasik anlatım tekniklerinden saparak bilinç akışı, iç monolog gibi yeni anlatım teknikleriyle kendine özgü bir yol tutturan Adalet Ağaoğlu, ilk romanı Ölmeye Yatmak'tan itibaren Türk romanlarında görülen sosyal ve düşünsel değişiklikleri ele almıştır.

54. Bugün yılın ilk günü. Gece geç yattığım için sabah da geç kalktım. Canım kahvaltı yapmak istemedi. Gazetelerimi alıp pencerenin önüne oturdum. Bakalım yurtta ve dünyada neler olmuş? Kapının zili çalar diye korkuyorum. Çünkü kimseyle görüşmek istemiyorum.

Bu metin için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Düz yazı türlerinden "günlük" örneğidir.
B) Kişinin ruh hâli gözler önüne serilmektedir.
C) Günlük dildeki sözcüklerle ve yalın bir anlatımla yazılmıştır.
D) Merak duygusu dış dünyaya yöneltilmiştir.
E) Davranışların gerekçelerini açıklayan sözlerin kullanılmasından kaçınılmıştır.

ESEN YAYINLARI

55. Yasak ilişkisi ortaya çıkan Bihter, kocasının silahı ile inhitar eder. Böylece annesinin de işlemiş olduğu günah, ateşle yakılarak yok edildiği gibi, batık bir "Emma" imgesini içinde taşıyan Bihter de annesinden miras kalan günahın kefaretini canıyla ödeyen trajik bir "kurban"a dönüşür.

Kahramanları arasında bağ kurulan bu romanların adları aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Aşk-ı Memnu – Madam Bovary
B) Mürebbiye – Suç ve Ceza
C) Katil Buse – Ölü Canlar
D) Vurun Kahpeye – Kırmızı ve Siyah
E) Sodom ve Gomore – Taşralı Kadın

56. Aşağıdakilerden hangisi klasisizmin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Akıl ve sağduyu hâkimdir.
B) Yunan ve Latin edebiyatları örnek alınmıştır.
C) Seçkin ve olgun insanlar ele alınmıştır.
D) "Sanat için sanat" anlayışı vardır.
E) Doğa görünümü, giysi, dekor çok önemsenmiştir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. O, şiirin damarını hep elinde tutmuştur; genç şairleri yakından izlemiş ve doğru biçimde değerlendirmiştir. Yahya Kemal ise "Şiir benimle bitmiştir." deyip kendinden başka kimseyi okuma gereğini duymamıştır.

Bu parçada geçen "şiirin damarını hep elinde tutmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yaşadığı sürece şiir yazma çabası içinde olmak
B) Şiirin gelişim sürecinden kopmadan şiir kaynaklarıyla beslenmeyi sürdürmek
C) Şiiri dış dünyada değil de kendi iç dünyasında aramak
D) Şiir geleneğini özümseyerek kendini bu geleneğin tek temsilcisi olarak görmek
E) Yaşamı boyunca şiiri en önemli uğraşı olarak sürdürmek

2. Memleketimden İnsan Manzaraları'nda Nâzım Hikmet, bilinçli olarak düz yazının kenar çizgisinde yürür; öyle ki okuyucu şiir değil de bir öykü, bir roman okuduğunu bile düşünebilir bazen.

Parçadaki altı çizili sözle Nâzım Hikmet'in hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) Düz yazıdan özellikle uzak durduğu
B) Düz yazıyı kendine özgü bir biçimde kullandığı
C) Şiir dilinde düz yazı ögelerine yer verdiği
D) Düz yazıyı şiire yaklaştırdığı
E) Düz yazıyı alışıldık biçimde sürdürdüğü

3. Deneme yazarı okuruna yüksekten bakmaz; ona akıl öğretmeye, bilgiçlik taslamaya kalkmaz. Koluna takar, köşe bucak gezdirir onu, nesnelerin, kavramların kuytularında; daha çok da kendi içindeki girilmemiş odalara sokar, dokunulmamış sandıkların kapağını açıp gösterir içindekileri.

Parçadaki altı çizili sözle deneme yazarının hangi yönü anlatılmak istenmiştir?

A) Okurun beğenisini geliştirdiği
B) Okuru kendi iç dünyasıyla tanıştırdığı
C) Okurun düşüncelerini değiştirdiği
D) Okuru uzak beldelerde gezdirdiği
E) Okuru kuşku içinde bıraktığı

4. (I) Sanat ve edebiyatta ne yükseliş vardır ne alçalış. (II) Yaratıcılık, insan dehası her çağda tam verimini yaşar. (III) Bardaktan boşanırcasına yağmur yağsa da okyanusa bir damla su katılmış olmaz. (IV) Med ve cezir (gelgit) bir kuruntudur; su bir kıyıda alçalıyorsa öbür kıyıda yükselir. (V) Bunun içindir ki şiir, geçmişte olduğu gibi günümüzde de vardır ve gelecekte de olacaktır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede genelleme yapılmıştır.
B) II. cümlede tanım yapılmıştır.
C) III. cümlede örnek verilmiştir.
D) IV. cümlede bir karşıtlıktan söz edilmiştir.
E) V. cümlede paragrafta asıl anlatılmak istenen düşünce dile getirilmiştir.

ESEN YAYINLARI

5. (I) Nâzım Hikmet'in şiiri, Türkçenin 20. yüzyıldaki en özgün tatlarından biridir. (II) Serbest şiirin imkânlarını onun kadar coşkuyla kullanabilen kaç şair vardır? (III) Ve elbette halk dilinin küfürden ağıtlara, yergiye, türkülerden deyimlere o çok kıpırtılı ve cümbüşlü hazinesi Nâzım'ın şiirinde uzun uzun nefes alır. (IV) Nâzım, hiç şüphesiz modern Türk şiirinin köşe taşlarından biridir ve onun o pırıltılı, coşkulu şiir dili pek çok zaman yalnız kendisinin geçebildiği son derece dar, tehlikeli bir yolu andırır. (V) Şiire soyunanlarda kaçınılmaz bir taklit etme hissi uyandıran fakat benzerini yazabilmek neredeyse imkânsız olan bir şiirdir Nâzım'ın şiiri.

Nâzım Hikmet'in değerlendirildiği bu parçadaki numaralı cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde yapılan açıklama yanlıştır?

A) I. cümlede çağdaş Türk şiirinde kendisiyle sınırlı bir tarz yarattığı ifade edilmiştir.
B) II. cümlede özgür şiirin olanaklarını başarıyla kullandığı söylenmiştir.
C) III. cümlede halk diline özgü ögelere yer verdiğine değinilmiştir.
D) IV. cümlede şiirlerinin içeriğine, işlediği temalara ilişkin bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede şiire yeni başlayanlarda öykünme duygusu uyandırdığı belirtilmiştir.

6. Daha deniz görmemiş (I) bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum (II)
Bekçileri gibiyiz (III) ebenced buraların,
Bu tenha derelerin (IV), bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi (V)

Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözlerle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi yanlıştır?

A) I. sözde, "görmemiş" sıfat fiili, kendisinden önceki ad ve zarfla sıfat fiil grubu kurmuştur.
B) II. sözde, tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili ad tamlamasında tamlayanla tamlanan arasına "eskiden" zarfı girmiştir.
C) III. sözde, ek eylemle çekimlenen "gibi" edatı kendinden önceki adla edat grubu oluşturmuştur.
D) IV. söz, tamlayan eki almış bir sıfat tamlamasıdır.
E) V. söz, tamlayanı zarf fiil olan bir zincirleme ad tamlamasıdır.

7. (I) Gün ışığına çıkmayan edebî yazılar sessiz sedasız yıllanıyor evlerimizde. (II) Saklı şairler, saklı yazarlarla dolu memleketin her köşesi. (III) Vaktiyle yazılan şiirler, hikâyeler ve romanlar çaresizce bekliyorlar okunmayı, takdir görmeyi. (IV) Çoğunlukla bir sır gibi kendine saklıyor bunları yazan kişi. (V) Bazen de sabredemiyor, yakıveriyor tüm eserlerini.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi şimdiki zamanlı eylem olan birleşik bir cümledir.
B) II. cümle, yükleminin türüne göre ad cümlesi, yapısına göre basit cümledir.
C) III. cümle, dolaylı tümleci olan basit bir cümledir.
D) IV. cümle, içinde zarf tümleci olan olumlu bir cümledir.
E) V. cümle, birden fazla cümleden oluşan sıralı bir cümledir.

8. (I) Odaya girince ilk iş olarak yeni serilmiş nevresimin kokusunu içime çektim. (II) Çok severim bu kokuyu ve sütliman denize girer gibi yatağa uzanmayı... (III) Başımı yastığa dayayıp tavana baktım. (IV) Taş duvarlara, tiril tiril beyaz keten perdelere, yatağın iki ucundaki komodinlerin üzerindeki mavi emaye çaydanlıktan bozma lambalara, duvara asılı süpürge ve hasır şapkaya, aynalı ahşap gardıroba ağır ağır göz gezdirdim. (V) Bunu yaparak hem eşyalarla hasret giderdim hem de dünyamı yeni baştan kurdum!

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede nesne, bir ad tamlamasıdır.
B) II. cümlenin yüklemi geçişli bir fiildir.
C) III. cümlede zarf-fiil grubu, zarf tümleci görevindedir.
D) IV. cümlede ikilemelerden ilki durum zarfı, ikincisi sıfat görevindedir.
E) V. cümlede "bunu" sözcüğü zamir, "hem" sözcüğü bağlaçtır.

ESEN YAYINLARI

9. Sözcük sonundaki "p, ç, t, k" sert ünsüzleri, ünlüyle başlayan bir ek gelince değişerek yumuşar. Bu kural, dilimize yabancı dilden geçen sözcüklerin bazılarında uygulanır, bazılarında uygulanmaz.

Bu kural dikkate alındığında aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı doğrudur?

A) Bu metotu yıllardır kullanıyoruz biz.
B) Üretimimiz standartın oldukça üstünde.
C) Babası gibi, bahtı açık olsun onun da.
D) Gitarımın akortu çok çabuk bozuluyor.
E) Artık kimsenin itimatı kalmadı ona.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizgi kullanılması yanlıştır?

A) En iyi iki arkadaşı – Alper ve Tuncay – onu hiç aramamıştı.
B) Bu çocuk – hepiniz göreceksiniz – sınavda ilk beşe girecek.
C) Sınava girecek öğrencilere – Yanınızda su ve şeker bulundurun – dedi.
D) Tanzimat romanlarında iyi – kötü mücadelesi çok belirgindir.
E) Kurtuluş Savaşı 1919 – 1922 yılları arasında yapıldı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğunun nedeni, ayraç içinde belirtilen neden değildir?

A) TDK'nin sözlüğü en sık yararlandığım kaynakçadır. (yanlış anlamda sözcük)
B) İstanbul, Ankara gibi birçok kentlerde mağazamızın şubelerini açtık. (tamlayan eksikliği)
C) Bu akımın yaygınlığı her şeyden önce onun yönteminden kaynaklanır. (adıl fazlalığı)
D) Son vereceğim örnek siyaset teorisinden olacak. (söz dizimi yanlışı)
E) Saz eşliğinde şarkı söylemesini becereceğimi sanmıyorum. (gereksiz iyelik eki)

12. İşte beklenen son, ufukta göründü. Kaçınılmaz görünen hesaplaşma nihayet kapıya dayandı. Amerikan hamburgeri, sonunda diz çöktürdüğü köfteden bayrağını kapıp Antep Kalesi önünde o korkunç kuşatmasına başladı. Büyük kentleri birer ikişer teslim aldıktan sonra, son hesaplaşma için en iyi arenayı; yani kebabıyla ünlü, anlı şanlı bir kenti seçti. Burger ordularıyla Gazi unvanlı kentin yüzyıldır burcu burcu kebap dumanlarıyla islenen surları önüne geldi. Ve Antepli kebapçılardan kentin anahtarını istedi. Böylece McDonald's, geçen hafta GAP bölgesindeki ilk mağazasını Gaziantep'te açtı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirme yoluyla somutlaştırma yapılmıştır.
B) Öyküleyici anlatım vardır.
C) Sözcüklerin mecaz anlamlarından yararlanılmıştır.
D) İkileme ve deyimlere yer verilmiştir.
E) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

13. Nasıl olur da şair, duyurduğu hissi kendisi duymaz? Ağlamadan ağlatır? Gülmeden güldürür? Hiç kimse Musset'nin gözyaşı dolu "Geceler"ini bir damla gözyaşı dökmeden yazdığına, Baudelaire'in "Elem Çiçekleri"ni en keyifli zamanlarda yazdığına, Moliere'in kahkaha dolu komedilerini hiç gülmediği günlerde yazdığına, Rimbaud'nun "Sarhoş Gemi"sini bir defacık sarhoş olmadan yazdığına kolayca inanmaz. Ama gerçek, budur.

Bu metin parçasıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatım kullanılmıştır.
C) Dil ağırlıklı olarak göndergesel işlevde kullanılmıştır.
D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
E) "Sanatçı, yaşadığını yazar." düşüncesine karşı çıkılmıştır.

ESEN YAYINLARI

14. Ümitleri, özlemleri, beklentileri olmayan bir insanın yaratma gücü de yoktur. Bir gök bilimci düşünün. Bir gezegenin en geç bir yıl sonra yörüngesinden çıkacağını, Dünya'ya çarpıp her şeyi yok edeceğini söylüyor. Bu iddiasını da bilimsel olarak kanıtlıyor, herkesi kendisine inandırıyor. Ne olur insanların hâli; hangi insan yaşama dört elle sarılır, hangi insan bir şey yaratmak ve üretmek için çalışır?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisine başvurulmuştur?

A) Örnekleme B) Tanımlama
C) Tanık gösterme D) Karşılaştırma
E) İlişki kurma

15. (I) Kimi eleştirmenler Dostoyeski'nin Suç ve Ceza'sı ile Karamazof Kardeşler'ini polisiye roman olarak adlandırır. (II) Kimilerine aykırı gelse de suç ile edebiyat arasında tuhaf bir benzerlik var. (III) Benzer değerlendirmeler Sophokles'in Kral Oidipus'u ve Shakespeare'in Hamlet'i için de yapılmıştır. (IV) Hamlet'in başına geldi mi bilinmez ama önemli tiyatro okullarında öğrencilerin Oidipus'u dedektif giysileri içinde sergiledikleri bile olmuştur. (V) Gerçekten de bu yapıtların ekseninde suç, dahası cinayet yer alır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. Türkiye'yi dolaştıkça, insanlardan mektuplar alıp itiraflar dinledikçe, bana öyle geliyor ki "potansiyel şairler ve yazarlar memleketi" burası. Ne kadar çok "edebiyatçılığa, yazarlık ve şairliğe ilgi duyan" insan var bu ülkede? Benim anlayamadığım, nasıl oluyor da edebiyatçılığa bu kadar ilgi duyanın olduğu bir ülkede kitap daha çok okunmuyor? Öyle görünüyor ki insanımızın edebiyata karşı bu eğilimi ----

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) edebiyatçılığın zengin bir kültüre dayanması gerektiğininin bilincinde olmamasından kaynaklanıyor.
B) edebiyatçılığa giden yolun okumaktan geçtiğini bilmediğimizi gösteriyor.
C) yazı yazmayı okuma sürecinin bir sonucu olarak görmemesinin bir sonucu.
D) okuma faslını tamamen atlayıp bir an evvel yazarlığa terfi etme arzusundan ibaret.
E) yazarlığı da doktorluk, mühendislik gibi geçerli bir meslek olarak gördüğümüzün bir göstergesi.

17. (I) Yaşamın dörtte üçü mutluluğu hazırlamakla geçiyor. (II) Ama sanılmasın ki geriye kalan dörtte birinde de mutlu olunuyor. (III) Bu hazırlığa öylesine alışmıştır ki kişi, kendisi için yaptığı hazırlık tükenince başkası için hazırlık yapmaya başlar. (IV) Böylece mutluluk ölümden sonraya kalır. (V) Oysa gerçek mutluluğun hiç hazırlık gerektirmediğini anlamak, mutluluğa kapı açmaktır.

Bu parçanın ana düşüncesi numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. Anlaşılan o ki, gündelik hayatın temposu, sadece bir para kazanma zorunluluğu, çalışma azmi, iş hırsı filan değil, aynı zamanda bizi, çözüme kavuşturmakta zorlandığımız sorunlardan saklayan bir sığınak... Telefonlara baktıkça, dosyalara gömüldükçe, eve bitap halde döndükçe erteliyor, yok sayıyor, geçiştiriyoruz asli dertlerimizi... Çalıştıkça unutuyoruz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çalışma hayatı, kişiyi birçok sorundan kurtarır.
B) Kişinin belli bir çalışma düzeninin olması, ruh sağlığının da iyi olduğunu göstermez.
C) İnsan, gündelik telaşları bahane ederek kendisiyle yüzleşmekten kaçmaktadır.
D) Zenginlik ya da kariyer tutkusu, kişiye yaşamın güzelliklerini unutturmaktadır.
E) İnsan, işsiz kalmama uğruna iş hayatının ezici temposuna katlanmaktadır.

19. İnsan niçin anılarını yazmak ister ve niçin, bunu belli bir yaşa geldiğinde yapmalıdır? Bana sorarsanız, anıları yazmaya durmak, düpedüz bencillliktendir, yaşadıklarını bir kez daha yaşamak isteği, bencilce bir istek değilse nedir? Aynı nehirde iki kez yıkanılmayacağı, Herakleitos'tan beri yinelenip durur ama anılar olanak verir buna, anılarla ikinci kez girersiniz "yaşam" adlı o nehre.

Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan, yaşlılık yıllarında anılarını yazmayı kendisi için bir görev bilir.
B) Aynı nehirde iki kez yıkanılamayacağı gibi, geçmişi de yeniden yaşamak imkânsızdır.
C) İnsanın anılarını yazmak istemesinin nedeni, bencilce bir duyguya kapılıp geçmişi yeniden yaşamak istemesidir.
D) Anı yazmak ve bunu belli bir yaşta gerçekleştirmek, insanın geçmişiyle hesaplaşmak istemesinin bir sonucudur.
E) İnsanın, geçmişinden kurtulmasının biricik yolu, anılarını yazmasıdır.

ESEN YAYINLARI

20. Orhan Veli alışılagelmiş geleneksel değerlere ve yapılanmalara karşı çıkarken gelenekten büsbütün uzaklaşmaz. Türk halkının yüzyıllardır koruduğu ve geliştirdiği mizah mantığını çarpıcı bir güzellikte şiire sokar. Garip çıkışıyla şaireliği reddetmesine rağmen lirizmden kaçamaz. Çünkü lirizm şiirin doğasında vardır. Onun şiiri de eninde sonunda duygusal bir temele dayanır.

Bu parçada Orhan Veli'yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Geleneksel ögeleri şiirinden tamamen dışlamadığına
B) Şiirlerinde halkın güldürü anlayışını sürdürdüğüne
C) Şaireliğe karşı çıkarken lirizmden uzaklaşmadığına
D) Şiirlerini duygu temeli üzerinde oluşturduğuna
E) Şiirlerinde doğa güzelliğini çarpıcı bir biçimde yansıttığına

21. Nedendir de kömür gözlüm nedendir.
Şu geceki benim uyuyamadığım
Çetin derler ayrılığın derdini
Ayrılık derdine doyamadığım

Bu dizeler aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek oluşturur?

A) Pastoral B) Lirik C) Epik
D) Didaktik E) Satirik

22. El gibi dolaşma Anadolu'nda,
Arkadaş, yurdunu içinden tanı.
Dinle bir yosmayı pınar yolunda,
Dinle bir yaylada garip çobanı.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tema memleket sevgisidir.
B) 6+5 durak düzeniyle yazılmıştır.
C) Çapraz uyak düzeni vardır.
D) Zengin kafiyeler kullanılmıştır.
E) Öz şiir anlayışına bağlıdır.

23. Kardır yağan üstümüze geceden,
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden,
Ormanın uğultusuyla birlikte
Ve dörtnala dümdüz bir mavilikte
Kar yağıyor üstümüze, inceden.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bireysel bir duyarlılığı ifade etme
B) Ahenge önem verme
C) Didaktik tutumdan uzak durma
D) Anlatımda imge ve çağrışıma dayanma
E) Serbest nazımdan yararlanma

24. Salkım söğütler yıkıyordu suda saçlarını

Bu dizedeki söz sanatının örneği, aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Haydi Abbas, vakit tamam
Akşam diyordun, işte oldu akşam
B) Kara bir ata binmiş bulut
Dörtnal inerken gökten
C) Hayranım bu şehrin bacalarına
Bir türkü söylüyorlar öyle sessiz
D) Kuşlar haber verdi bana kuşlar
Gelecekte bir şeyler olacak.
E) Odama giren sabah güneşi
Günaydın diyor

25. Yaratılış Destanı, Saka Türklerine;
I
Oğuz Kağan, Hun Türklerine;
II
Bozkurt ve Ergenekon, Göktürklere;
III
Türeyiş ve Göç, Uygurlara;
IV
Manas Destanı ise Kırgız Türklerine aittir.
V

Yukarıdaki numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

26. **Aşağıdakilerden hangisi Kutadgu Bilig adlı eserin özelliklerinden biri değildir?**

A) Türk edebiyatında aruz ölçüsünün kullanıldığı ilk eserdir.
B) İdeal devlet yönetimi hakkında öğütler veren bir siyasetnamedir.
C) Mesnevi biçiminde yazılmıştır.
D) Mutluluk, akıl, devlet, kanaat gibi kavramlar alegorik (simgesel) olarak anlatılmıştır.
E) Türklerin İslamlık öncesi Şamanist kültürünün etkilerini somut biçimde yansıtır.

27. Bre deli kavat övünüyordun: Al kanatlı Azrail benim elime geçse, öldüreydim, güzel yiğidin canını onun elinden kurtaraydım diyordun, şimdi bre deli, geldim ki senin canını alayım, verir misin yoksa benimle cenk eder misin, dedi. Deli Dumrul der: Bre, al kanatlı Azrail sen misin, dedi. Evet benim, dedi. Bu güzel yiğitlerin canını sen mi alıyorsun, dedi. Evet ben alıyorum, dedi. Bre Azrail, ben seni geniş yerde istiyordum, dar yerde iyi elime girdin değil mi, dedi. Ben seni öldüreyim, güzel yiğidin canını kurtarayım, dedi. Kara kılıcını sıyırdı, eline aldı. Azrail'e çalmaya hamle kıldı. Azrail bir güvercin oldu, pencereden uçtu gitti.

Bu metinle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Dede Korkut Hikâyeleri'nden alınmıştır.
B) Cümleler uzun, anlatım süslü ve kapalıdır.
C) Türklerin İslamiyeti yeni kabul ettiği dönemdeki yaşantıları konu edilmiştir.
D) Öyküleyici anlatımdan ve söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Olağanüstü ögelere yer verilmiştir.

28. Âşık edebiyatına özgü (I) bir nazım biçimi olan koşma, saz eşliğinde (II) ve aruzun istenilen her kalıbıyla (III) söylenir. Dörtlük sayısı genellikle 5-6'dır (IV). Âşığın mahlası (tapşırması) son dörtlükte (V) geçer.

Yukarıdaki altı çizili belirlemelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

29. Gurbet elde bir hâl geldi başıma
Ağlama gözlerim Mevlâm kerimdir
Derman ararken derde dûş oldum
Ağlama gözlerim Mevlâm kerimdir

Hüma kuşu yere düştü ölmedi
Dünya Sultan Süleyman'a kalmadı
Dedim yâre gidem, nasip olmadı
Ağlama gözlerim Mevlâm kerimdir

Verilen dizelerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) Nazım biçimi türküdür.
B) Uyak düzeni aBcB / dddB biçimindedir.
C) Yarım uyak ve redîflerden yararlanılmıştır.
D) Bütün dizeleri 6+5 duraklı hece kalıbıyla söylenmiştir.
E) Ayrılık teması işlenmiştir.

30. HACİVAT — A birader, ben buraya gelir gelmez bir vâveylâdır koptu.
KARAGÖZ — Nerden koptu?
HACİVAT — Ne?
KARAGÖZ — O mor leylak.
HACİVAT — A külhânî, ben sana şimdi mor leylak sordum mu? (Tokat...)
KARAGÖZ — Ya ben de sana taze açmış zambak sordum mu? (Tokat...)
HACİVAT — A birader, hep lafların setrepeki.
KARAGÖZ — On paralık da bana al.
HACİVAT — Neden?
KARAGÖZ — O sert tömbekiden.
HACİVAT — A birader, ben senden sert tömbeki sordum mu? (Tokat...)
KARAGÖZ — Ya ben senden taze Bafra tütünü istedim mi? (Tokat...)

Bu metinden Karagöz oyunuyla ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi çıkarılamaz?

A) Oyunun muhavere bölümünde Karagöz ile Hacivat'ın atışması yer alır.
B) Karagöz'ün Hacivat'ı yanlış anlaması oyundaki güldürü ögelerindendir.
C) Hacivat'ın aydın kesimi temsil ettiği, kullandığı kelimelerden belli olmaktadır.
D) Karagöz, Hacivat'a göre kaba saba, bilgisi kıt biridir.
E) Osmanlı dönemindeki şehir hayatına ait sosyal ögeler, oyunda birçok ayrıntısıyla görülür.

ESEN YAYINLARI

31. Bugün ben pîrime vardum
Pîrin cemâli güldür gül.
Oturmuş taht makâmına
Taht-ı revânı güldür gül.

Bu dizelerin aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisine bağlı olduğu söylenebilir?

A) Divan şiiri
B) Dinî-tasavvufi halk şiiri
C) Anonim halk şiiri
D) Âşık edebiyatı
E) Tanzimat Dönemi şiiri

32. Ahmedî Sivas'tandır. Murat Han Gazi devrinde boy beyi olan Mîr Süleyman Şah'ın maiyetindeki şairlerden ve o dönemin bilgili kişilerindendi. İskendername'yi adı geçen adına söylemişti. Bu eserde bâtını ilimler ile geometri, astronomi, yıldızlar ilmi ve hikmetten çok mana ve marifeti bir araya getirip kullanmıştır. Ama şiirinde pek o kadar zarafet, söz ve ifadelerinde hemen hiç güzellik yoktur. (...) Ahmedî'nin Mîr Süleyman adına mürettep divanı, çok sayıda kaside, terci ve gazeli vardır.

Bu metinle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Tezkire türündeki bir eserden alınmıştır.
B) Öznel değerlendirmeler yapılmıştır.
C) Sözü edilen şairin hayat hikâyesi anlatılmıştır.
D) Sözü edilen şairin eseri hakkında bilgi verilmiştir.
E) Sözü edilen şairin yaşadığı dönem belirtilmiştir.

33. I. Sanatlı nesirle yazılan bu mektupta şair, kendisine yapılan haksızlıkları dile getirirken toplumsal bir eleştiri örneği de vermiştir.
II. Yazarın, 18. yüzyılda elçi olarak gittiği Fransa'daki izlenimlerini anlatır.
III. 15. yüzyılda sade nesrin ilk örneklerinden olan bu çeviri eser, bir babanın, oğluna verdiği öğütlerden oluşmuştur.
IV. 14. yüzyılda yazılan bu eser, tasavvuftaki vahdet-i vücut inancını alegorik bir anlatımla masallaştırır.

Aşağıdakilerden hangisi, numaralanmış cümlelerde hakkında bilgi verilen eserlerden biri değildir?

A) Kabusname B) Sefaretname
C) Mantıku't-Tayr D) Şikâyetname
E) Garipname

34. Türk şairleri İran edebiyatından aldıkları mesnevi nazım biçimini daha da geliştirerek bu alanda başarılı ürünler vermişlerdir. 14. yüzyılda Ahmedî (I), 15. yüzyılda Seyhi ve Ali Şir Nevai (II), 16. yüzyılda Fuzuli (III), 17. yüzyılda Nabi (IV), 18. yüzyılda Nedim (V), bu başarılı ürünlere imza atan şairlerdendir.

Yukarıdaki altı çizili yerlerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

35. Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazluma el çekmez ianetten
(Kendini insan bilenler halka hizmet etmekten usanmaz. Mürüvvetli olan, mazluma yardım etmekten el çekmez.)

Vücudun kim hamir-i mâyesi hâk-i vatandandır
Ne gam rah-ı vatanda hak olursa cevr ü mihnetten
(Maya hamuru vatan toprağından olan bu vücut, vatan yolunda eziyet ve sıkıntıdan toprak olursa ne gam!)

Ne efsunkâr imişsin ah ey didâr-ı hürriyet
Esîr-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esâretten
(Ey hürriyetin güzel yüzü, sen ne büyüleyici imişsin. Esaretten kurtulduk derken senin aşkının esiri olduk.)

"Hürriyet Kasidesi" **adlı şiirden alınan bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Klasisizm akımı etkisine bağlı ögelere yer verilmiştir.
B) Biçim yönünden divan şiiri geleneğine bağlıdır.
C) İçerik özellikleri Tanzimat Dönemi zihniyetini yansıtmaktadır.
D) Son beyitte istiare ve tezat sanatlarından yararlanılmıştır.
E) İlk beyitte halk, ikincide vatan, üçüncüde hürriyet kavramları ele alınmıştır.

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

36. Tanzimat Edebiyatı, 1860'ta Şinasi'nin Agâh Efendi (I, II, III) ile birlikte Tercüman-ı Hakikat (IV) gazetesini çıkarmasıyla başlamış, 1896'ya (V) değin sürmüştür.

Yukarıdaki parçada numaralı yerlerin hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

37. Şiirleriyle romantik olan sanatçının yazdığı bu tek romanda ulaştığı realizm dikkat çekicidir. Yazar, Bihruz Bey'de bir alafranga züppe tipini canlandırırken onu yalnız giyim kuşamıyla değil, duygu ve düşünceleriyle de betimlemeye çalışmıştır. Roman esas olarak, Osmanlı Türk toplumunun, Batılılaşma sürecindeki kültür çarpıklığını eleştirmek için yazılmıştır.

Bu parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Felâtun Bey'le Râkım Efendi: Ahmet Mithat Efendi
B) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat: Şemsettin Sami
C) İntibah: Namık Kemal
D) Araba Sevdası: Recaizade Mahmut Ekrem
E) Zehra: Nabizade Nazım

38. ---- 1868 yılında Londra'da Hürriyet gazetesinde yayımlanan ---- adlı makalesinde Türk edebiyatını modernleştirmenin ve millîleştirmenin en üst derecesine birdenbire sıçrayarak divan edebiyatını Türk edebiyatı olarak kabul etmez ve gerçek Türk edebiyatının halk edebiyatı olduğunu söyler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Namık Kemal – Tahrib-i Harâbât
B) Ziya Paşa – Şiir ve İnşa
C) Hüseyin Cahit – Edebiyat ve Hukuk
D) Şinasi – Mukaddime
E) Ahmet Mithat Efendi – Dekadanlar

39. Fakat gece oluyordu. Nesrin elinde mumla sofanın büyük avizesini yakıyordu. Demek Behlül gelmeyecekti, demek bu gece izdivacının son gecesiydi. Eniştesiyle Peyker gittikten sonra kocasıyla beraber odalarına çekilirken o kendi odasında kalacak ve orada hepsini, hepsini itiraf edecekti. Bunu düşündükten sonra birden orada Nihat Bey'in tuhaf hikâyesini dinlerken gülen kocasına baktı, onun bu boyun eğen neşesinin yanında duramadı. İçinden:
— Biçare adam, bu gece kendisini bekleyen şeyden ne kadar uzak, diyordu.

Bu metinle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Yazarı Halit Ziya Uşaklıgil'dir.
B) Servetifünun Dönemi'ne aittir.
C) Anlatıcı gerçek bir kişi olup yazarın kendisidir.
D) İlahî bakış açısıyla yazılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

40. Aşağıdakilerden hangisinde Servetifünun sanatçılarıyla ilgili olarak bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) Şiirde parça güzelliği yerine bütün güzelliği ilkesini benimsemişlerdir.
B) Kulak için kafiye anlayışına bağlı kalmışlardır.
C) Divan edebiyatı nazım biçimlerini, içeriklerini değiştirerek kullanmışlardır.
D) Toplumsal ve siyasal konulardan özellikle kaçınmışlar, bireyin yaşantısına yönelmişlerdir.
E) Tanzimat Dönemi romanlarındaki acemilikleri tekrarlamayarak büyük bir başarı göstermişlerdir.

Diğer sayfaya geçiniz

ESEN YAYINLARI

41. Aşağıdakilerin hangisindeki bilgi ayraç içinde belirtilen sanatçıyla ilgili değildir?

A) Anlamın bir beyitte tamamlanması geleneğine son vermiş; dizenin herhangi bir yerinde başlayan şiir cümlesini, belirsiz sayıda dizeye dağıtmış, sonraki dizelerden birinin herhangi bir yerinde bitirmiştir. (Tevfik Fikret)
B) "Hayat-ı Muhayyel" adlı hikâye kitabında aynı adı taşıyan hikâyesi, Servetifünuncuların hürriyetsizlikten bunaldıkları sıralarda Yeni Zelanda'ya göç etme hayallerini anlatır. (Ahmet Hikmet Müftüoğlu)
C) Kullandığı istiarelerle şiirimize yeni imgeler getirmiş ancak "yasemin kokulu zamanlar" gibi alışılmadık bağdaştırmalarıyla yadırganmış; özellikle Servetifünun karşıtlarının tepkisine neden olmuştur. (Cenap Şahabettin)
D) Halit Ziya'nın başlattığı mensur şiir (düz yazıyla şiir) modasını Siyah İnciler adlı eseriyle sürdürmüştür. (Mehmet Rauf)
E) Anı edebiyatımızın en güzel örneklerinden biri olan "Kırk Yıl" sadece kendisinin yetişme tarzı ve edebiyat hayatının değil, Abdülhamit devri sanat ve edebiyat hayatının da bir hikâyesi sayılabilir. (Halit Ziya Uşaklıgil)

42. 1909 (I) yılında Servetifünun'un bıraktığı boşluğu doldurmak amacıyla Fecriati topluluğu (II) ortaya çıktı. Bunlar, Servetifünun sanatçılarını eleştirerek (III) geleceği kendilerinin temsil edeceğini savunuyorlardı. "Sanat şahsi ve muhteremdir" (IV) diyen bu sanatçılar dilde sadeleşme hareketinin öncüsü oldular (V).

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

43. Edebiyat tarihimizin önemli dergilerinden sayılan

Servet-i Fünun dergisi, Edebiyat-ı Cedidecilerin; (I)
Genç Kalemler dergisi, Millî Edebiyat sanatçılarının; (II)
Yedi Meşale dergisi Yedi Meşaleciler topluluğunun; (III)
Varlık dergisi Beş Hececiler olarak bilinen şairlerin; (IV)
Yaprak dergisi de Birinci Yeni şairlerinin; yayın (V) organı olmuştur.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

44. Memleket edebiyatı (I) çığırının önemli adlarından biri olan Refik Halit Karay (II), öykücülüğümüzün (III) sınırlarını geliştirmiş, o zamana dek hiçbir kalemin deşelemediği Anadolu insanının sorunlarını ve dünyasını anlatmıştır. Kitabına seçtiği Memleket Hikâyeleri (IV) adı bile onun bu romantizme (V) bağlı tavrını sergiler.

Bu parçada altı çizili sözlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

45. Ne var şu kahvede bilmem ki sığmıyorsun eve?
Gelin de bir bakalım... Buyrun işte bir kahve:
Çamurlu bir kapı, üstünde bir değirmi delik;
Önünde tahta mı, toprak mı? Sorma, pis bir eşik.
Şu gördüğüm yer için her ne söylesem câiz;
Ahırla farkı: O yemliklidir, bu yemliksiz!.
.....
— Cihâr ü yek mi o taş?
— Hiç sıkılma öldü dü-şeş!
— Elimde yok mu diyor? Çek babam!
— Aman şeş-beş!
— Hemen de buldu be? Gelsin hesaplayıp durma!
— Bi parti yendi ya akşam, dikiz gelin kuruma!
(MAHALLE KAHVESİ)

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Manzum hikâye türündeki metinden alınmıştır.
B) Yazarı Mehmet Akif Ersoy'dur.
C) Betimleyici anlatımdan ve söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.
D) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
E) Halkın günlük yaşayışından bir kesit sunulmak istenmiştir.

46. **Aşağıdakilerden hangisi Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın bir özelliği değildir?**

A) Arapça ve Farsça sözcüklere düşkünlük göstererek kapalı bir anlatımı yeğlemesi
B) El atmadık konu, denemedik biçim bırakmayan yenilikçi bir şair olarak tanınması
C) Heceyle yazdığı ilk kitabı Havaya Çizilen Dünya'dan sonra serbest ölçüyü kullanması
D) Yüzü aşkın şiir kitabıyla en üretken şairlerimizden biri olması
E) Yapma destan türünün örneği sayılan çok sayıda şiiri olması

47. ----'nın Kurtuluş Savaşı'nı konu alan eseridir. Padişaha bağlılığı güçlendirmek için Akşehir'e gönderilen İstanbullu Hoca, Kuvayı Milliyecilerin kendisini öldürmek istemesi üzerine çetecilere karışır ve Küçük Ağa adıyla nam salar. Çolak Salih'le tanıştıktan sonra padişah yanlısı tutumunu bırakarak Kuvayı Milliye hareketini destekler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Peyami Safa
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Necati Cumalı
D) Tarık Buğra
E) Fazıl Hüsnü Dağlarca

48. Son dönem Türk düşünce hayatının en önemli isimlerindendir. Tarihten sosyolojiye, felsefeden edebiyata geniş bir alanı kucaklayan deneme ve incelemelerinde Batı ve Doğu kültürünü çok iyi özümsemiş bir aydın olarak özgün düşünceleriyle dikkat çekmiş; özellikle Tanzimat sonrası Türk aydınının yaşadığı Doğu-Batı ikilemine ilişkin yorum ve eleştirileriyle okuyucularını yeni ufuklara taşımıştır. Başlıcaları Bu Ülke, Mağaradakiler, Umrandan Uygarlığa, Bir Dünyanın Eşiğinde, Kültürden İrfana, Kırk Ambar adlarını taşıyan eserlerini etkileyici bir üslupla yazmış, düşünce yüklü cümlelerine şiir tadı katmayı başararak mensur şiir tarzının güçlü örneklerini vermiştir.

Bu parçada sözü edilen yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cemil Meriç
B) Salâh Birsel
C) Mehmet Kaplan
D) Melih Cevdet Anday
E) Sabahattin Eyüboğlu

ESEN YAYINLARI

49. kardeşlerim
sıska öküzün yanına koşulup şiirlerimiz
toprağı sürebilmeli
pirinç tarlalarında bataklığa girebilmeli
dizlerine kadar
bütün soruları sorabilmeli
bütün ışıkları derebilmeli
yol başlarında durabilmeli
kilometre taşları gibi şiirlerimiz
yaklaşan düşmanı herkesten önce görebilmeli
cengelde tamtamlara vurabilmeli
ve yeryüzünde tek esir yurt tek esir insan
gökyüzünde atomlu tek bulut kalmayıncaya kadar
malı mülkü aklı fikri canı neyi varsa verebilmeli
büyük hürriyete şiirlerimiz

Bu dizeler, toplumcu şiir geleneğine ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?

A) Söylev üslubundan yararlanma
B) Serbest nazmı kullanma
C) Emek, barış, özgürlük gibi kavramları işleme
D) Dilin kalabalıkları harekete geçirme gücünden yararlanma
E) Fütürizm akımına özgü temalara yer verme

50. Bu yağmur kanımı boğan bir iplik,
Tenimde acısız yatan bir bıçak,
Bu yağmur, yerde taş ve bende kemik,
Dayandıkça çisil çisil yağacak.

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Nâzım Hikmet
B) Orhan Veli Kanık
C) Necip Fazıl Kısakürek
D) Cemal Süreya
E) Âşık Veysel

51. Sahi siz mi geldiniz saksılarım ışıdı
Güzel ağzın belli çarşılardan geçmişsiniz
Bunlar Akad'da öyle defterler kitaplardı
Cumartesi işte ellerinizi değdiniz
Usumda ben sizinle ne güzel gökler tuttum
Büyüttüm kiliseler gibi yalnızlığımı
Baktım yazılarıma, kentlerime görüyorum
Siz getirdiniz bu şey padişah akşamını

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kapalı bir anlatımın tercih edildiği
B) Folklorik ögelerin öne çıkarıldığı
C) Konuşma dilinin dışına çıkıldığı
D) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanıldığı
E) Alışılmadık bağdaştırmalara yer verildiği

52. Şimdi kılıksızım, fakat
Borçlarımı ödedikten sonra
İhtimal bir kat da yeni esvabım olacak
Ve ihtimal sen
Yine beni sevmeyeceksin.
Bununla beraber pazar akşamları
Sizin mahalleden geçerken,
Süslenmiş olarak,
Zannediyor musun ki ben de sana
Şimdiki kadar kıymet vereceğim?

Bu dizeler, Birinci Yeni şiirine ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?

A) Serbest ölçüyü kullanma
B) Sıradan insanın günlük yaşamını konu edinme
C) Mizahtan yararlanma
D) Şaireneliğe karşı olma
E) Konuşma diline dayanma

ESEN YAYINLARI

53. Bizde bir Doğululuk, Batılılardan bir başkalık var. Bir üstünlük mü? Yoksa bir eksiklik mi? Durmuyorum bunun üzerinde. Yalnız biliyorum ki bu yüzden, bu Doğululuk, başkalık yüzünden Batılı olamıyoruz, Batılıları anlayamıyoruz. Onlar bizi anlıyor mu? Yeri yok bunu sormanın! Onlar Doğulu olmaya, Doğulular gibi duyup düşünmeye özenmiyor ki. Biz ise Batılı olmak istiyoruz, öyleyse başkalığımızı bir eksiklik sayacağız.

(DİYELİM – SÖZ ARASINDA)

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deneme türündeki bir metinden alıntıdır.
B) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Ana düşünce, Doğulu olmamızın getirdiği başkalık yüzünden Batılı olamadığımız düşüncesidir.
D) Dil, göndergesel işlevinde kullanılmıştır.
E) Metnin alındığı eser, Suut Kemal Yetkin'e aittir.

54. YOLCU — Anadolu'nun görünmeyen bir tarafı mı var?
FERHAT BEY — *(Sesi birdenbire en üst perdeye fırlar.)* Ruhu var! Ruh görünmez!
YOLCU — Biz bu ruhu tanıyor muyuz?
FERHAT BEY — Biz bu ruhu tanımıyoruz.
Çünkü bu ruh, dal budak salmış bir ağaç gibi göz önünde fışkırmış hakikatlerden değildir. En derin ve en gizli hakikatlerdendir. Hakikat kesifleştikçe küçülür ve küçüldükçe gizlenir. Bir tohum gibi.
YOLCU — Bir tohum gibi mi?
FERHAT BEY — Madde açık, ruh gizlidir. Bütün hakikatler ruhundur.
YOLCU — Tohum, tohum!..
FERHAT BEY — Ruh, tohumların tohumudur.

(TOHUM)

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Söyleşmeye bağlı anlatımla yazılmıştır.
B) Yazarı Necip Fazıl Kısakürek'tir.
C) Parçanın alındığı eser, Cumhuriyet Dönemi tiyatro ürünlerindendir.
D) Dil, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır.
E) Mistik ögelerden yararlanılmıştır.

55. Aşşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Eserlerinde tarihsel içeriği masalımsı bir üslupla sunan İhsan Oktay Anar, Yedinci Gün"de "çizgilerin kürelere, zamanın sonsuzluğa, sonsuzlukların da hayallere dönüştüğü bir hikâye" anlatır.

B) İlk romanı Sis ve Gece ile polisiye edebiyatına adını yazdıran Ahmet Ümit, bu türdeki birçok romanından sonra, Sultanı Öldürmek adlı eseriyle polisiye türünün beğenilen bir örneğini daha verir.

C) Öykü ve romanlarında kadın ve erkek dünyasının bilinmeyen tüm karanlık köşelerine uzanan İnci Aral, Yeni Yalan Zamanlar'da postmodern roman tekniklerini kullanır.

D) Bıyık Söylencesi, Yalan, Sonuncu gibi romanlarıyla tanınan Tahsin Yücel, romandan başka öykü, deneme, eleştiri, çeviri türlerinde de eserler vermiştir.

E) Her Gece Bodrum'dan itibaren ilk romanlarında bireyler arasındaki iletişimsizliği öne çıkaran Tarık Dursun K. son romanlarında yakın tarihte yaşamış bazı tanınmış kişilerin yaşamlarını ele alır.

56. Aşağıdakilerin hangisinde, belirtilen özellik birlikte verildiği akımla ilgili değildir?

A) Betimlemeye dayalı bir şiir anlayışı geliştirme (parnasizm)
B) Evrendeki varlıklar arasında gizli benzerlikler ve ilişkiler olduğunu öne sürme (dadaizm)
C) Eski Yunan ve Latin edebiyatlarını örnek alma (klasisizm)
D) İnsan gerçeğini iyi-kötü karşıtlığı içinde verme (romantizm)
E) Roman yazmayı laboratuvarda bir deney yapmaya benzetme (natüralizm)

ESEN YAYINLARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İyi sanatın yüzölçümü biraz küçüktür; orada ancak ayrıcalıklı okurlar ikamet edebilir.

Yukarıdaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçek sanat yapıtlarında niceliğin değil, niteliğin önemli olduğu
B) Sanat değeri yüksek yapıtlara her zaman rastlanmadığı
C) Nitelikli sanat yapıtlarından anlayanların sayıca az olduğu
D) Bir yapıtın sanat değerinin küçük ayrıntılarda ortaya çıktığı
E) Gerçek sanatseverlerin toplumda azınlıkta kaldığı

2. Okur milleti ille de kamera arkasını görmek ister: "Bakalım bu yazar denen adam ne yer, ne içer, evinde nasıl yaşar? Günün hangi vakitlerinde yazmaya oturur? Yazarken hangi sancıları geçirir? Yazdıklarında kendisi ne kadar vardır? Hangi kahramanının arkasına sığınmıştır?"

Bu parçadaki "kamera arkasını görmek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarı edebiyat tarihi içinde değerlendirmek
B) Yazarla samimi bir ilişki içinde olmak
C) Yazardan eserleri hakkında açıklama beklemek
D) Yazarı gerçek yaşamı içinde tanımak
E) Yazarı eserleri aracılığıyla tanımak

3. (I)Türk şiir geleneğinde değişimleri ve gelişimleri simgeleyen her akımda, çıkışta Oktay Rifat adına rastlarsınız. (II) Yeniliklerin şairidir o ve bu yenilikleri kendi çizgisi içine çekmeyi başarmıştır. (III) Akımlar, yenilikler, işlevlerini bitirip son bulur; gene de Oktay Rifat kazançlı çıkmıştır. (IV) Kalan nitelikli tortuda Oktay Rifat damgası vardır. (V) Geleneğin kalıplarına sıkışmadan geleneğin halkası olmuştur.

Bu parçada Oktay Rifat'la ilgili olarak numaralı cümlelerin hangisindeki açıklama yanlıştır?

A) I. cümlede, yeniliklere öncülük ettiğinden söz edilmiştir.
B) II. cümlede, yeniliklere kendi yorumunu katabildiği anlatılmıştır.
C) III. cümlede, günceli izlemekten zarar görmediğine değinilmiştir.
D) IV. cümlede, şiir geleneğimize katkısının olduğu belirtilmiştir.
E) V. cümlede, gelenekçi bir şair olduğu söylenmiştir.

4. Zamanla kavradım bu dizelerin ne anlama geldiğini... Gerçek yalnızlığın ne olduğunu... Gerçek yalnızlık; dostlar, tanışlar bir bir çekip gittikten sonra başlıyor. Bir, anılardır geriye kalan! Gün akıp gittikçe silikleşen, değişen, başkalaşan anılar...

Parçanın yazarının sözünü ettiği dizeler aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir
Gittikçe artıyor yalnızlığımız

B) Arıyorum yıllar var ki ben onu
Âşıkıyım beni çağıran bu sesin

C) Mutluluk yalnız kendini görür
Yalnızlık kendi tutukluğunda özgür

D) Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan

E) Zamanla nasıl değişiyor insan
Hangi resmime baksam ben değilim

ESEN YAYINLARI

5. (I) Aç tavuk için darı ambarı neyse, edebiyat adamı için de kitabevi odur. (II) Çünkü, edebiyat adamı herkesten farklı olarak kitapla beslenir. (III) Bir türlü gideremediği açlığı yüzünden her gün kitabevi önlerine sürüklenir. (IV) Çoğu kez satın almasa bile, kâğıt ve mürekkep kokusu solumak, kitaplara dokunmak, beyaz sayfalara dağılmış hurufat üzerinde göz gezdirmek için kitap rafları arasında dolaşır. (V) Bir de düşü vardır: Bir gün, raflarında dünyanın bütün kitaplarının yer aldığı bir kitabevine sahip olmak.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma yapılmıştır?

A) I. ve II. B) III. ve IV. C) II. ve V.
D) I. ve III. E) IV. ve V.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde düşsel ögelere yer <u>verilmemiştir</u>?**

A) Sonu gelmese de hiçbir aşkın
Açalım yine de çiçeklerimizi
B) Seni düşünürken
Bir çakıl taşı ısınır içimde
C) Bütün kitapları yakmalı
Sevda üstüne ne söylemişlerse yalandır
D) İhtiyar atlar gibi kapandım içime
Yasını tutuyorum sonsuz bir kehanetin
E) Elbette aşk beni geçer haritayı kendi çizmiş
Dağları iyi biliyor, nehirleri de

7. (I) Her insan başarılı olmak ister. (II) Başarının sırlarına dair sayısız makale ve kitap yazılması da bunun göstergesidir. (III) Başarılı olmak, başarıya ulaşmak, kişiden kişiye farklı yorumlanabilir. (IV) Bir insan başarılı olmak istiyorsa buna yürekten inanmalıdır. (V) Başarı, kendisini isteyene gider çünkü.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisinde yanlış bilgi verilmiştir?

A) I. cümlede yan cümle, temel cümlenin nesnesidir.
B) II. cümle özne ve yüklemden oluşmuştur.
C) III. cümlede yüklem, edilgen çatılı yeterlik birleşik eylemidir.
D) IV. cümlede birleşik zamanlı eylem kullanılmıştır.
E) V. cümle yapıca basit bir eylem cümlesidir.

8. (I) Günümüz eleştirmenlerinin çoğu, bir yapıtı nasıl değerlendireceğini bilmiyor. (II) Romanı, şiiri, öyküyü aynı bakış açısıyla değerlendiren o kadar çok eleştirmen var ki. (III) Oysa hiçbir yapıt, tür özellikleri dikkate alınmadan değerlendirilemez. (IV) Her türün tekniği farklı, amaçları ayrıdır. (V) Romanın uzunluğuna bakıp öykü yazarını kısa yazdığı için suçlamak doğru olur mu?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisinde yanlış bilgi verilmiştir?

A) I. cümlede "çoğu" sözcüğü belgisiz zamirdir.
B) II. cümlede birden çok edat vardır.
C) III. cümlede birleşik yapılı sözcük yoktur.
D) IV. cümle sıralı cümledir.
E) V. cümle, dört yargı içermektedir.

ESEN YAYINLARI

9. Boğazından lıkır lıkır geçen
Şu suyun kıymetini bil
Nedir ki bu mavilik deme
Pencereden görebildiğin kadar
Göğün kıymetini bil

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ayrılma (çıkma) durumu eki
B) Tamlayan eki
C) İyelik eki
D) Bulunma (kalma) durumu eki
E) Belirtme(yükleme) durumu eki

10. (I) Bizim saraylarımız bile göçebeliğimizin göstergesi. (II) İşte Topkapı Sarayı, çadırlı yerleşmenin taşlaşmışı... (III) Osmanlı Döneminde öyleydi de günümüzde farklı mı sanki? (IV) Göçebelikten, göçebe kafasından günümüzde kurtulduk mu? (V) Beş kuşak aynı binada oturan kaç aile vardır içimizde?

Bu parçayla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru <u>değildir</u>?

A) I. cümlede "bile" sözcüğü bağlaçtır.
B) II. cümlede özel ad, belirtisiz ad tamlaması biçiminde kurulmuştur.
C) III. cümlede bağlaç görevdeş iki sözcüğü bağlamıştır.
D) IV. cümle biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur.
E) V. cümle özne, yüklem ve dolaylı tümleçten oluşmuştur.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı doğrudur?**

A) <u>Çünki</u> buna kimse inanmıyor.
B) <u>Estağfirullah</u>, sizi eleştirmek ne haddimize!
C) <u>Makina</u> mühendisi olmayı düşünüyor.
D) Bu cihaz, <u>sofben</u> zehirlenmelerine son verecek.
E) Kamyon <u>şöförleri</u> burada yemek yer.

12. Goethe'nin ( ) Genç Werther'in Acıları ( ) adlı romanı yayımlandığında Almanya'yı bir Werther modası sarmıştır ( ) Werther gibi giyinmek ( ) onun gibi sevmek ( ) onun gibi ölmek ( )

Bu parçadaki parantezle belirtilen boşluklarda aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi <u>kullanılmaz</u>?

A) Tırnak B) Parantez C) Virgül
D) İki nokta E) Üç nokta

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu <u>yoktur</u>?**

A) Kriz sürerse ben işimden, sen de parandan olacaksın.
B) Yemek yenmiş, ocak başında sohbet başlamıştı.
C) Yağmur yağacağını size söylemiştim ve uyarmıştım.
D) Çekmecede çok sayıda resmî ve iş mektubu vardı.
E) Kül tablası, arka arkaya yaktığım sigara izmaritleriyle ağzına kadar dolmuştu.

14. Günün gerildiğini ilk fark edenler, sokaklarda özgürce gezinen başıboş köpekler oldu. Köpekleri, apartman çöplüklerinde yiyecek arayan kediler izledi. Şurda burda oyalanmayı bırakıp terk edilmiş virane evlere, inşaatlara, park ya da bahçelerdeki kuytuluklara sığındılar. Rüzgârın hızı da uğultusu da giderek azaldı ve sonunda büsbütün dindi. Öylesine dindi ki yapraklar kımıldamaz oldu. Her şey mutlak bir dinginliğe doğru akmaya başladı. Gökyüzü bu akışa uydu; önce alabildiğine aydınlandı, sonra da kurşuni bir renge dönüştü.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Deyimlerin somutlaştırma gücünden yararlanma
B) İşitme ve görme duyusuna ilişkin ayrıntılar
C) Betimleyici anlatıma yer verme
D) Doğayı devinim içinde yansıtma
E) Kişileştirmeye başvurma

ESEN YAYINLARI

15. Alabalık avlarken değişmez kurallar vardır. Alabalık temiz ve soğuk sularda yaşar. Kirli ve sıcak sularda boşuna vakit kaybetmeyin; alabalık bulamazsınız. Kesinlikle gölgenizi suya düşürmeyeceksiniz. Avlandığınız bölgenin doğa örtüsüne uygun giyineceksiniz. Mutlaka çok sessiz olacaksınız. Yağmurdan sonraki bulanık suda avlanmayacaksınız. Yazın sıcak havada özellikle gölde zor balık tutarsınız, şansınızı zorlamayın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Kanıtlayıcı anlatıma başvurma

B) Dilin alıcıyı harekete geçirme işlevinden yararlanma

C) Göndergenin dil dışı gerçeklik olması

D) Öneri cümlelerine yer verme

E) Mecazdan kaçınarak gerçek anlamlı sözcükler kullanma

16. Veremli bir çocuğu anlatan bir roman okuyordum. Çocuk boyuna "Ağaçları göreceğim geldi, beni ağaçlara götürün, ağaç görmeden ölmek istemiyorum." diyordu. Sabaha kadar, çocuğun ağaç sevgisi iliklerime işlemişti. Gün doğarken en yakın bahçeye koştum, ilk rastladığım ağacı öptüm.

Parçada sözü edilen romanda aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisinin bulunduğu söylenebilir?

A) Yoğunluk B) Özgünlük C) Yalınlık
D) Derinlik E) Etkileyicilik

17. (I) Erozyon, bir ülke için en tehlikeli şeylerden biri. (II) Türkiye'nin toprak erozyonuna hep en ürkünç bir haber gibi bakıldı. (III) "Ülkemiz her yıl erozyon nedeniyle Kıbrıs kadar toprak yitiriyor." tarzındaki haberlerden dehşet duyuldu. (IV) Toprak erozyonu kadar ciddi, belki ondan daha önemlisi, değerlerin erozyonudur. (V) Yıllardır inandığınız, güvendiğiniz, ayağınızı bastığınız tüm değerlerin birer ikişer ayağınızın altından kaydığını gözlemlemek hoş bir şey mi? (VI) En yıkılmaz sandığımız kurumların çöktüğüne, yükselen değerlerin peşine takılmış bir toplumun çılgın ve gözü kara biçimde baş döndürücü bir yolculuğa çıkmış olduğuna tanık olmak insana acı veriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden başlanarak ikinci paragrafa geçilmelidir?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

18. Şiir heveslilerinin ortak merakıdır. Ünlü bir şairi köşeye sıkıştırdılar mı sorarlar: ---- Bunun hazır reçetesi yok. Bu nedenle kitaplar dolusu öğüt veren de çıkıyor birkaç sözcükle meraklıları başından savanlar da. Aslında güzel şiirin nasıl yazılacağını açıklayandan çok, nasıl yazılmayacağını anlatan daha fazla. Ancak şu ortak kanıda birleşebiliriz: Güzel şiirin karşısında herkes önünü ilikliyor.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçada anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) Şiirde ölçü ve uyak gerekli midir?
B) Güzel şiir yazmak için ne yapmalı?
C) En beğendiğiniz şiiriniz hangisi?
D) Size göre şiir nedir?
E) Şiirin belli kuralları var mıdır?

ESEN YAYINLARI

19. Geçenlerde bir okurumuz yakınıyordu: "Ünlü yazarların kitaplarını tanıtıyorsunuz ama nice değerli kitap var ki hiçbir zaman bu şansa sahip olamadan kaybolup gidiyor. Biz onları ya bir rastlantı sonucu ya da bir arkadaşımız tavsiye ettiğinde okuyabiliyoruz. Sayfanızda bu tür kitaplara da yer vermenizi istiyoruz." Ne kadar yerinde bir şikâyet.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Tanıtımı yapılan kitaplar genellikle ünlü yazarlara ait kitaplardır.
B) Pek çok değerli kitap, tanıtımı yapılamadığı için layık olduğu ilgiyi görememektedir.
C) Kimi değerli kitapların okuyucularla buluşması tesadüfen olmaktadır.
D) Kitap tanıtımını ünlü yazarların eserleriyle sınırlandırmak yanlış bir tutumdur.
E) Tanıtımı yapılan kitaplar arasında öyleleri vardır ki okunmaya değmez.

20. Şu özel televizyonlarda, erkek spikerleri geçtik, kadın spikerlerin bile "Bizi izlemeye devam edin!" demeleri yok mu, ifrit oluyorum. Ayol, Türkçede "lütfen" diye bir kelimenin bulunduğunu bilmiyor musunuz? Yoksa, "sizi izleyenleri" bir lütfenciğe bile layık görmüyor musunuz? Açıkça söyleyin de bilelim. Ne şanssız ve ne sabırlı bir milletiz biz! Çıkıyorlar karşımıza, sırıtık suratlarla bir "lütfen"i, bile çok görerek istediklerini istedikleri üslupla söylüyorlar, gıkımız bile çıkmıyor.

Bu parçada televizyon sunucularında olmadığı söylenen nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkçeyi düzgün ve etkili kullanma
B) İzleyicilere karşı duyarlı ve nazik olma
C) Zengin bir sözcük dağarcığına sahip olma
D) İçten ve sevecen olma
E) İş disiplinin gerektirdiği ciddiyette olma

21. İster inanın ister inanmayın, pek yakında insanlar akıl hastanelerine hücum edecekler. Hastaneler ihtiyaca cevap veremez olacak. Her caddede, her mahallede ruh sağlığı merkezleri açılacak. Gençler, çocuklar, orta yaşlılar, ihtiyarlar ömürlerinin geri kalanını ruh hekimlerinin kontrolünde geçirecekler. İnsanlar çerez gibi müsekkin (sakinleştirici) taşıyacak ceplerinde.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Ruh sağlığıyla ilgili sorunların yakında epey artacağı anlatılmak istenmiştir.
B) Gelecekten söz eden anlatım türü kullanılmıştır.
C) Dil göndergesel işlevle kullanılmıştır.
D) Öngörü ve tahmine dayalı yargılara yer verilmiştir.
E) Bilimsel bir makaleden alınmıştır.

22. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde teşbih (benzetme) yapılmamıştır?**

A) Değirmen misali döner başım
Sevda değil, bu bir hışım
B) Zaman bir böcek gibi sinsi, kenarda
Koltukların didikler durur kadifesini
C) Önce upuzun, sonra kesik saçın vardı
Tenin buğdaysı, boyun bir başak kadardı
D) Ne hoştur kırlarda yazın uyumak
Bulutlar ufukta beyaz bir yumak
E) Ne istersin benden akşam saatinde
Bir gülüşü olsun görülmemiş kadın

23. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde kullanılan uyağın türü diğerlerinden farklıdır?**

A) Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

B) Koca Mustâpaşa! Ücrâ ve fakir İstanbul!
Ta fetihten beri mümin, mütevekkil, yoksul.

C) Sevdiklerim göçüp gidiyorlar birer birer
Ay geçmiyor ki almayayım gamlı bir haber.

D) İnsanlar anlaşıldı cihanın da sırrı yok,
Kalsaydı tirkeşimde eğer tek bir altın ok.

E) Aşkın sihirli şarkısı yüzlerce dildedir,
İspanya neşesiyle bu akşam bu zildedir.

ESEN YAYINLARI

24. Aşağıdaki dizelerin hangisinde 4+4 durak düzeni yoktur?

A) Bunu çalan anlar kendi
Şeytan bunun neresinde

B) Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez

C) İçinde mi dışında mı?
Burgusunun başında mı?

D) Dut ağacından teknesi
Kirişten bağlı perdesi

E) Dertli gibi sarıksızdır
Ayağı da çarıksızdır

25. Günümüzde sadece nostaljik bir obje hâline gelen gaz lambaları, pek çoğumuzun çocukluk gecelerinin yâreni, anılara saklanan eski bir dostudur. Eski çocukların, eski gecelerinden kalma bir anıdır idare lambaları ya da yaygın adıyla "gaz lambaları".
(...)
Gaz lambaları konusunu hem yazar kimliği ile önemli başarılara imza atan hem de yıllardır Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli ülkelerinden gaz lambaları toplayan Adalet Ağaoğlu ile görüştük. Ağaoğlu, gaz lambaları biriktirmeye nasıl başladığını şöyle anlattı:

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

A) Sohbet B) Röportaj
C) Deneme D) Haber yazısı
E) Fıkra

26. Aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere ayraç içindeki sözcük getirilirse tanım yanlış olur?

A) ---- bir sorunu yerinde görme, inceleme, soruşturma yoluyla yansıtan gazete ve dergi yazısıdır. (röportaj)
B) Bir topluluğu belli bir düşünce doğrultusunda etkilemek, coşkulandırmak amacıyla yapılan konuşmaya ---- denir. (söylev)
C) Genellikle çocukları eğlendirerek eğitmek amacıyla uydurulan ve gerçek dışı olayların öykülendiği anlatıya ---- denir. (masal)
D) ---- bir kimsenin yaşamı boyunca başından geçen ya da tanık olduğu önemli olayları ve tanıdığı kişileri anlattığı yazı türüdür. (anı)
E) Herhangi bir konuda yazarın kesin sonuçlara varmadan görüş ve düşüncelerini anlattığı yazı türüne ---- denir. (makale)

27. Aşağıdakilerin hangisi sanat metinlerinin ayırıcı özelliklerinden biri değildir?

A) Dilin ağırlıklı olarak şiirsel işleviyle kullanılması
B) Yan anlam bakımından zengin olması
C) Bireysel bir yaratımın ürünü olması
D) Yoruma açık bir anlam içermesi
E) Göndergesinin dil dışı gerçeklik olması

28. Almanların Nibelungen'i, İspanyolların Le Cid'i, Yunanların Odysseia'si varsa, bizim de ---- var.

Bu cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Bozkurt'umuz
B) Göç'ümüz
C) Ferhat ile Şirin'imiz
D) Oğuz Kağan'ımız
E) Alper Tunga'mız

ESEN YAYINLARI

29. "Göktürk Yazıtları" için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Edebiyat kadar tarih, sosyoloji, etnografya için de önemlidir.
B) Türk edebiyatının ilk yazılı ürünleri olarak değerlendirilir.
C) "Söylev" özelliklerinin ağır bastığı metinlerdir.
D) Uygur Türkçesinin tüm inceliklerini yansıtır.
E) Türklerin 8. yüzyıldaki yaşamını yansıtan canlı belgelerdir.

30. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Karagöz oyununda Karagöz, okumamış halk kesimini, Hacivat ise aydın tabakayı temsil eder.
B) Orta oyununda en önemli kişiler Pişekâr ile Kavuklu'dur.
C) Meddah aksesuar olarak bir mendil ve bastondan yararlanır.
D) Halk hikâyelerinde olayların anlatımı nesir, konuşmalar ise nazım biçimindedir.
E) Halk hikâyeleri genellikle saz şairleri tarafından derlenmiş ve yazıya geçirilmiştir.

31. Aşağıdakilerden hangisi Âşık edebiyatının özelliklerinden biri değildir?

A) Halk dilinden uzaklaşılmadan doğal ve içten bir söyleyiş benimsenmiştir.
B) Nazım birimi dörtlük, ölçü hece ölçüsüdür.
C) Kalıplaşmış benzetme ve hayallere yer vermekten kaçınılmıştır.
D) Genellikle yarım uyaktan yararlanılmıştır.
E) Başlıca ürünler koşma, destan, semai, varsağıdır.

32. Aşağıdaki dizelerden hangisi bir taşlamadan alınmıştır?

A) Bir çanağı yoktur ayran içecek
Kahveyi bulunca fincan beğenmez

B) Kımıldanır hep dertlerim devinir
Yas ile sevincim yıkışır dağlar

C) Kalktı göç eyledi Avşar illeri
Ağır ağır giden iller bizimdir

D) Aşkın ateşidir sinemi yakan
Lütfuna erer mi cevrini çeken

E) Telgrafın tellerini arşınlamalı
Yâr üstüne yâr seveni kurşunlamalı

33. (----) şiirinde aşk, sevgili-rakip-âşık üçlüsü etrafında düşünülür. Hayal sistemi, toplumsal düzenin yansıması olarak saray istiaresi etrafında oluşturulur. Bu nedenle sevgili tıpkı bir hükümdar gibi tasvir edilir. Kudretlidir, lütuf ve ihsan sahibidir. Fakat aynı zamanda zalimdir. Sevilir, sevmez; kıskanılır, kıskanmaz. Naz eder. Âşık ise sevgilinin sarayının kapısında bir kuldur. Sevgilinin etrafındaki rakipler ile mücadele halindedir. Bir taraftan sevgilinin ilgisizliği, hatta zulmü, diğer taraftan rakipler, âşığı müthiş bir dert içinde bırakır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygundur?

A) Halk B) Divan C) Tasavvuf
D) Tanzimat E) Servetifünun

34. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Kadı Burhanettin, tuyuğlarıyla tanınmış bir divan şairidir.
B) Vesilet'ün Necat, Süleyman Çelebi'nin mevlit olarak bilinen eseridir.
C) Fuzuli, Hadikat'üs-Süeda adlı eserinde Kerbela olayını anlatır.
D) Nabi "hikemi şiir" denilen didaktik tarzın en büyük ustasıdır.
E) Kâtip Çelebi, mahallileşme akımının en güçlü temsilcisi olup hece ölçüsüyle bir koşma yazmıştır.

ESEN YAYINLARI

35. Eski edebiyatımızda didaktik eserlerin gerek aydınlar gerek halk üzerinde önemli etkileri olmuştur. Yunus Emre'nin Risaletü'n Nushiye'si (I) Anadolu'da bu tarzda yazılan ilk eserlerdendir.

14. yüzyılda Âşık Paşa'nın Garipname'si, (II)
15. yüzyılda Mercimek Ahmet'in Kabusname'si, (III)
17. yüzyılda Nabi'nin Hayriye'si (IV) ve 18. yüzyılda Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk'ı (V) didaktik tarzda yazılan ünlü eserlerdir.

Bu parçada numaralı yerlerin hangisinde belirtilen eser didaktik nitelikte değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

36. ---- hikâye ve romanlarında kendisini gizlemez. Arada bir olay akışını keserek okuyucuya hitap eder, anlatılan şey hakkında soru sorar, bilgiler verir ve kendi düşüncesini bildirir. Eseri okuyucularla böyle konuşa konuşa devam ettirir. Bu tarz, meddahların hikâye anlatma yöntemidir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Namık Kemal
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Şemsettin Sami
D) Sami Paşazade Sezai
E) Recaizade Mahmut Ekrem

37. Edebiyatımızda ilk kalem kavgası ---- Döneminde, yeni edebiyatı savunan Recaizade Mahmut Ekrem ile eski edebiyat yanlısı ---- arasında olur. Birincisinin Zemzeme'sine karşılık diğeri ---- adlı eseri yazar.

Bu parçadaki boş yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Servetifünun – Ahmet Mithat Efendi – Dekadanlar
B) Tanzimat – Ziya Paşa – Harabat
C) Tanzimat – Muallim Naci – Demdeme
D) Servetifünun – Süleyman Nazif – Batarya ile Ateş
E) Fecriati – Tahsin Nahit – Jön Türk

38. I. Genel olarak aruzu kullanmakla birlikte heceyle yazdıkları şiirler de vardır.
II. Gazeteye önem vermişler, bu alandaki çalışmalarıyla örnek olmuşlardır.
III. Roman türünün gelişmesinde önemli katkıları olmuştur.
IV. Vatan, millet, özgürlük sevgisini dile getiren şiirler yazmışlardır.
V. Osmanlı tiyatrosunun modern bir tiyatro olması için büyük çaba harcamışlardır.

Yukarıdakilerden hangileri, Namık Kemal ile Tevfik Fikret'in ortak yönleridir?

A) I. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve V. D) I. ve IV. E) II. ve V.

ESEN YAYINLARI

39. Bir vakit gelirdi ki her ikisi de yorulur; çocuk küçücük eliyle ağzını saklayarak yalandan esnemeye başlar, Ahmet Cemil'in yorgun gözleri süzülürdü. Bir aralık uşak görünür:
— Hanımefendi haber göndermiş, küçük bey artık yorulmuştur, diyor...
sözüyle derse hatime verilir. Çocuk bir an evvel hareme gitmek, uşak da Ahmet Cemil'i bir an evvel evine götürüp evden avdet etmek için sabırsızlandıklarından, bunun çocukla uşak arasında bir sania olması da pek ziyade ihtimal altında olmakla beraber Ahmet Cemil aldanmayı tercih ederdi.

Bu metinle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) Halit Ziya Uşaklıgil'in Mai ve Siyah adlı romanından alınmıştır.
B) Romanın başkahramanı Ahmet Cemil'in özel ders verdiği anlatılmıştır.
C) Romanın yazıldığı dönemin sosyal zihniyetine ait unsurlara yer verilmiştir.
D) Uzun cümleler ve yabancı sözcükler kullanılmıştır.
E) Gözlemci anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır.

40. Servetifünun şiiriyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Divan edebiyatının temalarına, hayal dünyasına ve mazmunlarına geri dönülmüştür.
B) Aruz ölçüsünün heceden üstünlüğü savunulmuştur.
C) Arapça ve Farsçadan alınan sözcük ve tamlamalara aşırı ölçüde yer verilmiştir.
D) Batı'dan alınan sone, terza-rima gibi nazım biçimleri kullanılmıştır.
E) İç ahenge, biçim mükemmelliğine önem verilmiştir.

41. Aşağıdakilerden hangisi Cenap Şahabettin ile Ahmet Haşim'in ortak bir yönü değildir?

A) Tüm şiirlerinde aruz ölçüsünü kullanmaları
B) Sanat hayatlarına aynı edebî toplulukta başlamaları
C) Aşk, tabiat gibi bireysel temaların dışına çıkmamaları
D) En çok serbest müstezat biçimini kullanmaları
E) Bulundukları edebî topluluk dağıldıktan sonra başka bir topluluğa katılmamaları

42. Tanzimat Dönemi'nde Şinasi'nin başlattığı ama çeşitli sebeplerle ihmal olunan dilde sadelik çığırı, İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde Mehmet Emin Yurdakul, (I) Cenap Şahabettin, (II) Ziya Gökalp, (III) Rıza Tevfik Bölükbaşı (IV) ve Yahya Kemal Beyatlı (V) aracılığıyla tekrar hayata geçirilmiştir.

Bu parçadaki bilgi yanlışının giderilmesi için numaralı adlardan hangisinin çıkarılması gerekir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

43. Denizlerden
Esen bu ince hava saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melal-i hasret ü gurbetle ufk-ı şama bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
Ne sen,
Ne ben,
Ne de hüsnünde toplanan bu mesa,
Ne de alam-ı fikre bir mersa
Olan bu mai deniz,
Melali anlamayan nesle aşina değiliz.

Bu şiirin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sone B) Serbest müstezat
C) Terzarima D) Murabba
E) Muhammes

ESEN YAYINLARI

44. **Aşağıdakilerden hangisi Faruk Nafiz Çamlıbel'in özelliklerinden biri değildir?**

A) İlk şiirlerinde aruzu kullanması
B) Beş Hececiler'den biri olması
C) Memleket edebiyatına öncülük etmesi
D) Manzum tiyatro eserleri yazması
E) Hikâyelerinde kasaba yaşamını yansıtması

45. **Türk edebiyatında roman ve hikâyenin gelişmesiyle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi, parantez içindeki örnekle eşleştirilemez?**

A) Tanzimat Dönemi'nde en çok işlenen konulardan biri Batılılaşmadır.(Felâtun Bey ile Râkım Efendi)
B) Servetifünun Dönemi'nde sanatta faydanın yerine zevk öne çıkmış, bireysel temalar işlenmiştir. (Aşk-ı Memnu)
C) Millî Edebiyat Dönemi'nde, devleti içinde bulunduğu durumdan kurtarmak amacıyla ulusal tarihten seçilen konulara yer verilmiştir. (Kızıl Elma Neresi?)
D) Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında Anadolu'ya açılma ve Anadolu insanını tanıma düşüncesi egemen olmuştur. (Sodom ve Gomore)
E) Cumhuriyet Dönemi'nde bireyin iç dünyasına yönelen eserler 1940 sonrasında daha çok görülür. (Yalnızız)

46. Günün birinde, kim önerdi hatırlamıyorum, o güne dek yazdıklarımızdan seçmeleri bir araya getirip ortaklaşa bir kitap çıkarmayı düşündük. Yaşar Nabi'nin evinde o iş için özel toplantılar yapıp el birliğiyle şiirleri ve yazıları seçtik. Kitaba bir ad bulmak gerekiyordu. Sonunda ---- adı üzerinde birleşildi.

Bu parçadaki boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Genç Kalemler
B) Garip
C) Yedi Meşale
D) Gönülden Sesler
E) Dinle Neyden

47. Akşam olmaya başlamıştı. Köye yaklaşınca ortalığı büsbütün bir kızıllık kapladı. Kırmızı bir deniz gibi parlayıp kımıldayan bu bir karış boyundaki kuru bozkır otlarının üzerinde upuzun gölgem yatıyor ve gölgemin başı, ileride, aralarından yer yer çekirgeler fırlayan bu otların arasında kayboluyordu.

...

Geçenlerde şehre gittiğim zaman maarif müdürü bana biraz tuhaf muamele etti. Kızıyor da kızdığını belli etmeyip alay etmeyi tercih ediyor gibiydi. Neden diye merak ettim. Sonra laf arasında: "Siz okul dışındaki işlerle de uğraşacak vakit bulabiliyorsunuz galiba, talebeniz pek mi az?" dedi. "Az değil ama o da vazifem değil mi?" diye cevap verdim.

(Asfalt Yol- Sabahattin Ali)

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kahraman anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır.
B) İlk paragrafta betimleyici, ikincide öyküleyici anlatım ağır basmaktadır.
C) Bir köy öğretmeninin yaşamı çevresinde köy sorunlarının anlatıldığı bir hikâyeden alınmıştır.
D) Yazar, toplumcu gerçekçi anlayışa bağlıdır.
E) Yazar, Çehov tarzındaki hikâyeleriyle tanınmıştır.

48. **Yaşar Kemal'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

A) Romanlarında köy ve köylü gerçeğini destansı bir anlatımla yansıtmıştır.
B) Romanlarının çoğunda Çukurova'yı, Torosları, kan davasını, ağalık ve toprak sorununu işlemiştir.
C) Pek çok yapıtında Anadolu'nun efsane ve masallarından yararlanmıştır.
D) Bereketli Topraklar Üzerinde adlı romanı, doğa betimlemelerindeki başarısının doruk noktası sayılır.
E) Bir Bulut Kaynıyor, Bu Diyar Baştan Başa adlı yapıtlarıyla modern röportaj yazarlığının da kurucusu olmuştur.

ESEN YAYINLARI

49. 1950 sonrası edebiyatımızda şiir, roman, eleştiri, fıkra ve deneme türündeki yapıtlarıyla etkili olmuş sanatçılarımızdandır. Şiirleri barış, özgürlük, insan sevgisi, yarın inancı gibi toplumsal temalardan bunaltı, yalnızlık, umutsuzluk, aşk, ölüm gibi bireysel temalara; destansı deyişlerden zengin bir imge örgüsüne dayalı lirik bir söyleyişe; halk şiirinin ses ve biçim özelliklerinden divan geleneğinin yeni şiirin estetiğiyle yoğrulmasına uzanan bir bileşimdir. Romanlarında Osmanlı Devleti'nin çöküş yıllarından 1960'lara uzanan bir zaman dilimi içinde kent insanını, ekonomik ve siyasal koşullar içinde yansıtmayı amaçlamıştır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Attila İlhan
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Orhan Asena
D) Salah Birsel
E) Orhan Kemal

50. Şaireneliği kovma adına edebî sanatlara, imgeye ve duyguya boş vererek sokaktaki insanı hayatıyla ve diliyle şiire sokan ----, daha önceki yenilik arayışlarında da görülen kendine yer açma amaçlı aşırılıklarını giderek törpülemişler, kamuoyunun ve sanat dünyasının ilgisini yeterince çektikten sonra, zamanla ilkelerinde yumuşamaya gitmişlerdir

Bu parçadaki boş yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Garipçiler
B) Maviciler
C) Hisarcılar
D) Yedi Meşaleciler
E) İkinci Yeniciler

51. I. Ey, ömrün en güzel türküsü aldanış!
Aldan, gelmiş olsa bile ümitsiz kış;
II. Dün fena sıkıldım akşama kadar
İki paket cigara bana mısın demedi
III. Ne denizler gördüm hiç anmamışımdır
Bir sesim ben git git o binlerce yıldır
IV. İki gözüm görmez benim
Kimse halim sormaz benim

Numaralanmış dizelerde, aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisinin örneği yoktur?

A) İkinci Yeni şiiri
B) Halk şiiri
C) Birinci Yeni şiiri
D) Öz şiir
E) Toplumcu şiir

52. Ben uyandım bir aşk demekti bu dünyada
— Sesin, bir gülü bırakmak gibi bir şeydi.
Karaydım, kâğıt gibiydim yaşamalarda
Adım görseniz her gün o denizlerdeydi
Bin yıl bir M sesiydim aşağı Mısır'da.

Bu dizeler, İkinci Yeni şiirine ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?

A) Anlatımda açıklıktan uzaklaşma
B) Yeni sözcükler oluşturma
C) İçsel, bireyci bir anlayışa yönelme
D) Duygu ve çağrışımlara yaslanma
E) Ses uyumuna, ritme önem verme

53. Bu direniş senin için ey halk
Bu çığlık senin kollarınla
Yıkılsın şu köhne dünya
Ve coşkuyla yeniden kurulsun diye çınlatıyor hayatı
Bir yol kavşağındasın fakat
Mutlaka değişecek kaderin

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) İlhan Berk
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Nihat Behram
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Orhan Veli Kanık

ESEN YAYINLARI

54. İstanbul'dan ayva da gelir, nar gelir
Döndüm baktım, bir edalı yâr gelir,
Gelir desen dar gelir;
Gün aşırı alacaklılar gelir.
Anam anam
Dayanamam,
Bu iş bana zor gelir.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
B) Redife yer verilmiştir.
C) Halk söyleyişlerinden yararlanılmıştır.
D) Millî Edebiyat geleneğine bağlıdır.
E) Tema geçim sıkıntısıdır.

55. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Latife Tekin, Berci Kristin Çöp Masalları'nda köy gerçekliğini ve varoşlardaki yaşamı, sözlü edebiyattan ve Latin Amerika kökenli büyülü gerçekçilikten yararlanarak yansıtmıştır.

B) Öykü ve romanlarında düş ile gerçeği iç içe veren Nazlı Eray, Beyoğlu'nda Gezersin adlı romanında fantastik ve polisiyenin iç içe geçtiği bir öyküyü anlatır.

C) Orhan Pamuk'un Tehlikeli İlişkiler'inde konu, İstanbullu zengin çocuğu Kemal ile uzak ve yoksul akrabası Füsun arasındaki aşktır.

D) Veda, biyografik romanlarıyla tanınan Ayşe Kulin'in kendi aile hikâyesini üç nesil öncesinden başlayarak yarı kurgusal biçimde aktarmaya başladığı üçlemesinin ilk romanıdır

E) Günümüz yazarlarından Hasan Ali Toptaş'ın Gölgesizler, Kayıp Hayaller Kitabı, Bin Hüzünlü Haz adlı romanları, postmodern edebiyatın örnekleri arasındadır.

56. Jean Moreas 1886 yılında bu akımın bildirgesi niteliğindeki yazısında "Bizim şiirimiz, sıradan anlatımın, sözde duygusallığın, nesnel tanımlamanın düşmanıdır" der. Ona göre şiir, düşünceyi duygusal bir biçimde örter. Doğadaki her olayın gerisinde bir düşünce vardır. Gördüğümüz, algıladığımız şeyler, düşüncenin dış görüntülerinden başka bir şey değildir. Başka bir deyişle önemli olan, görünen değil, onun gerisindekidir.

Bu parçada söz konusu olan edebiyat akımı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Klasisizm B) Romantizm C) Parnasizm
D) Sembolizm E) Fütürizm

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Türkiye'de eleştiri temelde araştırmaya dayanmıyor. Eleştirmenlerimizin geriye doğru atılmış sağlam köprüleri yok. Çoğu bizim eski edebiyatımızı, hatta bütünüyle çağdaş edebiyatımızı okumuş değil. Eski edebiyat konusunda 1940 eleştiri kuşağının saptadığı değer yargılarıyla, birtakım özetlerle hareket ediyorlar.

Bu paragrafta altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eleştirmenlik için gerekli yeteneğe sahip olma
B) Edebiyat geleneğimizi tanıyarak bir birikim edinmiş olma
C) Nesnel değerlendirme yapabilecek nitelikte olma
D) Çağdaş edebiyatımızı, bütün örnekleriyle yakından tanıma
E) Kendine özgü bir eleştiri anlayışına sahip olma

2. Kabul etmeliyiz ki edebiyat bir yanıyla cerrahlıktır. (----) Yazar kendini deştiği zaman gördüğü her şeyden hoşlanmayabilir, hatta kendi zaaflarıyla karşılaşmak onu sarsabilir ama bu tam da gerekli olandır bize, yazının yan etkisidir.

Yukarıda parantezle belirtilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse altı çizili söz açıklanmış olur?

A) Toplumsal sorunlara duyarlı olmaktır.
B) Kendini açıp iç gerçeğini tanıma uğraşıdır.
C) Hastalıklara doğru teşhis koyabilmektir.
D) Özveri gerektiren bir meslektir.
E) Gerçekçiliğin doğurduğu karamsarlıktır.

3. İçimi titreten bir sestir her gün,
Saat her çalışında tekrar eder:
"Ne yaptın tarlanı, nerede hasadın?
Elin boş mu gireceksin geceye?
Bir düşünsen! Yarıyı buldu ömrün."

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Zamanın çabuk geçmesinden yakınma
B) Son pişmanlığın fayda etmeyeceği düşüncesi
C) Yaşamı boşa geçirme korkusu
D) Ölümün her an kapıda olduğundan duyulan kaygı
E) Hayat boyu yaşanan sıkıntılardan duyulan bezginlik

4. **Aşağıdakilerin hangisinde alışılmamış bağdaştırmaya örnek yoktur?**

A) Her şey akar; su, tarih, yıldız, insan ve fikir.
Oluklar çift; birinden nur akar, birinden kir.
B) Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak
C) Bir Rumeli türküsü kanat çırptı gümüş vazolarda
Sımsıcak bir dua yıkıldı ellerime
D) Artık tutunacak kimsen kalmadı
Nasıl biliyorsan öyle düğümle zamanı
E) Sizinle aynı yemeği yedim senelerce
Aynı türküyü söyledim talim dönüşü

ESEN YAYINLARI

5. Şairler, kendi aralarında gizlice tüneller kazmakta ustadır; asırlar ve kıtalar ayırır görünse de yerin altında açılmış binlerce yolla buluşur onların dünyaları.

Bu cümlede şairlerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farklı dünyaların insanları oldukları halde.birbirlerini çok iyi anladıkları
B) Birbirlerini son derece seven, birbirileriyle dayanışma içinde kişiler olmaları
C) Gündelik olanla yetinmeyerek ölümsüzlüğe erişmeyi amaç edinmeleri
D) Birbirlerinin şiirlerini okumakta çok istekli olmaları
E) Aralarındaki onca farka rağmen aslında birbirlerine çok benzedikleri

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Beni hayatta en eğlendiren, keyif veren şey, yazarların birbirleriyle atışmalarıdır.
B) Uzun zamandır neden yapmadığını merak ettiğim şeyi sonunda yaptı ve New York'ta kendisine bir ev satın aldı.
C) Beni nelerin güldürdüğünü araştırmam Cem Yılmaz'ı seyretmekle başladı diyebilirim.
D) Bu memlekette, azınlıkta kalmak zorunda olan birkaç insan dışında hemen herkes çok mutlu.
E) Babama çocukların yanında pipo içmemesini söyledim.

7. Bir ses, bilemem tambur gibi mi, ud gibi mi? Cumbalı odalarda inletir "Kâtibim"i...

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerde görülen ses olayının benzeri aşağıdaki dizelerden hangisinde vardır?

A) Ana gibi yâr olmaz, İstanbul gibi diyar
B) Boğaz gümüş bir mangal, kaynatır serinliği
C) Pembe deyip geçme belalı renk musibet
D) Ölmek kaderde var, bize ürküntü vermiyor
E) Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin

8. (I) Uluslararası araştırmaların bulgularına göre Akdeniz bölgesi ve bu bağlamda Türkiye, küresel ısınmadan en ağır biçimde etkilenecek. (II) Yerli uzmanların yaptığı araştırmalara göre ise su fakiri olan Türkiye bu bakımdan giderek daha da fakirleşecek. (III) Kuraklık, ani seller ve ülkeyi kuşatan denizlerin seviyesinin yükselmesi Türkiye'yi bekleyen büyük tehlikeler. (IV) Karadeniz 2100 yılına kadar 50-60 cm. yükselecek. (V) Ege, Akdeniz ve Güneydoğu bölgelerinde yağışlar yüzde 20–50 oranında azalacak; Karadeniz Bölgesi'ni ise seller götürecek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümledeki "göre" edatı, belirtili ad tamlamasıyla öbekleşmiştir.
B) II. cümledeki "fakirleşecek" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.
C) III. cümle, özne ve yüklemden oluşmuştur.
D) IV. cümlede herhangi bir tamlama kullanılmamıştır.
E) V. cümlede basit, türemiş ve birleşik ada örnek vardır.

9. (I) Herkes insanları tanıdığını sanır. (II) Bu nedenle başkalarını kolaylıkla yargılar. (III) Oysa başkalarını tanımak bir yana, daha kendini tanımamıştır. (IV) Daha doğrusu, kendi gerçeğinden kaçmıştır. (V) Kendisiyle hesaplaşmayı istememiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi, çatısı bakımından geçişsizdir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

10. Yoruldun artık, bütün gün
didinip durdun
Toprak bile, gök bile, deniz bile
bir yerde yorulur.
Bırak kalsın süpürge duvarda,
sabun kovada
Anne, gel yanıma otur.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Eylemden türemiş ad
B) Neden bildiren belirteç
C) Bulunma durumunda ad
D) Emir kipinde çekimli eylem
E) Belirtme sıfatıyla kurulan tamlama

11. Harbiye Şehir Tiyatrosunda (I) sahnelendiği yıl gişe rekoru kıran bu oyun birçok (II) kez beyaz perdeye de (III) uyarlanmış ve ülkemizde en çok (IV) seyredilen filimler (V) arasına girmiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Yeni bir edebiyat akımıyla mı karşı karşıyayız? (I)
Dört şair arkadaş bir araya gelmişler, kafa kafaya (II)
vererek ortak bir bildiri hazırlamışlar. Bir de ad (III)
takmışlar bu ortak gibi görünen şiir anlayışlarına: (IV)
Yeni bütüncü şiir... (V)

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Ağaçla dostluğu, sırdaşlığı olur mu bir insanın? Olur ki hem de nasıl... Kimi gizli kimi açık bin türlü aşk alıp yürümüştür insanla ağaç arasında. Bir ağacın yanına vardığınızda sizi saran duygu, hayranlıktır. Kollarını açmış, dallarını salıvermiş, yaprağını gürletmiş ağacın davetine kim karşı koyabilir? Gövdesine yaslanır, konuşursunuz. İster pütürlü, yumru yumru ister düz olsun okşarsınız yüzünü. Dallarına tutunur, yaprağını koklarsınız. Diliniz döndüğünce konuşursunuz havadan sudan. Eksik değildir böyle ağaç dostları. Kaçıp onlarla dertleşmeye giden, bir ağaç gövdesine yaslandığında kendini mutlu, güvende hisseden pek çoktur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirme yapılmıştır.
B) Senli benli bir havası vardır.
C) Soru cümlelerinden yararlanılmıştır.
D) Öznellik söz konusudur.
E) Alıntıya yer verilmiştir.

14. Şiirin yeni boyutlar, yeni tatlar oluşturması gündelik yaşamla göbek bağını koparmamasına bağlıdır. İnsanoğlunu kini, öfkesi, acısı, umudu, sevgisi ve tutkusuyla kavrayan şiir, yürekleri kıpırdatır. Böyle olmaz da yaşamdan, insanoğlundan koparsa şiir, çoraklaşır kendiliğinden; kurur, tükenir. Çünkü şiiri besleyen damarların tümü yaşamın içinde, insanoğlunun duygu evreninde gizlidir. Bu yüzden ozanlar, gündelik yaşama inip insanı yaşamının ayrıntıları içinde kavradıkları oranda insancıl kılabilirler şiirlerini.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Somutlamaya başvurulmuştur.
B) Koşul cümleleri kullanılmıştır.
C) Tanık gösterme vardır.
D) Açıklayıcı anlatımla yazılmıştır.
E) Mecazlardan yararlanılmıştır.

ESEN YAYINLARI

15. Kimi zaman bir gazete ya da dergi sayfasında bir yazının, bir makalenin altında "eğitimci yazar" "araştırmacı yazar" yahut yalnızca "yazar" gibi sıfatlarla karşılaşıyorsunuz. Bu imza sahiplerinin ne kadar eğitimci, araştırmacı oldukları bir yana; nerede, ne zaman ve ne yazdıkları da meçhulümüzdür. Bu adam bir yazı yazmış ve gazetede yayımlamışsa iyi ya da kötü, yeni ya da eski, meçhul ya da meşhur, adı üstünde zaten bir yazardır. Yazısının altına bir de "feşmekân yazar" diye not düşmenin ne anlamı var! Yazının kıymeti, bu garip sıfatlara göre ölçülecek değil ya!

Bu paragrafta aşağıdaki anlatım türlerinin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Söyleşmeye bağlı anlatım
B) Tartışmacı anlatım
C) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
D) Betimleyici anlatım
E) Öyküleyici anlatım

16. Büyük sanatçıların, tarih sahnesinde gerçekleşmekte olan değişikliğin yardımcı gücü değil de asıl yapıcı ögelerinden biri oldukları bilinciyle ve kendilerine müdahale edilmeden yarattıkları yapıtlar her zaman canlı, her zaman yol göstericidir. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra yazılan bir yığın ısmarlama kahramanlık şiirinin unutulmuş olmasına karşılık, Nâzım'ın hiçbir müdahale olmadan büyük bir içtenlikle yazdığı "Kuvayı Millîye" destanının dipdiri yaşamakta oluşu bunun en güzel kanıtıdır.

Bu parçada yazar, düşüncesini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

A) Tanımlama B) Örnekleme
C) Tanık gösterme D) Alıntılama
E) Benzetme

17. (I) Bir yerde doğmak, bir rastlantıdır. (II) Hele bir yazarın doğduğu yer, bir belirleyici olmaz da bir istatistik olur çoğu zaman. (III) Coğrafya hiç gözardı edilmemesi gereken bir ögedir insanın künyesinde. (IV) İşte, benim bildiğim, yazar sözlüklerinde, ansiklopedilerde, Sinop ili içinde doğan Ahmet Muhip Dıranas'la ben varım sadece. (V) Üstelik Sinop benim doğduğum yer değil, nüfus kütüğümün bulunduğu il, aynı zamanda.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi parçadaki dil ve düşünce akışını bozmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. ---- Biz onlarla bir ön görüşme yapar, niçin bu mesleği seçtiklerini sorarız. Biraz da genel kültürlerini yoklamak için neler okuduklarını, meraklarını, sanat ve edebiyatla, yakın tarihle ilgilerini ölçmeye çalışırız. Doğrusunu söylemek gerekirse karşılaştığımız manzara tam anlamıyla iç karartıcıdır.

Bu parçanın aşağıdaki cümlelerden hangisiyle başlaması en uygundur?

A) Üniversitedeki gençlerin büyük çoğunluğu kampüs ile ev ya da yurt arasında gidip geliyor sadece.
B) Öğrencilik yıllarındaki kadar bol zamanı; okuma, gezme ve gönlünce işler yapma imkânını bir daha bulamıyor insan.
C) Pek çok genç arkadaşımız üniversite yıllarını bütünüyle boşa geçiriyor.
D) Zaman zaman gazeteye üniversiteyi yeni bitirmiş gençler gelir, iş başvurusunda bulunurlar.
E) Gençlerin çoğu, "Ben bir gün filanca adam ya da filanca kadın olacağım." diye bir model seçmiyor kendine.

ESEN YAYINLARI

19. Kendi başıma kitap seçip okumaya başladığım yaşı tam olarak hatırlamıyorum. Hatırladığım şu ki, okuyacağım kitabı evde olanların arasından kendim seçerdim. Satın alırken de kimi zaman kapağına bakar, kimi zaman içini karıştırır, kimi zaman da elimi uzatınca ilk dokunduğumu alırdım. Gece yarılarına kadar okurdum. Okuma tutkum şimdi de devam ediyor. Artık okuduklarımı yorumluyorum. Eskisi gibi rastgele okumuyorum. Eleştirmenleri dikkate alıyorum ama baskıdan, yönlendirilmekten hoşlanmıyorum.

Aşağıdakilerden, hangisi bu sözleri söyleyen kişinin özelliklerinden biri olamaz?

A) Kitap seçiminde gelişigüzellikten kurtulması
B) Okuma alışkanlığını ileri yaşlarda kazanması
C) Okumaya tutkuyla bağlı olması
D) Okuduğu kitapları özgürce seçebilmesi
E) Okudukları üzerinde düşünebilmesi

20. Ustalık istiyor portre yazarlığı. (I) Yazacağınız kişiyi, ruhunun kıvrımlarına kadar tanımalısınız önce; onunla ruh arkadaşlığına girmelisiniz. (II) Bir çeşit "empati" yeteneğiniz olmalı; kendinizi yazacağınız kişi yerine koyup onun duyduklarını kendi içinizde duyabilmelisiniz. (III) Onun acılarına ortak oluyor, sevinçlerini paylaşıyorsanız "empati" sağlamışsınız demektir; artık yazabilirsiniz onu. (IV) Portre yazarlığını Stefan Zweig kadar başarabilen başka bir kişi tanımıyorum doğrusu. (V) Stefan Zweig, Dickens'i, Dostoyevski'yi, Nietzsche'yi, Tolstoy'u anlatmaz sadece; yaşar onları.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden başlanarak ikinci paragrafa geçilmelidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21. Yazı için, insanın ruhunun ve kişiliğinin aynası derler. Bizim neslin ruhu gibi yazısı da kargacık burgacıktı. İyi kötü, kör topal, elle yazıyorduk ki bilgisayar gelip bizi esiri edince, bağımız büsbütün koptu yazıyla. Çakıyla açılan kurşun kalemler geçen yüzyılda kaldı çoktan. Dolma kalemse ancak tutkunlarının cebinde, bir aksesuar gibi dolaşıyor artık. Belki imzadan imzaya çıkıyor, belki de bir iki satırlık notçuklar için açılıyor kapağı. Bir gün, artık o ceketin cebinde olmayacağının korkusunu yaşıyor olmalı şimdi bütün dolma kalemler. Nitekim öyle oluyor, unutuluyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmuştur?

A) El yazısının, kurşun kalemin ve dolma kalemin günümüzde unutulmaya yüz tuttuğu
B) Teknolojinin gelişmesi sayesinde elle yazma alışkanlığından kurtulduğumuz
C) İnsanın kişiliğinin gelişmesinde yazının büyük bir rolü bulunduğu
D) El yazısının geliştirilmesinde dolma kalemle yazmanın önemli olduğu
E) Bilgisayarın, getirdiği kolaylıklar kadar bazı olumsuz yönlerinin de bulunduğu

22. **Aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?**

A) Türkçenin ilk yazılı örnekleri Uygurca Dönemine aittir.
B) Türkiye Türkçesi; Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesini takip eden gelişim sürecinde ortaya çıkmıştır.
C) Türkiye Türkçesi yazı dilinin oluşumunda İstanbul ağzı temel alınmıştır.
D) 13. yüzyıldan itibaren Türkçe, Kuzey-Doğu Türkçesi ve Batı Türkçesi şeklinde iki ana kola ayrılmıştır.
E) Türkler, Göktürk, Uygur, Arap, Latin ve Kiril alfabelerini kullanmışlardır.

ESEN YAYINLARI

23. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde mübalağa (abartma) yapılmıştır?**

A) Bakılırsa çoğalır yıldızlar gecede
Parmaklarınla sayılmaz

B) Vakit sensiz geçen günün ertesi
Sustu kuşların şen şakrak sesi

C) Çok olun, çocuklar, çok olun
El ele verin, çocuklar, el ele

D) Ayrılığımızı hissettiğim an
Demirler eriyor hırsımdan

E) Kalbim kavgalara ve fırtınalara alışık
Tayfalar gibi canım sıkılır karada

24. Gözlerimde parıltısı bakır bir tasın,
Kulaklarım komşuların ayak sesinde;
Varsın yine bir yudum su veren olmasın,
Başucumda biri bana "su yok" desin de!

Bu dörtlükteki uyak örgüsü ve uyakların türüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Çapraz uyak – Zengin uyak
B) Sarma uyak – Zengin uyak
C) Çapraz uyak – Tam uyak
D) Sarma uyak – Tam uyak
E) Örüşük uyak – Yarım uyak

25. Bilmem siz de benim gibi misiniz? Bazı insanlar karşısında nutkum tutulur. Sarhoşlar, bunaklar, deliler ve demagoglar. Çünkü bu insanlarla mantıklı iki çift laf edemezsiniz. Ortak bir dil tutturmanız olanaksızdır. Söze nereden başlamıştık, şimdi neyi konuşuyoruz, diye düşünmeyin onlarla konuşurken; boşuna olur.

Bu paragraf aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmıştır?

A) Günlük B) Makale C) Roman
D) Deneme E) Eleştiri

26.

I. Grup	II. Grup
I. Röportaj	Anlatmaya bağlı metin
II. Lirik şiir	Göstermeye bağlı metin
III. Destan	Gazete çevresinde oluşan metin
IV. Komedya	Coşku ve heyecanı dile getiren metin
V. Biyografi	

Yukarıda I. grupta verilen terimlerden hangisi, II. grupta verilenlerden biriyle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

27. 17 Mayıs 1977

Sevgili Özgeciğim,
Mektubunu bu sabah aldım. Bana böyle uzun ve güzel bir mektup yazdığın için teşekkür ederim. Yazdığın hikâyeyi de çok beğendim. Yalnız bazı yerlerde kelimeleri eksik ya da fazla yazmışsın. Bunlar önemli değil; asıl dil bilgisi kurallarında bazı hatalar yapıyorsun. Benim kızımın yazılarında böyle hatalar olmamalı. (...) Söz verdiğin gibi sık ve uzun uzun yaz bana, olur mu? Seni hasret ve sevgiyle çok çok öperim.

Oğuz Atay

Bu metinle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Özel mektup örneğidir.
B) Gönderici Oğuz Atay ile alıcı Özge arasında bir iletişim söz konusudur.
C) Tarihin sağ üst köşede belirtilmesi mektup düzenine aykırıdır.
D) İletişim kanalı yazılı metin, kod Türkçedir.
E) İleti, dil göstergelerinden oluşmuştur.

ESEN YAYINLARI

28. **Aşağıdaki parçalardan hangisinde okura yönelik eleştiri anlayışı ağır basmaktadır?**

A) Güzel Aydınlık'ı okuyorum şimdi. Biliyorum içindeki şiirlerden kimini beğenmeyeceğim; onuncu, yüzüncü okuyuşta da beğenmeyeceğim. Ama kimi de var, çok güzel bir şiir olduklarını daha şimdiden sezdiriyor.

B) Gördünüz ki "Ece Ayhan şiiri"nden çok "Ece Ayhan olayı"ndan söz ettim size. Çünkü 1950 ve sonrası kuşağının şiirini övmek isteyenlerin de yermek isteyenlerin de kalkanı odur.

C) Kurulu düzenle bütünleşmiş orta tabaka insanlarının ikircikli davranışlarını ustalıkla sergileyen yazar, kapitalizmin robotlaştırdığı işçilerin dramına da ışık tutuyor.

D) Yazar, bu romanında, ülkemizde bir köyün, traktörün girmesiyle birlikte nasıl değiştiğini gösteriyor.

E) Ne var ki yazar, bu toplumsal değişmenin üzerinde fazla durmuyor, şöyle bir değinip geçiyor. Asıl göstermek istediği, gelişme değil, bir düzenin çöküşü, yozlaşması, yok olması.

29. Sekiz cennet yaptın sen âdem için
Adın büyük bağışla onun suçun
Âdem'i cennetten çıkardın niçün
Buğday nene lâzım harmancı mısın

Bu dörtlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnektir?

A) İlâhi B) Güzelleme C) Mersiye
D) Tevhid E) Şathiye

30. **Aşağıdakilerden hangisi İslâmiyet öncesi Türk şiirinin özelliklerinden <u>değildir</u>?**

A) Koşuk, sagu gibi nazım türleri görülür.
B) Çin edebiyatının etkisi altında kalmıştır.
C) 7'li, 8'li, 12'li hece kalıpları kullanılmıştır.
D) Çoğunlukla yarım uyak kullanılmıştır.
E) Yazıya geçirilen ürünler çok azdır.

31. **Aşağıdakilerden hangisi** "Atabetü'l-Hakayık" **adlı eserin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?**

A) 12. yüzyılda Yüknekli Edip Ahmet tarafından yazılmıştır.
B) Aruz ölçüsü kullanılmıştır.
C) Dinî ve ahlaki öğütlerin verildiği didaktik bir üründür.
D) Mesnevi nazım biçimiyle yazılmış ancak aralara dörtlükler serpiştirilmiştir.
E) Türklerin Şamanizm, Budizm, Maniheizm gibi İslamlık öncesi inançlarını yansıtır.

32. Yazıya geçirilişi 15. yüzyılın sonu, 16. yüzyılın başlarıdır. Eseri oluşturan on iki hikâye, Müslümanlığı yeni seçmiş Oğuzların yaşayışları üstüne kurulmuştur. Tanrı sevgisi, peygambere bağlılık, yiğitlik, konukseverlik, çocuk sevgisi, kıskançlık gibi temaların işlendiği hikâyelerin dili, 14. ve 15. yüzyıllarda Anadolu'da konuşulan halk Türkçesidir. Düz yazı bölümlerinde seci ve aliterasyon örneklerinin bolca görüldüğü eserin nazım bölümlerinde belli bir uyak ve ölçü yoktur. Bu eser destan geleneğinden halk öykücülüğüne geçişte bir köprü görevi görmüştür.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Âşık Garip Hikâyesi
B) Risaletü'n Nushiyye
C) Kitab-ı Dede Korkut
D) Manas Destanı
E) Mantık'ut Tayr

ESEN YAYINLARI

33. **Aşağıdakilerden hangisi orta oyununun özelliklerinden biri değildir?**

A) Seyircilerce çevrili bir alanda oynanması
B) Bir metne bağlı kalınmadan oynanan doğaçlamaya dayalı bir oyun olması
C) Başlangıç, muhavere, fasıl ve bitiş olmak üzere dört bölümden oluşması
D) Kesin biçimini 19. yüzyılda kazanması
E) İki kişilik bir oyun olması

34. **Aşağıdakilerden hangisi divan nesrinin özelliklerinden biri değildir?**

A) Cümle sonunda seci denilen uyakların olması
B) Sade, orta ve süslü nesir olarak üç kola ayrılması
C) Tezkire, münşeat, mektup, hatırat, seyahatname gibi türlerde kullanılması
D) Cümlelerin kısa ve devrik olması
E) Noktalama işaretlerinin kullanılmaması

35. I. Şiirlerinde hem hece hem aruz ölçüsünü kullanmıştır.
II. Divan'ı ve mesnevi biçiminde yazdığı bir öğüt kitabı vardır.
III. 13. yüzyıl Anadolu'sunda sevgi ve hoşgörünün simgesi olmuştur.

Numaralı cümlelerdeki özellikler aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Pir Sultan Abdal
B) Hoca Dehhani
C) Ahmet Yesevi
D) Yunus Emre
E) Mevlana Celalettin Rumî

36. ----, 17. yüzyılda Hindistan'a giden bazı İran şairlerinin açtıkları yeni bir şiir çığırıdır. Bu çığırı 17. yüzyılda ---- ve ----, 18. yüzyılda ---- başta olmak üzere bazı Türk şairler de benimsemişlerdir. Söz oyunları yerine anlam derinlikleri ve anlam oyunları koymak; açık ve düz söyleyişleri bırakıp mecazlarla yüklü belirsiz ve güç anlaşılır bir şiir yolu tutturmak; işitilmemiş ve geniş hayallere dayanan yeni mecazlar bulmak; her mısrada üstün bir iç musikisi, söz ahengi sağlamak, bu yeni tarzın divan şiirine getirdiği başlıca yeniliklerdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Mahallileşme – Nabi – Nef'i - Nedim
B) Türkî-i Basit – Aydınlı Visali – Nazmi – Mahremi
C) Sebk-i Hindî – Naili – Neşati – Şeyh Galip
D) Fecriati – Tahsin Nahit – Celal Sahir – Faik Ali
E) Nev-Yunanilik – Yahya Kemal – Salih Zeki – Mustafa Seyit Sutüven

37. (I) Şinasi, şiirlerini Müntehabat-ı Eş'arım (Şiirlerimden Seçmeler) adlı kitapta toplamıştır. (II) Gazel, kaside kıt'a gibi divan edebiyatı nazım biçimlerini kullanmış olsa da plan, dil ve üslup bakımından eskiye bağlı değildir. (III) Şiirlerinde konu birliğine önem vermiştir. (IV) Mustafa Reşit Paşa için yazdığı kasidelerde nesip, girizgâh, fahriye gibi bölümleri atmış; övgülerini Mustafa Reşit Paşa'nın yaptığı işlere yönetilmiştir. (V) Bütün şiirlerinde hece ölçüsünü kullanmış, "halk için sanat" ilkesini benimsemiştir.

Bu parçada numaralı cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

38. I. Edebiyatımızda konusunu köyden alan ilk romanın ya da kimilerine göre ilk uzun hikâyenin yazarıdır.
II. Tanzimat Dönemi'nde realizmin en güçlü temsilcisidir.
III. Diğer bir eserinde natüralizmden etkilenerek psikolojik roman türünün denemesini yaptıysa da fazla başarılı olmamıştır.

Numaralanmış cümlelerde özellikleri verilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Rauf
B) Peyami Safa
C) Nâbizade Nâzım
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Recaizade Mahmut Ekrem

39. **Aşağıdakilerden hangisi Tevfik Fikret ile Mehmet Akif Ersoy'un ortak özelliklerinden biri değildir?**

A) Batı uygarlığını bir bütün hâlinde benimsemişlerdir.
B) Aruzu Türkçeye başarıyla uygulamışlardır.
C) Yabancı sözcük ve tamlamalar kullanmışlardır.
D) Toplumsal sorunlara yer vermişlerdir.
E) Gençliğe yol göstermeye çalışmışlardır.

40. **Aşağıdakilerin hangisi Servetifünun romanının özelliklerinden biri değildir?**

A) Konuların İstanbul'daki yüksek tabakaya mensup kişilerin hayatından alınması
B) Yabancı sözcük ve tamlamalarla yüklü ağır bir dilin ve sanatlı bir anlatımın kullanılması
C) Realist yöntemlerle yapılan çevre tasvirlerine ve ruh tahlillerine yer verilmesi
D) Romanın biçim ve yapı özelliklerine önem verilmesi
E) Batılılaşmayı Avrupalılar gibi giyinip eğlenmek olarak algılayan alafranga tipin eleştirilmesi

41. **Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat Dönemi'nin özelliklerinden biri değildir?**

A) Konuşma dilinin, yalın ve açık bir anlatımın benimsenmesi
B) Şiirde hece ölçüsünün kullanılması
C) Roman ve hikâyede Batı tekniğine uymaktan vazgeçilmesi
D) Ulusal kaynaklardan yararlanma yoluna gidilmesi
E) Konu olarak yurt gerçeklerinin ele alınması

42. Halide Edip Adıvar, "Sodom ve Gomore" romanında Mondros Ateşkes Antlaşması'yla işgal altına giren İstanbul'un üst katmanlarındaki kimi çevrelerin vurdumduymazlıklarını ve çılgınlıklarını anlatmıştır.

Bu cümledeki bilgi yanlışı aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

A) "Sodom ve Gomore'de İstanbul değil, Ankara'nın Kurtuluş Savaşı yıllarındaki durumu anlatılmıştır.
B) Halide Edip Adıvar'ın belirtilen konuyu işleyen romanı Sodom ve Gomore değil, Tatarcık'tır.
C) "Sodom ve Gomore" roman değil, bir tiyatro eseridir.
D) "Sodom ve Gomore" adlı roman Halide Edip'in değil, Yakup Kadri'nindir.
E) "Sodom ve Gomore" adlı roman Halide Edip'in kendi eseri olmayıp çevirilerinden biridir.

ESEN YAYINLARI

43. I. "Millî şair" unvanı ilk kez ona verilmiştir.
II. Açık ve yalın bir anlatımla yazdığı şiirlerinde hece ölçüsünü kullanmıştır.
III. Servetifünunculardan etkilenerek nazmı nesre yaklaştırmış; sone, serbest müstezat gibi biçimler kullanmıştır.
IV. Türk şiirine yeni temalar kazandırmış olsa da halk Türkçesinin canlılığını yakalayamamış; söyleyiş güzelliğine ulaşamamıştır.

Numaralanmış cümlelerde belirtilen özellikler aşağıdaki sanatçılardan hangisiyle ilgilidir?

A) Fazıl Hüsnü Dağlarca
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Ziya Osman Saba
D) Ahmet Kutsi Tecer
E) Mehmet Emin Yurdakul

44. Her gün bu kadar güzel mi bu deniz?
Böyle mi görünür gökyüzü her zaman?
Her zaman güzel mi bu kadar
Bu eşya, bu pencere?
Değil,
Vallahi değil;
Bir iş var bu işin içinde.

Bu şiirin biçim, dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında şairinin aşağıdaki topluluk, anlayış ya da dönemlerden hangisine bağlı olduğu söylenebilir?

A) Servetifünun
B) Millî Edebiyat
C) Yedi Meşaleciler
D) Birinci Yeniciler
E) İkinci Yeniciler

45. Necip Fazıl Kısakürek'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Millî Edebiyat akımının en başarılı sanatçılarındandır.
B) Şiirlerinde hece ölçüsünü kullanmıştır.
C) Oyunlarında metafizik ve mistik sorunlar ağır basar.
D) Şiirlerinde insanın iç dünyasını, tutkularını, yalnızlığını, iç çatışmalarını işlemiştir.
E) Şiiri mutlak gerçeği arama yolunda bir uğraş olarak görmüştür.

46. Aşağıdaki eserlerden hangisi belirtilen döneme ait değildir?

A) Gülnihal: Tanzimat
B) Hayal İçinde: Servetifünun
C) Türk Sazı: Millî Edebiyat
D) Havaya Çizilen Dünya: Fecriati
E) Rahatı Kaçan Ağaç: Cumhuriyet

47. Kurtuluş Savaşı'nı konu alan ilk roman,

Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek (I) adlı eseridir.
Tarık Buğra'nın Küçük Ağa (II), Kemal Tahir'in Yorgun Savaşçı (III), Yakup Kadri'nin Yaban (IV) ve Attila İlhan'ın Yaraya Tuz Basmak (V) adlı romanları da aynı konuyu işlemiştir.

Yukarıdaki altı çizili yerlerden hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

48. I. Zeytindağı
II. Türk'ün Ateşle İmtihanı
III. Mor Salkımlı Ev

Yukarıdaki eserlerin ortak özelliği aşağıdakilerin hangisidir?

A) Kurtuluş Savaşı yıllarını yansıtmaları
B) Aynı sanatçıya ait olmaları
C) Türlerinin anı olması
D) Romantizm etkisinde yazılmaları
E) Tanzimat Dönemi özelliklerini taşımaları

49. Ben böyle bir deniz görmedim ne kadar seni düşündüm
Gittim ne kadar bilmezsiniz ne türlü karanlık
Baktım ki biri yok o kentlerin, hiç olmamışlar gördüm
S bir kadın balkonunda baksam ne zaman olurdu
E sesinde yüzlerce trenler yürüdü Galile'de

Bu dizelerin şairi aşağıdaki edebî topluluk ya da eğilimlerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Birinci Yeniciler
B) Yedi Meşaleciler
C) Hisarcılar
D) Toplumcu Gerçekçiler
E) İkinci Yeniciler

50. Sait Faik Abasıyanık, hikâyelerinde insan ve doğa sevgisini, yaşama sevincini, yalnızlık duygusunu (I) dile getirmiş; İstanbul balıkçılarının, yoksul, avare (II) insanların yaşamlarına ilgi duymuştur. Kimi hikâyelerinde gerçeküstücü özelliklere (III) yer veren yazar, olaya, kişilere, entrikaya, başlangıç ve sonuca dayanan (IV) hikâye anlayışını benimsemiş ancak dil kurallarına pek özen göstermeden, konuşma dilinin doğallığı içinde (V) yazmıştır.

Yukarıdaki parçada altı çizili bölümlerin hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

51. En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Canımın içi demesini
Canım ağzıma geldi demesini
Kırmızı gülün alı var demesini
Nerden ince ise ordan kopsun demesini
Atın ölümü arpadan olsun demesini
Keçiyi yardan uçuran bir tutam ottur demesini
İnsanın insanı sömürmesi
Rezilliğin dik âlâsı demesini
Ne demesini be
Gümbür gümbür gümbürdemesini bileceksin

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Manzum hikâye örneğidir.
B) Ahenk sağlamada rediflerden yararlanılmıştır.
C) Folklordan yararlanılmış, halk söyleyişlerine yer verilmiştir.
D) Akıcı bir anlatım, doğal, rahat bir söyleyiş vardır.
E) Didaktik ögeler ağır basmaktadır.

52. Ben oraya koymuştum, almışlar,
Arasına sıkışık saatlerin.
Çıkarır bakardım kimseler yokken;
Beni bana gösterecek aynamdı, almışlar.

Kışken ilkyaz, sularımda açardı;
Buzlu dağlar gerisine kaçıracak ne vardı?
Eski defterlerde sararırmış yaprak.
Beni bana gösterecek anlamdı, almışlar

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Orhan Veli
C) Behçet Necatigil
D) Yahya Kemal Beyatlı
E) Mehmet Akif Ersoy

ESEN YAYINLARI

53. Denizi ve deniz insanlarını anlattığı hikâye ve ro-
I
manlarıyla tanınan Cevat Şakir Kabaağaçlı, eser-
lerinde Halikarnas Balıkçısı adını kullanmıştır. Ege
II
tarihine ve eski Yunan mitolojisine hayranlığını bü-
III
tün eserlerinde ortaya koyar. "Üç İstanbul" en başa-
IV
rılı romanıdır. "Turgut Reis" ve "Uluç Reis" adlı ro-
V
manları ise onun Türk denizcilik tarihine karşı ilgisi-
ni gösteren eserleridir.

Yukarıdaki altı çizili sözlerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

54. Bunlar 1950 yılında çıkmaya başlayan ---- dergisi etrafında toplanmış şair ve yazarlardır. 1980'e kadar yayını devam eden dergide, yenilikleri reddetmemekle birlikte geleneğe aykırı düşmemeyi temel alan bir anlayış savunulmuş; dil konusundaki aşırılıklara, öz Türkçe akımına karşı çıkılmıştır. Mehmet Çınarlı, Gültekin Sâmanoğlu, İlhan Geçer, Mustafa Necati Karaer, Fevzi Halıcı, Yahya Akengin, Yavuz Bülent Bakiler, Coşkun Ertepınar, dergide imzaları en çok görülen sanatçılardır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hisar B) Mavi C) Varlık
D) Dergâh E) Ağaç

55. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Haydar Ergülen, hikâyelerinde ince ve lirik bir duyuşla insan-dünya ilişkisini, insanın evrendeki yerini sorgulamış; her hikâyesini bir ana imge etrafında kurgulamıştır.

B) Kemal Özer, Sen de Katılmalısın Yaşamı Savunmaya adlı yapıtında toplumcu anlayışı epik anlayışla bağdaştıran şiirlerini bir araya getirmiştir.

C) Ortadaki Adam' la başladığı hikâye yazarlığını sonraki yapıtlarıyla önemli bir noktaya getiren Mustafa Kutlu, hikâyelerini iç konuşmalar, canlı diyaloglar, geleneksel anlatı ögeleri ve farklı metinlerden alınmış parçalarla zenginleştirir.

D) Attila İlhan Dersaadet'te Sabah Ezanları adlı romanında, Mütareke yıllarının getirdiği sefaleti yansıtarak zafer sonrasının hızlı kalkınma çalışmalarına dikkat çeker.

E) Elif Şafak, Türk edebiyat tarihinin en kısa sürede en çok satan edebî yapıtı Aşk adlı romanında hayatın anlamı peşinde bir aşk macerasını tasavvufla yoğurarak anlatır.

56. Aşağıdakilerden hangisi sembolizmin bir özelliği değildir?

A) Bilinçaltının karmaşık dünyasını sanata aktarma amacı güdülmüştür.
B) Doğa ve insan ilişkileri açıkça anlatılmaz, okurun duyularına seslenilerek sezdirilir.
C) Bilinen sözcüklere yeni anlamlar yüklenerek şiirin kapalı bir güzellik olması sağlanır.
D) Klasik nazım biçimleri yerine serbest nazım kullanılır, uyakla ilgili kurallar esnetilir.
E) İşlenen temalar yarı aydınlık ve karamsardır; bireyi öne çıkaran bir şiir akımıdır.

ESEN YAYINLARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tatil yörelerinde büyük bir ---- yaşarız: Deniz kenarında baygın baygın yatmaya devam mı edelim yoksa yakınlardaki bir antik yapıyı mı gezelim?

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilirse anlamlı bir bütünlük oluşur?

A) çelişki
B) saygısızlık
C) sevinç
D) görgüsüzlük
E) ikilem

2. Bilimsel açıdan incelendiğinde teknik (I), insanın kendi gereksinmeleri bakımından doğada yaptığı bir reformdur (II). Bu reforma da insanı doğa zorlamıştır. Çünkü insan, olan organik yapısı (III) ile kendisine acı çektiren bu kırıcı, zorlu doğa içinde yaşayamazdı. Yaşayacaksa çevresine böyle enerjik bir tepkide bulunması gerekirdi. Bu tepkisi ile de insan, doğayı kendi gereksinmelerine, kendi zorunluluklarına uydurur, doğa içinde yeni bir doğa, bir üst doğa (IV) yaratır. Üşüyünce teknik bize sıcağı sunar; bunu yapmakla da gereksinmemizin giderilmesini bir sıkıntı, bir korku, bir problem (V) olmaktan çıkarır.

Bu metinde altı çizili sözcük ve sözcük öbeklerinden hangisi terim olarak kullanılmamıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Adalet Ağaoğlu'nun yazdığı "Çok Uzak Fazla Yakın" adlı oyunda kırk yılı kapsayan bir zaman dilimi içinde yer alan olaylar geriye dönüşle kurgulanmıştır. (II) Geçmişte olanların çoğu gerçekte olduğu gibi yaşanır, kimi geçmiş olaylar ise anlatanın öznel anısı olarak çarpıtılmıştır. (III) Düş ürünü olduğu belirtilmiş sahneler vardır. (IV) "Martı" ve "Hamlet"ten alınmış sahneler de canlandırılır. (V) Zaman akışına koşut olarak aile üyeleri arasındaki ilişkiler değişmiştir fakat bu ilişkilerin kökeninde insanoğlunun değişmeyen duyguları yatar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerin hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede oyunun kurgulanma tekniği verilmiştir.
B) II. cümlede anlatımda zıtlıkların var olduğu vurgulanmıştır.
C) III. cümlede yazarın yaratıcı gücünün varlığı sezdirilmiştir.
D) IV. cümlede oyun içinde oyun sergilenmesi, çağrışımlarla kültürel bir köprü oluşturmuştur.
E) V. cümlede evrensellikten uzak, yerelliğin öne çıkarıldığı bir yaklaşım söz konusudur.

4. **Aşağıdakilerden hangisi bir gerekçe bildirmektedir?**

A) Mutsuzluk, bizim açık bıraktığımız kapıdan girer.
B) Ağızdan çıktıktan sonra bir daha geri dönmeyeceği için söz ok gibidir.
C) İnsanlar, fazla konuşan ve öğüt verenleri dinlemezler.
D) En değerli kişiler, alçakgönüllü olanlardır.
E) Ateşi ateşle söndüremezsin.

ESEN YAYINLARI

5. **Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez içinde verilen dilin işleviyle uyuşmamaktadır?**

A) Bildiri, bir seslenme veya emir biçimine büründüğünde gerçekleşir; alıcıya yöneliktir. Tanıtma önemli olduğu için reklamcılıkta, yasalar ve tüzüklerde kullanılır. (alıcıyı harekete geçirme)

B) Göndericinin, sözünü ettiği konuya ilişkin öznel tutumunu, coşkularını dile getirme amacıyla kullanılır. Ben ya da biz zamirleri, ünlemler çok kullanılır. Lirik şiirlerde, anılarda, öznel betimleme ve eleştirilerde yer alır. (heyecana bağlı işlev)

C) Dilin, göndergeyi olduğu gibi ifade etmesi amacıyla düzenlenir. Gönderici, herhangi bir konu hakkında bilgi vermek, düşüncelerini aktarmak amacıyla bilimsel yazılarda, özetlerde yararlanır. (göndergesel)

D) Gönderici, dil kullanımında yalnızca bir bildiri aktarmakla kalmaz, bildiriyi güzel, kulağa hoş gelecek biçimde aktarır. Edebî değer taşıyan yapıtlarda kullanılır. (kanalı kontrol)

E) Dille ilgili bilgiler vermek amacıyla düzenlenmiştir. Dilin anlamından çok biçimine odaklanır. Anlatılmak istenen dilin kendisidir. "Yani, demek ki" gibi sözcüklerle başlayan cümlelerde ve dil bilgisi kitaplarında kullanılır. (dil ötesi)

6. (I) Garson, balıkları uzun bir tabakta getirip masanın ortasına bıraktı. (II) Balığı tabağıma almak isterken balık önce üstüme, oradan da yere düştü. (III) Kıpkırmızı kesildiğimi hissediyordum. (IV) Balığı yerden almanın daha doğru olacağı düşüncesiyle masanın altına çömeldim. (V) Bir kedi, balığı tutup sürüklemeye başladı, kediye doğru birkaç hamle yaptım; kedi hızla uzaklaştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede çatı eki aldığı için kökü değişime uğramış bir sözcük vardır.
B) II. cümlede bütün fiilimsi türleri örneklenmektedir.
C) III. cümlenin yüklemi yardımcı eylemle kurulmuş birleşik eylemdir.
D) IV. cümle sırasıyla zarf tümleci, dolaylı tümleç ve yüklemden oluşmuştur.
E) V. cümle, ilki girişik birleşik cümleden oluşan sıralı cümledir.

7. (I) Devrinin en ünlü mizah yazarıydı. (II) Fransızcayı Fransızlardan güzel konuşurdu. (III) Eski İstanbul üstüne tatlı romanları vardı. (IV) Ayrıca Daudet'den esinlenerek palavracı bir Acem tipi yaratmıştı. (V) Acem'in serüvenlerini katıla katıla gülerek okurdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede ölçü zarfı kullanılmıştır.
B) II. cümlede addan ad soylu türetilmiştir.
C) III. cümle, sırasıyla dolaylı tümleç, özne ve yüklemden oluşmuştur.
D) IV. cümlede isim tamlamasının sıfatı kullanılmıştır.
E) V. cümledeki ikileme bağ-fiildir.

8. (I) Yağmur, bardaktan boşanırcasına yağıyor, sokakları su götürüyordu. (II) Çay çoktan taşmış, kıyıdaki evlerin eşiklerini yalamaya başlamıştı. (III) Kimsenin yapacak bir işi yoktu. (IV) Kadınlar evlerde, ak sakallı erkekler kahvelerde toplanıyorlardı. (V) Bu toplantılarda saatlerce susulurdu; tek tek değil de bir arada sususun bir başka anlamı var gibiydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümledeki eylemler bildirme kipinde çekimlenmiştir.
B) II. cümlede bağımlı sıralı cümle yer almaktadır.
C) III. cümle bir ad cümlesidir.
D) IV. cümlede kurallı birleşik sıfat kullanılmıştır.
E) V. cümlede dönüşlü eylem kullanılmıştır.

ESEN YAYINLARI

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bağlaç kullanılmamıştır?**

A) Gölgesi mora çalan ormanlarla köpüklü nehirleri hatırlıyorum.
B) Zamanın eli, bir oymacının eli gibi küçük keskisiyle dolaşır üstümde.
C) Hatıralar çoğalır ve ben eksilirim.
D) Bu eşsiz sanatçının sesi de hâlâ kulaklarımızda.
E) Bütün davranışları hesaplıydı fakat sözleri ölçülü değildi.

10. Onur, pürdikkat kesilip büyükbabasının anlattıkla-
I II
rını dinledi; büyükbabasının çocukluğunun geçtiği
III IV
yerlerde yaşama isteği duydu.
V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi atılırsa anlatım bozukluğu giderilmiş olur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Biricik,
Şehre inince keyfim kaçıyor
Her yerde yüzüme çarpan bir tokat
Eski bir kin gibi geçiyor belleğimden
Umuduma set kondu
Belki çıkar diye evrak
Sustum, oturdum.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Hece düşmesi
B) Ulama
C) Ünlü daralması
D) Ünlü türemesi
E) Ünsüz yumuşaması

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Fatoş ile Emre, 9 Temmuz 2010 tarihinde evlendiler.
B) Önümüzdeki yıl ağustos ayında yurt dışında görevlendirilecek.
C) Anadolu'nun Batı'sı verimli ovalarıyla ekonomiye can veriyor.
D) Çok satanlar listesinde başta olan "Sır" adlı eser, bu konuda bilinenleri tekrarlamaktan öteye gitmiyor.
E) Yüz yirmi beş sayfayı bir solukta okumuş.

13. Bu öykü de yer yer ( ) Hişt Hişt ( ) adlı öyküyü andırıyor ( ) Onun gibi serimi, düğümü, çözümü yok. Şimdi ne olacak ( ) biraz sonra neyle karşılacağız ( )

Bu parçada parantez içlerine aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (") (") (.) (,) (?)
B) (") (") (.) (:) (...)
C) (,) (,) (!) (?) (?)
D) (,) (!) (;) (,) (.)
E) (,) (;) (.) (,) (!)

14. ... Ders vermeyen hem de bunu açık seçik yapmayan hiçbir yazınsal yaratı, ana dili öğretiminde yer almaz bizde. Bir yazı, bir şiir, ne denli dil tadı taşırsa taşısın, ne denli güzel, renkli ve zengin bir yaşantı birikimiyle yüklü olursa olsun öğretici değilse, ders vermiyorsa eğer çocuklara, beş para etmez! Burada Goethe'nin o ünlü sözünü anmakta yarar var: "Bir şey ki salt ders vermekle kalır, duygu dünyamın sınırlarını genişletmede hiçbir katkısı olmaz, o şeyden nefret ederim ben."

Bu paragrafın giriş cümlesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Çocuklar için yazılanların seçiminde, işlenişinde temel ölçüt olmalıdır ders vericilik.
B) Ana dili öğretimi, okuma yazma becerisini sürekli kullandırabilme demektir.
C) Bazı insanlar düşünmeyi, yargılamayı, eleştirmeyi bilmezler.
D) Çocukları, basılı sözden soğutan neden, öğretici olmayı her şeyin başında tutmamızdır.
E) Kitapçı vitrinlerini dolduran kitapları seyrediyor, inceliyor, beğendiklerimi alıyorum.

ESEN YAYINLARI

15. Dergilerden, gazetelerden sık sık telefon edilir, görüşlerinizi almak için sorular sorulur. Yanıtlarınızı yazar yollarsınız ve bunlar yayımlanır. Bu iyi ama bazen yüreğiniz çok dardadır, zamanınız yoktur ya da bir nedenle yazamayacaksınızdır. Söylersiniz ama anlatamazsınız. Telefon üzerine telefon, ısrar kıyamet. Çok zordur istemeyerek yazmak. Neyse, yazdınız, yolladınız diyelim. Günü gelir, yanıtlar yayımlanır. Herkesinki var, sizinki yok. İşte bu çok kızdırır insanı.

Bu metin, aşağıdakilerin hangisiyle sürdürülürse yayımcıların davranışlarındaki çelişki somutlanmış olur?

A) İyi yazar nasıl olunur, bundan haberleri var mı?
B) O ne dayatma, bu ne saygısızlık!
C) Hem ilgisizler hem de araştırmacı!
D) Baş edemeyeceğiniz kişilerle uğraşmayın.
E) Sıkıntının sonu olmadığı gibi dertsiz insan da yok.

16. İki komşu ülkenin hükümdarları birbirlerine ilginç armağanlar göndererek zekâ gösterisi yaparlardı. Hükümdarlardan biri, birer karış büyüklükte, birbirinin aynısı üç insan heykeli yaptırdı. Bunların aralarında bir fark vardı ama bunu da heykeltıraş ve kendisi biliyordu. Bu üç heykeli komşu hükümdara gönderdi ve bunlardan birinin diğerlerinden çok değerli olduğunu, onu bulduğunda kendisini aramasını istedi. Hükümdar, heykelleri çok kişiye inceletti ama aralarında bir fark görülmedi. Bir gün genç bir adam da heykelleri inceledi. Birinci heykelciğin kulağından ince bir teli soktu; tel, heykelin ağzından çıktı. İkinci heykelde tel diğer kulaktan çıktı. Üçüncüde ise tel kalp hizasına kadar indi. Hükümdar, şimdi cevap verebilirdi heykelleri gönderen hükümdara: "Kulağından gireni ağzından çıkaran insan makbul değildir. Bir kulağından giren, diğer kulağından çıkıyorsa o insan da makbul değildir. En değerli insan, kulağından gireni yüreğinde saklayan insandır." diyerek değerli heykelin hangisi olduğunu belirtti.

Bu metne göre bir insan için en değerli meziyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıllı olma
B) Şakacı olma
C) Sır tutabilme
D) İncelikli armağanlar verme
E) Güzel konuşabilme

17. Aborijinler ilk bakışta çirkin bir ırk ama bu bizim beyaz ırk olarak yaygınlaştırdığımız güzellik kavramına göre böyle. Aslında çok özel bir halk onlar. Kocaman gözleri, delici bakışları, kartal gibi hatları var. Yetişmiş kimi sanatçıları var ama genel nüfusa oranla çok az. Çünkü yeteneklerinin gelişmesine yardım edilmemiş hatta engel olunmuş.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Göreceli bir durumdan söz edilmiştir.
B) Yorumlama yapılmıştır.
C) Betimlemeye yer verilmiştir.
D) Tanımlamaya başvurulmuştur.
E) Benzetmeden yararlanılmıştır.

18. Kimi yazarlar, yaşamın içindedirler ve yaşamı dile getirirler. Kendi yaşamınızın, duygularınızın, düşüncelerinizin, nasıl söyleyeyim, bir tür izdüşümünü bulursunuz onlarda. Oyunlarının, romanlarının, öykülerinin kişileriyle kendinizi özdeşleştirdiğiniz bile olur. Ortak duyguları sömüren, kolay yazarlardır bunlar. Niçin okuyorsunuz, sarsılmak, önünüzde yepyeni br dünyanın açıldığını duymak, huzurunuzun bozulmasını göze almak, düşünsel ve duygusal yönden zenginleşmek, yenilenmek için değilse niçin? Vakit geçirmek için okuyorum, diyorsunuz öyle mi? Ama vakit nasıl olsa geçiyor!

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tartışmacı bir havası vardır.
B) Sorunlarla anlatıma doğallık katılmıştır.
C) Senli benli bir havası vardır.
D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
E) Tanımdan yararlanılmıştır.

ESEN YAYINLARI

19. **Aşağıdakilerin hangisinde bir metnin anlatımına ilişkin açıklamayla ayraç içinde verilen nitelik birbiriyle uyuşmamaktadır?**

A) Birbirini izleyen cümle ya da sözcüklerin, söz dizimi, anlam ve kullanım yönünden çelişmezlik ilkesine uygun bir biçimde bir arada kullanılmasıdır. (tutarlılık)
B) Cümlede kullanılan sözcüklerin yerli yerinde olması, dil bilgisi ve anlama dayalı yanlışların yapılmamasıdır. (iletişim dilinde yetkinlik)
C) Gereksiz söz kullanmadan düşüncenin yansıtılması, az sözle çok şey ifade edilmesidir. (özgünlük)
D) Duygu ve düşüncelerin yapaylıktan uzak, içten geldiği gibi yansıtılmasıdır. (doğallık)
E) Bir anlatımdan, her okuyanın aynı anlamı çıkarmasıdır. (açıklık)

20. Edebiyatçılar hem başa çıkamadıkları için hem başkaları da yararlansın diye kitaplarını genelde üniversitelere bağışlarlar. Adlarına bir kitaplık oluşturulması da işin bir diğer cazip tarafıdır. Berna Moran henüz sağlığı yerindeyken Boğaziçi'ne vermişti kitaplarını. Geçen gün sahaf turu yaparken Berna Moran'a imzalanmış kitaplara rastladım. Doğrusu merak ettim kitapların sahafa nasıl düştüğünü. Bir ihtimal eşinin de vefatından sonra evdeki kitapları vârisleri sahaflara sattı. Aklıma getirmek istemediğim diğer bir ihtimal ise bunların Boğaziçi Üniversitesinden çıkmış olması. Kitaplığını bu şekilde bağışlamayı düşünen pek çok edebiyatçı biliyorum ama üniversiteler de sahip çıkamıyorsa nasıl hayata geçirsinler bu projelerini?

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi edebiyatçıların kitaplarını bağışlama nedenlerinden biri olamaz?

A) Toplumun takdirini kazanmak istemeleri
B) Kitaplarını emin ellere bırakmayı düşünmeleri
C) Başka insanların da yararlanmalarını istemeleri
D) Kitaplarını koyacak yer sorunu yaşamaları
E) Üniversitedeki kitaplıkta adlarının yaşaması ile mutlu olmaları

21. (I) Ben, bu yaşa kadar hiç kimseyle kavga etmedim. (II) Kimseye öyle yüz yüze ya da telefonla olsun bağırıp çağırmadım. (III) Kabalık edenler saygının, sevginin değerini bilmeyenler önüme çıkınca vazgeçiverdim onlardan. (IV) Nasıl olsa işe yaramazlar, diye düşündüm. (V) Olmaz mı? Oldu da! Ben yine de sustum. (VI) Beni kıracak durumu yaratabildiklerine göre artık "dediydim", "dediydin" demenin ne anlamı var ki! (VII) Susmanın, susabilmenin güzelliğini neyle değişebilir insan?

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "Ayrıca kırıldıklarım, gücendiklerim olmadı mı?" cümlesi getirilirse anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) III. B) IV. C) V. D) VI. E) VII.

22. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şaheseri "Saatleri Ayarlama Enstitüsü"nü Erikli sahillerinde yıllar sonra yeniden okudum. Çevremizdeki üçkâğıtçılar, başarılı görünen fırsatçılar, iyi kalpliler, kazananlar ve kaybedenler veya öyle algılananlar... Üzerinde çok düşündüm gene.

Bu parçada adı geçen yapıtın en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güncelliğini yitirmemesi
B) Başka yazarlarca aşılamaması
C) Toplum sorunlarını işlemesi
D) Okuyucuyu düşünmeye zorlaması
E) Başarılı tiplemeler yapması

23. **Aşağıdakilerden hangisi dil ve kültür için söylenemez?**

A) Halkın kültürü, bir milletin kültürünün temelini oluşturur.
B) Bir toplumda ortak dil sayesinde kültür oluşur.
C) Kültür, bir topluma özgü bilgi, inanç ve davranışlar bütünüdür.
D) Dil, kültürün gelişmesine katkıda bulunur.
E) Dil, kültürün sonraki kuşaklara aktarılmasını sağlar.

ESEN YAYINLARI

24. Verdim gönül o gül-ruhun alına aldanıp
(gül-ruh: gül yanak)

Bu dizede yer alan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevriye B) Cinas C) Kinaye
D) Telmih E) Hüsn-i talil

25. Aşağıdakilerin hangisinde yazı türleriyle ilgili olarak verilen bilgi yanlıştır?

A) Deneme "ben"in ülkesi olarak nitelenir, yazarın iddiasız bir biçimde birikimini, kültürünü ortaya koyduğu, yalın anlatımın hâkim olduğu bir yazı türüdür.
B) Fıkra, bir düşünceyi kanıtlamak amacıyla yazılmış kısa, yoğun yazılardır.
C) Ünlü bir kişinin ürettiklerini temel alarak kendi yaşamını yazmasına otobiyografi adı verilir.
D) İnsanın yaşadığı bir durumun, bir olayın ya da yaşamından bir kesitin ele alındığı, kahramanının bir yönünün incelendiği yazı türü öyküdür.
E) Yazarın geçmişte yaşadıklarını o günün çevresiyle birlikte yansıttığı yazı türüne anı adı verilir.

26. "Benim kuşağımın etkilenerek okuduğu yazarlardan biriydi Fethi Naci. Türk romanı nedir, ne değildir, hangi roman iyidir ya da kötüdür, romanda iyiliği, kötülüğü ölçmenin kriterleri nasıl bulunur gibi konuları yerli yerine oturtabilmek, bir zamanlar bizim kuşağımız için onun yapıtlarıyla mümkün olabilmişti. Fethi Naci, Yaşar Kemal'in deyişiyle bir edebiyat ustasıydı. Ailesinin ve Türk edebiyatının başı sağ olsun. Kimsenin kuşkusu olmasın ki o, kalın bir iz bırakarak edebiyatımızda yaşıyor olacak."

Parçada söz edilen yazarın başarılı olduğu yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anı B) Röportaj C) Eleştiri
D) Biyografi E) Makale

27. Yine ben bir güzel sevdim
Can içinde cana benzer
Bakışı adam öldürür
Kendisi sultana benzer.

Bu dörtlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koşma B) Semai C) Varsağı
D) Destan E) Tuyuğ

28. Kara yerde mor menekşe biter mi
Yaz baharda ishak kuşu öter mi
Bahçede alışan çölde yatar mı
Uyan garip bülbül güllerin hani

Kağızmanlı Hıfzı'ya ait olan bu dörtlük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Nazım türü "ağıt"tır.
B) Nazım biçimi "koşma"dır.
C) aaab uyak düzeniyle yazılmıştır.
D) Redif ve yarım uyak kullanılmıştır.
E) XV. yüzyıl sanatçısı tarafından yazılmıştır.

29. Aşağıdakilerin hangisinde tasavvuf edebiyatıyla ilgili verilen bilgileri parantez içindeki terim ya da söz karşılamaz?

A) Herhangi bir tarikatın izi görülmeyen, Allah'ı övmek, ona dua etmek için yazılıp ezgi ile söylenen nazım türüdür. (ilahi)
B) İnsanın Allah'ın varlığına karışacağı, onda yok olacağı mertebedir. (fenâfillah)
C) Allah'a ulaşmak isteyen, onun birliğini, gerçek varlık olduğunu ve asıl güzelliğe sahip olduğunu anlamış olgun kişi. (vahdet-i vücut)
D) Dünya nimetlerinden soyutlanmak, vazgeçmek. (masiva'dan geçmek)
E) Allah'tan başka varlık olmadığı inancına dayanan, "Allah bendedir." anlamına gelen, Hallac-ı Mansur'un söylediği sözdür. (Enel-hak.)

ESEN YAYINLARI

30. "Tut atalar sözün, kalbi selim ol,
Gönülden gönüle yol var demişler.
Gider yavuzluğun, tab'ı halim ol
Sert sirke kabına zarar demişler.
...
Aldırma cihanın sakın varına
Düşmeye gör anın âh ü zarına
Bugünkü işini koyma yarına
Yar yıkıldığı gün tozar demişler."

Bu dörtlükler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisini örneklemektedir?

A) Destan B) Koşma C) Varsağı
D) Semai E) Mesnevi

31. Çıgay: Yoksul.
Şu dizelerde de geçer:
Köngül kimnig kalı yok çıgay
Kılsa küçün bolmas anı tok bay

(Kimin gönlü yok yoksul olursa
Güçlü, tok ve varsıl yapılmaz.)

çıgır : Dar yol, patika.
çıpçırga : Serçe.
çıpık : Yaş bir dal, ağacın sürgünü.

Bu sözcüklerin ve parantez içinde günümüz Türkçesiyle verilen dizelerin yer aldığı eser ve eserin yazarı aşağıdakilerin hangisinde yer almaktadır?

A) Kamus-ı Türkî – Şemsettin Sami
B) Lûgat-i Naci – Muallim Naci
C) Divanu Lügati't-Türk – Kaşgarlı Mahmut
D) Divan-ı Hikmet – Ahmet Yesevi
E) Şecere-i Türkî – Ebulgazi Bahadır Han

32. Aşağıdakilerin hangisinde divan edebiyatının "son büyük şairi" ile "son şairi" sırasıyla verilmiştir?

A) Şeyh Galip – Enderunlu Vasıf
B) Nedim – Nailî
C) Şeyh Galip – Keçecizade İzzet Molla
D) Nedim – Enderunlu Vasıf
E) Keçecizade İzzet Molla – Neşatî

33. Sebk-i Hindî, Hint üslubu anlamına gelmektedir. İran'da ortaya çıkmış ama baskı nedeniyle Hindistan'a giden şairler tarafından geliştirilmiştir. Türk şiirine girişi XII. yüzyıldır. Bu üslupta bilmeceyi andıran karmaşık mazmun ve çok zor anlaşılan, derinlere gizlenmiş anlam, hep zekâya yönelik çalışmalar görülmektedir. Bir yönüyle mazmunların yenileşmesidir.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen divan edebiyatı şairi, Sebk-i Hindî akımını benimsememiştir?

A) Nailî B) Nabî C) Nef'î
D) Şeyh Galip E) Neşatî

34. Aşağıdakilerden hangisi "Dede Korkut Hikâyeleri"**nin özelliklerinden biri değildir?**

A) Söyleyeni belli halk edebiyatı ürünüdür.
B) Nazım - nesir karışık yazılmıştır.
C) Destandan halk hikâyeciliğine geçişi örnekler.
D) İslamiyet etkisinde oluşan bir eserdir.
E) Bir ön söz ve on iki hikâyeden oluşmaktadır.

ESEN YAYINLARI

35. Yunus Emre ile Karacaoğlan karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Her ikisi de hece ölçüsünü kullanmıştır.
B) Yunus Emre'de Tanrı'ya duyulan aşk, Karacaoğlan'da ise sevilen insana yönelik aşk hâkimdir.
C) Yunus Emre'nin "Divan"ı vardır; Karacaoğlan'ın şiirleri "cönk"lerde yer almıştır.
D) Aynı yüzyılda yaşamış sanatçılardır.
E) Karacaoğlan "varsağı"larıyla, Yunus Emre ise "ilahi"leriyle tanınmıştır.

36. ---- kahvelerde dinleyicilerden daha yüksekçe bir sekiye konmuş bir iskemleye oturur. Elinde bir baston, omzunda da büyükçe bir mendil vardır. Mendili türlü ses ve şive taklitleri yaparken ağzını burnunu kapamak için, bastonu da çeşitli gürültüler çıkarmak için kullanır. Bir olay veya hikâyeyi seyirciler önünde hareket ve taklitlerle canlandırır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

A) Meddah
B) Kavuklu
C) Balama (Rum)
D) Pişekâr
E) İbiş

37. Tanzimat sanatçılarının gerçekleştirdikleri ilk yenilik nesir dilindedir. Hemen hepsi sanatın amacının halkı eğitmek olduğunda birleştiler. Bunun da halkın anlayabileceği bir dille yazmayı gerektirdiğini bilerek uzun süslü cümleler yerine noktalama işaretlerinin kullanıldığı düşünce cümlesine dayalı bir anlatım geliştirdiler. Şinasi, 1860'ta ---- ile çıkardığı ---- gazetesinin ilk sayısına yazdığı ---- başlıklı ---- dilde sadeleşmenin ölçüsünü ve amacını açıkladı.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Vilyam Çörçil (Churchill) – Ceride-i Havadis – Hürriyet – ön sözde
B) Agâh Efendi – Tercüman-ı Ahval – Mukaddime – makalede
C) Hayrullah Efendi – Takvim-i Vekayi – Şiir ve İnşa – münşeatta
D) Agâh Efendi – Hürriyet – Mukaddime – risalede
E) Namık Kemal – İbret – Türk Dili – makalede

38. Tanzimat Dönemi'nde Namık Kemal'in İntibah adlı (I)
eseri ilk edebî romanıdır. Vatan Yahut Silistre, (II)
sahnelenen ilk oyun, Cezmi ilk tarihî romandır. (III)
Namık Kemal, Celaleddin Harzemşah adlı (IV)
oyununun ön sözünde tiyatroyla ilgili görüşlerini
açıklar. Barika-i Zafer adlı eserinde ise şiirlerini (V)
toplamıştır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangisi bir bilgi yanlışı oluşturmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

39. Aşağıdaki yazar – eser – tür eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Abdülhak Hamit Tarhan – Garâm – şiir
B) Samipaşazade Sezai – Küçük Şeyler – öykü
C) Muallim Naci – Demdeme – eleştiri
D) Nabizade Nâzım – İçli Kız – oyun
E) Mizancı Murat – Turfanda mı, yoksa Turfa mı? – roman

40. Ömer Behiç, eşi Vedide, çocukları Selma ve Leyla ile mutlu bir yaşam süren bir doktordur. "Veli Bey'in Kızları" olarak bilinen, erkekleri istedikleri gibi kullanan iki kız kardeşten Neyyir, Ömer Behiç'i bir hastalık bahanesiyle evine çağırır ve onu etkisi altına alarak bir ilişki başlatır. Bu sırada Ömer Behiç'in küçük kızı Leyla, menenjit yüzünden ölmek üzeredir. Doktor, karısını aldattığı, Neyyir'e karşı konulmaz bir tutkuyla bağlandığı, kızı için de elinden bir şey gelmediğinden acı çekmektedir. Sonunda Leyla ölür. Ömer Behiç, Neyyir'den ayrılır, evine ve eşine döner.

Özeti verilen bu romanın adı ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kırık Hayatlar – Halit Ziya Uşaklıgil
B) Şıpsevdi – Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Karanfil ve Yasemin – Mehmet Rauf
D) Hep O Şarkı – Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Acımak – Reşat Nuri Güntekin

ESEN YAYINLARI

41. ---- edebiyatçılarının toplumu kurtarmak gibi bir iddiaları yoktu. Siyasetten uzaklaşınca da kendi dünyalarına kapanmaları, yeni bir söyleyişin ardında koşmaları doğaldı ama sanat adına da olsa yeninin peşinde olmaları hoş görülmedi. Hem eski şiirin savunucularıyla hem de sansürle savaşmak zorunda kaldılar. Topluluk 1901'de dağıldı. Yazılıp çizilemeyen 1901-1908 yılları arasında sadece bir sanatçı ayakta kaldı: ----! Biçim tutsaklığından sıyrılıp özü öne aldığı, karamsarlığını bireysellikten çıkarıp toplumsallıkla özdeşleştirdiği için başarılı oldu bu sanatçı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Fecriati – Ahmet Haşim
B) Servetifünun – Tevfik Fikret
C) Tanzimat – Namık Kemal
D) Servetifünun – Leskofçalı Galip
E) Tanzimat – Recaizade Mahmut Ekrem

42. Hasta bir anne ve bundan üzüntü duyan bir babanın yanında geçen çocukluk. Küçük yaşta anneyi yitiriş. Bağdat'tan yabancı bir çevreye, İstanbul'a geliş. Türkçesinin yetersizliği yüzünden yaşıtlarıyla ilişki kuramama ve dışlanma. Galatasaray'da yalnızlığın duyumsandığı öğrencilik yılları. İçine kapanık, hırçın, uyumsuz bir kişilik... Sanatçı, aşkı kurduğu düşlerde yaşar, hayali olana sığınır ama hayal parçalanınca büyük bir üzüntüyle içine döner. Dış dünyanın kendisinde bıraktığı izlenimleri ağır, ağdalı bir dille yansıtmaya çalışır. Hayatın şekillerini hayal havuzunun sularında seyreder, gerçeklerden kaçar.

Bu metinde tanıtılan sanatçı ve onun sanat hayatına başladığı edebî dönem, etkilendiği edebî akım aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Ahmet Haşim – Fecriati – Sembolizm
B) Tevfik Fikret – Servetifünun – Parnasizm
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Fecriati – Realizm
D) Ziya Osman Saba – Cumhuriyet Dönemi – Sembolizm
E) Cenap Şahabettin – Servetifünun – Parnasizm

43. Aşağıdaki dizelerden hangisi "I. Yeni" şiirinin özelliklerini taşımaz?

A) Kuşçu amca
Bizim kuşumuz da var,
Ağacımız da.
Sen bize bulut ver sade
Yüz paralık.

B) Şu zeytinyağlı dolma
Yemek değil rezalet
Rezalet rezalet
Hürriyet müsavat adalet

C) Gerin bedenim, gerin;
Doğan güne karşı.
Duyur, duyurabilirsen,
Elinin kolunun gücünü,
Ele güne karşı.

D) Karlı kayın ormanında
Yürüyorum geceleyin.
Efkârlıyım, efkârlıyım,
Elini ver, nerde elin?

E) Pencere, en iyisi pencere;
Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa;
Dört duvarı göreceğine.

44. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Necip Fazıl Kısakürek, "Bir Adam Yaratmak" adlı oyununda, bir oyun yazarını ele almış, bir kaza sonucu sevdiği kızın ölümüne neden olan yazarın bunalımını yansıtmıştır.
B) Reşat Nuri Güntekin, "Balıkesir Muhasebecisi" oyununda aklını yitirmiş olan ve yirmi yıl sonra iyileşerek akıl hastanesinden çıkan kişinin meydana gelen değişiklikler karşısında aklını yeniden yitirdiğini ve akıl hastanesine geri döndüğünü gösteren bir düzenleme yapmıştır.
C) Melih Cevdet Anday, "Mikado'nun Çöpleri" adlı oyununda toplumdaki değer karmaşasının bireyler arası çatışmalara olduğu kadar iç hesaplaşmalara da neden olduğunu aktarmıştır.
D) Yusuf Atılgan, "Anayurt Oteli" adlı romanında, kahraman Zebercet'in "yalnızlık, kurtuluş umudu ve hayal kırıklığı" dönemlerini yansıtmıştır.
E) Refik Erduran, "Eşeklidağın Sevdalısı" oyununda işbirlik adına çevrilen düzenleri, bilinçsiz bağnazlığı olduğu kadar, okumuş kesimin halka tepeden bakan tavrını eleştirmiştir.

ESEN YAYINLARI

45. Dünyadan memleketinden insandan
umudun kesik değil diye
ipe çekilmeyip de
atılırsan içeriye
yatarsan on yıl on beş yıl
daha da yatacağından başka
...
yaşamakta ayak direyeceksin.
Belki bahtiyarlık değildir artık
boynunun borcudur fakat
düşmana inat
bir gün fazla yaşamak.

Bu metin, içerik, dil ve anlatım yönünden incelendiğinde aşağıdaki şairlerden hangisine ait olabilir?

A) Ece Ayhan
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Cahit Külebi
D) Nâzım Hikmet Ran
E) Ziya Osman Saba

46. Aşağıdaki sanatçı – edebî hareket (akım) eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Zeki Ömer Defne – Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir
B) Oktay Rifat Horozcu – I. Yeni
C) Ahmet Muhip Dıranas – Öz şiir
D) Cahit Külebi – II. Yeni
E) Rıfat Ilgaz – Toplumcu gerçekçi

47. Hecenin beş şairi Faruk Nafiz Çamlıbel,
I
Enis Behiç Koryürek, Halit Fahri Ozansoy,

Orhan Seyfi Orhon, Yaşar Nabi Nayır,
II
Millî Edebiyat Dönemi'nin ilkelerine bağlı, hece
III
ölçüsüyle yurt güzellemeleri yazmışlardır.

Çalışmalarını Cumhuriyet Dönemi'nde de
IV
Anadolu'ya yönelerek sürdürmüşlerdir.
V

Bu metinde altı çizili sözcüklerde yapılacak değişikliklerin hangisiyle bilgi yanlışı giderilmiş olur?

A) I. şairin yerine Orhan Şaik Gökyay getirilerek
B) II. şairin yerine Yusuf Ziya Ortaç getirilerek
C) III. dönemin yerine Fecriati getirilerek
D) IV. dönemin yerine Hisarcılar getirilerek
E) V. sözcük yerine Batı'ya sözcüğü getirilerek

48. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Bilge Karasu, eserlerinde sevgi, dostluk, tutku, korku, ölüm, bireyin ezilmesi, inanç ve baskı çatışması gibi temaları özgün bir söz dizimiyle yansıtır.
B) Sanatını Bodrum civarındaki balıkçıların, süngercilerin hayatını anlatmaya adamış Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkçısı) yapmacıklıktan uzak, gözleme dayanan eserleriyle konu kısırlığı çeken Türk romanına yeni bir soluk getirmiştir.
C) Selim İleri, konularını daha çok yakın çevresinden ve gözlemlerinden alan, toplumdaki sıra dışı yaşayışları işleyen ve bu ilişkileri aşk potasında eriterek yoğuran bir romancıdır.
D) Cemil Meriç, dramatik tiyatronun başarılı örneklerini verdi. Toplumsal bozuklukları, kurumları, kuruluşları eleştiren, kimi zaman da bunların gülünç yanlarını sergileyen bir tutumu tercih etti.
E) Mehmet Kaplan, Tanzimat sonrası Türk edebiyatı tarihine ilişkin inceleme ve araştırmalarıyla tanındı.

49. 1884 yılında Üsküp'te doğan şair, 1 Kasım 1958'de İstanbul'da vefat etmiştir. Sermet Sami Uysal, cenaze törenini şöyle anlatır: Ertesi gün yer yerinden oynadı. İstanbul, kara sevdalısı şaire dostları kadar vefakâr davrandı. Âşığını o kadar ılık, o kadar güneşli bir yüzle bağrına bastı ki haftalardır böyle bir güne herkes hasret çekiyordu. Senelerdir hiçbir sanatçı cenazesinde bu kadar kalabalık görülmemişti. Yalnız edebiyatçılar ve entelektüeller değil, yediden yetmişe halk vardı cenazede.

Bu parçada kendisinden söz edilen, eleştirmenlerce "neoklasik" olarak değerlendirilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit Fahri Ozansoy
B) Rıza Tevfik Bölükbaşı
C) Ömer Bedrettin Uşaklı
D) Mithat Cemal Kuntay
E) Yahya Kemal Beyatlı

50. Hasan Kocabaş'ın, kendi zeytinliğindeki kaynaktan çıkan, köyün ortak suyunu kesmesi üzerine köylülerle Kocabaşlar arasındaki çekişme, bir gece suyu çevirmek isteyen Veli Sarı'nın öldürülmesiyle sonuçlanır. Ağabeyi Hasan'ın hapse girmemesi için suçu Osman yüklenir. Hasan, kardeşinin hapiste öldüğünü yayar ve onun, göz koyduğu karısı Bahar'la evlenir. Afla hapisten çıkan Osman'ı köyde Ağabeyi silahla karşılar. Fakat Hasan Kocabaş, aldatıldığını anlayan Bahar tarafından öldürülür.

Bu metinde özeti verilen, önce öykü olarak yazılan, sonra senaryolaştırılarak filmi çekilen, 1964'te Berlin Film Festivali'nde uluslararası ilk ödülümüz "Altın Ayı"yı getiren eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Damla Damla – Ruşen Eşref Ünaydın
B) Yılanı Öldürseler – Yaşar Kemal
C) Susuz Yaz – Necati Cumalı
D) 72. Koğuş – Orhan Kemal
E) Yeşil Gece – Reşat Nuri Güntekin

51. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi halk şairlerinden biri değildir?

A) Âşık Veysel
B) Âşık Mahzunî Şerif
C) Âşık Feymanî
D) Murat Çobanoğlu
E) Ercişli Emrah

52. "İkinci Yeni, Garip akımının başlangıçta koyduğu biçimsel ilkeleri ve sonradan oluşturduğu içerikle ilgili eğilimleri ortadan kaldırmaya yönelen bir harekettir. Fakat İkinci Yeni ile Garip akımı arasında ayrılıkların dışında bazı yakınlıklar da vardır. Garip akımı da gibi İkinci Yeni gibi ----" **değerlendirmesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi yanlıştır?**

A) dizeci (mısracı) şiire karşı çıkar.
B) Batı'ya dönüktür, modern şairlere ilgi gösterir.
C) ideolojik bağlanmaya yanaşmaz, ulusal sorunlar ve yurt gerçekleriyle ilgilenmez.
D) halkın yaşamından ve kültüründen uzaklaşır, folkloru şiire düşman kabul eder.
E) biçime öncelik tanır, içeriği gereğince önemsemez.

53. Köy kökenli yazarların eser vermesiyle uzun yıllar devam edecek olan Anadolu ya da köy-kasaba romanı akımı başlar. Bu tür romanlar, konularını daha çok, toprağa bağlı insanların hayatından alır. ---- doğduğu köyle öğretmenlik yaptığı Nurgöz köyü ile ilgili gözlemlerini yansıttığı "Bizim Köy" (1950) adlı eserini yayımlamasıyla köye ve köy hayatına olan ilgi iyice artar.
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mahmut Makal'ın
B) Cahit Zarifoğlu'nun
C) Fakir Baykurt'un
D) Kemal Tahir'in
E) Rasim özdenören'in

ESEN YAYINLARI

54. **Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) Rahatı Kaçan Ağaç
B) Vazgeçemediğim
C) Tutuklunun Günlüğü
D) Yalnızız
E) Çile

55. **Freud'un görüşlerinden yararlanarak bilinçaltını sanata aktaran Andre Breton aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin kurucusudur?**

A) Parnasizm
B) Sembolizm
C) Sürrealizm
D) Realizm
E) Fütürizm

56. 1830 yılında Victor Hugo'nun Hernani adlı dramının oynanmasıyla ---- akımı başlamıştır. Ayrıca yazar, Cromwell adlı dramının ön sözüyle de bu akımın ilkelerini saptamıştır. Bu akımda kişiler, çevreleriyle ele alınmış; sanatçılar, eserlerinde kişiliklerini gizlememişler, hayal ve duyguya geniş yer vermişlerdir. **Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) egzistansiyalizm (varoluşçuluk)
B) ekspresyonizm (dışa vurumculuk)
C) realizm (gerçekçilik)
D) romantizm (coşumculuk)
E) natüralizm (doğalcılık)

ESEN YAYINLARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Meydanların, antolojilerin, şiir defterlerinin, belirli günlerin şairi olmak istemedi; özgün imgelerle örülmüş şiir şatosunda yaşamayı tercih etti.

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geniş okur kitlesinin beğenisine seslenmek
B) Şiirini alışılmamış temalar üzerinde kurmak,
C) Ortak duyarlığın uzağında bir çizgi izlemek
D) Lirizmden çok didaktik ögelere yaslanmak
E) Ulusal değerlere bağlı bir söylem geliştirmek

2. Kendi kendini eleştirebilen, kendini alaya alabilen denemecinin, yeryüzünde korkup çekineceği hiçbir şey yoktur; camdan bir evde oturmadığı için denemeci korkusuzca başkalarının evini taşlayabilir.

Parçada geçen "camdan bir evde oturmamak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Eleştirilmeyecek ölçüde kusursuz bir kişiliğe sahip olmak.
B) Kendisine yöneltilecek eleştirilerden rahatsızlık duymamak
C) Kendisini eleştirenleri çok daha ağır bir şekilde eleştirebilecek yetenekte olmak
D) Eleştiri sanatının tüm inceliklerini çok iyi bilmek
E) Eleştirilere karşı kendini çok iyi savunabilmek

3. (I) Benim en büyük hülyam, dünya gözüyle görmek istediğim biricik dileğimdir bu. (II) Mümkün müdür, kimler, nasıl gerçekleştirebilir böyle bir şöleni, bilemiyorum. (III) Bildiğim, eğer dünya üzerinde uluslararası bir şiir şenliği yapılacaksa bunun en çok, bütün ruhu şiir ve musikiyle yoğrulmuş İstanbul'a yakışacağıdır. (IV) Bir zamanlar, gecelerini Boğaz sularında gezinen yüzlerce sandaldan yayılan gazel nağmelerinin şenlendirdiği İstanbul, yüzyıllarca şiire başkent oldu. (V) Sanırım, hayalim gerçek olursa şehrin ruhu tekrar uyanacak ve uğruna binlerce dize yazılan İstanbul, tekrar şiirin başkenti olacak.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangisinde, yazar, İstanbul'la ilgili hayalinin ne olduğunu açıklamıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. Sanat kaygısı, sanatçıyı sınırlı bir alanda çalışmaya mahkûm eden bir prangadır.
II. Özgürlüğün kısıtlandığı toplumlarda sanatsal yaratıcılığın gelişmesi de sınırlı olur.
III. Sanat kaygısından uzaklaşmak, ortaya konulan yapıtı sanatın dışına düşürür.
IV. Belli bir sanat kaygısı gütmeyen sanatçılar genellikle toplumsal yararı öne çıkarmıştır.
V. Sanatçının estetik ölçütlere bağlı kalmaya özen göstermesi, yapıtını sanatın sınırları içinde tutar.

Yukarıdaki cümlelerden hangi ikisinde aynı düşünce farklı bir anlatımla dile getirilmiştir?

A) I. ve II. B) II. ve V. C) III. ve V. D) III. ve IV. E) I. ve IV.

ESEN YAYINLARI

5. Olay örgüsünün sağlam ilmiklendirilişi, ayrıntıların (I)
yerli yerine oturtuluşu, tip ve karakterlerin çizilişin- (II) (III)
deki ölçülülük, gerçekçi ve engin bir gözlemcilik, (IV)
berrak bir söyleyişin getirdiği işlek dil bu romanın (V)
başarısındaki başlıca etkenler.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerden hangisi, üslupla ilgilidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde verilen anlatım niteliğinden söz edilmemiştir?

A) Herkes tarafından bilinmeyen sözcükleri şiirlerinde baş tacı etmek gibi bir tutumu yoktu. (açıklık)
B) Bu şiirlerdeki ilk anlamın ötesine geçebilmek, bütünüyle okurun çabasına bağlıdır. (duruluk)
C) Romandaki pürüzsüz ve ahenkli anlatıma kapılıp gidiyor, sayfaları nasıl çevirdiğinizi fark edemiyorsunuz. (akıcılık)
D) Romancı, bu son yapıtında da yaşadığı dönemin bir tanığı olma özelliğini sürdürüyor. (gerçekçilik)
E) Edebiyat yapmadan öykü yazabilmenin gizini bulacaksınız bu öykülerde. (doğallık)

7. Köpek, sahibine bir şeyler anlatmak istediği zaman (I)
onun gözlerine bakar; onu burnu ile iter, ayaklarını (II)
dizlerine koyar, kuyruğunu sallar, gerinir, esner. (III) (IV) (V)

Bu cümledeki virgüllerden hangisi, diğerlerinden farklı bir nedenle kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Şair beşinci kitabını yayımladı: "İnsan Bir Yalnızlıktır".
B) Nobel Ödülü ilk kez 1905'te bir şaire verilmişti.
C) İstatistiklere göre bu yıl 16.645 kitap basılmış.
D) Osmanlı İmparatorluğu XVI. yüzyılda altın çağını yaşadı.
E) 1923'ten sonra doğan yazarların yüzde onyedisi parasız yatılı okumuş.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne yanlışına dayanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır?

A) Yalan söylediği anlaşılınca kulaklarına kadar kızardı.
B) Burası ormanla denizin buluştuğu şirin bir kasabaydı.
C) Kendini değiştirmeyen kişi, başkalarını da değiştiremez.
D) Kocaman masayı bu küçücük çocuk tek başına nasıl taşısın?
E) Mağazamızın iç dekorasyonu değiştirilerek yeniden açıldı.

10. Bebekler, çiçeği insanlığımızın
Güllerin en hası, en goncası
Sarışın bir ışık parçası kimi
Kimi kapkara bir üzüm tanesi

Bu dörtlükteki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) "İnsanlığımızın" sözcüğünde yapım ekinden sonra iyelik ve tamlayan ekleri kullanılmıştır.
B) "Kapkara" sözcüğü yapıca birleşiktir.
C) Üç ayrı sözcükte kaynaştırma ünsüzü vardır.
D) "Işık" sözcüğü eylemden türemiştir.
E) "Sarışın" sözcüğü addan ad yapım ekiyle türetilmiştir.

ESEN YAYINLARI

11. (I) Şair, kendini insanlığın temsilcisi sayar. (II) İnsan olmanın özünü kişiliğinde topladığına inanarak yazar. (III) Doğaya, topluma, kendine karşı sorumluluk duyar. (IV) Kimse ondan bunu istemediği halde, şairliği gereği bu görevi üstlenmiştir. (V) Korkular, kuşkular, sorular birbirini izler onun gizli evreninde.

Bu parçayla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

A) I. cümlede dönüşlülük zamiri vardır.
B) II. cümlede yüklemden önceki sözün tamamı zarf tümlecidir.
C) III. cümlede edat grubu belirtili nesne görevindedir.
D) IV. cümlede üç ayrı zamir türü kullanılmıştır.
E) V. cümle basit yapılı, olumlu, devrik bir eylem cümlesidir.

12. Padişah, tahtının önünde diz çökmüş olan kadına seslenir: "Dile benden ne dilersen! Yalnız bir koşulum var: Dileğinin iki katını da komşuna vereceğim." Kadın uzun süre düşündükten sonra: "Padişahım, benim bir gözümü oydurun." der.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Nesne görevinde soru zamiri
B) Emir kipi 2. tekil kişi çekiminde eylem
C) Ettirgen eylem
D) Unvan sıfatı
E) Tamlayan durumunda kişi zamiri

13. Tarık Buğra'nın "Yağmur Beklerken" adlı romanında köylüler için söylenen ilginç bir hikâyecik vardır. Yıllar önce bir yazımda kullandığım bu parçayı, şimdilerde "sessiz çoğunluktan" söz edilmeye başlanınca hatırladım yine.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Küçültmeli ad kullanılmıştır.
B) Edat türünde bir sözcük vardır.
C) Sıfat tamlamalarından biri çıkma durumu eki almıştır.
D) Yineleme anlamlı durum zarfı kullanılmıştır.
E) Birden çok adlaşmış sıfat vardır.

14. Yirminci yüzyılda bir tek konuda Batı'yı geçtik! Ama ne geçiş! Almanlar Hitler iktidarı döneminde 1933 yılında 20.000 kitap yakmışlardı. Yüzlerce filmde bu sahneyi görmüşsünüzdür. Biz Türkler yalnızca 133.000 kitap birden yakarak erişilmesi güç bir dünya rekoru kırdık.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Betimleyici ögeler kullanma
B) Karşılaştırmaya başvurma
C) Sayısal verilerden yararlanma
D) Alaycı bir anlatımla yazma
E) Ad aktarmasına yer verme

15. Yağmur iyice incelmiş, iğne ucuna dönmüş dökülüyor. İşportacı bu yağmura eski bir şemsiye açmış, tezgâhı düzmüş. Elmalar al beni diyor, portakallar ye beni. Kara, parlak saçlı yağız delikanlı, müşterilerine gülümsüyor. Tezgâhın kenarında bir yarım teneke, tenekede alevi gitmiş, közü kalmış bir ateş... Yaşlı kadın, ateşe, portakalın sarısına, elmanın alına doğru ısınarak yaklaşıyor. Bir kilo elma, iki kilo portakal istiyor. Delikanlı nasılsa araya karışmış iki çürük elmayı kesekâğıdına değil de ıskarta kasasına fırlatıyor. Üstüne üstlük "Bu da bizden" diyerek bir portakal daha atıyor teraziye.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama – Betimleme
B) Betimleme – Öyküleme
C) Öyküleme – Açıklama
D) Betimleme – Karşılaştırma
E) Öyküleme – Örnekleme

ESEN YAYINLARI

16. Afrika menekşeleri, çok popüler bir süs bitkisidir. Özellikle ev hanımları için cam önlerinin vazgeçilmez bitkisidir. Popüler olması yaprak ve çiçeklerinin güzelliğinden, uzun ömürlü olmasından, bakımının ve üretiminin kolaylığından kaynaklanır. Seralarda saksılı süs bitkisi olarak yetiştirilen Afrika menekşelerinin üretimi, her yıl giderek daha çok artmaktadır. Afrika menekşesi kolay yetiştirilebilen bir çiçek olmakla birlikte, yetiştiriciliğinde dikkate alınması gereken bazı önemli noktalar olduğu unutulmamalıdır.

Bu parçada başvurulan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öğretici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Fantastik anlatım
E) Kanıtlayıcı anlatım

17. (I) Bu bayramda kimseye kart gönderemedim. (II) Arkadaşlarımın, dostlarımın bayramını telefon ederek kutladım. (III) Bu yıla kadar, az da olsa bayram tebrik kartı gönderirdim oysa. (IV) Dostlarıma olan sevgim mi azaldı, bayramlar mı anlamsızlaştı? (V) Yoksa kart yazmak zor gelmeye mi başladı?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hem de özene bezene, dolmakalemle yazardım." **cümlesi getirilirse paragrafın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. Bu sorunun cevabı, şiirin, romanın ve sonra da kadının tarihini gözden geçirmekte yatıyor. Çünkü kadın ve erkek, romana aynı noktadan başlamıştır. Kadın için toplumsal anlamda bir kimlik arama ve var olma sürecinin başlangıç tarihinin, geniş ölçekte romanın başlangıç tarihiyle örtüştüğü görülür. Erkek de kadın da nesirde aynı evrelerden geçerek, aynı güçlükleri yaşayarak, aynı zeminde yürümüşlerdir. Şiirde öyle midir ya? Kadının, şiir noktasında arkadaki altı asırlık gelenek desteğinden mahrum kaldığı görülür. Erkek şair, yarışa altı asırlık bir avansla başlamıştır.

Bu parçada söylenenler aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Kadından romancı olur mu?
B) Kadın sanatçı, nesirde var da şiirde neden yok?
C) Şairlerin, kadını bir tema olarak gördükleri doğru mu?
D) Kadınlar, sanatta erkeklerden daha mı başarılıdırlar?
E) Romanlarda kadın kahramanlar niçin daha çok?

19. Edebiyat, söz kalabalığı, geçmişle övünme tutkusu, süslü püslü dizeler sıralama alanı değildir. Onun da kendine göre sorunları, gerçeklere dayanan açıklamaları, belli bir varlık anlayışı, evrene farklı bir bakışı vardır. Bunlardan yoksun sığ sözleri sıralamak, kavramlarla oyun oynamak edebiyat değildir. Ulusların ulaştıkları bilgi ve uygarlık düzeyini gösterir edebiyat. Belli bir dünya görüşü, insan anlayışı, bakış açısı olmayan ulusların edebiyatı da yoktur; olsa bile bizim divan edebiyatı gibi başkalarından aktarmadır, aşırmadır.

Bu parçada edebiyatla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Belli bir bakış açısına dayandığına
B) Sözcük oyunu olmanın dışında bir anlam taşıdığına
C) Ulusun uygarlık düzeyini yansıttığına
D) Kendine özgü sorunlar içerdiğine
E) Biçimle içeriğin uyumlu birlikteliğini gerektirdiğine

ESEN YAYINLARI

20. (I) Ama her ikisi de Batı şiirini iyi biliyordu. (II) O da Necip Fazıl gibi, sözcükleri inci taneleri gibi dizerdi. (III) Yalnız, ikisi arasında önemli bir fark vardı: (IV) Necip Fazıl, şiirini ideolojinin emrine vermiş; Ahmet Muhip Dıranas ise sanat için sanat anlayışından ödün vermemişti. (V) Dıranas bir dize ustasıydı.

Bu parçanın anlamlı bir bütün olması için, numaralanmış cümlelerden hangilerinin yerleri değiştirilmelidir?

A) I. ve V. B) II. ve IV. C) I. ve III. D) II. ve V. E) III. ve IV.

21. Aşağıdaki dizelerden hangisinde cinas sanatı vardır?

A) Günle birlikte erir uyuklayan mor dağlar
Ekilmemiş tarlalar, çalı bitiren bağlar

B) Rengin uçmuş, nen var sunam, ah sunam
Söyle bana, emret, sana can sunam

C) Dışarıda fırtınanın şehri döven kırbacı
İçeride bağdaş kuran soğuk, zehirden acı

D) Erkenden çağırır ya deniz ya bahçe
Her yerde tükenmez kahkaha, eğlence

E) Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları
Örtün üstüme örtün, serin karanlıkları

22. Öküzün damını alçacık yapın
Yaş koman altına kuruluk sepin
Koşumdan koşuma gözlerin öpün
İreçberler hoşça görün öküzü

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 6+5 hece kalıbıyla söylenmiştir.
B) Didaktik bir özellik taşımaktadır.
C) Yarım uyak kullanılmıştır.
D) Bir koşmadan alınmıştır.
E) Örüşük uyak düzeni vardır.

23. Asım Bezirci'nin incelemelerinde örneksiz, kanıtsız bir iddiayla karşılaşmak zordur. Yazar, saptamalarının izlenim düzeyinde kalmasına özen gösterir, somut veriler kullanır. Söz gelimi, Nâzım Hikmet'in "Bahri Hazer" şiirinin ölçü şemasını çıkarıp dizelerdeki ünlü ve ünsüz harfleri yan yana sıraladıktan sonra anlam açısından uyumlu sözcükleri vurgular ve şairin bu yapıtında ses ile anlam, imge ile eylem, biçim ile içerik arasında bir armoni olduğu sonucuna varır.

Parçada sözü edilen eleştirmenin aşağıdaki eleştiri anlayışlarından hangisine bağlı kaldığı söylenebilir?

A) İzlenimci eleştiri B) Nesnel eleştiri
C) Tarihsel eleştiri D) Sosyolojik eleştiri
E) Marksist eleştiri

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapılan açıklama ayraç içinde verilen sözlü anlatım türüyle ilgili değildir?

A) Her konuşmacı, konunun bir yönünü ele alır ve inceler. (konferans)
B) Tüm konuşmaların bitiminde bir sonuca varma beklentisi vardır. (açık oturum)
C) Tebliğ ya da bildiri olarak adlandırılan konuşma metinleri bilimsel makale özelliğindedir. (sempozyum)
D) Dinleyicilerin her biri aynı zamanda bir konuşmacı da olabilir. (forum)
E) Konuşmacıların sohbet havası içinde bir konuyu tartıştığı toplantıdır. (panel)

25. Aşağıdakilerden hangisi öğretici metinlerin ortak özelliği değildir?

A) Bilgi ya da haber vermek, tanıtmak, kanıları değiştirmek, yönlendirmek gibi amaçlarla yazılması
B) Kurmaca olmadıkları için yazıldığı dönemin zihniyetini doğrudan yansıtması
C) Belli bir geleneğe bağlı kalınmadan yazılması
D) Cümle ve paragraf birimlerinden oluşan bir yapısının olması
E) Açıklık, yalınlık, duruluk niteliklerini gerektirmesi

ESEN YAYINLARI

26. **Aşağıdakilerden hangisi öğretici metinlere örnek verilebilecek eserlerden biri değildir?**

A) Bize Göre (Ahmet Haşim)
B) Eğil Dağlar (Yahya Kemal Beyatlı)
C) Bu Diyar Baştan Başa (Yaşar Kemal)
D) Diyorlar ki (Ruşen Eşref Ünaydın)
E) İstanbul'un Bir Yüzü (Refik Halit Karay)

27. Fabl türünün ilk örneklerini ---- edebiyatında Beydeba, ---- edebiyatında Ezop, ---- edebiyatında La Fontaine vermiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) Hint – Yunan – Fransız
B) Çin – Fransız – İngiliz
C) Arap – Rus - Alman
D) Türk – Yunan - Fransız
E) İran – İngiliz – Alman

28. **Aşağıdaki beyitlerin hangisi bir gazelin matla beytidir?**

A) Ne yanar kimse bana ateş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bad-ı sabadan gayrı

B) Bülbüller öter güller açar şâd gönül yok
Hiç öyleliğin görmemişiz fasl-ı baharın

C) Şîrler pençe-i kahrımda olurken lerzan
Beni bir gözleri âhûya zebûn etti felek

D) Gel gel berü ki savm u salâtın kazâsı var
Sensiz geçen zaman-ı hayatın kazası yok

E) Süzme çeşmin gelmesin müjgân müjgân üstüne
Urma zahm-ı sineme peykân peykân üstüne

ESEN YAYINLARI

29. Divan edebiyatında sefaretname (I), tezkire (II), hicviye (III), tarih (IV) ve seyahatname (V) nesirle oluşturulan türlerin başlıcalarıdır.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bilgi yanlışı oluşturmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

30. **Aşağıdakilerden hangisi divan edebiyatı ile halk edebiyatının ortak bir özelliğidir?**

A) Sanatlı, kapalı bir anlatımın olması
B) Fars edebiyatından alınan nazım biçimlerinin kullanılması
C) Konu ve temaların gerçek yaşamdan alınması
D) Kalıplaşmış benzetme ve hayallere yer verilmesi
E) Usta-çırak geleneğinin olması

31. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

A) Edebiyatımızda fabl özellikleri taşıyan ve satirik nitelikte ilk mesnevi Harnâme'dir.
B) Yunus Emre tüm şiirlerini heceyle ve yalın bir anlatımla yazmıştır.
C) Bağdatlı Ruhi'nin kimi sosyal aksaklıklardan yakındığı terkibibendine pek çok nazire yazılmıştır.
D) Mevlana'nın oğlu olan Sultan Veled, mesnevilerinde daha çok Farsçayı kullanmıştır.
E) "Cihannümâ", "Tazarrûnâme", "Babürnâme" adlı eserler nesirle yazılmıştır.

32. Bu edebiyat, din dışı konuları işleyen, ---- adıyla anılan ve söylediğini sazıyla çalan kişilerce oluşturulmuştur. Bunlar sazları omzunda o diyar senin, bu diyar benim anlayışıyla gezerler. Gittikleri yerlerde ilgi ve saygı görürler. Çünkü halk arasında yarı ermiş sayılırlar.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) şaman B) kam C) oyun
D) âşık E) baksı

33. 19. yüzyılda Güney Anadolu'nun Toroslar yöresinde yaşamıştır. Şiirlerinde göçebelikten yerleşik hayata geçirilmek istenen Türkmen aşiretlerinin mücadelelerini, doğa güzelliklerini, aşk, ayrılık, gibi duyguları doğal, içten bir söyleyişle dile getirmiştir. Halk şiiri geleneğine bağlı kalmış; halk Türkçesinden uzaklaşmadan tüm şiirlerini heceyle söylemiştir.

Bu parçada sözü edilen halk ozanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karacaoğlan B) Âşık Ömer
C) Dadaloğlu D) Pir Sultan Abdal
E) Bayburtlu Zihni

ESEN YAYINLARI

34. Türk edebiyatında Batı tarzında ilk hikâye ve roman, bu alandaki ilk çevirilerden ancak on yıl kadar sonra görülür. Bunlardan başlıcaları Ahmet Mithat Efendi'nin 1870'de yayımladığı Letaif-i Rivayat (I) serisi, Emin Nihat Bey'in baskısına 1872'de başlayıp 1875'te tamamladığı Müsameretname'si, (II) Şemsettin Sami'nin 1875'te çıkan Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat'ı (III), Namık Kemal'in 1875'te yayımlanan Felâtun Bey'le Râkım Efendi'si (IV) ve 1876'da yayımlanan İntibah'ıdır. (V)

Yukarıda numaralı yerlerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

35. **Aşağıdakilerin hangisi Tanzimat'ın Birinci Dönemi'nde şiirde görülen özelliklerden değildir?**

A) Hürriyet, eşitlik, adalet, vatan gibi kavramların şiire girmesi
B) Konu bütünlüğüne önem verilmeyerek parça güzelliği anlayışının sürdürülmesi
C) Divan edebiyatı nazım biçimlerinin kullanılması
D) Heceyle yapılan az sayıdaki denemeler dışında aruzun kullanılması
E) Divan şiirinde olduğu gibi tam ve zengin uyaklara yer verilmesi

36. Aşağıdakilerden hangisi Şinasi'nin Türk edebiyatına getirdiği yeniliklerden biri değildir?

A) Yeni temalar getirerek şiirimizin içeriğini değiştirmesi
B) "Şair Evlenmesi" adlı eseriyle ilk yerli piyesi yazması
C) Klasik kasidenin kafiye düzenini değiştirerek geleneksel kalıpların dışına çıkması
D) Özel gazeteyle birlikte makale türüne öncülük etmesi
E) "Sahra" adlı manzumesiyle pastoral şiirin ilk örneğini vermesi

37. I. Genel olarak "sanat toplum içindir" anlayışının benimsendiği görülür.
II. Dilde sadeleşmenin ilk adımları bu dönemde atılmış, fakat bu konuda istenen ölçüde başarılı olunamamıştır.
III. Roman, hikâye, tiyatro, eleştiri, makale gibi Batı edebiyatından alınan türler ilk defa bu dönemde edebiyatımıza girmiştir.
IV. Fransız İhtilali'nin etkisiyle hürriyet, eşitlik, adalet gibi kavramlar şiire ilk defa girmiştir.

Numaralanmış cümlelerdeki özelliklerin edebiyatımızda görüldüğü yıllar, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) 1839–1860 B) 1860–1876
C) 1876–1895 D) 1896–1901
E) 1911–1923

38. Aşağıdakilerin hangisi parnasizme ait bir özellik değildir?

A) Sanat sanat içindir anlayışının ilke olarak benimsenmesi
B) Dış dünyaya ilişkin gözlemlerin anlatılması
C) Biçimden çok içeriğe önem verilmesi
D) Uzak ve yabancı ülkelere ait doğa betimlemeleri yapılarak şiire egzotik bir atmosfer getirilmesi
E) Sanatçıların, eserlerinde kişiliklerini gizlemeleri

39. Ahmet Mithat ve Muallim Naci etkisinde kalan sanatçı, döneminin en popüler yazarlarındandır. Servetifünun edebiyatını eleştirenler arasındadır. "Cep Romanları" genel adıyla yayımlanan birçok romanında Namık Kemal ve Ahmet Mithat düzeyine bile varamamıştır. Asıl şöhretini deneme, sohbet, fıkra, hatıra ve şarkılarıyla yapmıştır. Hüseyin Rahmi'nin yansıttığı çevre ve tipleri, o fıkra ve hatıra türündeki yazılarında yansıtmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cenap Şahabettin
B) Refik Halit Karay
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Falih Rıfkı Atay
E) Ahmet Rasim

40. II. Meşrutiyet Dönemi'nde tartışılan fikir akımlarından Osmanlıcılık, edebiyattaki ilk ifadesini çok önceden ---- bulmuş; Batıcılık ---- ile, İslamcılık ---- ile, Türkçülük de ---- ile edebiyatta seslerini duyurmuşlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) Şinasi'de – Muallim Naci – Namık Kemal – Yahya Kemal
B) Ziya Paşa'da – Ahmet Rasim – Mehmet Akif – Ömer Seyfettin
C) Namık Kemal'de – Tevfik Fikret – Mehmet Akif – Ziya Gökalp
D) Recaizade Mahmut Ekrem'de – Ahmet Mithat Efendi – Hüseyin Rahmi – Ziya Gökalp
E) Abdülhak Hamit'te – Ziya Gökalp – Mehmet Akif – Ömer Seyfettin

ESEN YAYINLARI

41. Şehabettin Süleyman, İzmir'den döndükten sonra ortaya bir edebî dernek, kendi tabirince bir "mahfil-i edebî" kurmak fikrini atmıştı. Bu dernek veya mahfil Meşrutiyet'ten sonra belirmeye başlamış şair ve yazarlardan teşekkül edecekti ve Edebiyat-ı Cedide karşısında yeni bir okul niteliği taşıyacaktı. İyi ama bu okul, edebiyata yeni olarak ne getirecekti? Gerçi Ahmet Haşim adında bir genç şairin şiirleri Fikret'in, Cenap'ın şiirlerinden hayli farklı idi. Gerçi ortada sembolizm diye bir çığır açılmış bulunuyordu. Fakat nesirde belli başlı bir değişiklik yoktu. Hatta bazı roman ve hikâyeler Halit Ziya'dan kopya edilmiş gibiydi.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Beş Hececiler
B) Fecriati topluluğu
C) Nev-Yunaniler
D) Yedi Meşaleciler
E) Servetifünuncular

42.

I. Grup	II. Grup
I. Yahya Kemal Beyatlı	Üç Tarz-ı Siyaset
II. Yusuf Akçura	Türk Sazı
III. Ziya Gökalp	Türkçülüğün Esasları
IV. Fuat Köprülü	Kendi Gök Kubbemiz
V. Mehmet Emin Yurdakul	

Yukarıda I. grupta verilen isimlerden hangisinin II. grupta verilenler arasında bir eseri yoktur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

43. İkinci Meşrutiyet'ten sonra yayımladığı şiirlerle tanınmış şairimizdir. "Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek." diyerek gerçekçiliği güzelliğe üstün tutmuştur. Dili bazen Servetifünun diline kaysa da halkın kullandığı sade, canlı ve zengin bir Türkçedir. Aruz veznini Türkçeye başarılı biçimde uygulamıştır ancak âhenge fazla önem vermemiştir. Nazmı nesre yaklaştırmış; betimleme, öyküleme, diyalog gibi anlatım tekniklerini bolca kullanmıştır. Fakirlik, cehalet, taassup, ahlaksızlık, taklitçilik, köksüzlük, inançsızlık şiirlerinde başlıca temalardır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Akif Ersoy
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Cenap Şahabettin
D) Yahya Kemal Bayatlı
E) Ahmet Haşim

44. Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Ömer Seyfettin'in Efruz Bey adlı yapıtı, dönemin aydın tipiyle alay eden satirik bir romandır.
B) Halide Edip, Türk'ün Ateşle İmtihanı adlı yapıtında Kurtuluş Savaşı anılarını anlatmıştır.
C) Ziya Gökalp'ın Yeni Hayat adlı yapıtı, yurtta yapılması düşünülen yenilikleri anlatan bir romandır.
D) Nâbizâde Nâzım'ın Zehra adlı yapıtı, natüralizmden bazı çizgiler taşıyan başarısız bir psikolojik roman denemesidir.
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Hüküm Gecesi adlı romanında, 1908 sonrasındaki siyasi gelişmeleri işlemiştir.

ESEN YAYINLARI

45. ---- otobiyografik ögeler taşıyan ---- adlı bu romanında yalnız ve hasta bir çocuğun ıstırabını, çocukça aşkını ve kıskançlığını; mutlu olmak isteyen bir genç kızın temiz sevgisini; inanmak arzusu bütün benliğini saran bir insanın kuruntularını ve çıplak hastane duvarı gerisindeki hıçkırıklarını anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Mehmet Rauf – Eylül
B) Peyami Safa – Dokuzuncu Hariciye Koğuşu
C) Halide Edip Adıvar – Handan
D) Tarık Buğra – İbişin Rüyası
E) Abdülhak Şinasi Hisar – Fahim Bey ve Biz

46. 1930'lı yıllarda Necip Fazıl Kısakürek'in Anadolu ruhunu yücelten "Nalınlar" (I) adlı oyunu; 1940'lı yıllarda Ahmet Kutsi Tecer'in değişen değer yargılarının ve ekonomik koşulların aile kurumu üzerindeki etkilerini gösteren "Köşebaşı" (II) adlı oyunu ile Cevat Fehmi Başkut'un değişim olgusunu mizahi yönden ele alan "Buzlar Çözülmeden" (III) adlı oyunu; 1950'li yıllarda Orhan Asena'nın tarihsel olaylardan yararlanarak bireyin iç çatışmalarını sergilediği "Hürrem Sultan" (IV) adlı oyunu ve 1960'lı yıllarda Necati Cumalı'nın köy sorunlarına eğilen "Tohum" (V) adlı oyunu, tiyatro edebiyatımızın önemli kazançlarından olmuştur.

Bu parçadaki bilgi yanlışının giderilmesi için numaralı eser adlarından hangileri birbiriyle değiştirilmelidir?

A) I. ve III. B) II. ve IV. C) I. ve V.
D) II. ve III. E) IV. ve V.

47. **Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan roman ve hikâyelerde görülen özelliklerden biri değildir?**

A) Geleneğe başkaldırışı, toplumdan kaçışı dile getirme
B) Bireyselliği ve bireyin kozmik yalnızlığını öne çıkarma
C) Çağrışımlardan, alegorik anlatımdan, şiirsel söyleyişten yararlanma
D) İnsanı karmaşık bir varlık olarak ele alma
E) Toplumdaki ahlak bozukluklarını yansıtma

48. Millî Edebiyat Dönemi öykücüleri genelde ---- tarzı ---- öyküsüne bağlı kaldılar. Ömer Seyfettin, Yakup Kadri, Reşat Nuri, Halide Edip ve Refik Halit bu tarz öyküyü sürdürdüler. Cumhuriyet Dönemi'nde eser veren yazarlardan bazıları da aynı tarza sonuna kadar bağlı kaldılar. Ancak bir süre Moskova'da diplomat olarak görev yapan Memduh Şevket Esendal, edebiyatımıza ---- tarzı ---- öyküsünü getirdi. Memduh Şevket'in öncülük ettiği bu yeni tarzı önce Sait Faik Abasıyanık, ardından Tarık Buğra ustalıkla temsil etti.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) Çehov – durum – Maupassant – olay
B) Maupassant – olay – Çehov – durum
C) Çehov – olay – Maupassant – durum
D) Maupassant – durum – Çehov – olay
E) Maupassant – kesit – Çehov – vaka

ESEN YAYINLARI

49. ---- Silindir Şapka Giyen Köylü, Bacayı İndir Bacayı Kaldır gibi hikâyelerinde ve Yol Arkadaşları, ---- gibi romanlarında sanayinin köylü üzerindeki olumsuz etkisi, köylünün ağa ve tüccar eliyle sömürülmesi, küçük tezgâhın büyük atölye ve fabrika karşısında yok olması, katı devlet bürokrasisinin halkı ezmesi gibi konuları işlemiş; roman ve hikâyede ---- yönelişe öncülük etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

A) Peyami Safa – Fatih-Harbiye – bireyci
B) Sabahattin Ali – Kuyucaklı Yusuf – toplumcu gerçekçi
C) Sadri Ertem – Çıkrıklar Durunca – toplumcu gerçekçi
D) Yusuf Atılgan – Anayurt Oteli – modernist
E) Mithat Cemal Kuntay – Üç İstanbul – geleneksel

50. Sivas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar gider
Tekerleri meşeden.
Ağız dil vermeyen köylüler
Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler?
Ağır ağır kağnılar gider
Sivas yollarında geceleri.

Cahit Külebi'ye ait bu dizelerden şairin edebî kişiliyle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

A) Yalın bir anlatımı olduğu
B) Serbest ölçüyü kullandığı
C) Memleket şiirleri yazdığı
D) Hayata iyimser bir açıdan baktığı
E) Söyleyişe önem verdiği

51. ---- başlangıçta herhangi bir ideolojinin, bir dünya görüşünün sözcülüğünü yapmadan, sanatı izm'lerin emrine vermeden, memleketçi bir sanat anlayışına yaslanırken Attila İlhan'ın katılımından sonra toplumcu gerçekçi çizgiye kaymıştır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mavi hareketi
B) İkinci Yeni şiiri
C) Hisar topluluğu
D) Yedi Meşaleciler
E) Garip şiiri

52. Bu vapuru kaçırırsam beni belki de cinnet basar
belki kanser olurum bu yıl sınıfta kalırsam
nöbette uyursam eğer kitaplarımı yakarlar
etimde şirpençe çıkar bu kızı alamazsam
bu işi bitiremezsem şehirden beni kovarlar
izin kâğıdım yanar konuşacak olursam
bu senet bankalar kapanmadan
ruhumun rengini kapatmayacak olursa
ölür kuyuya düşen çocuk
çocuğun mercan saati çatlar mutlaka
koşup haber vermeliyim yetkili memura

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Orhan Veli
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Cahit Sıkı Tarancı
D) İsmet Özel
E) Kemalettin Kamu

ESEN YAYINLARI

53. Dört minare, bu dört ince kız kardeş,
Tunca, Meriç, Arda bir de bana eş.
Doğudan batıya kadar, ey güneş,
Gezdiğin yerlerde var mı benzeri?

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Redife yer verilmiştir.
C) Teşbih ve teşhis sanatlarına örnek kullanımlar vardır.
D) Seslenmeden yararlanılmıştır.
E) Tür bakımından yurt güzellemesi özelliğindedir.

54. Sina ile tuz dağında, zeytin
hakkında konuşuyorduk: Bir tek
olsun zeytin yetiştirseydik bunca
söz yerine! Suyun hakkı için
ve kara gözlerinin hatırına, dilde
çoğalan zeytin, tuza değil, ekmeğe
değil söze kardeş duruyordu, rüzgâr
bu akşama tuzdan bir sofra kuruyordu,
söz ile zeytin arasında: Yoklukta
buluşmanın güzelliği gibi duruyordu
kardeşlik! Hiç kutsalınız yoksa
kardeşlerinize bakın, kardeşlerim!

Bu dizelerden hareketle "1980 Sonrası Şiiri"ne ilişkin aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kapalı, karmaşık bir anlatıma başvurulmuştur.
B) Uzak çağrışımlarla yüklü imgelere değer verilmiştir.
C) Hikâye etmeye imkân veren temalar işlenmiştir.
D) Düz yazıya yaklaşan bir söyleyiş benimsenmiştir.
E) Ahenge ve biçime önem verilmemiştir.

ESEN YAYINLARI

55. Dalı var; göklere yeşil direktir,
Gölü var; dağlara düşmüş yürektir,
Yolu var; içinde yitsem gerektir.
Bir Ilgaz, er Ilgaz, yâr Ilgaz!..

Bu dizeler, Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiire ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek <u>oluşturmaz</u>?

A) Sade dile, açık anlatıma önem verme
B) Memleket manzaralarıyla ilgili konulara yer verme
C) Kahramanlıkla ve ulusal tarihle ilgili temaları işleme
D) Halk şiiri nazım biçimlerinden yararlanma
E) Ahenk oluşturmada hece ölçüsünden, uyak ve rediften yararlanma

56. Aşağıdakilerden hangisi Nurullah Ataç'ın bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Eleştirilerinde izlenimci bir anlayışı benimsemesi
B) Türkçenin arı bir dil olması için uğraş vermesi
C) Devrik cümlenin yazı dilimizde tutunmasında rol oynaması
D) Yazılarında yanılmaktan korkmayan sorgulayıcı bir tutum sergilemesi
E) Başta söyleşi, deneme, şiir, öykü olmak üzere birçok türde ürünlerinin olması

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Kitapçı raflarına dizi dizi itiraf romanları, öyküleri çıktığına göre meyhanelerin işlevini yitirdiğini söyleyebiliriz. Şaka bir yana, edebiyat gitgide "özel hayat"ın döküm alanı hâline geliyor.

Yukarıda geçen "edebiyatın özel hayatın döküm alanı haline gelmesi" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarların, eserlerinde kişisel yaşamlarıyla ilgili ayrıntıları olduğu gibi yansıtmaları
B) Gerçek yaşamdan kaynaklanan anı, günlük, mektup gibi türlerin edebiyatta önem kazanması
C) Roman ve öykülerdeki kahramanların genellikle bunalımlı tiplerden seçilmeleri
D) Roman ya da öykü kişilerinin sürekli içsel yakınmaları yüzünden bıkkınlık vermeleri
E) Edebiyatta sadece edebiyat eserlerinde görülebilecek özel konuların ağırlık kazanması

2. Onun eleştiri üslubu, ince alayın ögelerini de taşır; küçük uyarılarına ya da yazarın kendi deyimiyle, şaplaklarına aldırmayanlara karşı ---- hemen.

Bu cümlede bağdaşıklığın sağlanması için boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) kaleminin ucunu sivriltir
B) anlatımını yalınlaştırır
C) hoşgörü şemsiyesini açar
D) gerçekleri dile getirir
E) yumuşak bir üslup kullanır

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "somutlaştırma"**ya örnek olabilecek bir kullanım vardır?**

A) Fransız şairi Mallarmé, şiirin duygularla değil, sözcüklerle yazıldığını söyler.
B) Sabahattin Kudret Aksal, çevresini kuşatan canlı ve cansız varlıkları bir filozof gibi inceler.
C) Hilmi Yavuz'un her şiiri, belli bir temanın toprağında yeşerir, boy verir.
D) Cemal Süreya'nın şiirlerinde İkinci Yeni şiirine özgü nitelikler fazladır.
E) Selim İleri'nin "Ölünceye kadar Seninim" adlı yapıtı sayrılıklı bir coşumculuğun romanı.

4. (I) Her ne kadar Dünya Kupası'na katılmasak da haziran ayı boyunca hep futbol konuşacağız. (II) Bundan şikâyet etmekle birlikte futbolu küçümsediğimi filan sanmayın. (III) Evet, sanata, kültüre futboldan daha çok değer veriyorum. (IV) Ama futbolu da sevmiyor değilim. (V) Gel gelelim, fanatizm sebebiyle futboldan son yıllarda soğudum biraz.

Bu parçada numaralı cümlelerin hangisinde zaman kavramı vurgulanmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Önce şairdir Necati Cumalı, sonra oyun yazarı, öykücü, romancı, denemeci... Ama önce şair... Sözcük kalabalığı, duygu kalabalığı, göz boyamacılık, gösteriş, aldatmacılık, yapaylık olmayan dizelerin; pürüzsüz, ahenkli bir söyleyişle insanı büyüleyen dizelerin şairi...

Bu parçaya göre Necati Cumalı'nın şiirinde bulunduğu belirtilen özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Özgünlük B) Özlülük C) Yalınlık D) Doğallık E) Akıcılık

ESEN YAYINLARI

6. (I) Nahit Sırrı Örik'in anlattıklarının gerçeğin tam bir betimlemesi olduğunu öne süremeyiz belki. (II) Çünkü Örik her şeyden önce bir yazın adamı. (III) Kitaplarında anlattığı dünyanın ne kadarının gerçek ne kadarının kurmaca olduğunu kesinlikle saptayamayız. (IV) Ancak hemen söylemek gerekir ki, Nahit Sırrı Örik geçmişi idealize etmek eğilimine hiç kapılmamıştır. (V) Eski ve solgun resimler üzerinde bazen alaycı ve kışkırtıcı da olsa sakin, tatlı tatlı anlatımıyla okuyucuya haz vermeyi başarmıştır.

Bu parçada numaralı cümlelerin hangisinde sözü edilen yazarın üslubuna değinilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Kemal Tahir bütün romanlarında olduğu gibi "Kelleci Mehmet"te de şiirden, romantizmden uzaktır. (II) Yine, işlediği konuyu takır takır, oldukça kuru bir üslupla ortaya koyar. (III) Buna karşılık, ele aldığı tipleri büyük romancılarda görülen bir ustalıkla didik didik inceler. (IV) Bu romanında da soyut kahramanlar yaratmamıştır. (V) Yaşayan veya bir zamanlar yaşamış kişileri, kendi hayat hikâyeleri içinde, nasıl yaşamışlarsa, nasıl yaşamaları gerekiyorsa öylece okuyucunun gözleri önüne sermiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "olumsuz bir eleştiri" **yapılmıştır?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Beni çocuk yaşta yazının peşine düşüren ( ) günahı boynuna ( ) biraz da dilinden bal akan bu kitaptır ( )

Bu cümlede parantezle belirtilen yerlere getirilecek noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) (–) (–) (.)
B) (;) (,) (.)
C) (;) (;) (!)
D) (–) (–) (...)
E) (,) (,) (?)

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) Onu öğrenmiş te bunu mu öğrenememiş?
B) Şunun söylediklerini anlıyan beri gelsin.
C) Siz, insanda sabır mı bırakıyorsunuz?
D) Plansız kentleşme doğayı mahfediyor.
E) İkidebir izne ayrılmayı düşünüyorsun.

10. Bu büyük şairimizin ne evi barkı vardı ne de bir servetin sahibiydi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) İkinci cümlede nesne eksikliğinden
B) Yüklemlerdeki ek eylemlerin yanlış kullanılmasından
C) Yüklemlerin ad soylu sözcüklerle oluşturulmasından
D) İlk cümledeki öznenin ikinci cümlenin yüklemine bağlanamamasından
E) Birinci cümledeki tamlayan eksikliğinin doğurduğu belirsizlikten

11. Geçmişte çok ünlü ve güçlü isimlere verilen bu ödülü Türkiye'den bir sanatseverin alması gerçekten bizi gururlandırdı.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) "çok" sözcüğü sıfatın anlamına aşırılık katarak belirteç olmuştur.
B) "verilen" sözcüğü sıfat-fiil, "alması" sözcüğü isim fiildir.
C) "sanatseverin" sözcüğü tamlayan eki almış birleşik bir sözcüktür.
D) Yüklem oldurgan çatılı bir eylemdir.
E) Belgisiz zamir kullanılmıştır.

ESEN YAYINLARI

12. Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar
Kapanırdı daha gün batmadan kapılar

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) Ünsüz sertleşmesine örnek vardır.
B) İki eylem de basit zamanlıdır.
C) Eylemlerden biri edilgen çatılıdır.
D) Zarf-fiil kullanılmıştır.
E) Eylemden türemiş ad soylu sözcükler vardır.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi, ögelerine doğru ayrılmıştır?**

A) Şiirleri en çok tartışılan yazarlardan biridir / Attila İlhan.
B) Genç şairin / duygulu, sıcak, içten bir söyleyişi / vardır.
C) Ünlü mizah yazarının çocukluk anıları / "Böyle Gelmiş Böyle Gitmez" adlı kitabında / yer / almaktadır.
D) Bu değerli yazarımızı / Hababam Sınıfı adlı romanının ünlendirdiğini / herkes / bilir.
E) Onun ilk şiiri / Yeni Edebiyat dergisinde / yayımlanan "Balıkçı Türküsü"dür.

14. (I) Piyasaya yeni bir kitap çıktı. (II) Hemen aldım, üç günde okuyup bitirdim. (III) Haklarında fazla bir şey bilinmeyen büyük elçiler dünyasında gezinmek isteyenler için keyifle okunabilecek bir kitap. (IV) Yazar yirmi beş yılı yurt dışında geçen görev yaşamının bütün ayrıntılarını okurlara anlatmış. (V) Mesleğin sorunlarını, iyi ve kötü yanlarını, içten ve akıcı bir anlatımla dile getirmiş.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğru değildir?

A) I. cümle yapıca basit, kuruluşça kurallı bir cümledir.
B) II. cümle öznesi ortak sıralı cümledir.
C) III. cümle yüklemi bakımından ad cümlesidir.
D) IV. cümlede ögeler "özne – nesne – dolaylı tümleç – yüklem" dizilişindedir.
E) V. cümle yapısı bakımından girişik birleşik cümledir.

15. "Gençler okumuyor." deyip duyuyoruz ama gerçekte öyle midir? Bunu bilmek zor. Ayrıca, şimdiki gençler az okusalar bile, belki İnternet'le bilgisayarla, televizyonla o açığı bir ölçüde telafi ediyorlardır. 1950'li yıllarda Mersin'in nüfusu 50 – 60 bin kadardı. Anımsadığım kadarıyla tek bir kitapçısı vardı. Arada bir uğrar, yeni bir kitap çıktı mı diye bakardım. O kadar az yeni kitap çıkardı ki ne yeniyse hemen görebilirdiniz. Şimdi kentlerimizin çoğunda kitapçılar büyük ve kapsamlı. Hepsinde yüzlerce genç merakla kitapları karıştırıp duruyor. Hemen her gün yeni kitaplar çıkıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tartışmacı anlatımı kullanma
B) Karşılaştırma yapma
C) Gözlemlerden yararlanma
D) Abartmaya başvurma
E) Sayısal verilere yer verme

16. Şiir depremdir, şiir ayaklanmadır, şiir başkaldırıdır. Şiir şimşektir, yıldırımdır, gök gürültüsüdür. Şiiri yani yıldırımı hiçbir siper-i saika durduramaz. Şiir korkunçtur, güzeldir. Hiçbir kapı, hiçbir duvar onun önünde duramaz. Şiir ezer, yürür geçer. Şiir her şeyden, herkesten daha güçlü, daha yıldırıcıdır. Şiir sınır tanımaz. Ne kral tanır ne imparator. Şiirin yürüdüğü yolun bitimi yoktur. Şiir sonsuzluğa gider, sonsuzluktan gelir. Şiir bütün dillerden bambaşka bir dille konuşur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Örnekleme yapılmıştır.
B) Tanımlamalara başvurulmuştur.
C) Mecazlı söyleyişten ve abartmadan yararlanılmıştır.
D) Somutlaştırmalara yer verilmiştir.
E) Farklı türde cümleler vardır.

ESEN YAYINLARI

17. Bir gün radyonun düğmesini kimse çevirmedi. Örtüsü açılmadı. Kuşluk vakti türküler çınlatmadı evleri. Köşeye masanın üstüne daha büyük, "cam göz" bir nesne getirip koymuşlardı. Düğmeye basılıyor ve herkes ona bakıyordu. Adam bir yumrukla üç kişiyi deviriyordu. Kadınlar bazen "tövbe tövbe" çekiyor, başörtüleriyle gözlerini kapatıyorlardı. Onun örtüsü daha büyüktü. Üstelik kapı önlerine çıkarılmıyordu, sesi kuşlukları doldurmuyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Öyküleyici anlatımdan yararlanma
B) Karşılaştırmaya başvurma
C) Kişileştirmeye başvurma
D) Görsel ve işitsel ayrıntılardan yararlanma
E) Betimleme ögelerine yer verme

18. Bu güz günlerinin, başka hiçbir zaman görülmemiş soluk beyaz bir aydınlığı, mevsimin kalbinden çıkan ince, kederli bir sesi var. Pencereden, bir güz resmine bakar gibi, yaprakları sarıya çalmış akasyalara, uzakta salınan servilere, daha ötedeki puslu denizlere ve ufuk çizgisinde, sisler içinde hayal meyal yükselen dağlara bakıyorum. Güz ikindisinin uçucu aydınlığı, bir masal büyüsü gibi kuşatıyor etrafı. Günün yavaşça, yavaşça, yavaşça süzülüp gidişi... Bir eylül musikisiyle akşama doğru... Öyle diyordu Yahya Kemal, "Biten yazla başlar keder musikisi". Hüzünlü bir ıslık sesi gibi, usulca geçip gidiyor günler.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tartışmacı bir havası vardır.
B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
C) Alıntıya yer verilmiştir.
D) İnsandan doğaya aktarma yapılmıştır.
E) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.

19. Ülkemizde nitelikli eleştirmen yetişmemesinin nedeni, gerçek bir fikir ve sanat ortamının olmamasıdır. Aydın okuyucu sayısı arttığı zaman, özlediğimiz eleştirmenlere kavuşacağımız şüphesizdir. En çok okunan romanlarımızın baskı sayısı birkaç bini geçmiyor. Bir romanın hiç olmazsa birkaç yüz bin basıldığı gün, bizde de eleştirinin bir meslek olması beklenebilir.

Bu paragrafın ana düşüncesi, aşağıdakilerin hangisidir?

A) İyi eleştirmenlerin yetişmesi, nitelikli okur sayısının çokluğuna bağlıdır.
B) Ülkemizde nitelikli eleştirmenlerin azlığı yüzünden romana ilgi azdır.
C) Azgelişmiş ülkelerde roman türünün gelişmesi mümkün değildir.
D) Roman okumayanların çoğunlukta olduğu bir toplumda eleştirmenleri kimse sevmez.
E) Gerçek eleştirmen, ele aldığı yapıta nesnel bir açıdan yaklaşır.

20. (I) Yazar ve okuyucu arasındaki ilişkiyi bir dostluk ilişkisi olarak görmekten yanayım ben. (II) Ama, bir zorluk gibi görünen bu sorumluluk bilinci pek çok kolaylığı da beraberinde getirecektir. (III) Buna göre, yazar okuyucunun, okuyucu da yazarın dostu ve arkadaşıdır. (IV) Bir şiir, bir hikâye, bir makale, yazardan okuyucuya gönderilmiş bir mektuptur. (V) Gazeteler, dergiler, kitaplar; sesimizi, sevincimizi, üzüntümüzü birbirimize duyurduğumuz araçlardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi, paragraftaki dil ve düşünce akışını bozmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

21. Aşk gibi, yazıya başlamanın da bir mantığı, zamanı ve sırası yoktur. Aniden, bir iç titremesiyle, bir anlık hevesle, yoğun bir duygu akışıyla "Yazmalıyım." dersiniz ve böylece ilk oku atmış olursunuz. Ondan sonra koyulaşır bu heves; kendi yolunu, yatağını bulur." Önce okuyayım, kültür sahibi olayım, kendimi iyice geliştireyim, ondan sonra yazmaya başlarım." diyen nice yazı heveslisi olmuştur. ----

Düşüncenin akışına göre, bu parçanın sonuna, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Onların pek çoğu, daha kalemi eline almadan göçmüştür dünyadan.
B) Böylelikle geç de olsa yazı perisinin gönlünü etmeyi başarır.
C) Açıkçası, yazının bir zanaat öğrenmekten farkı yoktur.
D) İnsanı çocuk yaşta yazının peşine düşüren, dilinden bal akan kitaplardır.
E) İnsanı bunca güzellik içinde dolaştıran, kendini bunca güçlü hissettiren başka ne vardır.

22. Gündüzler size kalsın verin karanlıkları
Örtün üstüme, örtün, serin karanlıkları

Bu dizelerde "karanlıklar" bir örtüye benzetilmiş ve benzeyen söylenirken kendisine benzetilen söylenmemiştir.

Bu söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mecazımürsel
B) Hüsnütalil
C) Açık istiare
D) Kapalı istiare
E) Tecahülüarif

23. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım kafiye kullanılmıştır?**

A) Hayal hayal oldu karşımda dağlar
Eşinden ayrılan ah çeker ağlar
B) Üç güzel de aştı şimdi pınarı
Taramış zülfünü vermiş tımarı
C) Karac'oğlan der ki derdim pek beter
Bahçede bülbüller şakıyıp öter
D) Kadir Mevla'm ateş atma özüme
Dünya malı görünmüyor gözüme
E) Gene bülbül bilir gülün hâlinden
Yeter deli oldum yârin elinden

24. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde imgesel bir söyleyişten söz edilemez?**

A) Memleketim, kınından sıyrılıp
Işıldamak için sabırsızlanan bıçak
B) Dünya değirmeninde kavrulmuş bir türküyüm
Yarı açık perdeler yüzüme iner bir gün
C) İşte yaralı insanların fotoğrafları
İşte yangından çıkarılan çocuk cesetleri
D) Gece vakti kapıyı çalıp gelen kim
Yitirdiğim bir mutluluk mu
E) Behey! Kaburgalarında ateş yürek yerine
İdare lambası yanan adam!

25. ---- yazma, birtakım ön çalışmalar yapmayı gerektirir. İlkin, söz konusu kişiyle ilgili kaynaklar, belgeler saptanır ve bunlardan geniş ölçüde yararlanılır. Bu bakımından belgesel boyutludur bu türdeki yapıtlar. Kişinin mektuplarından, günlüklerinden, anılarından yararlanıldığı gibi, o kişiyi tanıyanlardan, eş ve dostlarından da yararlanma yoluna gidilir.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Otobiyografi B) Röportaj
C) Gezi D) Biyografi
E) Eleştiri

ESEN YAYINLARI

26. Davul zurnada ferdî şahsiyetin yerine millî şahsiyetin sesi vardır. Onu dinlerken "İşte Türk'ün sesi!" deriz. En uzaktan en yakına kadar bu seste biz varız. Çocukluk bayramlarımı düşünüyorum: Bütün bir mahallenin bahtiyar kalbi, bekçinin davulunda çarpardı. Yıllar var ki bu sesi, kendi sesimi, artık işitmez oldum. Büyük meydanlarda bayram günleri, hoparlörün teneke ağzı bize kantolar söylüyor. Tokmağı kafamıza vurmamak için davula vurmalıyız.

Bu paragrafla ilgili aşağıdaki yargıların hangisi yanlıştır?

A) Ana motif "çocukluk" kavramıdır.
B) Fıkra türüne özgü özellikler ağır basmaktadır.
C) Cumhuriyet Dönemi zihniyetini yansıtan ayrıntılar vardır.
D) Son cümlede dilin, alıcıyı harekete geçirme işlevi görülmektedir.
E) Davul zurnanın, millî kültürün simgelerinden biri olduğu düşüncesi vurgulanmıştır.

27. Boccaio'nun Decameron'u ----, J.J. Rousseau'nun İtiraflar'ı ----, Alexandre Dumas'nın Üç Silahşorlar'ı ----, Corneille'in Horace'ı ise ---- türünde eserlerdir.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilenler getirilmelidir?

A) şiir – roman – hikâye – komedi
B) hikâye – otobiyografi – gezi – dram
C) hikâye – anı – roman – tragedya
D) roman – tragedya – hikâye – anı
E) destan – roman – hikâye – mektup

28. **Aşağıdakilerin hangisi İslamiyet öncesi Türk edebiyatı ile âşık edebiyatının ortak özelliklerinden değildir?**

A) Nazım biriminin dörtlük olması
B) Hece ölçüsünün kullanılması
C) Yarım uyak ve rediften yararlanılması
D) Şiirlerin bir çalgı eşliğinde söylenmesi
E) Koşma, semai, varsağı gibi nazım biçimlerinin kullanılması

29. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Batı Türkçesi ürünlerinden biri değildir?**

A) Garipname
B) Muhakemetü'l-Lugateyn
C) Aşk-ı Memnu
D) Kitab-ı Dede Korkut
E) Vatan yahut Silistre

30. O yârin açılmış gülü goncedir
Boyu fidan beli gayet incedir
Mutâbık fakirce hemen bencedir
İpek poşulumun, güneş başlımın

Bu dörtlük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Güzelleme örneğidir.
B) Koşma biçiminde yazılmıştır.
C) Redif vardır
D) Yarım uyak kullanılmıştır.
E) Teşbih sanatına örnekler vardır.

ESEN YAYINLARI

31. Bakkal mısın teraziyi n'eylersin
İşin gücün yoktur gönül eylersin
Kulun günahını tartıp n'eylersin
Geçiver suçundan bundan sana ne

Bu dörtlük için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Koşma türlerinden taşlamadır.
B) Tekke edebiyatı şiir türlerinden nutuktur.
C) Tekke edebiyatı şiir türlerinden şathiyedir.
D) Koşma türlerinden koçaklamadır.
E) Anonim halk edebiyatı nazım biçimlerinden türküdür.

32. Tekke edebiyatında nesir türlerinin başlıcaları

menakıpname (I), velâyetname (II), fütüvvetname (III), sefaretname (IV) ve vücutname (V) adlarını taşır.

Yukarıdaki altı çizili sözlerin hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

33. **Aşağıdakilerden hangisi tekke edebiyatının özelliklerinden biri değildir?**

A) Hecenin yanı sıra aruz ölçüsünün de kullanılması
B) Nutuk, şathiye, devriye gibi nazım türlerine yer verilmesi
C) Kimi şiirlerin bestelenerek ney, kudüm, rebap gibi sazlar eşliğinde söylenmesi
D) Didaktik nitelikte şiirler çoğunlukta olmakla birlikte lirik şiirlerin de olması
E) Tasavvufla ilgili konuların yanı sıra devlet yönetimi, toplumsal eleştiri, kahramanlık gibi konulara da yer verilmesi

34. ----, divan şiirinin en büyüklerindendir. Düşünce ve esin kaynaklarının başında Mevlana gelir. Tasavvuf düşüncesini şiirleştirmiş; Allah aşkını dile getirmiştir. ---- adlı tasavvufi mesnevisi, ilahî aşk yolunda kişilerin katlanması gereken zorlukları işleyen alegorik bir eserdir. Bu eser aynı zamanda Sebk-i Hindi akımının en başarılı örneğidir. Gazelleriyle de başarılı olan şairin diğer önemli yapıtı Divan'ıdır.

Bu parçadaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yunus Emre – Risaletü'n Nushiyye
B) Şeyh Galip – Hüsn ü Aşk
C) Nef'i – Siham-ı Kaza
D) Nabi – Hayrabad
E) Gülşehri – Mantık'ut-Tayr

35. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) "Düsturu'l-Amel", 17. yüzyılda Kâtip Çelebi'nin bazı din ve ahlak sorunlarına çözüm aradığı kitabıdır.
B) Yirmisekiz Mehmet Çelebi 18.yüzyılda elçi olarak gittiği Fransa'daki izlenimlerini anlattığı"Kitab-ı Bahriye" adlı eseriyle tanınmıştır.
C) "15. yüzyılda Sinan Paşa'nın yazdığı "Tazarruname" süslü nesrin ilk örneğidir.
D) "Miratü'l-Memalik" 16.yüzyılda Seydi Ali Reis'in yazdığı gezi-anı kitabıdır.
E) Peçevi Tarihi ve Naima Tarihi 17. yüzyılın önemli tarih kitaplarıdır.

ESEN YAYINLARI

36. Aşağıdakilerden hangisi Baki ile Fuzuli'nin ortak bir özelliğidir?

A) Mesnevi tarzında eserlerinin olması
B) Eserlerini Azeri Türkçesiyle yazmaları
C) Aynı yüzyılı temsil eden şairler olmaları
D) Mektup türünün en tanınmış örneklerini vermeleri
E) "Sultanü'ş Şuara" unvanıyla anılmaları

37. Tanzimat Dönemi sanatçısıdır. Şiir, hikâye, roman, piyes ve eleştiri türlerinde eserler verdi. Şiirlerinde divan edebiyatı nazım biçimlerini kullandı; bu klasik biçimler üzerinde bazı değişiklikler yaptı. Bir ara hece veznini denedi. "Sanat sanat içindir." prensibine bağlı kalarak tabiat, sevgi, ölüm temalarını işledi. Yazdığı tek roman, realist akımının bizdeki ilk örneği kabul edildi. Edebiyatımızın yenileşmesi doğrultusunda genç sanatçılara yol gösterdi.

Bu parçada hakkında bilgi verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülhak Hamit Tarhan
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Sami Paşazade Sezai
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Muallim Naci

38. I. Modern edebiyatın öncülerinden sayılan Abdülhak Hamit Tarhan Tanzimat'ın ikinci dönem sanatçılarındandır.
II. Kamus-i Türkî, Türk dilinin gelişmesine ve sadeleşmesine katkısı olan Şemsettin Sami'nin eseridir.
III. Servetifünun Dönemi şairlerinden olan Cenap Şahabettin Rübab-ı Şikeste adlı eseriyle ünlenmiştir.
IV. Millî Edebiyat Dönemi sanatçılarından olan Ahmet Cevdet Paşa, tarihî romanlarıyla tanınır.
V. Yurt sevgisi, hürriyet, eşitlik ve millet fikirlerini işleyen Namık Kemal'in "Cezmi" ve "İntibah" adlı iki romanı vardır.

Yukarıda verilen bilgilerden hangi ikisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. ve II. B) I. ve III. C) III. ve IV. D) IV. ve V. E) II. ve V.

39. Roman, hikâye, mensur şiir, eleştiri gibi türlerde 30'u aşan eseri olan ----, en değerli ve tanınmış eserini ---- ile vermiştir. Okunurluk özelliğini hâlâ yitirmemiş olan bu roman, Türk edebiyatında ---- roman türünün ilk başarılı örneğidir. Yazar, Suat-Süreyya- Necip üçgeninde gelişen aşkı ele almış ve olaydan, dış dünya betimlemelerinden çok, kahramanlarının ruh durumlarını anlatmaya çalışmıştır.

Bu parçada parantezlerle belirtilen boşluklara aşağıdakilerin hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Mehmet Rauf – Eylül – psikolojik
B) Ahmet Mithat Efendi – Esrar-ı Cinayet – polisiye
C) Namık Kemal – Cezmi – tarihi
D) R. Mahmut Ekrem – Araba Sevdası – realist
E) Oğuz Atay – Tutunamayanlar – postmodern

ESEN YAYINLARI

40. Sultan Abdülhamit Han yönetimine muhalif olan Batıcılar, muhalefetlerinde uzun süre başarı sağlayamayınca bu durum onları toplumdan kaçış düşüncelerine sürükledi. Bir ara hepsi birlikte Yeni Zelanda'ya gitmeyi, daha sonra Manisa'nın bir köyünde çiftliğe yerleşmeyi düşündüler. Ama bu ütopya ve birlikte yaşama özlemi bir türlü gerçekleşmedi. ---- arasında görüş ayrılıkları başlamıştı. Bazıları dergiden ayrıldılar. Bir süre sonra ---- de derginin sahibi ile anlaşamayarak yazı işleri yönetmenliğini bıraktı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tanzimatçılar – Namık Kemal
B) Tanzimatçılar – Ahmet Mithat Efendi
C) Servetifünuncular – Tevfik Fikret
D) Fecriaticiler – Ahmet Haşim
E) Yenilikçiler – Recaizade Mahmut Ekrem

41. Aşağıdaki yazar - eser eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Fuat Köprülü – Piyale
B) Cenap Şahabettin – Evrak-ı Eyyam
C) Halit Ziya Uşaklıgil – Kırık Hayatlar
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Zoraki Diplomat
E) Ziya Gökalp – Malta Mektupları

42.

I. Grup	II. Grup
I. Bihruz Bey	Yaban
II. Ahmet Cemil	Sinekli Bakkal
III. Rabia	Mai ve Siyah
IV. Ahmet Celal	Yeşil Gece
V. Şahin Bey	

Yukarıda I. grupta verilen roman kahramanlarından hangisi II. grupta verilen eserlerden biriyle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

43. I. Yahya Kemal Beyatlı
II. Mehmet Akif Ersoy
III. Tevfik Fikret

Aşağıdakilerden hangisi bu sanatçıların ortak özelliğidir?

A) Millî Edebiyat akımından etkilenmeleri
B) Hece ölçüsüyle de şiirler yazmaları
C) Şiirlerinde halkın anlayabileceği bir Türkçe kullanmaları
D) Aruzu Türkçeye başarılı biçimde uyarlamaları
E) Batı kültürü karşısında eleştirel ve seçici bir tutum içinde olmaları

ESEN YAYINLARI

44. Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini,
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini...

Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz

Faruk Nafiz Çamlıbel

Verilen dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Çapraz uyak örgüsü kullanılmış, tam ve zengin uyaklara yer verilmiştir.
B) Şairin "sen" diye hitap ettiği, Fecriati zihniyetini sürdüren sanatçıdır.
C) Memleket edebiyatı anlayışı dile getirilmiştir.
D) İlk dörtlükte karşılaştırma yapılmıştır.
E) Nazım biçimi halk şiirinden alınmıştır.

45. Türk edebiyatında Ahmet Mithat Efendi'nin Felâtun Bey'le Râkım Efendi, Recaizade Mahmut Ekrem'in Araba Sevdası, Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Sözde Kızlar, Peyami Safa'nın Şıpsevdi, Reşat Nuri Güntekin'in Yaprak Dökümü adlı yapıtları yanlış Batılılaşma temasını işleyen romanlara örnek gösterilebilir.

Yukarıdaki cümlede numaralanmış yapıtlardan hangileri birbiriyle yer değiştirirse bilgi yanlışı giderilmiş olur?

A) I. ile II. B) I. ile V. C) II. ile III. D) III. ile IV. E) IV. ile V.

46. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Anadolu coğrafyası ve insanının ele alınması
B) Milleti oluşturan değerlerin farklı yönleriyle işlenmesi
C) Gerçekçiliğin yanı sıra sezgicilik, varoluşçuluk ve gerçeküstücülük gibi akımların etkili olması
D) Bireyin anlatılmasında psikoloji bilimindeki gelişmelerden yararlanılması
E) Halk ve divan edebiyatından yararlanma düşüncesinden tamamen uzaklaşılması

47. 20. yüzyılın başında Fransız şairleri Paul Valéry, Stephan Mallermé, Paul Verlainé'in ortaya attığı ---- kuramı kısa bir süre sonra özellikle ---- ve Ahmet Haşim'in denemeleriyle bizim edebiyatımızı da etkilemiştir. Bu şairlerin yolundan giden ---- ve Ahmet Muhip Dıranas, Cahit Sıtkı Tarancı gibi şairler, şiirlerini ideolojilerden ve moda fikirlerden uzak tutmaya çalışmışlardır.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

A) saf şiir – Nâzım Hikmet - Ercüment Behzat Lav
B) saf şiir – Yahya Kemal Beyatlı – Ahmet Hamdi Tanpınar
C) millî şiir – Ziya Gökalp – Faruk Nafiz Çamlıbel
D) sembolist şiir – Cenap Şahabettin – Ârif Nihat Asya
E) sembolist şiir – Tahsin Nahit – Kemalettin Kamu

48. Gün ikindi akşam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın

Bu dizeler, "Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri"**ne ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?**

A) Geleneksel temaların yanı sıra Cumhuriyet zihniyetini yansıtan konuların da işlendiği
B) Yapısal yeniliklere gidilmeden geleneksel biçimlerin sürdürüldüğü
C) Konuşma dilinden uzaklaşılmadığı ve yalın bir anlatım kullanıldığı
D) Hece ölçüsünün kullanılmasına devam edildiği
E) Ahenk oluşturmada yarım uyak ve rediften yararlanma geleneğinin sürdürüldüğü

49. ----, Türkçede okuduğum en güzel aşk romanı. Üstelik sadece tek aşkın, bir erkeğin bir kadına olan aşkının romanı da değil, iç içe iki aşkın romanı, birbirini besleyen, geliştiren iki aşkın: Mümtaz, Nuran'a olduğu kadar, İstanbul'a da âşıktır. ---- bu romanında İstanbul'u sadece bir güzel şehir, roman kişilerinin içinde yaşadığı bir çevre olarak anlatmaz; İstanbul, başlı başına bir roman kişisidir, bir sevgilidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

A) Aziz İstanbul – Yahya Kemal Beyatlı
B) Huzur – Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Üç İstanbul – Mithat Cemal Kuntay
D) Mesihpaşa İmamı – Samiha Ayverdi
E) Akşam Güneşi – Reşat Nuri Güntekin

50. Benim de mi düşüncelerim olacaktı,
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım.
Sessiz, sedasız mı olacaktım böyle?
Çok sevdiğim salatayı bile
Aramaz mı olacaktım?
Ben böyle mi olacaktım?

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Hilmi Yavuz
B) Ece Ayhan
C) Orhan Veli Kanık
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Ataol Behramoğlu

51. İstedim ki
Beyaz
İpek gibi yağan karın altında
Bitsin artık
Bu sürüp giden alçaklıklar.
Bir bebek
Ölüm tehdidi altında yaşamasın
Beşiğinde.
...
Dünya daha güzel olacak
İnanıyorum buna.
Bir insan kalbinin güzelliğine
Çocukluğuna
Sonsuz cesaretine, olanaklılığına
İnandığım kadar.

Bu dizeler, "İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiiri"**ne ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?**

A) Geleceğe inanç, ümit, direnme duyguları etrafında oluşan temaları dile getirme
B) Söylev ve slogan üslubundan yararlanarak şiirsel mesajı daha etkili kılma
C) Anlatımda açıklığa önem vererek İkinci Yeni şiirinin aşırılıklarından kaçınma
D) İşçi ve köylü sınıfının, emekçilerin sözcülüğünü yaparak toplumsal dönüşüme katkıda bulunma
E) Sosyal ve politik sorunlar karşısında bireyin eleştirel duruşunu yansıtma

52. Cahit Sıtkı Tarancı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Şiirlerinde yaşama sevinci, ölüm korkusu, çocukluğa özlem, aşk, yalnızlık, karamsarlık temaları ağır basar.
B) Şiirlerinde genellikle hece ölçüsünü kullanmış; uyak ve rediflerden yararlanmıştır.
C) Sanat için sanat anlayışına bağlı kaldığı halde geniş bir okur kesiminin beğenisini kazanmıştır.
D) Hikâye denemeleri de bulunan şairin, arkadaşı Ziya Osman Saba'ya yazdığı mektuplar, Ziya'ya Mektuplar adı altında yayımlanmıştır.
E) Parnasizm akımından etkilenerek şiirde doğa betimlemelerine yer vermiş, egzotik bir duyarlığı dile getirmiştir.

ESEN YAYINLARI

53. Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Necati Cumalı, sürekli umudu besleyen insanlık çizgisi ekseninde, Garip ve 1940 kuşağı etkilerini yalın ve aydınlık bir duyarlık potasında eriterek kendine özgü lirik şiirler yazmıştır.

B) Arif Nihat Asya, Birinci Yeni etkisindeki ilk şiirlerinden sonra, 1954'ten itibaren İkinci Yeni ilkeleri doğrultusunda bir şiire yönelir ve varoluşçuluktan etkilenir.

C) İlk şiirlerini açık bir anlatımla yazan Behçet Necatigil, daha sonra anlamca kapalı şiirler kaleme almış; şiirlerinde en çok ev, aile, çocukluk, gençlik, ihtiyarlık, aşk, ölüm, yalnızlık, temalarına yer vermiştir.

D) Rıfat Ilgaz,1940'tan itibaren toplumsal gerçekçilik tarzını benimseyerek yoksul insanların acılarını ve sevinçlerini konu edinen mizah, yergi ve eleştirel ögelerle yüklü şiirler yazmış; mizahî hikâye ve romanlarıyla da tanınmıştır.

E) Bedri Rahmi Eyüboğlu, halk şiiri ve dilinin derin etkilerini taşıyan şiirlerinde resim sanatının imkânlarından yararlanmış; aşk, yaşama sevinci ve tabiat gibi temaları işlemiştir.

ESEN YAYINLARI

54. I. Bereketli Topraklar Üzerinde
II. Evet İsyan
III. Demirciler Çarşısı Cinayeti
IV. Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe
V. Mavi ve Kara

Yukarıda verilenlerden hangileri aynı yazınsal türe ait yapıtlardır?

A) I. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve V.
D) I. ve II. E) IV. ve V.

55. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Düşsel romanlarıyla ünlenen Buket Uzuner, Balık İzlerinin Sesi'yle seçkinler ütopya zincirine bir yeni halka ekler.

B) Yapıtlarını Halikarnas Balıkçısı adıyla yazan Cevat Şakir Kabaağaçlı, Uluç Reis ve Turgut Reis romanlarında ünlü Türk denizcilerinin hayatını anlatır.

C) Hikâye, roman, deneme, gezi, fıkra, günlük ve anı türlerinde birçok yapıta imza atan Oktay Akbal, en çok komedi türündeki oyunlarıyla tanınmıştır.

D) Kadın sorunlarını insancıl bir bakışla gündeme taşıyarak kadının toplumdaki yerini belirlemeye çalışan Nezihe Meriç, Korsan Çıkmazı ve Boşlukta Mavi romanlarıyla da bilinir.

E) Akademisyen yazarlardan İskender Pala, Babil'de Ölüm İstanbul'da Aşk adlı yapıtında yarı bilim kurgu, yarı mesnevi, yarı postmodern bir romanla çıkar okurun karşısına.

56. 20. yüzyılın ünlü romancılarına örnek olarak İngiliz edebiyatından George Orwell'ı, Alman edebiyatından Thomas Mann'ı, Fransız edebiyatından Andre Gide'i, Amerikan edebiyatından John Steinbeck'i verebiliriz.

Aşağıdaki eserlerden hangisi parçada adı geçen yazarlardan herhangi birine ait <u>değildir</u>?

A) Gazap Üzümleri
B) Buddenbrook Ailesi
C) İhtiyar Adam ve Deniz
D) Dünya Nimetleri
E) Hayvan Çiftliği

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Romantik geleneğin dışına çıkan 19. yüzyıl romancıları, ak-kara çatışmasında yazarın taraf tutmasını doğru bulmamış ve kimi insanı ak, kimi insanı kara değil; her insanı alaca göstermek istemiştir.

Parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

A) Yazar, romanlarındaki kahramanlarını iyi ve kötü yanlarıyla anlatmış; gerçekçi çizgisinden sapmamıştır.
B) Roman kahramanlarını sadece iyi yönleriyle tanıtmak, romantik yazarların tutumudur.
C) Roman kişilerini halkın içinden seçen yazarlar, toplumsal gerçekleri yansıtmak amacındadırlar.
D) Romanda gerçekçilik, kişileri bütün özellikleriyle tanıtmakla mümkündür.
E) Romancının görevi, iyinin yanı sıra kötüyü de anlatmaktır.

2. Yazar, kafasında tasarladığı şemaları somutlaştırmak için roman kişilerini araç olarak kullanıyor yani asıl amacı kişileri anlatmak değil, tezini kanıtlamak. Romanlarındaki kişilerin ete kemiğe bürünememesi, cansız bir iskelet olarak kalması bu yüzden.

Parçadaki altı çizili sözle roman kişilerinin anlatılmak istenen özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halkın değil, aydın tabakanın eğilimlerini yansıtmaları
B) Fizyolojik niteliklerinden çok iç dünyalarının öne çıkarılması
C) İnandırıcılıktan yoksun olup yaşayan bir kişi izlenimini vermemeleri
D) Kişiliklerini yazarın betimlemeleriyle değil de davranış ve konuşmalarıyla ele vermeleri
E) İç dünyalarının çevre koşullarıyla açıklanması

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumsuz eleştiri söz konusu değildir?

A) Kitapta ayrıntılar hoyratça kullanılıyor; birkaç roman oluşturacak ögeler kimi yerde üst üste yığılmış.
B) "Issızlığın Ortasında" savruk ve dağınık bir roman izlenimi bırakıyor okurlarında.
C) Romanda Kurtuluş Savaşı yıllarının koşulları geriye dönüşlerle veriliyor.
D) Toplumsal gerçeklerin gözlemlenmesinde o kadar güçlü olan yazarın psikolojik tahlillerde yetersizliği çok şaşırtıcı.
E) Yazarın bir şeyi anlatırken ikide bir araya girip açıklamalar yapması, romanı röportaja doğru itiyor.

4. (I) Kışın Anadolu 'da çok yolculuk yaptım. (II) Dağ başlarında, donmuş çağlayanlar ay ışığında ışıltılar saçarken ateşler yaktım. (III) Nice kapılar çaldım; tanımadığım insanların konuğu oldum. (IV) Bu yolculuklar sırasında içinden geçtiğim ormanlar sessizliğe gömülmüştü. (V) Beyaz örtü altında kaybolmuş ağaçlar, insanın, yeryüzündeki bütün seslerin yok olduğu duygusuna kapılıp ürpermesine yol açıyordu.

Bu parçada numaralı cümlelerden hangisinde "dolaylama"ya örnek bir kullanım vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

5. (I) Nuh'un gemisi gibidir Ülkü Tamer'in şiirleri: Her türlü imgenin erkeğini ve dişisini barındıran; kalabalık, şenlikli; terzilerle, tilkilerle, kirpilerle, sansarlarla ve her şeyle dolu. (II) En soyut atılımını bile çok yalın bir dille yapan bir şairdir o.(III) Konuşma dilini merkez alır kendisine. (IV) Çok kere bir türkü rahatlığına ulaşır. (V) Yeni bir dil yaratmanın ancak ortak dil içinde olursa değerleneceğine inanmış gibidir.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde, sözü edilen şairin şiirlerinin içeriğine değinilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Çağımızın siyah objektiften bir fotoğrafı çekilse insana umut veren her şeyin aynı zamanda yeni kötülüklerin kaynağı olduğu da görülebilir.

Bu cümleden aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılabilir?

A) Karamsarlığın iyimserlikten daha iyi olduğu
B) Yaşama ilişkin yorumların bakış açısına göre değiştiği
C) Olumlu düşünmenin, insanı her alanda başarıya götürdüğü
D) Karamsarlığın ya da iyimserliğin değiştirilemeyecek bir mizaç özelliği olduğu
E) Çağımızın gerçeklerinin, insanı olumsuz bakış açısından tamamen uzaklaştırdığı

7. (I) Dergiler, şiir, öykü gibi sanat ürünlerinin gelişip boy attığı ortamlardır. (II) Bu ürünler için kaçınılmazdır onlar. (III) Ağızdan ağıza yayılma, bestelenme vb. olasılıkları göz önüne alındığında şiir, belli ölçüde onlardan bağımsız olabilir ama öykü onlarsız olmaz. (IV) Dergilerde filizlenmemiş bir öykücünün, herhangi bir marketin göze batmayan bir rafında küflenmeyi bekleyen, adını tadını bilmediğimiz bir gıda maddesinden farkı kalır mı? (V) Yazar, okuruyla ilk bağını kitabından önce, dergilerde yayımladığı öyküler aracılığıyla kurar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi "Dergiler, yazarı okurla buluşturup tanıştıran platformlardır." **cümlesine anlamca en yakındır?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Dilde arılaşmanın öncüsü Ataç üzerine, geçmişte, (I) (II)
değişik zamanlarda iki konuda yazı yazmıştım; (III)
Ataç'ın öykü anlayışı, Ataç'ın roman anlayışı. (IV) (V)

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Anadolu'nun bir yarımada olmasının sonuçlarından biri de bu.
B) Beni ele başı olarak görmeleri canımı sıkmıyor değil.
C) İki karyolayı yan yana koymak zorunda mısınız?
D) Koskoca Paris'te yapayalnız kalmak kim bilir ne acıdır?
E) İçtiğin sigaraları uç uca eklesen İstanbul'a gider galiba!

ESEN YAYINLARI

10. Geceleyin bir ses böler uykumu
İçim ürpermeyle dolar: — Nerdesin?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İyelik eki almış ad
B) Zaman zarfı
C) Belgisiz sıfat
D) Çekimli eylem
E) Bağlaç

11. Çay bardağında
Bırakılan dudak payı
Kadar bile
Uzak kalamam
Gözlerine

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) "Bırakılan" sözcüğü edilgen çatılı sıfat-fiildir.
B) "Kadar" sözcüğü edattır.
C) "bile" sözcüğü bağlaçtır.
D) "kalamam" sözcüğü yapıca birleşik eylemdir.
E) "gözlerine" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde adlaşmış sıfat ek eylem alarak yüklem görevinde kullanılmıştır?

A) Zil çalacak... Sizler derslere gireceksiniz bir bir
B) Baktım: Konuşurken daha bir kere güzeldin
C) Çıktım bugün güzellerin gözlerinde seyahate
D) Aşkın sihirli şarkısı yüzlerce dildedir
E) Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak

13. Gurbetten gelmişim yorgunum hancı
Şuraya bir yatak ser yavaş yavaş
Aman karanlığı görmesin gözüm
Perdeleri ger yavaş yavaş

Bu dörtlükle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) "gelmişim" eyleminin kipinde zaman kayması vardır.
B) Dilin, kanalı kontrol işlevi ağır basmaktadır.
C) "Aman" ünlemi, uyarı amacıyla kullanılmıştır.
D) Şiirin öznesinin gönderici, "hancı"nın alıcı olduğu bir iletişim söz konusudur.
E) İleti, şiirin öznesinin hancıdan istekleriyle ilgilidir.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) Çocukları sanat ve bilimsel alanlarda bilinçlendirmek gerekir.
B) Benim ve amcamın oturduğu ev aynı mahallededir.
C) Yazar her romanda aynı üslubu sürdürmesi, eleştirilen tek yönüdür.
D) Dürüst ve bencil olmadığı için herkes onu çok seviyor.
E) Müzeye girişte yetişkinler üç, çocuklar bir lira ödüyor.

15. Kasım Efendi nahiye pazarının kurulduğu gün kalabalık duysun, köylüler işitsin diye makineyi kahveye getirdi. Bir sandalyenin üzerine çıkarak "Ey millet, duyduk duymadık demeyin! Artık fotoğraf çektirmek için ilçeye gitmenize lüzum yok. İşte makine. Arzu edenlerin fotoğrafını çekeceğim. Altı adet şu kadar, on iki adet şu kadar. Fiyatlarımız düşüktür." diye yeni mesleğini ilan etti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Tanık gösterme B) Betimleme
C) Açıklama D) Öyküleme
E) Örnekleme

Diğer sayfaya geçiniz

ESEN YAYINLARI

16. Emine abla mutfağın aralığına koyduğu maltızda patlıcan kızartıyordu. Ufak tefek tıkız bir kadın, kapkara kaşlı, yumuk gözlü, çirkin... Yemeği geciktirmiş olmanın telaşı içindeydi. Elinde maşa patlıcanları çeviriyor, ateşi yelliyor, bir yandan da yüzünün terini kollarına siliyordu. Derin derin soluk aldı, aralığın kapısına dayanmış kendisini izleyen Şefika'ya baktı. Çocukluktan yeni çıkmakta olan cana yakın, eli yüzü düzgün, esmer mi esmer, sıska bir kız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Görme duyusuyla ilgili ayrıntılara yer verme
B) İkileme ve pekiştirmelerden yararlanma
C) Gözlemci bakış açısıyla anlatma
D) Betimleme ögelerine yorum katma
E) Dokunma duyusuyla ilgili ayrıntılar kullanma

17. Geçtiğimiz yıl bir kavak kesme seferberliği başlatılmıştı İstanbul'da. Kestiler mi, ne kadarını kestiler, meçhulüm ama sevmedim bu kesme işini. Tamam, pek faydaları dokunmuyor; öyle aman aman bir güzellik de katmıyorlar kente. Üstelik pamukçuklarının böyle ağza burna doluşması da hoş değil. Hastası var, astımlısı, alerjisi olanı; yaşlısı, çocuğu var... Zararlı onlara, doğrudur ----

Dil ve düşünce akışına göre, bu parçanın aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanması uygundur?

A) tersine şehir ağacı değildir ki kavaklar...
B) oysa kırın, bayırın ağacıdır kavak ağacı.
C) neyse ki yaz geldi mi pervasızca pamukçuklarını salıveriyorlar ortaya.
D) velhasıl kavaklar, kendi hallerinde derviş ruhlu ağaçlardır.
E) ama onları kesmeye nasıl eli varır insanın?

18. Basın Müzesi'nde "yasaklı kitaplar sergisi" açılmış. Yasaklı kitaplar, yani ülkemizin düşüncede geri kalmışlığının, düşünce özgürlüğündeki içler acısı halinin belgeleri... Orada suçlu, kanlı bıçaklı kitapları görünce dayanamadım. Zengin olsaydım alırdım o kitapların tümünü. Sonra onları demir parmaklıklı bir kafese koyar, bütün dünyada dolaştırırdım. İbret için yapardım bunu. İşte, derdim, bu ne idüğü belirsiz zararlı kitaplar yok mu, bakın biz bunları toplayıp kafese koyduk, yazarlarını hapsettik. Şimdi ülkemiz dirlik ve düzen içinde, günlük güneşlik; insanlarımız mutlu... Bu zararlı kitapları yasaklayarak güçlü bir ülke yarattık. Size de tavsiye ederiz...

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

A) Böbürlenme
B) Yadırgama
C) Alay
D) Üzülme
E) Pişmanlık

19. Kendini eleştirmeyi başarabiliyorsa kişi, bir dizi meydan savaşının ve üst üste kazanılmış zaferlerin neticesi olmalıdır bu. Ne ile mi savaşacak insanoğlu? İçindeki kocaman gurur ve böbürlenme dağlarıyla, "Ben bilirim!" krallığıyla...

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi vurgulanmıştır?

A) Eleştirinin nesnel olması gerektiği
B) İnsanın kendisini eleştirebilmesinin güçlüğü
C) İnsanın kendisini eleştirmede aşırıya kaçmaması gerektiği
D) Kendi kendini eleştirebilmenin kolay bir iş olduğu
E) Kazanılan başarıların, insanları özeleştiriden uzaklaştırdığı

ESEN YAYINLARI

20. Çok uzak olmayan bir tarihte, bir kısa film şenliği nedeniyle yapılan özel bir toplantıda, genç yönetmenlerimizin filmlerini ilgi ve merakla izleyen bir Alman sinemacı soruyor: Neden hepiniz de Avrupalı yönetmenler gibi film çekmeye çalışıyorsunuz? Neden kendi dünyalarınız yok? Neden kendi hikâyelerinizi anlatmıyorsunuz? Bakın, bizim zaten bir Wim Wenders'imiz var; niye bir de Türk Wenders'i seyredelim?

Bu paragrafta sözü edilen Alman sinemacının Türk sinemasında göremediği özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öznellik
B) Evrensellik
C) Çağdaşlık
D) Özgünlük
E) Somutluk

21. Şair, şiirlerime ne anlam verilirse, anlamları odur, diyebilir ama eleştirmenin durumu çok başka: Yazdığının yanlış yorumlandığını, sağa sola çekildiğini görürse yeniden yazar, açıklamalara girişir, görüşlerini daha iyi yansıtmaya çalışır.

Bu parçaya göre, şiirde gerekli görülmeyen ama eleştiri yazılarında bulunması istenen nitelik, aşağıdakilerin hangisidir?

A) Akıcılık
B) Açıklık
C) İçtenlik
D) Özgünlük
E) Derinlik

22. İstasyondan kalkıp vilayet merkezine giden kamyon, iki saat kadar sarstıktan sonra, beni gideceğim köye ayrılan yolun başında bıraktı. İki adım bile atacak hâlim yoktu. Çantamı yanıma koyarak kenarlarından otlar fırlayan bir taşın üstüne oturdum. Kafamdaki uğultuyu dinlemeye başladım. İçi tozla karışık ter kokan kamyon, dünyanın bu en bozuk yolunda bizi birbirimize vura vura sersem etmişti. Birdenbire duraklamalar, bir çukura yuvarlanır gibi sarsıntılar, bana nerede olduğumu bile unutturmuş ve beni karanlık bir rüya dünyasına atmıştı. Şimdi oturduğum taşın üzerinde bu rüyadan silkinmeye çalışıyordum.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimleyici ögeler vardır.
B) Eksiltili cümlelere yer verilmiştir.
C) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
D) Kahraman anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır.
E) Yalın bir dil kullanılmıştır.

23. Yazarlığı altın bilezik olarak koluna takan ama bi türlü edebiyatın telini tınlatamayan yazarlar vardır.

Bu cümlede görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Teşbih – Kapalı istiare
B) Teşhis – Açık istiare
C) Tariz – Mübalağa
D) Teşbih – Mecaz-ı mürsel
E) Teşhis – Kinaye

ESEN YAYINLARI

24. Aşağıdakilerin hangisinde, parantez içinde verilen söz sanatına örnek bir kullanım yoktur?

A) Yanında birini kesseler eğer
Bir hançer de sen vur, sonra utanma
(Tariz)

B) – Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al
Diye hıçkırır kaval
(Tecahülüarif)

C) Ayaklar, odalarda bir çift güvercin
Tutup avuca almak, okşayıp öpmek için
(Teşbihibeliğ)

D) Hem kötüyüm karanlığım çirkinim biraz
Aysel git başımdan seni seviyorum
(Tezat)

E) Ey boş gecelerin dadı ay ışığı
Salla, salla hüzün uyuyan beşiği
(Teşhis)

25. Mehmet Ağa'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene!
Hadi aktarmayayım... Kim getirir ekmeğimi?
Oturup kör gibi nâmerde el açmak iyi mi?
Kim kazanmazsa bu dünyada bir ekmek parası;
Dostunun yüz karası, düşmanının maskarası!
Mehmet Akif Ersoy

Bu dizelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

A) Manzum hikâye türünde yazılmıştır.
B) Mesnevi nazım biçimiyle benzerlik gösterir.
C) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
D) Didaktik amaçla yazılmıştır.
E) Halkın yaşayış tarzını ve değerlerini yansıtmaktadır.

26. Carablus Köprüsü deyip geçme, bu köprünün iki tarafından iki ayrı Fırat uzanıyor! Birecik'te o kadar tasalı akan Fırat, burada neye coşkun bir neşe içinde alabildiğine açılıp serpilmiş? Bütün sularını Türk topraklarından alan nehir, sanki o topraklardan ayrılırken bütün güzelliğini teşhir ediyor. Demir köprünün öteki ucu gürbüz koruluklar içinde kayboluyor. Bütün kıyılar kabarık bir yeşillikle çerçeveli. Artık çıplak çöllere düşecek nehri son defa gene bizim topraklar giydirip kuşatmıştır.
İsmail Habib Sevük

Bu parçadan hareket ederek metnin yazarı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Gözlemlerine yorum katmıştır.
B) Gezi yazıları olan bir yazardır.
C) Servetifünun Dönemi sanatçılarındandır.
D) Anadolu coğrafyasına sevgi dolu bir duyarlılıkla yaklaşmıştır.
E) Sanatlı fakat açık, duru, akıcı bir anlatımı vardır.

27. Şimdi geçerlerken baktım ve tanıdım.(...) Aralarında bir çehre var ki bakınca "İşte harbi kazananlar!" diyorum.(...) İşte çamur içinde, barut ve kan içinde, cehennem ateşi içinde kayalara tırmanan nefer, ölüm yağmuru altında memleketini çalmaya gelenin gırtlağına atılan nefer budur. İçindeki korkunç kudretin manasını bilmeyen, tahlil etmeyen fakat içindeki eski ve isimsiz bir cengaverlikle yeni müphem, henüz boş bir ülküye lazım olduğu dakika şahane ölen nefer budur. İçimden selamlıyorum onu ve onun gibi ateş altında, duman içinde memleketi için ölmeye atılanları birden selamlıyorum.
(Kubbede Kalan Hoş Sada)

Bu metinle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Yazarı Halide Edip Adıvar'dır.
B) Millî Edebiyat Dönemi'nde İstiklal Harbi yıllarında yazılmıştır.
C) Yazar, kahraman Türk askerine duyduğu minneti ifade etmiştir.
D) Dilin heyecan bildirme işlevinden yararlanılmıştır.
E) Makale geleneğine özgü özellikler ağır basmaktadır.

ESEN YAYINLARI

LYS deneme sınavı 8

28. İslamiyet'ten önceki Türk edebiyatı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Yazılı ürünlerden çok, sözlü ürünler görülür.
B) Oğuz Kağan Destanı, Manas Destanı ve Dede Korkut Hikâyeleri bu dönemin en önemli eserleridir.
C) Yazılı ürünlerde Göktürk ve Uygur alfabesi kullanılmıştır.
D) Şiirler şaman, oyun, ozan, baksı, ya da kam adı verilen kişilerce kopuz eşliğinde söylenir.
E) Başlıca ürünler sagular, koşuklar, destan ve savlardır.

29. Bağ bana
Bahçe sana bağ bana
Değme zincir kâr etmez
Zülfün teli bağ bana

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) "bana" sözcüğü redif olarak kullanılmıştır.
B) İkinci ve dördüncü dizelerde cinaslı uyak vardır.
C) Birinci dize dışında 4+3 hece kalıbı kullanılmıştır.
D) Birinci ve ikinci dizeler doldurma olup asıl anlatılmak istenen son iki dizededir.
E) Yedekli (artık) mani örneğidir.

30. Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyesinin özelliği değildir?

A) Nazım biçiminde oluşturulmuş olması
B) Genellikle âşıklar ya da meddahlar tarafından anlatılması
C) Örneklerinin Anadolu'da 16. yüzyıldan itibaren görülmesi
D) Kuşaktan kuşağa sözlü olarak aktarılması
E) Aşk ve kahramanlık konuları etrafında oluşması

31. Aşağıdaki dizelerin hangisi koçaklamadan alınmıştır?

A) Berber olsam gelmez bana müşteri
Üstat gerek kullanmaya neşteri

B) Gülmedim dünyaya geldim geleli
Ne kara yazılı garip başım var

C) Ok gıcırtısından kalkan sesinden
Dağlar seda verip seslenmelidir

D) Doyamam bakmaya güzel yüzüne
Kurban olam bin can ile özüne

E) Müptelayım senin ahu gözüne
Bakıp bakıp ah derim yüzüne

32. I. Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş
Yavru gitmiş, ıssız kalmış otağı
Camlar şîkest olmuş, meyler dökülmüş
Sakiler meclisten çekmiş ayağı

II. Çiftlikte kalmamış sığırla manda
Meradan kaldırmış kurtlar buzağı
Kurnalar boşalmış yıkık hamamda
Ustalar toplamış tası tarağı

Bu dörtlüklerden ilki Bayburtlu Zihni'ye aittir; ikincisi ise Bayburtlu Zihni'nin şiirine şaka ya da alay yollu benzetilerek yazılmış bir ---- örneğidir.

Yukarıdaki parçada sıra noktalarla belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tehzil B) mersiye C) surname
D) methiye E) şehrengiz

33. Aşağıdakilerden hangisi divan ve halk edebiyatının ortak bir özelliğidir?

A) Sanatlı, ağdalı bir dil kullanılması
B) Genellikle hece ölçüsünün kullanılması
C) Arap ve Fars edebiyatlarının etkisinde kalınması
D) Düz yazıdan çok, şiire önem verilmesi
E) Çok sayıda anonim ürünün olması

34. I. Dört dizeden oluşan bir nazım biçimi olması
II. Felsefi konularla tasavvuf, aşk, şarap gibi konuların işlenmesi
III. Aruz ölçüsünün aynı özel kalıplarıyla yazılması
IV. Uyak düzeninin a-a-x-a biçiminde olması
V. Fars edebiyatından alınması

Yukarıdakilerden hangileri tuyuğ ile rubainin ortak özelliklerinden değildir?

A) I. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve V. D) I. ve IV. E) II. ve V.

35. Aşağıdakilerden hangisi divan edebiyatında nesir türünde yazılmış eserlerden biri değildir?

A) Kabusnâme B) Vesiletü'n-Necât C) Tazarrunâme D) Mizanü'l–Hak E) Bâbürnâme

36. Klasik romana Fenelon'un Telemak'ı, romantik
I
romana Lamartine'in Silahlara Veda'sı, gerçekçi
II
romana Dickens'ın David Copperfield'ı, natüralist
III
romana Emile Zola'nın Nana'sı, varoluşçu romana
IV
Jean Paul Sartre'ın Bulantı'sı örnek verilebilir.
V

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

37. Edebiyatımızda Batılı tarzda ilk oyunları Şinasi, Ali Haydar, Direktör Ali Bey kaleme alır. Bunlara Namık Kemal, Ebuzziya Tevfik, Ahmet Mithat Efendi, Namık Kemal ve Recaizade Mahmut Ekrem de katılır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada adı geçen yazarlardan herhangi birine ait değildir?

A) Ayyar Hamza B) Çerkes Özdenler C) Zoraki Tabip D) Âkif Bey E) Afife Anjelik

38. I. Tanzimat Dönemi'nde divan edebiyatını en çok eleştiren kişidir.
II. Sadece kendi kuşağını değil, kendinden sonraki kuşakları da etkilemiş; gönülleri vatan ve millet sevgisiyle doldurmuştur.
III. İki romanıyla altı tiyatro eseri vardır.

Numaralanmış özellikler aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Namık Kemal
B) Ziya Paşa
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Muallim Naci
E) Sami Paşazade Sezai

39. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun romancılarının özelliklerinden biri değildir?

A) Eserlerinde kişiliklerini gizlemeleri
B) Realizm akımından etkilenmeleri
C) Kahramanlarını iyi-kötü karşıtlığı içinde vermeleri
D) Yabancı sözcük ve tamlamalarla yüklü, sanatlı bir dil kullanmaları
E) Bireysel konuları ele almaları

ESEN YAYINLARI

40. Milî Edebiyat
I
Dönemi'nin ünlü isimlerinden olan Ahmet Vefik Paşa,
II
Türk dili ve tarihi alanında yaptığı çalışmalarla Türkçülük
III
akımına öncülük etmiştir. Ebulgazi Bahadır Han'dan (Çağataycadan Osmanlı Türkçesine) çevirdiği Secere-i Türkî
IV
(Türklerin Soy Kütüğü) ve Lehçe-i Osmanî (Türkçe
V
Sözlük) bu çalışmalarının en önemlileridir.

Yukarıdaki altı çizili yerlerden hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

41. Refik Halit Karay'la ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) Psikolojik tahlillere yer vermemekle birlikte, canlandırdığı karakterlerini titiz bir gözlemle aktarmıştır.
B) Eserlerini canlı bir konuşma diliyle; kısa, yalın cümlelerle ve zengin bir sözcük dağarcığıyla yazmıştır.
C) Dikkat çeken yönlerinden biri de mizahçılığı ve yergiciliğidir.
D) Eserlerinde Doğu-Batı ikilemini, aydın-halk çatışmasını yansıtmıştır.
E) Yazı hayatına fıkra yazarlığıyla başlamış; daha sonra hikâyeleri ve romanlarıyla ününü genişletmiştir.

42. Sanatçı kişiliğinden çok siyasi kişiliği öne çıkan bir yazardır. Yazarlık yaşamı 1910'da "Genç Kalemler"de başlamıştır. Türkçenin yalınlaşması, ulusal bilincin gelişmesi yolunda çalışmalar yapmış, sanatını da düşüncelerini yaymakta bir araç olarak kullanmıştır. Türkiye'de sosyoloji alanının ilk uzmanlarından biridir.

Aşağıdakilerden hangisi paragrafta tanıtılan yazara ait yapıtlardan biri değildir?

A) Kızıl Elma
B) Altın Işık
C) Türk'ün Ateşle İmtihanı
D) Türkçülüğün Esasları
E) Türk Medeniyeti Tarihi

43. "Hecenin Beş Şairi" dışında 1914-1923 arasında ve Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışına bağlı kalarak heceyle şiir yazan şairler arasında Kemalettin Kamu, Ali Mümtaz Arolat,
I II
Necmettin Halil Onan, Cahit Külebi, Halide Nusret
III IV V
Zorlutuna gibi isimler başı çeker.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

44. Aşağıdakilerin hangisi Yahya Kemal Beyatlı'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Aruzu Türkçeye başarılı bir biçimde uygulaması
B) Konuşma diliyle ve yalın bir üslupla yazması
C) Divan şiiri nazım biçimlerini yeni bir tarzda kullanması
D) Düz yazıdan uzak durarak sadece şiirle ilgilenmesi
E) Tarih, vatan, aşk, musiki, din, tabiat, sonsuzluk gibi temaları işlemesi

45. ... Buraya geldiğimin bilmem kaçıncı haftası idi. Mehmet Ali'ye sordum:
— Kadınlarınız niçin benden kaçıyorlar?
— Yabansın da ondan, beyim.
Bu "yaban" sıfatı beni önce çok kızdırdı. Fakat sonra anladım ki Anadolululular, Anadolu köylüleri, tıpkı kadim Yunanlıların kendilerinden başkasına "barbar" lakabının vermesi gibi, her yabancıya "yaban" diyorlar.
Gün geçtikçe daha iyi anlıyorum: Türk "intellektüel"i, Türk okumuşu, Türk ülkesi denilen bu engin ve ıssız dünya içinde bir garip münzevidir.

Bu metinle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi yanlıştır?

A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban" adlı romanından alıntıdır.
B) Kahraman anlatıcının bakış açısından anlatılmıştır.
C) Aydın-köylü çatışması üzerinde durulmuştur.
D) Romanın başkahramanı Ahmet Celal'in, sığındığı bir Anadolu köyünde yaşadıkları anlatılmıştır.
E) Cumhuriyet öncesinde Millî Edebiyat Dönemi'nde yazılmıştır.

ESEN YAYINLARI

46. **Aşağıdaki şiir türündeki yapıtlardan hangisi diğerlerinden farklı bir geleneğin etkisinde yazılmıştır?**

A) Geceleyin Bir Koşu
B) Bir Gün Mutlaka
C) Hücremde Ay Işığı
D) Dünyanın En Güzel Arabistanı
E) Hasretinden Prangalar Eskittim

47. **Dil özellikleri dikkate alınırsa aşağıdaki dizelerden hangisinin Cumhuriyet Dönemi öncesine ait olduğu söylenebilir?**

A) Selâm olsun sonsuz güneşe, aya
Işıklar, gölgeler suda oynar mı?

B) Sen omzunda yorgan, elinde torban
Sen mevsim işçisi, büyük gezginci

C) Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümayan

D) Ah, yazık ki bütün insanlık güneşsiz.
Ey ateş, nasıl da seni yitirmişiz!

E) beni de kırdılar ben artık küsüm
Yağmurları yağmıyor ağaçlarıma

48. (I) Cumhuriyet Dönemi öğretici metinlerinin konuşma dilinden beslenen sade bir dille yazıldığı görülür. (II) Yazı dilinin konuşma diliyle birleşmesi bu dönemde yazan yazarlara kendilerini daha özgür ve kapsamlı anlatma imkânını sağlamıştır. (III) Bu metinlerde yurt gerçekleri, Anadolu insanı ve coğrafyası, millî kültüre yöneliş, Batılılaşma ve çağdaş kültür, sanat ve edebiyat sorunları başlıca konulardır. (IV) Deneme ve eleştiri türlerinde önceki dönemlere göre önemli bir gelişme olmuş; Nurullah Ataç'tan Mehmet Kaplan'a, Suut Kemal Yetkin'den Salâh Birsel'e çok sayıda deneme ve eleştiri yazarı yetişmiştir. (V) Röportaj, günlük ve fıkra türlerinde ise edebiyatımızın ilk örnekleri bu dönemde verilmiştir.

Yukarıdaki numaralı cümlelerin hangisinde yanlış bilgi verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

49. Hiç olmazsa unutmamak isterdim.
Eski geceler, sevdiklerimle dolu odalar...
Yalnız bırakmayın beni hatıralar.
Az yanımda kal çocukluğum,
Temiz yürekli uysal çocukluğum...
Ah, ümit dolu gençliğim,
İlk şiirim, ilk arkadaşım, ilk sevgim...

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnızlıktan yakınma
B) Geçmişe özlem
C) Unutulma korkusu
D) Yaşama sevinci
E) Ayrılık acısı

50. Daha çok şiir, hikâye ve romanlarıyla tanınmakla birlikte oyun yazarlığında da belli bir başarı çizgisinin altına düşmedi. Cumhuriyet Dönemi'nde oyunları en çok sahnelenen yazarlardan biri oldu. Taşra yaşamının ve insanının sorunlarını dile getirdiği oyunlarında kadın gerçeğini yansıtmaya özen gösterdi. Ezik Otlar, Mine, Vur Emri, Derya Gülü, Yaralı Geyik en ünlü oyunlarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Attila İlhan
B) Sabahattin Kudret Aksal
C) Necati Cumalı
D) Haldun Taner
E) Recep Bilginer

51. Sen merhamet sen rüzgâr sen tiril tiril kadın
Sen bir mahşer içinde en aziz yalnızlığı yaşadın
Sen başını çeviren cellatbaşının güne
Sen öyle ki sen diye diye seni anlayamayız
Şehrazat ah Şehrazat Şehrazat
Sen sevgili sen can sen yârsın

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Sezai Karakoç
B) Ahmet Muhip Dıranas
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Ahmet Kutsi Tecer
E) Necip Fazıl Kısakürek

ESEN YAYINLARI

52. (I)
Sonunda bir soru gibi kaldım yine kendimle
Kentin kırık aynasında eksildikçe düşlerim
Söyle benim ömrüm bu kente uğradı mı
Sahi ben hiç ömrümü kendime yaşadım mı?

(II)
Bulutu kestiler bulut üç parça
Kanım yere aktı bulut üç parça
İki gemiciyken Van Gogh'dan aşırılmış
Bir kadının yüzü ha ha ha.

(III)
Emekçi insan var, barıştan yana
Dünyayı kardeşçe yaratan, üreten...
Ve kurtlar - savaşta çıkarları...
Vurarak, kırarak, ezerek sömüren...

(IV)
Şimdi evime girsem bile
Biraz sonra çıkabilirim
Mademki bu esvaplarla ayakkabılar benim
Ve mademki sokaklar kimsenin değil

(V)
Feymani'yim, kaçma benden,
Usanmadı gönül senden.
Ecel, tatlı canı tenden,
Çekmeden gel, çıkmadan gel.

Numaralanmış metinlerin bağlı olduğu şiir gelenekleriyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğru değildir?

A) I. metin : Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir
B) II. metin : İkinci Yeni şiiri
C) III. metin : İkinci Yeni Sonrası Toplumcu şiir
D) IV. metin : Garip şiiri
E) V. metin : Cumhuriyet Dönemi halk şiiri

53. Evreni içinde gizleyen özneyim ben
Leyla çöllerde bir kayıp zamir
Yolu bitirip menzile erişir isem
Sıfatlar nesnelerden yeşerir

Ruha açılan sözüm ben
Faniliğe kapı gövde
Kıyıdan kesen kılınç
Açıkça gösterilen simge

Bu dizelerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) "Leyla, çöl" sözcükleri Leyla ile Mecnun hikâyesini, "Menzil, fanilik" sözcükleri tasavvuf geleneğini çağrıştırmaktadır.
B) "Evreni içinde gizleyen özneyim ben" dizesi tasavvuftaki "İnsan küçük bir evrendir." düşüncesini dile getirmektedir.
C) Ahenk oluşturmada söyleyişten, benzer ses ve hecelerin yinelenmesinden yararlanılmıştır.
D) Yoruma açık, çağrışımlarla zenginleşen bir anlam vardır.
E) II. Yeni şiirinden çok, Garip şiirinin etkileri ağır basmaktadır.

54. **Aşağıdaki dizelerden hangisinin Hisar topluluğu şairlerinden birine ait olduğu düşünülemez?**

A) Ben Anadolu'yum, acılı, mahzun
Bende bitmez tükenmez dert kulaç kulaç

B) Nedense küçük istasyonlar bana
Buruk yalnızlıkları tattırır

C) Ben vurdum sevilere belli değil miydi
Bin yıl seni açtım işte yalnızlığımda

D) Gerçek hayali aştı ufuklar uzak değil
En olmaz isteklere uzanmak yasak değil

E) Yunus, Karacaoğlan, Hacı Bektaş-ı Veli
Yağmurdur şimdi köylerde, çiçek veya ekindir

ESEN YAYINLARI

55. Aşağıdakilerin hangisinde verilen bilgi ayraç içinde adı verilen şaire ait değildir?

A) Şairlik yaşamının ilk döneminde toplumcu gerçekçi bir anlayışla halkın sorunlarını, emekçi sınıfın mücadelesini, haksızlıkları dile getirmiş; ancak toplumsala yönelirken bile bireysel olandan hareket etmiş, dış dünyaya hep kendi "ben"inden bakmıştır. (İsmet Özel)

B) Divan şiirinden yararlandığı "Bedrettin Üzerine Şiirler" ve "Doğu Şiirleri"nden sonra yayımladığı "Gizemli Şiirler"den itibaren daha çok içine kapandığı ve tasavvuf geleneğine yaslandığı görülür. (Hilmi Yavuz)

C) İkinci Yeni şairleri arasında sayılmakla birlikte içerik bakımından onlardan farklı bir çizgi izlemiş; özellikle 1960'lı yıllarda mistik, metafizik, dinsel kavramlarla ördüğü şiir dünyasıyla bu farklılığını belirginleştirmiştir. (Sezai Karakoç)

D) Kendine özgü söyleyişi, şaşırtıcı buluşları, zengin birikimi ve duyarlı, çarpıcı, yoğun, diri imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en popüler şairi olmuş, şiirlerini Sevda Sözleri'nde toplamıştır. (Turgut Uyar)

E) Şiirlerindeki kapalı anlam, kullandığı kültürel kodlar açımlandığında Doğu ve Uzakdoğu kültürü, tasavvuf, kutsal kitaplar, mitoloji, masallar ve çocukluk hatırlarıyla örülü bir şiir evrenine sahip olduğu görülür. (Asaf Halet Çelebi)

ESEN YAYINLARI

56. Yazının ortaya çıktığı günden beri yüz binlerce şair gelmiş, her biri binlerce teşbih yapmıştır. Hayran olduğumuz insanlar bunlara birkaç tane daha ilave etmekle acaba edebiyata ne kazandıracaklardır? Teşbih, istiare, mübalağa ve bunların bir araya gelmesinden meydana çıkacak bir hayal zenginliği, ümit ederim ki tarihin aç gözünü artık doyurmuştur.

Bir bildiriden alınan bu parçada dile getirilen görüşü, aşağıdaki topluluk ya da anlayışların hangisi savunmuştur?

A) Maviciler
B) Garipçiler
C) İkinci Yeniciler
D) Yedi Meşaleciler
E) Beş Hececiler

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Herhalde Hindistan'a yerleşmişti. Bu ülke öyle farklı bir yerdi ki Julian'ınki kadar huzursuz bir ruh bile orada dinginliğe kavuşabilirdi.

Bu metindeki "huzursuz bir ruh" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeteneksiz, saygısız, üzgün
B) Kaygılı, mutsuz, hoşnut olmayan
C) Kimsesiz, kaygısız, heyecansız
D) Dalgacı, şakacı, baskıcı
E) Sevecen, uyumlu, iyi karakterli

2. Türkçe, somutlama gücü yüksek bir dildir. Dil bilimciler bunu dilimizin ayırıcı ve belirleyici özellikleri arasında sayarlar. Şairlerimiz sevgi, aşk, özlem, acı, ayrılık türünden duyguları, durumları anlatabilmek için sözcüklere alabildiğine özgürlük tanıyarak onları somutlaştırırlar.

Bu metinde ileri sürülenleri örneklemek için aşağıdaki dizelerden hangisi <u>kullanılamaz</u>?

A) Seviyorum seni ekmeği tuza batırıp yer gibi!
B) Geceleyin ateşler içinde uyanarak
Ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi seviyorum seni.
C) Yürek değil be, çarıkmış bu manda gönünden.
D) Sevgim damlıyor gözlerimden.
E) Acılarım kurşunlandı dün gece.

3. Ne kadar sabırlı olursan ol, yine de...

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa söz söyleyen kişinin gerçekçi olması önerilmiş olur?

A) sabrını zorlama.
B) sabrını kutsa.
C) sabrını sına.
D) iyimser yaklaş.
E) sen bilirsin.

4. (I) Bence İstanbul'da yaşayan gerçek İstanbulluların nostalji yapmaya hakkı var. (II) Bir Parisli 300 yıl önceki Paris'i aynen korumaya devam ediyor. (III) Ama benim çocukluğumun İstanbul'u yok artık. (IV) Ne ağzımı dayayıp kana kana içtiğim çeşmeleri ne de daldan dala atladığım dut ağaçlarını bulabiliyorum; yaşadığım mahalleye gittiğim zaman, onların artık o mahalleler olmadığını görüyorum. (V) Eğer geçmişe öykünmek hakkı varsa bu, herkesten önce İstanbullularındır çünkü bizim çocukluğumuz oralarda kaldı.

Bir yazarın, görüşlerini belirttiği bu parçadaki numaralanmış, cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, kişisel görüşünü yansıtıyor.
B) II. cümlede, bir saptama yapıyor.
C) III. cümlede, gerçeklerden kaçtığını vurguluyor.
D) IV. cümlede, değişimden söz ediyor.
E) V. cümlede, bir yorum yapıyor.

ESEN YAYINLARI

5. Mümtaz:
— Bilir misin ki seni gördüğüme çok memnun oldum. Hatta sevindim.
Sonra tekrar onun yüzüne korka korka baktı.
— Ne kadar güzelleşmişsin! Hem çok, çok güzel olmuşsun... Bu hüzün sana yakışıyor. Bilir misin neye benziyorsun? Betticelli'nin meleklerine... Hani o Passion'da İsa'ya üç çiviyi verene...
Suat sözünü kesti:
— Bırak bu manasız benzetmeleri... Bir şeyi öbürüne benzetmeden konuşamaz mısın?

Bu metinde, Suat'ın cümlesinde dilin kullanıldığı işlev, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dil ötesi (üst dil) B) Göndergesel
C) Kanalı kontrol D) Heyecana bağlı
E) Şiirsel

6. Şair:
"Mutluyum

Oturduğun semti
I
Ev arkadaşını
II
Öğrenmekten
III
Mutluyum

Bir saat karşında durup orada
IV
Yüzüne bakabildiğime

Hayatta tek isteğim buydu

Mutluyum seni sevdiğime." diyor.
V

Bu şiirde altı çizili sözcükler için ses bilgisi açısından aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcükte ünsüz yumuşaması var.
B) II. söz öbeğinde ulama var.
C) III. sözcükte ünsüz benzeşmesi var.
D) IV. sözcükte kaynaştırma ünsüzü var.
E) V. sözcükte ünlü daralması var.

7. Bazı insanlar için bir eylencedir okumak. Bir yer de bir kitap gördülermi "nedir" diye bakmadan geçemezler. Onlarda da kitap tiryakiliği vardır. Öğrenmek için okumazlar kitabı; okumaktan haz alırlarda onun için okurlar.

Bu parçada kaç yazım yanlışı yapılmıştır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

8. Karla örtülü, uçsuz bucaksız bir kayın ormanı ( ) Saatlerdir gittiğim yolda sadece iki arabayla karşılaşıyorum. Yol levhaları sık aralıklarla ( ) Geyiklere dikkat ( ) ( ) uyarısında bulunuyor.

Bu parçada boş bırakılan ayraçlara aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir.

A) (!), (-), (.), (-) B) (.), (') (.), (')
C) (...), (“), (!) (”) D) (...), (/), (!), (/)
E) (.), (-), (?), (-)

9. Lokmalar büyüyordu ağzında, neredeyse bir şişe su bitirdi bir tabak yemekle; yutamıyordu heyecandan.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Nesne – yüklem uyumsuzluğu
D) Tamlama yanlışı
E) Gereksiz sözcük kullanılması

ESEN YAYINLARI

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Bu işten ben de kazançlı çıktım sen de.
B) Herkes o filmi izlemeye gittiler.
C) Oyunu çok beğendi, tam not verdi.
D) Sofrayı topluyorum, köfte yememiş olan var mı?
E) Parklar, hayat alanıdır kentli için, özgürlüktür.

11. Bulanık bulutlar arasından mavi gök parçalarının görünmesi gibi onun bulanık şiirlerinin arasından da yalın dizelerin ortaya çıkması gelecekteki şairi haber vermektedir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi yanlıştır?

A) Cümlenin ögeleri, zarf tümleci – özne – belirtili nesne – yüklem olarak sıralanmıştır.
B) Yükleminin türüne göre ad cümlesidir.
C) Yapısına göre girişik birleşik cümledir.
D) Anlamına göre olumlu cümledir.
E) Söz dizimine göre kurallı (düz) cümledir.

12. (I) Bir şiiri, bir öyküyü, bir romanı, kestirmeden söyleyeyim edebî bir eseri okurken birden durakladığım anlar olur. (II) Metnin sözcük örüntüsünü oluşturan birimlerden birinin çekim alanı içine girdiğimi hissederim. (III) O sözcük, ardına düşürmüştür beni; çekim gücüyle dilin başka bölgelerine sürükleyip götürmüştür. (IV) Okumakta olduğum metin elimdedir. (V) Fakat bu kitabın içinde miyim, dışında mıyım? (VI) Kestiremem.

Numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi yanlıştır?

A) Birinci cümlede "olur" sözcüğü, yardımcı eylem olarak kullanılmıştır.
B) İkinci cümle, nesne ve yüklemden oluşmuştur.
C) III. cümlede tamlananında sıfat tamlaması bulunan belirtili isim tamlaması kullanılmşıtır.
D) IV. cümlede ek eylemin geniş zamanının III. tekil kişisi kullanılmıştır.
E) VI. cümle, yüklemi basit zamanlı birleşik eylemden oluşan basit yapıda bir cümledir.

13. sevmeyi öğrenmeyen
nasıl doldurabilir güzelliği
göğsüne

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla fiilimsi kullanılmıştır.
B) Birden çok birleşik sözcük vardır.
C) Birden fazla çekim eki almış sözcükler kullanılmıştır.
D) Hem yapım eki hem çekim eki almış birden çok sözcük vardır.
E) Birden çok basit sözcük yer almaktadır.

14. Mis gibi şeftalinin sırasıdır şimdi
Haziran maziran derken onlar çıkacak
Aldatılmış ruhum çıkacak
Adım deliye çıkacak

Bu dizelerde aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi kullanılmamıştır?

A) Zamir B) Zarf C) Edat
D) Sıfat E) Bağlaç

15. "Senelerce çok önemli firmalara, erkeklerin nasıl giyinmesi gerektiği konusunda konferanslar verdim. Erkek giyiminin yazılmayan kuralları vardır. Beyaz çorap sadece spor çorap olarak spor ayakkabının içine giyilebilir. Onun dışında erkek giyiminde beyaz çorap yok! Kravat boyu kemerin bitimine kadar olmalı. Kemerin üstünde ya da altında olan kravat uygun bağlanmamıştır. Kol boyu, çok uzun ya da kısa olmamalı çünkü insanı en kötü, perişan gösteren şey ceketin kol boyudur. Bir erkek dirseğini kırdığında gömleğinin beyazı yarım santim görünmeli. Aynı şekilde gömleğin yakası da yarım santim, ceketin dışına taşmalı.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Erkekler, modayla kadınlardan daha çok mu ilgililer?
B) Uzun süre erkek modası ile ilgili çalıştınız; erkeklere söyleyeceğiniz bir şey var mı?
C) Türk modası, dünya modası içinde nasıl bir yer tutmaktadır?
D) Giyim firmaları için reklam önemli midir?
E) Erkeklerin modayı izlemeleri bizim toplumumuzda nasıl karşılanmaktadır?

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

16. Ben Türkiye'nin çok özel bir konumda olduğunu ve inanılmaz çelişkiler yaşadığını düşünüyorum. Tam Avrupalı gibi olamıyoruz, bir Uzak Doğulu, bir Hintli gibi de değiliz. Bize özgü çok matrak bir dünya var. Arada oluşumuz bizim için bir anlamda inanılmaz bir olanak. Böyle bir hayatı yaşayan insandan çok iyi şair, sinema yönetmeni, tiyatrocu çıkabilir. Bu ortamın olumlu anlamda yoğrulabileceğini düşünüyorum.

Bu parçaya göre Türkiye'nin içinde bulunduğu durumun ortaya çıkaracağı olgu, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaratıcılık B) İçtenlik
C) Duyarlık D) Çaresizlik
E) Vurdumduymazlık

17. "Mekânım Datça olsun." dileği üzerine son yolculuğuna Datça'da uğurlanan Can Yücel, şiirlerinde Datça'nın doğasına olan hayranlığını yansıtmıştı. Can Yücel, şiirinin güzelliğini Datça'nın güzellikleriyle birleştirirken Halikarnas Balıkçısı, Datça Yarımadası'nın ucundaki Knidos için "Harabedir, ıssızdır, yakınında ne bir köy ne de bir insan vardır fakat yaşayan bir kentten daha canlı daha alımlı ve derindir." diyor ve devam ediyor: "---- ama burada çağların silemeyeceği, zamanların söndüremeyeceği bir güzellik var. Burası harabe değil, cennet yıkıntısı!"

Bu metinde boş bırakılan yere dil ve düşünce yönünden aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

A) Uygarlığın beşiğidir.
B) Her güzelliğin bir sonu vardır.
C) Çağ, çağı siler, zaman zamanı söndürür.
D) Yüzyıllar geçmiştir.
E) Burada yaşayan yoktur.

18. Doğa, hemen her çağda şiirlere, şarkılara esin kaynağı oldu. Özellikle de çiçekler ve ağaçlar... Sanki o dizeleri okurken çiçeklerin kokularını duyar, ağaçların gölgesinde serinleriz. "Koklamaya kıyamam, benim güzel manolyam." şarkısından etkilenmeyen var mıdır? Edip Cansever'in süseni, İlhan Berk'in taflanı, Can Yücel'in sakız ağacı unutulabilir mi?

Bu metnin anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklemelere başvurulmuş.
B) Dil, heyecana bağlı işlevde kullanılmış.
C) Öznel ve nesnel anlatım kullanılmış.
D) Değişik cümlelerde beş duyuya da yer verilmiş.
E) Eksiltili cümle yer almış.

19. Söz kuvvetini kaybetti fakat söylemeliyiz. Çünkü öncülerimiz son dağların üstünden İzmir'e bakıyor. Ordumuz İzmir yoluna düştü. Bir bahar havası içinde yeşildağlardan beyaz şehirlere gidiyoruz.
– Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir! İleri!
İzmir'e gidiyoruz. Hayal, bu hakikatten sönüktür. Kanlı istila dağlara sığındı, ormanların karanlığına kaçıyor. Kurtarış ordularının sesleri bu dağların en yüksek tepelerine ve ormanların en kuytu köşelerine yetişiyor. Düşman ölüme kaçıyor.

Falih Rıfkı Atay (Ağustos 1922)

Bu metin tür, dil ve anlatım açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bu metin tür olarak fıkra geleneğinin devamıdır.
B) Metinde kullanılan "söz, ordu, hedef, ileri, kaçış, ölüm" sözcükleri birleşerek "kurtuluş" temasını oluşturmaktadır.
C) "Hayal, bu hakikatten sönüktür." cümlesinde karşıtlıklardan yararlanılarak olayın büyüklüğü ortaya konmuştur.
D) "Düşman ölüme kaçıyor." cümlesi yoğun ve etkili anlatımı örneklemektedir.
E) Metin, göstermeye bağlı edebî türler genel başlığı altında yer alır.

ESEN YAYINLARI

20. ben ölürsem karakutumu bulamayacaklar
...
hummalı sabrımın glayöllü dağ köyleri
sana hasret şakımak mı yakışacak
çok arayacak çocukluğum esas sırrını
benim yüzüm bir kedi amipidir.
ben ölürsem o kendiliğinden çoğalacak!
...
ben ölürsem karakutumu bulamayacaklar
ne bir buz yorgunluğu
ne bir sinema perdesi yırtık ... küçücük kabrim
bir çocuk kalbi gibi haylaz olacak!

Bu metin içerik, dil ve anlatım yönünden incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birinci dizede, düşen uçakların düşüş nedenlerinin anlaşılması için kazadan sonra incelenen karakutu insan için kullanılmış, bununla, şairin ölüm nedeninin bilinmeyeceğine göndermede bulunulmuştur.
B) İkinci dizedeki "glayöl" (bir tür çiçek) sözcüğünün yarattığı tasarım, "hummalı sabır" bağdaştırmasıyla bütünleşerek özgün bir imge oluşturmaktadır.
C) "Ben ölürsem" sözü tekrarlanarak konu pekiştirilmiş, şiirin duygulandırıcı yönü ortaya çıkarılmıştır.
D) Şiirde kullanılan "yağmurun ölüsü, kedi amipi, buz yorgunluğu" gibi alışılmış bağdaştırmalar şiire içten bir hava vermektedir.
E) Şiirdeki kabrin "bir çocuk kalbi gibi haylaz" olarak nitelenmesi, çocukluktaki mutluluğa duyulan özlemi yansıtmaktadır.

21. Kendi kendime hep soragelmişimdir. Başka birinin yaşam öyküsü, anıları, günlükleri, neden ilgilendiriyor, niye bir kişinin yaşam serüveni etkiliyor bizi? Soruların yanıtını "Masalını Yitiren Dev"i okurken buldum. Bu, yaşanan somut gerçeklerin yazınsal ve kurmacasal bir doku içinde verilmesinden doğuyor. Böyle değil de salt var olan ya da yaşanan gerçekler olduğu gibi aktarılıp zaman dizisine uygun bir art ardalık içinde verilseydi, anlatılanlar bir başkasının yaşamı olarak kalırdı.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İçten B) Olgun
C) Kültürlü D) Bilgiç
E) Dil ve anlatımı güçlü

22. Yıllarca Bodrum'un Torba Koyu'na gitmişimdir. Yüzlerce kez bu koydaki balıkçıları, balıkçı teknelerini görmüşümdür. Ama bir gün bile onları, Avni Arbaş'ın resimlerindeki gibi görmedim. Ne o ışıkta ne o renklerde ne o gerçekliklerde çünkü benim gördüğüm dış dünyaydı, çıplak gözün algıladığı görüntülerdi. Avni Arbaş'ın resimerine bakarken Torba Koyu ve balıkçıları ile değil, Avni Arbaş'ın resimleriyle karşı karşıyaydım. Ama aynı zamanda Torba Koyu'nun ve balıkçılarının dünyasını biliyordum. Tıpkı, bir sabah penceremi açtığımda, Boğaz'ı, Abidin'in bir resmi olarak görmem gibi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen ressamların bir niteliği değildir?

A) İzleyicinin bakış açısını zenginleştiren, onda farklılık yaratan
B) Dış gerçekliği sanat gerçekliği ile kaynaştıran
C) İzleyicinin duygu dünyasına seslenen, onları etkileyen
D) Dış gerçekliğin kendilerinde bıraktığı izlenimleri de aktaran
E) Kendilerini beğendirme kaygısıyla, resimlerini dış dünyanın gerçeklerinden uzaklaştıran

23. **Aşağıdaki tanımlardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla uyuşmamaktadır?**

A) Üzerinde söz söylenen olay, durum ya da düşüncedir. (konu)
B) Dilin söz dizimi yönündeki niteliklerinde ya da sözcüklerin ses ve biçim özelliklerinde bilinçli olarak değişiklik yapmak, dilde bulunmayan sözcükleri kullanmaktır. (şiir dilinde sapma)
C) Bir sanatçıya, bir çağa veya bir ülkeye özgü teknik biçimlendirme ve söyleyiş özelliği, biçem (tonlama)
D) Konuşma veya okuma sırasında bir hece veya kelimenin diğerlerinden baskılı söylenmesi (vurgu)
E) Belirli görüş, inanç ve alışkanlıkların etkisiyle oluşan düşünme tarzı. (zihniyet)

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz

24. "Sekizimiz odun çeker
Dokuzumuz ateş yakar
Kaz kaldırmış başın bakar
Kırk gün oldu kaynatırım kaynamaz."

Bu dörtlükteki edebî sanat aşağıdakilerin hangisidir?

A) Teşbih B) Mübalağa
C) İrsalimesel D) Telmih
E) İstifham

25. Kusursuz bir insandı çünkü...

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa anlam olaylarından dokundurma (tariz) **meydana gelir?**

A) kimseyi rahatsız etmek istemez, kendi kendine yeterdi.
B) en iyi okullarda eğitim almış, kendini çok iyi yetiştirmişti.
C) dalkavukluk ve gammazlık işini büyük bir ustalıkla yürütürdü.
D) işlerini kurallara uygun olarak yapar, sorun çıkarmazdı.
E) ailesini ihmal etmediği gibi işlerini de aksatmazdı.

26. Dinleyin efendiler şikâyetim var
Yandı canım pirelerin elinden
Sizlere bir güzel hikâyetim var
Yandı canım pirelerin elinden

Bu dörtlük için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Bütün dizeleri duraksızdır.
C) Destan nazım biçimi kullanılmıştır.
D) Birinci ve üçüncü dizelerde redif ve zengin uyak yer almaktadır.
E) İkinci ve dördüncü dizelerde nakarat vardır.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aruz ölçüsüyle ilgili verilen bilgilere parantez içindeki terim uygun değildir?

A) Kısa bir hecenin uzun okunması gerektiği anlamına gelir. (imale)
B) Kapalı, yani uzun bir heceyi kısa okumaktır. (zihaf)
C) İki ünsüz arasında bir uzun ünlü ya da bir ünsüz, bir ünlü ve iki ünsüzden oluşan hecenin bir buçuk hece olarak uzun okunmasıdır. (med)
D) Ünsüzle biten bir hecenin, ünlüyle başlayan bir heceye eklenerek açık hece durumuna getirilmesidir. (sektimelih)
E) Uzun heceyi hafifleştirerek okumaktır. (kasr)

28. I. Sakıyâ câmı mey ne hoş gül olur
Kim alırsa eline bülbül olur.

II. Bakî'ye âb-ı vasl ermez ise
Ateş-i hicr ile yanar kül olur.

III. Der gören taze dağı sinemde
Ne güzel kırmızı karanfil olur.

IV. Gam-ı zülfünde dud-u ah-ı kebud
Lâciverdî lâtif sümbül olur.

V. Rişte-i muy-i dilbere dolaşan
Beste-i bend-i zülf ü kâkül olur.

Numaralanmış beyitlerden hangisi gazelin maktа beytidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ESEN YAYINLARI

29. Aşağıdakilerin hangisinde "İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı" **hakkında verilen bilgi ile ayraç içindeki sözcük veya sözcük öbeği uyuşmamaktadır?**

A) Bugünkü Türkçede "Şaşkın misafir ev sahibini ağırlar." olarak dile getirilebilen "Endik uma evlikni ağırlar." sözü ile örneklenebilir. (sav)
B) Törenleri yönetenler, "ozan, kam, baksı, şaman" adı verilen ve aynı zamanda din adamı olan kişilerdir. Yuğ törenlerinde ölen kişinin yiğitlikleri, erdemleri yansıtılır. (sagu)
C) Toplulukların "millet olma" aşamasını yansıtan ürünlerdir. Bu ürünlere köklü milletler sahiptir. "Çekirdek, yayılma, saptama" basamaklarından oluşan manzum eserlerdir. (destan)
D) Bu dönemde "şölen" adı verilen eğlence ve ziyafet törenleri, "sığır" denilen sürek avları düzenlenmiş, kopuz adı verilen saz eşliğinde aşk, doğa, savaş, yiğitlik temalı şiirler söylenmiştir. (koşuk)
E) Veziri tarafından 732 yılında diktirilen ve Yollug Tigin tarafından yazılan anıtta o günün sorunları ortaya konmakta, topluma öğüt verilmektedir. (Bilge Kağan Anıtı)

30. XIX. yüzyılda hem divan hem de halk edebiyatı tarzında yazdığı şiirleriyle tanınmış, medrese tahsili yaptığı için "kâtip" olarak Anadolu'nun pek çok yerinde görev almış, Rusların, sılasını işgal etmeleri üzerine söylediği "Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş / Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı" şiiri çok ünlü olan, tasavvufla yakın ilgisi bulunmayan bir şairimizdir.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bayburtlu Zihni
B) Dadaloğlu
C) Erzurumlu Emrah
D) Seyrani
E) Dertli

31. Aşağıdakilerden hangisi "masal"**ın özelliklerinden biri değildir?**

A) Masalın başında, ortasında ve sonunda tekerlemelere yer verilir.
B) Olay, hayali bir yerde geçer.
C) Yüzeysel anlatımdan kaçınılır, neden - sonuç ilişkileri irdelenir.
D) Faydalı olma amacı baskındır.
E) Zamanın tarihî zamanla bir ilgisi yoktur.

32. Şiirde okuyucuyu uyarma, ona yol gösterme amacını taşıyan, doğruyu, güzeli öğretmeye yönelik düşünce ve üsluptur. Kısa ve özlü anlatım esastır. Atasözlerine, deyimlere, halk söyleşilerine sıkça rastlanır. Dünya görüşü, yaşam deneyimine dayanmaktadır. Düşünce ve bilgi ağırlıklı didaktik şiirler oluşturan, XVII. yüzyılda bir akım olarak dikkati çeken divan şiiri üslubudur."

Bu metinde tanıtılan "edebî üslup" **ve öncüsü olan şair aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Sebk-i Hindî – Nailî
B) Hikemî şiir – Nabî
C) Türkî-i Basit – Tatavlalı Mahremi
D) Sebk-i Hindî – Şeyh Galip
E) Hikemî şiir – Nedim

33. Aşağıdakilerin hangisinde divan edebiyatı teriminin açıklaması yanlıştır?

A) Berceste: Bir şiirdeki en güzel dizeye verilen addır.
B) Müfred: Bir beyitten oluşan şiirdir.
C) Mazmun: Özellikle divan edebiyatında bazı kavram ve düşüncelerin ifadesinde kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Örneğin, kaş sözcüğünün yay ile yansıtılması.
D) Azade: Tek dörtlükten oluşan şiirdir.
E) Şehrengiz: Sözlük anlamı, şehri karıştırandır, şehrin güzelliklerini ve güzellerini anlatan eserdir.

ESEN YAYINLARI

34. Tasavvuf felsefesini içeren alegorik (simgesel) eserde "Hüsn" (güzellik) adlı genç kızla "Aşk" adlı delikanlı, Benî Muhabbet adlı bir Arap kabilesinde aynı gün doğarlar. Büyüyünce Mekteb-i Edep (Terbiye Okulu)'te Molla-yı Cünun (Çılgınlık hocası)'dan aşk ve sevgi üzerine dersler alırlar. Bir ara yanlarına kabilenin kabadayısı Hayret (kendinden geçiş) gelir. Hüsn ondan çekinip evine kapanır. Sühan (söz), Hüsn ile Aşk'ın mektuplaşmalarını sağlar. Aşk, dayanamayıp kabile ulularından Hüsn'ü ister. Onlar da Kalb (Gönül) ülkesindeki Kimyâ (iksir, tılsım)'yı elde etmesini şart koşarlar. Aşk, lalası Gayret ile yola çıkar. Bu yol, masallardaki gibi tehlikelerle doludur. Bu tehlikeleri aşıp Kalb kalesine ulaşır. Aşk, burada harikulâde bir resim görür ve sevgilisi Hüsn'e kavuşur. Anlar ki Hüsn aslında kendi içindedir. Sonuçta Aşk, Hüsn olmuştur; Hüsn de Aşk.

Bu metinde söz edilen eser için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Eser Şeyh Galip'e aittir.
B) Mesnevi nazım biçimiyle yazılmıştır.
C) Molla–yı Cünun bir tekkedeki mürşidi simgelemektedir.
D) Kalp kalesine ulaşmak için geçilen tehlikelerle dolu yol, tasavvuftaki "çile"yi karşılar; Aşk ise "Tanrı"yı simgelemektedir.
E) Son cümleyle tasavvuftaki fenafillah mertebesi belirtilmiştir.

35.

I. Grup	II. Grup
I. Yerli ilk roman	Telemak
II. İlk pastoral şiir	Terceme-i Manzume
III. İlk şiir çevirisi	Mecmua-i Fünun
IV. İlk roman çevirisi	Sahra
V. İlk dergi	

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangisi, II. grupta verilenlerden biriyle ilişkilendirilemez?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

36. Bir ıtık–nâmedir insana senin kaanûnun
Bildirir haddini sultâna senin kaanûnun
(Senin kanunun insana bir hürriyet belgesidir.
Senin koyduğun kanun, padişahlara bile haddini bildirir.)

Bu beyit, içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki edebî dönemlerden hangisinde yer alır?

A) Divan B) Tanzimat
C) Servetifünun D) Fecriati
E) Millî Edebiyat

37. Tanzimat Dönemi'nde edebiyat çalışmalarını birinci plana almayıp bunu bir amatör gibi sürdürse de yeni Türk edebiyatının oluşmasında oldukça yararlı olmuştur. Batı'dan Türkçeye ilk şiir çevirisi yapanlardan biridir. Onun "Ondokuzuncu Asır" adlı şiiri, hâlâ eskiye dönük kalmakta direnenlere çağdaş uygarlığı tanıtması bakımından değerlidir.

Bu metinde tanıtılan devlet adamı, şair, yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sadullah Paşa B) Leskofçalı Galip
C) Yenişehirli Avni D) Ahmet Vefik Paşa
E) Mustafa Reşit Paşa

38. ---- sanatçıları Batı uygarlığına özellikle Fransa'ya hayranlık duymuşlardır. Devlet ve siyaset konularına dokunmak, vatan, hürriyet, istiklal, inkılap gibi sözcükleri kullanmak yasak olduğu için açıkça toplumsal yazılar yazma olanağı bulunamamış; aşk, merhamet gibi temalar üzerinde durulmuştur. Şiir düz yazıya yaklaştırılmış, kulak için kafiye geçerli sayılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tanzimat B) Edebiyat-ı Cedide
C) Fecriati D) Millî Edebiyat
E) Cumhuriyet

39. **Aşağıdakilerin hangisinde sanatçı, eser, tür eşleştirmesi yanlıştır?**

A) Ziya Paşa – Defter–i Âmal – Anı
B) Namık Kemal – Takip – Eleştiri
C) Ahmet Mithat Efendi – Kıssadan Hisse – Öykü
D) Direktör Âli Bey – Pejmürde – Şiir
E) Recaizade Mahmut Ekrem – Çok Bilen Çok Yanılır – Oyun

40. Secilerin kullanıldığı ve şiirsel bir anlatımın hâkim olduğu düz yazılara "mensur şiir" adı verilmektedir. Türk edebiyatında mensur şiir ilk kez ... Dönemi'nde ... tarafından yazılmıştır. "Mensur Şiirler" ve "Mezardan Sesler" yazarın bu alandaki eserleridir.

Bu metindeki boşluklara aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Tanzimat – Abdülhak Hamit Tarhan
B) Servetifünun – Halit Ziya Uşaklıgil
C) Fecriati – Tahsin Nahit
D) Millî Edebiyat – Ruşen Eşref Ünaydın
E) Cumhuriyet – Mustafa Necati Karaer

41. Kardeşlerim, evlâtlarım!
ruhu göklerde olan ecdâdımız minarelerimizden yedi yüz senenin şanlı Osmanlı tarihinin bugünkü faciasını seyrediyor.
.....
Milletlerin ilâhi hakkı ilân olunacağı güne kadar kalbimizde heyecanımız kalacak, eksilmeyecektir.
Yedi yüz senenin en asîl ve büyük mirası olan vakarımızı (ağırbaşlılığımızı), adalet ve terbiyemizi unutmayacağız.
Yemin ediniz!
Yedi yüz senenin tarihini ağlayan minareler altında yemin ediniz:
Bayrağımıza, ecdâdımızın namusuna hıyânet etmeyeceğiz.
23 Mayıs 1919
Sultanahmet Mitingi

Bu metinde mitinge katılanlara yemin ettiren sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Nusret Zorlutuna
B) Ruşen Eşref Ünaydın
C) Halide Edip Adıvar
D) Hamdullah Suphi Tanrıöver
E) Falih Rıfkı Atay

42. **Aşağıdakilerin hangisi ayraç içinde verilen dönemde ya da edebî anlayış içerisinde savunulan bir görüş olamaz?**

A) Zerrelerden güneşlere kadar güzel olan her şey şiirin konusu olabilir. (Tanzimat)
B) Her şey şiirin konusu olabilir. (Servetifünun)
C) Sanat şahsî ve muhteremdir. (Fecriati)
D) Canlılık, samimiyet ve daima yenilik. (Yedi Meşaleciler)
E) Şairane üsluba evet! (I. Yeniler)

43. Sanatçı, yalın bir dil ve hece ölçüsüyle halk edebiyatı biçimlerinden, folklordan yararlanarak didaktik şiirler yazmıştır. Tanzimat'tan beri süregelen ancak dağınık olan Türkçülüğü sistemleştirerek Türk Sosyolojisini kurmuştur. "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" makalesi çok önemlidir. "Altın Işık" bazı şiirlerinin yer aldığı eseridir.

Bu metinde tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ziya Gökalp
B) Ömer Seyfettin
C) Ali Canip Yöntem
D) Mehmet Fuat Köprülü
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

44. **Aşağıda yazarlarıyla verilen eserlerden hangisi "Kurtuluş Savaşı" romanı değildir?**

A) Ateşten Gömlek – Halide Edip Adıvar
B) Çete – Refik Halit Karay
C) Kuyucaklı Yusuf – Sabahattin Ali
D) Kalpaklılar – Samim Kocagöz
E) Küçük Ağa – Tarık Buğra

45. Başka san'at bilmeyiz, karşımızda dururken
Söylenmemiş bir masal gibi Anadolu'muz.
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun ... Ayrılıyor yolumuz.

Bu dörtlüğün, içerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki şairlerin hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

A) Ece Ayhan
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Melih Cevdet Anday
D) Attila İlhan
E) Oktay Rifat

46. **Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçıların yer aldığı edebî dergilerden biri değildir?**

A) Kültür Haftası
B) Çınaraltı
C) Ağaç
D) Hisar
E) Mavi

47. Türkiye dışı çağdaş Türk edebiyatçılarından ---- Kırgız edebiyatının dünyaca tanınmış yazarıdır. Eserlerinde ana tema savaş, aşk, doğa ve vatan sevgisidir. Manas destanından etkilenmiş, esinlenmiş, sembolleri ve mecazları ustalıkla kullanmıştır. "Selvi Boylum Al Yazmalım" ve "Cemile" önemli eserlerindendir. Kırım Türklerinden olan ---- ise II. Dünya Savaşı'nda Rus ordusunda askerken Almanlara esir düşmüş, müttefik devletlere sığınmıştır. "Onlar da İnsandı", "O Topraklar Bizimdi", "Yurdunu Kaybeden Adam" eserleri önemlidir.

Bu metinde tanıtılan sanatçılar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Aka Gündüz – Hikmet Birand
B) Hasan İzzettin Dinamo – Ali Fuat Başgil
C) Cengiz Aytmatov – Cengiz Dağcı
D) Pertev Naili Boratav – Zeyyat Selimoğlu
E) Mahmut Makal – Bedii Faik Akın

48. Geçmiş olayları günümüze gönderme yapacak biçimde kurgulayan, günümüzde yaşadığımız ikilemleri dolaylı olarak düşündüren oyunların başında Turgut Özakman'ın Fehim Paşa Konağı (I) ve Resimli Osmanlı Tarihi (II) gelir. Efsaneler, masallar tiyatro yazınına esin kaynağı olmayı bu dönemde de sürdürmüştür. Güngör Dilmen'in Deli Dumrul (III), Troya İçinde Vurdular Beni (IV), Boş Beşik (V) adlı eserleri bunlara örnek gösterilebilir.

Bu metinde numaralanmış eserlerden hangisi bir bilgi yanlışlığına neden olmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

49. **Bireyin iç dünyasını esas alan hikâye ve romanlarla toplumcu gerçekçi anlayışla yazılan hikâye ve romanlar karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi ortak noktaları olur?**

A) İç sıkıntısı, bireyin kimlik sorunları ve yalnızlığın tema olarak ele alınması
B) Empoze edilmek istenen tezin olay, mekân, zaman aracılığıyla aktarılması
C) Estetizme önem verilmesi
D) İnsan gerçekliğinin işlenmesi
E) Doğal bir dille yalın bir anlatımın yapılması

ESEN YAYINLARI

50. Romanın kahramanlarından Mümtaz, bir kalp adamı olarak yaşadığı toplumun çatışmalarını içinde taşıyan bir kişidir. Nuran'a olan aşkı, genç kadının kişiliğiyle bütünleşen Osmanlı-Türk kültürünün özelliklerinde odaklanmıştır. Nuran, eski kültürün simgesi olan sevgilidir. Batı kültürünü de sindirmiş olan Nuran, Mümtaz için bir ufuktur. İhsan, Batı ve Doğu kültürünü kişiliğinde harmanlamış olgun bir kişidir. Suat, sefil ve hastalıklı (marazi) kişiliği, isyankârlığı ve sorumsuzluğuyla etrafındaki her şeye yabancı ve düşmandır.

Bu metinde kahramanları tanıtılan eser ve yazarı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Huzur – Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Tutunamayanlar – Oğuz Atay
C) İnsan ve Şeytan – Samiha Ayverdi
D) Gece – Bilge Karasu
E) Evlerden Biri – Orhan Kemal

51. Bu şiir akımında dilde değiştirimlere gidilir. Bunun için yaygın olarak konuşma diline sırt çevrilir, soyut dile ulaşılmaya çalışılır. Türkçenin yapısı zorlanır, dil bilgisi kuralları az çok çiğnenir, söz dizimi bozulur. Dilde sapmalarla yeni bir şiir dili kurulur.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu şiir akımını örneklemez?

A) Çıktım bir bir camları caddeleri indirdim.
B) Herkes istediği nerelerde çocuk olmaklı
ben hiç kimseli değilim ben senli
C) Sizin o pazar günsüz kuyularda kalmalar
D) Ellerin var beyaz güller gibi küçücük
mutlak kalbin tomurcuklardan pembe
E) Nerden kalmıştırdı takılıp bir gelin teli saçlarında darmadağın

52. **II. Yeni şiiri ile karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi I. Yeni şiirinin özelliğidir?**

A) Konuşma dilinin dışına çıkmak
B) Basitlikten ayrılmak
C) Edebî sanatlardan uzaklaşmak
D) İmgelere çokça yer vermek
E) Aklın mantıksal işleyişine sırt çevirmek

53. **Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) IV. Murat
B) Kahvede Şenlik Var
C) Parkta Bir Sonbahar Günüydü
D) Sevdican
E) Göçmüş Kediler Bahçesi

54. Kitap, kitaba çağrı çıkarır. Okudukça, okumanın yolları çözülüyordu. Dünya avuçlarımın içindeydi. Arşimet'in, sopayı kaldıraç yapıp dünyayı yerinden oynatması gibi ben de her düşünceyi, her güzelliği duyarlığımda taşıdığıma inanıyordum. Bilgi, gücünü kitaptan alıyordu, kitap insandan. Bilgiye ancak kitapla egemen olunacağına inanıyordum.

Bu metnin yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fıkra
B) Deneme
C) Anı
D) Otobiyografi
E) Öykü

55. Olay esasına bağlı metinlerde "çağrışım"a çok yer verilen, hikâye etme yerine bilinç akışının kullanıldığı, bireysel yalnızlık ve toplumdan kaçışın ele alındığı, Marcel Proust ve Virginia Woolf'un temsilcilerinden olduğu akımın bizde de ünlü temsilcileri vardır.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi, bu parçada sözü edilen akımın temsilcilerinden biri değildir?

A) Oğuz Atay
B) Bilge Karasu
C) Rıfat Ilgaz
D) Adalet Ağaoğlu
E) Yusuf Atılgan

ESEN YAYINLARI

56. Aşağıdakilerin hangisinde verilen bilgiyle, ayraç içinde verilen edebî akım uyuşmamaktadır?

A) Bu akım 1960'lı yıllarda Amerikan edebiyatında kullanılmaya başlanmış, 1980'li yıllardan itibaren de bütün dünyaya yayılmıştır. Gerçek ile hayalin, kurmacanın iç içe olduğu, akıl ve mantığın zorlandığı bir dünya sunulmaktadır. Eser bitirilmeyebilir ya da esere birden fazla son yazılabilir; okura sorular yöneltilebilir. (postmodernizm)

B) Bu akımda çevre ve doğa betimlemelerine önem verilmiş olmasına rağmen bu betimlemeler işlevsizdir, eserleri süslemekten öteye geçememiştir. (romantizm)

C) Bu akım, "dekadan"ların öncülüğünde oluşmuştur. Dekadanlar, toplumsal ve sanatsal düzenin dışına çıkmış, kötümserliğe, imgeye, aşırı duyarlığa, marazi (hastalıklı) temalara eğilim göstermiş, alışılmamış imgeler için yeni sözcükler uydurmuşlardır. (sembolizm)

D) "Ufukları koklayan serüvenci gemiler, raylar üstünde çelik atlar gibi eşelenen geniş göğüslü lokomotifler, pervanesi rüzgârda bir bayrak gibi çırpınan uçaklar" bu akımda ele alınmış ve yüceltilmiştir. (egzistansiyalizm)

E) Empresyonizme tepki olarak doğan bu akımı, savaşın getirdiği yıkımların, ekonomik dengesizliklerin, ahlak anlayışının, sanayinin gelişmesinin yalnızlaştırdığı aydınların yazıları oluşturmuştur. İç gözleme önem verilen bireyci bir yaklaşım ön plandadır. (ekspresyonizm)

ESEN YAYINLARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır. Bu test için verilen süre 85 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bir insan öğrendiklerini benliğine iyice sindirmemişse, bilginin hamallığını yapıyor demektir.

Bu cümlede "bilginin hamallığını yapmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bildiklerini özümseyemediği için onlardan yararlanamamak
B) Bilgilerini başkalarına aktarmak amacıyla kullanmak
C) Öğrendiklerinden kişisel çıkar sağlamaya çalışmak
D) Bilgi edinmek uğruna her türlü sıkıntıya katlanmak
E) Bilgilerini unutmamak amacıyla sık sık tekrarlamak

2. Sanatçı, Şeyh Galip'i dâhi olarak görür. Genç yaşta divan sahibi oluşunu şiir yeteneğine bağlayıp bu harika çocuğu Rimbaud ile aynı yere koyar.

Bu parçada altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aynı üretkenlikte görmek
B) Aynı değerde olduğunu düşünmek
C) Aynı üsluba sahip bir şair olarak değerlendirmek
D) Aynı dünya görüşünü savunduğunu saptamak
E) Aynı kültürden geldiğini öne sürmek

3. Ne kadar ince kesersen kes,
Kestiğinin her zaman iki yüzü olacaktır.

sözünden çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyi olan, her şeyi iyi yönünden görür.
B) Yaşam, bir gökkuşağıdır.
C) İnsan toplumsal bir varlıktır, yalnız yaşayamaz.
D) Her "tez"in bir de "karşı tez"i vardır.
E) Yaşamın temeli sevgi ve hoşgörüdür.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "alaya alma" **söz konusu değildir?**

A) Büyük bir sanatçıydı; ne zaman sahneye çıksa salon çıkış kapılarına doğru hareketlenirdi.
B) Ona hayran olmamak mümkün değil; aksi takdirde her kötülüğü yapar.
C) Ona asla "ucuz politikacı" diyemezsiniz; aldığı maaşa baksanıza!
D) Paylaşmayı çok sever; eğer bulaşıcı bir hastalığa yakalanmışsa...
E) İyi bir romancıdır; içeriğe olduğu kadar anlatıma da önem verir.

ESEN YAYINLARI

5. "Her odada yiyecek bir şeyler ( ) Bir kâse dolusu Antep fıstığı, ceviz, fındık ( ) Mutfakta kavanozlarda reçeller, turşular ( )"

Boş bırakılmış parantezlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) Virgül B) Noktalı virgül
C) Üç nokta D) Soru işareti
E) Eğik çizgi

6. I. Bu konuda düşüncemi kimbilir kaç kez söyledim.
II. Kısa arkadaşlıklardaki yanlış tanımalara yöneltmiş şiirini Murathan Mungan.
III. Güvenmek savunmasız kalmaktır, boş bulunmaktır.
IV. Dağlarca'nın, "Şiir sözcüklerle yazılmaz, sözcükleri yokederek yazılır." deyişini doğru buluyorum.
V. Büyütülmüş bir fotoğraftan yola çıkıyor şair.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanlışı vardır?

A) I. ve III. B) III. ve IV. C) IV. ve V.
D) II. ve V. E) I. ve IV.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde, altı çizili sözcük diğerlerinden farklı bir çekim eki almıştır?**

A) Sözünü ettiğiniz kişi benim <u>öğretmenim</u>.
B) Bugün beni yormayın, çok <u>hastayım</u>.
C) Şunu iyi bil ki ben de bir <u>babayım</u>.
D) Yanılıyorsunuz, ben iyi bir <u>öğrenciyim</u>.
E) Mühendis olmasına <u>mühendisim</u> ama neye yarar?

8. Bahar geldi, koyun kuzu koklaştı
İki âşık dört senedir bekleşti
Kara gözlüm, düğün dernek yaklaştı
Vatan borcu biter bitmez ordayım

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisine örnek <u>yoktur</u>?

A) Edat
B) İşteş eylem
C) Belirtisiz ad tamlaması
D) Tekrar grubu
E) Zarf-fiil

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?**

A) Başından geçenleri / ağlaya ağlaya / öğretmene / anlattı.
B) Tiyatroda / ulusallığı yakalayamayan toplumlar / uygar / olamaz.
C) Bu işi yapıp yapamayacağını / bir daha / düşün.
D) Şair / bir şiiri tamamlamadan / bir başkasına / başlamaz.
E) Bazı duruşmaların basına kapalı yapılması / yasaya / aykırı değildir.

10. (I) Mevcut kıyamet senaryolarına bir yenisi daha eklendi. (II) Güya Einstein: "Bal arıları toplu şekilde ölmeye başlayınca kıyameti bekleyin." diyesiymiş. (III) Kıyamet korkusu insanoğlunda kökleşmiş bir duygu. (IV) Bu konuda her tür kehanete, senaryoya kulak kabartılıyor. (V) Hele Amerika'da bu yıl bal arıları nüfusunun dörtte biri kısa sürede ölünce birçok kişiyi sıkıntı bastı.

Numaralı cümlelerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğru <u>değildir</u>?

A) I. cümlede yüklem edilgen çatılı bir eylemdir.
B) II. cümle, nesnesi bir iç cümle olan birleşik bir cümledir.
C) III. cümlede yüklem, sıfat fiille kurulan bir sözcük grubudur.
D) IV. cümle dolaylı tümleç ve yüklemden oluşan yapıca basit bir cümledir.
E) V. cümle ögeleri arasında ortaklık bulunmayan sıralı cümledir.

ESEN YAYINLARI

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu <u>yoktur</u>?**

A) Ben Terazi burcu olmama rağmen tüm özelliklerini taşımıyorum.
B) Havasını soluduğumda bütün üzüntülerimi unuttuğum tek yegâne yerdir İstanbul.
C) 8-10 Mayıs tarihleri arasında sizin için sürpriz indirimlerimiz var.
D) Her zaman yaptığı gibi uzaklara bakmaya, dağların ardında neler olduğunu düşünmeye başladı.
E) Henüz on dört yaşındayken ilk İstanbul'a geldiğinde sarayların görkemi karşısında şaşırıp kalmıştı.

12. Şu badem ağaçlarına bayılıyorum. Aşkım benim, badem çiçekleri! Çiçeklerini ağarttılar işte. Yine çığlık çığlığa o serin beyazlık... Fıkır fıkır, şarkı şarkı bahar... Hey kara kış, sis, duman, çamur, balçık!... İstediğiniz kadar kıpırdanın, bademler çiçeklerini ağarttı mı, işiniz bitti sizin, defteriniz dürüldü.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
B) Konu örneklerle açıklanmıştır.
C) Deyim ve ikilemeler kullanılmıştır.
D) Hitaplardan yararlanılmıştır.
E) Duygulara yer verilmiştir.

13. Ey oğul, artık beysin!
Bundan sonra
Öfke bize, uysallık sana;
Güceniklik bize, gönül almak sana;
Suçlamak bize, katlanmak sana;
Acizlik bize, hoş görmek sana:
Anlaşmazlıklar bize, adalet sana;
Haksızlık bize, bağışlamak sana...
Ey oğul, sabretmesini bil.
Vaktinden önce, çiçek açmaz.
Şunu da unutma:
İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.

Şeyh Edebali'nin Osman Gazi'ye vasiyeti olan bu sözlerde aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Öğretici anlatım
B) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
C) Emredici anlatım
D) Söyleşmeye bağlı anlatım
E) Gelecekten söz eden anlatım

14. Son yıllarda hayvan sevgimizde inanılmaz bir gelişme var. Kent yaşamının gelişmesine paralel olarak evlerde beslenen hayvanların sayısındaki artış çıplak gözle bile görülebiliyor. Kentleşmeyi nasıl kendimize benzetip köy irilerine şehir adını veriyorsak evlerde hayvan beslemeyi de yüzümüze gözümüze bulaştırmış durumdayız. Modern kentlerde hayvan besleme ile ilgili kurallar bizde tamamen kuralsızlığa dönüşmüş durumda. Söz gelimi tasmasını takıp köpeğini gezdiren insanlar çok fazla değil.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Karşılaştırma B) Örnekleme
C) Tanımlama D) Alaya alma
E) Deyim kullanma

ESEN YAYINLARI

15. Geceden yola çıktık. Ayaz vardı. Gün biraz yükselince gecenin soğuğu yerine hafif bir sıcaklık kırları kapladı. Yaylının eskimiş, deri kaplı tentesi kızdıkça beni de ağırlık basmaya başladı. Uyukluyorum. Arabacım, uzun boylu, yirmi yaşlarında, yanık yüzlü, cin bakışlı bir oğlan. O da uyuklayacak gibi duruyor. Sinekler bıraksa belki atlar bile uyuyacaktı. Dört yanımız dalgasız, dümdüz bir ova; bir ufacık tepe bile yok. Ovanın yüzünde sanki kızgın alevler uçuşuyor. Gün ilerledikçe, uzakta kararan dağlar akçıl bir sisle buğulandı. Ara sıra gözlerimi açıp bakıyorum: Dağlar, hep o dağlar; ova, hep o ova... Sanki hiç yerimizden kımıldamamışız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden <u>yararlanılmamıştır</u>?

A) Öyküleyici anlatımdan
B) Dokunma duyusuyla ilgili ayrıntılardan
C) Betimleyici ögelerden
D) Birinci kişili anlatımdan
E) Kişileştirme ve abartmadan

16. (I) Hatıra yazarlarının cesaretine hayranım doğrusu. (II) Onlara imrenerek hatta biraz da kıskançlıkla bakıyorum. (III) Kolay mıdır hatıra yazmak; koskoca hayatın, bir devrin esrarını meçhul okurların gözleri önüne serivermek? (IV) Sahibi dünyadan ayrılsa bile o hatıralar yaşayacak, dost düşman bilmeden insanların elinde dolaşıp duracaktır. (V) Bizim edebiyatımızda çok azdır hatıra türünde eserler. (VI) Yusuf Ziya Ortaç: "Biz hatıra yönünden züğürdüz." derken ne kadar haklıdır. (VII) Bir yazarımız bu züğürtlüğü üç sebebe bağlar: "Tembellik, 'adam sen de'cilik ve takibata uğrar isem korkusu."

Bu parçada, numaralı cümlelerin hangisinden başlanarak ikinci paragrafa geçilmelidir?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

17. Romanda olduğu gibi tiyatroda da kişiler, yazarın söze karışmadığı ölçüde yaşayabiliyorlar. Yazar, kendini unutturmadıkça, kişiler kendi varlıklarına inanamıyorlar, bizi de inandıramıyorlar. Yazar, önyargılarından, öğüt verme hastalığından kurtulamazsa; kendini unutturmak şöyle dursun, unutulmak korkusuyla adım başında kendini hatırlatmaya çalışırsa tiyatroda kişiler kukla olmaktan öteye geçemiyor.

Bu parçada söylenenler, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

A) Tiyatro eseri ile roman arasında birçok yönden benzerlik vardır.
B) Tiyatro oyununun başarısını sağlayan en önemli etken, yazarının kişiliğidir.
C) Tiyatro eserinde kişilerin inandırıcılığı, yazarın, kişiliğini eserinden uzak tutmasına bağlıdır.
D) Tiyatroda başarının sırrı, oyunun yazarıyla yönetmeni arasında kurulacak diyalogta aranmalıdır.
E) Tiyatro ile roman arasındaki benzerlikler olduğu kadar farklılıklar da bulunur.

18. Çağımızı görmeden gözlerini yummuş edebiyatçılar mutlu kişilermiş diyeceğim geliyor bazen. Öyle ya, arının bal yapması gibi ilerisini gerisini düşünmeden, karışanı görüşeni olmadan rahatça görmüş işini eski devirlerin sanatçısı. Ne yazıyorsun, kimin için yazıyorsun, niçin yazıyorsun, nasıl yazıyorsun diye sual edeni olmamış.

Bu parçada yakınma konusu yapılan durum, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çağımız sanatçısının, sanatından başkalarına karşı da sorumlu olması
B) Eski sanatçıların sorumsuzluğu
C) Eleştirmenlerin haksız değerlendirmeleri
D) Günümüz sanatçısının yasalarca kısıtlanması
E) Çağdaş sanatın karmaşıklığı

ESEN YAYINLARI

19. Beni ne kadar çok çocuk okursa o kadar yaşarım. Her çocuğu anasından babasından çok severim. Çocuğun tadını bilirim. Kendim yaşlı bir çocuğum belki ondan. Yanımdan bir çocuk geçer iki saniyede iletişim kurulur aramızda. Anası kolundan çeker. Omzundaki ağrıyı içimde duyarım. Anası çocuğun sahibi sanır kendini oysa ben alıp götürmüşümdür çocuğu.

Bu paragrafın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocuk ruhlu olmak
B) İletişim
C) Çocukla diyalog
D) Okumayı seven çocuklar
E) Çocuk sevgisi

20. Uykusuz kaldığım bir gece kendime sordum: "Yahya Kemal'le, Ahmet Haşim'le kendini karşılaştırsan birinciliği kime verirsin?" Cevabım çoktan hazırlanmış olmalı ki Yahya Kemal ve Ahmet Haşim, senden çok daha iyi şairdirler, dedim kendime. Tekrar düşündüm, üç beş sene sonra da onları geçemeyeceğimi kabul ettim. O hâlde karar vermeliydim, şiirde ikinciliğe üçüncülüğe tahammül edilir mi? Benim ilk istifam budur.

Böyle konuşan biri için aşağıdakilerin hangisi <u>en önemli</u> ilkedir?

A) Bükemediğin bileği öpeceksin.
B) Yetenek zamanla gelişir.
C) Çaba, her zaferin ön koşuludur.
D) Başlamak başarının yarısıdır.
E) Kişi yaptığı işte en iyi olmalıdır.

21. Eğer ben oturup yazmasam benimle beraber yok olacak bir yaşam bu. Sevgili Salâh Birsel, "Boğaziçi Şıngır Mıngır"ı yazarken olsun, "Salâh Bey Tarihi"ni yazarken olsun anı yoksunluğunun ne büyük acısını çekti. "----" derdi hep. Herkesin yaşamı, farklılıkların incecik iplikleriyle örülmüş, kendinden başka kimse bilemez. Zaman silip götürüyor pek çok şeyi.

Bu parçada boş bırakılan yere Salâh Birsel'in aşağıdaki sözlerinden hangisi getirilirse anlam bütünlüğü <u>bozulmaz</u>?

A) Herkes anılarını yazmalı, gelecek kuşaklar için çok önemli, çok gerekli.
B) Düşünüyorum da ben çocukluğumu ninemden dinleyerek öğrenmişim.
C) Ben, Cumhuriyet kuşağından biri olarak nasıl yaşamış, şu dünyada neler görmüş, neler öğrenmişim.
D) Memleketimizde bugünün koşulları içinde yazar olmak ne demektir?
E) İnsan yaşlanınca geriye döner bakar ve anılarını yazmak o zaman aklına gelir.

22. Defterin serüvenini düşünüyordum ne zamandır. Atalarımızın icat ettiği "cönk"ler, sarı yapraklı çizgisiz deflerler, sonra lüks kapaklı, beyaz kâğıtlı boy boy defterler... Okul defteri, cep defteri, hatıra defteri, anket defteri... Şimdi çoğunun yerinde yeller esiyor. ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Defterler çoğu zaman bir kitabın çekirdeği yahut kendisi oluyor.
B) Eşyalarımı toplarken fark ettim; ne çok defterim varmış benim.
C) Sizin de gece yarılarında sığındığınız bir defteriniz olsun.
D) Okuduğunuz günlüklerin, gezi notlarının aslı, küçük bir defterdir.
E) Bilgisayar çağı en çok defterlere etti edeceğini.

ESEN YAYINLARI

23. Aşağıdaki benzetmelerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Yaşam size verilmiş boş bir filmdir.
B) Zeytin gibi gözleriyle hüznünü yansıtıyordu.
C) Hava kurşun gibiydi, insanların üzerine çöküyordu.
D) Dün dantel gibi kıyılarda gezindik.
E) Demli çay gibi eylül.

24. Bir burca zafer sancağı dikmiş Ulubatlı...
İlk hızla girer Topkapı'dan yirmi bin atlı!
"Türkler geliyor!" çığlığı aksetmede dağ dağ,
Bir çağ kapanır böylece, başlar yeni bir çağ
Rum Kayseri'nin kellesi bir mızrak ucunda,
Şarkın eşi yok incisi Türk'ün avucunda!

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Hece ölçüsüyle yazıldığı
B) Temanın ulusal tarihle ilgili olduğu
C) Düz uyak örgüsünün kullanıldığı
D) Tam uyaklara yer verildiği
E) Lirik anlatımdan yararlanıldığı

25. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "anjambman" **<u>uygulanmamıştır</u>?**

A) yeniden yaşamaya başlamadan önce
yapılacak işlerim var

B) belleğim? bir kurttur o! dâima ipe sapa
gelmeyen bir şeyleri parçalıyor... kemirgen!

C) aşk uzakta uluyor, yalnızlık lapa lapa
yığılıyor kapıma... âh, kendini kürerken

D) ben tenime yürürüm, tenim benim gereksiz
et parçası, atılmış, duruyor bir kenarda...

E) kalbim! durma yetiş eski yazlara!
nedense bir durgunluk var saatlerde...

26. "Mahzun geçen benim
Manavların önünden
Benim dolaşan gece vakti
İşsiz güçsüz, yataksız."

Bu dörtlüğün teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yoksulluk
B) Üzüntü
C) Yalnızlık
D) Sevgisizlik
E) Pişmanlık

27. Ne zaman dinecek, ne zaman
bu taflan, bu taflan?

ey uçurum gözlü sevgilim!
ne zaman baksam
aşkların büyük yarlarıyla
kuşatılmış görüyorum kendimi
...
gurbet ve cevahir taşıyan
bir gülüş söylencesi
geçer bir yazdan ötekine
...
ve sanki bir kayalığın içine
durmadan kendi kendini oyan
bir ferhâd gibiyim ben.

Bu metin içerik, dil ve anlatım yönünden incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birinci ve ikinci dizelerde, yağmur için kullanılan "dinmek" eyleminin taflan (koyu yeşil yapraklı ağaççık) sözcüğüyle bir araya getirilmesiyle hep canlı kalan yaz akşamı belirtilmektedir.
B) "Uçurum gözlü sevgili", "aşkların büyük yarlarıyla kuşatılmak", "bir gülüş söylencesinin bir yazdan ötekine geçmesi" imgeleriyle, geçmiş yazlarda yaşanmış bir aşk, acıyla anımsatılmaktadır.
C) Şiirde, aşkına sahip çıkan, sevgilinin yüreklendirmesiyle kendini Ferhat kadar güçlü gören, dağları delen bir âşık vardır.
D) Şair, duygularını sözcüklerin, söz öbeklerinin tasarım ve duygu değerlerinden yararlanarak sezdirmektedir.
E) Şair, okuyucunun çağrışım gücüne yönelmekte, sevdiği kişiden söz eden söz öbekleriyle kendisini anlattığı söz öbeklerini iç içe kullanarak bütünleşmeyi sağlamaktadır.

ESEN YAYINLARI

28. Japon insanına doğduğu günden itibaren sabır öğretildiği için onlar sövmek nedir bilmiyorlar. Yine de tek bir kötü sözleri var: "Baka"... Aptal anlamına geliyor. Görüyorsunuz ya, ben de Japoncamı bir hayli ilerlettim. Ha, bir de din olgusu var. Japonya'nın nüfusunun %92'si Şintoist ve Budist. Geriye kalanlarda Hristiyanlar çoğunlukta.

Bu parçanın alındığı yazının türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Gezi yazısı
B) Fıkra
C) Makale
D) Deneme
E) Anı

29. Aşağıdaki eserlerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) Tuna'dan Batı'ya
B) Denizaşırı
C) Avrupa Mektupları
D) Anadolu Notları
E) Şehir Mektupları

30. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi Türk edebiyatının farklı bir dönemine aittir?

A) Irk Bitig
B) Kutadgu Bilig
C) Kalyanamkara ile Papamkara
D) Sekiz Yükmek
E) Altun Yaruk

31. Aşağıdakilerden hangisi Türk halk edebiyatının özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Hece ölçüsünün 7'li, 8'li, 11'li kalıpları yaygın olarak benimsenmiştir.
B) Yarım uyak ve redif olanaklarından geniş ölçüde yararlanılmıştır.
C) Dörtlüklerle oluşturulan nazım biçimleri kullanılmıştır.
D) Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalardan, mecazlı ifadelerden kaçınılmıştır.
E) Şiirler âşık denen ozanlarca saz eşliğinde söylenmiştir.

32. Halk şiirinin en büyük ozanı, belki öncüsü, kurucusu sayılır. Hayatı bilinmezliklerle doludur. Güney Anadolu'da özellikle Toroslu Türkmenler arasında doğup yaşadığı; ömrünün büyük kısmını oralarda geçirdiği; hemen bütün Anadolu'yu, hatta Suriye, Mısır ve Rumeli'yi dolaştığı şiirlerinden bellidir. Kahramanlık ve öğüt şiirleri de olmakla birlikte daha çok aşk ozanıdır. Her gittiği diyarda başka bir güzelin ardından koşmuştur. Dili, halk şiirinin öz dilidir. Yabancı kelime ve tamlamalardan olabildiği kadar uzak kalmış, divan edebiyatı kültüründen hemen hiç etkilenmemiştir.

Bu parçada tanıtılan halk ozanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karacaoğlan
B) Gevheri
C) Dertli
D) Dadaloğlu
E) Erzurumlu Emrah

ESEN YAYINLARI

33. Halk şiirinde taşlama türünde ----, koçaklama türünde ---- en tanınmış ozanlardır.

Bu parçadaki boşluklara aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) Seyrani – Köroğlu
B) Karacaoğlan – Kayıkçı Kul Mustafa
C) Bayburtlu Zihni – Dertli
D) Erzurumlu Emrah – Âşık Ömer
E) Dadaloğlu – Âşık Veysel

34. Divan şiiriyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Söz sanatlarına sıkça başvurulmuş; sanatlı anlatım, ustalığın ölçütü sayılmıştır.
B) Konu bütünlüğüne fazla önem verilmemiş, parça güzelliği önemsenmiştir.
C) Söyleyiş güzelliğine, ahenge büyük önem verilmiştir.
D) Aydın bir zümre tarafından Arap ve Fars edebiyatları örnek alınarak oluşturulmuştur.
E) Aruz ölçüsünün yanı sıra hece ölçüsü de kullanılmış, hece ölçüsüne yeni olanaklar kazandırılmıştır.

35. Fatih Sultan Mehmet devrinin en büyük şairidir. Hayattayken Sultanü'ş-şuara (şairler sultanı) unvanını almıştır. Nazire yazma geleneğinin önde gelen temsilcisidir. Türk şiirini İran şiirinin ulaştığı ahenge ulaştırmayı amaçlamıştır. Latifî onun İran mazmunlarını Türk şiirine aktarmasını eleştirmiş, şiir güzeline İran elbisesi giydirdiğini söylemiştir. Bir dönem hapse atılmış, yazdığı "Kerem Kasidesi" sayesinde Fatih tarafından affedilmiştir.

Bu metinde tanıtılan divan edebiyatı şairi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şeyhî
B) Ahmet Paşa
C) Necatî
D) Ahmedî
E) Zatî

36. Aşağıdakilerden hangisi "Nedim" için söylenemez?

A) Aşkı, zarif ve çapkın bir anlatımla dile getiren şûhane gazelin temsilcisidir.
B) Divan edebiyatına Türklerin kattığı şarkı nazım biçiminde ustadır.
C) Divanı'nda hece ölçüsüyle yazdığı bir de türküsü vardır.
D) Mahallileşme hareketi onda daha da gelişmiş, halk dilinde kullanılan sözcük ve deyimler şiirinde yer almıştır.
E) Divan edebiyatı geleneğindeki mazmunlara sadık kalmış, onlarda hiçbir değişiklik yapmamıştır.

37. I. Roman, hikâye, tiyatro, eleştiri, makale gibi türler ilk defa bu dönemde edebiyatımıza girmiştir.
II. Realizm, parnasizm ve sembolizm akımlarının etkisinde kalınmıştır.
III. Nesrin gelişmesinde önemli bir yer tutan gazete, edebiyattaki yerini dergilere bırakmıştır.
IV. Şiirde genel olarak hece ölçüsü kullanılmıştır.
V. Fransız edebiyatının etkisiyle "hürriyet", "adalet", "eşitlik" gibi kavramlar şiire girmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri Tanzimat edebiyatında görülen özelliklerdendir?

A) I. ve III.
B) III. ve IV.
C) I. ve V.
D) II. ve IV.
E) II. ve V.

38. Aşağıdakilerden hangisi Recaizade Mahmut Ekrem'in özelliklerinden biri değildir?

A) Tanzimat edebiyatının ikinci dönem sanatçılarındandır.
B) Sanat sanat içindir görüşüne bağlı kalmıştır.
C) Şiirde romantizmin, romanda realizmin etkisindedir.
D) Kulak için kafiye anlayışını savunmuştur.
E) Servetifünun edebiyatına yönelttiği ağır eleştirilerle ünlenmiştir.

ESEN YAYINLARI

39. Servetifünuncuların Fransız edebiyatına aşırı bağlılıkları ve bu edebiyattan Türk şiirine taşıdıkları hayallerin acayipliği karşısında en ağır hücumu ---- yaptı. Eserlerinin en basit okuyucular tarafından bile anlaşılmasını gaye edinen bu yazarımız, "Dekadanlar" adlı meşhur makalesinde "Dekadan" adını taktığı Servetifünuncuları sert bir dille eleştirmiştir. Dönemin büyük bir otoritesi tarafından Servetifünunculara takılan bu ad, Batılı edebiyata karşı olanlarca benimsenerek uzun süre Servetifünuncular hakkında alaylı birçok yayın yapılmasına yol açmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Muallim Naci
C) Hüseyin Rahmi Gürpınar
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Namık Kemal

40. Öğrencilik yıllarında Ahmet Mithat Efendi'nin etkisi altında Nadide adında, bir roman kaleme aldı. Gazetelerde ilk yazılarını yayımladığı günlerde Servetifünun topluluğuna katıldı. Servet-i Fünun dergisinin yanında, Edebiyat-ı Cedide Kütüphanesi'nin kurulmasını sağladı; ayrıca Servetifünun karşıtı yazarlarla yapılan kalem kavgalarında daima ön planda yer aldı. 1900 yılında Tevfik Fikret Servet-i Fünun dergisinden ayrılınca bu derginin yönetimini üstlendi. 1908'de, II. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte edebiyatı bıraktı ve politikaya girdi. 1908'de yakın arkadaşları Tevfik Fikret ve Hüseyin Kâzım'la birlikte Tanin gazetesini kurdu, İttihat ve Terakki'nin siyasi alanda bir nevi kalemşoru oldu.

Bu parçada tanıtımı yapılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süleyman Nazif
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Mehmet Rauf

41. İlk hasretiyle gençliğimin ilk elemleri
Ey paslı tellerinde gülen, ağlayan aruz,
Ey eski dost yâd edelim eski demleri,
Mademki son sedanı dağıtmış, yorulmuşuz!

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Millî Edebiyat Dönemi'nin edebî zihniyetini yansıtır.
B) "Aruz" ölçüsünden kişileştirme yoluyla söz edilmiştir.
C) Şair, aruzu bırakıp heceye geçmiştir.
D) Şair, aruzla vedalaştığı için bu şiirini aruzla yazmıştır.
E) Şiirde didaktik ögeler ağır basmaktadır.

42. İlk resmî şehir tiyatrosu Millî Edebiyat Dönemi'nde
Darülbedâyi-i Osmani (I) adı ile kurulmuştur. Bu dönemde yerli oyunların yazılması teşvik edilmiş, eserlerin dil ve üslubunun tabiiliğine, sahne diline uygun olmasına önem verilmiştir (II). İbnürrefik Ahmet Nuri (III), Mehmet Emin Yurdakul (IV) ve Musahipzade Celal (V) dönemin en ünlü tiyatro yazarlarıdır.

Yukarıdaki altı çizili yerlerin hangisinde verilen bilgi doğru değildir?

A) I.
B) II.
C) III.
D) IV.
E) V.

ESEN YAYINLARI

43. **Aşağıdakilerden hangisi Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve Ali Canip Yöntem'in ortak özelliği değildir?**

A) Genç Kalemler dergisinde yazdıklarıyla Millî Edebiyat'a öncülük etmeleri
B) Türkçülük düşüncesine bağlı bir yol izlemeleri
C) Yapıtlarında, yurt gerçeklerine yönelmeleri
D) Yalın dili ilke olarak benimsemeleri
E) Edebiyatımıza, en çok şiir alanında katkılarda bulunmaları

44. Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırdıyor uzaklarda durmadan,
Eşya aksetmiş gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi

Bu dörtlüğün aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisine bağlı olduğu söylenebilir?

A) Millî Edebiyat
B) Toplumcu şiir
C) Saf şiir
D) Garip şiiri
E) İkinci Yeni şiiri

45. Nurullah Ataç'ın Batılılaşma yanlısı (I) oluşu, öz Türkçe karşıtlığı (II) ve öznelliği (III) sık sık tartışma konusu olmuştur. Ancak Nurullah Ataç'ın, Türk edebiyatında izlenimci eleştiriyi (IV) Batılı örneklere benzer biçimde yaptığı söylenebilir. Eleştirmen dendiğinde akla ilk gelen isimlerden biri, belki de birincisi olması bu yüzdendir. Onun deneme, günlük ve söyleşileri (V) de edebiyatımıza ayrı bir zenginlik kazandırmıştır.

Yukarıdaki parçada altı çizili yerlerin hangisinde Nurullah Ataç'la ilgili bir bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

46. Celal Sılay, aşırı duygulu bir insandı. Her şair için doğal olan bu duygululuğun çok ötesinde, fenomenal denebilecek bir iç sezisi vardı. Bundan ötürü yaşamı boyunca hep yaralandı, örselendi. Onu dışarıdan tanıyanlar bu yanını tam bilmezlerdi. Onu gürültülü kahkahalar atan, taşkınlıklar içinde, renkli, delişmen bir adam olarak bellemişlerdi.

Haldun Taner'e ait bu metin aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) Keşanlı Ali Destanı
B) Bizim Yokuş
C) Devekuşuna Mektuplar
D) Ölürse Ten Ölür, Canlar Ölesi Değil
E) Kırk Yıl

47. Köy Enstitüsü çıkışlı Mahmut Makal'ın 1950'de yayımladığı ---- adlı gözlem notlarının büyük ilgi görmesi, edebiyatımızda köy romanları çığırını başlattı. Bu çığır içinde Köy Enstitüsü çıkışlı yazarlardan Talip Apaydın ----, Fakir Baykurt ---- adlı romanlarıyla ünlendiler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) Bizim Köy – Sarı Traktör – Yılanların Öcü
B) Köyün Kamburu – Bir Çift Öküz – Onuncu Köy
C) Yediçınar Yaylası – Cemo – Irazcanın Dirliği
D) Yayla – Kaplumbağalar – Yılan Hikâyesi
E) Tırpan – Büyük Mal – Kelleci Mehmet

48. Çok çekti geçen kış
Bütün kışı parklarda geçirdi
Şimdi durumu iyi
Sanatoryumda
Verem

Bu şiirle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi doğru değildir?

A) İronik bir anlatım vardır.
B) Terdit (şaşırtma) sanatı yapılmıştır.
C) Konu sıradan bir insanın hayatıyla ilgilidir.
D) Birinci Yeni şiirine özgü bir tarzın örneğidir.
E) İmgeden ve uzak çağrışımdan yararlanılmıştır.

ESEN YAYINLARI

49. **Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda yaygın olarak ele alınan konulardan biri değildir?**

A) Toplumsal ve ekonomik adaletsizlik
B) Değişen yaşam tarzının yol açtığı aile dramları
C) Görücü usulüyle evlenmenin zararları
D) Osmanlı tarihine ait şahsiyet ve olaylar
E) Bireyin toplumdaki yalnızlığı ve sorunları

50. **Orhan Kemal'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

A) Eserlerinde kendi yaşamından ve gözlemlerinden geniş ölçüde yararlanması
B) Sanayileşen Türkiye'nin toplum yapısını, işçi-işveren ilişkilerini, geçim kavgasını yansıtması
C) Yalın, basit bir anlatımla yazması
D) Hikâye ve romanlardan başka film senaryoları ve oyunlar yazması
E) Ele aldığı konulara karamsar bir bakışla yaklaşması

51. **Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) Havuzbaşı
B) Konçinalar
C) Yoksulluk İçimizde
D) Tohum ve Toprak
E) Pastırma Yazı

52. Cumhuriyet Dönemi'nde 1950'den sonra birçok yazar, insanın karmaşık bir varlık olduğu düşüncesinden hareket ederek bireyin bunalımlarını, birey-toplum çatışmasını ele almış; çağrışımdan, alegoriden, şiirsel söyleyişten yararlanarak modern romanlar yazmıştır.

Aşağıdaki romanlardan hangisi bu parçada belirtilen tutumla oluşturulmamıştır?

A) Amerikan Sargısı
B) Aylak Adam
C) Ruh Üşümesi
D) Göçmüş Kediler Bahçesi
E) O/Hakkâri'de Bir Mevsim

53. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Sabahattin Eyüboğlu, denemelerinin bir kısmını Mavi ve Kara adıyla kitaplaştırmıştır.
B) Mehmet Kaplan, Bu Ülke adlı yapıtında bir çağın, bir ülkenin vicdanı olma çabasını somutlaştırmıştır.
C) Suut Kemal Yetkin'in denemeciliğini ortaya koyan yapıtlarından biri, Günlerin Götürdüğü adını taşır.
D) Yaşadığım Gibi, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın denemelerini okuduğumuz yapıtlarından biridir.
E) Salâh Birsel, Kuşları Örtünmek, Hacivat Günlüğü, Nezleli Karga, Yaşlılık Günlüğü gibi günce türünün birçok örneğini vermiştir.

54. **Aşağıdaki romanlardan hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde yazılmamıştır?**

A) Gül Yetiştiren Adam
B) Yenişehir'de Bir öğle Vakti
C) Cinayet Fakültesi
D) Çiçekler Büyür
E) Bir Ölünün Hatıra Defteri

ESEN YAYINLARI

55. ---- 17. yüzyılda korsanlara esir düşen bir Venedikli ile onu satın alan bir Osmanlı Türk'ünün hikâyesini anlatır. Batı-Doğu kültürlerinin karşılaşmasını konu alan bu roman, bu kültürlerin birbirlerine bakışı doğrultusunda bir "öteki" olgusunu imgeleştirir.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Fatih – Harbiye B) Beyaz Kale
C) Şah ve Sultan D) Mesihpaşa İmamı
E) Korsan Çıkmazı

ESEN YAYINLARI

56. Fakat benim
şiirime ilham veren perimin
omuzlarında açılan kanat:
asma köprülerimin
demir putrellerindendir!

Sen istediğin kadar
tozu dumana katar
sürebilirsin atını!
Ben değişmem
en halüsüddem arap atına;
saatte 110 kilometrelik sür'atini
demir raylarda koşan
demir beygirimin.

İri şaşkın bir sinek gibi takılır bazen gözüm
odamın köşesindeki usta örümcek ağlarına...
Lâkin asıl hayranım ben:
halikleri mavi gömlekli mimarlarım olan
77 katlı betonarme dağlarına!

Bu dizelerde etkisi görülen edebiyat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sürrealizm B) Fütürizm
C) Dadaizm D) Parnasizm
E) Sembolizm

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Toprak çeşitleri konusunda araştırma yapan üç farklı bilim adamı, araştırma sonuçlarında şu bilgilere yer vermiştir.

I. Bilim adamı; Gittiğim yerdeki toprakların horizonları oluşmamıştır. İncelediğim toprak kesiti, farklı bölgelerden taşınmış malzemelerden oluşmuştur.

II. Bilim adamı; İncelediğim bölgedeki toprak türleri ile iklim ve bitki örtüsü arasında yakın bir ilişki olduğunu fark ettim. Toprak profilinde A, B ve C horizonları oluşmuştur.

III. Bilim adamı; Araştırma yaptığım yerdeki toprakların oluşumunda topoğrafya ve ana materyal etkili olmuştur. Bu topraklardan aldığım kesitlerin çoğunda B horizonu oluşmamıştır.

Buna göre, bilim adamlarından her birinin araştırma yaptığı topraklar arasında aşağıdakilerden hangisinin bulunduğu söylenemez?

	I.	II.	III.
A)	Alüvyon	Terra - Rossa	Rendzinalar
B)	Kahverengi orman	Regosoller	Kestane renkli bozkır
C)	Moren	Podzol	Vertisoller
D)	Lös	Çernozyum	Hidromorfik
E)	Kolüvyal	Tundra	Kalsimorfik

2. Türkiye konum özelliklerinden dolayı çeşitli uluslararası sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bunlardan biri sınır aşan akarsular sorunudur. Türkiye'nin sınır aşan akarsular üzerinde barajlar yapması, çeşitli yollarla suyu kullanıma açması bazı komşu ülkelerde ciddi tepkilere yol açmaktadır. Hatta bu sorunların güncel olarak yaşandığı ülkelerden ikisi zaman zaman nehirlerin sahip olduğu su rezervini bile aşan taleplerde bulunmaktadır.

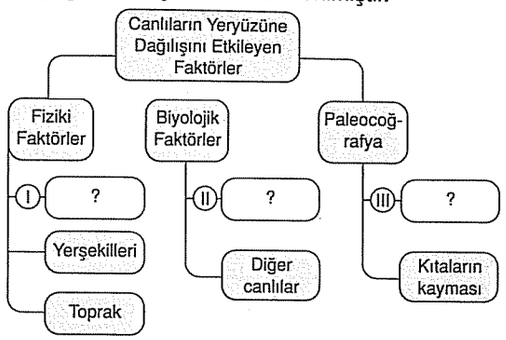
Türkiye'nin sınır aşan akarsular sorununu güncel olarak en çok,

I. Suriye
II. Irak
III. İran
IV. Yunanistan
V. Ermenistan

ülkelerinden hangileri ile yaşadığı söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

3. Aşağıdaki kavram haritasında canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen faktörler verilmiştir.

Numaralanmış kutucuklardaki soru işareti (?) yerine aşağıdaki ifadelerden hangileri yazılırsa, kavram haritası doğru tamamlanmış olur?

	I	II	III
A)	İklim değişiklikleri	İklim	Jeolojik devirler
B)	Su kaynakları	Bitki örtüsü	İklim değişiklikleri
C)	Su kaynakları	İnsan	Bitki örtüsü
D)	İklim	İnsan	İklim değişiklikleri
E)	İklim	İnsan	Bitki Örtüsü

4. Ekinler biçildikten sonra buğday, arpa ve diğer bitkilerin tarlada kalan sap kısmına anız denir. Makineli tarımın yaygınlaşması, yabancı ot ve haşereleri yok etme isteği gibi nedenlerle anız yakma olayı görülmektedir.

Buna göre, anız yakmanın çevresel etkileri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

A) İklim değişikliklerinin ortaya çıkması
B) Toprak veriminin azalması
C) Topraktaki organik maddelerin yok olması
D) Erozyona ve orman yangınlarına ortam hazırlaması
E) Doğal dengenin bozulması

5. Doğal mekanizmalarda tüketilen karbondioksitin, çeşitli yollarla yeniden doğaya dönmesi sürecine karbon döngüsü denir.

Aşağıdaki kutucukta bu süreçte, doğadaki karbondioksitin tüketilmesi ve doğaya geri dönmesi ile ilgili örnekler verilmiştir.

Doğadaki Karbondioksitin Tüketilme Yolları
- Bitkilerin fotosentez yapması
- Denizel hayvanların kabuk oluşturması
- Denizel canlıların ölümü ile dibe çökerek karbonatlı kayaçlar halinde depolanması
- Ölen canlıların yapısındaki karbonun zamanla petrol ve kömür gibi fosillere dönüşmesi

Karbondioksitin Doğaya Geri Dönme Yolları
- Canlıların Solunumu
- Organik maddelerin çürümesi ve orman yangınları
- Kömür, odun, petrol, doğal gaz gibi fosil kaynaklarının yakılması
- Suyun hava ile temas etmesi

Buna göre, bir ortamdaki karbondioksit oranının değişmesiyle ilgili olarak aşağıda verilen örneklerden hangisi yanlıştır?

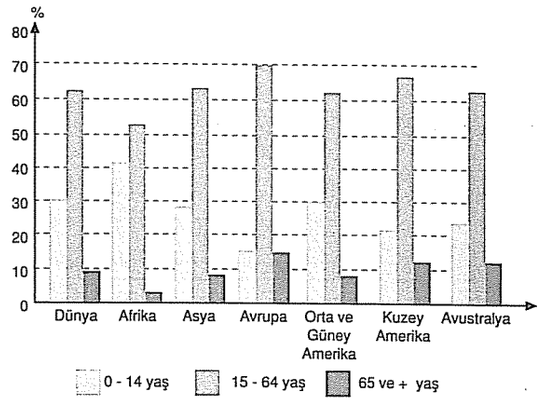
A) Genel olarak canlıların solunum yaptığı gece süresince artar.
B) Kuzey Yarım Küre'nin orta kuşağındaki ormanlık sahalarda kışın artıp yazın azalır.
C) Şehirlerde kış aylarındaki oranı yaz aylarına göre daha fazladır.
D) Bitkilerin fotosentez yaptığı gündüz süresince azalır.
E) Bitki örtüsünün tahrip edildiği ortamlardaki oranı azalır.

6. Doğal nüfus artış hızı uzun süre düşük seyreden ülkelerde iş gücü ihtiyacı artarken, yaşlı nüfus sorunu kendisini hissettirmeye başlar. Bu durumdaki ülkeler nüfus artışı hızını artırıcı nüfus politikası uygulamaya başlar.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi bu genellemeye uymaz?

A) Japonya B) Fransa C) İngiltere D) Bangladeş E) Almanya

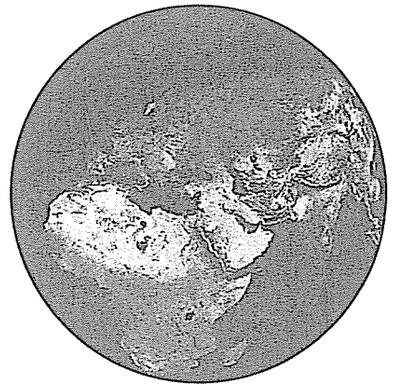
7. Aşağıdaki grafikte dünya nüfusunun 0-14, 15-64, 65 ve üstü yaş grubuna ve kıtalara göre dağılımı oransal olarak verilmiştir.

Yalnızca grafikteki verilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi elde edilemez?

A) Nüfus sayısı en az olan kıta
B) Oranı en fazla olan yaş grubu
C) Yaşlanma sorunu en fazla olan kıta
D) Doğurganlık hızı en yüksek olan kıta
E) Ortalama yaşam süresi en kısa olan kıta

8.

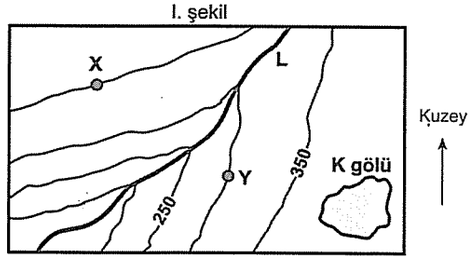
Dünyada gece gündüz sınırının yukarıdaki gibi olduğu konum aşağıdaki aylardan hangisine aittir?

A) Mart B) Haziran C) Eylül D) Ocak E) Aralık

ESEN YAYINLARI

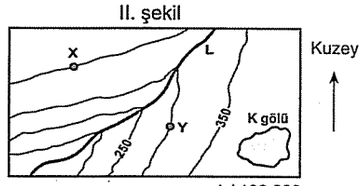
9. Aşağıda, I. şekilde çizgi ölçeği bulunmayan kesir ölçeği olan bir topografya haritası, II. şekilde ise bu haritanın fotokopiyle küçültülmüş hâli gösterilmiştir.

I. şekil

1 / 100 000

II. şekil

1 / 100 000

II. şekildeki haritaya sahip olan ve bu haritanın fotokopiyle küçültüldüğünü bilmeyen bir kişi, aşağıdakilerden hangisini hesapladığında doğru sonuca ulaşamaz?

A) K gölünün bulunduğu yükselti aralığı

B) X ve Y noktaları arasındaki yükselti farkı

C) X ve Y noktaları arasındaki gerçek uzaklık

D) L akarsuyunun aktığı yön

E) Gölden akarsuya gideğenin olup olmadığı

10. I. Antrasit
II. Taşkömürü
III. Turba
IV. Linyit

Yukarıda verilen organik tortul taşların en genç oluşumludan en yaşlısına kadar sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) I – IV – III – II B) III – IV – II – I
C) III – IV – I – II D) IV – II – III – I
E) II – I – IV – III

11. Aşağıdaki tabloda, Türkiye'de milli gelirin farklı yıllara ait sektörel dağılımı oransal olarak verilmiştir. Sektörlerin ülke ekonomisi içindeki oranı ülkelerin gelişmişlik seviyesi hakkında bilgi verir.

Yıl	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
1970	36. 7	16. 6	46. 7
1980	25. 5	18. 3	56. 2
1990	16. 8	24. 8	58. 4
1994	14. 7	25. 5	59. 7
1999	14. 4	21. 7	63. 9
2000	13. 5	22. 3	64. 1
2001	12. 4	24. 0	63. 5
2005	10. 1	24. 4	65. 5

Tablodaki veriler ve ön bilgilerimiz göz önüne alındığında Türkiye ekonomisi için;

I. Ekonominin genel değişim seyri gelişme yönlüdür.

II. Uygulanan ekonomi politikaları değişmiştir.

III. En fazla oransal değişim tarım sektöründe gerçekleşmiştir.

IV. 1999 - 2005 yılları arasında hizmet sektörünün payı, tarım ve sanayinin toplamından daha fazla olmuştur.

V. Eğitim seviyesi en fazla olan nüfusun istihdamında sanayi sektörü birincidir.

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ESEN YAYINLARI

12. Türkiye su gücü, güneş enerjisi, rüzgar gücü ve jeotermal enerji gibi enerji kaynakları yönünden şanslı bir ülkedir. Ancak ülkemizde enerji üretiminde doğal gaz ve petrol büyük bir paya sahiptir.
Aşağıdaki tabloda Türkiye'de 1995 - 2005 yılları arasındaki toplam enerji üretimi ile toplam enerji tüketimi verilmiştir.

Yıl	Toplam enerji üretimi (* Bin ton tep)	Toplam enerji tüketimi (*Bin ton tep)
1995	26. 719	63. 679
1996	27. 386	69. 862
1997	28. 209	73. 779
1998	29. 324	74. 709
1999	27. 659	74. 275
2000	26. 047	80. 500
2001	24. 576	75. 402
2002	24. 259	78. 331
2003	23. 783	83. 826
2004	24. 332	87. 818
2005	25. 185	91. 576

(* Tep: Ton eşdeğer petrol)

Yukarıdaki bilgiler ve tablodaki veriler göz önüne alındığında;

I. Enerji ithal ettiğimiz ülkeler içerisinde İran birinci sıradadır.

II. Verilen yıllarda enerji tüketimi hep üretimden fazla olmuştur.

III. Türkiye enerjide dışa bağımlı hale gelmiştir.

IV. Türkiye sahip olduğu enerji kaynaklarından yeterince yararlanamamaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Aşağıda üç farklı iş adamının deniz taşımacılığı yapacağı ülkeler verilmiştir.

I. İngiltere'den Amerika Kıtası'nın batı kıyılarına deniz taşımacılığı yapacaktır.

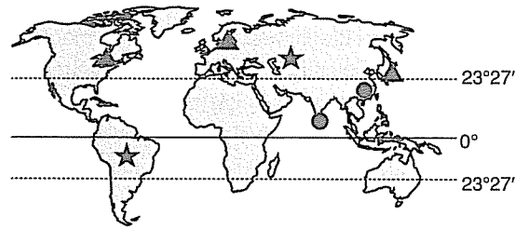
II. Hindistan'dan İtalya'ya deniz taşımacılığı yapacaktır.

III. İzmir'den Brezilya'ya deniz taşımacılığı yapacaktır.

Bu iş adamlarının en kısa güzergahı izleyebilmeleri için geçmeleri gereken boğaz ve kanallar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Panama K.	Süveyş K.	Cebelitarık B.
B)	Panama K.	Hürmüz B.	Cebelitarık B.
C)	Malakka B.	Süveyş K.	Panama K.
D)	Hürmüz B.	Cebelitarık B.	Panama K.
E)	Panama K.	Cebelitarık B.	Süveyş K.

14. Ham madde, üretim ve pazar küresel ticaretin önemli unsurlarıdır. Ülkelerin ihtiyaçları ve olanakları küresel ticaretin bu unsurları arasında etkileşime neden olur.

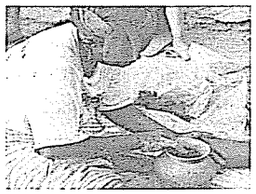

Buna göre, yukarıdaki haritada △, ☆ ve ● işaretlerinden her birinin sembolize ettiği küresel ticaret unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

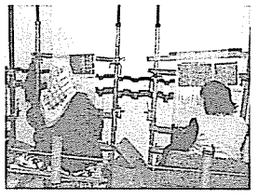
	△	☆	●
A)	Sanayi üretim alanı	Tarımsal üretim alanı	Balık üretim alanı
B)	Enerji ve maden üretim alanı	Pazar alanı	Hayvancılık üretim alanı
C)	Sanayi üretim alanı	Enerji ve maden üretim alanı	Pazar alanı
D)	Pazar alanı	Enerji ve maden üretim alanı	Hizmet üretim alanı
E)	Hizmet üretim alanı	Tarımsal üretim alanı	Sanayi üretim alanı

ESEN YAYINLARI

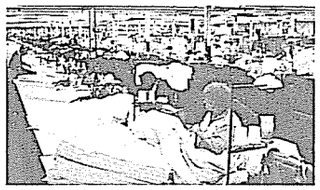
15. Aşağıdaki görsellerde, sanayileşmenin gelişim aşamaları olan ev tipi üretim, atölye tipi üretim ve sanayi üretimi gösterilmiştir.

Ev tipi üretim

Atölye tipi üretim

Sanayi tipi üretim

Buna göre, sanayileşmenin gelişim aşamaları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ev tipi üretimde ticari amaç yoktur.
B) Atölye tipi üretim daha çok metropol şehirlerdeki ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir.
C) Ev tipi üretim Türkiye, İran gibi Asya ülkelerinde el dokumacılığı şeklinde hala varlığını korumaktadır.
D) Atölye tipi üretim halıcılık, bakırcılık, marangozluk, ağaç işlemeciliği gibi sektörlere yönelik üretimde bulunan küçük işletmeler şeklindedir.
E) Sanayi üretimi fabrikalarda gerçekleşir ve çeşitli sektörlerle çok yönlü ilişkiler içerisinde bulunur.

16. İnsanlar sınırsız ihtiyaçlarını karşılamak için doğanın sınırlı kaynaklarını kullanmaktadır. Doğal kaynakların kullanımında doğal kaynağın potansiyeli, kullanılan yöntem ve teknoloji ile insanların ihtiyaçları etkili olmaktadır. Doğal kaynakların hatalı kullanımının çevresel etkileri doğal afetlere bile yol açmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi, doğal kaynakların kullanımında geri dönüşü imkansız olan hatalardan biri sayılmaz?

A) Sanayi tesislerinin yerleşim alanlarının içinde kalması
B) Verimli tarım alanlarının sanayi alanlarına dönüşmesi
C) Nehir kenarlarındaki taşkın ovaların yerleşime açılması
D) Ormanların tahrip edilmesi
E) Fosil yakıtların aşırı kullanımı sonucunda sera etkisinin artması

17. 1960'lı yıllara kadar dünyanın dördüncü büyük gölü sayılan Aral Gölü, 2000'li yıllarda sularının hızla çekilmesiyle adeta bir çöle dönmüştür.

Buna göre, Aral Gölü'nün sularının çekilmesinde etkili olan aşağıdaki faktörlerden hangisinin diğerlerinden farklı olduğu söylenebilir?

A) Gölü besleyen nehirler üzerinde baraj yapılması
B) Aşırı su çekilmesi
C) Sulamanın yanlış yöntemlerle yapılması
D) Aşırı sıcakların ve şiddetli buharlaşmanın olması
E) Su kaynaklarıyla yeterince beslenememesi

18. Aşağıda üç farklı ülkede meydana gelen depremlerle ilgili bilgiler verilmiştir.

İran;

26 Aralık 2000 tarihinde İran'ın Bam kentinde Richter ölçeğine göre 6.5 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi.
Etkileri;
- 26. 200 kişi hayatını kaybetti.
- 60. 000 kişi kayboldu.
- 20. 000 kişi yaralandı.
- Çok sayıda ev ve iş yeri yıkıldı.

Japonya;

23 Temmuz 2008 tarihinde Japonya'nın en büyük adası olan Honshu'da Richter ölçeğine göre 6.9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi.
Etkileri;
- 2 kişi hayatını kaybetti.
- Birkaç kişi yaralandı.
- Hasar gören ev ve işyeri sayısı az.

Haiti;

12 Ocak 2010 tarihinde Haiti'de Richter ölçeğine göre 7 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi.
Etkileri;
- 150. 000 den fazla kişi hayatını kaybetti.
- Yüzbinlerce kişi yaralandı.
- Onbinlerce kişinin kaybolduğu belirlendi.
- Onbinlerce ev ve iş yeri enkaz haline geldi.

Bu üç ülkede meydana gelen depremlerin büyüklükleri birbirine yakın olmasına karşın hasar boyutunun, can ve mal kaybının farklı olması ile,

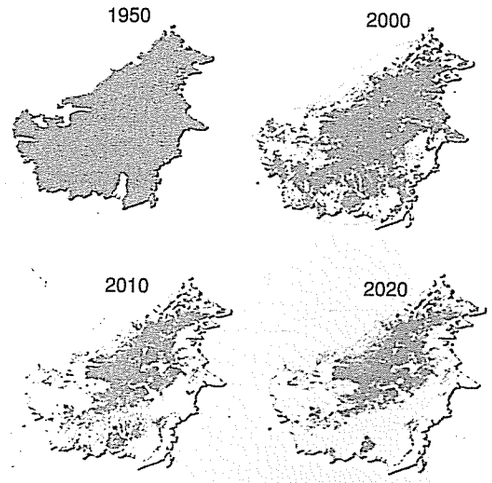
I. Binaların yapım teknikleri
II. Binaların yapımında kullanılan malzemelerin özellikleri
III. Toplumun deprem konusundaki bilinç durumu
IV. Hareketli bir deprem kuşağında bulunması
V. İlk yardım kuruluşlarının etkinlik seviyesi

faktörlerinden hangisi arasında bir ilişki olduğu düşünülemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ESEN YAYINLARI

19. Tropikal yağmur ormanları kuşağında yer alan Borneo Adası doğal bitki örtüsü çeşidi yönünden dünyanın en zengin bölgelerinden biridir. Bu zengin bitki örtüsünün su dengesi, ülke ekonomisi ve yabanıl hayata sağladığı olanaklar gibi sayısız yararları vardır. Tropikal yağmur ormanlarının bu zenginliği 100 milyon yılda kazandığı tahmin edilmektedir. Oysa 1950 yılından itibaren başlayan hızlı tahribatla bu bitki örtüsü kısa süre içerisinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Aşağıdaki haritalarda, 1950, yılından itibaren seçilmiş yıllara bağlı olarak doğal bitki örtüsünde meydana gelen değişim ile gelecek yıllardaki değişim olasılıkları verilmiştir.

Buna göre, 100 milyon yılda oluşan orman zenginliğinin 1950'den 2020 yılına kadar 70 yıl gibi kısa bir sürede tükenmesiyle,

I. Hayvan türlerinin giderek azalması
II. Orman yangınları
II. Yol ve baraj yapımı ile tarla açma gibi nedenlerle ağaçların kesilmesi
IV. Hızlı nüfus artışı
V. Kerestesi değerli tropik ağaçların ticareti

faktörlerinden hangisi arasında bir ilişki olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Sanayileşme ve ekonomik gelişme sonucunda şehir sayısı ile şehirlerde yaşayan nüfusun artması, toplum yapısında örgütlenme, iş bölümü ve uzmanlaşmaya yol açan nüfus birikimi sürecine şehirleşme denir. Şehirleşme ekonomik, teknolojik, siyasi ve sosyopsikolojik nedenlerin etkisiyle ortaya çıkmıştır. Özellikle sanayileşme faaliyeti sonucu başlayan göç dalgası şehirleşmeyi hızlandırmaktadır. Şehirleşme beraberinde çeşitli sosyal, çevresel ve ekonomik sorunları da beraberinde getirmektedir. Kırsal kesimlerden göç dalgasıyla aynı bölgelerden gelen insanların belirli yerlere yerleşmesiyle sosyokültürel benzerliği olan, hemşericilik şeklinde mahalleler doğal. Ayrıca büyük şehirlerde mekansal ve kültürel olarak soyutlanmış, şehirleşmemiş getto adı verilen semtler ortaya çıkar.

Yukarıdaki pasajdan yararlanarak aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt bulunamaz?

A) Şehirleşmenin ortaya çıkmasında etkili olan faktörler nelerdir?
B) Şehirleşmenin ortaya çıkmasında köylerdeki itici faktörler nelerdir?
C) Şehirleşme nedir?
D) Şehirleşme sonucunda ne gibi sorunlar ortaya çıkar?
E) Şehirleşme ve göç dalgası arasında nasıl bir ilişki bulunur?

21. Türkiye'de şehirler ticari büyüklüklerine göre şöyle gruplandırılmıştır.
- **Büyük şehirler:** İstanbul, İzmir, Ankara gibi şehirlerimiz.
- **Orta büyüklükteki şehirler:** Adana, Mersin, Gaziantep, Samsun, Trabzon, Konya, Kayseri, Malatya, Erzurum gibi şehirlerimiz.
- **Ticareti gelişmekte olan şehirler:** Çanakkale, Kilis, Sinop, Muş gibi şehirlerimiz.

Buna göre, şehirlerimizin ticari büyüklükleri ile,

I. Coğrafi konum
II. Üretim ve tüketim hızı
III. Ulaşımın olanakları
IV. İklimi ve doğal bitki örtüsü
V. Etki alanının genişliği ve nüfusu

özelliklerinden hangisi arasında güçlü bir ilişki olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ESEN YAYINLARI

22. Türkiye'de doğal ve beşeri ortam özellikleri ekonomik gelişmişlik bakımından bölgesel farklılıklar meydana gelmiştir. Bölgeler arasındaki bu eşitsizliği giderip, gelişim ve büyümenin mekansal dağılımını dengelemeye yönelik projelere, bölgesel kalkınma projesi denir. Aşağıda Türkiye'deki bölgesel kalkınma projeleri verilmiştir.

- GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi)
- DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi)
- YHGP (Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi)
- ZBK (Zonguldak, Bartın, Karabük Projesi)
- DAP (Doğu Anadolu Projesi)

Pojelerin kapsadığı iller göz önüne alındığında sahip oldukları aşağıdaki doğal kaynak potansiyellerinden hangisinin tümü için ortak olacağı söylenebilir?

A) Büyükbaş hayvancılığa elverişli gür çayırlar
B) Alternatif turizm olanakları
C) Hidro elektrik enerji potansiyeli
D) Maden çeşidi
E) Verimli tarım alanları

23. Alize Rüzgarları Tropikal kuşakta; Kuzey Yarımküre'de kuzeydoğudan güneybatıya, Güney Yarımkürede ise güneydoğudan kuzeybatıya doğru eser.

Buna göre aşağıda verilen hangi iki ülke arasında yolculuk yapacak yelkenli gemi Alize rüzgarlarından da faydalanabilecektir?

A) İspanya'dan Venezuela'ya
B) Brezilya'dan İngiltere'ye
C) Arjantin'den Nijerya'ya
D) Avustralya'dan Yeni Zelanda'ya
E) Norveç'ten Kanada'ya

24. **Türkiye'yi ilgilendiren aşağıdaki jeopolitik bölgelerden hangisindeki sorunlarla AB, ABD, Rusya gibi uluslararası aktörlerin ekonomik ve siyasi çıkarları gereği daha fazla rol aldıkları söylenebilir?**

A) Batı Trakya Sorunu
B) Kıbrıs Sorunu
C) Kosova Sorunu
D) Makedonya Sorunu
E) Dağlık Karabağ Sorunu

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

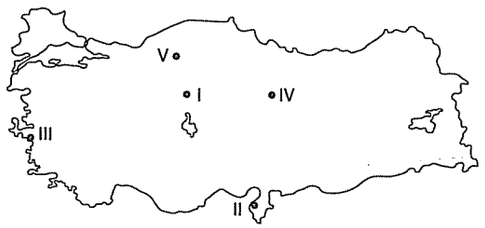
1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana geçen yaklaşık 80 yıllık sürede (1923-2002), Türkiye giderek sıklaşan ve şiddeti artan ekonomik krizlere sahne olmuştur. Bu krizlerle ortaya çıkacak sorunları önlemek adına devlet çeşitli ekonomi politikalarına yönelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1923-2002 yılları arasında ekonomik krizlerin önüne geçmek amaçlı uygulanan ekonomi politikalarından <u>değildir</u>?

A) Ekonomiyi devlet eliyle canlandırma
B) Ekonomik yapılanmada mandacılık fikrini savunma
C) Beş yıllık kalkınma planlarını uygulama
D) Karma ekonomi sistemini uygulama
E) Sanayi sektörlerini destekleme

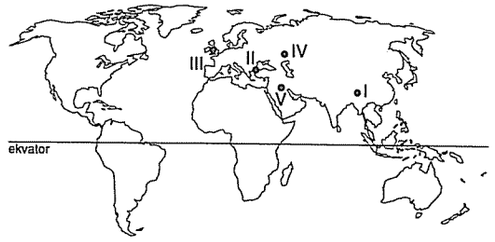
2. Demir madeni bu günkü önemini kömüre borçludur. İlk defa 1735 yılında İngiltere'de kok kömürü ile demir eritilmiş ve onu takip eden yıllarda demir çelik sanayisinin kömürün var olduğu alanlarda yoğunlaşması söz konusu olmuştur.

Buna göre yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanlardan hangisindeki demir çelik fabrikasının kurulum nedeni yukarıdaki paragrafla açıklanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

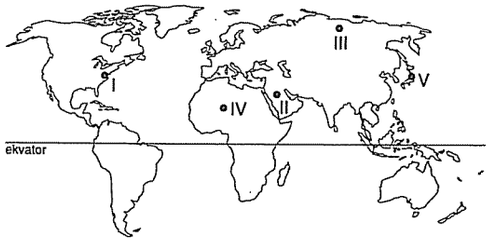
3. 4. Yüzyılın ortalarında gerçekleşen Kavimler Göçü Türk kültürünün Orta Asya sınırlarından çıkarak daha geniş bir alana yayılmasına neden olmuştur. Bu durumun doğal bir sonucu olarak Türk kültürü pek çok kültürü etkilemiş ve pek çok kültürden etkilenmiştir.

Buna göre haritada işaretli alanlardan hangisi Türk kültürünün etkilediği ve etkilendiği alanlardan <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki dünya haritasında bazı ham madde, pazar ve üretim bölgeleri işaretlenmiştir.

Buna göre;

I. Gelişmişliğe bağlı sanayi üretim alanı
II. Ham maddeye bağlı enerji üretim alanı
III. Nüfus yoğunluğunun fazlalığına bağlı pazar alanı
IV. Ham maddeye bağlı orman üretim alanı
V. Halkın refah düzeyinin yüksekliğine bağlı hizmet üretim alanı

eşleştirmelerinden hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V E) I ve V

ESEN YAYINLARI

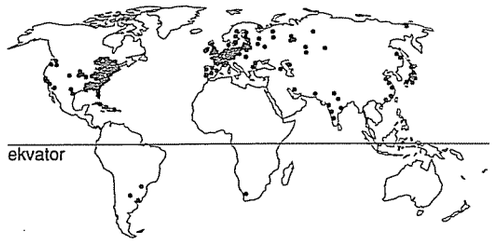
5. Aşağıda Japonya'ya ait bazı bilgiler verilmiştir.

I. Hidroelektrik üretimi vardır.
II. Kaplıcaların önemli bir turizm potansiyelidir.
III. Kar festivalleri düzenlenir.
IV. Otomotiv sanayisi gelişmiştir.
V. Muson iklimi görülür.

Buna göre hangilerinin ortaya çıkmasında Japonya'nın jeolojik ve jeomorfolojik özellikleri etkili değildir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

6. Aşağıdaki dünya haritasında nükleer enerji santrallerinin bulunduğu alanlar işaretlenmiştir.

Bu haritadaki bilgiler dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

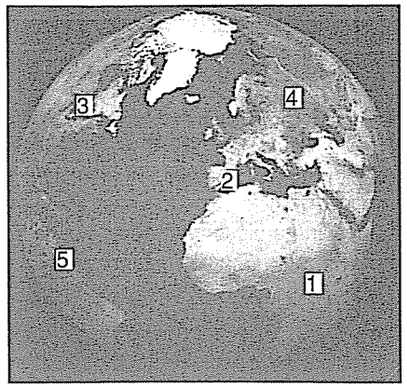
A) Avustralya kıtasında ham maddenin yokluğu nükleer santral kurulumunu kısıtlamıştır.
B) Kuzey Amerika'da nükleer santraller Güney Amerika'ya oranla daha fazladır.
C) Asya'nın doğusunda nükleer santral yoğunluğu güneyine göre daha fazladır.
D) Afrika kıtasında Güney Afrika dışında nükleer santrallere rastlanmaz.
E) Yerleşilebilen kıtalar içerisinde nükleer santralin olmadığı tek kıta Avustralya kıtasıdır.

7. Evsel ya da sanayi kökenli olabilen ve de yasal olarak tehlikeli sınıfına giren, toplanmaları, taşınmaları ve bertarafları için ek insan sağlığı ve çevre koruma önlemleri alınan atıklar tehlikeli atıklardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tehlikeli atıklar grubunda yer almaz?

A) Boya kalıntıları B) Mutfak çöpleri
C) Pil D) Motor yağları
E) Pestisitler

8.

Yukarıda harita üzerinde verilen hangi iki nokta arasındaki yerel saat farkı daha fazladır?

A) 1 ve 2 B) 2 ve 3 C) 3 ve 4
D) 1 ve 5 E) 2 ve 5

9. X noktası 100º Doğu meridyeni ile 20º Kuzey paraleli, Y noktası ise 40º Doğu meridyeni ile 30º Güney paraleli üzerindedir.

Bu koordinatlar göz önüne alındığında Y noktası, X noktasına göre hangi yöndedir?

A) Kuzeydoğu B) Güneydoğu
C) Kuzeybatı D) Güneybatı
E) Doğu

10. Aşağıda yerleşmelerin tarihsel gelişimi ile ilgili bir takım aşamalar verilmiştir.

I. İlk köy yerleşmeleri ortaya çıktı.
II. Köyler büyüyerek şehirleri oluşturdu.
III. İlk modern şehirler ortaya çıktı.
IV. Şehirler büyüyerek geniş bir alana yayılma eğilimine girdi.

Bu aşamalar ait olduğu aşağıdaki devirlerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Sanayi devri B) Paleolitk
C) Neolitik D) Kalkolitik
E) Bilgi çağı

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

11. Aşağıda beş ülkede görülen baskın iklim tipinin yıllık ortalama yağış miktarının mevsimlere oransal dağılımı verilmiştir.

	Yaz	Sonbahar	Kış	İlkbahar
İtalya	9%	20%	50%	21%
İngiltere	24%	30%	22%	24%
Hindistan	56%	20%	10%	14%
Kenya	22%	27%	23%	28%
İsveç	51%	18%	12%	14%

Buna göre bu ülkelerin bulunduğu yer ve bitki örtüleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hindistan ve Kenya aynı bitki örtüsüne sahiptir.
B) İtalya'nın bitki örtüsü yaz kuraklığına dayanıklıdır.
C) İngiltere ve Kenya'da orman topluluklarına rastlanır.
D) Hindistan'ın bitki örtüsü yaz kuraklığına dayanıklı değildir.
E) İsveç'in bitki örtüsünde iğne yapraklı ağaçlara rastlanabilir.

12. Yurt dışından bir ülkeye göç edenlerin karşılaşacağı durumlar büyük ölçüde o ülkenin yabancılara karşı tutumu ile ilgili sonuçlar verecektir. Bunun yanı sıra özellikle göç edenlerin sahip olduğu iletişim kurma imkanları ve içine girdikleri toplumla diyalog imkanları da bu etkileşimi belli düzeylerde etkileyecektir.

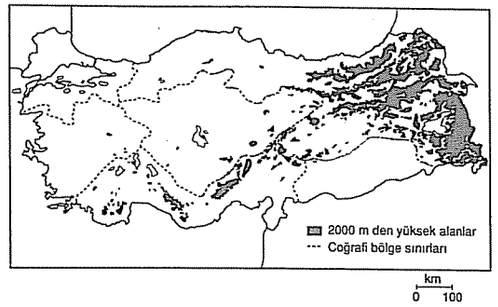
Buna göre yukarıdaki paragrafta göçün;

I. Kültürel yozlaşma
II. Kültürel çatışma
III. Kültürel kaynaşma
IV. Kültürlerin yok olması
V. Kültürel etkileşim

durumlarından hangisine yol açma ihtimali olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki 2000 metreden yüksek yerler verilmiştir.

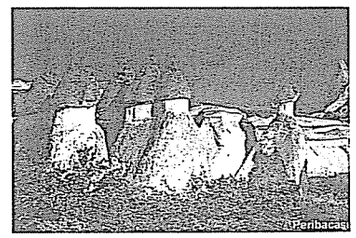
Buna göre;

I. İğne yapraklı ağaç
II. Maki
III. Geniş yapraklı ağaç
IV. Çayır

bitki türlerinden hangileri buralarda yetişme imkanı bulabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I ve III

14.

Yukarıda verilen yeryüzü şeklinin oluşumunda hangi kayaçlar etkili olmuştur?

A) Obsidyen – Andezit
B) Kiltaşı – Çakıltaşı
C) Volkan tüfü – Bazalt
D) Volkan tüfü – Tebeşir
E) Kumtaşı – Talker

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

15. Kurşun doğayı ilk kirleten unsurlardan biri olma özelliğini taşır. Özellikle araçlarda kurşunlu benzinin kullanılmaya başlaması kurşunun olumsuz etkilerini had safhaya çıkarmıştır.

Paragrafa göre aşağıdaki olaylardan hangisinin kurşunun kirletici etkisini üst düzeye çıkardığı söylenebilir?

A) Teknolojinin gelişmesi
B) Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımının artması
C) Pozitif çevre bilincinin ortaya çıkması
D) Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim
E) Nüfus artış hızının azalması

16. Türkiye'de turizmde kitle turizmine yönelik gelişmeler ve turizm planlamasına parçacı yaklaşımlar sonucunda;

- Akdeniz ve Ege kıyı kesiminde aşırı yığılma,
- Kıyı gerisi ve çevresi alanlarda çarpık kentleşme/yapılaşma,
- Altyapı yetersizliği ve çevre sorunları ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdaki uygulamalardan hangisi bu sorunları etkisiz hale getirmede daha önemli bir tedbir olacaktır?

A) Akdeniz ve Ege kıyılarındaki turizm potansiyelini azaltma
B) Kıyılarda yerleşimi engelleme
C) Çevre sorunları çıkaranları cezalandırma
D) Turizm planlamasına bütüncül yaklaşma
E) Turizm alanındaki ilerlemeyi tarıma kaydırma

17. Amerika'da Karayip Denizin'deki bir ada ülkesi olan Haiti'de 12.01.2010 tarihinde yedi büyüklüğünde bir deprem yaşandı. Depremde üç yüz binden fazla binanın yıkıldığı ve binlerce insanın hayatını kaybettiği gözlendi.

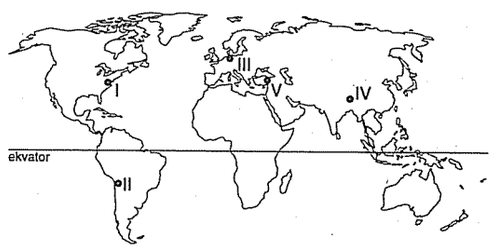
Paragrafa göre Haiti'deki bu depremin zarar derecesinin bu kadar yüksek olmasında;

I. Bölgenin aktif levha sınırlarında yer alması
II. Ülkenin bir ada ülkesi olması
III. Beşeri faktörlerin depremi tetikleyici etkisi
IV. Kent planlarında deprem riskinin göz ardı edilmesi

etmenlerinden hangileri etkili <u>olmamıştır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

18. 21. yy.da küresel iklim değişimleri neticesinde ortaya çıkacak buzul erimesi sonucunda deniz seviyesinin yükselmesi ile bazı alanlar sular altında kalacağından bu durum karasal ekosistemleri, verimli tarım alanlarını, bazı ekonomik faaliyetleri (Ör: turizm) olumsuz etkileyecektir.

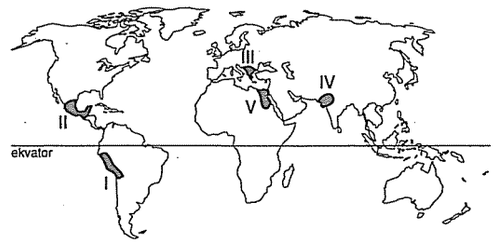

Buna göre haritada işaretli alanlardan hangilerinde paragrafta anlatılan duruma benzer bir tehlike söz konusudur?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) II ve IV E) IV ve V

ESEN YAYINLARI

19. Aşağıdaki dünya haritasında bazı alanlar işaretlenmiştir.

Buna göre;

- Bulundukları bölgenin coğrafi konumu nedeniyle güneşin hareketleri konusunda uzmanlaşmışlar ve güneş saatini yapmışlardır.
- Yüksek kayalıklara yerleştirdikleri elips şeklindeki altın yansıtıcılarla astronomik gözlemler yapmışlardır.
- Patates tarımını ilk yapan medeniyettir.
- Tarımda teraslama yöntemi ve diğer entansif tarım tekniklerini kullanmışlardır.

gibi özelliklere sahip medeniyet haritadaki işaretli alanlardan hangisinde ortaya çıkmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Gelişmiş ülkelerde kentleşme oranı fazla iken gelişmemiş ülkelerde kentleşme oranının aksine şehirleşme hızı daha fazla olmaktadır.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinde kentleşme oranı şehirleşme hızından daha fazla olacaktır?

A) Lagos B) Hartum C) Dakka
D) Essen E) Cakarta

21. Aşağıda tarihsel süreçteki bazı teknolojik gelişmeler verilmiştir.

I. Buharla çalışan gemilerin icadı
II. Pulluğun icadı
III. Kömürün yüksek fırınlarda kullanılması
IV. Matbaanın icadı

Buna göre hangilerin dünya ekonomisinin küreselleşmesine olan katkıları daha fazladır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

22. Aşağıda Türkiye'de bölgelerin oluşturulma gerekçeleri verilmiştir.

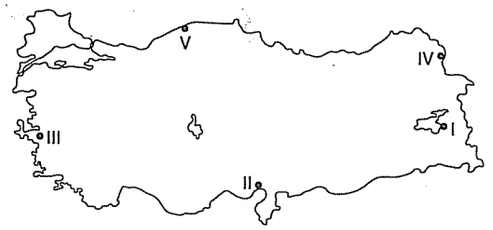
I. Türkiye coğrafyasını daha iyi öğrenmek ve öğretmek
II. Yabancı bölge isimlerini Türkçeleştirmek
III. Tarihi ayrıma dayanan bölge sınırlarını coğrafi özellikleri göz önüne alarak tekrar değerlendirmek
IV. Bölge özelliklerini daha iyi analiz ederek sosyal ve ekonomik gelişmeyi hızlandırmak
V. Yönetim işlerini kolaylaştırmak ve sorunları daha çabuk çözmek

Bunlardan hangilerinin belirlenmesinde siyasi unsurlar etkili olmuştur?

A) I ve II B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve III

ESEN YAYINLARI

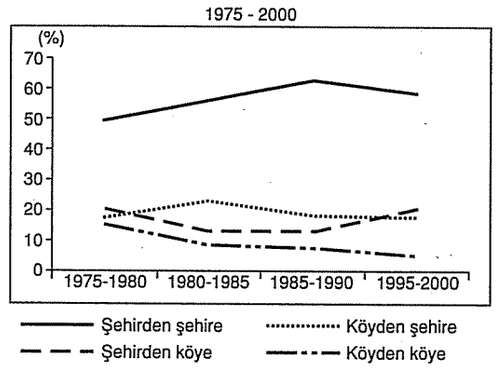
23. Ülkemizde ilk demir yolları Cumhuriyet öncesi dönemde başta Almanya, İngiltere olmak üzere Fransa, İtalya, Rusya gibi devletler tarafından farklı nedenlerle yapılmıştır. Cumhuriyet döneminde bu demir yolları hem millileştirilmiş hem de demir yolları Konya-Ankara hattının doğusuna da kaydırılmıştır.

Buna göre haritada işaretli alanlardan hangisindeki demir yolu Cumhuriyet öncesi yapılmış Cumhuriyetle birlikte millileştirilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Aşağıda 1975 ve 2000 yılları arasında Türkiye'deki göçlerin göçün yapıldığı yerin özelliğine göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu grafikten çıkarılabilecek doğru bir sonuçtur?

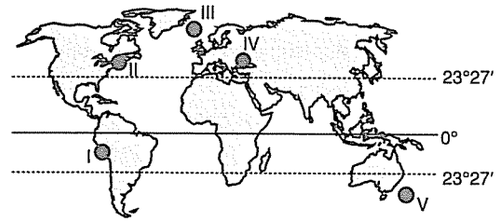
A) Köyden şehre olan göçler sürekli artmaktadır.
B) Şehirden şehre olan göçler her zaman daha az olmuştur.
C) Şehirden köye olan göçler 1990 yılından sonra artmıştır.
D) Köyden köye olan göçler şehirden köye olan göçlerden daha fazla olmuştur.
E) Tüm yerleşim yerlerine olan göçlerde 1990'dan sonra azalma vardır.

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

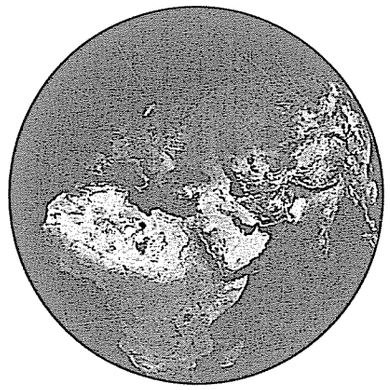
1. Dünyadaki sıcak su kaynaklarının dağılışı fay hatlarıyla paralellik gösterir. Sıcak su kaynaklarının yaygın olduğu alanlara jeotermal bölge denir.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralanmış taralı alanlardan hangisinin jeotermal bölgeler arasında yer aldığı söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Gece gündüz sınırının yukarıdaki konumda olduğu bir saatte aşağıda verilen hangi ülkede gündüz süresi daha uzun olur?

A) İtalya B) İsveç C) Madagaskar D) Mısır E) Çin

3. Karalar üzerinde çeşitli yollarla oluşan çanaklarda biriken su kütlelerine göl denir.

Suları tatlı olan bir göl için,

I. Derinliği fazladır.
II. Buharlaşmayla su kaybı fazladır.
III. Beslenme kaynakları güçlüdür.
IV. Fazla sularını bir gideğen yardımıyla dışarıya boşaltır.

yargılarından hangileri kesin olarak söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) III ve IV

4. Aşağıdaki tabloda, yeryüzündeki biyomlardan bazıları verilmiştir. Kutucuklarda ise bu biyomlarda barınan bitkilerden ve hayvanlardan bazıları verilmiştir.

Biyom	Bitki Örtüsü	Hayvanlar
Tundra	Alpin çayırları	Sazan
Tatlı su	Nilüfer	Tibet Öküzü
Dağ	Akasya	Yırtıcı kuşlar
Savan	Çayır	Zürafa
Ilıman çayır	Liken	Deve
	Boreal ormanları	Boz Ayı

Buna göre biyomlar, bitkiler ve hayvanlar eşleştirildiğinde, aşağıdakilerden hangi ikisi açıkta kalır?

A) Boreal ormanları – Yırtıcı kuşlar
B) Boreal ormanları – Deve
C) Boreal ormanları – Sazan
D) Liken – Deve
E) Akasya – Tibet Öküzü

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Aşağıda Türkiye'deki su varlığı ile ilgili çeşitli bilgiler verilmiştir.

- Tuz Gölü, Sapanca, İznik, Manyas, Burdur, Eber, Akşehir gibi göllerimiz tektonik göllerdendir.
- Nemrut Gölü, Acıgöl, Meke Tuzlası gibi göllerimiz volkanik göllerdendir.
- Eymir, Mogan, Bafa ve Köyceğiz gölleri alüvyal set göllerine örnektir.
- Denizlerimizin tuzluluk oranı Karadeniz'den Akdeniz'e doğru artış gösterir.
- Ege Bölgesi jeotermal enerji potansiyeli yönünden zengindir.
- Türkiyede'ki akarsuların yatak eğimleri ve akış hızları genel olarak batıdan doğaya doğru gidildikçe artar.

Bu bilgiler göz önüne alındığında,

I. Tektonik göller ile volkanik göllerin oluşumunda iç kuvvetler, alüvyal set göllerinin oluşumunda ise dış kuvvetler etkilidir.
II. Akarsuların yatak eğimi ve akış hızı yükselti ile doğru orantılıdır.
III. Denizlerimizin tuzluluk oranını belirleyen temel etken enlem faktörüdür.
IV. Tektonik göller coğrafi bölgelerimizin hepsinde görülür.
V. Ege Bölgesi'nde kırılmaya uğramış alanlar fazladır.

yargılarından hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Akıntılar geldikleri yerin sıcaklığını gittikleri yerlere taşır. Kuzey Yarım Küre'de kuzeye, Güney Yarım Küre'de ise güneye doğru hareket eden aklıntılar sıcak karakterlidir. Sıcak su akıntısının etkisinde kalan yüksek enlemlerdeki kıyılar bulundukları enleme göre daha yüksek sıcaklıklara sahip olurlar.

Buna göre, aşağıda verilen akıntılardan hangi ikisinin gittikleri yer bulundukları enleme göre daha sıcak olur?

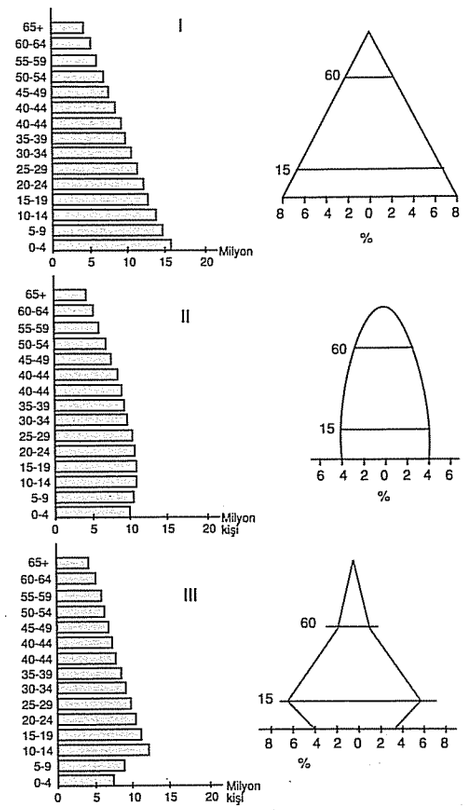
A) Labrador – Peru
B) Golf Stream – Brezilya
C) Kuroşivo – Oyaşivo
D) Golf Stream – Oyaşivo
E) Labrador – Brezilya

7. Nüfus artış hızı çok yüksek olan ülkelerde insanların beslenme, barınma, eğitim, sağlık gibi temel gereksinimlerinin karşılanması giderek zorlaşır. Bu durumdaki ülkelerin nüfus artış hızını azaltıcı bazı uygulamalara başvurması beklenir.

Buna göre, nüfus artış hızının düşürülmesi için alınabilecek en etkin uygulamanın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Evlenme yaşının düşürülmesi
B) Başka ülkelerden işçi göçünün teşvik edilmesi
C) Aile planlamasının yaygınlaştırılması
D) Zorunlu eğitim süresinin azaltılması
E) Az çocuklu ailelerin ödüllendirilmesi

8. Aşağıda üç farklı ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

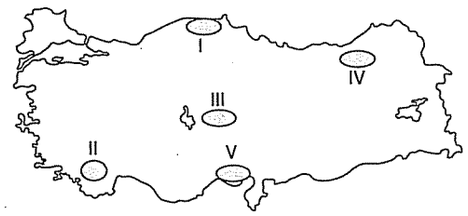
Buna göre, piramitlerin ait olabileceği ülkeler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Bangladeş	İngiltere	Japonya
B)	Hindistan	Türkiye	İran
C)	İran	İngiltere	Endonezya
D)	Haiti	Irak	Hindistan
E)	İngiltere	Japonya	Bangladeş

ESEN YAYINLARI

9. Ali: Yaşadığım yerdeki arazinin eğimi % 15'ten fazladır. Sarp arazi denilen bu alanların ülke topraklarına oranı % 60 dolayındadır. Bölgemizde çok şiddetli erozyon etkili olduğu için toprak örtüsü iyice incelmiştir. Bu nedenle hayvancılık ve ormancılık faaliyetleri yapılabilmektedir. Tarım sadece taraçalandırılabilen yerlerde görülmektedir. Ulaşımın da zor olduğu bölgemizde nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının altındadır.

Mert: Yaşadığım yer % 5'ten daha az bir eğime sahip düz ve hafif engebelidir. Genel olarak ovalarla kaplıdır. Yer altı suyu yönünden zengin olup tarımsal faaliyetler gelişmiştir. Ulaşımın kolay olduğu bu nitelikteki arazilerin Türkiye toprakları içindeki payının % 8 dolayında olduğu bilinmektedir.

Buna göre, Ali'nin ve Mert'in tanıttığı alanların yukarıdaki haritada numaralanmış yerlerden hangileri olduğu söylenebilir?

	Ali	Mert
A)	I	II
B)	III	IV
C)	II	I
D)	IV	V
E)	I	IV

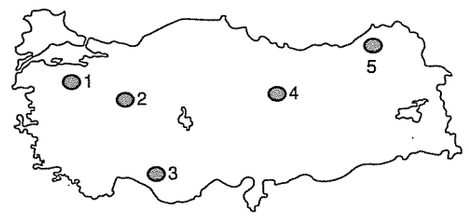
10. Bir ticaret merkezinde ticaretin yıl boyunca veya belirli sezonlarda yoğun olmasıyla, o merkezde ticarete konu olan mallar arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Buna göre, aşağıdaki yerlerden hangisinde ticaretin yıl içerisinde daha uzun süreyle canlılığını koruduğu söylenebilir?

A) Adapazarı çevresi
B) Kapadokya
C) Ordu - Giresun çevresi
D) Fethiye çevresi
E) Panayır ve fuar merkezleri

11. Türkiye'de demir, krom, tuz, mermer, linyit, manganez, bakır, bor gibi madenler yaygın olarak bulunur. Bu durum üzerinde Anadolu'nun geçirdiği Jeolojik dönemler, meydana gelen tektonik olaylar ve göl çanaklarındaki buharlaşma ve tortulaşma etkilidir.

Aşağıdaki Türkiye haritasında numaralanmış noktalardan her biri bir maden yönünden zengin alanı yaklaşık olarak göstermektedir.

Buna göre, çıkarılan maden çeşidi ve bu madenin kullanım alanı hakkında aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) 1'de bor minerali bulunur. Birbirinden farklı yüzlerce kullanım alanı vardır.
B) 2'de fosfat çıkarılır. Bronz üretiminde kullanılır.
C) 3'te boksit çıkarılır. İnşaat, elektrik - elektronik, uçak, otomotiv gibi geniş alanlarda kullanılan alüminyum üretilir.
D) 4'te demir çıkarılır. Metal sanayisinin ham maddesidir.
E) 5'te bakır çıkarılır. Elektrik - elektronik sanayisinin temel ham madesidir.

12. Aşağıda dört farklı boğaz veya kanalın özellikleri verilmiştir.

- Açılmasıyla, Büyük Okyanus ve Atlas Okyanusu arasındaki en kısa ticaret yolu sağlanmış oldu.
- Açılmasıyla, Avrupa ve Hint Okyanusu arasındaki en kısa ticaret yolu sağlanmış oldu.
- Kuzey Buz Denizi'ni Büyük Okyanus'a bağlar.
- Basra Körfezi'ne kıyısı olan ülkeler ve Orta Doğu petrolünün uluslararası piyasalara dağıtımı için önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu boğaz veya kanallardan biri <u>değildir</u>?

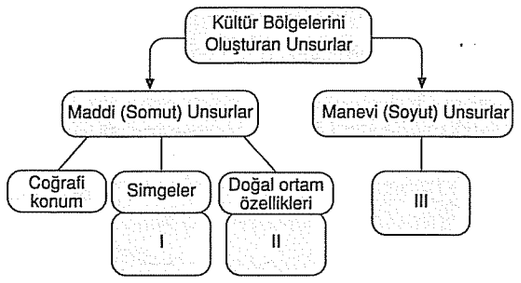
A) Hürmüz Boğazı B) Süveyş Kanalı
C) Bering Boğazı D) Panama Kanalı
E) Malaka Boğazı

Diğer sayfaya geçiniz

ESEN YAYINLARI

13. Bir grup insanın veya toplumun ortak yaşam tarzına kültür denir. Yaşam tarzı, o grubu veya toplumu çevresinden ayırarak kültür bölgelerinin oluşmasına ortam hazırlar.

Aşağıdaki kavram haritasında kültür bölgelerinin oluşumunda etkili olan unsurlar verilmiştir.

Buna göre, kavram haritasının doğru tamamlanabilmesi için, numaralı kutucuklarda aşağıdaki unsurlardan hangisinin yer alması beklenmez?

	I	II	III
A)	Anıtlar	İklim özellikleri	Dil
B)	Mezar taşları	Doğal bitki örtüsü	Din ve inanış
C)	Mimari biçim	Toprak özellikleri	Dünya görüşü
D)	Giyim kuşam	Su özellikleri	Edebiyat
E)	Hukuk kuralları	Müzik aletleri	İklim özellikleri

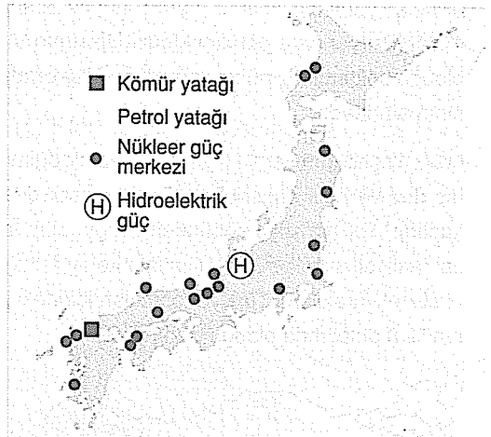
14. Teknolojideki gelişmeler insanın hayatını kolaylaştırırken, insanla beraber hemen bütün canlıların sağlığını tehdit edecek çevre sorunlarına neden olmaktadır.

Buna göre, teknolojik gelişmelerin neden olduğu aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin yol açacağı etkinin daha uzun süreli olduğu söylenebilir?

A) Su kirlenmesi
B) Toprak kirlenmesi
C) Radyoaktif kirlenme
D) Hava kirlenmesi
E) Ses kirliliği

15. Japonya enerji ve ham madde yönünden çok fakir bir ülkedir. Buna rağmen sanayileşme alanında ilk sıralarda yer alır.

Aşağıdaki haritada Japonya'nın ithalatında yer alan bazı ham maddeler ile ülkenin sahip olduğu kaynaklar gösterilmiştir.

Uranyum; Kanada ve Avustralya'dan ithal ediliyor.
Kömürün % 88'i Avustralya, Kanada ve Amerika'dan ithal ediliyor.
Doğal gazın % 99,5'i Endonezya'dan ithal ediliyor.
Petrolün % 99,5'i Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan ve Endonezya'dan ithal ediliyor.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak Japonya için;

I. Enerji ve ham madde yönünden dışarıya bağımlıdır.
II. Sahip olduğu başlıca enerji kaynakları kıyı kesimlerde toplanmıştır.
III. Enerji ithalatını Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Endonezya, Avustralya, Kanada ve ABD ülkelerinden karşılar.
IV. Enerji üretiminde en çok hidroelektrikten yararlanılır.

Yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız IV B) Yalnız III C) II ve III D) I ve III E) I ve II

16. Nemli tropikal ormanlar, barındırdıkları bitki ve hayvan potansiyeliyle, ürettikleri oksijen miktarıyla insanlar için eşsiz bir zenginlik kaynağıdır. Bu doğal zenginlik kereste, kağıt, odun hamuru, yakacak ihtiyacı, tarla açma, turizm amaçlı yerleşim alanları yapma gibi çeşitli nedenlerle hızla tüketilmektedir. Ancak ormanların tahrip edilme düzeyi her ülkede aynı değildir.

Buna göre, aşağıdaki alanlardan hangisinde, nemli tropikal orman tahribatının diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir?

A) Zaire Havzası B) Filipinler C) Bangladeş D) Endonezya E) Batı Afrika

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

17. Bangladeş, Asya'da Himalaya Dağları'nın güneyinde Ganj ve Brahmaputra nehirlerinin birleşerek Bengal Körfezi'ne ulaştığı bölgede yer alır. Adeta bir seller ülkesi diyebileceğimiz Bangladeş'te her yıl onlarca sel ve taşkın afeti yaşanmaktadır. Böylece tarım ve yerleşim alanları büyük zarara uğrarken çok sayıda can kaybı da yaşanmaktadır. Örneğin 1998'in Eylül ayında gerçekleşen sel ve taşkınlar yaklaşık 7 milyon evin tahrip olmasına, en az 25 milyon insanın evsiz kalmasına, 2 binin üzerinde insanın ölmesine neden olmuştur. % 80'i sular altında kalan ülkede birçok kamu hizmeti kesintiye uğramıştır.

Buna göre, Bangladeş'in sel felaketlerinden büyük zararlara uğramasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

A) Kar erimeleri ve şiddetli muson yağışlarının da etkisiyle Ganj ve Brahmaputra nehirlerindeki su miktarlarının artması
B) Hızlı nüfus artışının etkisiyle orman tahribatının artması ve ekolojik dengenin hızla bozulması
C) Ülkenin büyük bir bölümünün deniz seviyesine yakın bir yükseltiye sahip olması
D) Yüz ölçümünün geniş olması ve nehirlerin genel akış yönünün kuzey - güney doğrultulu olması
E) Coğrafi konumunun sel olayları için elverişli olması

18. Doğal kaynakların keşfi ve kullanımı ile insan faaliyetlerindeki değişim arasında yakın bir ilişki vardır. İnsanlar yaşamlarını devam ettirebilmek, ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve daha iyi şartlarda yaşayabilmek için doğal kaynak arayışını sürdürmüşlerdir. Yaptıkları keşif ve icatlarla ortaya çıkan ekonomik faaliyetler çeşitli doğal kaynakların önemini artırmıştır.
Aşağıda insanların tarihsel süreç içerisinde yaptığı bazı keşif ve icatlar örnek olarak verilmiştir.

I. Neolitik Çağ'da insan bazı bitkilerin tarımını yapmayı öğrenerek yerleşik yaşama geçmiştir.
II. Maden Çağı'nda bakır, demir gibi madenler keşfedilerek işlenmeye başlanmıştır.
III. Orta Çağ'da su ve yel değirmenleri icat edilmiştir.
IV. 1873'te su gücüyle çalışan dinamo icat edilmiştir.
V. Sanayi Çağı'nda insanların gelir düzeyi artmış, hizmet sektörü büyümüştür.

Bu keşif ve icatlar, önemine katkıda bulundukları unsurlarla eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

A) I - Tarım toprağı
B) II - Maden yatakları ve ormanlar
C) III - Çayır, otlak ve ormanlar
D) IV - Akarsular
E) V - Turizm, doğal ve kültürel kaynaklar

19. Türkiye'de 1923 - 1963 yılları arasında savaş dönemlerinin etkileri, salgın hastalıklar, yüksek ölüm oranı tarımda makineleşmenin sağlanamaması gibi nedenlerle nüfus artışını destekleyici uygulamalar olmuştur. Planlı ekonomiye geçişle birlikte 1963'ten günümüze kadar olan dönemde ise resmen nüfus artış hızını düşürücü nüfus politikaları uygulanmış, 1965 yılında Nüfus Planlaması Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, 1963'ten itibaren uygulanan nüfus politikasının gerekçeleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

A) Hızlı nüfus artışının ekonomik kalkınmayı yavaşlatması
B) Tarımda makineleşmenin yaygınlaşması
C) Kişi başına düşen ulusal gelirin artması
D) Ölüm oranının azalması
E) Askeri güç kavramında insan gücünün yerini teknolojik silah gücünün alması

20. Atmosferdeki oranı giderek artan sera gazlarının küresel iklim değişimindeki önemli etkilerinden biri küresel ısınmadır. Cenevre Raporu olarak da bilinen "İklim Değişimi 2001: Etkileri, Uyum ve Hassasiyet" raporu, yerkürenin tahmin edilenden daha ciddi bir iklim sorunuyla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Rapor, önümüzdeki yüzyıl içerisinde dünyanın 1,4 ile 5,8°C ısınacağı ve deniz seviyesindeki yükselmenin 90 cm yi bulacağını öngörmektedir.

Buna göre, küresel ısınmanın gelecekteki bölgesel etkileriyle ilgili olarak aşağıda verilen öngörülerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

A) Kuzey ve Batı Afrika'da çölleşme hızlanacak, su potansiyeli ve tahıl üretimi düşecektir.
B) Çin, Hindistan, Japonya ve Güneydoğu Asya ülkelerinde deniz seviyesindeki aşırı yükselme ve fırtınalar milyonlarca insanın göç etmesine neden olacaktır.
C) En çok zarar gören devletler küçük ada devletleri olacaktır. Mercan adaları, balık yatakları ciddi hasar görecek, ada ülkelerindeki turizm faaliyetleri zayıflayacaktır.
D) Tarımsal üretim, su kaynakları ve turizm faaliyetleri açısından Güney Avrupa önemini koruyacak, Kuzey Avrupa'dan Güney Avrupa'ya göçler artacaktır.
E) Kutup bölgelerindeki buzulların ve donmuş toprakların erimesiyle, deniz seviyesindeki yükselme geri dönüşü olmayan bir süreci tetikleyecektir.

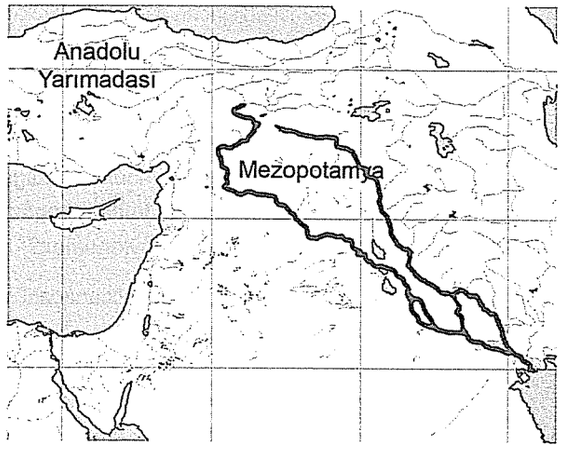
Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

21. **Türkiye'nin fiziki ve beşeri coğrafya unsurları göz önüne alınarak, jeopolitik açıdan avantajlı ve dezavantajlı yönleri karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?**

A) Bir yarımada şeklinde olması, denizden gelebilecek tehditleri kolaylaştıran bir dezavantajdır.
B) Sahip olduğu sınır aşan nehir sularının kullanımında zaman zaman komşu ülkelerle sorunlar ortaya çıkmaktadır.
C) Kafkasya - Balkanlar - Orta Doğu - Orta Asya gibi alanlara yönelik ticaretin artmasıyla Türkiye bir ulaşım koridoru olma avantajı yakalamıştır.
D) Petrol ve doğal gaz havzalarına yakın olması, enerji ihtiyacını kolaylıkla karşılama avantajı sağlamaktadır.
E) Çok sayıda ülkeyle kara sınırının bulunmasının Türkiye'ye herhangi bir dezavantajı yoktur.

22. Aşağıdaki haritada Mezopotamya uygarlığının yayılış alanı gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya uygarlığının özelliklerinden biri değildir?

A) Anadolu'dan Basra Körfezine doğru yayılmıştır.
B) İklim çeşidi fazla olan bir coğrafyada kurulmuştur.
C) Asya - Akdeniz uygarlıkları arasındaki ticaret ve göç yolları üzerinde kurulmuştur.
D) Yazıyı kullanan ilk uygarlık olarak kültür alanına önemli katkılar sağlamıştır.
E) Farklı uygarlıkların izlerini taşıyan karma bir kültürel birikim oluşmuştur.

23. **Aşağıdakilerden hangisinde yerşekillerinin Türkiye ikliminin üzerinde etkili olduğuna kanıt gösterilemez?**

A) Batı kıyılarının doğu sınır alanlarından sıcak olması
B) Çukurovadaki yağış miktarının Muğla'dan az olması
C) Antalya'nın Rize'den sıcak olması
D) Kıyı kesimlerin iç kesimlerden fazla yağış alması
E) Ankara'nın Erzurum'dan sıcak olması

24. Uzun süre Portekiz'in İngiltere'nin sömürgesi olan Nijerya ancak 1960 yılında bağımsızlığını kazanabilmiştir. Aşağıdaki tabloda Nijerya ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

Çalışan Nüfusun ekonomik sektörlere dağılımı	Tarım % 70 Sanayi % 10 Hizmet % 20
Ortalama yıllık doğum oranı	‰ 42
Ortalama yaşam süresi	47
Okur yazar oranı	% 61
Şehirsel nüfus oranı	% 43
Nüfusun yaş gruplarına dağılımı	0 - 14 yaş % 44 15 - 64 yaş % 53 65 yaş ve üzeri % 3

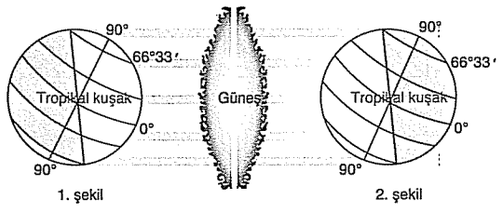
Buna göre, Nijerya ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Nüfusun ülkeye dağılımı hemen hemen dengelidir.
B) Doğal kaynaklarını uzun süre kendini geliştirme yönünde kullanılamamıştır.
C) Sanayisi gelişmemiştir.
D) Nüfus artış hızı yüksektir.
E) Dış alımında sanayi ürünleri, dış satımında ham madde ve tarım ürünleri birinci sıradadır.

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1.

1. şekil 2. şekil

Yukarıda Dünya'nın Güneş'e göre konumlarının verildiği tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	1. Şekil	2. Şekil
A)	21Aralık	21 Mart
B)	21 Aralık	21 Haziran
C)	21 Mart	23 Eylül
D)	21 Haziran	21 Aralık
E)	23 Eylül	21 Aralık

2.

Yukarıda verilen dünya haritasında aşağıda verilen hangi alan <u>gözükmemektedir</u>?

A) Asya B) Avrupa
C) Avustralya D) Kuzey Amerika
E) Afrika

3. Ülkemizde mart ayının son haftası saatler ileri, ekim ayının son haftası ise tekrar geri alınır. Saatler ileri alındığında 45° Doğu meridyeninin yerel saati ulusal saat ayarı olarak kullanılır. Saatler geri alındığında ise 30° Doğu meridyeninin yerel saati ulusal saat ayarı olarak kullanılır.

Buna göre Mayıs ayında 37° Doğu meridyeninde yer alan Sivas'ta güneş en yüksek noktaya çıktığında kolumuzdaki saat kaçı gösterir?

A) 12:00 B) 12:37 C) 12:32
D) 12:08 E) 11:28

4. Aşağıda Türkiye'nin tarihsel süreçte göç aldığı ve göç verdiği bazı ülkeler verilmiştir.

I. Yunanistan'a mübadele göçü
II. ABD'ye beyin göçü
III. Almanya'ya işçi göçü
IV. İran'dan mülteci göçü

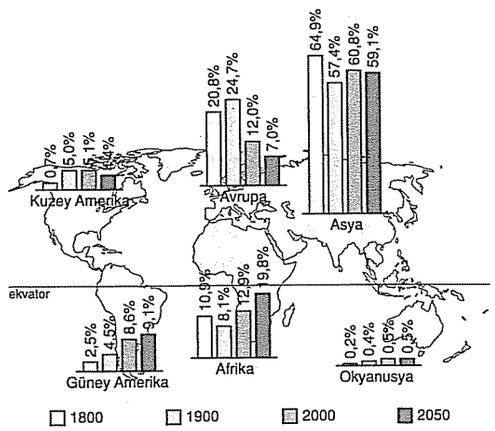
Buna göre hangilerinin siyasi sebeplere bağlı zorunlu göç olduğu <u>söylenemez</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

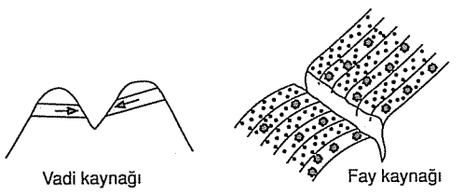
5. Aşağıdaki dünya haritasında 1800-2000 yılları arası ve 2050 yılı tahmini kıtaların nüfus miktarlarının dünya nüfusuna oranı verilmiştir.

Bu haritadaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Asya kıtasında 2050 yılında nüfus azalacaktır.
B) Latin Amerika'nın nüfusunun dünya nüfusu içindeki oranı artacaktır.
C) Avrupa'nın nüfusunun dünya nüfusundaki oranı en fazla 1900 yılında olmuştur.
D) 2000 yılında Afrika'nın nüfusu Kuzey Amerika'dan fazladır.
E) 2050 yılında dünya nüfusuna oranla en az nüfus Avustralya kıtasında olacaktır.

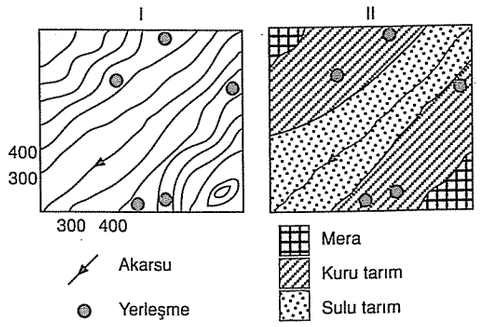
6. Aşağıda iki farklı yer altı kaynağı gösterilmiştir.

Bu iki kaynak suyunun farklı sıcaklığa sahip olduğunu söyleyen bir kişi bu yargısını desteklemek için aşağıdakilerden hangisini söylemelidir?

A) Akımları düzensizdir.
B) Geçirimsiz kayaçlar üzerindedir.
C) Suları sıcak veya ılıktır.
D) Farklı bölgelerde bulunurlar
E) Beslenme kaynakları farklıdır.

7. Aşağıda bir bölgenin topografya haritası ile arazi kullanım haritası verilmiştir.

Bu bölgeye hidroelektrik santrali inşa edilmiş, ancak çok geçmeden buradaki santralin kurulum yerinin yanlış bir tercih olduğu anlaşılmıştır.

Buna göre bu barajın inşasında aşağıdaki faktörlerden hangisinin göz ardı edildiği söylenebilir?

A) Enerji üretim maliyetinin
B) Çevresel faktörlerin
C) Barajların iklime olan etkisinin
D) Karbon emisyonlarının
E) Jeolojik şartların

8. Biyomlar birbirleri ile kesin sınırlarla ayrılmaz ve bazı alanlarda birbirleriyle kesişirler.

Buna göre aşağıda birbirleri ile kesişebilen biyomlar eşleştirilmesinde;

I. Savan biyomu-Yağmur ormanları biyomu
II. Tundra biyomu- Savan biyomu
III. Çalı biyomu-Ilıman çayırlar biyomu
IV. İğne yapraklı orman biyomu-Ilıman çayır biyomu
V. Yağmur ormanları biyomu- Tundra biyomu

biyomlarından hangilerinin <u>yanlış</u> olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) II ve V

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

9. Aşağıda canlıların yeryüzündeki dağılış ve yaşayışında etkili olan beşeri faktörler verilmiştir.

Buna göre hangisinin canlılar üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkiye sahip olabileceği söylenebilir?

A) Sanayileşme
B) Kentleşme
C) Teknolojik gelişmeler
D) Ormansızlaştırma
E) Küresel ısınma

10. Geçmiş tarihi dönemlerde şehirlerin etki alanlarını belirleyen temel faktörün devletlerin sahip oldukları ticaret yolları ile sınırlı olduğu görülmektedir. Örneğin İpek ve Baharat yollarına sahip olan Osmanlı Devleti bu özelliği ile eski dünya karaları içerisindeki devletlere göre daha geniş bir etki alanına sahipti.

Yukarıdaki paragrafa göre şehirlerin etki alanını belirleyen temel etmen olarak ticaret yolları kabul edilirse aşağıdaki şehirlerden hangisinin tarihi dönemlerde etki alanının diğerleri kadar geniş olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Şam B) Mısır C) Roma
D) Yeni Delhi E) Essen

11. İsrail elmas rezervleri bakımından fakir bir ülke olmasına rağmen dünya elmas işçiliğinde ön sıralarda yer almaktadır.

Bunda;

I. Elmas ürünlerine rağbetin fazla olması
II. Dağıtım faaliyetlerinin gelişmişliği
III. Pazarlama olanaklarının varlığı
IV. Teknolojik gelişmelerin üretim-tüketim-dağıtım faaliyetlerine etkisi
V. Sömürgecilik anlayışının ortaya çıkması

faktörlerinden hangisi etkili <u>olmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Bir ürüne olan talebin artması ve tüketiminin yaygınlaşması o ürünü asıl yetişme alanından çıkararak farklı ülke ve bölgelerde üretimini yaygınlaştırır.

Buna göre Türkiye'de;

I. Çay
II. Muz
III. Kivi
IV. Fındık
V. Antep fıstığı

ürünlerinden hangilerinin yetiştiriciliğinin artması yukarıdaki paragraftaki durumla <u>açıklanamaz</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

13. Türkiye'nin üzerinde bulunduğu Anadolu Yarımadası doğal ve beşeri pek çok özelliği ile medeniyetlerin merkezi olmuştur.

Anadolu Yarımadası'nın bu özelliği kazanmasında etkili olan aşağıdaki faktörlerden hangisi diğerlerini de içine alan daha geniş bir kavrama sahiptir?

A) İklimi
B) Ticaret yollarına yakınlığı
C) Jeopolitik konumu
D) Boğazlara sahip oluşu
E) Su kaynakları

14. Konya'da tarımdaki su sıkıntısı yer altı sularına aşırı yüklenmeyi beraberinde getirmiş, bu durum ise bölgenin su sıkıntısını arttırmasına yol açmıştır.

Yukarıdaki açıklamada verilen durumun;

I. Ekosistemlerin işleyişine insan müdahalesi
II. Atıkların çevreye olan etkisi
III. İnsanın teknolojiye olan etkisi
IV. İnsanın doğaya olan etkisi
V. Su döngüsüne insan müdahalesi

durumlarından hangilerine örnek olması <u>beklenemez</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D)IV ve V E) I ve V

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

15. Türkiye jeopolitik önemi nedeniyle pek çok sorunla uğraşmak zorunda kalmıştır. Bazılarını hukuken çözmüş olsa da bazıları da günümüze kadar bir sorun olarak devam etmiştir.

Buna göre;

I. Musul Sorunu
II. Kıbrıs Sorunu
III. Boğazlar Sorunu
IV. Batı Trakya Sorunu
V. Suriye Sorunu

sorunlarından hangileri günümüze kadar devam eden çözümlenmemiş sorunlardandır?

A) I ve II B) II ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

16. Bir ülkedeki ortalama yaşam uzunluğu, okuryazar oranı, eğitim ve yaşam düzeyi olarak tanımlanan insani gelişme endeksinin yüksekliği ülkelerin kalkınma oranları ile doğru orantılıdır.

Paragrafta verilen bilgiye göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde insani gelişme endeksi daha yüksektir?

A) Norveç B) Bulgaristan C) Brezilya
D) Çin E) Meksika

17. Doğal kaynakların varlığı gelişmişlikte önemli bir etmendir. Ancak bu etmen tek başına gelişmişlikte etkili olmamaktadır. Var olan doğal kaynaklar teknik bilgi ve sermaye olanakları ile değerlendirilirse ülke kalkınması hızlanır. Teknik bilgi ve sermaye yoksunu ülkeler doğal kaynaklarını tam değerlendirememektedir.

Buna göre;

I. Nijerya
II. Japonya
III. Kanada
IV. Rusya
V. Azerbaycan

ülkelerinden hangileri bu ülkelere örnektir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

18. Türkiye'nin petrol ve doğal gaz kaynakları bakımından zengin ülkelere yakın olması ülkeyi enerji nakil hatlarının kavşağı durumuna getirmiş böylelikle Türkiye doğu batı enerji koridorunun batı kanadında önemli bir ülke haline gelmiştir.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangilerine yakın olması Türkiye'nin enerji nakil hattının batı kanadında önemli bir ülke olmasında etkili olmamıştır?

A) İran B) Azerbaycan
C) Bulgaristan D) Irak
E) Türkmenistan

19. Aşağıda bazı uluslararası kuruluşlar verilmiştir.

I. BM
II. İKO
III. NATO
IV. OECD
V. Dünya Bankası

Buna göre Türkiye'nin yukarıdaki kuruluşlardan hangilerine olan üyeliğinin askeri ve siyasi politikalarla bir bağlantısı yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

20. Aşağıda doğadaki tehlikelerden bazıları verilmiştir.

I. Deprem
II. Volkanizma
III. Tayfun
IV. Hortum

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde coğrafi konum ile jeolojik yapısı nedeniyle bu tehlikelerin risk taşımadığı söylenebilir?

A) İsveç B) Meksika C) Brezilya
D) Çin E) Endonezya

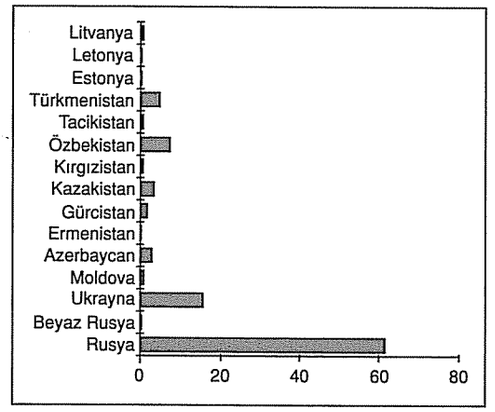
ESEN YAYINLARI

21. Nüfusun niteliğini, niceliğini ve dağılışını değiştirmeye yönelik yapılan bilinçli çalışmalara nüfus politikası denir. Ülkelerin nüfus politikaları siyasal, sosyal ve ekonomik yönleriyle ele alınmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de uygulanan nüfus politikalarının ekonomik yönlerinden değildir?

A) Demografik yatırımları azaltma
B) İş gücü ve iş olanaklarını dengeleme
C) Kişi başına düşen milli geliri artırma
D) Demografik yatırımları ekonomik yatırımlara aktarma
E) Sosyal hizmetlerin kalitesini arttırma

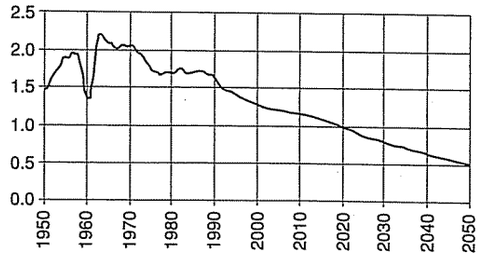
22. Aşağıda Türkiye'nin BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu) ülkeleri ile olan dış ticaret hacminin oranı verilmiştir.

Bu grafikten çıkarılabilecek aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) En fazla ihracat Ukrayna ile yapılmıştır.
B) Ukrayna ile olan dış ticaret hacmi Almanya'dan fazladır.
C) Orta Asya Türk Cumhuriyetleri içinde en fazla dış ticaret hacmi Özbekistan'ladır.
D) Azerbaycan'dan petrol alışverişi dış ticaret hacmini arttırmıştır.
E) Baltık ülkeleri ile hiç ticaret yapılmamıştır.

23. Aşağıda dünya nüfus artış oranının 1950-2000 yılındaki değişimi ve 2010-2050 yılları arasındaki tahmini nüfus artış oranı yüzde olarak verilmiştir.

Bu grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün değildir?

A) 2050 yılında nüfus artış hızı azalacaktır.
B) 1960 yılında dünya nüfusu en yüksek düzeye çıkmıştır.
C) Yıllara göre nüfus artış hızı değişimi düzenli değildir.
D) 2010 yılından sonra nüfus artış hızı sürekli azalacaktır.
E) 1960-1970 yılları arasında nüfus artış hızı en yüksek orana ulaşmıştır.

24. Aşağıda Türkiye'deki bazı bölgesel planlar verilmiştir.

I. DAP
II. ZBK
III. GAP
IV. Yeşilırmak HGP
V. DOKAP

Buna göre hangilerinin uygulama alanlarında limancılık faaliyetlerini geliştirme ve yaygınlaştırma amacı yer almaz?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) III ve IV E) IV ve V

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

Kayaçların oluşumu ve özellikleri üzerinde yer kabuğundaki değişim ve dönüşüm sürecinin büyük bir payı vardır. Bir doğal ortamda bulunan kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreci arasında yakın bir ilişki vardır.

Buna göre, kayaç türü ile oluşumunda bu kayaç türünün etkili olduğu yeryüzü şekilleri ilişkilendirildiğinde, aşağıdakilerden hangisi <u>yanlış</u> olur?

Kayaç türü	Oluşan yeryüzü şekli
A) Kalker	Traverten
B) Volkan tüfü	Peri pacası
C) Granit	Kanyon vadi
D) Kiltaşı	Kırgıbayır
E) Mercan kayaları	Atol

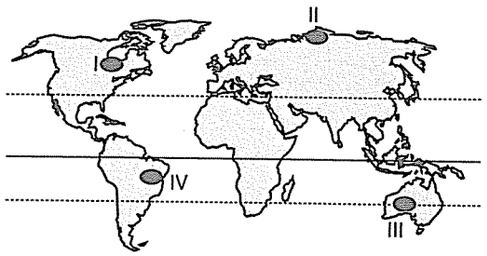
Aşağıda dört farklı kaynak türü verilmiştir.

I. Fay kaynağı
II. Artezyen
III. Karstik kaynak
IV. Gayzer

Bu kaynak türleriyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I ve IV numaralı kaynaklar yerkabuğunun kırılmaya uğradığı alanlarda görülür.
B) III. numaralı kaynak, bulunduğu ortamda kayaç türleri hakkında bilgi verir.
C) II numaralı kaynağın coğrafi dağılışı levha sınırlarına paralellik gösterir.
D) II ve IV numaralı kaynakların ortak özellikleri, suların basıncın etkisiyle yeryüzüne doğru fışkırmasıdır.
E) I numaralı kaynağın rejimi, yağış rejiminden pek etkilenmez.

3. Aşağıdaki haritada yeryüzündeki büyük biyomlardan dördü taralı olarak gösterilmiştir

Aşağıdaki biyomlardan hangisi, bu haritada <u>gösterilmemiştir</u>?

A) Savan
B) Arktik Tundra
C) Çöl
D) Soğuk nemli ormanlar (tayga)
E) Kurakçıl ormanlar, çalılık ve makiler

4. Su moleküllerinin, güneş enerjisi ve yer çekiminin etkisiyle litosfer, hidrosfer, atmosfer arasındaki hareketine su döngüsü denir. Su döngüsünün temel süreçleri buharlaşma, terleme, yoğuşma ve yağıştır. Yağışlarla yeryüzüne düşen suyun büyük bir bölümü yüzeysel akışa geçerek okyanus, deniz veya göllere taşınır. Bir kısmı ise topraktaki kanalcıklar aracılığıyla yer altı akışına geçer. Bu döngü doğal sistemler üzerinde çok yönlü etkilerde bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi, su döngüsünün doğal sistemler üzerindeki etkisine örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Kayaçlardaki fiziksel parçalanmayı ve kimyasal ayrışmayı sağlaması
B) Biyoçeşitliliği artırması
C) Bitkilerin fotosentez yapmalarını sağlaması
D) Levhaların hareket etmesini sağlaması
E) Doğadaki suyun sürekliğini sağlaması

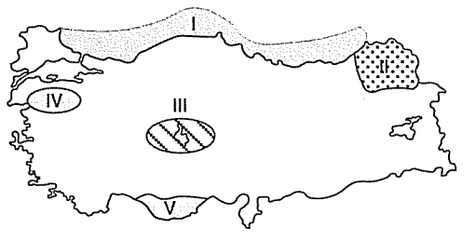
5. Türkiye'deki bitki coğrafyası konusunda araştırma yapan iki farklı bilim adamı araştırma için gittikleri yörelerde yaygın olan bitkileri, aşağıdaki tablodaki gibi rapor haline getirmişlerdir.

I. Bilim adamı	II. Bilim adamı
Geven, çoban yastığı, adaçayı, çakır dikeni, üzerlik, gelincik, çayır üçgülü, sığır kuyruğu gibi.	Tarla sarmaşığı, düğün çiçeği, kardelen, sarı çiçekli orman gülü, yumak, mine, taşkıran gibi,

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. Bilim Adamı'nın gittiği yöredeki bitki örtüsü bozkırdır.
B) I. Bilim Adamı'nın araştırma sahalarından biri İç Anadolu Bölgesi'ndeki platolar bulunabilir.
C) II. Bilim Adamı'nın araştırdığı bölgedeki bitkilerin ısı ve ışık ihtiyacı çok fazladır.
D) II. Bilim Adamı'nın gittiği yöredeki bitki örtüsü dağ çayırlarıdır.
E) II. Bilim Adamı'nın gittiği yörede yaz mevsimi serin ve yağışlı geçer.

6.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış işaretli alanlardaki yaygın hayvancılık faaliyeti ve bu faaliyette verimin artırılması için alınacak önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) I. Türkiye'de balıkçılıkta ilk sırada yer alır. Verimin artırılması için açık deniz balıkçılığının yaygınlaştırılması gerekir.
B) II'de büyükbaş hayvancılık yapılır. Süt dana kesiminin önlenmesiyle et veriminde artış sağlanır.
C) IV'te ipek böcekçiliği yaygındır. Çiftçilere uygun koşullarda kredi sağlanması üretimi artırabilir.
D) V'te kıl keçisi üretimi yaygındır. Çiftçilere hayvansal yem desteğinin sağlanmasıyla verim artırılabilir.
E) III'te koyun yetiştirciliği yaygındır. Verimin artırılması için hayvancılıkla uğraşan çiftçi sayısının ve koyun sayısının artırılması gerekir.

7. Aşağıdaki tabloda 1750 - 2005 yılları arasında kıtalara göre nüfus miktarları (milyon kişi) verilmiştir.

Yıllar	Kıta Adı				
	Afrika	Asya	Avrupa	Amerika	Okyanusya
1750	106	502	163	18	2
1800	107	635	203	31	2
1850	111	809	276	64	2
1900	133	947	408	156	6
1950	221	1402	547	339	13
1960	276	1628	661	439	16
1970	377	2050	720	532	19
1980	492	2518	778	628	23
1990	657	3018	798	769	27
2000	811	3554	809	853	31
2005	897	3800	805	875	33

Tablodaki veriler ve ön bilgilerimiz dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

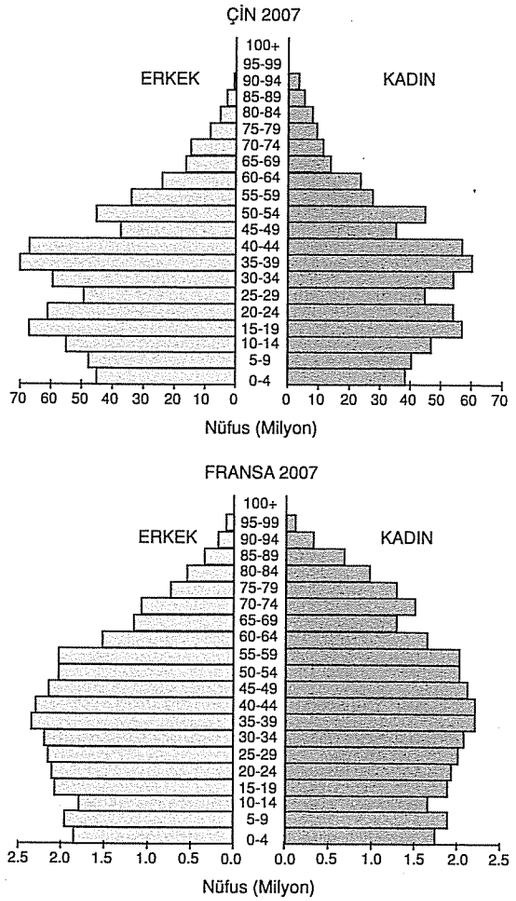
A) Nüfusu en az olan kıta Okyanusya'dır.
B) 2000 - 2005 yılları arasında nüfusu azalan tek kıta Avrupa'dır.
C) 2000 yılından itibaren Afrika'nın nüfus sayısının Avrupa'yı geçmesinin nedeni doğurganlığın daha yüksek olmasıdır.
D) 1750 - 2005 yılları arasında nüfus artış oranı en fazla olan kıta Amerika olmuştur.
E) Asya kıtasında nüfusun fazla olmasının nedeni diğer kıtalardan göç almasıdır.

8. **Aşağıda verilen hangi iki ülkenin başkentleri arasında yolculuk yapacak kişi arada oluşacak saat farkından daha fazla etkilenir ve güncel hayatta uyum sorunu yaşayabilir?**

A) Meksika – İran
B) ABD – Arjantin
C) İngiltere – Madagaskar
D) Şili – Peru
E) Kanada - Norveç

ESEN YAYINLARI

9. Aşağıda Çin ve Fransa'ya ait 2007 yılı nüfus piramitleri verilmiştir.

Buna göre, her iki ülke piramidi için,

I. Nüfus artış hızının bazı dönemlerde artıp bazı dönemlerde azalmış olması
II. Günümüzde aynı nüfus politikalarına ihtiyaç duyulması
III. 85 yaş ve üzerindeki yaş grubunda kadınların erkeklerden daha fazla olması

özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Türkiye; çok sayıda uygarlığın doğduğu ve geliştiği topraklar üzerinde yer almaktadır. Anadolu'da tarih çağlarının Hititler döneminde başladığı bilinmektedir. Bu coğrafya Frigler, Lidyalılar, Urartular, İyonlar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Türk Beylikleri ve Osmanlı Devleti gibi onlarca uygarlığa ev sahipliği yapmıştır.

Buna göre, Anadolu'nun çok sayıda medeniyete merkezlik yapması üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) İklim koşullarının elverişli olması
B) Ticaret yolları üzerinde yer alması
C) Deniz ulaşımına elverişli olması
D) Doğal kaynak potansiyelinin fazla olması
E) Kıyılardaki dağların doğu - batı yönünde uzanması

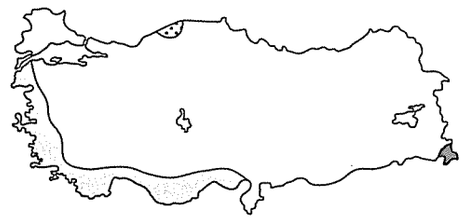
11. Aşağıdaki tabloda Hindistan ve Hollanda'yı tarımsal faaliyetler yönünden karşılaştırıcı bilgiler verilmiştir.

	Hindistan	Hollanda
Tarım alanı	169 milyon hektar	1.8 milyon hektar
Tarımda çalışan nüfus oranı	% 64	% 6
Tarımın ticaretteki yeri	Üretimde ancak ülke ihtiyacını karşılayabilmektedir.	Tarım ürünleri ihracatında dünya üçüncüsüdür.
Et ve Süt verimi	Yetersiz	Çok yüksek
Tarımsal faaliyetlerde doğaya bağımlılık.	Çok belirgin	Zayıf

Tablodaki veriler göz önüne alındığında bu iki ülkenin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin farklı olduğu kesin olarak söylenebilir?

A) Coğrafi konum
B) Yağış miktarı
C) Ortalama yükselti
D) Nüfus sayısı
E) Tarım yöntemi

12. Belirli olaylar arasında benzerliğin ve karşılıklı neden sonuç ilişkilerinin bulunduğu mekana bölge denir. Bölge sınıflandırmasında, o mekanın coğrafi birliğini oluşturan ortak özellikler belirlenir. Bölge sınırlarının belirlenmesinde beşeri ve fiziki özellikler dikkate alınır. Bu özellikler bazı bölge türlerinde sınırların değişken, bazılarında ise sınırların kalıcı olmasına neden olur.

Buna göre, yukarıdaki haritada, □, ⊡ ve ■ işaretleriyle gösterilen bölge türleri ile sınırlarının zaman içindeki değişkenlik derecesi hakkında aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

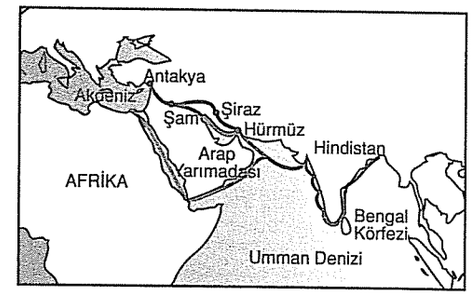
	□	⊡	■
A)	Tarım bölgesi sınırları değişken	Sanayi bölgesi sınırları sabit	Dağlık bölge sınırları değişken
B)	Maki bölgesi sınırları sabit	Maden bölgesi sınırları değişken	Seyrek nüfuslu bölge sınırları değişken
C)	Maki bölgesi sınırları sabit	Orman bölgesi sınırları sabit	Tütün bölgesi sınırları sabit
D)	Pamuk bölgesi sınırları sabit	Fındık bölgesi sınırları sabit	Tahıl bölgesi sınırları değişken
E)	Zeytin bölgesi sınırları değişken	Turizm bölgesi sınırları sabit	Sanayi bölgesi sınırları değişken

13. Depremler, sel ve taşkınlar, heyelan, volkanik patlamalar, çığ, fırtına, kasırga gibi oluşumlar normal ölçülerde gerçekleşip insana ve çevreye zarar vermediği zaman doğal olay adını alır. İnsanlara zarar verip onları etkileyecek şekilde gerçekleşen bu doğal olaylara da doğal afet denir.

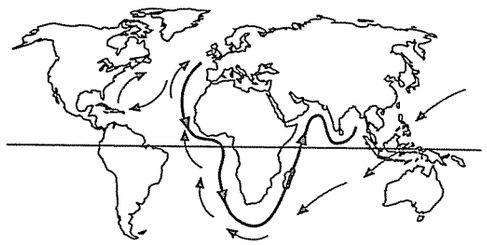
Buna göre, aşağıdaki alanlardan hangisinde gerçekleşen bir doğal olayın doğal afete dönüşmesi beklenemez?

A) Güneydoğu Asya B) Doğu Afrika
C) ABD'nin doğu kıyıları D) Antarktika
E) Akdeniz kıyıları

14. Aşağıdaki haritalardan birincisinde tarihi Baharat Yolu, ikincisinde ise Coğrafi Keşifler sonucu izlenen deniz ticaret yollarından ikisi gösterilmiştir.

Baharat Yolu

Coğrafi Keşifler

Haritalardaki veriler ve ön bilgilerimiz göz önüne alındığında, Baharat Yolu'nun ve Coğrafi Keşiflerin etkisiyle önemi artan yerler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

	Baharat Yolu'nun Etkisiyle Önemi Artan Yerler	Coğrafi Keşiflerle Önemi Artan Yerler
A)	Hürmüz Boğazı	Atlas Okyanusu
B)	Cebelitarık Boğazı	Osmanlı ve İtalya
C)	Çin Hindi	Ümit Burnu
D)	Akdeniz Limanları	Hint Okyanusu kıyıları
E)	Arap Yarımadası	Amerika Kıtası

ESEN YAYINLARI

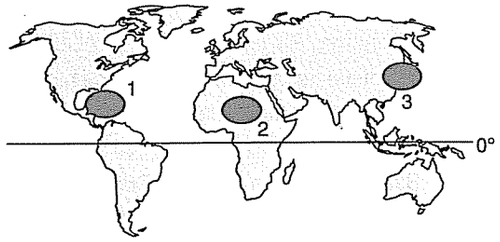
15. Aşağıda Japonya'nın çeşitli coğrafi özellikleri verilmiştir.

- Aktif volkan dağlarının ve tektonik depremlerin en çok olduğu ülkelerdendir.
- Sıcaklık genel olarak güneyden kuzeye doğru azalır.
- Doğum oranı son yıllarda hızlı bir düşüş göstermiştir.
- Adalardan oluşan bir ülke olduğundan, ülke dışına yolcu taşımacılığında daha çok hava yolu tercih edilmektedir.

Verilen bilgilerde aşağıdaki faktörlerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Coğrafi konum
B) Nüfus politikası
C) Doğal kaynak potansiyeli
D) Jeolojik yapı
E) Enlem faktörü

16. Aşağıdaki haritada doğadaki ekstrem olaylardan üç tanesinin etkili oluduğu yerlerden bazıları taralı olarak gösterilmiştir.

Bir ekstrem olayların türü, oluşumun nedenleri ile doğal ve beşeri sürece etkileri hakkında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) 1'de kasırgalar etkili olur. Oluşumunda deniz yüzey suyunun sıcak olması ile tropikal alçak basınç sistemi etkilidir.
B) 2'de kuraklık etkilidir. Oluşumunda yağışın yetersiz olması, sıcaklığın fazla olması, şiddetli buharlaşma ve dinamik yüksek basınç etkilidir.
C) 3'te tektonik depremler ve volkanizma etkilidir. Oluşumunda levha hareketleri ve etkin fay kuşaklarının bulunması etkilidir.
D) 1 ve 2'deki ekstrem olayların doğal sürece olan etkileri birbirine çok benzer. İkisinde de toprak kaymaları yaygın olarak görülür.
E) Ekstrem olayların üçü de beşeri ortama zarar vererek insanların göç etmesine, ulaşımın aksamasına, enerji kesintilerinin yaşanmasına neden olabilir.

17. Ülkelerin doğal kaynaklarından yararlanma yöntemleri gelişmişlik düzeylerine bağlıdır. Geri kalmış ülkelerde hatalı, yetersiz ve eski teknoloji kullanıldığı için doğal kaynak tüketimi ve çevresel sorunlar artmaktadır. Bu durum geri kalmış ülkelerde sürdürülebilir kullanımın sağlanamadığını göstermektedir.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi, bu genellemeye örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Taş ocaklarının patlatma yöntemiyle işletilmesi
B) Siyanürlü altın üretiminin yetersiz teknolojilerle gerçekleştirilmesi
C) Teknolojik uygulamalarla kömürün neden olduğu zararlı gaz emisyonunun azaltılması
D) Düşük kalitede kömür kullanımının yaygın olması
E) Hatalı ve aşırı orman tahribatının yaygın olması

18. Ekonomik sektörlerde ve insanın günlük yaşamında enerjiye mutlaka ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle sanayi Devrimi'nden bu yana insanın enerjiye olan bağımlılığı artarak devam etmiştir. İnsan ihtiyaçlarının çeşitlenmesi, enerji kaynaklarının kullanım alanlarını ve tüketimini artırmaktadır. Oysa doğadaki enerji kaynaklarının da bir sınırı vardır.

Sürdürülebilir kullanım, doğal kaynakların sınırlılığı ve çevresel denge gibi faktörler göz önüne alındığında, önümüzdeki dönemde aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinin <u>daha az</u> tercih edilmesi beklenir?

A) Kömür B) Güneş C) Jeotermal D) Rüzgar E) Dalga

19. Kullanım dışı kalan atık malzemelerin, çeşitli yöntemlerle ham madde olarak yeniden imalat sürecine katılmasına geri dönüşüm denir.

Aşağıdakilerden hangisi, geri dönüşüm sürecinden beklenen bir yarar <u>değildir</u>?

A) Doğal kaynak tüketimi azalır.
B) Enerji tasarrufu sağlanır.
C) Teknolojiye olan bağımlılık azalır.
D) Çevre kirliliği ve atık miktarı azalır.
E) Yeni iş alanları açılır.

ESEN YAYINLARI

20. Aşağıda üç farklı kişinin ağzından yaşadıkları bölgeleri tanıtan bilgiler verilmiştir.

- Kasabamızda arazi yapısı dağlık ve engebelidir. Bu yöredeki herkes gibi ben de ailemi hayvancılık ve tarımla geçindirmeye çalışıyorum. Tarımı daha çok el emeği ile yaptığımız için ailelerin çocuk sayısı fazladır. Ayrıca hasat dönemlerinde komşularla dayanışma içerisine girerek ürünlerimizi toplamada birbirimize yardım ederiz. Yine de yazın işçi göçü alan bir yerdir.
- Bir sahil beldesinde yaşıyorum. Kış mevsiminde nüfusu beş bine kadar düşen beldemizde, yazın nüfus altmış bini geçmektedir. Yabancı turistlere hitap eden bir yer olduğu için çoğumuz, otellerde iş bulabilmek için yabancı dil öğreniyoruz. Yöresel ürünler turistlerin ilgisini çekmektedir.
- Yaşadığım şehir maden yönünden zengin olduğu için çok sayıda fabrika bulunmaktadır. Nüfusun büyük bir bölümü fabrikalarda çalışmaktadır. Hayatımız belirli bir düzende devam etmektedir. İşçi ihtiyacı oldukça yurdun dört bir yanından göç alır.

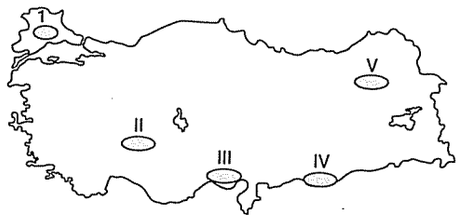
bu üç bölgenin,

I. İş gücü göçü almaları
II. Ekonomik faaliyetler
III. Yaşam tarzı
IV. Kültürel özellikler
V. Coğrafi özellikler

özelliklerinden hangisi bakımından <u>benzer</u> oldukları söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

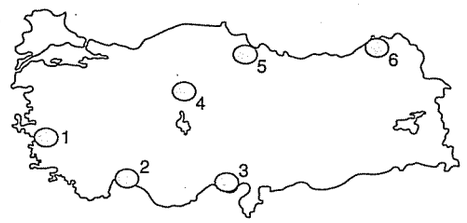
21. Kar yağışının fazla, karın yerde kalma süresinin uzun ve yükseltinin fazla olduğu yerler kış sporlarına elverişlidir.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış alanlardan hangisinin kış turizmi potansiyelinin daha fazla olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış taralı alanların sahip oldukları ulaşım ağları için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) 6 numaralı nokta dışındaki bütün noktalar hava-alanına sahiptir.
B) Verilen liman şehirleri içerisinde hinterlandı en geniş olan 1, en dar olan 6'dır.
C) 1, 3 ve 4 nolu noktalar kara yollarının kavşak noktası olan şehirlerindendir.
D) Verilen noktaların tümü demir yolu ağına sahiptir.
E) Kara yolu yapım maaliyetinin en fazla olacağı yerler 2 ve 6 dır.

23.

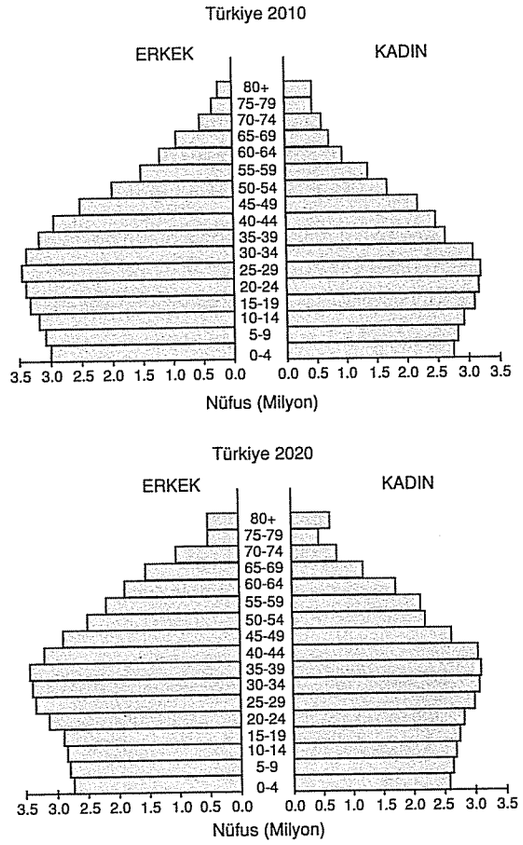
- Eşit yükselti aralıklarıyla çizilirler.
- Aralık değeri ölçekle doğru orantılıdır.
- İzohipslerin sık geçtiği yerlerde eğim fazla (dik yamaç), seyrek geçtiği yerlerde ise eğim azdır.
- İzohipslerde nokta bir yükseltiyi ifade eder.
- Çevresine göre çukurda kalan yerler içe doğru bir ok işaretiyle gösterilirler. Çukurluk okun başladığı yerden bittiği yere kadar devam eder.
- İzohipslerin çakıştığı çok dik yamaçlarda özel işaretler kullanılır.
- İzohipsler akarsuların olduğu yerlerde " V" şeklini alır. "V" nin sivri ucu kaynağı gösterir. Açık ucu ise akarsuyun akış yönünü gösterir.
- "V" şekli sadece akarsuların aktığı alanlarda görülür.
- Akarsuyun iki kenarındaki yükselti değerleri aynıdır.
- Birbirini çevrelemeyen iki eş yükselti eğrisinin yükselti değerleri aynıdır.

İzohips yöntemiyle çizilmiş haritalar hakkında verilen bilgilerden kaç tanesi <u>yanlıştır</u>?

A) 4 B) 3 C) 2 D) 6 E) 5

ESEN YAYINLARI

24. Aşağıda nüfus projeksiyonuna göre çizilmiş Türkiye'nin 2010 ve 2020 yılı tahmini nüfus piramidi verilmiştir.

Buna göre, 2010 - 2020 yılları arasında meydana gelebilecek nüfus artışının <u>olumsuz</u> sonuçlarından birinin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

A) 80 ve üstü yaş grubunda kadınların daha fazla olması
B) Çocuk oranının azalması
C) Nüfusun yaşlanma sorununun ortaya çıkması
D) Ortalama yaşam süresinin uzaması
E) Yaş grupları arasındaki farkın azalması

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Yıl boyunca sıcak ve nemlidir. Bitki örtüsü daima yeşil kalabilen, yayvan yapraklı, saçak köklü, yaş halkaları geniş olan, uzun boylu ağaçlardır. Şempanze, orangutan, goril, yarasa, kartal, yılan, kurbağa gibi hayvanlar çoktur.

Yukarıda özellikleri verilen biyom türü aşağıdakilerden hangisidir?

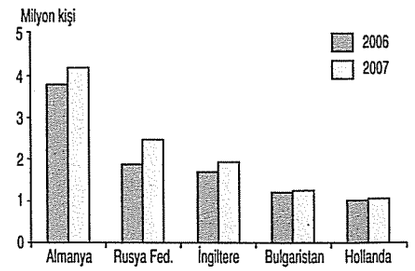
A) Savan
B) İğne yapraklı orman
C) Tropikal yağmur ormanı
D) Çalı
E) Tundra

2. Antalya'dan yola çıkan turist kafilesi Nevşehir Kapadokya Yöresine, oradan Adıyaman'da Nemrut Kommagene Krallığı harabelerine oradan Doğu Karadeniz'de Sümela Manastırına, oradan İstanbul'a oradan da Antalya'ya dönmüşlerdir.

Yolculuklarında helikopter kullanan turist kafilesi yolculuk başından sonuna kadar hangi yönlere hareket etmiştir?

A) Kuzey – Güney – Kuzeybatı - Doğu – Doğu
B) Güneydoğu – Güney – Kuzey – Batı – Güney
C) Güneydoğu – Doğu – Kuzey – Batı – Güney
D) Kuzeydoğu–Güneydoğu–Kuzey–Batı–Güney
E) Kuzeydoğu – Kuzeybatı - Doğu – Batı – Doğu

3. Aşağıda Türkiye'nin 2006 ve 2007 yıllarında bazı ülkelerden aldığı turist sayısı verilmiştir.

Bu grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün değildir?

A) Verilen tüm ülkelerden gelen turist sayısı 2007 yılında artmıştır.
B) Bulgaristan ve Hollanda'nın Türkiye'ye 2006 ve 2007 yılında yolladıkları turist miktarları arasındaki fark en azdır.
C) Gelen turist sayısında azalma olmaktadır.
D) Gelen turist sayıları arasındaki en fazla fark Almanya ve Hollanda arasındadır.
E) 2007 yılında gelen turist sayısı Rusya'da İngiltere'den daha fazla olmuştur.

4.

Yukarıda Türkiye'deki demir yolu ağının verildiği haritaya bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bütün kıyı bölgelerde demir yolunun olduğu
B) Doğu Karadeniz kıyılarında demir yolu ağının olmadığı
C) Van Gölünün iki kıyısında demir yolu ulaşımının yapıldığı
D) Yurtdışına sadece iç bölgelerden ulaşım sağlandığı
E) Kıyı bölgeler içerisinde en fazla demir yolu ağının Ege Bölgesi'nde olduğu

5. Kendini alanında geliştirmiş, kariyer sahibi kişilerin ülkelerini bırakıp başka ülkelere göç etmesine "beyin göçü" denir.

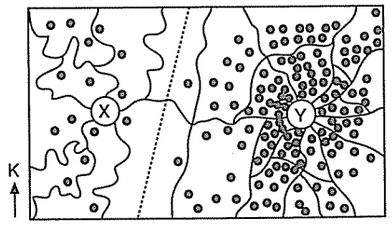
Aşağıdakilerden hangisi beyin göçünü önlemeye yönelik çalışmalardan biri olamaz?

A) Çalışmalara destek olmak
B) İç göçü özendirmek
C) Gelir seviyesini iyileştirmek
D) Devlet desteğini artırmak
E) Ar–ge çalışmalarına büyük kaynak aktarmak

6. **Aynı yükseltiden uydudan alınacak tek bir fotoğrafta aşağıda verilen alanlardan hangisinin tamamının gösterilmesi olanaksızdır?**

A) Afrika Kıtası
B) Büyük okyanus
C) Antarktika
D) Avustralya
E) Karayib Denizi

7. Aşağıdaki haritada bir bölgede yer alan "X" ve "Y" şehirlerinin nüfusu, bölgede yer alan kara yolu ağının durumu verilmiştir.

Haritadaki bilgilerden faydalanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) X'te nüfus yoğunluğu Y'den azdır.
B) Y merkezinde yerşekilleri daha sadedir.
C) İki merkeze de her yönden ulaşılabilmektedir.
D) Kent sınırlarına yaklaşıldıkça nüfus artar.
E) X merkezi çevresinde yol yapım maliyeti daha yüksektir.

8. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında,

I. çalışan nüfusun sektörlere dağılışı,
II. toplam nüfusun yaş gruplarına dağılımı,
III. nüfus yoğunluğu,
IV. ülke alanının genişliği,

verilerinden hangilerine dayanarak yorum yapılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

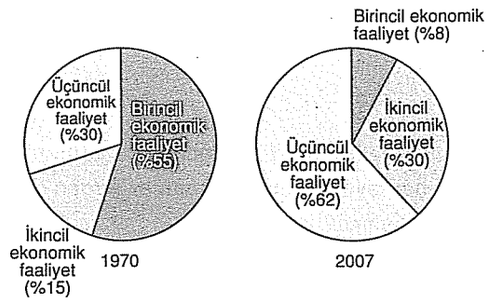
9. Aşağıda 2000 yılında Türkiye'ye ait bazı bilgiler verilmiştir.

Nüfusu	: 67 853 315 kişi
Alanı	: 783 562 km²
Nüfus artış oranı	: 18,28
Yaş bağımlılık oranı (65 + yaş)	: 8,83
Yaş bağımlılık oranı (0-14 yaş)	: 46,27

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Aritmetik nüfus yoğunluğuna
B) Toplam yaş bağımlılık oranına
C) Nüfusun nerelerde yoğunluk kazandığına
D) Bir önceki sayıma göre nüfusun artıp artmadığına
E) Yaşlı nüfusun mu, çocuk nüfusun mu daha fazla olduğuna

10. Aşağıdaki grafiklerde bir ülkenin 1970 ve 2007 yıllarındaki aktif nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı verilmiştir.

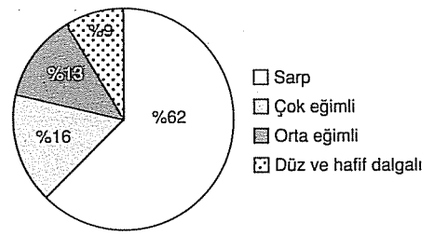
Buna göre 2007 yılında görülen bu değişimde;

I. Tarım alanlarının azalması
II. Ekonomik gelişmenin artması
III. Tarım dışı sektörlerin gelişmesi
IV. Tarımın ticaretteki öneminin yok olması

gibi faktörlerden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) II ve IV

11. Aşağıdaki grafikte Türkiye arazisinin eğim durumu verilmiştir.

Grafikteki bilgilere dayanarak;

I. Tarım
II. Hidroelektrik üretimi
III. Sanayi
IV. Ulaşım
V. Bitki çeşitliliği

ekonomik faaliyetlerinden hangilerinin bu durumdan olumlu etkilenebileceği söylenebilir?

A) I ve III B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve IV

ESEN YAYINLARI

12. Aşağıdaki tabloda Ekinoks ve gündönüm tarihlerinde bazı alanlardaki öğle vakti gölge yönleri verilmiştir.

Tarih	21 Mart 23 Eylül	21 Haziran	21 Aralık
Ekvator	Oluşmaz	1	Kuzey
Yengeç Dönencesi	Kuzey	Oluşmaz	2
Oğlak Dönencesi	Güney	Güney	3
Türkiye	4	Kuzey	Kuzey

Boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılırsa tablo doğru tamamlanmış olur?

A) Kuzey – Oluşmaz – Kuzey – Güney
B) Güney – Kuzey – Oluşmaz – Güney
C) Oluşmaz – Güney – Kuzey – Kuzey
D) Kuzey – Güney – Oluşmaz – Güney
E) Güney – Kuzey – Oluşmaz – Kuzey

13. I. Yellov Stone Milli Parkı
II. Avustralya Set Resifleri
III. Klimanjaro Milli Parkı
IV. Çin Seddi
V. Machu Pichu Antik Kenti

Yukarıda verilen doğal miraslardan hangilerinin korunması biyoçeşitliliğin devamı açısından diğerleri kadar önem taşımamaktadır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

14. 2004'te Endonezya adalarında oluşan deprem birçok adanın sular altında kalmasına can ve mal kayıplarının büyük boyutlara ulaşmasına ve hatta dünyanın dönüş hızının bir mikro saniye kısalmasına neden olmuştur.

Buna göre depremin burada oluşma nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Aktif levha hareketleri
B) Kırık hatlarının varlığı
C) Adalarda epirojenik hareketlerin görülmesi
D) Yeryüzünün hareketli bölgelerinde bulunması
E) Genç oluşumlu araziler olması

15. I. Gıda maddeleri
II. Giyim
III. Kimyasal maddeler
IV. Sanayi ürünleri

Yukarıda verilen ekonomik faaliyet türlerinden hangileri ülkemizde turizm bölgelerinin artan talebine bağlı olarak büyük tüketim merkezlerinden biri haline gelmesinde etkilidir?

A) II ve III B) I ve II C) III ve IV
D) II ve IV E) I ve III

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz

16. **Aşağıda verilen uygarlıklardan hangisi Anadolu'da kurulmadığından Anadolu'nun çok zengin bir tarihi mirasa sahip olmasında etkisi en azdır?**

A) Hititler B) Urartular C) Frigler
D) Lidyalılar E) Sümerler

17. **Aşağıda kara yolu ulaşımı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi ulaşımı etkileyen beşeri faktörlerdendir?**

A) Akarsular ulaşımın vadi yamaçlarından sağlanmasında etkilidir.
B) Doğu bölgelerdeki dağlık arazi ulaşım faaliyetlerini kısıtlar
C) İç Anadolu Bölgesi'nde yol yapım maliyeti düşüktür.
D) Altyapının yetersiz olması ulaşım faaliyetlerini olumsuz etkiler
E) Kıyılarımızda kuzey güney yönlü ulaşım zor sağlanır.

18. I. Birecik
II. Karkamış
III. Kemer
IV. Adıgüzel
V. Sarıyar

Yukarıda verilen barajlardan hangileri GAP ile hayata geçmiş barajlardandır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

19. I. Travertenler
II. İshak Paşa Sarayı
III. Komagene Kalıntıları
IV. Yerebatan Sarnıcı
V. Peri bacaları
VI. Kızören Obruğu

gibi Türkiye turizm çekiciliklerinden hangileri doğal oluşumludur?

A) I, III ve IV B) I, V ve VI C) II, III veV
D) III, IV ve V E) I, IV ve VI

20. AB'nin Çevre Politikası, hem çevrenin sadece bölgesel değil küresel etkileri olan bir alan olması, hem de insanlığın ve dünyamızın geleceğini çok yakından ilgilendirmesi nedeniyle özel bir önem taşımaktadır.

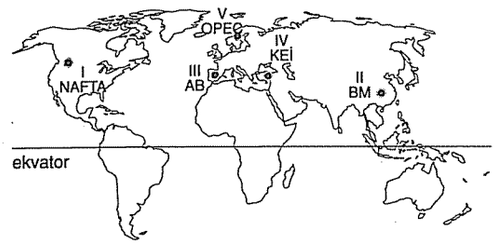
Buna göre AB'nin bir çevre politikası geliştirmiş olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Çevre kirliliğinin siyasi sınırların dışına taşması
B) Üye ülkelerde uygulanan farklı çevre politikalarını ortak bir politikada birleştirme isteği
C) Doğal yaşam koşullarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlama isteği
D) İnsan yaşamının sağlıklı bir şekilde sürmesini sağlama isteği
E) Milli park sayısındaki artışın beklenenden fazla olması

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

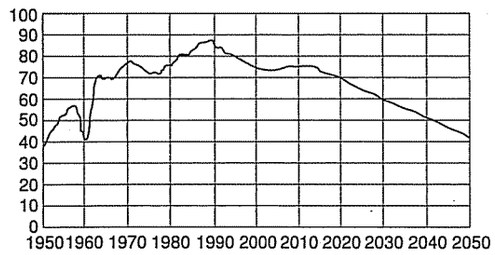
21. Aşağıdaki dünya haritasında bazı alanlar bağlı oldukları ulusal veya bölgesel kuruluşa göre işaretlenmiştir.

Buna göre hangisinin yanlış işaretlendiği söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Aşağıda dünya nüfusunun 1950-2000 yılındaki değişimi ve 2010-2050 yılları arasındaki tahmini değişim miktarı milyon kişi olarak verilmiştir.

Bu grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün değildir?

A) En yüksek nüfus değişimi 1990 yılında olmuştur.
B) 2050 yılında dünya nüfusu azalacaktır.
C) Yıllara göre dünya nüfus miktarındaki değişim düzenli değildir.
D) Nüfus miktarlarındaki değişim arasındaki en fazla fark 1950 ve 2050 yılları arasında olacaktır.
E) 2020'den sonra nüfus miktarının değişim miktarı sürekli azalacaktır.

23. Fiziki haritalarda renkler yükseltileri ifade eder. Yeşil renk alçak yerleri, sarı renk orta yükseklikteki yerleri, kahverengi renk yüksek yerleri, mavi renk suları, beyaz renk ise buzulları gösterir.

Buna göre dünya fiziki haritasında en fazla hangi renk kullanılır?

A) Mavi B) Kahverengi C) Beyaz
D) Yeşil E) Sarı

24. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de erozyonun çok olduğuna kanıt gösterilemez?**

A) Akarsuların bulanık akması
B) Delta ovalarının hızlı gelişmesi
C) Çıplak kayalık alanların çoğalması
D) Taş evlerde artış görülmesi
E) TEMA gibi vakıfların üyelerinin hızla artması

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

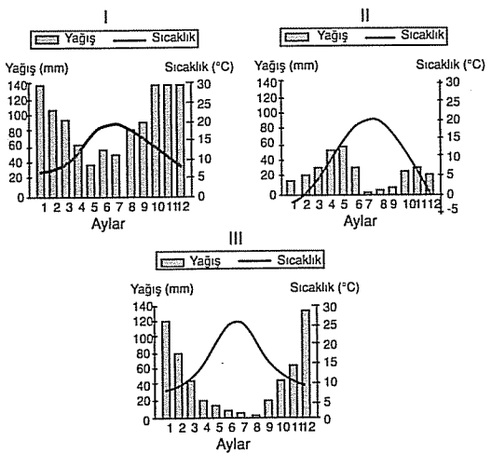
1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Yeryüzündeki kayaçlar; akarsular, rüzgarlar, buzullar gibi dış kuvvetler ve yer kabuğu hareketlerinin etkisiyle sürekli aşınıp biçim değiştirir. Farklı yüzey şekillerinin oluşması ile kayaç özellikleri arasında yakın bir ilişki vardır. Genel olarak kolay aşınan ve parçalanan kayaçlar alçak ve belirgin olmayan yüzey şekilleri oluştururken, aşınmaya karşı dirençli olan kayaçlar, çevresine göre yüksek ve belirgin yer şekilleri meydana getirir.

Buna göre, aşağıdaki kayaçlardan hangisinin yaygın olarak bulunduğu ortamda diğerlerine göre daha yüksek ve belirgin yer şekilleri oluşturduğu söylenebilir?

A) Kum B) Andezit C) Alüvyon D) Tüf E) Jips

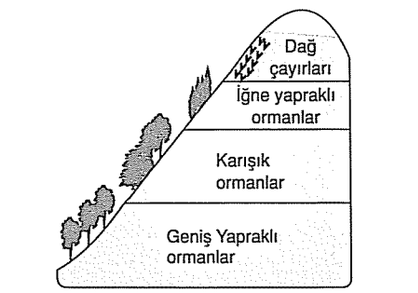
2. Aşağıda Türkiye'deki üç farklı merkeze ait sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.

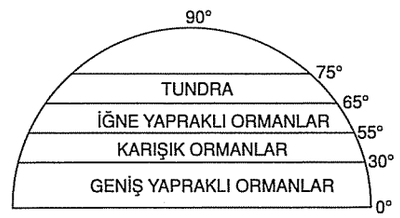
İklim koşulları ile tarım ve hayvancılık faaliyetleri arasındaki ilişki dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) I'de tarımda sulama ihtiyacı azdır.
B) Yıl içerisinde tarım yapabilme süresinin en uzun olduğu III. tür.
C) II'de temel geçim kaynağı büyükbaş hayvancılıktır.
D) III'te kış ılıklığı isteyen ürünlerin üretimi kolaydır.
E) I'de yaz kuraklığı isteyen ürünler yetişmez.

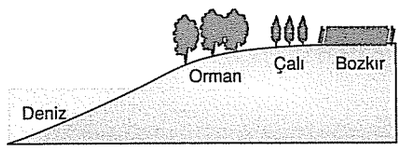
3. Aşağıdaki kesitlerde, çeşitli faktörlerin etkisiyle oluşan bitki kuşakları gösterilmiştir.

I.

II.

III.

Bitkilerin yeryüzündeki coğrafi dağılışını belirleyen faktörler göz önüne alındığında, kesitlerdeki bitkilerin farklı kuşaklar şeklinde sıralanmasında etkili olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yükselti	Nem	Toprak çeşidi
B)	Yükselti	Enlem	Nem
C)	Enlem	Yükselti	Nem
D)	Nem	Enlem	Toprak çeşidi
E)	Yükselti	Enlem	Beşeri faktörler

4. Bitki ve hayvan türlerinin hayatlarını devam ettirebilmeleri için bulundukları ortamın iklim koşullarına uyum sağlamalarına adaptasyon denir. Canlıların çevre ile uyum içinde olması, onların yaşama ve üreme şansını artırır.

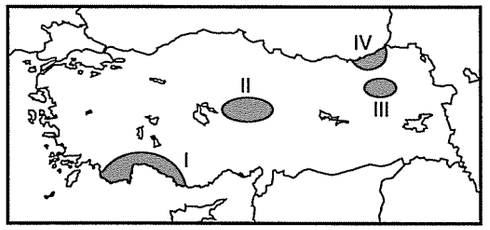
Buna göre,

I. Bir bölgedeki ağaçların hakim rüzgar yönüne göre şekillenmesi
II. Yarasa, yılan, kokarca gibi hayvanların gündüzleri serin bir ortamda geçirip geceleri ortaya çıkması
III. Maki formasyonundaki bitkilerin çoğunlukla küçük ve sert yapraklı olması
IV. Kutuplarda yaşayan memelilerin kulak, burun gibi vücut çıkıntılarının küçük olması
V. Tropikal yağmur ormanlarındaki bitkilerin çoğunun geniş ve gözenekli yapraklılara sahip olması

durumlarından hangisi bir adaptasyon örneği sayılmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki toprak tiplerinden dördü numaralarla gösterilmiştir.

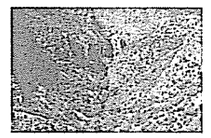

Buna göre, aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I'deki toprakların üst horizonunda organik madde azdır.
B) II'deki topraklar tahıl tarımına ve küçükbaş hayvancılığa elverişlidir.
C) Türkiye'de yayılış alanı en dar olan toprak türlerinden biri III nolu alanda yer alır.
D) IV'te yıkanmış, çay ve kivi tarımına oldukça elverişli topraklar bulunur.
E) Alüvyal topraklar yönünden en zengin alanlar I ve IV 'tür.

6. Akarsuların yatakları boyunca akarken sahip oldukları enerjiye hidrolik enerji denir. Akarsulardaki bu enerjiden yararlanarak elektrik üretmek için biriktirmeli ve biriktirmesiz hidroelektrik santraller kurulur. Biriktirmeli hidroelektrik santrallerde akarsuların önü setlerle kapatılıp, su baraj denilen göletlerde biriktirilir. Bir akarsu yatağında biriktirmeli hidroelektrik santralinin kurulabilmesi için suyun birikebileceği bir çanağın olması yani topografyanın uygun bir baraj haznesine sahip olması gerekir. Ancak topoğrafik koşullar uygun olsa bile biriktirmeli santrallerin inşa edileceği yerlerde ekolojik, tarihi, turistik, yerleşim alanları ve verimli tarım alanlarının zarar görmemesine de özen gösterilmelidir.

Buna göre, aşağıdaki görsellerde verilen ortamlardan hangisinin biriktirmeli hidroelektrik santrali kurulmasına daha elverişli olduğu söylenebilir?

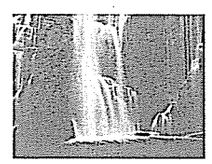
A)

Dar ve derin vadi

B)

Peri bacası

C)

Delta ovası

D)

Çağlayan

E)

Menderes

7. Yağışların azalması, sıcaklık, buharlaşma, bilinçsiz ve aşırı su tüketimi, kaçak kuyular, göl ve derelerin kuruması gibi nedenlerden dolayı Konya Havzası'nın yer altı suyu giderek azalmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun çevresel sonuçlarından biri değildir?

A) Obruk oluşumunun artması
B) Tarımsal verimin azalması
C) Tarım alanlarının çoraklaşması
D) Yer altı su seviyesinin düşmesi
E) Ekili dikili alan oranının artması

ESEN YAYINLARI

8. Aşağıda tarihte meydana gelen çeşitli göç hareketleri hakkında hikayeler verilmiştir.

I. Orta Asya'da yaşayan bir Türk boyunun reisiyim. Hayvancılıkla ve avcılıkla geçiniyoruz. Ancak yağışın azalmasıyla otlaklarımız azaldı ve artık hayvanlarımızı besleyemez duruma geldik. Bu nedenle, bizimle aynı durumda olan çeşitli Türk boylarıyla beraber batıya doğru göç etmeye karar verdik.

II. Asya Hun devletinde bir boy beyiyim. Kalabalık bir nüfusa sahip olan Çin İmparatorluğu bir yandan topraklarımıza akınlar düzenlerken, öte yandan devletimizi içten çökertmek için iç işlerimize karışıp bizi huzursuz etmektedir. Bu durum bizi göçe zorlamıştır.

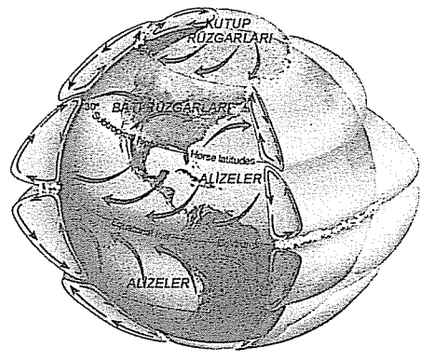
III. İspanyalı bir denizciyim. Denizlere açılıp yeni yerleri ele geçirme hevesimi kralımız da destekliyor. Kralımızdan aldığım desteklè, okyanusu aşıp Amerika kıtasına ulaşmayı ben de başardım. Buranın zengin madenlerinden kralımıza götürdüğüm hediyeler, İspanya'dan çok sayıda insanın bu yeni kıtaya göç etmesini hızlandırdı.

IV. Bilgisayar alanında eğitim almış bir Pakistanlıyım. Ülkemde beni tatmin edebilecek iş olanağı bulamadığım için, İngiltere'deki bir firmadan aldığım iş teklifini kabul ettim.

Bu göç hikayeleri, göçlerin nedenleriyle ilişkilendirildiğinde aşağıdakilerdin hangisi doğru olur?

	I	II	III	IV
A)	Doğal	Ekonomik	Siyasi	Doğal
B)	Doğal	Siyasi	Sosyal	Ekonomik
C)	Doğal	Ekonomik	Ekonomik	Siyasi
D)	Siyasi	Doğal	Sosyal	Siyasi
E)	Ekonomik	Siyasi	Doğal	Sosyal

9.

Yukarıda şekilde verilen Alize, Batı ve Kutup rüzgarlarının saparak ilerlemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Dünyanın kutuplardan basık olması
B) Dünyanın küresel bir şekle sahip olması
C) Dünyanın yıllık hareketi
D) Dünya ekseninin eğik olması
E) Dünyanın günlük hareketi

ESEN YAYINLARI

10. Bir ülkedeki nüfusun niteliği, niceliği ve dağılımı gibi değişkenleri etkilemeye yönelik bilinçli, programlı çalışmalara nüfus politikası denir. Ülkeler genel olarak bu değişkenler doğrultusunda nüfus artışını artırıcı veya azaltıcı nüfus politikaları izlemektedir. Bu nüfus politikalarından ikisinin de hem olumlu hem olumsuz sonuçlarının olduğu bilinmektedir.

Buna göre, nüfus artış hızını azaltıcı politika uygulayan bir ülkenin aşağıdaki sorunlardan hangisiyle karşı karşıya kalması <u>beklenmez?</u>

A) Yaşlı nüfus oranının artması
B) Doğal kaynak tüketiminin artması
C) İş gücü açığının artması
D) Ticari faaliyetlerin zarar görmesi
E) İş gücünde dışa bağımlılığın artması

11. Bir ülkedeki tarım, hizmet ve sanayi sektörlerinin kurulup gelişmesi ile doğal kaynaklar arasında yakın bir ilişki vardır. Rusya gibi yeterli sermaye ve doğal kaynağa sahip olan gelişmiş ülkeler, doğal kaynaklardan verimli bir şekilde yararlanır. Oysa doğal kaynağı bol ancak sermaye ve teknik bilgi yönünden zayıf olan Nijerya gibi ülkelerin gelişme seviyesi düşüktür.

Aşağıdakilerden hangisi, doğal kaynak yönünden çok fakir ancak sermaye, iş gücü ve teknoloji yönünden zengin olduğu için ham madde ihtiyacını dışarıdan karşılayabilen ülkelere örnektir?

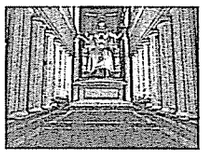
A) Japonya B) Fransa C) İran D) Moğolistan E) İtalya

12. Dünyadaki önemli eserlerin "Dünyanın Yedi Harikası" şeklinde sıralanması M.Ö 2. yüzyılda olmuştur.

Aşağıdaki görsellerde verilen bu eserlerden hangisi günümüze kadar varlığını koruyabilmiştir?

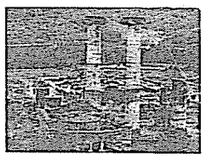
A)

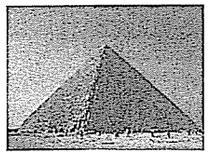
(Rodos Heykeli)

B)

(Zeus Heykeli)

C)

(Babil'in Asma Bahçeleri)

D)

(Artemis Tapınağı)

E)

(Keops Piramidi)

ESEN YAYINLARI

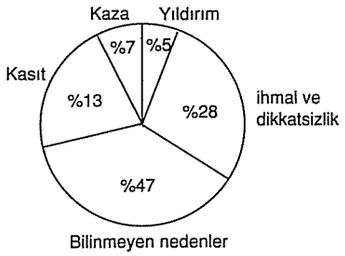
13. Bir ülkenin coğrafi verilerine göre, dış politikanın oluşturulmasına ve yönlendirilmesine jeopolitik denir. Ülkelerin Jeopolitiğinde değişmeyen unsurlar, zaman faktörü ve değişen unsurlar olmak üzere çeşitli faktörler etkilidir. Aşağıda Osmanlı Devleti döneminde, Cumhuriyet kurulduktan sonra ve günümüzde Türkiye'nin jeopolitik konumuyla ilgili bazı örnekler verilmiştir.

I. Sahip olduğu askeri güç ve Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde halifelik makamının alınması Osmanlı Devleti'nin önemini artırmıştır.
II. İpek Yolu, İstanbul Boğazı ve Akdeniz limanları Osmanlı Devleti'ni uluslararası ticarette avantajlı bir konuma getirmiştir.
III. Coğrafi Keşiflerden sonra özellikle Asya ile Avrupa arasındaki ticaret kara yolundan, yeni bulunan deniz yollarına kaydı. Bu durum daha çok Osmanlı Devleti'nin kontrolünde olan İpek Yolu'nun, Baharat Yolu'nun, Boğazların ve Akdeniz limanlarının önemini azalttı.
IV. Bir yarımada şeklinde olan Türkiye su potansiyeli bakımından bölgesinde avantajlı ülkelerden biridir.
V. Cumhuriyet kurulduktan sonra, II. Dünya Savaşı'nı izleyen ABD ile Sovyet Rusya arasındaki rekabetin bir yansıması olan Soğuk Savaş yıllarında, ABD ile müttefik olmak için NATO'ya üye olmuştur.
VI. 1990'lı yıllardan itibaren Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın dağılmasıyla Soğuk Savaş dönemi de sona erdi.
VII. Türkiye iklim çeşidi ve bitki türleri yönünden bölgesinin en zengin ülkesidir.
VIII. Günümüzün temel enerji kaynakları olan petrol ve doğal gaz kaynakları yönünden zengin olan ülkelere komşudur. Bu özelliğiyle giderek bir enerji nakil terminali ve ulaşım koridoru konumuna gelmektedir.
XI. Ülkemiz Asya - Avrupa ve Afrika kıtaları arasında bir köprü durumundadır.

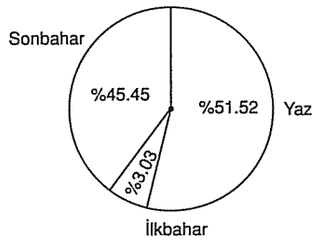
Bu örnekler jeopolitikte etkili olan değişmeyen unsurlar ve değişen unsurlarla ilişkilendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi <u>yanlış</u> olur?

	Değişmeyen uns.	Değişen uns.
A)	IV	I
B)	VII	II
C)	III	XI
D)	VII	VIII
E)	XI	V

14. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'deki orman yangınlarının çıkış nedenleri ve mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir.

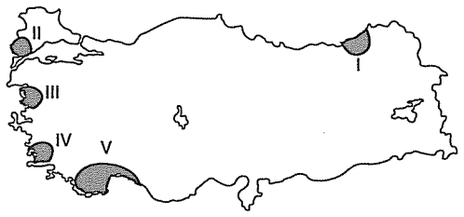

Türkiye'de orman yangınlarının çıkış nedenleri

Türkiye'de orman yangınlarının mevsimlere göre dağılımı

Grafiklerdeki veriler göz önüne alındığında aşağıdaki Türkiye haritasında numaralanmış taralı alanlardan hangisinde orman yangını riskinin daha az olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. **Türkiye'nin doğal ve beşeri özellikleri göz önüne alındığında,**

- Tarihten bu yana ulaşım üzerindeki önemini korumuş olan
- Ulaşım sistemlerinin birbirini tamamlamasına ve alternatif ulaşım sistemlerine ortam sağlayan

faktörün aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

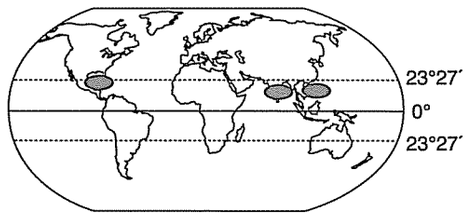
A) İklim
B) Dağların uzanış yönü
C) Akarsu vadileri
D) Ekonomik faaliyetler
E) Coğrafi konum

16. Etkili arazi kullanımı konusunda araştırma yapan bir şehir planlamacısı" Konya şehrindeki hava kirliliğinin en önemli nedeni, şehirde kurulan organize sanayi bölgelerinin hâkim rüzgâr yönü üzerinde yer almasıdır" sonucuna ulaşmıştır.

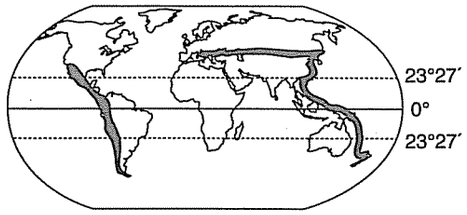
Buna göre, arazi planlamasının yapılacağı bölgede göz önüne alınması gereken fiziki unsurlar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

A) Yağış özelliği (miktarı, tipi, rejimi)
B) Toprağın yapısı ve jeolojik özellikler
C) Hakim rüzgar yönü
D) Sıcaklık farkı
E) Nüfus artış hızı

17. Aşağıdaki haritalarda iki farklı doğal afetin etkili olduğu yerlerden bazıları taralı olarak gösterilmiştir.

I. Harita

II. Harita

Numaralı haritalarda gösterilen doğal afetler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I. Harita	II. Harita
A)	Kasırgalar	Tektonik depremler
B)	Çığ	Heyelan
C)	Kasırgalar	Sel ve taşkın
D)	Kuraklık	Tektonik depremler
E)	Kasırgalar	Erozyon

18. Dünya nüfusunun yaklaşık yarısını oluşturan kırsal nüfus; geçim türü tarım yapan nüfus ve ticari tarım yapan nüfus olarak iki gruba ayrılabilir. Aşağıdaki tablolarda bu grupları tanıtıcı kısa bilgiler verilmiştir.

Geçim Türü Tarım Yapan Nüfus
∘ Yeryüzünün az gelişmiş veya gelişmekte olan bölgelerindeki çiftçileri kapsar. ∘ Yoğun insan emeğine dayanır. ∘ Tarımla geçinen insan sayısı çoktur. ∘ Tarımsal üretim aile ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. ∘ Kalabalık nüfuslu ülkelerde yaygındır.

Ticari Tarım Yapan Nüfus
∘ Modern sanayinin ve ekonominin geliştiği yerlerdeki çiftçileri kapsar. ∘ Tarım alanı dar, tarımla uğraşan nüfus oranı azdır. ∘ Tarım modern yöntemlerle yapıldığı için birim verimi çok yüksektir. ∘ Sanayiye ham madde sağlayan ürünlerin üretimine öncelik verilir. ∘ Üretim ürünün satışına yöneliktir.

Buna göre, tablolarda tanıtılan tarım nüfuslarına örnek olabilecek ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Geçim Türü Tarım Yapan Nüfus	Ticari Tarım Yapan Nüfus
A)	Hindistan	Çin
B)	Hindistan	Hollanda
C)	Çin	ABD
D)	Brezilya	Hindistan
E)	Japonya	İran

19.
- Kıtalar arasındaki yolcu ve yük taşımacılığında en ekonomik yol .....I..... dur.
- Oto yol uzunluğunda ilk sırada yer alan kıta .....II.....dır.
- Hava yolu ulaşımının en yaygın ve en gelişmiş olduğu ülke .....III.....dir.
- Asya'da demir yolu ağının ve sistemlerinin en gelişmiş olduğu ülke .....IV..... dır.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan numaralı yerleri tamamlayacak en uygun ifadeler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Deniz yolu, Amerika, Japonya, Türkiye
B) Deniz yolu, Avrupa, Japonya, Hindistan
C) Demir yolu, Avrupa, İngiltere, Japonya
D) Deniz yolu, Avrupa, ABD, Japonya
E) Hava yolu, Avrupa, ABD, Rusya

20. Doğal çevrenin ve doğal kaynakların belli bir sınırı vardır. İnsanlar tarih boyunca, doğal kaynakları sınırsızmış gibi düşünüp bilinçsizce tüketmişlerdir. Bu durum çevre tahribatını artırarak ekolojik dengeyi bozmuştur. Aynı süreç besin zinciri için de geçerlidir. Doğal denge içinde besin zincirinin bir halkası yok edildiğinde, bazı canlı türleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalır. Yine her ortamın belirli bir atık (katı, sıvı, gaz) taşıma kapasitesi vardır. Bu sınır aşılırsa, bu ortam kendisini yenileyemez hale gelir ve orada çevre sorunları başlar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin beslenme halkalarını ve doğal çevrenin taşıma kapasitesini olumsuz yönde etkileyen faktörlerden biri olduğu söylenemez?

A) Hızlı nüfus artışı
B) Sanayileşme
C) Rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımı
D) Şehirleşme
E) Fosil yakıt kullanımı

ESEN YAYINLARI

21. Doğal, beşeri ve ekonomik özellikleri bakımından benzerlik gösteren alanlara coğrafi bölge denir. 1941 yılında toplanan 1. Türk Coğrafya Kongresi'nde Türkiye 7 coğrafi bölgeye ayrılmıştır. Kongre'de coğrafi bölge sınırları belirlenirken ülkemizin genel şekli, yeryüzünün hakim çizgileri, arazinin yapısı, iklim, bitki örtüsü, nüfusun dağılışı ve ekonomik faaliyetlerin çeşidi gibi kriterler dikkate alınmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi, bölgelerin oluşturulma gerekçelerinden biri değildir?

A) Bölge özelliklerini tanıyarak ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmak.
B) Türkiye coğrafyasının öğrenilmesi ve öğretilmesini kolaylaştırmak
C) Yönetimi ve sorunların çözümünü kolaylaştırmak
D) Bölge ayrımını netleştirmek
E) Bölgelerin kapsadığı il sayısını dengelemek

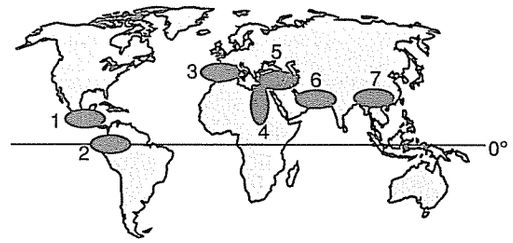
22. Bir bölgede yağışların beklenenin altında olması, şiddetli buharlaşmanın etkili olması, tarımın tamamen sulamaya dayalı olması, sulama sistemlerinin yetersiz olması, fosil yakıt kullanımının iklimi etkilemesi gibi nedenler su kaybını artırarak kuraklığa neden olur. BM'nin Dünya Gıda Programı kapsamındaki kuraklık mağduru insan sayısı 1996'da 3 milyonken, 2000 yılında bu sayı 16 milyona ulaşmıştır. Dünya Gıda Programı'nın raporunda önümüzdeki 20 yıl içinde dünya nüfusunun yarısının su kıtlığıyla karşı karşıya olacağı belirtiliyor. Kuraklık en çok Hindistan, Çin, Afganistan gibi Asya ülkeleri ile Sahra Altı Afrika ülkelerinde etkili olmaktadır.

Buna göre, kuraklığın doğal sürece olan etkileri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Göl sularının çekilmesi
B) Bitki örtüsünün azalması
C) Sanayi üretiminin azalması
D) Ekolojik dengenin bozulması
E) Balık türlerinin zarar görmesi veya yok olması

ESEN YAYINLARI

23. Aşağıdaki haritada numaralanmış alanlar, ilk kültür merkezlerinin ortaya çıktığı yerleri ve yayılış alanlarını göstermektedir.

Buna göre, ilk kültür merkezlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörler ve bu merkezlerin uygarlık adına yaptıkları katkılar için aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

A) 1, 2 ve 4 numaralı alanlarda yer alan medeniyetler, coğrafi konumlarından dolayı dış etkenlere fazla açık olmamışlardır.
B) Verilen kültür merkezlerinin tümünün ortak özelliği genel olarak iklimin elverişli olduğu bir kuşakta yer almalarıdır.
C) Merkezlerden çoğunun ortaya çıkışında ve yayılma yönünde akarsular ve verimli tarım alanları belirleyici olmuştur.
D) Medeniyetlerin çoğu Kuzey Yarım Küre'nin orta kuşağında kurulmuştur.
E) Verilen medeniyetlerin tümünün ortak özelliği maden yönünden zengin olmaları ve kalıcı mimari yapılar oluşturmalarıdır.

24. Dünya genelinde etkili olabilen çevresel sorunlara küresel çevre sorunları denir.

Ortaya çıkmalarında etkili olan faktörler dikkate alındığında;

I. Çarpık kentleşme
II. Ozon seyrelmesi
III. Asit yağmurları
IV. Küresel ısınma
V. Kuraklık

sorunlarından hangisinin diğerlerinden farklı nedenlere bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Her mevsim nemli, yazları sıcak, kışları ılıktır. Bitki örtüsü olumsuz kış mevsiminde yapraklarını döken ağaçlardır. Kartal, ayı, geyik, sincap, fare, sürüngenler, kuş türleri, çoktur.

Yukarıda özellikleri verilen biyom türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Savan
B) Tundra
C) Ilıman yapraklarını döken ormanı
D) Çalı
E) Tropikal yağmur ormanı

2. **Aşağıda yerleşme hakkında verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Alüvyal delta ovalarında tarım şehirleri kurulur.
B) Dağınık yerleşmeler yağışın bol olduğu engebeli alanlarda kurulur.
C) Yerleşmeler Muson, Akdeniz, okyanusal, savan ikliminde diğer iklimlerden fazladır.
D) Orta kuşakta yüksek yerler yerleşmeye daha uygundur.
E) Kudüs, Mekke, Vatikan gibi kentlerin gelişmesinde dini faktörler etkilidir.

3. Aşağıdaki tabloda 1923 yılından 2003 yılına kadar 10 yıllık aralıklarla Türkiye'nin dış ticaret verileri gösterilmiştir.

Yıllar	İhracat (1000 $)	İthalat (1000 $)	Dış ticaret dengesi (1000 $)	Dış ticaret hacmi (1000 $)	İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
1923	50.790	86.872	-36.082	137.662	58.5
1933	58.065	45.091	12.974	103.156	128.8
1943	196.734	155.340	41.394	352.074	126.6
1953	396.061	532.533	-136.472	928.594	74.4
1963	368.087	687.616	-319.529	1.055.703	53.5
1973	1.317.083	2.086.216	-769.133	3.403.299	63.1
1983	5.727.834	9.235.002	-3.507.168	14.962.836	62.0
1993	15.345.067	29.428.370	-14.083.303	44.773.436	52.1
2003	47.252.836	69.339.692	-22.086.856	116.592.528	68.1

Bu tablodaki bilgiler dikkate alındığında aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) 1943 yılına kadar Türkiye'nin dış ticaret açığı yoktur.
B) Dış ticaret hacmi 1933'ten sonraki her dönemde artmıştır.
C) İhracatın ithalatı karşılama oranının en düşük olduğu yıl 1923'tür.
D) İthalat giderlerimiz 1983 yılında 1993 yılına gelinceye kadar yaklaşık 3 kat artmıştır.
E) Dış ticarette dengenin sağlanması için ithalatı daha da artırmak gerekir.

ESEN YAYINLARI

4. İstanbul'dan yola çıkan bir turist grubu 2150 m. yükseklikte Nemrut Dağı üzerine kurulan ve yükseltisi 10 m.yi aşan heykellere sahip Kommagene medeniyetini ziyaret etmek istemektedir.

Buna göre;

I. Bitlis
II. Ankara
III. Bingöl
IV. Malatya
V. Adıyaman
VI. Mardin

illerinden hangilerinden geçerek bu medeniyetin kalıntılarına kısa yoldan ulaşabilir?

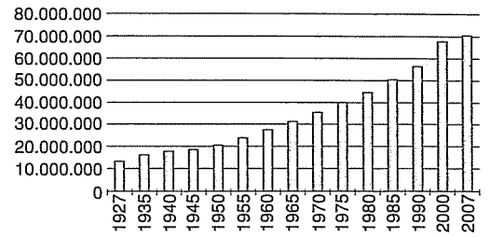
A) I, III ve VI B) II, IV ve V
C) III, IV ve IV D) I, III ve VI
E) II, V ve VI

5. Bilim adamları sınırlı olan doğal kaynakların hızla tü kendiğini ve çeşitliliğinin azaldığını, alternatif kaynaklar bulunmadığı takdirde çevre sorunlarının yaşanacağını dile getirmektedir.

Buna göre bilim adamları çevre sorunlarının temelinde aşağıdakilerden hangisinin varlığını ortaya koymaktadır?

A) Nüfusun hızla artmasını
B) Fosil yakıtları
C) Sanayileşmeyi
D) Ozon tabakasının delinmesini
E) Küresel ısınmayı

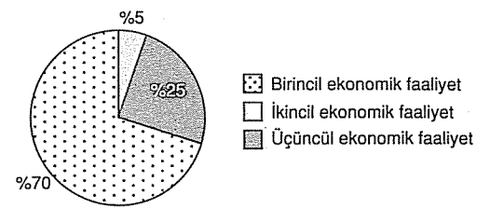
6. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin sayım yılları arasındaki nüfus miktarları verilmiştir.

Grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) En az nüfus 1945 yılındadır.
B) Nüfus sürekli artmıştır.
C) Her yıl nüfusu artırmaya yönelik politikalar izlenmiştir.
D) Kırsal kesimden kentlere yoğun göç yaşanmıştır.
E) Kadın başına doğum oranı sürekli artmıştır.

7. Aşağıda dünya üzerindeki herhangi bir ülkede aktif nüfusun ekonomik faaliyetlere göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre bu ülkede aşağıdaki meslek gruplarından hangisinin çoğunlukta olabileceği söylenemez?

A) Öğretmen B) Fabrikatör C) Turizimci
D) Polis E) Çiftçi

ESEN YAYINLARI

8. Sıcak suda plankton, soğuk suda ise oksijen çok olur. Bu yüzden sıcak ve soğuk su akıntılarının karşılaşma alanları balıklar için elverişli alanlardır.

1. Golf Stream
2. Labrador
3. Brezilya
4. Peru
5. Benguela
6. Kalifornia
7. Alaska

Yukarıda verilen akıntılardan hangileri birbirleriyle karşılaşarak o alanda oksijen ve plankton varlığıyla balıklar için daha elverişli ortam hazırlar?

A) Yalnız 1 ve 2 B) 1, 2 ve 3, 4
C) Yalnız 4 ve 5 D) 3, 4 ve 5, 6
E) 1, 2 ve 6, 7

9. Aşağıda günümüz koşullarında dünyada gözlemlenen bazı durumlar verilmiştir.

I. Fosil yakıtların kullanımı artıyor.
II. Klimanjaro Dağlarının buzulları eriyor.
III. Kutuplarda yaşayan kutup ayılarının nesli tükeniyor.
IV. Doğal afetlerde artışlar görülüyor.
V. Ekosistemler değişiyor.

Bu duruma yol açan temel etmenin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

A) Buzulların erimesi
B) Tarım alanlarının genişlemesi
C) Tatlı suların azalması
D) Artan nüfusun ihtiyaçları
E) Bitki tahripleri

10. Türkiye'de kırsal kesimlerdeki konut yapı malzemesi; taş, ahşap ve kerpiç olarak sınıflandırılabilir.

Türkiye'de ahşap yapı malzemesinin çok kullanıldığı deniz kıyısındaki bir köy için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yağış miktarı fazladır.
B) Ormanlık alan fazladır.
C) Balıkçılık, ormancılık önemli geçim kaynaklarıdır.
D) Günlük, yıllık sıcaklık farkı çoktur.
E) Güneşlenme süresi azdır.

11. Aşağıda tabloda yerleşilebilen kıtalardaki dünya doğal mirası listesi verilmiştir.

	Kültürel	Doğal	Karma	Tehlikede
K.Amerika	49	28	1	3
G.Amerika	39	19	2	2
Avrupa	294	24	6	3
Afrika	62	32	3	16
Asya	139	31	6	9
Avustralya	0	13	5	0

Tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yerleşilebilen tüm kıtalarda kültürel miras vardır.
B) Doğal mirasların bir kısmı tehlikededir.
C) Afrika'daki doğal mirasların çoğu kültüreldir.
D) Kültürel ve doğal mirasların çoğuna aynı kıta sahiptir.
E) Yerleşilebilen kıtalardan en az doğal mirası olan kıta Avustralya'dır.

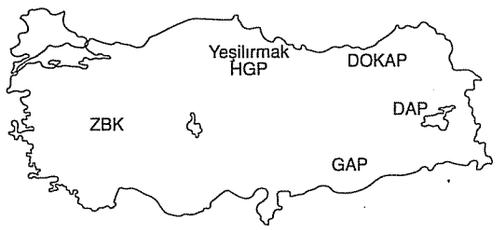
12. Dünya güneş etrafında elips şeklinde bir yörüngede 365 gün 6 saatte bir döner. 365 günden arta kalan 6 saatler 4 yılda bir gün eder ve şubat ayı bu yüzden 3 yıl 28, 4. yıl 29 gün sürer.

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi dünyanın elips şeklindeki yörüngesinin ortaya çıkardığı sonuçlardan biri değildir?

A) Güneş ışınları dönenceler arasına iki kez dik düşer.
B) Dünyanın güneşe uzaklığı değişir.
C) Dünyanın güneş etrafındaki dönüş hızı değişir.
D) Eylül ekinoksu 2 gün gecikir.
E) Mevsim süreleri farklılık gösterir.

ESEN YAYINLARI

13. Aşağıdaki Türkiye haritasında bölgesel planların uygulama alanları verilmiştir.

Bu projelerden hangisinin yeri yanlış verilmiştir?

A) Yeşilırmak HGP
B) DAP
C) ZBK
D) DOKAP
E) GAP

14. **Aşağıda verilen medeniyetlerden hangilerinin tarihsel süreçte Anadolu'nun jeopolitiğinden yararlandığı söylenemez?**

A) Sümerler ve Hititler
B) Lidyalılar ve İyonlar
C) İnkalar ve Mayalar
D) Bizanslar ve Romalılar
E) Hititler ve Urartular

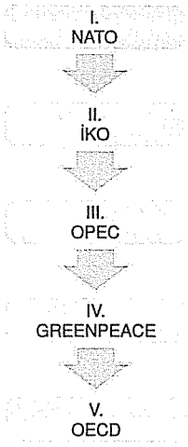
15.

Yukarıda aşamaları verilen piramit aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Geri dönüşüm piramidi
B) Besin akışı piramidi
C) Enerji piramidi
D) Atık yönetimi piramidi
E) Popülasyon değişim piramidi

16.

Yukarıdaki örgütlerden hangisi çevre bilincinin korunması ve savunulması amacıyla kurulmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

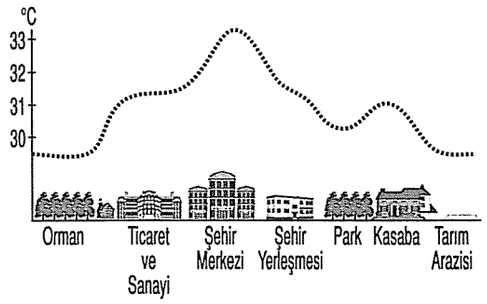
17. Yirminci asrın başından itibaren modern tarıma geçilmesi ve sanayileşmenin hızlanması ile birlikte, toprak kirliliği de bir çevre sorunu olarak ortaya çıkmaya başlamıştır. Daha önceki asırlarda kullanılan güç ve enerji kaynaklarının yetersiz olması, nüfusun azlığı, endüstrileşmenin henüz gelişmemesi sebebiyle diğer çevre faktörlerinde olduğu gibi toprakta da herhangi bir kirlenme söz konusu değildi. Özellikle yirminci yüzyılın ortalarına doğru hızlı nüfus artışı ile birlikte, tarım ve diğer alanlardaki sanayi ve teknolojinin hızla gelişmesine paralel olarak toprak kirliliği de artmaya başlamıştır. Toprak kirliliği her geçen gün daha da ciddi boyutlara ulaşan önemli çevre problemlerinden birisini oluşturmaktadır.

Paragrafa göre toprak kirliliğindeki artışın temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Bitki örtüsü tahribinin artması
B) Teknolojik gelişmeler
C) Enerji kaynaklarının bilinçsiz kullanımı
D) Bölgesel ticaretin artması
E) Taş ocaklarının artması

ESEN YAYINLARI

18. Aşağıdaki grafikte aynı iklim bölgesindeki şehir ve kırsal kesimde öğleden sonraki sıcaklıkların dağılımı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu grafikten çıkarılabilecek doğru bir sonuç değildir?

A) Bina sayısındaki artış ısınmanın azalmasına neden olmaktadır.
B) Aynı iklim bölgesindeki sıcaklık dağılımı eşit olmayabilir.
C) Kırsal alanda öğleden sonraki ısınma daha azdır.
D) Şehir merkezleri çevresine göre daha fazla ısınmaktadır.
E) Şehirleşme artışı sıcaklık artışını tetiklemektedir.

19. 1. Fay hatları
2. Demir çelik fabrikası
3. Taşkömürü
4. Jeotermal enerji
5. Aydın – Germencik
6. Zonguldak

Yukarıda verilen kelimeleri birbiri ile ilişkili olanların 2 grup halinde ayrılmış şekli aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) 1, 3, 5 ve 2, 4, 6
B) 2, 3, 4 ve 1, 5, 6
C) 1, 5, 6 ve 2, 3, 4
D) 1, 2, 3 ve 4, 5, 6
E) 1, 4, 5 ve 2, 3, 6

20.

Merkez	Gerçek alan	İzdüşüm alan
I	105 km²	100 km²
II	60 km²	54 km²
III	12 km²	10 km²
IV	55 km²	50 km²
V	33 km²	30 km²

Yukarıda gerçek ve izdüşüm alanları verilen beş merkezden hangisinin aynı ölçeklerle çizilmiş haritasında bozulma oranı en az olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

21. İtalya'nın Vigenella köyü dağlar arasındaki bir vadide yer aldığından güneş ışığını görememe sıkıntısını aşmak için maliyeti fazla olan bir ayna düzeneği kurmuştur.

Bu paragraftaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Ayna düzeneğinin pahalı olduğuna
B) İtalya'nın tamamen dağlık bir ülke olduğuna
C) İnsan faaliyetlerinin doğal çevreyi etkileyebildiğine
D) Güneş ışığının bazı faaliyetlerde gereksiz olduğuna
E) Dağlık alanlarda güneşlenme süresinin uzun olduğuna

22. Patates üreticileri bu yılda ellerinde kalan patates için devletin önerdiği miktardan memnun kalmadılar. Bu durumdan yeterince mağdur olan çiftçiler gelecek yıl için patates üretimi dışındaki tarımsal faaliyetlere yöneleceklerini dile getirdiler.

Yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Patates her zaman tüketilmeyen bir üründür.
B) Pazarlama üretimi etkiler.
C) Patates tüketimi azdır.
D) Devlet patates üretimine karşıdır.
E) Çiftçiler patates üretiminden sürekli zarar görür.

ESEN YAYINLARI

23. Güneydoğu Anadolu Projesi, kısaca GAP, Fırat ve Dicle Nehirleri üzerinde yapımı öngörülen barajlar, hidroelektrik santralleri ve sulama tesislerinin yanı sıra kentsel ve kırsal altyapı, ulaştırma, sanayi, eğitim, sağlık ve diğer sektörlerin gelişmesini ve hizmetlerini kapsayan entegre projedir. GAP mevcut sulama ve enerji üretimi kapasitesi ile gerçekleştiğinde, doğa ve tarihsel-kültürel çevrenin yanında bunlardan soyutlanması mümkün olmayan toplumsal yapı ve ilişkiler üzerinde de önemli etkilerde bulunacak. Birçok yerleşim alanı, tarihi eser ve tarım alanı sular altında kalacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek doğru bir yargı <u>değildir</u>?

A) GAP gerçekleştiği alanda ekonomik ve sosyal alanda gelişimi sağlayacaktır.
B) Projenin olumsuz yönleri de olacaktır.
C) Doğal kaynak kullanımına çevre duyarlılığının göz ardı edildiği bir projedir.
D) Proje bu bölgeden diğer bölgelere göçü artıracaktır.
E) Proje birçok sektörün gelişmesine neden olacaktır.

24. Aşağıda Türkiye'nin ve turizmde önemli bir konuma sahip bazı ülkelerin 2019 yılında turizmdeki tahmini büyüme oranı ve istihdamı verilmiştir.

	2019 Yılı	
	Büyüme oranı	İstihdam
İspanya	+1,3	+1,0
Yunanistan	+3,5	+2,6
İtalya	+2,0	+0,8
Mısır	+4,5	+2,0
Türkiye	+4,1	+2,7

Buna göre bu tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) En fazla istihdam oranı Türkiye'de olacaktır.
B) İspanya istihdamda gerileyecektir.
C) Mısır'ın turizm gelirleri Yunanistan'dan daha fazla olacaktır.
D) İtalya'nın istihdam miktarı büyüme hızından fazla olacaktır.
E) Küresel ısınma İspanya turizmini kötü etkileyecektir.

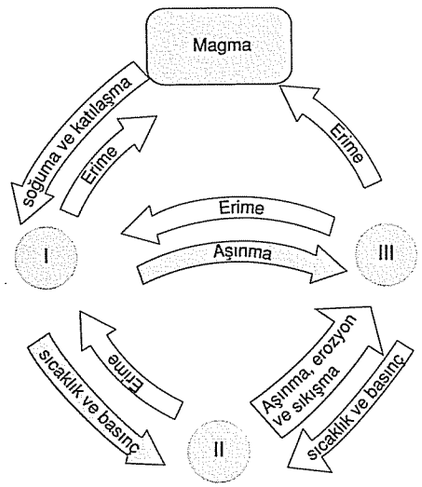
ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Doğadaki bütün kayaçların kökeni magmadır. Magmanın çeşitli ortamlarda soğuyup katılaşmasıyla püskürük kayaçlar oluşur. Tortul kayaçlarla metamorfik kayaçların kaynağı ise püskürük kayaçlardır. Belirli doğal ortamlarda kayaçların birbirine dönüşmesiyle gerçekleşen sürece kayaç döngüsü denir.

Aşağıdaki kavram haritasında kayaç döngüsü ile ilgili süreçlerden bazıları verilmiştir.

Buna göre I, II ve III numaralı ortamlarda oluşması beklenen kayaçlara aşağıdakilerden hangisi örnek <u>verilemez</u>?

	I	II	III
A)	Granit	Mermer	Linyit
B)	Bazalt	Traverten	Obsidyen
C)	Andezit	Gnays	Kalker
D)	Gabro	Elmas	Kumtaşı
E)	Volkan tüfü	Şist	Jips

2. Su, karbon, oksijen, azot, fosfor gibi inorganik maddelerin, sürekli olarak cansız ortamdan alınıp, canlı unsurlar arasına aktarıldıktan sonra, cansız ortama geri verilmesi sürecine madde döngüsü denir. Bu döngüdeki herhangi bir aksama, ekosistemin dengesini bozar. Çünkü, her ekosistemin ham madde varlığı sınırlıdır ve yerine konmadığı taktirde tükenmeye mahkumdur. İnsanların olumsuz faaliyetleri sonucunda döngülerin bozulması, canlı yaşamını tehlikeye sokar.

Buna göre insanların,

I. Rüzgar gücünden ve güneşten enerji üretmesi
II. Doğal bitki örtüsünü tahrip etmesi
III. Petrol, kömür ve odun tüketiminin hızla artması
IV. Endüstriyel atıklar ve tarımdaki suni gübreleme sonucu göl sularına taşınan azot tuzlarının artması
V. Akarsu yataklarına baraj yapması

faaliyetlerinden hangisinin madde döngüsüne zarar vermesi <u>beklenmez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda ekosistemi oluşturan ögelerden dördü hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

- Güneşten aldıkları enerjiyi besin enerjisine çevirerek tüm canlılar için besin kaynağı oluştururlar.
- Bitki ve hayvan kalıntılarını parçalayarak yeniden canlıların kullanımına sunarlar.
- Yağ, karbonhidrat, protein ve vitamin gibi maddelerden oluşur. Canlı dokularda veya ölü bitki ve hayvan atıklarında bulunur.
- Yaşamı için gerekli besini, ot yiyen hayvanları tüketerek karşılar.

Buna göre, ekosistemin aşağıdaki ögelerinden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Organik B) Etçil tüketiciler
C) İnorganik D) Ayrıştırıcılar
E) Bitkiler

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

4. Aşağıda beş farklı bitki topluluğu tanıtılmıştır.

I. Çok sık ve gür ormanlardır. Yağış rejimine bağlı olarak yaz aylarında yeşillenen bu ormanlar kışın yapraklarını döken ağaçlardan oluşur. Tanıtıcı ağacı teak ağacıdır.
II. Uzun boylu otlardan ve seyrek ağaçlardan oluşur. Yağış rejiminin etkisiyle yazın yeşeren bu gür otlar, kış kuraklığıyla sararmaya başlar.
III. Soğuğa dayanıklı kısa boylu otsu bitkiler, likenler ve alglerden oluşur. Kısa ve serin geçen yaz mevsiminde yeşeren bitkilerdir.
IV. Zeytin, defne, mersin, zakkum gibi bodur ağaçlardan ve çalılardan oluşur. Genellikle sert yapraklı ve yıl boyunca yeşil bitkilerdir.
V. Sıcaklık düşük olduğu için iğne yapraklı ağaçlardan oluşur. Yayılış alanlarında yağışın en fazla olduğu mevsim yaz, en az olduğu mevsim ise kıştır.

Yukarıdaki bilgiler göz önüne alındığında, tanıtılan bitki topluluğunun adı, oluşumunda etki olan iklim tipi ve görülebileceği ülkelerden biri ilgili aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlış</u> olur?

(Aşağıdaki seçeneklerde bitki toplulukları, I'den V'e doğru sırasıyla verilmiştir.)

	Bitki Topluluğu	İklim tipi	Görülebileceği Ülke
A)	Muson orm.	Muson	Hindistan
B)	Savan	Savan	Kenya
C)	Tundra	Karasal-nemli	Türkiye
D)	Maki	Akdeniz	G Afrika C.
E)	Tayga	Sert karasal	Rusya

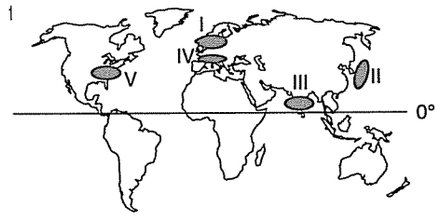
5. Şehirler kuruluş amaçlarına, yürüttükleri faaliyetlerin sosyoekonomik özelliklerine, kuruldukları sahalara ve çevresi ile olan ilişkilerine göre farklı fonksiyonlar göstermektedir. Bu fonksiyonların başlıcaları ekonomik, kültürel ve idari – siyasi fonksiyonlardır. Şehirlerin dünyadaki etkileri ile nüfus ve fonksiyonel özellikleri arasında güçlü bir ilişki vardır. Bu nedenle şehirlerin etki alanı farklılık göstermektedir.

Buna göre şehirlerin etki alanı; yerel etki, bölgesel etki ve küresel etki alanı şeklinde sınıflandırıldığında, aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	Etki Alanı Yerel	Etki Alanı Bölgesel	Etki Alanı Küresel
A)	Essen	Roma	Mekke
B)	Tokyo	Paris	Samsun
C)	Moskova	Kahire	Şam
D)	İstanbul	Bayburt	New York
E)	Artvin	Şam	New York

ESEN YAYINLARI

6. Aşağıdaki haritada yeryüzünde nüfus yoğunluğunun fazla olduğu bölgeler numaralarla gösterilmiş-

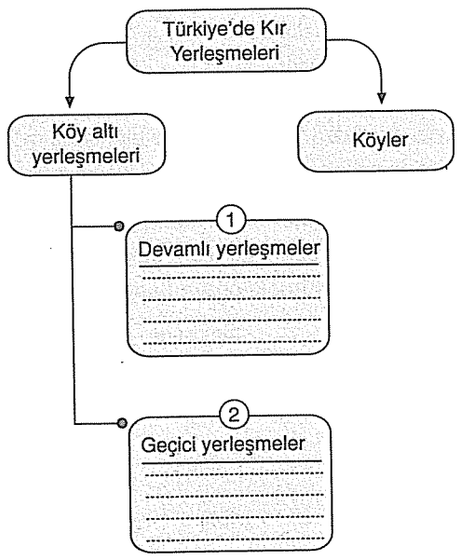

Buna göre, numaralı bölge ile nüfus yoğunluğunun fazla olma nedeni eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi <u>yanlış</u> olur?

	Bölge	Nüfuslanma Nedeni
A)	I	Sanayileşme
B)	II	Sanayileşme
C)	V	Sanayileşme
D)	IV	Sanayileşme ve iklim
E)	III	Sanayileşme

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Aşağıda Türkiye'de kır yerleşmeleri ile ilgili kavram haritası verilmiştir.

Buna göre, 1 ve 2 numaralı kutucuklara aşağıdakilerden hangisi yazılırsa kavram haritası yanlış olur?

	1	2
A)	Oba	Divan
B)	Çiftlik	Ağıl
C)	Mahalle	Kom
D)	Mezra	Dam
E)	Divan	Yayla

8. **Dünyanın en yoğun deniz yolu trafiğine sahip olan Kuzey Atlantik Yolu;**

I. Kuzey ve Güney Amerika
II. Doğu Afrika
III. Kuzeybatı Avrupa
IV. Güneydoğu Asya
V. Avustralya

güzergahlarından hangileri arasında yer alır?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) III ve IV E) IV ve V

9. Aşağıda farklı ekonomik faaliyetlerle geçimini sağlayan kişilere ait tanıtıcı bilgiler verilmiştir.

I. Yaşadığım yer yeraltı kaynakları ve sanayi kuruluşları yönünden zengindir. Ben bir demir - çelik fabrikasında çalışıyorum. Komşularımdan biri beyaz eşya üreten bir fabrikada, biri de kimya fabrikasında çalışıyor.

II. Bulunduğum şehirde halkın büyük bir bölümü geçimini deniz turizminden sağlıyor. Ayrıca pazarlama, bankacılık ve iletişim alanlarında çalışanların sayısı da az değil.

III. Yaşadığım yerde toprağın verimli olması ve iklim koşullarının elverişli olması nedeniyle tarımla uğraşmak çok cazip. Ayrıca besicilik ve arıcılıkla geçinenler de yaygın.

Bu tanıtıcı bilgiler ekonomik faaliyetlerin temel özellikleri yönünden gruplandırıldığında, aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	I	II	III
A)	İkincil faaliyetler	Üçüncül faaliyetler	Birincil faaliyetler
B)	İkincil faaliyetler	Birincil faaliyetler	Üçüncül faaliyetler
C)	Üçüncül faaliyetler	İkincil faaliyetler	Birincil faaliyetler
D)	Birincil faaliyetler	İkincil faaliyetler	Üçüncül faaliyetler
E)	Birincil faaliyetler	Üçüncül faaliyetler	İkincil faaliyetler

10. İnsanın doğal kaynakları keşfedip kullanması üzerinde bilinç düzeyi, çevreyi algılaması, ihtiyaçlarının giderek çeşitlenmesi ve teknolojinin gelişmesi gibi faktörler etkilidir.

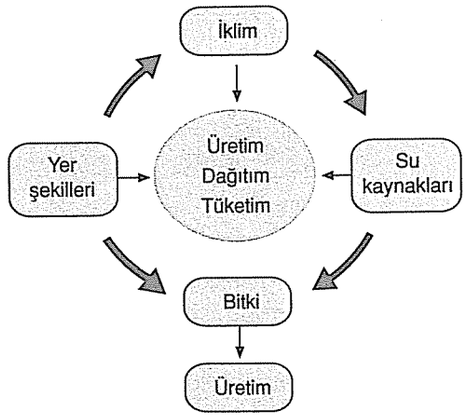
Buna göre, insanların aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisinin kullanımını diğerlerine göre daha geç keşfettiği söylenebilir?

A) Havanın iletkenlik özelliği
B) Maden kömürü
C) Doğal gaz
D) Petrol
E) Orman

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

11. Aşağıdaki kavram haritasında iklim, yer şekilleri, su kaynakları ve bitki örtüsü gibi doğal unsurlarla üretim, tüketim ve dağıtım faaliyetleri arasındaki ilişkiler gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki örneklerden hangisinde verilen ilişkinin yanlış olduğu söylenebilir?

A) Yükseltisi fazla olan serin yerler zengin otlaklara sahiptir. Bu nedenle süt üretimine elverişlidir.
B) Arazinin yüksek ve engebeli olması ulaşım maliyetini artırarak, ürünün dağıtımını zorlaştırır.
C) Sıcaklığın fazla olması çiftliklerden fabrikaya süt taşıma maliyetini azaltır.
D) Bir işletmenin üretim faaliyetine devam edebilmesi için belirli oranda suya ihtiyaç duyulur.
E) Bitki çeşitleri sanayiye ham madde kaynağı oluşturabilir.

12. İnsan faaliyetleri ekolojideki karbon, azot, oksijen ve su döngeleri üzerinde etkili olmaktadır. Nüfusun artmasıyla beraber teknoloji ve doğal kaynak tüketiminin artması bu döngülerin bazı süreçlerini bozmakta veya kesintiye uğratmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen insan faaliyetlerinden hangisinin karbon döngüsüne zarar vermesi beklenmez?

A) Ulaşım B) Sanayileşme
C) Şehirleşme D) Erozyonla mücadele
E) Orman yangınları

13. I. Başlıca geçim kaynağımız tahıl tarımı ile küçükbaş hayvancılıktır. Ancak makineleşmeyle verimi artırmaya çalışsak da, sulama sorunumuz çözülemediği için beklediğimiz verimi alamıyoruz. Hatta kuraklığın etkili olduğu yıllarda masraflarımızı bile karşılamakta zorlanıyoruz.

II. Yaşadığım yer dağlık ve çok engebeli olduğu için tarımsal faaliyetlerde hala insan emeğine, hayvan gücüne ve basit aletlere ihtiyaç duyuyoruz. Ayrıca tarıma elverişli toprağımız da yetersiz. Yıl boyunca yağışlı bir hava var. Komşularımızın çoğu büyükbaş hayvancılıkla geçinmeye çalışıyor.

III. Yaşadığım bölgedeki çiftçiler çok şanslı çünkü toprak ve iklim koşulları faaliyet çeşidinin artırılmasını kolaylaştırmaktadır. Zeytin, pamuk, sebze gibi çok gelir getiren ürünler üretilebildiği gibi arıcılık, kümes hayvancılığı gibi faaliyetlerle uğraşanlar da yaygındır.

Bu kişilerden her birinin tanıttığı alanlara aşağıdakilerden hangisinin yazılması uygun olmaz?

	I	II	III
A)	Rize	Kayseri	Samsun
B)	Konya	Bayburt	Balıkesir
C)	Aksaray	Artvin	İzmir
D)	Nevşehir	Rize	Aydın
E)	Kayseri	Gümüşhane	Denizli

14. **Aşağıda verilen hangi iki ülkenin Tarih Değiştirme çizgisinden kaynaklanıp birbirine yakın olmasına rağmen ulusal saat farkı fazladır?**

A) Filipinler – Malezya
B) Meksika – Brezilya
C) Norveç – Angola
D) Japonya – Alaska
E) Angola – Arjantin

ESEN YAYINLARI

Diğer sayfaya geçiniz.

15. Türkiye'de sanayinin belirli bölgelerde yoğunlaşmasında ham madde, ulaşım ve limanlar enerji, iklim, teşvik uygulamaları ve pazar koşulları etkilidir.
Aşağıda Türkiye'deki çeşitli sanayi kollarının yoğunlaştığı bölgeler verilmiştir.

I. Kars, Ağrı, Van, Diyarbakır, Şanlıurfa, Edirne ve Bolu gibi merkezlerde et ve süt fabrikalarının yaygın olması

II. Çaycuma (Zonguldak) Aksu (Giresun), Taşköprü (Kastamonu), Dalaman (Muğla), Bartın gibi merkezlerde kağıt fabrikalarının bulunması

III. Ege ve Güney Marmara kıyılarında zeytin yağı fabrikalarının yaygın olması

IV. İstanbul, Ankara ve İzmir'de gazete – dergi – kitap basım tesislerinin fazla olması

V. Balıkesir, Antalya, İzmir ve Aydın'da konserve fabrikalarının yaygın olması

Bu sanayi bölgelerinden hangisinin kuruluş yerinin belirlenmesinde etkili olan faktörün diğerlerinden daha farklı olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Mısır'da Nil Nehri havzasında taşkınları kontrol etmek, tarım alanlarını sulamak, tarımsal verimi artırmak ve elektrik enerjisi üretmek amacıyla Aswan Barajı kurulmuştur. Ancak projede mekansal etkiler ve çevreye duyarlılık dikkate alınmadığı için çok önemli doğal kayıplar meydana gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Aswan Barajı'nın yarattığı sorunlardan biri değildir?

A) Nil vadisinin giderek verimsizleşmesi

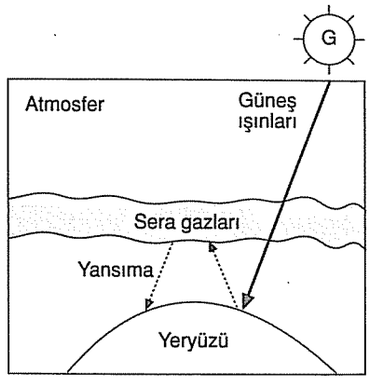
B) Suyun kontrolünün ve yönetiminin kolaylaşması

C) Tarımsal üretimin azalması

D) Çeşitli parazitlere bağlı hastalıkların artması

E) Doğu Akdeniz kıta şelfi boyunca ekosistemdeki dengenin bozulması

17. Aşağıdaki şematik görünümde, sera gazlarının küresel ısınmayı nasıl etkilediği ifade edilmiştir.

Küresel ısınma sonucunda, ekolojik sistemin bozulmasıyla kutuplarda ve yüksek dağlarda yer alan buzullar hızla erimeye başlamıştır. Buzul erimelerinden bazıları şunlardır.

- Alp Dağları'ndaki en büyük buzul olan İzlanda Vatna buzulu, bu hızla erimeye devam ederse 100 yıl içinde yol alacaktır.
- Antarktika kıtasında bulunan Pine Adası buzulları hızla küçülmeye başlamıştır. Yine Antarktika'daki ana buzullardan Larsan - B buzulu koparak binlerce aysberge dönüşmüştür.
- Küresel ısınmanın bu hızla devam etmesi halinde Kuzey Kutbu'ndaki buzulların 2070 yılına kadar tamamen eriyeceği tahmin edilmektedir.

Buna göre, buzulların erimesi sonucunda ortaya çıkması beklenen sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Deniz seviyesinin ve kıyı çizgisinin yükselmesi
B) Adaların ve kıyı şeritlerinin büyük bir bölümünün sular altında kalması
C) Fosil yakıt tüketiminin artması
D) İklime doğrudan bağlı olan turizm ve tarımsal faaliyetlerin değişime uğraması
E) Ekvatorla kutuplar arasında taşıyıcı kuşak olan okyanus akıntılarının zayıflaması

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

18. Aşağıda turizm faaliyetleriyle ilgili üç farklı örnek verilmiştir.

I. Deniz turizminin canlı olduğu bir yörede yaşıyorum. Hissettiğim ihtiyaç doğrultusunda bir tur şirketi kurarak geçimimi sağlıyorum.

II. Türkiye'ye Hollanda'dan geldim. Akdeniz kıyılarındaki yemek kültürü ilgimi çektiği için önümüzdeki yıl da arkadaşlarımla birlikte Türkiye'ye gelmeyi planlıyorum.

III. Ankara'da yaşayan emekli bir memurum. Romatizmal şikayetlerimden dolayı doktorumun tavsiye ettiği Ayaş Kaplıcaları'na geldiğim için kendimi rahatlamış hissediyorum.

Bu örnekler turizmin etkileri ile ilişkilendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	I	II	III
A)	Ekonomik	Politik	Sosyal ve kültürel
B)	Ekonomik	Sosyal ve kültürel	Çevresel ve ekolojik
C)	Ekonomik	Çevresel ve ekolojik	Sosyal ve kültürel
D)	Sosyal ve kültürel	Politik	Ekonomik
E)	Çevresel ve ekolojik	Ekonomik	Politik

19. **Yerel saati Başlangıç Meridyeninin yerel saatinden 2 saat geri olan ve Ekvator'un 444 km kuzeyinde yer alan noktanın coğrafi koordinatları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

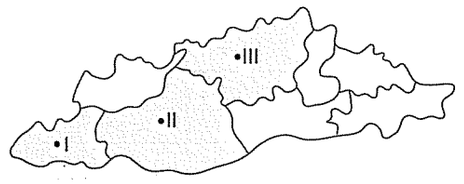
	Meridyen	Paralel
A)	15° Doğu	44° Kuzey
B)	15° Batı	44° Kuzey
C)	60° Doğu	14° Güney
D)	30° Batı	04° Kuzey
E)	30° Batı	44° Güney

20. Üretimde kas gücünün yerine makinelerin geçmesiyle başlayan teknik gelişme sürecine Sanayi Devrimi denir. Dünyada Sanayi Devrimi ilk kez İngiltere'de pamuklu dokuma sektöründe başlamıştır. Coğrafi Keşiflerden sonra ortaya çıkan yeni ticaret yollarında avantajlı durumda bulunan İngiltere çok sayıda ülkeyi sömürgeleştirdi. Bir adalar ülkesi olan İngiltere Avrupa'daki olumsuz siyasi gelişmelerden etkilenmeden, siyasi birliğini erkenden kurabilmiştir. Bu siyasi istikrarın sağladığı özgür ortam, çok sayıda bilim, sanat ve düşünce adamının İngiltere'ye yerleşmesine neden olmuştur. Giderek keşiflere, teknik icatlara ilgi duyan bir neslin yetişmesiyle İngiliz bilimsel düşüncesi icatların ve teknik buluşların bu ülkede gerçekleşmesine neden olmuştur. Sömürgecilik ve deniz ticareti sayesinde sermaye birikiminin merkezi haline gelen ülke, sanayi için gerekli temel kaynaklar olan demir ve kömür yönünden de zengin yataklara sahipti.

Buna göre, Sanayi İnkılabı'nın ilk kez İngiltere'de başlamasında etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

A) Coğrafi Keşifler
B) Siyasi, ekonomik ve sosyal olanaklar
C) Coğrafi konum ve doğal kaynaklar
D) Toprağın verimi ve tarım ürünü çeşitleri
E) Sömürgecilik

21. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerinden olan GAP'ın (Güneydoğu Anadolu Projesi) uygulama alanı olan iller gösterilmiştir.

Buna göre, haritada numaralanmış iller aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Diyarbakır	Ş.Urfa	G. Antep
B)	G. Antep	Diyarbakır	Ş.Urfa
C)	Ş.Urfa	G. Antep	Diyarbakır
D)	Ş.Urfa	Diyarbakır	G. Antep
E)	G. Antep	Ş.Urfa	Diyarbakır

Diğer sayfaya geçiniz.

ESEN YAYINLARI

22. Küreselleşme hareketlerinin geleceğin ekonomik yapısını önemli oranda etkileyeceği düşünülmektedir. Çünkü iletişim teknolojisi geliştikçe, uluslararası ticaret ağı genişleyip; karmaşıklaşacaktır. Ticaret Serbestisi ve ticari örgütlenmeler artacak, mal ve sermayenin uluslararası hareketliliği hızlanacaktır. Böylece dünya büyük bir pazar haline gelecektir. Bu ticari sisteme uyum sağlayabilmenin koşulu en iyi malı, en ucuza, en hızlı şekilde tüketiciye ulaştırabilecek donanıma ve yaşam boyu öğrenme anlayışına, icat yapabilen iş gücüne sahip olmaktır.

Buna göre, geleceğin ekonomisi için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Çok yönlü, donanımlı ve yenilikçi iş gücünün önem kazanması
B) Teknolojinin dijitalleştirilmesi
C) Gerekli eğitimin mesleki diplomaya yönelik olması
D) Üretim ve rekabet alanının küresel boyut kazanması
E) Hizmet sektörünün önem kazanması

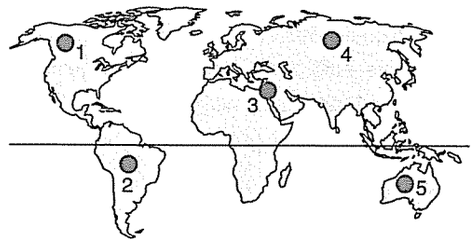
23. Aşağıda beş merkeze ait sıcaklık değerleri ve bu sıcaklıkta havanın taşıyabileceği maksimum nem miktarları verilmiştir.

Merkez	Sıcaklık (°C)	Maksimum nem (g/cm^3)
	–20	1,1
I	–10	2,4
II	0	4,9
III	10	9,4
IV	20	17
V	30	30

Beş merkezdeki hava kütlesinde mutlak nemin maksimum neme çok yakın olduğu ve sıcaklığın her merkezde de 10°C düştüğü dikkate alınırsa hangi merkezde daha az yağış görülür?

A) III B) I C) IV D) II E) V

24. Günümüz dünyasında ülkeler arasında sorun oluşturarak sıcak çatışma ve gerilime neden olan unsurların başında petrol ve su gelir. Çünkü petrol önemli bir enerji kaynağı olması dışında onbinlerce ürün çeşidinin elde edildiği bir sanayi ham maddesidir. Nüfusun artması, su kullanımının artması, küresel iklim değişiklikleri, su havzalarının kirlenmesi ve ülkeler arasında ortak kullanıma açık olan su rezervlerinin paylaşımı gibi nedenler su sorununun da giderek artmasına neden olmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki haritada taralı olarak belirlenmiş alanlardan hangisinin, gelecekte, hem petrol, hem su kaynakları nedeniyle, sıcak çatışma ve gerilim bakımından dünyanın en hassas bölgelerinden biri olması beklenir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA – 1 TESTİ

1. Bu testte 24 soru vardır. Bu test için verilen süre 35 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Sadece yaz mevsiminde sıcaklık 0°C'nin üzerine çıkar. Bitki örtüsünü yosunlar, likenler ve bodur bitkiler oluşturur. Kutup tilkisi, Ren geyiği, boz ayı, kuşlar ve böcekler hayvan türlerini oluşturur.

Yukarıda özellikleri verilen biyom türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Savan
B) Tundra
C) Ilıman yapraklarını döken ormanı
D) Çalı
E) Tropikal yağmur ormanı

2. **Aşağıda verilen kıta ve bulundurduğu kanal, boğaz ya da tünel eşlemelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Güney Amerika – Macellen Boğazı
B) Asya – Don Volga Kanalı
C) Asya – Kiel Kanalı
D) Avrupa – Manş Tüneli
E) Asya – Hürmüz Boğazı

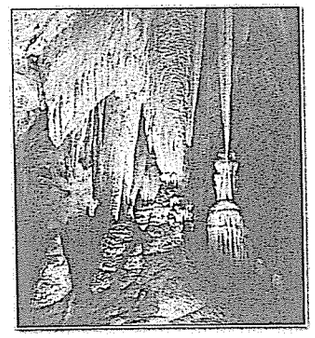
3. Nüfus dağılışını; coğrafi konum, yeryüzü şekilleri, iklim şartları, ulaşım gibi faktörler belirler.

Aşağıda verilen alanların hangisinde nüfusun az olmasında karstik yapının varlığı etkili olmuştur?

A) Taşeli Platosu
B) Ergene Bölümü
C) Hakkari Yöresi
D) Orta Karadeniz Bölümü
E) Erzurum – Kars Bölümü

ESEN YAYINLARI

4.

Yukarıda resimde oluşumu verilen kayaç hangisidir?

A) Fiziksel tortul
B) Kimyasal tortul
C) Organik tortul
D) Dış püskürük
E) Başkalaşım

5.

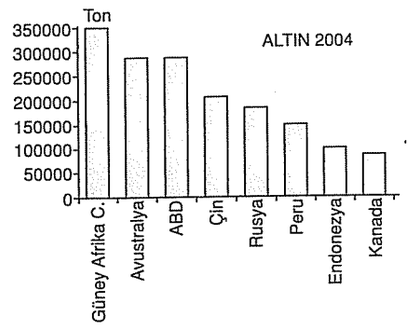
I. TSUNAMİ
II. KURAKLIK
III. DEPREM
IV. TAŞKIN

Yukarıdaki ekstrem olaylardan hangileri oluşum koşulları bakımından iç kuvvetlerle ilgilidir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

Diğer sayfaya geçiniz

6. Aşağıdaki grafikte dünya altın üretiminde ön sırada olan ülkelerin 2004 yılına ait altın üretimleri verilmiştir.

Grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dünya altın üretimi sürekli azalmaktadır.
B) Güney Afrika Cumhuriyeti tabloda verilmeyen ülkelerin toplam üretiminden daha fazla altın üretmiştir.
C) ABD önde gelen altın üreticilerinden olmasına rağmen önemli bir altın ithalatçısıdır.
D) İlk üç ülkenin toplam üretimi diğer beş ülkenin toplam üretiminden fazladır.
E) Rusya'da altın üretimi devasal çukurluklar içerisinden yapılır.

7. **1. Kişi:** Ben 120° Doğu meridyeni ile 10° Kuzey paraleli üzerindeyim.
2. Kişi: Ben 10° Doğu meridyeni ile 60° Kuzey paraleli üzerindeyim.
3. Kişi: Ben 120° Batı meridyeni ile 70° Güney paraleli üzerindeyim.
Kişilerin verdiği bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak <u>söylenemez</u>?

A) 1. kişi 2. kişinin güneydoğusundadır.
B) Tarih değiştirme çizgisine mesafe olarak 1. ve 3. kişi aynı uzaklıktadır.
C) Güneşin doğuş batış süresi en kısa 1. kişini olduğu yerdedir.
D) Gece gündüz süresi yıl içerisinde 3. kişini olduğu yerde en fazla değişir.
E) Başlangıç meridyeniyle en az yerel saat farkı olan 2. kişidir.

8. Küresel ısınma soğuk olan kuzey bölgelerindeki pek çok alanı tarımsal üretime uygun hale getirecektir.
Buna göre;

I. Kanada
II. Meksika
III. Rusya
IV. Kenya
V. Finlandiya

ülkelerinden hangileri bu alanlardan birine sahip <u>değildir</u>?

A) I ve IV B) II ve III C) III ve IV
D) II ve V E) II ve IV

9. **Dünya üzerinde zamanla; gelir düzeyinin artmasına, ulaşım faaliyetlerinin gelişimine paralel olarak ortaya çıkan ekonomik faaliyet türü aşağıdakilerden hangisidir?**

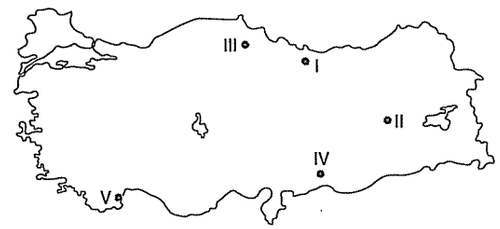
A) Tarım B) Hayvancılık
C) Ormancılık D) Turizm
E) Balıkçılık

10. Barajlar ülke ekonomisi açısından büyük önem taşımalarına rağmen tarihi, doğal, kültürel ve sosyal alanlara zarar veren yapılardır. Örneğin Zeugma ve Hasankeyf antik şehirleri bazı barajların yapımı ile yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Aşağıda verilen barajlardan hangisi bu antik şehirleri tehdit eden barajlardır?

A) Birecik ve Ilısu
B) Karakaya ve Atatürk
C) Ilısu ve Karakaya
D) Atatürk ve Birecik
E) Keban ve Karakaya

11. GAP, DAP, DOKAP, Yeşilırmak HGP, ZBK ülkemizde uygulanan ve fizibilite çalışmaları tamamlanan projelerdir.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanlardan hangisinin bu bölgesel kalkınma planları içerisinde yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) V B) IV C) III D) II E) I

12. Aşağıda Kuzey Yarımkürede etkili olan bazı yerel rüzgarlar ve esme yönleri verilmiştir.

I. **Karayel** = Kuzeybatıdan – Güneydoğuya
II. **Samyeli** = Güneydoğudan – Kuzeybatıya
III. **Yıldız** = Kuzeyden – Güneye
IV. **Mistral** = Kuzeyden – Güneye
V. **Kıble** = Güneyden – Kuzeye

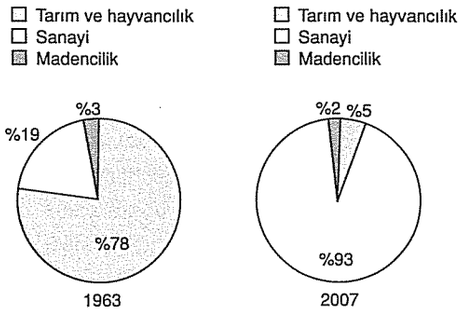
Enlem sıcaklık ilişkisi dikkate alındığında hangi rüzgarların sıcak karakterli olduğu söylenebilir?

A) II ve III B) III ve V C) I ve IV
D) II ve V E) IV ve V

13. **Türkiye'de yer şekillerinin çok çeşitli olması aşağıda verilen turizm etkinliklerinden hangisinin ortaya çıkmasında etkili <u>olmamıştır</u>?**

A) Rafting B) Yamaç paraşütü
C) Mağaracılık D) Kış sporları
E) Kaplıca

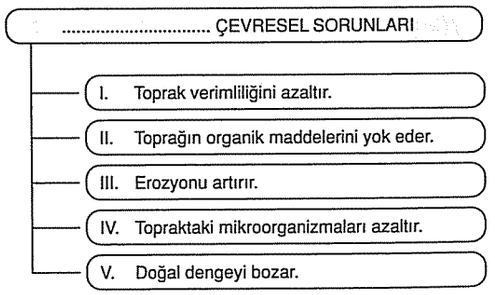
14. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1963 ve 2007 yıllarındaki ihracat mallarından elde edilen gelirin sektörel dağılımı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Sanayinin geliştiğine
B) Tarımsal üretimin gerilediğine
C) Madencilik faaliyetlerinin devam ettiğine
D) 2007'de tarım ve hayvancılıktan elde edilen gelirin sanayiden az olduğuna
E) Ülkenin gelişmişlik düzeyinin arttığına

15.

Yukarıda verilenler aşağıdaki beşeri faaliyetlerden hangisinin bir sonucudur?

A) Fabrikalarda artma
B) Anız yakma
C) Toprağı nadasa bırakma
D) Sulu tarımı artırma
E) Tarımda makine kullanımı

ESEN YAYINLARI

16. Türkiye'nin Avrupa, Asya ve Afrika kıtaları arasındaki geçiş noktası üzerinde bulunması, üç tarafının farklı ekolojik karakterdeki denizlerle çevrili oluşu, deniz seviyesinden 5000 metreyi aşan yükseklik farklılıkları ve bu özellikleri neticesinde ortaya çıkan iklim çeşitliliği, Türkiye'yi sulak alanlar bakımından bulunduğu coğrafyanın en önemli ülkelerinden biri yapmıştır. Batı Palearktik Bölge'deki dört kuş göç yolundan ikisinin Anadolu üzerinden geçmesi Türkiye'nin önemini arttıran bir başka etken olmuştur. Ancak bu alanların gittikçe yok olması günümüz çevre sorunlarından birini oluşturmaktadır.

Paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin sulak alanlar bakımından zengin bir ülke olmasına katkı sağlamamıştır?

A) Yarımada üzerinde kurulmuş olması
B) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
C) Kıtalar arasında köprü durumunda bulunması
D) Doğu batı yönünde, kuzey güney yönünden geniş olması
E) Çevre denizlerinin farklı ekolojik özellikleri

17. Çevre hakkı, "Sağlıklı bir çevreye sahip olma ve çevre değerlerini koruma, geliştirme hakkı" olarak da özetlenebilir. Stockholm Konferansı'nın üzerinden 33 yıl geçmesine, çevre sorunlarına ilişkin birçok bilimsel konferanslar düzenlenmesine, duyarlılık çağrısı yapılmasına, 200'ü aşkın uluslararası antlaşmaya, çevre hakkını ihlal edenlere yönelik yaptırımlara, çevre dostu teknolojilere ve sürdürülebilir kalkınma tezlerine rağmen, ekolojik ortamdaki bozulma, yoksulluk, açlık, kirlilik ve küresel ısınma gibi sorunlar artarak devam etmektedir. Çevre konusunda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki farklar her geçen gün belirginleşmeye devam etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek yargılardan biri değildir?

A) Çevre sorunlarının ortaya çıkmasında doğal afetlerin katkısı büyük olmuştur.
B) Çevre konusunda yapılan bilinçlendirme çağrıları yetersiz kalmıştır.
C) Çevresel sorunlar gün geçtikçe etkisini artırmaktadır.
D) Kalkınmışlık farkı çevre bilincinde de farklılaşmaya yol açmaktadır.
E) Stockholm konferansı çevre bilincine sahip olunması amacıyla yapılmıştır.

18. Aral gölü civarındaki pamuk tarımı için gereken su ihtiyacının Aral'ı besleyen derelerden sağlanması yoluna gidilmesi Aral Gölü'nün kurumasına ve yakın çevresindeki ekosistemin bozulmasına yol açmıştır.

Buna göre yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Pamuk tarımında su ihtiyacı fazla olan bir bitkidir.
B) Pamuk tarımı ekosistemlerin bozulmasında en etkili faktörlerdendir.
C) İhtiyaçlar karşılanırken uzun vadede ortaya çıkacak sonuçlar görmezden gelinmiştir.
D) Aral gölünün kuruması pamuktan başka diğer tarım ürünlerini olumlu etkilemiştir.
E) İhtiyaçlardaki artış insanları başka ürünlere yönelmeye itmiştir.

19. Konya'da tarım amaçlı aşırı su kullanımı yer altı suyu seviyesini düşürdü. Su seviyesindeki bu düşüş bu hızla devam ederse 3 yıl içinde Konya'daki yer altı suyunun tükeneceği kaydediliyor.

Yukarıda verilen haberde insanın aşağıdakilerden hangisi üzerindeki etkisine örnek verilmektedir?

A) Su döngüsü B) Oksijen döngüsü
C) Karbon döngüsü D) Fosfor döngüsü
E) Azot döngüsü

20. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bu güne kadar uygulanan ekonomi politikalarının amaçlarından biri değildir?

A) İstihdamı artırmak
B) Gelir dağılımında dengeyi sağlamak
C) İstikrarlı büyümeyi sağlamak
D) Nüfusu ülke genelinde dengeli dağıtmak
E) Doğal kaynakları en verimli şekilde kullanmak

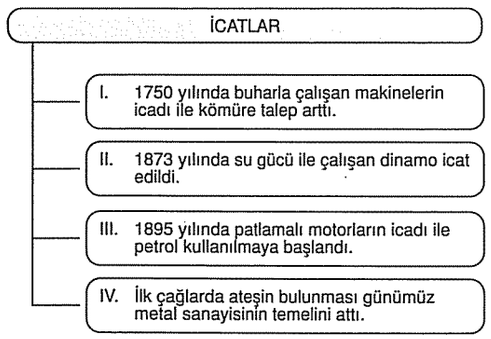
Diğer sayfaya geçiniz.

21. I. Nabucco Doğalgaz Boru Hattı
II. Kerkük Yumurtalık Petrol Boru Hattı
III. Kazak Çin Petrol Boru Hattı
IV. Katar Türkiye Avrupa Petrol Boru Hattı
V. Bakü Tiflis Ceyhan Petrol Boru Hattı

Yukarıda verilen boru hatlarından hangileri Hazar bölgesi doğal kaynaklarını pazarlamada önem arz eden boru hatlarındandır?

A) I, II ve V B) II, III ve IV C) III ve IV
D) I, III ve V E) II ve IV

22.

Buna göre bu bilgilerden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Petrol günümüzde en önemli enerji kaynağıdır.
B) Su tarihin her devrinde önemli olmuştur.
C) Buharla çalışan makineler kömürün yoğun kullanımını sağlamıştır.
D) Patlamalı motor birçok sanayi faliyetinin gelişmesine yol açmıştır.
E) Beşeri gelişmeler doğal kaynakların önemini artırmıştır.

23. Aşağıdaki tabloda 1999-2006 yılları arasındaki dünya turizm hareketleri ve turizm gelirleri verilmiştir.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Turist sayısı (milyon kişi)	450	687	684	701	695	766	808	842
Yıllık Değişim (%)	4,0	5,7	–0,4	2,5	–0,9	10,2	5,5	4,5
Turizm geliri (milyar $)	456	483	472	487	533	633	682	709
Yıllık Değişim (%)	2,5	5,9	–2,3	3,2	9,4	18,8	7,7	4,4

Bu tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Turist sayısı her yıl artmıştır.
B) Bir önceki yıla göre turist sayısındaki en fazla artış 2006 yılında olmuştur.
C) Turizm gelirlerinde bir önceki yıla göre en fazla artış 2004 yılında olmuştur.
D) Turizm gelirlerinin yıllık değişim oranında yıllara göre bir düzen vardır.
E) Turist sayısındaki yıllı değişim oranı sürekli azalmıştır.

24. Aşağıda 21 Haziran tarihinde beş merkezde güneşin doğuş ve batış saatleri verilmiştir.
Bu tarihte Kuzey yarımkürede gündüz süresi geceden uzun olur.

	Güneşin doğuşu	Günesin batışı
I.	08:30	15:30
II.	06:00	18:00
III.	05:00	19:00
IV.	04:00	20:00
V.	07:00	17:00

Buna göre hangi merkezlerin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı söylenebilir?

A) III ve IV B) I ve V C) I ve II
D) II ve V E) II ve V

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Altı çizililerden III. sünde yer alan "sağlam bir ifade gücü" sözü, başarılı bir "anlatım"ı yansıtmaktadır. Bu yüzden cevaptaki "anlama" sözcüğü ifade edilmek istenen kavramı karşılamamaktadır. Diğer seçeneklerde numaralanmış sözlerle ilgili açıklamalar doğrudur.

Cevap C

2. A'da "gören gözlerle bakmak", etrafa bilinçli olarak bakmayı, ayrıntıları fark etmeyi yansıttığı için "iyi bir gözlemci olmayla arasında anlamca ilişki vardır.

B'de "düşünce eğitimi" yapılarak bunların yazıya dökülmesiyle "düşünceye önem verme" arasında anlamca ilişki vardır.

C'de yazıya aktarılacak birikimin kazanılmasında okumanın rolü olduğu için "okumaya önem verilmesi" anlamca ilişkilidir.

D'de "iyi bir dinleyici olmakla" birikim oluşturmak arasında anlam ilişkisi vardır.

E'de "özgün olan" kişiye özgü olduğu için "taklitle" anlamca ilişkili değildir.

Cevap E

3. II. cümlede "şaşırtmama" bir koşuldur; "Eğer" sözcüğü ve "–sa" ekiyle koşul ilgisi kurulmuştur. III. cümlede "inandırıcı olmama" bir koşuldur; "–sa" ekiyle koşul ilgili kurulmuştur. Diğer cümlelerde koşul ilgisi yoktur.

Cevap B

4. IV. cümlede "angut" ördek türünün, sadakatinden dolayı vurulan eşinin başucundan ayrılmadığı anlatılmaktadır. Yani hayvanların davranışlarına insanların kendilerine göre bir anlam verdikleri üzerinde durulmamaktadır.

Cevap D

5. IV. cümlede bireysel çıkarlar için çalışma vurgulanmaktadır. Oysa D seçeneğinde insanlık için yapılan özverili çalışmadan söz edilmektedir. Bu durum bir çelişkidir.

Cevap D

6. I. cümlede "Saçı, teni ... kişinin" sözünde tamlayan ile tamlanan yer değiştirmiştir. II. cümlede "bir politika adamı" tamlamasında "bir" sözcüğü, "politika adamı" belirtisiz isim tamlamasının sıfatıdır. III. cümlede "kutba" sözcüğünde hece düşmesi vardır. IV. cümlede "gülmeyin" sözcüğü emir kipinin 2. çoğul kişisidir. V. cümlede "dâhi" sözcüğü uzatma işareti taşıdığı için "dahi" bağlacıyla sesteşlik oluşturamaz.

Cevap E

7. IV. cümlede "mır" yansıma kökünden "-ıl" yapım ekiyle addan ad türetilmiş, iki kez tekrarlanarak da ikileme oluşturulmuştur.

Cevap D

8. A) Korktuğumuz (sıfat-fiil), gidip (bağ-fiil), kurtulmak (isim-fiil)

   B) "Kendisidir" sözcüğündeki "-dir", ek eylemin geniş zamanının 3. tekil kişisidir.

   C) "Korkunun kendisi" belirtili isim tamlamasıdır.

   D) "Gerekir" eylemi geniş zamanın 3. tekil kişisidir, basit zamanlıdır. (Hikâye, rivayet, şart olsaydı birleşik zamanlı eylem olurdu.)

   E) "Şey" sözcüğü belgisiz zamirdir.

Cevap D

9. A) "Kabul edilmiştir." yardımcı eylemle oluşturulmuş birleşik eylem.

B) Eylemi yapan belli değildir, yüklem "-il" edilgenlik ekini almıştır.

C) Ögeler "sözde özne – zarf tümleci – yüklem" olarak kullanılmıştır.

D) Yüklemle birlikte "kullanılma" isim-fiili yer aldığı için girişik birleşik cümledir.

E) Yüklem cümlenin sonunda yer aldığı için kuruluşuna göre "düz" cümledir.

Cevap C

10. A'da "peştamel" değil "peştemal", B'de "birebir" değil, "bire bir", D'de "16.00'a" değil, "16.00'ya", E'de "alış veriş" değil, "alışveriş" yazılmalıydı.

Cevap C

11. 1. boş paranteze, konuşma cümlesi verileceği için iki nokta, başkasına ait cümle yazılacağı için çift tırnak, "Ah" ünleminden sonra küçük harf kullanıldığı için virgül, ünlem cümlesinin sonuna ünlem işareti getirilir. Konuşma cümlesi bittiği için çift tırnakla kapatılır.

Cevap A

12. "Çocukluğu" sözcüğünde ünsüz yumuşaması; "sürüklüyorsun" sözcüğünde "sürükle"mekten sonra "-yor" eki geldiği için ünlü daralması; "ağlayış" sözcüğünde "y" kaynaştırma harfi; "bir ağlayış" sözünde "r"den sonra "a" geldiği için ulama vardır. Ünsüz sertleşmesi yoktur.

Cevap D

13. Birinci cümlede "hiçbir şey" yazılması gerekirken "hiçbir şeyler" denerek gereksiz çoğul eki kullanılmış. İkinci cümlede "yıllardır", zaten uzun bir süreyi kapsadığı için "uzun" sözcüğünün kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Ayrıca "yıllardır" sözcüğü devam eden bir durumu gösterdiği için "iyiydi" sözcüğünde "idi" ek eylemi kullanılamaz; "iyi" sözcüğüne "dir" ek eylemi getirilmelidir.

Cevap A

14. Numaralanmış cümleler birbirlerini tamamlayarak yazının hedef kitlesini saptamanın ve onlara yönelik yazmanın yazarı başarılı kılacağını, yazının da etkili olacağını vurgularken IV. cümle yazının metin türüne göre oluşturabilmesi için yazarın belli bir seviyeye ulaşmasının gerekli olduğunu belirterek düşüncenin akışını bozmaktadır.

Cevap C

15. Soru kökünde verilen "Çünkü bir insanı 'anlamak' başka şeydir, ona 'hak vermek' başka şey." cümlesinde üstü kapalı ve karşılaştırılmalı olarak "empati" ve "sempati" kavramları birlikte vurgulanmaktadır. VI. cümlede terimlerin adı konularak bu karşılaştırma yapıldığı için belirtilen yargı VI. cümleden önce getirilmelidir.

Cevap E

16. Çünkü zihin eğitimsiz olduğunda zihne başka düşünceler girer.

Cevap C

17. Bilimsel bir konu olan kalbin çalışması, evdeki su tesisatının çalışmasına benzetilerek anlatılmıştır. Ama nükteli bir anlatım yoktur.

Cevap E

18. "Kıyıdaki ev", "değişen bir deniz manzarası", "koca deniz" gibi kelime öbeklerinde nitelendirmeler vardır.

"Tekneler", "insanlar", "çizmeler" gibi ifadelerde çoğullaştırmalara yer verilmiştir.

"Med" ve "Cezir" birer terimdir.

Parçadaki betimleyici anlatım gözlem sonucunu yansıtmaktadır.

Yüklemi olmayan cümleler kullanılmadığı için eksiltili cümle yoktur.

Cevap D

19. Erkek deve, dişi deve, deve yavrusu ve bunlara Toroslarda halk arasında verilen isimler sıralanarak sayıp dökmelere yer verilmiştir.

"Deve" sözcüğü standart dil içindeki kullanımıyla verilerek örnek olarak incelenmiştir.

Gerçek dünyanın dile yansıması hakkında açıklama yapılmıştır.

Süsten ve özentiden uzak olduğu için yalın bir dil kullanılmıştır.

Somut bir konu, somut bir anlatımla dile getirilmiş, soyutlamaya başvurulmamıştır.

Cevap C

20. Parçada, bin sene önce bir bilgenin öğüdünün o koşullarda doğal kabul edileceği ama günümüzde bu durumun kurumsallaşmış olması gerektiği vurgulanmış. Yazar, günümüzde işleri yürütmede tanıdık aranmasından yakınmakta ama bunun gerekçesini saptamayı da okuyucuya bırakmaktadır.

Cevap B

21. Reklam yazarının, başka reklam yazarları yetiştirmesinden ve reklam metinlerini kabul eden ya da etmeyen konumunda olmasından işinde başarılı olduğu ve kendini kabul ettirdiği çıkarılmaktadır.

Sanatsal gönderme taşıyan bir metni kabul etmemesinden ilkelerinden taviz vermediği çıkarılmaktadır. Bu durum onun sanatsal kaygı taşımadığını da göstermektedir.

Reklam yazarını bir pazarlamacı olarak değerlendirip asıl işinin ürünü sattırmak olduğunu vurgulayarak işinin sınırlarını çizmiş, böylece hedef kitlesini de saptamıştır.

Ama halkı eğitmek gibi bir amacı yoktur.

Cevap C

22. Bilge Karasu, Batı tipi natüralist-realist ya da daha başka roman arayışı içinde olan Türk romanını, menkıbelerden, destanlardan, masallardan kaynaklanan kurmaca bir dünya içine çeker.

Bunu yaparken de evrenselliği ihmal etmez. Bu yüzden onun eserleri aynı zamanda tüm insanlığa seslenir. Böylece yerellik ve millîlikle birlikte evrenselliğe de önem verir.

Cevap A

23. Parçaya göre gerçek sanat yapıtı sanatçısını aşarak var olur. Bir denemeci ya da eleştirmen sadece yapıttaki "giz"in varlığını duyurabilir. Çünkü bu gizin ancak ayrımına varılabilir; anlatılamaz, açıklanamaz, çözümlenemez. Sanatçısı da bu gizi açıklayamaz. O, her okur tarafından kendi gücü oranında hissedilebilecek bir "giz"dir.

Cevap E

24. I. cümlede "Akıllarından korku geçmedi.", III. cümlede "Ruhunda kendi de fark etmeksizin bir çöküntü oldu." ifadeleriyle "ilahî" bakış açısı meydana gelmiş. II ve IV. cümlelerde "tanık" (gözlemci) bakış açısı kullanılmış. V. cümlede ise "kahraman" bakış açısıyla anlatım yapılmıştır.

Cevap E

25. "Gönül" sözcüğünde soyut - somut ilişkisiyle mecazımürsel, "ey" seslenişinde nida, yüzün aya benzetilmesinde teşbih, "var mı" soru yöneltmesinde ise istifham sanatı vardır. Geri çekilip daha güçlü bir anlamla gelme sanatı olan "rücu" ise kullanılmamıştır.

Cevap D

26. Dizelerdeki abab sıralanışıyla çapraz uyak, "iklimlerine - derine" sözcüklerinde "-e"ler ek redif, "-erin" seslerinde zengin uyak meydana gelmiştir. "Kaçtı", "açtı" sözcüklerinde "-tı"lar ek redif, "-aç"lar da tam uyaktır. Ünsüz harfin aynı dizede tekrarı olan aliterasyona ise yer verilmemiştir.

Cevap D

27. Şiirin bentlerden oluşması, kavuştak kullanılması türkü olduğunu gösterir. Sıladan uzakta olması "gurbet" temasını vurgulamaktadır. Bazı hecelerde biri ünlü biri ünsüz iki sesin benzeşmesinden oluşan tam uyak, genelde tek ses benzerliğinden oluşan yarım uyak kullanılmıştır. İkiden fazla sesin benzeşmesinden oluşan zengin uyak ise yoktur.

Cevap E

28. Kahramanlık yansıtan (epik), doğa güzelliklerini canlandıran (pastoral), yergiyi tema olarak alan (satirik) şiirler örneklenmemiştir. Her ikisi de coşkulu, duygusal (lirik) şiirlerden alınmıştır.

Cevap B

29. Halk edebiyatında A, B, C, D seçeneklerinde verilenler geçerlidir ama öz önem taşır, uyak kulağa hitap eder. Divan edebiyatında uyak göze hitap etmektedir.

Cevap E

30. Mevlana'nın eserleri konusunda A, B, D, E seçeneklerinde verilenler doğrudur ama Fihî Mafih adlı eserinde şiirleri değil, tasavvuf, din, ahlak, felsefe, insan hakkındaki düz yazıları toplanmıştır.

Cevap C

31. Efsanede (esatir) yer gösterilir; masal, hayalî yerlerde geçer. Masalın gerçek olmadığını herkes bilir, efsanenin tuhaf bir inandırıcılığı vardır. Efsanenin farklı yerlerde farklı söylenmesi de "varyant"ı oluşturur.

Cevap A

32. Ali Şir Nevai, 15. yüzyılda Herat'ta yaşamıştır, 16. yüzyılda yaşayan Taşlıcalı Yahya ve 17. yüzyılda yaşayan Nev'îzade Ataî ile ortak noktaları hamse (beş mesnevi) sahibi olmalarıdır.

Cevap A

33. Özellikleri verilen nesir tarzı "süslü nesir"dir. A, B, D, E seçeneklerinde süslü nesir örnekleri ve yazarları verilmiştir. Mercimek Ahmet, Kabusnâme adlı eserini sade nesirle yazmıştır.

Cevap C

34. Özellikleri verilen sanatçı Recaizade Mahmut Ekrem'dir. Karamsar havasıyla Servetifünun sanatçılarını etkilemiştir.

Cevap A

35. Anlamın beyitten beyite taşmaması görüşü değişmiş, ayrıca dizenin ortasında cümle tamamlanabilmiştir (anjambman). Nazım biçimi olarak sone, terza-rima ya da serbest müstezat kullanılmıştır.

Cevap D

36. 1911'de Selanik'te çıkarılan Genç Kalemler dergisinde Ömer Seyfettin'in yazdığı Yeni Lisan adlı makaleler Millî Edebiyat'ın temelini oluşturur.

Cevap C

37. Verilen bilgiler, sırasıyla Şinasi, Namık Kemal ve Abdülhak Hamit Tarhan'a aittir.

Cevap B

38. Moliere'in, Scapin'in Dolapları adlı eseri dilimize adapte edilmiştir. Ahmet Vefik Paşa, Dekbazlık; Direktör Âli Bey de Ayyar Hamza adıyla uyarlamışlardır.

Cevap A

39. Verilen bilgilerdeki "Tâmât" adlı eser Tevfik Fikret'e ait değil, Cenap Şahabettin'indir.

Cevap E

40. Özellikleri verilen edebiyat topluluğu Fecriati'dir.

Cevap C

41. Özellikleri belirtilen sanatçı Mehmet Akif Ersoy'dur.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

42. Dağ Yolu – Hamdullah Suphi Tanrıöver (söylev)
Gönül Hanım – Ahmet Hikmet Müftüoğlu (roman)
Yeni Hayat – Ziya Gökalp (şiir)

Cevap E

43. Yedi Meşaleciler, Beş Hececileri eleştirmiş; onları masa başında oturmakla suçlamışlardır. Bu yüzden kendilerine öncü seçmeleri mümkün değildir.

Cevap E

44. Aylaklar adlı roman Rasim Özdenören'e değil, Melih Cevdet Anday'a aittir.

Cevap C

45. Yaşar Kemal'in üçlüsü hakkında verilen bilgiler, Orta Direk, Yer Demir Gök Bakır, Ölmez Otu adlı eserleri işaret etmektedir.

Cevap A

46. A, B, D, E seçeneklerindeki dörtlüklerde simgelerle yüklü, kapalı bir şiir diliyle, insanın duygularının sonsuzluğu, iç ahenkle dile getirilmiştir. C seçeneğindeki dörtlükte meydan okuyuş vardır.

Cevap C

47. Epik tiyatro, Bertolt Brecht'in kuramlaştırdığı, öz ve biçim açısından dramatik tiyatronun karşıtı olan tiyatro türüdür. Haldun Taner, Keşanlı Ali Destanı adlı oyunda epik tiyatrodan yararlanmıştır.

Cevap B

48. Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda adlı eser, Tarık Buğra'nın değil, Cahit Külebi'nindir.

Cevap A

49. Uzak çağrışımlarıyla tanınan, kapalı, mantıktan uzak akım, "İkinci Yeni"dir.

Cevap C

50. Halide Edip Adıvar'ın, Türk'ün Ateşle İmtihanı ve Mor Salkımlı Ev adlı eserleri anı; Kenan Çobanları, Maske ve Ruh adlı eserleri oyun; Dağa Çıkan Kurt adlı eseri ise öyküdür.

Cevap D

51. A, B, C, D seçeneklerinde yer alan dizeler, şiirsel söylemle ve sanatlı anlatımlarla imgeler oluşturmuştur. "Deniz engin bir sudur tuzlu yeşil dalgalı" dizesinde deniz görülen, tadılan biçimiyle hayale yer vermeyecek biçimde yansıtılmıştır.

Cevap E

52. Şair, toplumsal sorunlar karşısında duyarsız kalmıyor, insanları harekete geçirmeye çalışıyor.

Cevap B

53. Cevdet Bey ve Oğulları adlı roman Ayşe Kulin'in değil, Orhan Pamuk'undur.

Cevap B

54. Gece geç yattığı için sabah geç kalkmış, kimseyle görüşmek istemediği için kapının zili çalınsın istemiyor. Bu durumda davranışların gerekçelerini açıklayan sözler kullanılmış.

Cevap E

55. Halit Ziya Uşaklıgil'in Aşk-ı Memnu adlı eserinin kahramanı "Bihter", Gustave Flaubet'in romanı Madam Bovary'nin kahramanı "Emma" ile paralellik göstermektedir.

Cevap A

56. Klasisizmde, A, B, C, D seçeneklerinde verilen özellikler geçerlidir. İnsanın ruhunun arındırılması önemli olduğu için "doğa görünümü, giysi, dekor" önemsenmemiştir.

Cevap E

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA

1. I. bilim adamının gittiği yerde azanol, II. bilim adamının gittiği yerde zonal, III. bilim adamının gittiği yerde ise intrazonal toprak türleri yaygındır. Buna göre, B seçeneğindeki toprak türleri yanlış verilmiştir.

Cevap B

2. Türkiye sınır aşan akarsuların paylaşımıyla ilgili güncel sorunları en çok Suriye ve Irak'la (Fırat ve Dicle) yaşamaktadır.

Cevap A

3. Canlıların yeryüzüne dağılışını belirleyen faktörlerin en önemlisi, fiziki faktörlerden olan iklimdir. 1'e iklim, 2'ye insan, III iklim değişiklikleri yazılmalıdır.

Cevap D

4. Anız yakma yerel boyutta ve mevsimlik, kısa süreli bir çevre sorunu olduğundan iklim değişikliğine yol açması beklenmez.

Cevap A

5. Bitki örtüsünün tahrip edilmesiyle, yeşil alanların azalmasıyla, karbondioksitin tüketilme yollarından biri olan fotosentez süreci azalır. Bu da havadaki karbondioksit miktarının artmasına neden olur.

Cevap E

6. Muson Asyası'nda yer alan Bangladeş'te doğurganlık hızı yüksektir. Bu nedenle Bangladeş'te nüfus artış hızını azaltıcı politika izlenmesi beklenir.

Cevap D

7. Grafikte nüfusun belirli yaş gruplarına oransal dağılışı verilmiş, nüfus sayısı belirtilmemiştir. Bu nedenle nüfus sayısı en az olan kıtaya ulaşılamaz.

Cevap A

8. Şekildeki haritada kuzeye gidildikçe geceler uzamaktadır. Bu yüzden kuzey yarımkürede kış aylarından biridir.

Cevap E

9. Şekildeki haritada fotokopiyle küçültme olduğundan, kesir ölçekle yapılacak uzunluk, alan hesapları doğru sonuç vermeyecektir.

Cevap C

10. En genç oluşumlu kömürden en yaşlı oluşumlu kömüre doğru sıralanma turba, linyit, taşkömürü ve antrasit sıralamasıdır.

Cevap B

11. Eğitim seviyesi yüksek olan nüfusun istihdamında hizmet sektörü birincidir yargısına ulaşılamaz.

Cevap E

12. Açıklamalarda ve tabloda Türkiye'nin enerji ithal ettiği ülkeler hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

13. İngiltere ile Amerika'nın batı kıyıları arasındaki en kısa deniz yolu Panama Kanalı'dır. (I). Hindistan ile Akdeniz (İtalya) arasındaki en kısa güzergâh Süveyş Kanalı'ndan geçer (II). İzmir'den Brezilya'ya giden bir gemi Cebelitarık Boğazı'ndan geçer.

Cevap A

14. Verilen işaretlerden ▲ ABD'nin doğu kıyıları, Kuzeybatı Avrupa ve Japonya'daki sanayi üretim alanlarını, ★ işareti Arap Yarımadası, Hazar Havzası ve Güney Amerika'daki enerji ve maden üretim alanlarını, ● ise kalabalık nüfusuyla pazar alanı haline gelen Hindistan ve Çin'i göstermektedir.

Cevap C

15. Atölye tipi üretim gelişmekte olan bölgelerde yaygın olup daha çok yerel ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir.

Cevap B

16. Sanayi tesislerinin yerleşim alanlarının içinde kalması, hızlı nüfus artışı ve plansız şehirleşmenin göstergelerinden biridir. Sanayi tesislerinin tahliye edilmesiyle bu sorunun etkileri belli bir süre içerisinde giderilebilir.

Cevap A

17. Aşırı sıcakların yol açtığı şiddetli buharlaşma iklimden kaynaklanan doğal bir etkenken, diğerleri insan faaliyetlerinin etkisiyle ortaya çıkmıştır.

Cevap D

18. Hareketli bir deprem kuşağı üzerinde bulunma bu ülkelerin üçü için ortak bir özelliktir. Oysa deprem büyüklükleri birbirine yakın olmasına karşın aralarındaki hasar farkının çok farklı olması ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile açıklanabilir.

Cevap D

19. Adadaki hayvan türlerinin azalması, bitki örtüsünün tahrip edilmesinin bir sonucudur.

Cevap A

20. Verilen pasajda şehirleşmenin ekonomik nedenlerinden biri olan köylerin itici (olumsuz) özelliklerine değinilmemiştir.

Cevap B

21. Şehirlerin ticari büyüklüğü ile iklimi ve bitki örtüsü arasında doğrudan bir ilişki olduğu söylenemez. Örneğin aynı iklim bölgesinde yer almalarına rağmen İzmir ve Çanakkale'nin ticari potansiyelleri çok farklıdır.

Cevap D

22. Bölgesel kalkınma projeleri için verilen doğal kaynak potansiyellerinden yalnızca alternatif turizm olanakları hepsi için ortaktır.

Cevap B

23. Alize Rüzgarları Tropikal kuşakta; Kuzey Yarımküre'de kuzeydoğudan güneybatıya, Güney Yarımkürede ise güneydoğudan kuzeybatıya doğru eser. Bu yüzden İspanya'dan Venezuela'ya gidecek yelkenli gemi Alize rüzgarlarından faydalanıp güneybatı yönünde hareket edecektir.

Cevap A

24. Asya - Avrupa - Afrika kıtalarına eşit mesafede bulunan Kıbrıs Adası; Doğu Akdeniz, Balkanlar ve Kuzey Afrika'daki dengeler üzerinde de etkilidir. Ayrıca İstanbul Boğazı ve Süveyş Kanalı gibi önemli su yolları güzergahında da yer alır. Bu özellikleriyle Kıbrıs Sorununa AB, ABD ve Rusya gibi aktörler daha fazla müdahale etmektedir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. C	7. D	13. A	19. C	25. D	31. A	37. B	43. E	49. C	55. A
2. E	8. D	14. C	20. B	26. D	32. A	38. A	44. C	50. D	56. E
3. B	9. C	15. E	21. C	27. E	33. C	39. E	45. A	51. E	
4. D	10. C	16. C	22. A	28. B	34. A	40. C	46. C	52. B	
5. D	11. A	17. E	23. E	29. E	35. D	41. B	47. B	53. B	
6. E	12. D	18. D	24. E	30. C	36. C	42. E	48. A	54. E	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. E	9. C	13. A	17. D	21. D
2. A	6. D	10. B	14. C	18. D	22. B
3. D	7. A	11. E	15. B	19. A	23. A
4. A	8. E	12. A	16. A	20. B	24. B

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Parçada, şiirin damarını hep elinde tutan, genç şairleri yakından izleyen ve değerlendiren bir şairle kendinden başka kimseyi okumayan Yahya Kemal karşılaştırılmış. Bu karşılaştırmaya göre Yahya Kemal şiirin damarını hep elinde tutan biri değil çünkü başka şairleri, gençleri okumuyor. "Şiirin damarı" sözü de zaten şiirin kaynağı anlamını düşündürüyor ve sözü edilen şair, genç şairleri okuyarak şiirin gelişim süreci içinde yer alıyor, kendi şiirini bu kaynaktan beslemeyi sürdürüyor.

Cevap B

2. Parçada Memleketimden İnsan Manzaraları adlı kitabında şair Nazım Hikmet'in "düz yazının kenar çizgisinde yürüdüğü" söyleniyor. Düz yazı olsa olsa şiirle komşudur ve düz yazının kenar çizgisi de şiirle düz yazının birleştiği çizgidir. Okuyucu, şiir değil de bir öykü ya da roman okuduğunu düşünüyorsa bu eserde şairin düz yazı ögelerine yer verdiği, böylece şiiri düz yazıya yaklaştırdığı sonucuna varabiliriz.

Cevap C

3. Deneme yazarı, okuru kendi içindeki girilmemiş odalara sokuyor, dokunulmamış sandıkların kapağını açıp içindekileri okura gösteriyormuş. Okurun kendi içindeki girilmemiş odalar ne olabilir?
Bu benzetme bize okurun henüz keşfetmediği iç dünyasını düşündürüyor. O halde deneme yazarı, okura kendi iç dünyasını tanıma fırsatını veriyor. Okur kendi içindeki o girilmemiş odalardaki sandıkların içlerinde neler olduğunu yazar sayesinde öğreniyor, yani iç dünyasını, kendisini tanımış oluyor.

Cevap B

4. II. cümlede "yaratıcılık"la ilgili bir açıklama yapılmış ama tanım yapılmamış. Tanım cümlesi "nedir" sorusuna cevap veren bir cümledir.

Cevap B

5. IV. cümlede Nâzım Hikmet'in Türk şiirinin köşe taşlarından biri olduğu söylenerek şiirimizdeki önemi vurgulanıyor. Cümlenin devamında ise onun şiirimizde başardığı işin kendisine özgü bir başarı olduğundan, bir başkasının bu başarıyı gösteremeyeceğinden söz ediliyor. Anlaşılacağı gibi, bu cümlede, şiirlerinin içeriğinden, işlediği temalardan herhangi bir şekilde söz açılmamış.

Cevap D

6. "Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi" dizesinde zincirleme ad tamlaması bulunmuyor. Bu dizede "sürü peşi(nde)" sözü belirtisiz ad tamlaması. "Görmediği gün" ise sıfat tamlamasıdır.

Cevap E

7. I. cümle, "çıkmayan" sıfat fiilinin kurduğu yan cümleden dolayı birleşik yapılı bir cümle. Yüklem görevindeki "yıllanıyor" eylemi şimdiki zaman çekiminde.

II. cümle, yüklem, ad soylu "dolu-dur" sözcüğü olduğu için bir ad cümlesi ve sadece "doludur" yargısı olduğu içinde basit cümle.

III. cümlede biri eylem, üçü eylemsi olmak üzere dört yargı var. Bu yüzden basit değil, birleşik cümle. Ayrıca cümlede dolaylı tümleç de yok.

Vaktiyle yazılan şiirler, hikâyeler, romanlar: Özne

çaresizce: Zarf tümleci

bekliyorlar: Yüklem

okunmayı, takdir görmeyi: Belirtili nesne

IV. cümle içinde zarf tümleci olan olumlu bir cümle:

Çoğunlukla bir sır gibi kendine saklıyor...

Zarf tüm. Zarf tüm. Olumlu yüklem

V. cümle birden çok cümleden oluşan sıralı bir cümle:

Bazen de sabredemiyor, yakıveriyor tüm eserlerini.

Birinci cümle İkinci cümle

Cevap C

8. I. cümlede "yeni serilmiş nevresimin kokusunu" sözü nesne görevindedir ve ad tamlamasıdır:

yeni serilmiş nevresim-in koku-s-u

Tamlayan Tamlanan

II. cümlede "severim" yüklemi, geçişli fiildir.

III. cümlede "başımı yastığa dayayıp" zarf-fiil grubudur ve zarf tümleci olmuştur.

IV. cümlede seçenekte belirtilenin tersine ,"tiril tiril" ikilemesi sıfat; "ağır ağır" ikilemesi zarftır.

V. cümlede "bunu" işaret zamiri, "hem...hem" bağlaçtır.

Cevap D

9. A seçeneğindeki "metotu" sözcüğü "metodu"; B seçeneğinde "standartın", "standardın"; D seçeneğindeki "akortu" ise "akordu"; E seçeneğinde "itimatı", "itimadı" biçiminde yazılmadığından yazım yanlışı doğmuştur. C'de ise ünsüz değişiminin olmaması doğrudur.

Cevap C

10. Doğrudan anlatımla aktarılan cümle iki kısa çizgi arasına değil tırnak içine alınır. Kısa çizgi A seçeneğinde ara sözü; B seçeneğinde ara cümleyi göstermek için; D seçeneğinde karşıt anlamlı sözcükleri belirlemek, E seçeneğinde ise başlangıç ve bitiş tarihlerini belirginleştirmek için kullanılmıştır.

Cevap C

11. A'da "kaynakça" yerine "kaynak" kullanılmalıydı.

B'de "birçok kentler" değil, "birçok kent" olmalıydı ve bu yanlış, tamlama yanlışı değil, çoğul ekinin gereksiz kullanımıyla ilgilidir.

C'de "onun" adılı gereksiz. Çünkü "bu akımın" sözü ortak kullanılarak "bu akımın yönteminden" anlamı oluşabiliyor.

D'de "Son vereceğim örnek" değil, "vereceğim son örnek" olmalı

E'de "şarkı söylemesini" değil, "şarkı söylemeyi" tercih edilmeli.

Cevap B

12. Parçada hamburgerin kebaba alternatif olarak insanımıza sunulmaya çalışılması somutlaştırılarak anlatılıyor. Köfteye diz çöktüren hamburger, köfteden bayrağı kapıp Antep Kalesi'ni kuşatıyor ve Antepli kebapçılardan kentin anahtarlarını istiyor. Bu anlatımda hem kişileştirme hem de öyküleme özelliğini görüyoruz. Parçada "burcu burcu", "anlı şanlı", "birer ikişer" ikilemelerine ve "kapıya dayanmak", "diz çöktürmek" deyimlerine rastlıyoruz. Anlatımda kişileştirmeye ve deyimlere başvurulması sözcüklerin mecaz anlamlarından yararlanıldığını da gösteriyor. Bir söz aktarımını gerektiren tanık gösterme ise parçada yer almıyor.

Cevap E

13. "Sanatçı ancak yaşadıklarını yazar." savını çürütmek amacıyla parçanın yazarı, yazdıklarını aslında hiç de yaşamamış şairlerden örnekler veriyor ve "Sanatçı yaşadığını yazar." iddiasına karşı çıkıyor. Tartışmacı anlatıma başvuran yazar, dili göndergesel işlevde kullanmış oluyor. Bu metinde yazar, düşüncesini başka birinin sözüyle pekiştirme yoluna gitmiyor, yani tanık göstermeden yararlanmamış.

Cevap D

14. Parçada "ümitleri, özlemleri, beklentileri olmayan bir insanın yaratma gücü de yoktur." ana düşüncesini somutlamak için yazar bir gök bilimciyi örnek vermiştir.

Cevap A

15. Parçadaki ilk cümlede bazı eleştirmenlerin Dostoyevski'nin Suç ve Ceza'sı ile Karamazof Kardeşler'ini polisiye roman saydığından söz ediliyor. II. cümlede konu birden genelleştirilerek suç ile edebiyat arasında tuhaf bir benzerlik olduğu söyleniyor. III. cümlede ise benzer değerlendirmelerin Kral Oidipus ve Hamlet için de yapıldığı belirtiliyor. Cümledeki "Benzer değerlendirmeler" sözünün bir bağlantı ögesi olduğuna dikkat edilirse bu bağlantının II. cümleyle değil, ilk cümleyle kurulduğu anlaşılıyor. Çünkü Kral Oidipus ve Hamlet'le ilgili değerlendirmelerin benzerleri, I. cümlede Dostoyevski'nin eserleri hakkındaki değerlendirmeler. Dolayısıyla akışı bozan cümlenin II. cümle olduğu da belli oluyor.

Cevap B

16. Parçada ülkemizde yazar olmak isteyen insanların çokluğundan söz ediliyor fakat garip bir çelişki ki yazar olmak isteyen bunca insana rağmen bu ülkede kitap okuma oranı çok düşük. Parçada bu düşüncenin belirtilmesinden sonra "Öyle görünüyor ki insanımızın edebiyata karşı bu eğilimi..." sözüyle başlayan cümle tamamlanmamış. Eksik bırakılan bu cümlede, insanımızın okumaya önem vermediği halde, yazar olmaya bu kadar çok istek duymasının nedeni açıklanmalı. Bu neden ne olabilir? Hem yazar olmayı çok isteyeceksiniz hem kitap okumayacaksınız. Yazarlığın öncelikle iyi bir okuyucu olmayı gerektirdiğini demek ki bu insanlar bilmiyor, diyebiliriz. Nitekim A, B, C ve D'deki yargılar, cümleyi bu anlam doğrultusunda tamamlıyor. Fakat E'deki yargıda yazarlık ve okuma arasında bir ilişki kurulmuyor.

Cevap E

17. Parçada mutluluğa ulaşmak için hazırlık yaptığımızdan, yani mutluluğu hep yarınlarda arayıp bunu başaramadığımızdan söz ediliyor. Yapmamız gerekenin ne olduğu ise son cümlede açıklanıyor:

Mutluluk için hazırlık yapmamak, yaşanmakta olan zaman içinde mutlu olmaya çalışmak... Yazarın asıl anlatmak istediği de bu.

Cevap E

18. Parçada çalışmanın sadece bir zorunluluk olmadığı; çalışma hayatının aynı zamanda, çözemediğimiz bazı sorunlardan kaçışımızı sağlayan bir sığınak olduğu anlatılıyor. Yani, çalışma hayatının zorunluluğunu ve zorluklarını bahane ederek asıl dertlerimizi geçiştiriyor, erteliyor, yok sayıyoruz. Başka bir deyişle, gündelik telaşları bahane ederek kendimizle yüzleşmekten kaçıyoruz.

Cevap C

19. Parçada, insanın anı yazmasının nedeni sorgulanıyor, "Kişi, anılarını niçin yazar?" sorusunun yanıtı aranıyor. Bu soruya verilen yanıt, asıl söylenmek istenen, yani "ana düşünce" olacaktır. Yazara göre, insanın anılarını yazmasının nedeni, geçmişi yeniden yaşamak istemesidir ve bu bencilce bir istektir.

Cevap C

20. "Orhan Veli... gelenekten büsbütün uzaklaşmaz." cümlesinden A'daki yargı; "Türk halkının yüzyıllardır koruduğu ve geliştirdiği mizah mantığını çarpıcı bir güzellikle şiire sokar." cümlesinden B'deki yargı; "...şaraneliği reddetmesine rağmen lirizmden kaçamaz." cümlesinden C'deki yargı; "Onun şiiri de eninde sonunda duygusal bir temele dayanır." cümlesinden E'deki yargı çıkarılabilir. Şairin, şiirlerinde doğa güzelliklerini yansıttığına parçada değinilmiyor.

Cevap E

21. Şiirin konusu, sevgiliden ayrılmanın verdiği acı olduğuna göre şiirin türü için lirik dememiz uygun olur. Pastoral şiir, köy ve çoban yaşamını anlatır. Didaktik şiir, amacı bilgi vermek olan bir şiir türüdür. Satirik şiir, toplumun veya kişilerin kusurlarını eleştirir. Epik şiir ise kahramanlık konularını, yurt sevgisini, tarihsel bir olayı konu edinir.

Cevap B

22. Şiirde Anadolu'nun, bu toprakların insanının gözü ve kalbiyle tanınmasına yönelik bir çağrı var. Dolayısıyla memleket teması işlenmiş. Bütün dizelerde 6+5 durak düzeni var: El gi-bi do-laş-ma (6) + A-na-do-lun-da (5). Uyak düzeni a b a b; yani çapraz uyak. "Anadolu-n-da/ yol-u-nda" sözcüklerinde "olu" sesleri ve "tanı / çaban-ı" sözcüklerinde "anı" sesleri zengin kafiye. Millî Edebiyat zevk ve anlayışına bağlı olarak gelişen memleket edebiyatı çığırını temsil eden bu şiir, didaktik yönüyle öz şiire uzak düşüyor.

Cevap E

23. Şiir 11'li hece ölçüsüyle yazıldığına göre serbest nazımdan yararlanılmıştır diyemeyiz. Buna karşılık şiir, kar motifiyle ilgili bireysel bir duyuşun ifadesi niteliğinde. Hem uyak, ölçü gibi dış ahenkten hem de söyleyiş güzelliğinden yararlanılmış. Estetik güzelliği öne çıkaran bu şiirde öğretici, yani didaktik bir yan yok. "Yağmurlu, karanlık düşünce" gibi imgelerin, "dörtnala" gibi sözcüklerin çağrışımlarıyla şiire yeni boyutlar ekleniyor.

Cevap E

4. Verilen dizede salkım söğütlerin saçlarını yıkadığı söylendiğine göre kişileştirme (teşhis) yapılmış. A dışındaki bütün seçeneklerde insan dışındaki varlıklar insanlaştırılmış. B seçeneğinde "bulutun ata binmesi", C seçeneğinde "bacaların türkü söylemesi", D seçeneğinde "kuşların haber vermesi", E seçeneğinde "güneşin günaydın demesi" kişileştirme özelliği taşıyor.

Cevap A

5. I. bölümde bilgi yanlışı vardır. Çünkü Türklerin en eski destanı olarak bilinen "Yaratılış Destanı" Altay-Yakut bölgesinde derlenmiş bir destandır. Saka Türklerine ait destanlar Alp Er Tunga ve Şu destanlarıdır.

Cevap A

6. Kutadgu Bilig İslamiyet etkisindeki Türk edebiyatının geçiş dönemi eserlerindendir. Yani dinî etkilerin eserlerde yavaş yavaş hissedildiği bir dönemin ürünüdür. Bu nedenle Kutadgu Bilig'de Şamanist kültürün etkilerinden değil İslamî kültürün etkilerinden söz edilebilir.

Cevap E

7. Metin, Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki Duha Koca Oğlu Deli Dumrul hikâyesinden alınmıştır. Deli Dumrul'un Azrail'i tanımaması, Türklerin İslamiyet ile yeni tanıştıklarını gösterir. Deli Dumrul ile Azrail arasındaki ilişki, hikâye edilerek anlatılıyor. Bunun yanı sıra ikisi arasındaki konuşmalara da yer verilmiş. Ayrıca Azrail olağanüstü bir varlığı ifade etmekte. Ancak Türk edebiyatının ve Türk dilinin en kıymetli eserlerinden olan bu hikâyelerin dil ve anlatımı için olumsuz bir yargıda bulunmamız mümkün değil. Nitekim uzun cümlelere rastlamadığımız gibi, anlatımın açık ve yalın olduğu da kolayca görülebiliyor.

Cevap B

8. Âşık edebiyatı nazım biçimlerinden koşma, saz eşliğinde ve hece ölçüsüyle söylenir. Gerçi divan şairlerine özenen âşıklarca aruzla yazılan koşmalar da vardır. Ancak bu eğilim, Âşık edebiyatının karakteristik özelliğini yansıtmaz.

Cevap C

9. Verilen şiirin nazım biçiminin türkü olduğunu dörtlüklerin son dizesinin nakarat oluşundan anlıyoruz. Halk şiirinde diğer nazım biçimlerinde nakarat (kavuştak ya da bağlama) yoktur. Uyak düzeninde ilk dörtlükte ikinci ve dördüncü dizeler, nakarat dizeleri, birinci ve üçüncü dizeler ise serbest. İkinci dörtlükte "öl-medi / kal-madı / ol-madı " sözcüklerinde "l" sesiyle yarım uyak yapılmış ve "me-di / ma-dı" birimleri redif olarak kullanılmış. 6+5 durak düzeni ilk dörtlüğün 3.dizesinde ve ikinci dörtlüğün ikinci dizesinde bozulmuş: Der-man a-rar-ken der- (6) + de dûş oldum (5). Durakların sözcüğü bölmemesi gerekiyor. Oysa 6+5 kalıbı bu dizede "derde" sözcüğünü bölüyor.

Cevap D

10. Karagöz oyunu, mukaddime, muhavere (söyleşme), fasıl ve bitiş olmak üzere dört bölümdür. Verilen metin, Karagöz ile Hacivat'ın söyleştiği muhavere bölümündendir. Bu söyleşme sırasında Hacivat'ın kullandığı "vâveylâ, setrepeki" gibi sözcükleri Karagöz, bir güldürü unsuru olarak yanlış anlamıştır. Bu sözcükleri kullanması, Hacivat'ın aydın kesimi temsil ettiğini düşündürür. Karagöz de kaba saba, bilgisi kıt biri olarak görünür. Oyunda Osmanlı şehir kültürünü yansıtan birçok öge olmakla birlikte verilen parçada bu kültüre ait ayrıntılar yoktur.

Cevap E

11. Hece ölçüsüyle yazılan dörtlükte geçen "pîr", ""taht" sözcükleri tasavvuf terimleridir. Dolayısıyla şiir, dinî-tasavvufi halk şiiri geleneğine bağlıdır.

Cevap B

12. Okuduğumuz metinde Ahmedî adlı şairin hayat hikâyesinin anlatıldığını söyleyemeyiz. Ancak, Ahmedî'nin şiirinde hiç güzellik olmadığının söylenmesi öznel bir değerlendirme. İskendername adlı eser hakkında bilgi veriliyor ve Ahmedî'nin Murat Han Gazi devrinde yaşadığı da belirtiliyor. Divan edebiyatında şairlerin hayat hikâyelerinin ve şiirlerinden küçük örneklerin bazı kısa değerlendirmelerle bir araya getirildiği eserlere tezkire dendiğini hatırlayalım. Bu metin, şairin hayat hikâyesine yer vermemekle birlikte bir tezkireden alınmış olmalı.

Cevap C

13. I. cümlede Fuzuli'nin Şikâyetname'sine; II. cümlede Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin Sefaretname'sine; III. cümlede Mercimek Ahmet'in Kabusname'sine; IV. cümlede Gülşehri'nin Mantıku't-Tayr'ına ait bilgi verilmiş. Âşık Paşa'nın Garipnâme'sine ait bir bilgi ise yok.

Cevap E

14. Nedim, mesnevi nazım şekline itibar etmemiştir. O daha çok, gazel ve şarkılarıyla bir Lale Devri şairi olarak akla gelir. Ahmedî (İskendername /Cemşid ü Hurşit), Şeyhi (Harname / Hüsrev ü Şirin), Ali Şir Nevai (hamse) ve Nabi (Hayriye / Hayrabad) ise mesnevileriyle ünlü şairlerdir.

Cevap E

15. Hürriyet Kasidesi, Tanzimat Dönemi'nde Namık Kemal tarafından yazılmıştır. Namık Kemal klasisizm akımından değil romantizmden etkilenmiştir. Bu kasidede de romantizm etkisinden söz edebiliriz. Şiir biçim özellikleriyle divan şiiri geleneğini sürdürür. Son beyitte hürriyet bir sevgiliye benzetilirken istiare yapılmıştır. Aynı beyitte şair, hürriyetin bizi hem esaretten kurtardığını hem de aşkının esiri yaptığını söylerken tezat yapmış oluyor.

Cevap A

16. Şinasi ve Agâh Efendi'nin birlikte çıkardığı gazete Tercümanı- Hakikat değil, Tercüman-ı Ahval'dir. Tercüman-ı Hakikat, 1878'de Ahmet Mithat Efendi'nin çıkardığı gazetedir.

Cevap D

17. Parçada kahramanı Bihruz Bey olan Araba Sevdası adlı romandan söz ediliyor. Recaizade Mahmut Ekrem, bu romanında parçada belirtildiği gibi yanlış Batılılaşma temasını işlemiştir.

Cevap D

18. Sözü edilen yazar Ziya Paşa, makalesi de Şiir ve İnşa'dır.

Cevap B

19. Verilen metinde geçen Behlül, Peyker, Nihat adları Halit Ziya'nın Aşk-ı Memnu romanının kahramanları. Servetifünun Dönemi'ne ait bu roman, bir sanat metnidir. Dolayısıyla romanda anlatıcı, gerçek bir kişi değil, kurmaca bir kişidir. Metinde Bihter'in düşündüğü şeylerden söz edildiğine göre anlatıcı, her şeyi biliyor, görüyor, yani ilahî bakış açısına sahip. Metinde "Gece oluyordu ... Nesrin avizeyi yaktı... Kocasına baktı... duramadı..." biçiminde birbirini izleyen eylemlerin anlatımı olduğu için öyküleyici anlatımdan yararlanıldığı görülüyor.

Cevap C

20. Servetifünun şairleri, divan şiiri nazım biçimlerini kullanmamışlar; Batı edebiyatından aldıkları sone, terzarima, triyole gibi nazım biçimlerini edebiyatımıza getirmişlerdir. Onların divan şiirinden aldıkları tek nazım biçim müstezattır, onu da değiştirerek kullanmışlardır.

Cevap C

21. Hayat-ı Muhayyel Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun değil, Hüseyin Cahit Yalçın'ın eseridir.

Cevap B

22. Fecriati topluluğu dilde sadeleşme hareketinin öncüsü olmamış, tersine bu harekete muhalif bir tutum izlemiştir. Dilde sadeleşme hareketini Genç Kalemler dergisinde yazanlar başlatmıştır.

Cevap E

ESEN YAYINLARI

43. "Beş Hececiler"in kendilerine ait bir dergisi olmamıştır. "Varlık", Yaşar Nabi Nayır'ın çıkardığı bir dergi olup edebiyatımızın en uzun ömürlü dergisi olarak hâlâ yayımlanmaktadır.

Cevap D

44. Refik Halit Karay için "o zamana dek hiçbir kalemin deşelemediği" saptaması bizi romantizme değil realizme götürmelidir. Yazar, Memleket Hikâyeleri adlı eserini realist bir anlayışla yazmıştır.

Cevap E

45. Verilen metinde, ölçülü, uyaklı mısralarla ve didaktik amaçla bir hikâye anlatılıyor. Bu nedenle Mehmet Akif Ersoy'a ait bu metnin türü manzum hikâyedir. Mehmet Akif Ersoy, bütün şiirlerini aruzla yazdığı için bu metinde hece kullanılmış olamaz. Metinde geçen konuşmalar, söyleşmeye bağlı anlatımdan, konuşmalardan önceki mısralarda anlatılan izlenimler de betimleyici anlatımdan yararlanıldığını gösteriyor. Kahvede konuşulanlar ise halkın günlük yaşayışından bir kesit sunuyor.

Cevap D

46. Fazıl Hüsnü Dağlarca şiirlerinde Arapça ve Farsça sözcüklere düşkünlük göstermemiş, tersine ilk birkaç şiir kitabından sonra öz Türkçe kullanmaya özen göstermiştir.

Cevap A

47. Parçada Tarık Buğra'nın Küçük Ağa adlı romanından söz edilmektedir. Peyami Safa'nın, Necati Cumalı'nın Kurtuluş Savaşı'nı konu alan herhangi bir romanı yoktur. Fazıl Hüsnü Dağlarca şairdir ve Kurtuluş Savaşı ile ilgili yapma destan örneği olan Üç Şehitler Destanı adlı eseri vardır. Yahya Kemal ise şiirden başka türlerde de yazmış olmakla beraber roman türünde eser vermemiştir. Onun İstiklal Harbi konusunda fıkra ve makalelerini bir araya getiren eseri Eğil Dağlar'dır.

Cevap D

48. Parçada sözü edilen, Bu Ülke, Mağaradakiler, Umrandan Uygarlığa gibi eserleri anılan düşünür ve yazarımız Cemil Meriç'tir.

Cevap A

49. Verilen dizelerin "kardeşlerim" hitabıyla başlaması, şiirdeki söylev üslubunu gösteren bir öge. Şiir, düzenli bir nazım biçimiyle yazılmadığına göre serbest nazımla yazılmış. Şiirde geçen "toprağı sürmek", "yeryüzünde tek esir yurt, tek esir insan kalmayıncaya dek", "büyük hürriyet" gibi ifadeler emek, barış, özgürlük kavramlarının şiirdeki karşılıkları. Şair, okuyucuyu toprağı sürmeye, barış ve özgürlük uğruna özveride bulunmaya çağırdığı için dilin kalabalıkları harekete geçirme gücünü kullanıyor. Ancak fütürizm akımında işlenen teknolojiyi övme, geleceğe atılma gibi temalar bu şiirde yok.

Cevap E

50. Şiir çapraz uyak düzeniyle ve 11'li hece ölçüsüyle yazıldığına göre, serbest ölçüyü kullanan Nâzım Hikmet, Orhan Veli ve Cemal Süreya seçeneklerini hemen eleyebiliriz. Yağmur motifinin halk şiirine özgü söyleyişten uzak bir şekilde, sanatlı bir anlatımla işlenmiş olması, şiirde öz şiir anlayışını düşündürüyor. Bu durumda cevabın Necip Fazıl olması gerekiyor.

Cevap C

51. Verilen şiirde İkinci Yeni özellikleri açıkça görülüyor. Anlatım kapalı. Konuşma dilinin mantıksal düzeninden uzaklaşılmış. "Saksılarım ışıdı", "gökler tuttum" gibi alışılmamış bağdaştırmalar var. "Padişah", "Akad", "kilise" gibi sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmış. Buna karşılık halk söyleyişlerine, folklora yer verilmemiş. Zaten İkinci Yeni şiirine göre, Cemal Süreya'nın ifadesiyle söylemek gerekirse, "Folklor şiire düşmandır."

Cevap B

ESEN YAYINLARI

LYS deneme sınavı - 2

52. Şiirde dizelerin birbirinden farklı uzunlukta olduğu açıkça görüldüğüne göre serbest ölçü kullanılmış. Şiirin öznesi borçları yüzünden kılığı düzgün olmayan sıradan biri. Sevdiği kadının kendisine kıymet vermemesinden yakınıyor ve borçlarından kurtulacağı günü hayal ederek avunuyor. Şiir, günlük yaşamda herhangi bir kişiden duyabileceğimiz konuşma cümleleriyle yazılmış. Herhangi bir imgeye, söz sanatlarına yer verilmediği için şaireliğe karşı bir tutumu yansıtıyor. Birinci Yeni şiirinde mizah unsurları olmakla birlikte bu şiirde mizahtan yararlanıldığını söyleyemiyoruz.

Cevap C

53. Metinde Doğulu kimliğimiz yüzünden Batılı olmayı başaramadığımız düşüncesi işlenmiş. Düşündürücü nitelikte olduğu için yazının türünü deneme olarak belirleyebiliriz. Yazar öznel yargılara dayanarak konuyu aydınlattığı için açıklayıcı anlatım söz konusu ve dil göndergesel işlevde kullanılmış. Ancak metnin alındığı eser Diyelim-Söz Arasında, Nurullah Ataç'a ait.

Cevap E

54. Tohum adlı tiyatro eserinin yazarı Necip Fazıl Kısakürek'tir. Metinde tiyatro eserlerinde hep gördüğümüz karşılıklı konuşmalara yer verilmiş; yani söyleşmeye bağlı anlatım (diyalog) kullanılmış. Cumhuriyet'in ilk yıllarında yazılan ve Anadolu kültürünü, insanını yücelten bu eserde sezgicilik akımının etkileri görülür. Metinde maddeye karşı ruhun üstünlüğü fikri, mistik bir öge olarak işlenmiş. Buna karşılık metindeki cümlelerde dilin alıcıyı harekete geçirme işlevinde değil de göndergesel işlevde kullanıldığını söyleyebiliriz.

Cevap D

55. E'de "Her Gece Bodrum" adlı eseriyle kendisinden söz edilen yazar, Tarık Dursun K. değil, Selim İleri'dir.

Cevap E

56. Dadaizm, bilindiği gibi, kuralsızlığı kural edinen bir akımdır. Evrendeki varlıklar arasında gizli benzerlikler ve ilişkiler olduğunu öne süren akım ise sembolizmdir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA

1. Kurtuluş Savaşını veren Türkiye Cumhuriyetinin bağımsızlığını elde etme mücadelesindeki temel amaçlarından biri de ülke bağımsızlığına engel olabilecek mandacı yönetimine karşı çıkmaktı. Dolayısıyla ekonomik yapılanmada mandacılık fikri bu amaca ters düşmektedir.

Cevap B

2. Haritada işaretli alanlardan sadece V numaralı alandaki demir çelik fabrikası Zonguldak taş kömürü yataklarına yakınlığı nedeniyle yani sanayi tesisinde enerji kaynağına yakınlık nedeniyle kurulmuştur.

Cevap E

3. Kavimler göçü ile Orta Asya'dan göç eden Türk Kavmi doğuda Çin'e, güneyde Hindistan ve çevresine kuzeyde Sibirya'ya, güneyde Orta Avrupa, Anadolu ve Kuzey Afrika'ya göç etmiştir. Sonraki yüzyıllarda çıkan savaşlar Türk Kültürünün Kuzey Avrupa'ya yayılmasına engel olmuştur.

Cevap C

4. I numaralı bölge (ABD) sanayi üretim alanı, II numaralı bölge (S.Arabistan) petrole bağlı enerji üretim alanı, V numaralı bölge (Japonya) hizmet üretim alanıdır. Ancak III numaralı (Sibirya) ve IV numaralı yerler (Sahra Çölü) yanlış verilmiştir.

Cevap C

5. Japonya'da hidroelektrik üretimi ve kar festivali yükseltisinin fazla olmasına bağlı, kaplıcalar jeolojik yapısına bağlı ortaya çıkmıştır.

Cevap D

6. Haritada verilen bilgi sadece nükleer santrallerin bulunduğu alanları göstermeye yöneliktir. Bu bilgi hammaddenin varlığına yönelik bilgi vermez.

Cevap A

7. Mutfak çöpleri insan sağlığı için tehlikeli olabilse de diğerleri kadar tehlikeli olabilecek bir atık değildir.

Cevap B

8. Şekildeki haritada belirlenen 3 ve 4 nolu alanda yerel saat farkı daha fazladır. Meridyenlerin kutuplara gidildikçe daraldığı unutulmamalıdır.

Cevap C

9. Verilen bilgilere göre koordinatlar oluşturulduğunda Y noktası X noktasının güneybatısındadır.

Cevap D

10. İlk köy yerleşmeleri Neolitikte, Köylerin büyüyerek şehirleri oluşturması Kalkolitikte, ilk modern şehirlerin ortaya çıkması Sanayi devrinde, şehirlerin büyüyerek geniş bir alana yayılma eğilimine girmesi Bilgi çağında olmuştur. Ancak paleolitikte insanlar göçebe bir yaşam tarzı içindeydi.

Cevap B

11. Hindistan ve Kenya'nın yaz yağış oranlarının fazla olması aynı bitki örtüsünün bulunduğuna kanıt değildir. Hindistan Muson, Kenya Ekvatoral iklime sahiptir. Bitki örtüsü iklime bağlı ortaya çıktığından bu ülkelerin bitki örtüleri de farklı olacaktır.

Cevap A

12. Paragrafta göçün kültürel etkileri üzerinde durulmaktadır. Göçler kültürleri olumlu veya olumsuz pek çok yönden etkiler ancak kültürleri yok edemez.

Cevap D

13. Geniş yapraklı ağaçlar nem isteği fazla olduğundan deniz seviyesinde veya deniz seviyesine yakın alanlarda, maki ise sıcaklık isteği nedeniyle belli yükseltilere kadar çıkabilmektedir.

Cevap B

14. Peribacalarının oluşumunda Bazalt kayaları ve volkan tüfü etkili olmuştur.

Cevap C

15. Kurşunun araçlarda kullanılabilmesi teknolojik koşulların gelişmesini gerektirmektedir.

Cevap A

16. Paragrafta parçacı yaklaşımların olumsuz etkilerinden bahsedilmektedir. Dolayısıyla temel çözüm parçacılıktan sıyrılmak bütüncül yaklaşmak koşuluyla gerçekleşecektir.

Cevap D

17. Soruda depremin zarar derecesinden bahsedilmektedir. Dolayısıyla depremin zarar derecesini hem doğal hem de beşeri koşullar belirlemektedir.

Cevap B

18. Küresel iklim değişiklikleri nedeniyle eriyen buzul suları yükselti değerleri az olan alanları sular altında bırakacağından buralardaki karasal ekosistemleri, verimli tarım alanlarını, bazı ekonomik faaliyetleri (Ör: turizm) olumsuz etkileyecektir. II, IV ve V dağlık yüksek alanlardır.

Cevap C

19. Bulundukları bölgenin coğrafi konumu nedeniyle güneşin hareketleri konusunda uzmanlaşan ve güneş saatini yapan, yüksek kayalıklara yerleştirdikleri elips şeklindeki altın yansıtıcılarla astronomik gözlemler yapan, patates tarımını ilk yapan, tarımda teraslama yöntemi ve diğer entansif tarım tekniklerini kullanan medeniyet İnka Medeniyetidir. İnkalar I nolu alanda kurulmuştur.

Cevap A

20. Kentleşme oranı gelişmiş şehirlerde fazladır. Essen Almanya gibi çok gelişmiş bir ülkenin sınırları içinde bulunmaktadır.

Cevap D

21. Dünya ekonomisinin küreselleşmesini sağlayan etmenler sanayileşmenin yolunu açarak teknolojik gelişmeleri için sermaye sağlayabilen etmenlerdir. Kömürün gemilerde ve yüksek fırınlarda kullanılmaya başlaması sanayileşmenin yolunu açarak küreselleşme hareketlerini tetiklemiştir.

Cevap D

22. Siyasi etmenler ülkelerin yönetim ve denetim işlerinde, iç ve dış ilişkilerinde kullandıkları kriterleri temsil etmektedir.

Cevap B

23. Ülkemize yapılan ilk demiryolu İtilaf devletlerinin işgal ve denetim işlerini kolaylaştırmak amacıyla İzmir - Aydın arasına yaptıkları demiryoludur.

Cevap C

24. Grafikte sadece şehirden köye olan göçler 1990 yılından sonra arttığı görülmektedir. Grafikte köyden şehre olan göçlerin sürekli artmadığı, şehirden şehre olan göçler her zaman daha fazla olduğu, Köyden köye olan göçler şehirden köye olan göçlerden daha az olduğu, Tüm yerleşim yerlerine olan göçlerde 1990'dan sonra azalma olmadığı şehirden köye olan göçlerin arttığı görülmektedir.

Cevap C

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. B	7. C	13. D	19. C	25. A	31. B	37. D	43. D	49. E	55. E
2. C	8. D	14. A	20. E	26. E	32. C	38. B	44. E	50. C	56. B
3. B	9. C	15. B	21. B	27. B	33. E	39. C	45. D	51. B	
4. B	10. C	16. E	22. E	28. C	34. E	40. C	46. A	52. C	
5. D	11. B	17. E	23. E	29. D	35. A	41. B	47. D	53. E	
6. E	12. E	18. C	24. A	30. E	36. D	42. E	48. A	54. D	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. D	9. D	13. B	17. B	21. D
2. E	6. A	10. B	14. C	18. C	22. B
3. C	7. B	11. A	15. A	19. A	23. C
4. C	8. C	12. D	16. D	20. D	24. C

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. İyi sanatın yüzölçümü küçükse ve orada ancak ayrıcalıklı okurlar ikamet edebiliyorsa, iyi sanattan anlayan o ayrıcalıklı okurların sayıca az olması gerekir. Dikkat edilirse bu cümlede herhangi bir yakınma yok ve gerçek sanatseverler değil, iyi sanattan anlayanlar söz konusu ediliyor. Bu nedenle doğru yanıta en yakın seçenek olan E'yi elememiz gerekir.

Cevap C

2. Kamerayla kaydedilen görüntüler, yazarın anlattıklarıdır. "Kamera arkası" ise kameranın kaydettiği görüntüler değil de kamerayla çekim yapan kişinin, yani yazarın ve çevresinin görüntüleridir. Okuyucu kamera arkasını merak ediyorsa yazarın anlattıkları dışında yazarın günlük yaşamını öğrenmek istiyor demektir. Başka bir deyişle, okurun merak ettiği şey, yazarı günlük yaşamı içinde tanımaktır.

Cevap D

3. A : Her akımda Oktay Rifat adına rastlıyor olmamız onun yeniliklere öncülük ettiğini düşündürür.

   B : Yenilikleri kendi çizgisi içine çekebilen bir şair, yeniliklere kendi yorumunu katabiliyor demektir.

   C : Akımlar sona erdiği halde şairin kazançlı çıkması, günceli izlemekten zarar görmediğini gösterir.

   D : Akımlar bittiğinde kalan nitelikte tortuda şairin damgasının olması, geleneğe yaptığı katkıya işarettir.

   E : Geleneğin kalıplarına sıkışmadan geleneğin halkası olmak ise seçenekte belirtildiği gibi gelenekçi olmayı değil, geleneğin dışına çıktığı halde geleneğe bağlanmayı ifade eder.

Cevap E

4. Parçada, gerçek yalnızlığın dostların dünyadan ayrılarak geride anılarını bırakmasıyla başladığı söyleniyor. "Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir/ Gittikçe artıyor yalnızlığımız" dizeleri de aynı durumu anlatıyor.

Cevap A

5. İlk cümlede "aç tavuk" ile "edebiyat adamı" ihtiyaç duydukları varlıklar bakımından karşılaştırılmış. Aç tavuk için darı ambarı, edebiyat adamı için de kitabevi bir ihtiyaç. II. cümlede ise edebiyat adamı diğer insanlarla karşılaştırılmış: Edebiyat adamı kitapla beslenir, diğer insanlar kitapla beslenmez.

Cevap A

6. Düşsel ögeler, gerçekte karşılığı olmayan, varlığı ancak düşlerde tasarlanabilen ögelerdir. A'da "çiçeklerimizi açmak", B'de "birini düşünürken çakıl taşının içimizde ısınması", D'de "ihtiyar atlar gibi içe kapanmak", E'de "aşkın beni geçmesi, haritayı kendisinin çizmesi, dağları ve nehirleri iyi bilmesi" düşsel ögelerdir. C'de ise gerçek yaşamda nesnel olarak karşılığını bulabileceğimiz bir isteğin ifadesi söz konusudur.

Cevap C

7. A : Her insan (özne) / başarılı olmak (nesne) / ister. (yüklem) Bu cümlede "başarılı olmak" sözü yan cümle.

   B : Başarının sırlarına dair sayısız makale ve kitap yazılması (özne) / bunun göstergesidir.(yüklem)

   C : "yorumla-n-abilir" → (-n edilgenlik / -abil- yeterlilik)

   D : "iste-yor ise" (şimdiki zamanın hikâyesi, bileşik zaman)

   E : Başarı / kendisini isteyene / gider çünkü. Bu cümlede "kendisini isteyene" sözü, sıfat-fiille kurulan bir yan cümledir. Dolayısıyla cümle yapıca basit değil, birleşiktir.

Cevap E

8. I. cümlede "çoğu" sözcüğü belgisiz zamir.

   II. cümlede "açısıyla sözcüğündeki "ile" ve "kadar" sözcükleri edat.

   III. cümlede "hiçbir", "değerlendirilemez" sözcükleri birleşik yapılı. Dolayısıyla "birleşik sözcük yoktur" yargısı yanlış.

   IV. cümle virgülle ayrılmış iki yargıdan oluşan sıralı cümledir: "Her türün tekniği farklı(dır) / amaçları ayrıdır."

   V. cümle "bakıp", "yazdığı", "suçlamak" ve "doğru olur" olmak üzere dört yargı içeriyor.

Cevap C

9. A : Ayrılma durumu: boğazın-dan, pencere-den

B : Tamlayan eki: suy-un kıymeti, göğ-ün kıymeti

C : İyelik eki: : boğaz-ın, kıymet-i, görebildik-in

E : Belirtme durum eki (kıymetin-i)

D : Bulunma durumu eki -de kullanılmamış.

Cevap D

10. A : "Bile "sözcüğü bağlaçtır.

B : "Topkapı Sarayı" belirtisiz ad tamlaması kalıbında özel ad.

C : "de" bağlacı görevdeş sözcükleri değil, cümleleri bağlıyor: Osmanlı döneminde öyleydi /de/ günümüzde farklı mı sanki?

D : "Kurtulduk mu" eylemi biçimce olumlu olduğu halde ""kurtulamadık" anlamında. Dolayısıyla cümle, biçimce olumlu, anlamca olumsuz.

E : Beş kuşak aynı binada oturan kaç aile (özne) / vardır (yüklem) / içimizde (dolaylı tümleç).

Cevap C

11. A : çünki → çünkü

B : estağfirullah → estağfurullah

C : makina → makine

D : şofben (doğru yazım)

E : şöför → şoför

Cevap D

12. Genç Werther'in Acıları tırnak içine alınmalı. "Werther modası sarmıştır"dan sonra bu modanın ne olduğu açıklanacağı için iki nokta; iki noktadan sonra görevdeş sözcük olarak sıralanan özellikleri ayırmak için virgül; sıralanan özelliklerin devamı olduğunu vurgulamak için de üç nokta kullanılmalı. Parantezi gerektiren bir kullanım ise yok.

Cevap B

13. A : Kriz sürerse ben işimden (olacağım), sen de parandan olacaksın. (yüklem eksikliği)

C : Yağmur yağacağını size söylemiştim ve (sizi) uyarmıştım. (nesne eksikliği)

D : Çekmecede çok sayıda resmi (mektup) ve iş mektubu var. (tamlama yanlışı)

E : Kül tablası arka arkaya yaktığım sigara(ların) izmaritleriyle dolmuştu. (tamlama yanlışı)

Bu cümlede "yaktığım" sıfat fiili, belirtisiz ad tamlamasının sıfatı olduğu için izmarit içildiği anlamı doğuyor.

Cevap B

14. Parçada deyim özelliğinde bir söze rastlamıyoruz. Buna karşılık, rüzgârın uğultusunun azalması işitmeyle; köpek ve kedilerin başıboş gezinmeleri görmeyle ilgili ayrıntılar (B). Parçada sabahın erken saatinde sokağın görünümü canlandırıldığı için betimleyici anlatım var (C). Sokakta önce köpeklerin, sonra kedilerin fark edilmesi; rüzgârın hızı ve uğultusunun giderek azalıp sonunda dinmesi; gökyüzünün aydınlanarak kurşuni renge dönüşmesi, doğanın devinim (hareket) içinde yansıtıldığını gösteriyor (D). Köpekler için tembel nitelemesi ve kedilerin oyalanmayı bıraktıklarından söz edilmesi ise kişileştirme ile açıklanabilecek aktarmalar oluyor (E).

Cevap A

15. Parçada emir kipi çekimindeki eylemlerle kurulan cümlelerde okuyucuya öneride bulunuluyor. Bu cümlelerde dilin alıcıyı harekete geçirme işlevinden yararlanılıyor. Gönderge, yani iletinin konusu olan gerçeklik, alabalık avıdır; dolayısıyla gönderge dil dışı dünyadaki gerçekliktir. Parçadaki "kaybetmeyin", bulamazsınız", "düşürmeyeceksiniz", "giyineceksiniz" , "olacaksınız" eylemleriyle öneride bulunulmuştur. Parçada mecazlara yer verilmemiştir. Öğretici anlatımla yazılan parçada kanıtlayıcı anlatıma başvurulmamıştır.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

16. Parçanın yazarı, okuduğu romanın kahramanı veremli çocuğun ağaçlara duyduğu sevgiden etkileniyor. Bu etkilenmeyi "Çocuğun ağaç sevgisi iliklerime işlemişti." cümlesiyle ve sabah olup romanı bitirdiğinde dışarı çıkıp gördüğü ilk ağacı öpmesiyle gösteriyor. Dolayısıyla romanın anlatımıyla ilgili vurgulanan niteliği "etkileyicilik" oluyor.

Cevap E

17. Parçada IV. cümleye kadar toprak erozyonunun ülkemiz için oluşturduğu tehlikeden söz ediliyor. IV. cümleden itibaren ise değerlerimizdeki erozyonun toprak erozyonundan daha ciddi bir tehlike olduğu anlatılıyor.

Cevap C

18. Parçada şairlere sorulan bir soru üzerine konuşuluyor. Bu sorunun ne olduğunu bilmesek de "Aslında güzel şiirin nasıl yazılacağını açıklayandan çok nasıl yazılamayacağını anlatan daha fazla." cümlesinden, sorunun güzel şiirin nasıl yazılacağı konusuyla ilgili olduğu anlaşılıyor.

Cevap B

19. Parçada bir okurun yakınmasından söz ediliyor. Okur, ünlü yazarların eserlerinin tanıtılmasına karşılık, üne erişememiş nice değerli eserden tesadüfen haberdar olduğunu söyleyerek bu eserlerin de tanıtımının yapılmasını istiyor. Fakat tanıtımı yapılan eserler arasında değersiz eserlerin de bulunduğu hiçbir şekilde söylenmiyor.

Cevap E

20. Parçada televizyon spikerlerinin lütfen sözünü kullanacak incelikten uzak bir üslupla konuştukları, izleyicileri bir lütfenciğe bile layık görmedikleri konu ediliyor. İstediklerini istedikleri gibi söylediklerine göre izleyiciyi dikkate almıyorlar. İzleyicilere karşı duyarlı ve nazik değiller.

Cevap B

21. Parçada insanların pek yakında akıl hastanelerine hücum edecekleri, her mahallede ruh sağlığı merkezleri kurulacağı, insanların ruh hekimlerinin kontrolünde yaşayacakları anlatılıyor. Öngörü ve tahminlere dayalı bu yargılar gelecekten söz eden anlatımla ortaya konmuş. Dilin bilgi aktarmak amacıyla, yani göndergesel işlevde kullanıldığı bu metin, bilimsel bir makaleden alınmış olamaz. Çünkü bilimsel makalelerdeki nesnel verilere, kanıtlara dayalı kesinliği bu metinde göremiyoruz.

Cevap E

22. A seçeneğinde başın dönme hâli değirmenin dönmesine, B seçeneğinde zaman böceğe; C'de ten buğdaya, boş başağa; D'de bulutlar beyaz bir yumağa benzetilmiştir. E'de ise teşbih yapılmamıştır.

Cevap E

23. A) "ciğer- im" sözcüğünde –im iyelik eki, "ye-r-im" sözcüğünde –im kişi ekidir. Aynı görevde bir ek olmadığından benzeşen seslerin (-erim) tamamı zengin uyağı oluşturmuştur.

B) "İstanbul/yoksul" sözcüklerinde "ul" sesleri tam uyak

C) birer/haber" sözcüklerinde "er" sesleri tam uyak

D) yok/ok" sözcüklerinde "ok" sesleri tam uyak

E) dil-de-dir / zil-de-dir" sözcüklerinde "-de, -dir" ekleri aynı görevde ekler olduğundan rediftir. "zil/dil" köklerindeki "il" sesleri ise tam uyaktır.

Cevap A

24. Hece ölçüsünde duraklar, sözcüğü bölmemeli oysa D seçeneğinde verilen dizelerin her ikisinde de 4. heceden sözcük bölünüyor.

Dut a - ğa - cın / dan tek - ne - si
1 2 3 4 + 1 2 3 4

Ki - riş - ten bağ / lı per - de - si
1 2 3 4 + 1 2 3 4

Cevap D

ESEN YAYINLARI

25. Okuduğumuz metin, artık nostaljik bir eşya olan gaz lambalarını konu alan bir röportajdan alınmış. Bu konuda Adalet Ağaoğlu ile görüşülerek onun görüşlerine yer verilmesi, röportaj türünde görebileceğimiz bir özellik.

Cevap B

26. Herhangi bir konuda yazarın kesin sonuçlara varmadan görüş ve düşüncelerini anlattığı yazı türü makale değil, deneme olabilir. Çünkü makale, yapılan bu açıklamanın tam tersine yazarın kesin sonuçlara varmak amacıyla hatta çoğunlukla kanıtlara başvurarak kaleme aldığı yazı türüdür.

Cevap E

27. Öğretici metinlerin göndergesinin dil dışı gerçeklik olmasına karşılık, sanat metinlerinin göndergesi ileti üzerindedir.

Cevap E

28. Almanların Nibelungen'i, İspanyolların Le Cid'i Yunanların Odysseia'si destan türünde eserler olduğuna göre onlarla karşılaştırabileceğimiz eserler de destan olmalı ama Ferhat ile Şirin adlı eser destan değil, halk hikâyesi.

Cevap C

29. Göktürklere ait metinler olan Göktürk Yazıtları, Uygur Türkçesiyle değil, Göktürkçeyle ve Göktürk alfabesiyle yazılmıştır.

Cevap D

30. Halk hikâyelerini saz şairleri ya da meddahlar anlatmışlardır fakat bu sözlü edebiyat ürününü yazıya geçirenler, halk bilimciler ve derlemeciler olmuştur.

Cevap E

31. Halk edebiyatında da boy fidana; yüz aya; kaş kaleme; diş inciye; yanak güle benzetilerek kalıplaşmış benzetmelere ve hayallere yer verilmiştir.

Cevap C

32. Taşlama koşma nazım biçimi formuyla yazılan bir Âşık edebiyatı "nazım türü"dür. Yani bir şiire taşlama demek için onun konusuna özellikle dikkat etmeliyiz. Taşlama toplumdaki haksızlıkların, yolsuzlukların; kişilerin beğenilmeyen özelliklerinin alaya alınarak güldürücü, iğneleyici bir anlatımla dile getirildiği şiirlerdir. A seçeneğindeki dizelerde ozan, olanakları ölçüsünde davranmayan birini alaya almıştır.

Cevap A

33. Divan edebiyatında sevgiliye yaklaşım parçada verildiği gibidir. Sevgili ulaşılmazdır, sevgili acı verir, sevgilinin verdiği acılar tatlıdır. Şair bundan yakınmak bir yana bu acıyla yaşadığını duyumsar.

Cevap B

34. Mahallileşme akımının en güçlü temsilcisi olan ve hece ölçüsüyle bir koşma yazan sanatçımız Kâtip Çelebi değil, Nedim'dir.

Cevap E

35. Hüsn ü Aşk, lirizmin ağır bastığı bir eser olup didaktik sayılmaz. Eser, kurmaca bir dünya içinde Hüsn (güzellik) ile Aşk arasındaki aşk hikâyesini alegorik biçimde anlatan tasavvufi bir mesnevidir. Risaletü'n Nushiyye, nasihatname niteliğinde bir mesnevidir. Yunus Emre eserinde, ihtirası değil, kanaatkâr olmayı; kin ve öfkeyi değil, sevgi ve sebatı; cimriliği değil, cömertliği önerir. Didaktik bir eser olan Garipname'de Âşık Paşa, ahlaki ve tasavvufi esasları öğretmeyi amaçlar. Kabusname ahlak ve görgü kitabıdır. Mercimek Ahmet'in çevirdiği bu eser gibi, Nabi'nin oğlu için yazdığı bir nasihatler kitabı olan Hayriyye de didaktik bir eserdir.

Cevap E

36. Namık Kemal, Şemsettin Sami, Sami Paşazade ve Recaizade Mahmut Ekrem, yapıtlarında olay akışını keserek okuyucuya bilgi verme, okuyucuya hitap ederek ve onunla bir meddah ağzıyla sohbet edercesine anlatma tarzını benimsemiş yazarlar değildir. Bu anlatım tarzı Ahmet Mithat Efendi'ye özgüdür.

Cevap B

37. Recaizade ile aralarında kalem kavgası olan kişi Muallim Naci'dir. "Kafiye göz için mi kulak için mi" tartışması onları karşı karşıya getirmiştir. Divan edebiyatının göz ardı edilmemesi gerektiğini düşünen ve kafiye göz için olmalı diyen Muallim Naci "Demdeme" eseriyle Recaizade'nin "Zemzeme" eserine cevap vermiştir. Sözü edilenler Tanzimat Dönemi yazarlarıdır.

Cevap C

38. I. ve IV. cümlelerdeki saptamalar, Namık Kemal ve Tevfik Fikret'in ortak yanlarını gösteriyor. Tevfik Fikret sadece Şermin adlı yapıtında, Namık Kemal de birkaç şiirinde heceyi kullanmıştır. Namık Kemal'in de Tevfik Fikret'in de vatan, millet ve özgürlük sevgisini dile getiren şiirleri var. Namık Kemal'in bu yönü daha iyi bilinmekle birlikte Tevfik Fikret de Servetifünun sonrası sanat yaşamında Millet Şarkısı, Ferda gibi bu tarz şiirler yazmıştır.

Cevap D

39. Metinde geçen Ahmet Cemil adı, verilen parçanın Halit Ziya'nın Mai ve Siyah romanından alındığını gösteriyor. Ahmet Cemil'in özel ders vermek için gittiği konakla ilgili kullanılan "harem" sözcüğü ve "uşak" figürü, o dönemin sosyal zihniyetini gösteren ayrıntılar olarak değerlendirilebilir. Uşağın söylediği sözden sonraki bölümün tek cümleden oluştuğunu dikkate alırsak uzun cümleler kullanılmış. "Derse hatime vermek", "avdet etmek" gibi yabancı sözcükler de görülüyor. Metinde anlatılanların gözlemci anlatıcının bakış açısından verildiğini söylemek ise mümkün değil. Çünkü çocuğun esnemesinin yalandan olduğunu, çocukla uşak arasında gizli bir anlaşmanın yapıldığını gözlemci anlatıcı değil, ilahi bakış açısına sahip anlatıcı bilebilir.

Cevap E

40. Servetifünun Dönemi'nde aruz ölçüsünün heceden üstünlüğü savunulmuş, Arapça ve Farsçadan sözcük ve tamlamalar alınmış olmakla birlikte Batı uygarlığına ve Fransız edebiyatına hayranlık duyulmuş; divan şiirin temaları, mazmunları ve hayal dünyası terk edilmiştir.

Cevap A

41. Cenap Şahabettin Servetifünun, Ahmet Haşim ise Fecriati topluluğunda sanat hayatlarına başlamışlardır.

Cevap B

42. Tanzimat Dönemi'nde Şinasi ile başlayan sadeleşme eğilimi, Millî Edebiyat Dönemi'nde ilkelere bağlanmıştır. Cenap Şahabettin sadeleşme hareketini eleştirenler arasında yer almıştır.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

43. Sone, iki dörtlük ve iki üçlük olmak üzere 14 dizeden oluşan bir şiirdir. Terzarima üç, murabba dört, muhammes beş dizeli bentlerle yazılır. Verilen şiir, belli bir düzen olmaksızın uzunlu kısalı dizelerle yazılmış. Aruz ölçüsü ve uyaklar olduğu için serbest nazım diyemediğimiz bu nazım biçimi, serbest müstezattır.

Cevap B

44. Faruk Nafiz Çamlıbel şiir dışında tiyatro eserleri ve tek bir roman yazmış ama hikâye yazmamıştır.

Cevap E

45. Yakup Kadri'nin "Sodom ve Gomore" adlı romanı, İstanbul'un işgal yıllarını, yani Mütareke Dönemi'ni anlatır.

Cevap D

46. Ortak kitap çıkaran ve içlerinde Yaşar Nabi'nin de olduğu topluluk Yedi Meşaleciler olduğuna göre ortak kitabın adı "Yedi Meşale"dir.

Cevap C

47. Metinde "gölgem yatıyor", şehre gittiğim zaman", "merak ettim" gibi birinci tekil kişi iyelik ve şahıs ekleriyle kurulan anlatım özelliği, anlatımın kahramanın ağzından olduğunu gösteriyor; anlatıcı aynı zamanda, hikâyenin kahramanı yani. İlk paragrafta doğanın akşam kızıllığı içindeki görünümü, kahramanın izlenimleriyle betimlenmiş; ikinci paragrafta da maarif müdürüyle yaşadığı olay hikâye edilmiş. Metindeki kahramanın bir köy öğretmeni olması ve öğretmenlik dışındaki işleri de vazife sayması, onun köy sorunlarıyla uğraştığını düşündürüyor. Toplumcu gerçekçi bir yazarımız olan Sabahattin Ali, Çehov tarzından çok Maupassant tarzında sayılabilecek hikâyeler yazmıştır.

Cevap E

48. "Bereketli Topraklar Üstünde" Yaşar Kemal' e değil, Orhan Kemal'e ait bir eserdir.

Cevap D

49. Verilen parçada sözü edilen sanatçının şiir, roman, eleştiri, fıkra, deneme türlerinde eserler verdiği söyleniyor. Seçeneklerdeki sanatçılardan Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiir dışında, Orhan Asena'nın da tiyatro dışında eseri zaten yok. Orhan Kemal ise şair değil. Salâh Birsel'in ise felsefi bir roman olan Dört Köşeli Üçgen'den başka romanı yok. Üstelik şiirleri, yergi ve ironi bakımından dikkat çeken şiirler.

Parçada belirtildiği gibi hep toplumsal hem bireysel duyarlılığı yansıtan şiirleriyle, Kurtuluş Savaşı yıllarını ve 1950–1960 dönemini yansıtan romanlarıyla sözü edilen sanatçı Attila İlhan'dır.

Cevap A

50. Şaireneliğe savaş açan, edebî sanatlara ve imgeye boş veren, sokaktaki insanı hayatı ve diliyle şiire sokan şairler Birinci Yeniciler, yani Garipçilerdir.

Cevap A

51. Bireysel bir duyuşun dile getirildiği I. metin öz şiir anlayışını; günlük konuşma dilinin sıradan söyleyişini bulduğumuz II. metin Birinci Yeni şiirini; anlam kapalılığının ve söz dizimsel sapmaların görüldüğü III. metin İkinci Yeni şiirini; 8'li hece ölçüsünün ve yarım uyağın kullanıldığı IV. metin halk şiirini örnekliyor. Toplumcu şiire örnek verilmemiş.

Cevap E

ESEN YAYINLARI

52. Verilen dizelerde, İkinci Yeni şiirinin kimi örneklerinde görülen yeni sözcükler oluşturma özelliğine rastlanmıyor. Buna karşılık, şiirin anlamca açık olmadığı; ben diline dayalı bir içselliği, bireyselliği yansıttığı; "gül", "deniz" gibi sözcüklerin çağrışımlarıyla zenginleşen bir duyarlılığı ve aşkı dile getirdiği görülüyor. Şiirde serbest ölçüyle yazılmakla birlikte uyak ve rediflerle sağlanan bir ses uyumu, ses akışına dayalı bir ritim var.

Cevap B

53. Verilen şiirde görülen serbest nazım, halka seslenme, dünyayı değiştirme arzusu, umut, direniş kavramları gibi ögeler, toplumcu şiir anlayışının göstergeleri. İlhan Berk'in İkinci Yeni, Faruk Nafiz Çamlıbel'in Millî Edebiyat, Orhan Veli'nin Birinci Yeni şairi olduklarını; Ahmet Muhip Dıranas'ın da öz şiir anlayışına bağlı bir şair olduğunu hatırlarsak onlardan böyle bir şiir yazmaları beklenmez. Nihat Behram ise İkinci Yeni sonrası toplumcu şiir geleneğine bağlı bir şair.

Cevap C

54. Serbest ölçüyle yazılan bu şiirin Birinci Yeni şiirine özgü ögeler taşıdığı görülüyor. Halk söyleyişinden, türkü sözlerinden, dolayısıyla folklordan yararlanılması; geçim sıkıntısı çeken sıradan insanı konu alması Birinci Yeni şiirinin özellikleri. Millî Edebiyat geleneğine bağlı şiirde hece ölçüsünün kullanıldığını dikkate alırsak bu şiirin bu gelenekle ilişkisi olmadığı sonucunu çıkarabiliriz.

Cevap D

55. C'de verilen bilgi, "Masumiyet Müzesi" adlı roman için doğru olabilir. "Tehlikeli İlişkiler" Oğuz Atay'ın romanıdır.

Cevap C

56. Akımlar içinde "önemli olan görünen değil, onun gerisindekidir" diyen anlayış sembolizme aittir. Ayrıca Jean Moreas, sembolizmin temsilcilerinden biridir.

Cevap D

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA

1. Haritadaki II numaralı bölge fay hatları ve levha sınırları üzerinde yer almadığı için, jeotermal bölgelerden biri değildir.

Cevap B

2. Şekildeki haritada kuzeye gidildikçe geceler uzamaktadır. Bu yüzden güney yarımkürede gündüz süresi daha uzun olur. Madagaskar Güney Yarımküre'dedir.

Cevap C

3. Güçlü bir beslenme kaynağına sahip olan göl çanağında su birikimi kolay olur. Çanağı dolduran suların fazlası, zamanla gideğenlerle (göl ayağı) dışarıya akıtılır. Böylece göl çanağındaki su sürekli yenilenerek tatlı su özelliği kazanır.

Cevap E

4. Verilen biyomlarla bitki örtüsü ve hayvanlar eşleştirildiğinde şu sonuç ortaya çıkar,

Biyom	Bitki örtüsü	Hayvan
Tundra	Liken	Boz ayı
Tatlı su	Nilüfer	Sazan
Dağ	Alpin çayırları	Tibet Öküzü
Savan	Akasya	Zürafa
Ilıman çayır	Çayır	Yırtıcı kuşlar

Boreal ormanları iğne yapraklı ormanlar biyomuna ait bitkilerden, deve ise çöl biyomuna ait hayvanlardandır.

Cevap B

5. Ülkemizde tektonik göllerin kümelendiği başlıca alanlar Güney Marmara, Göller Yöresi ve İç Anadolu'dur. Bu bilgilere göre coğrafi bölgelerimizin tümünde tektonik göl görülebileceği sonucuna ulaşılamaz.

Cevap D

6. Golf Stream - Brezilya sıcak su akıntılarıdır. Bu yüzden bu akıntılardan etkilenen alanlar bulundukları enleme göre daha sıcak olurlar.

Cevap B

7. Aile planlaması ile doğum oranı kontrol altına alınarak nüfus artış hızının düşürülmesi etkin hale getirilir.

Cevap C

8. Piramitlerin birincisi yüksek doğum ve ölüm oranının olduğu gelişmemiş bir ülkeye aittir. Örneğin Bangladeş, ikinci piramit arı kovanı şeklinde olup düşük doğum ve ölüm oranının olduğu gelişmiş bir ülkeye aittir. Örneğin İngiltere, üçüncü piramit ise doğum oranının hızla düştüğü, ölüm oranının düşük olduğu bir ülkeyi ifade etmektedir. Japonya bu tip ülkelerden biridir.

Cevap A

9. Ali'nin Doğu Anadolu, Toroslar veya Kuzeydoğu Anadolu'daki dağlık ve engebeli alanlardan birini, Mert'in ise Marmara, Ege veya Akdeniz kıyılarındaki bir ovayı tanıttığı söylenebilir.

Cevap D

10. Sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu yerler hemen hemen yıl boyunca ticari çekim merkezi olur.

Cevap A

11. 2 numaralı alan yaklaşık olarak Eskişehir'i göstermektedir. Eskişehir'de çıkarılan lületaşı süs eşyası yapımında kullanılır. Fosfat ise Mardin (Mazıdağı), Adıyaman, Bingöl, Bitlis gibi merkezlerde bulunup petro - kimya, gübre, çimento ve cam sanayisinde kullanılır.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

12. Malakka Boğazı Hint Okyanusu ve Büyük Okyanus arasındaki ulaşımı kısaltır. Sumatra Adaları ile Singapur arasında yer alır. Verilen bilgilerde Malakka Boğazı'na değinilmemiştir.

Cevap E

13. Hukuk kuralları, manevi (soyut) unsurlara, müzik aletleri maddi unsurlardan simgelere, iklim özellikleri ise doğal ortam özelliklerindendir.

Cevap E

14. Radyoaktif kirleticiler çok uzun ömürlüdür.

Cevap C

15. Soru kökünde ülkede bulunan enerji kaynakları ile ithal edilen kaynaklar ülkelere göre verilmiştir. Bu kaynakların enerji üretimindeki oranlarına değinilmemiştir.

Cevap A

16. Zaire Havzası ormanlarının büyük bir kısmı henüz tehdit altında değildir.

Cevap A

17. Bir ülkenin yüz ölçümü ve nehirlerin akış yönü sel afeti üzerinde etkili değildir.

Cevap D

18. Su ve yel değirmenlerinin icadı akarsuların önemini artırmıştır.

Cevap C

19. Kişi başına düşen ulusal gelirin artması, nüfus artış hızını düşürücü politikalarının sonuçlarından biri sayılabilir.

Cevap C

20. İleriki yıllarda küresel ısınmanın etkisiyle Güney Avrupa'da kuraklığın etkili olacağı, su kaynaklarının iyice azalacağı, tarımsal üretiminin belirgin olarak düşeceği tahmin edilmektedir. Buna göre, tarımsal üretim kıtanın kuzey kesimlerine kayacaktır.

Cevap D

21. Çok sayıda ülkeyle kara sınırının bulunması, başta sınır güvenliği olmak üzere siyasi, sosyokültürel ve tarihi sorunlar yönünden çeşitli riskler taşımaktadır.

Cevap E

22. Mezopotamya uygarlığı Fırat ve Dicle nehirleri arasında Anadolu'dan Basra Körfezine kadar uzanan bir alanda kurulmuştur. Bu alanda step iklimi ve yer yer çöl iklimi etkilidir. İklim çeşidi azdır.

Cevap B

23. Antalya'nın Rize'den sıcak olması enlem faktörüyle açıklanabilir. Her iki il de deniz kıyısında kurulmuştur.

Cevap C

24. Doğal ve ekonomik faktörlerden dolayı nüfusun ülkeye dağılımı dengesizdir. Genel olarak gelişmemiş ülkelerde bölgesel eşitsizlik fazladır.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. C	7. E	13. B	19. E	25. B	31. C	37. C	43. B	49. A	55. C
2. D	8. C	14. A	20. B	26. E	32. A	38. D	44. E	50. A	56. D
3. E	9. D	15. A	21. E	27. E	33. B	39. E	45. D	51. E	
4. A	10. C	16. E	22. E	28. C	34. E	40. A	46. C	52. B	
5. A	11. D	17. C	23. A	29. D	35. E	41. B	47. E	53. C	
6. C	12. B	18. B	24. D	30. E	36. B	42. B	48. D	54. D	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. D	9. D	13. E	17. D	21. E
2. C	6. B	10. A	14. C	18. C	22. B
3. E	7. C	11. B	15. A	19. C	23. C
4. B	8. A	12. E	16. A	20. D	24. A

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Eleştirmenlerimizden, "geriye doğru atılmış sağlam köprüleri yok" diyerek söz eden yazar bu yakınmasının nedenlerini açıklayarak çoğu eleştirmenimizin eski edebiyatımızı tanımadığını, eski edebiyat konusunda 1940 eleştiri kuşağının saptadığı değer yargılarıyla hareket ettiklerini, geçmişi öğrenme zahmetinde bulunmadıklarını söylüyor. Yazarın "geriye doğru atılmış sağlam köprüler" derken kastettiği ise edebiyat geleneğimizle bağlantı kurmak, bunun için de bu geleneği tanımak, bu geleneğe ilişkin sağlam bir birikim edinmiş olmaktır.

Cevap B

2. Parçada edebiyatın bir yanıyla cerrahlık olduğu söyleniyor. Cerrah, neşterini kullanarak vücudun herhangi bir yerini kesen, açan; vücudun içini görüp inceleyen, durumu çözümleyen kişidir. Edebiyatın bir cerrahlık olması ise "Kendini açıp iç gerçeğini tanıma uğraşı" olarak görülebilir.

Cevap B

3. "Ne yaptın tarlanı, nerede hasadın? / Elin boş mu gireceksin geceye? dizelerinde tarla, kişinin ömrü; gece de ölüm olarak düşünülürse, şiirde ömrün boşa geçirilmiş olmasından duyulan bir korkunun dile getirildiği anlaşılabilir.

Cevap C

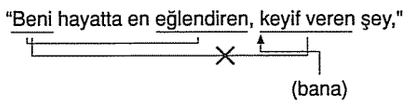
4. Sözcüklerin yeni bir anlam elde etmek için yan yana getirilmesine bağdaştırma denir. Dilde yaygın olarak kullanılan ifadelerle oluşturulan bağdaştırmalara alışılmış bağdaştırma, birbiriyle uyuşmayan, bağdaştırmalara alışılmamış bağdaştırma denir. A'da "suyun akması" alışılmış bir bağdaştırma iken "tarihin, yıldızın, insan ve fikrin akması" alışılmamış bağdaştırma sayılır. B'de "zamanın bakması", "sessizliğin dökülmesi"; C'de "Rumeli türküsünün kanat çırpması", "sımsıcak bir duanın ellere yıkılması"; D'de "zamanın düğümlenmesi" alışılmamış bağdaştırmalardır. E'de ise böyle bir örnek bulunmuyor.

Cevap E

5. Şairler kendi aralarında gizlice tüneller kazmakta ustaymış. Farklı zamanların ve farklı coğrafyaların insanları olsalar da bu tüneller onların dünyalarını buluşturuyormuş. Şairler arasındaki bu tüneller birer iletişim kanalı olarak düşünülebilir belki. Bu durumda onların birbirlerini anlayan, seven ya da birbirlerinin eserlerini okuyan kişiler olduklarını düşünebiliriz. Ancak aralarında asırlarla ifade edilen zaman farkı olan kişiler, birbirlerini anlıyor, seviyor veya okuyor olamaz. Öyleyse bu tünellerin onların dünyalarını buluşturuyor olması, sadece birbirlerine benzeyen insanlar olduklarını düşündürür.

Cevap E

6. A'da verilen cümlede özne görevindeki yan cümlede dolaylı tümleç eksikliği var:

Kimi eğlendiren? – Beni (nesne var)

Kime keyif veren? – Bana (dolaylı tümleç yok)

Cümlenin düzeltilmiş biçimi şu şekilde olabilir:

"Beni hayatta en eğlendiren, bana keyif veren şey, yazarların birbirleriyle atışmalarıdır."

Cevap A

7. Soru kökündeki altı çizili sözcüklerde n-b çatışması sonucu n ünsüzü, m dudak ünsüzüne dönüşmüştür: tanbur> tambur, cunba> cumba.

C'deki "pembe" sözcüğünde de aynı olay vardır:

penbe → pembe

Cevap C

ESEN YAYINLARI

8. I. Uluslararası araştırmalar: Sıfat tamlaması

Uluslararası araştırmaların bulguları: Tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili ad tamlaması (Göre edatı belirtili ad tamlamasıyla öbekleşmiş.)

II. fakirleşecek → fakir- leş- ecek

-leş: addan eylem yapım eki

-ecek: çekim eki(gelecek zaman)

III. Türkiye' yi bekleyen büyük tehlikeler(dir): Yüklem

Kuraklık, ani seller ve ülkeyi kuşatan denizlerin seviyesinin yükselmesi: Özne

IV. 2100 yılı: Ad tamlaması

Elli-altmış santim: Sıfat tamlaması

Sayı sıfatı Ad

Cümlede herhangi bir tamlama kullanılmadığı yargısı yanlış.

V. Birleşik adlar: Akdeniz, Karadeniz, Güneydoğu

Basit adlar: Ege, seller

Türemiş adlar: böl-ge(lerinde), yağ-ış(lar)

Cevap D

9. Nesne alamayan eylemler geçişsiz çatı özelliği taşır. Eyleme sorulan "kimi, neyi" soruları nesneyi gösterir. Bu sorulara yanıt vermeyen eylem, nesne alamıyor demektir ve geçişsizdir.

A → Neyi sanır? –İnsanları tanıdığını. (nesne)

B → Kimi yargılar – Başkalarını. (nesne)

C → Kimi tanımamıştır? – Kendini. (nesne)

D → Kimi/neyi kaçmıştır? – ? (eylem geçişsiz)

E → Neyi istememiştir? – Kendisiyle hesaplaşmayı (nesne)

Cevap D

10. A → Eylemden türemiş ad: süpür- ge

B → Neden bildiren belirteç: ?

C → Bulunma durumunda ad: yer-de, duvar-da, kova-da.

D → Emir kipinde çekimlenmiş eylem: Bırak, kalsın, gel, otur.

E → Belirtme sıfatıyla kurulan tamlama: bütün gün

Neden bildiren belirteç, yüklemdeki yargının nedenini gösterir. Örneğin "Çalışmaktan yoruldun" cümlesinde "çalışmaktan" sözcüğü, neden belirtecidir.

Cevap B

11. I. "Harbiye Şehir Tiyatrosu" → Birden çok sözcükten oluşan kurum adlarında her sözcük ayrı yazılır; kurum adlarına gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

II. "birçok" → "Bir" sözcüğü anlam kaymasına uğradığından bitişik yazılır.

III. "beyaz perde" → Bir ad aktarması olan bu söz, ayrı yazılmaktadır.

IV. "en çok" → ölçü zarfı olan bu iki sözcük öbekleştiğinde de ayrı yazılır.

V. "filimler" → Sonu çift ünsüzle biten yabancı sözcüklerde bu ünsüzler arasına ünlü girmez; yani sözcüğün doğru yazımı "filmler"dir.

Cevap E

12. V numaralı yerde üç nokta yanlış kullanılmış. Üç nokta bitmemiş cümlelerin sonuna konur ya da "ve benzerleri" anlamında kullanılır. Önceki cümlede "Bir de ad takmışlar bu ortak gibi görünen şiir anlayışlarına " dendikten sonra iki nokta kullanılmış ve iki noktadan sonra, bu adın Yeni bütüncü şiir olduğu söylenmiş. Burada söz tamamlanmış, başka söylenecek bir söz yok. Dolayısıyla üç nokta yerine nokta kullanılmalı.

Cevap E

13. Parça ağacın kişileştirilmesi üzerine kurulmuştur. "Ağaçla sırdaşlık, dostluk", "ağacın daveti", "ağaçla dertleşme" ifadelerinde kişileştirme yapılmıştır. Parçanın yazarı okuyucuya samimi bir üslupla seslenerek anlatıyor düşüncelerini. İlk cümle gerçek bir soru cümlesi. "..... ağacın davetine kim karşı koyabilir?" cümlesi ise sözde soru cümlesi. Parçada yazar, kişisel düşüncelerini dile getirdiği için öznellik söz konusu. Yazar, parçada başkasına ait bir cümleye yer vermemiş, yani bir alıntı yapmamış.

Cevap E

14. "Şiirin gündelik yaşamla göbek bağını koparması", "şiirin çoraklaşması", "şiiri besleyen damarlar" ifadelerinde somutlamaya başvurulmuştur. İlk cümlede şiirin yeni tatlar oluşturması, gündelik yaşamla bağını koparmama koşuluna bağlanmıştır. ".....insanoğlundan koparsa şiir, çoraklaşır....." cümlesi de koşul cümlesidir. Parçada şiirin değer kazanmasının koşullarına yorum içeren cümlelerle açıklık kazandırılmaya çalışıldığı için açıklayıcı anlatım kullanılmış. Parçada "yeni tatlar", "göbek bağı", "yürekleri kıpırdatmak" gibi ifadelerde mecazlardan yararlanılmış. Bunlara karşılık yazar, kendi düşüncesini başka birinin sözüyle desteklemek gibi bir yola, yani tanık göstermeye yer vermemiş.

Cevap C

15. Paragrafta bazı dergi ve gazete yazılarının altındaki "eğitimci yazar", "yazar" gibi sıfatların anlamsızlığı vurgulanıyor. Yapılan bir yanlışla ilgili eleştirel bir görüş ortaya konuyor. Parçada diyaloglar yok, herhangi bir olay anlatılmıyor, betimleme yapılmıyor, duyguların ifadesi de söz konusu değil; Bu nedenle parçadaki anlatım biçimi tartışmacı anlatımdır.

Cevap B

16. Parçada asıl anlatılmak istenen, sanatçının dıştan yönlendirilmeyle değil de kendi tercihi ve iradesi doğrultusunda ortaya koyduğu eserin kalıcı olabileceği ve rehber olabileceği düşüncesi. Yazar bu genel yargısını Nâzım Hikmet'le, onun Kuvayı Millîye Destanı ile örnekleyerek somutlaştırıyor.

Cevap B

17. Parçada I. ve II. cümlelerde, bir yerde doğmanın bir rastlantı olduğu, özellikle bir yazar için doğduğu yerin belirleyici olmayıp sadece bir istatistik veri olduğu söylendikten sonra III. cümlede coğrafyanın insanın künyesinde önemli bir öge olduğu belirtiliyor. Dolayısıyla III. cümle, ilk iki cümleyle çelişiyor ve düşünce akışını bozuyor.

Cevap C

18. Parçada yazar, sözünü ettiği kişilerle bir ön görüşme yaptıklarını ve onlara bu mesleği niçin seçtiklerini sorduklarını, biraz da genel kültürlerini ölçtüklerini söylüyor. Peki, böyle bir sorunun sorulduğu, genel kültürün ölçüldüğü bir ön görüşme niçin yapılır? İş başvurusunda değil mi? Nitekim seçeneklere göz attığımızda D'de böyle bir bağlantıyla ilk cümle olabilecek cümleyi görebiliyoruz.

Cevap D

19. Yazar, hatırlayabildiği en eski yıllara giderek kitap okumaya başladığı ilk zamanları düşünüyor. Evdeki kitaplardan birini rastgele seçtiğini; satın alırken de bazen kapağına bakarak bazen içini karıştırdıktan sonra, bazen de elini uzatıp dokunduğu ilk kitabı aldığını söylüyor. O zamanlar gece yarılarına kadar okurmuş ve okuma tutkusu şimdi de devam ediyormuş. Buraya kadar anlaşılıyor ki okuma alışkanlığını ileri yaşlarda değil, çocukluk döneminde kazanmış olmalı. Bu durumda sorunun yanıtının B olduğu ortaya çıkıyor. Zaten diğer seçeneklerde verilenleri yazarın söyledikleriyle eşleştirebiliyoruz. "Artık okuduklarımı yorumluyorum." cümlesi E'yi; "Eskisi gibi rastgele okumuyorum." cümlesi A'yı; "Eleştirmenleri dikkate alıyorum ama baskıdan, yönlendirilmekten hoşlanmıyorum." cümlesi D'yi; "Okuma tutkum şimdi de devam ediyor." cümlesi de C'yi veriyor.

Cevap B

20. Parçada IV. cümleye kadar iyi portre yazmanın koşullarından söz edilmiş. IV. cümleden itibaren konu değişerek Stefan Zweig'ın portre yazarlığındaki ustalığı ele alınmış.

Cevap D

21. Parçada yazar kendi kuşağının ruhu gibi yazısının da kargacık burgacık olduğunu, elle iyi kötü yazarken bilgisayar yüzünden el yazısını, kurşun kalemi, dolma kalemi hepten unuttuklarını yakınarak anlatıyor. Parçanın belirlediğimiz bu konusuyla eşleşen seçeneğinin A olduğunu görüyoruz.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

22. Türkçenin ilk yazılı örnekleri Göktürkçe Dönemine ait Göktürk Yazıtlarıdır. Uygurca Dönemi, Göktürkçeden sonraki dönemdir.

Cevap A

23. D'de verilen dizede şair, ayrılığı hissettiğinde hırsından demirlerin eridiğini söylüyor. Bu ifadede yaşadığı gerçeği, olduğundan farklı, hatta imkânsız denebilecek boyutta göstererek abartma sanatı yapıyor.

Cevap D

24. Çapraz uyak düzeni a-b-a-b; sarma uyak düzeni a-b-b-a; örüşük uyak düzeni ise a-b-a biçimindedir. Yarım uyak tek ses, tam uyak biri ünlü biri ünsüz iki ses, zengin uyak da ikiden fazla ses benzerliğine dayalı uyaktır. Verilen şiirin uyak şeması a-b-a-b şeklinde; bu durumda çapraz uyak söz konusu. "Tas-ın" ve "olma-sın" sözcüklerinde "-sın" sesleri zengin uyak. Aynı şekilde "ses-i-n-de" ve "de-sin de" sözcüklerindeki benzeşen "-esinde" sesleri de zengin uyak.

Cevap A

25. Parçada, okuyucu ile sohbet eder bir tarzda kimi insanlarla konuşmanın güçlüğü konusu ele alınmış: Bu anlatım özelliğine ve böyle bir konuya, deneme türündeki yazılarda rastlayabiliriz.

Cevap D

26. Röportaj, gazete çevresinde oluşan metin; lirik şiir, coşku ve heyecanı dile getiren metin; destan, anlatmaya bağlı metin; komedya, göstermeye bağlı metindir. Biyografi, kişinin yaşamını yansıtan öğretici metin olarak değerlendirilir ama II. grupta böyle bir karşılık verilmemiştir.

Cevap E

27. Verilen metin özel mektup türündedir ve mektuplarda tarihin sağ üst köşede gösterilmesi yanlış değildir.

Cevap C

28. Okura yönelik eleştiri anlayışında eserin değeri, okura yaşatacağı estetik yaşantı ile orantılıdır. Bu tür bir eleştiride eleştirmen kendi duygularını, öznel yargılarını öne çıkarır. A seçeneğinde verilen parçada eleştirmen eserle ilgili öznel yargılarını ve beğenisini ortaya koyduğuna göre okura yönelik eleştiri anlayışına bağlı kalmış. B'de sanatçıya yönelik, C, D ve E'de topluma yönelik eleştiri örneklenmiş.

Cevap A

29. İlahi, tekke edebiyatı nazım türüdür ve Allah'ı övmek, Allah aşkını dile getirmek amacıyla yazılır. Güzelleme bir Âşık edebiyatı nazım türüdür ve güzellemelerde sevilen bir varlığın övgüsü yapılır. Divan şiiri türü olan mersiyede ölen birinin ardından duyulan üzüntü dile getirilir. Tevhit de divan şiiri nazım türlerindendir ve Allah'ın varlığını, birliğini anlatan şiirdir. Tekke edebiyatı nazım türü olan şathiyede ise ozan, Allah'la senli benli bir üslupla ve adeta şakalaşır gibi konuşur. Verilen dörtlükte de Allah'a bu şekilde bir sesleniş, onunla böylesine bir konuşma havası var.

Cevap E

30. İslamiyet öncesi dönem, Çin edebiyatının etkisinde gelişmiş bir edebiyat değildir. Bu dönem ürünleri Orta Asya bozkırlarının göçebe yaşam biçiminin izlerini taşır. Bu yaşam biçiminde Şamanizm, Budizm, Maniheizm gibi inançlar belirleyici olmuştur. Bu döneme ait bilgilerin bir kısmını Çin kaynaklarından öğreniyor olmamız -Göktürk Yazıtları, Uygurca metinler, Divan-ı Lügati't Türk de diğer kaynaklardır- Çin edebiyatının etkisinde kaldığımızı göstermez.

Cevap B

31. Atabetü'l Hakayık, İslamiyetin kabulü sonrasında İslam inancını ve ahlakını esas alarak yazılmış bir eserdir. Bu nedenle İslamiyet öncesi dönemin inançlarını yansıtması söz konusu olamaz.

Cevap E

32. Sözü edilen eser, on iki hikâyeden oluşması, destan geleneğinden halk hikâyeciliğine geçişte köprü rolü oynaması, 14-15. yüzyıllarda Anadolu'da konuşulan halk Türkçesini yansıtması, Oğuzların yaşayışını konu alması gibi özelliklere sahip olduğuna göre, Dede Korkut Hikâyeleridir.

Cevap C

33. Orta oyununda Pişekâr ve Kavuklu olmak üzere iki temel karakter olsa da çok sayıda yardımcı karakter bulunur. Bu nedenle iki kişilik bir oyun olması doğru değildir.

Cevap E

34. Divan nesrinde, seçenekteki yargının tersine, cümleler genellikle uzundur ve o dönemde yazı dilinde devrik cümle anlayışı henüz yoktur.

Cevap D

35. Pir Sultan, hem 16. yüzyıl şairi olduğu için hem de şiirlerinde divan şiirinin etkileri görülmediğinden; Hoca Dehhani, divan edebiyatında din dışı şiirler yazmış, birkaç gazeli dışında şiirlerine ulaşamadığımız bir şair olduğundan; Ahmet Yesevî, 12. yüzyıl şairi olduğundan; Mevlana 13. yüzyılda yaşamasına, divanı ve mesnevisi olmasına rağmen heceyi kullanmadığından yanıt olamaz. Verilen bilgiler bizi Yunus Emre'ye götürmektedir.

Cevap D

36. Hindistan'a giden bazı İran şairlerinin açtıkları yeni bir şiir çığırından söz edildiğine göre Sebk-i Hindî akımı aklımıza gelmelidir. C seçeneği de bu akımın adıyla başlayan tek seçenektir ve verilen şairlerden Naili, Neşati, Şeyh Galip bu akımdan etkilenmişlerdir.

Cevap C

37. Şinasi birkaç şiirinde heceyi denemiş olsa da aruzdan vazgeçmemiş, şiirlerinde aruz ölçüsünü kullanmıştır.

Cevap E

38. Edebiyatımızda konusunu köyden alan ilk roman ya da uzun hikâye olan "Kara Bibik"in ve natüralizm etkisinde yazılan psikolojik roman türünün başarısız bir denemesi olan "Zehra"nın yazarı, Tanzimat Dönemi'nde realizmin güçlü temsilcisi Nabizade Nâzım'dır.

Cevap C

39. Mehmet Âkif ile Tevfik Fikret arasındaki farklardan biri de onların Batı uygarlığına olan yaklaşımlarıdır. Tevfik Fikret, Batı'yı bütün dertlerin ilacı gibi görürken Mehmet Âkif, Batı'yı sadece bilim ve teknolojideki değerleriyle önemser.

Cevap A

40. Batıcı bir zihniyeti yansıtan Servetifünun romanlarında alafranga tipin ya da Batı'yı yüzeysel olarak benimseyen taklitçi tipin eleştirisi yoktur. Başka bir deyişle Tanzimat Dönemi romanında görülen yanlış Batılılaşma temasını Servetifünun romanında göremeyiz.

Cevap E

41. Millî Edebiyat Dönemi'nde Servetifünun hikâye ve romanının Batıcı zihniyetine bir tepki söz konusu olsa da Batılı roman tekniğine yüz çevirmek gibi bir durum yoktur.

Cevap C

42. Sodom ve Gomore adlı roman, Halide Edip'in değil, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun eseridir.

Cevap D

43. Verilen özellikler Mehmet Emin Yurdakul'u tanımlamaktadır. Özellikle I, III ve V. yargılar, seçeneklerdeki şairlerden sadece Mehmet Emin Yurdakul için doğrulanabilir.

Cevap E

44. Verilen şiirin, serbest nazım örneği olduğu dikkate alınırsa Servetifünun, Millî Edebiyat ve Yedi Meşaleciler seçeneklerinin elenmesi gerekir. Birinci Yeniciler de İkinci Yeniciler de serbest nazmı kullandığına göre şiirin dil ve anlatımı, içeriği belirleyici olacak. Şiirde yalın ve açık bir anlatım var. İkinci Yenicilerin anlatımı bu kadar yalın ve açık olamaz. O halde şiir Birinci Yeni anlayışına bağlı.

Cevap D

45. Necip Fazıl Kısakürek, Millî Edebiyat şairi değil, Cumhuriyet Dönemi şairidir. Bu dönemde mistik eğilimlerle öz şiir denecek bir anlayışın etkisindedir.

Cevap A

46. Havaya Çizilen Dünya, Cumhuriyet Dönemi şairi Fazıl Hüsnü Dağlarca'nındır.

Cevap D

47. Yaraya Tuz Basmak adlı roman, Kurtuluş Savaşı romanı değildir. Kitapta Kore Savaşı'ndan 27 Mayıs'a, Türkiye'nin çalkantılı on yılı anlatılmıştır.

Cevap E

48. Türk'ün Ateşle İmtihanı ve Mor Salkımlı Ev Halide Edip Adıvar'ın anı kitapları; Zeytindağı da Falih Rıfkı Atay'a ait anı kitabıdır. Mor Salkımlı Ev'de yazarın çocukluk anıları; Türk'ün Ateşle İmtihanı'nda da İstiklâl Savaşı anıları anlatılır. Adını Cemal Paşa'nın I. Dünya Savaşı'nda karargâhının bulunduğu Kudüs'e yakın bir dağın adından alan Zeytindağı adlı eserde ise Falih Rıfkı, yedek subaylık anılarını anlatır.

Cevap C

49. Verilen şiirde anlam açıklığı yok ve dil bilgisel sapmalar var. Bu anlatım özelliği sadece İkinci Yenicileri düşündürüyor.

Cevap E

50. Sait Faik dünya edebiyatında Maupassant'ın öncülüğünü yaptığı, bizde de Ömer Seyfettin'in başarıyla uyguladığı "olay" öykücülüğünü değil, Çehov'un geliştirdiği "durum-kesit" öykücülüğünü benimsemiştir. Bu tarz öykücülük, olaya, entrikaya, kişilere, serim-düğüm-çözüm planına dayanmaz.

Cevap D

51. Şiirde "demesini" sözcüğü redif olarak tekrarlanıyor. "Canım ağzıma geldi", nerden ince ise ordan kopsun", "atın ölümü arpadan olsun" gibi halk söyleyişlerinin olması folklordan yararlanıldığını gösteriyor. Şiirde rahat, doğal, akıcı bir söyleyiş var. Şiirde dil bilmenin önemi vurgulandığı için didaktik bir amaç söz konusu. Şiirin "manzum hikâye" olduğu yargısı ise doğru değil. Çünkü şiirde didaktik bir yan olmakla birlikte bir hikâye anlatılmıyor.

Cevap A

52. Şiirde bireyin kendini arayışı serbest nazım formunda ifade edilmiş. Seçeneklerde verilen şairlerden böyle serbest nazımla işleyebilecek tek şair Behçet Necatigil. Faruk Nafiz, Yahya Kemal ve Mehmet Akif heceyi ya da aruzu kullanan şairler. Orhan Veli ise soyut konulara ilgi göstermeyen bir şair.

Cevap C

53. "Üç İstanbul", Mithat Cemal Kuntay' ait bir romandır. Halikarnas Balıkçısı'nın en başarılı romanı Aganta Burina Burinata'dır.

Cevap D

54. Yeniliği reddetmeden gelenekle ters düşmemeyi ilke edinen, "yaşayan Türkçe" sloganıyla "öz Türkçe"ye karşı çıkan, 1950 yılında yayımlanmaya başlanan ve Mehmet Çınarlı, Gültekin Sâmanoğlu gibi şairlerin kadrosunda yer aldığı dergi Hisar dergisidir.

Cevap A

55. A'da sözü edilen Haydar Ergülen günümüz şairlerindendir ve şiirden başka deneme türünde yapıtları vardır, hikâye yazarı değildir.

Cevap A

56. Bilinçaltının karmaşık dünyasını sanata aktarma amacı güden akım sembolizm değil, Andre Breton'un açıkladığı bildirgeyle varlığını ortaya koyan; Freud'un psikanaliz kuramını sanata uyarlayan sürrealizm(gerçeküstücülük) akımıdır.

Cevap A

COĞRAFYA

1. 1. şekil 21 Haziran 2. şekil ise 21 Aralık tarihinde gerçekleşmektedir.

Cevap D

2. Verilen harita üzerinde Avustralya gözükmemektedir.

Cevap C

3. Mayıs ayında yaz uygulaması yapıldığından 45 derece meridyeninin yerel saati ulusal saat ayarı olarak alınır. Güneş 45 derece meridyeninde en yüksek noktaya çıktığında daha batıda yer alan Sivasta daha sonra tepe noktasına çıkacaktır. 45 doğuyla Sivas (37) arasında 8 meridyen fark olduğundan 4 x 8 = 32 dakika sonra güneş en yüksek noktaya ulaşacaktır. Cevap 12:32 dir.

Cevap C

4. Beyin ve işçi göçleri ekonomik sebeplere bağlı olarak ortaya çıkar.

Cevap B

5. Haritada dünya nüfusunun kıtalara oransal dağılımı verilmiştir. Oran, miktar hakkında bilgi vermemektedir. 2050 yılında Asya kıtasının toplam dünya nüfusu içindeki oranı azalacaktır. Diğer kıtalarda nüfusun daha fazla artması Asya kıtasının nüfus oranını azaltabilir.

Cevap A

6. Kaynak sularının ısılarını farklılaştıran temel etmen beslenme kaynaklarıdır. Yer üstü suları ile beslenen kaynakların (vadi kaynağı) suları soğuk iken yer altı suları ile (magmatik) beslenen kaynakların (fay kaynağı) suları sıcaktır.

Cevap E

7. Topografya haritasında bölgede yerleşmelerin ve tarım alanlarının varlığı göze çarpmaktadır. Dolayısıyla buralara yapılan baraj bu alanları sular altında bırakabilmektedir. Bu da çevresel faktörlerin dikkate alınmadığını göstermektedir.

Cevap B

8. Tundra biyomu yüksek enlemlerde (kutup altı iklim bölgelerinde) savan ve ekvatoral yağmur ormanları biyomu ise alçak enlemlerde (tropikal iklim bölgelerinde) görülmektedir. Dolayısıyla bu biyomların kesişmesi mümkün değildir.

Cevap E

9. Canlıların yeryüzündeki dağılış ve yaşayışında sanayileşme, kentleşme, ormansızlaştırma ve küresel ısınma canlıların yaşam alanını daralttığından olumsuz etkiye sahiptir. Ancak teknolojik gelişmeler olumsuz etkilerinin yanında olumlu etkide de bulunabilir.

Cevap C

10. Şam, Mısır, Roma ve Yeni Delhi tarihi dönemlerde önemli ticaret yollarının (İpek, Baharat yolu) kavşağında bulunduğundan önemli bir konuma sahipti.

Cevap E

11. Bir malın üretimi, tüketim ve dağıtım olanaklarının varlığına bağlıdır. Elmas ürünlerine rağbet, pazarlama olanakları, dağıtım faaliyetlerinin gelişmişliği ve tüm bunları sağlayan teknolojik gelişmeler İsrail'i elmas işçiliğinde önemli bir yere getirmiştir. Sömürgecilik anlayışı günümüz koşullarında geçerli değildir.

Cevap E

12. Bir ürüne olan talebin artması ve tüketiminin yaygınlaşması o ürünü asıl yetişme alanından çıkararak farklı ülke ve bölgelerde üretimini yaygınlaştırır. Ancak fındık ve Antep fıstığının anavatanı Türkiye'dir. Çay, muz ve kivi yetiştiriciliği daha sonra başlamıştır.

Cevap D

13. İklim, ticaret yollarına yakınlık boğazlar ve su kaynaklarına sahip olma Türkiye'nin jeopolitiği ile ilgili bir durumdur.

Cevap C

14. Konya'nın yer altı sularının beşeri nedenlerle azalması su döngüsüne, doğaya ve ekosistemlere insan müdahalesine bir örnek oluşturur. Ancak paragrafta atıklar ve teknoloji ile ilgili bir durum söz konusu değildir.

Cevap B

15. Batı Trakya sorunu Lozan'la, Musul sorunu 1926 yılında, boğazlar sorunu 1936 yılında çözülmüştür. Kıbrıs sorunu ve Suriye sorunu hala devam etmektedir.

Cevap B

16. Norveç'in insani gelişme endeksi diğer ülkelerden daha yüksektir.

Cevap A

17. Nijerya ve Azerbaycan doğal kaynaklar bakımından zengin olmasına rağmen teknik bilgi ve sermaye yetersizliği nedeniyle doğal kaynaklarını değerlendirememektedir.

Cevap E

18. Türkiye enerji kaynakları bakımından zengin Orta Doğu, Kafkas ve Hazar ülkelerine yakın olması dolayısıyla enerji naklinin batı kanadında önemli bir ülke konumundadır. Azerbaycan, İran, Irak, Türkmenistan bu ülkelerden bazılarıdır.

Cevap C

19. BM ve İKO siyasi, NATO askeri örgütlerdendir.

Cevap D

20. İsveç masif (eski oturmuş sert) arazilerde olduğundan deprem ve volkanizma açısından, yüksek enlemlerde olduğundan Tayfun ve Hortum bakımından risksiz bir alandadır.

Cevap A

21. Sosyal hizmetlerin kalitesini arttırma nüfus politikalarının sosyal yönü ile ilgilidir.

Cevap E

22. Grafikte Türkiye'nin BDT ülkeleri ile dış ticaret hacminin oranı ile ilgili bilgiler verilmiştir. Rusya'nın ihracatı ile ilgili bir bilgi yoktur. Almanya'nın dış ticaret hacmi gösterilmemiştir. Azerbaycan'dan petrol alındığına, Baltık ülkeleri ile ticaret yapıldığına dair bilgi yoktur. Kazakistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan ve Türkmenistan Orta Asya Türk Cumhuriyetleridir.

Cevap C

23. Grafikte dünya nüfusunun artış oranı verilmiştir. Nüfus artış oranı nüfus miktarı ile ilgili bilgi vermez.

Cevap B

24. DAP ve GAP'ın uygulama alanı olan bölgelerin denize kıyısı yoktur.

Cevap C

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. B	7. C	13. E	19. B	25. D	31. E	37. E	43. E	49. E	55. A
2. B	8. D	14. C	20. D	26. E	32. C	38. C	44. D	50. D	56. A
3. C	9. D	15. B	21. A	27. C	33. E	39. A	45. A	51. A	
4. E	10. B	16. B	22. A	28. A	34. D	40. E	46. D	52. C	
5. E	11. E	17. C	23. D	29. E	35. D	41. C	47. E	53. D	
6. A	12. E	18. D	24. A	30. B	36. C	42. D	48. C	54. A	

COĞRAFYA – 1

1. D	5. A	9. C	13. C	17. E	21. E
2. C	6. E	10. E	14. B	18. C	22. C
3. C	7. B	11. E	15. B	19. D	23. B
4. B	8. E	12. D	16. A	20. A	24. C

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Kişiler her iki davranıştan da memnun olacaklardır, sadece birine karar verememektedirler. Bu ikilemdir.

Cevap E

2. "Teknik, reform, organik yapı, üst doğa" kavramları belli bilim alanlarında bilgi isteyen sözcüklerdir. "Problem" sözcüğü ise günlük dildeki anlamıyla "sorun" karşılığı olarak kullanılmıştır.

Cevap E

3. V. cümlede "insanoğlunun değişmeyen duyguları" sözünde evrensellik söz konusudur. Yerellik öne çıkarılmamıştır.

Cevap E

4. Sözün ok gibi olması, ağızdan çıktıktan sonra bir daha geri dönememesi nedeniyledir. Gerekçe cümlesi, "niçin" sorusuna yanıt verir.

Cevap B

5. Dil, bildiriyi güzel, edebî değer taşıyan cümlelerle aktardığında şiirsel (yazınsal) anlatım meydana gelir. Kanalı kontrol işlevinde ise iletişimin sürüp sürmediği anlaşılmaya çalışılır.

Cevap D

6. I. cümlede, çatı eki aldığı için değişime uğrayan, "getirip (gelip)" sözcüğüdür. II. cümlede sadece isim–fiil (almak) ve bağ–fiil (isterken) örneklenmiştir. Sıfat–fiil örneği yoktur. III. cümlede "hissetmek" yardımcı eylemle oluşmuş birleşik eylemdir. IV. cümlede "Balığı yerden almanın daha doğru olacağı düşüncesiyle" (zarf tümleci), "masanın altına" (dolaylı tümleç), "çömeldim" (yüklem) sıralaması söz konusudur. V. cümlede birden çok temel cümle yüklemi olduğu için sıralı cümledir. İlk cümlede fiilimsi yer aldığından kendi içinde "girişik birleşik cümle"dir.

Cevap B

7. I. cümlede "en" sözcüğü, en üstünlük zarfı olarak kullanılmıştır. II. cümlede "addan ad" türetilen, güzel (göz-el) sözcüğüdür. III. cümlede "Eski İstanbul üstüne tatlı romanları" (özne) "vardı" (yüklem) öge sıralanışı söz konusudur. IV. cümlede "Acem tipi" belirtisiz isim tamlamasının sıfatları "palavracı ve bir" sözcükleridir. V. cümlede "katıla katıla" ikilemesi bağ–fiildir.

Cevap C

8. I. cümledeki eylemler, şimdiki zamanla çekimlenmemiş oldukları için bildirme (haber) kipidir. II. cümlede "çay" sözcüğü ortak özne olduğu için "bağımlı", iki yüklem kullanıldığı için de cümle "sıralı" cümledir. III. cümlede yüklem, "yoktu" sözcüğü olduğu için yükleminin türüne göre, ad cümlesidir. IV. cümlede kullanılan kurallı birleşik sıfat, "ak sakallı erkekler" oluşumudur. V. cümlede "susulurdu" eylemi edilgendir.

Cevap E

9. A seçeneğinde "ile", C seçeneğinde "ve", D seçeneğinde "de", E seçeneğinde "fakat" bağlaçları kullanılmıştır.

Cevap B

10. Cümleden "kesilmek" sözcüğü çıkarılmalıdır. Çünkü "pür-dikkat" sözü de "dikkat kesilmek, çok dikkatli dinlemek" anlamına gelir.

Cevap B

11. "Biricik" sözcüğünde ünlü türemesi, "şehre, keyfim" sözcüklerinde hece düşmesi, "diye" sözcüğünde ünlü daralması, "belleğimden ve umuduma" sözcüklerinde ünsüz yumuşaması vardır. Ama ünsüz harfle biten sözcükten sonra ünlüyle başlayan bir sözcük olmadığı için "ulama" yoktur.

Cevap B

12. C seçeneğindeki "Anadolu'nun Batı'sı" söz öbeğinde yön bildiren sözcük küçük harfle yazılmalıdır. Çünkü ülkeleri kastetmemektedir, mecazımürsel yapılmamıştır.

Cevap C

13. Hişt Hişt öykü adı çift tırnak içine alınmalı. Yargı bittiği için "andırıyor" sözcüğünden sonra nokta konmalı. Cümleleri ayırmak için virgül, soru anlamı olduğu için de cümlenin sonuna soru işareti konmalıdır.

Cevap A

14. Paragraftaki gelişme cümleleri sadece öğretici olmanın değerli olmadığını, metnin çocuğun duygu dünyasını genişletmesi gerektiğini belirtiyor. Bu satırlar giriş cümlesindeki yargının açıklamalarıdır.

Cevap D

15. Israrla ve zorla yazdırılan yazıların yayımlanmaması bir çelişki ve saygısızlıktır.

Cevap B

16. Bu metne göre, işittiği her şeyi söylemek, vurdumduymaz olmak iyi bir şey değildir. Söyleneni değerli bulup gönlünde saklamak, dile getirmemek bir meziyettir.

Cevap C

17. "Kocaman gözleri..." diye başlayan cümlede betimlemeye, "kartal gibi hat" sözcük öbeğinde benzetmeye, "ilk bakışta çirkin" ifadesinde yorumlamaya, "... bizim beyaz ırk olarak yaygınlaştırdığımız güzellik kavramına göre böyle." anlatımında göreceli bir bakışa yer verilmiştir. Ama metinde "Bu nedir?" sorusunun yanıtı olarak bir tanım cümlesi yoktur.

Cevap D

18. "Ama vakit nasıl olsa geçiyor!", nasıl söyleyeyim" gibi ifadelerle senli benli bir anlatım oluşturulmuş. "Niçin okuyorsunuz?" "Vakit geçirmek için okuyorum, diyorsunuz öyle mi?" soru cümleleriyle anlatıma doğallık katılmıştır. Okumada olması gerekenler sıralanarak sayıp dökmelere yer verilmiştir. "Ortak duyguları sömüren kolay yazarlar" nitelemesiyle tartışma havası yaratılmıştır. Parçada tanımlama yoktur.

Cevap E

19. Az sözle çok şey ifade edilmesi özlülüktür. Özgünlük, kendine has olma durumudur.

Cevap C

20. Edebiyatçılar pek çok kitaba sahip olduklarında "bunları saklayacak yer" sorunu yaşar. Hem bu sorunu çözmek hem de başkalarının yararlanması için kitaplarını üniversitelere bağışlarlar. Üniversitede adlarının bu vesileyle yaşaması da hoşlarına gider ama "halk kendilerini takdir etsin" diye bağışta bulunmazlar.

Cevap A

21 "Ayrıca kırıldıklarım, gücendiklerim olmadı mı?" cümlesinden sonra "Olmaz mı? Oldu da! Ben yine de sustum." cümlesi getirilirse anlam bütünlüğü sağlanmış olur.

Cevap C

22. Yaşanan her döneme cevap verirken çevrede o tiplerin tüm canlılığıyla görülebilmesi eserin güncel olduğunun işaretidir.

Cevap A

23. Halkın kültürünün ötesinde yazılı eserlerde var olan kültür de bir milletin kültürünün temelini oluşturur.

Cevap A

24. Dizedeki "al" sözcüğünde tevriye sanatı vardır. Sözcük, iki gerçek anlamıyla yer almıştır. Yakın anlamı "kırmızı", uzak anlamı "hile" olarak kullanılmıştır.

Cevap A

25. Fıkra, bir düşünceyi kanıtlamak için yazılmaz. Bu amaçla yazılan yazı makaledir.

Cevap B

26. Bu metinde Fethi Naci hakkında bir değerlendirme yapılmıştır. "Türk romanı nedir, romanda iyiliği, kötülüğü ölçmenin kriterleri nasıl bulunur gibi konulara açıklık getirdiği belirtilmiştir. Bu yazı türü eleştiridir.

Cevap C

27. Dörtlükte 8'li hece ölçüsü ve lirik bir söylem kullanıldığı için nazım biçimi semaidir.

Cevap B

28. Dörtlük 11'li hece ölçüsüyle yazılıp lirik bir söyleyişi olduğu için nazım biçimi koşmadır. Ölen bir kişinin arkasından duygularını yansıttığı için nazım türü "ağıt"tır. "-er mi" seslerinde redif kullanılmış, "bit-, öt-, yat-" hecelerinde "-t" ünsüzü yarım uyak meydana getirmiştir. Kağızmanlı Hıfzı, XX. yüzyıl halk edebiyatı sanatçılarındandır.

Cevap E

29. Allah'a ulaşmak isteyen olgun kişi "insan-ı kâmil"dir. "Vahdet-i vücut" ise tek ve gerçek varlığın Allah olduğunu belirtir.

Cevap C

30. Lirik bir söyleyişi olmayan, "hikâye etme"nin kullanıldığı, atasözleri hakkında bilgi veren dörtlüklerin nazım biçimi "destan"dır.

Cevap A

31. Araplara Türkçeyi öğretmek için Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan sözlük, Divanu Lügati't-Türk adlı eserdir. Örnek olarak İslamiyet öncesi ürünlerimiz de bu eserde kullanılmıştır.

Cevap C

32. Divan edebiyatının son büyük şairi 18. yüzyıl sanatçısı Şeyh Galip, son şairi ise 19. yüzyıl sanatçısı Keçecizade İzzet Molla'dır.

Cevap C

ESEN YAYINLARI

33. Nabî, Hikemî tarzı benimsemiş, didaktik şiirler yazan bir şairdir.

Cevap B

34. "Dede Korkut Hikâyeleri"nin söyleyeni belli değildir. Her hikâyenin sonunda ortaya çıkan Dede Korkut, birleştirici bir ögedir.

Cevap A

35. Yunus Emre, 13. yüzyılda; Karacaoğlan ise 17. yüzyılda yaşamıştır.

Cevap D

36. Bir olay veya hikâyeyi seyirciler önünde hareket ve taklitlerle anlatan kişi "meddah"tır.

Cevap A

37. Şinasi, Agâh Efendi ile ilk özel gazete Tercüman-ı Ahval'i çıkarmış, Mukaddime adlı ön sözde gazetenin çıkarılış amacını yazmıştır. Mukaddime, bir makaledir.

Cevap B

38. Namık Kemal'in Barika–i Zafer adlı eseri tarih türündedir; şiir kitabı değildir.

Cevap E

39. "İçli Kız" adlı eser Nabizade Nâzım'ın değil, Abdülhak Hamit Tarhan'ındır.

Cevap D

40. Kahramanları Ömer Behiç, Vedide ve Neyyir olan bu romanın adı Kırık Hayatlar, yazarı Halit Ziya Uşaklıgil'dir.

Cevap A

41. Hem eski şiirin savunucularıyla hem de sansürle savaşan, 1901'de dağılan, Servetifünun topluluğudur. 1901–1908 yılları arasında ayakta kalan, karamsarlığını bireysellikten toplumsallığa aktaran sanatçı Tevfik Fikret'tir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

42. Gerçeklerden kaçan, dış dünyanın kendisinde bıraktığı izlenimleri aktaran, sembolizmden etkilenmiş, Fecriati Dönemi'nde edebiyata başlamış sanatçı Ahmet Haşim'dir.

Cevap A

43. A, B, C, E seçeneklerinde günlük yaşamdan sıradan konular ele alınmış, şairanelikten kaçınılarak nükteli bir biçimde yazılmıştır.

D seçeneğindeki dörtlükte ise ritim önemsenmiş, uyaktan yararlanılmış, şiir dili kullanılmıştır.

Cevap D

44. Balıkesir Muhasebecisi adlı oyunda, memur olarak gerçekleştiremediği hayallere ticaret yaparak ulaşan küçük adamın düşündürücü ve güldürücü serüveni anlatılmıştır. Metinde sözü edilen, akıl hastanesinden çıktıktan sonra yeniden hastalanan bir kişinin anlatıldığı eserin adı "Deli", yazarı da Refik Halit Karay'dır.

Cevap B

45. Şiirde toplumcu gerçekçilik hâkim olduğu için şiirin, Nâzım Hikmet Ran tarafından yazıldığı anlaşılmaktadır.

Cevap D

46. Cahit Külebi, "İkinci Yeni"lerden değil, "Garip" dışında yeniliği sürdüren şiir anlayışında eserler vermiştir.

Cevap D

47. Hecenin beş şairinden biri de Yusuf Ziya Ortaç'tır. Yaşar Nabi Nayır ise Yedi Meşalecilerdendir.

Cevap B

48. Cemil Meriç, oyunlarıyla değil, deneme, inceleme ve eleştirileriyle tanınmıştır.

Cevap D

49. "Neoklasik" olarak değerlendirilen şair, Yahya Kemal Beyatlı'dır.

Cevap E

50. Berlin Fim Festivali'nde "Altın Ayı" ödülünü alan, önce öykü olarak yazılmış eser Susuz Yaz, yazarı da Necati Cumalı'dır.

Cevap C

51. Ercişli Emrah, 17. yüzyıl halk edebiyatı sanatçısıdır.

Cevap E

52. II. Yeni, folkloru şiire düşman kabul eder ama Garip, halkın yaşamından, kültüründen uzaklaşmaz.

Cevap D

53. Sözü edilen "Bizim Köy" adlı roman Mahmut Makal'a aittir.

Cevap A

54. "Rahatı Kaçan Ağaç", Melih Cevdet Anday'ın şiiri, "Vazgeçemediğim" Orhan Veli Kanık'ın şiiri, "Tutuklunun Günlüğü" Attila İlhan'ın şiiri, "Çile" Necip Fazıl Kısakürek'in şiiri, "Yalnızız" ise Peyami Safa'nın romanıdır.

Cevap D

55. Andre Breton, sürrealizm (gerçeküstücülük) akımının kurucusudur.

Cevap C

56. "Egzistansiyalizm"de kişinin kendi özünü yaratması; ekspresyonizm"de iç gözlem ve bireyci anlayış; "reazilm"de aklın ön planda olması; "natüralizm"de soya çekim; "romantizm"de ise hayal ve duygu dikkati çeker.

Cevap D

COĞRAFYA

1. Granitin bulunduğu doğal ortamda oluşan yeryüzü şekli tor topografyasıdır. Tor topografyası, granit kütlelerinin iklim koşullarının da etkisiyle ayrışmaya uğraması sonucu oluşur. Kanyon vadi ise karstik yörelerde oluşur.

Cevap C

2. II numaralı seçenekte artezyen kaynağı gösterilmiştir. Artezyen kaynakları ile geçirimsiz tabaka arasındaki geçirimli tabakada birikim sonucu oluşur. Buna göre, coğrafi dağılışı ile kayaç türleri arasında bir ilişki kurulablir.

Cevap C

3. Haritadaki numaralı alanlarda; I (soğuk nemli ormanlar, tayga), II (Arktik tundra, kutbi çayırlar), III (Çöl), IV (Savan) biyomlarını göstermektedir. Haritada kurakçıl ormanlar, çalılık ve makiler belirtilmemiştir.

Cevap E

4. Levha hareketleri Yer'in iç enerjisiyle ilgilidir. Su döngüsünden etkilenmez.

Cevap D

5. Verilen bitki türleri göz önüne alındığında, I. Bilim Adamının bozkır, II. Bilim Adamı'nın dağ çayırları bölgesinde araştırma yaptığı söylenebilir. Dağ çayırları Türkiye'de Erzurum - Kars Bölümü'ndeki yüksek platolarda, Kuzey Anadolu Dağları'nda, Toroslar'da ve Doğu Anadolu'daki yüksek dağlarda görülür. Bu coğrafi dağılışa bakıldığında dağ çayırlarının ısı ve ışık gereksinimlerinin az olduğu söylenebilir.

Cevap C

6. İç Anadolu Bölgesi'nde hayvancılıktan elde edilen verimin artırılması için çiftçi sayısının ve hayvan sayısının artırılması gerekmiyor. Bu noktada önemli olan birim hayvandan elde edilecek verimi artırıcı önlemlerdir.

Cevap E

7. Asya nüfusu en fazla olan kıtadır. Bunun en önemli nedeni Çin ve Hindistan gibi çok kalabalık ülkelere sahip olmasıdır.

Cevap E

8. Meksika ve İran arasındaki yerel saat farkı daha fazladır. Ayrıca batıdan doğuya yapılan yolculuklar insanların daha fazla zaman kargaşası yaşamasına neden olmaktadır.

Cevap A

9. Nüfus politikalarının belirlenmesinde nüfus artışı, nüfus değişkenleri ve ülkenin ihtiyaçları dikkate alınır. Çin'in nüfusu çok kalabalık olduğu için nüfus artış hızını azaltıcı politikaya, Fransa ise nüfus artış hızını artırıcı politikaya ihtiyaç duyar. Buna göre, iki ülkenin uyguladığı nüfus politikası farklıdır.

Cevap E

10. Kıyılardaki dağların doğu - batı yönünde uzanması, kuzey ve güney kesimlerde kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımı güçleştirdiği için olumsuz bir özellik sayılabilir.

Cevap E

11. Hindistan'da geleneksel tarım yöntemi uygulanırken Hollanda'da entansif tarım yöntemi uygulanmaktadır. Bu durum tarımsal verim düzeylerinin farklı olmasına neden olmaktadır.

Cevap E

12. Taralı işaretlerden birincisi maki bölgesini göstermektedir. Bitki örtüsü fiziki unsurlardan olduğu için bölge sınırı kolay kolay değişmez, yani sabittir. İkincisi Zonguldak çevresindeki maden bölgesini göstermektedir. Madencilik beşeri bir unsurdur, zamanla sınırları değişebilir. Üçüncüsü ise seyrek nüfuslu Hakkari bölgesini belirtmektedir. Nüfus yoğunluğuna göre belirlenen bölge sınırları da değişkendir.

Cevap B

13. Bir doğa olayının doğal afet adını alabilmesi için temel ölçüt insana zarar vermesidir. Buna göre, yerleşik yaşamın bulunmadığı Antarktika'da doğal afet görülmesi beklenmez.

Cevap D

14. Bir yerin, ticaret yolundan olumlu etkilenebilmesi için öncelikle o yolun güzergahında yer alması gerekir. Buna göre, Cebelitarık Boğazı'nın Baharat Yolu'ndan olumlu etkilendiği söylenemez. Coğrafi Keşifler sonucunda uluslar arası ticaret, kara yolundan deniz yoluna kaydı, İpek Yolu'nun ve Akdeniz limanlarının önemi azaldı. Bu nedenle Coğrafi Keşifler Osmanlı Devleti ile İtalya limanları gibi İpek Yolu'ndan beslenen limanların önemini azaltmıştır.

Cevap B

15. Verilen coğrafi özelliklerin ortaya çıkmasında sırasıyla jeolojik yapı, enlem, nüfus politikası ve coğrafi konum etkili olmuşur. Doğal kaynak potansiyelinin etkisine değinilmemiştir.

Cevap C

16. 1'deki ekstrem olaylar (kasırgalar) ile 2'deki ekstrem olayların (kuraklık) doğal sürece olan etkileri birbirinden farklı olur. Örneğin 1'de toprak kaymaları, 2'de erozyon etkili olabilir.

Cevap D

17. Gelişmiş ülkelerde temiz kömür teknolojileri uygulanarak enerji verimliliği artırılır, zararlı gaz emisyonu düşürülür.

Cevap C

18. Önümüzdeki dönemde yenilenebilen, çevre dostu, temiz enerji kaynaklarına yönelimin artması beklenmektedir. Oysa kömür yenilenemeyen fosil yakıtlardandır.

Cevap A

19. Teknolojiye olan bağımlılığın artması veya azalması insanların yaşam tarzıyla ilgilidir.

Cevap C

20. Tanıtılan bölgelerden üçü de iş gücü göçü almaktadır.

Cevap A

21. Doğu Anadolu'da bulunan V nolu taralı alan kış turizmine daha elverişlidir.

Cevap E

22. 2 (Antalya) ve 6(Rize) numaralı alanlar demir yolu ağına sahip değildir.

Cevap D

23. "V" şekli sadece akarsuların aktığı alanlarda görülür. Aralık değeri ölçekle doğru orantılıdır. Bilgileri yanlıştır. "V" şekli sadece akarsuların aktığı alanlarda değil sırtların olduğu alanlarda da görülür. İzohipslerde aralık değeri ölçekle doğru değil ters orantılıdır. Diğer bilgiler doğrudur.

Cevap C

24. 2020 piramidinde yaşlı nüfusun arttığı görülür. Bu da nüfusun yaşlanma sorununu gündeme getirir.

Cevap C

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. E	7. C	13. A	19. C	25. B	31. C	37. B	43. D	49. E	55. C
2. E	8. E	14. D	20. A	26. C	32. C	38. E	44. B	50. C	56. D
3. E	9. B	15. B	21. C	27. B	33. B	39. D	45. D	51. E	
4. B	10. B	16. C	22. A	28. E	34. A	40. A	46. D	52. D	
5. D	11. B	17. D	23. A	29. C	35. D	41. B	47. B	53. A	
6. B	12. C	18. E	24. A	30. A	36. A	42. A	48. D	54. D	

COĞRAFYA – 1

1. C	5. C	9. E	13. D	17. C	21. E
2. C	6. E	10. E	14. B	18. A	22. D
3. E	7. E	11. E	15. C	19. C	23. C
4. D	8. A	12. B	16. D	20. A	24. C

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Meydanlarda okunan şiirler; antolojilerde ya da şiir defterlerinde yer alan şiirler; belirli günlerde okunan şiirler, genellikle geniş okur kitlesine seslenen şiirlerdir. Şairin istemediği şey, geniş okur kitlesinin beğenisine seslenmek.

Cevap A

2. "Cam" dayanıksız, çabuk kırılan bir maddedir. "Camdan bir evde oturmak" sözü de "savunması güçlü olmayan, saldırılara açık" bir konumu ifade eder. Parçada sözü edilen eleştirmen, kendi kendini eleştirebilen, kendini alaya alabilen biri. Başkalarından gelebilecek eleştirileri zaten kendisine yönelttiği için de korkup çekineceği bir şey olmamalı. Başka bir deyişle kendisine yöneltilecek eleştirilerden rahatsızlık duymamalı.

Cevap B

3. Yazar I. ve II. cümlelerde bir dileği olduğundan söz ediyor ve III. cümlede bu dileğini açıklıyor. Buna göre dileği, uluslararası bir şiir şenliği yapılacaksa bu şenliğin İstanbul'da yapılması.

Cevap C

4. III. cümlede, sanat kaygısından uzaklaşmanın yapıtı sanat dışına düşüreceği söyleniyor; bu cümleye göre, sanat kaygısı, yapıtın niteliğini olumlu etkiliyor. V. cümlede de buna benzer bir düşünce söz konusu. Sanatçının estetik ölçütlere bağlı kalmaya özen göstermesi, yani sanat kaygısının olması, yapıtını sanatın sınırları içinde tutar, deniliyor. Buna karşılık I. cümlede, sanat kaygısının sanatçıyı olumsuz etkilediği ileri sürülüyor. IV. cümlede, sanat kaygısı gütmeyen sanatçıların toplumsal yararı öne çıkardığı söyleniyor. II. cümlede ise özgürlüğün kısıtlanmasının sanatsal yaratıcılığı engellediği belirtiliyor.

Cevap C

5. Üslup, yazarın söyleyiş tarzı anlamına geldiği gibi, onun eserlerindeki dil ve anlatım özelliklerinin bütünüdür.

   V. cümlede de "berrak bir söyleyişin getirdiği işlek bir dil" sözü yazarın üslup özelliğine vurgu yapmaktadır.

Cevap E

6. A: Herkes tarafından bilinmeyen sözcüklerin şiirlerde yer almaması, kolay anlaşılır olma (açıklık) niteliğiyle ilgili.

   B: Şiirdeki ilk anlamın ötesine geçmek, okurun çabasıyla mümkün oluyorsa, o şiirde yeniden okunduğunda fark edilebilecek yeni anlamlara ulaşılabiliyor demektir. Bu, o şiirde yoğunluk ve derinlik niteliğinin olduğunu gösterir. Duruluğu göstermez.

   C: Okurun romandaki pürüzsüz ve ahenkli anlatıma kapılıp gitmesi, anlatımın akıcılığını gösteren bir özelliktir.

   D: Romancının yaşadığı dönemin tanığı olması, o dönemi yansıttığını; yani eserinde gerçekçilik niteliğinin olduğunu gösterir.

   E: Öykülerde edebiyat yapmadan öykü yazabilmenin gizini bulabiliyorsak yazarın yapmacığa düşmediğini, duygu ve düşüncelerini olduğu gibi yansıtabildiğini; yani anlatımında doğallık olduğunu düşünürüz.

Cevap B

7. Virgül II, III, IV. ve V. örneklerde eş görevli sözcükleri (eylemleri) ayırırken I. örnekte özneyi ayırmıştır.

Cevap A

8. "On yedi" sayısı, cümlede bitişik yazılmış; birden çok sözcükten oluşan sayıların her sözcüğü, parayla ilgili belgeler dışında, ayrı yazılır.

Cevap E

9. E seçeneğinde "Mağazamızın iç dekorasyonu değiştirilerek" sözü yan cümle ve bu yan cümlenin öznesi "Mağazamızın iç dekorasyonu" tamlaması. Temel cümlede "açıldı" yükleminin öznesi ise kullanılmamış. Bu durumda "yan cümlenin öznesi, temel cümlenin de öznesi oluyor ve "mağazamızın iç dekorasyonu açıldı" gibi bir anlam doğuyor. Bu nedenle temel cümleye "mağazamız" öznesinin getirilmesi gerekiyor.

Cevap E

10. A: insan-lık-ımız-ın (-lık: yapım eki, -ımız: iyelik eki, -ın: tamlayan eki)

B: "Kapkara" sözcüğü "kara" sözcüğünün pekiştirmesi."Kara" basit olduğu için "kapkara" da basit.

C: "gonca-s-ı", "parça-s-ı, "tane-s-i" (s ünsüzleri kaynaştırma)

D: ışık → ışı-k (ışımak eylem kökü)

E: sarışın → sarı-şın (addan ad)

Cevap B

11. A: Kendi sözcüğü (dönüşlülük zamiri)

B: İnsan olmanın özünü kişiliğinde topladığına inanarak(zarf tümleci)

C: "Doğaya, topluma, kendin-e karşı" edat öbeği, belirtili nesne değil; belirtili nesne -i belirtme durumu ekini alır.

D: Kimse(belgisiz zamir),ondan (kişi zamiri), bunu (işaret zamiri)

E: Cümle basit yapılı. Çünkü fiilimsiler de olmadığından tek bir yargı taşıyor. Olumlu çünkü eylem gerçekleşmiş. Devrik çünkü yüklem sonda değil.

Cevap C

12. A: "Dile benden ne dilersen!" cümlesinde "ne" sözcüğü nesne görevinde soru zamiridir.

B: "Dile" sözcüğü emir kipi 2. tekil kişi çekimindedir.

C: "Oydurun" eylemi ettirgendir. Oy- geçişli bir eylemken –dur ekiyle geçişlilik derecesi artırılmıştır.

D: "Padişah" sözcüğü kişi adıyla kullanılsaydı unvan sıfatı olabilirdi ama kişi adı olmadan kullanıldığı için sıfat değil, addır.

E: "Benim" zamirinden başka kişi zamiri geçmiyor. Bu zamir de "benim gözüm" tamlamasında tamlayan görevinde.

Cevap D

13. A: Hikâye-cik (küçültmeli ad)

B: (köylüler) için (edat)

C: Sessiz çoğunluk-tan (çıkma durumu eki)

D: Yine (yineleme anlamlı durum zarfı)

E: Adlaşmış sıfat olarak sadece "köylüler" örneği gösterilebilir.

Cevap E

14. Batı ve Türkiye karşılaştırılmış. Yıl ve yakılan kitap miktarı verilerek sayısal veriler ortaya dökülmüş. Almanları kitap yakma konusunda geçtiğimiz söylenerek alaycı bir tavır sergilenmiş.

Batı'yı geçtik derken yön değil, Batı ülkeleri kastedildiği için de ad aktarması yapılmış.

Parçada herhangi bir betimleme ise söz konusu değil.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

15. Parçada, yağmurlu bir günde pazar yerinde yaşanan küçük bir olay anlatılıyor: Yaşlı kadın bir kilo elma ve iki kilo portakal istiyor satıcıdan. Satıcı çürük elmaları kesekâğıdına koymuyor, ıskarta kasasına atıyor; kadına çürük elmayı satmadığı gibi bir de fazladan portakal atıyor terazi-ye. Yazar bir olay anlattığı için parçadaki anlatım biçimi öykülemedir. Yazar tanık olduğu olayı anlatırken pazar yerini ve kişileri gözümüzün önünde canlandırmak amacıyla izlenimlerini de aktarıyor, böylece betimleme de yapmış oluyor.

Cevap B

16. Parçada Afrika menekşesi hakkında nesnel yargılarla bilgi verilmiştir. Herhangi bir yorum yapılmadan genel bilgiler aktarılmıştır. Bu nedenle anlatım biçimi, öğretici anlatımdır.

Cevap A

17. Parçanın yazarı I. ve II. cümlelerde, bu bayramda kimseye kart gönderemediğini, bunun yerine kutlamaları telefonla yaptığını söylüyor. III. cümlede ise bu yıla kadar bayram tebrik kartı gönderdiğini belirtiyor. Soru kökünde verilen "Hem de özene bezene, dolmakalemle yazardım." cümlesinde yazılan şeyin ne olduğu belirtilmemiş ancak bunun bayram tebrik kartı olduğunu ve geçmişte yazıldığını anlıyoruz. Bu anlamı sağlayan bağlantıyı ise verilen cümleyi III. cümleden sonra getirerek kurabiliyoruz: "Bu yıla kadar az da olsa bayram tebrik kartı gönderirdim oysa. Hem de özene bezene, dolmakalemle yazardım."

Cevap C

18. Cevabını şiirin, romanın, sonra da kadının tarihini gözden geçirdikten sonra bulabileceğimiz bir sorunun karşılığını okuyoruz paragrafta. Kadın da erkek de romana aynı noktadan başlamış. Çünkü kadının toplumsal anlamda kişiliğini bulduğu tarihle romanın ortaya çıktığı tarih aynı. Böyle olunca da roman yazarlığında kadınla erkek eşit gibi. Ama şiirde kadın, erkeğin gerisinde kalmış. Şiir çok eski bir tür ve erkek şairlerle başlayıp gelişen bir tür. Kadın yüzyıllarca bağımsız bir kimlik kazanamamış ki şiir yazsın? Anlaşılıyor ki paragrafta kadının nesirde erkekle başa baş gitmesine karşılık, şiirde niçin ondan geride durduğu açıklanıyor. Öyleyse parçanın yazarına yöneltilen soru da "Kadın sanatçı, nesirde var da şiirde neden yok?" olacak.

Cevap B

19. Parçadaki "Onun da kendine göre sorunları, gerçeklere dayanan açıklamaları, belli bir varlık anlayışı, evrene farklı bir bakışı vardır." cümlesinde A'daki ve D'deki yargılara; "Edebiyat ... süslü püslü dizeler sıralama alanı değildir.", "... kavramlarla oyun oynamak edebiyat değildir." cümlelerinde B'deki yargıya; "Ulusların ulaştıkları bilgi ve uygarlık düzeyini gösterir edebiyat." cümlesinde C'deki yargıya değinilmiştir. Edebiyatın "Biçimle içeriğin uyumlu birlikteliğini gerektirdiğine" dair bir düşünce ise paragrafta yoktur.

Cevap E

20. Parçanın "ama" bağlacıyla başlaması ve "her ikisi" sözündeki belirsizlik, bu ilk cümlenin giriş cümlesi olamayacağını gösteriyor. Peki, hangi cümle bu özellikte, I. cümleyi hangi cümle ile değiştireceğiz, ona bakalım. IV. cümleyi uygun bulur gibi oluyoruz fakat II. cümlenin "O da" diye başlaması bağlantıyı koparıyor. Bu durumda sadece V. cümle kalıyor giriş cümlesi olmaya uygun. Zaten seçeneklerde I. cümle ile eşleşen III. ile V. var. III. cümlenin giriş cümlesi olamayacağı çok açık. Dolayısıyla yine V.cümleyi seçmek durumundayız.

Cevap A

21. Cinas, yazılışları aynı ancak anlamları farklı sözcüklerle yapılan uyak çeşididir. B seçeneğinde, "sunam" sözcükleri yazılışları aynı, anlamları, farklı sözcüklerdir. Birinci dizedeki "sunam", tüyleri parlak ördek anlamındadır. İkinci dizedeki "sunam" ise "sunma" eyleminin istek çekimi olan "sunayım" sözcüğünün halk ağzındaki biçimidir.

Cevap B

22. Şiirin dizeleri 6+5 durakla bölünebilen 11'li hece ölçüsüdür: Öküzün damını / alçacık yapın. Hayvanın nasıl besleneceği, nerede barındırılması gerektiği konusunda bilgi verme amacı güden didaktik bir şiirdir. "Yapın, sepin, öpün" sözcüklerinin sadece "p" sesleriyle yarım uyak yapılmıştır. Şiir ölçüsü ve uyak düzenine bakılırsa bir koşmadan alınmıştır. Fakat koşma nazım şekli, üç dizeli bentlerle yazılan şiirlerde görülen örüşük uyakla oluşamaz.

Cevap E

23. Asım Bezirci, örneksiz, kanıtsız iddialara yer vermiyor; saptamalarını izlenim düzeyinde bırakıp yargılamıyor ve somut veriler kullanıyorsa nesnel eleştiri anlayışına bağlı bir eleştirmen olmalıdır.

Cevap B

24. Konferansta her konuşmacının konunun bir yönünü incelediğini söyleyemeyiz. Konferans tek bir konuşmacının ele aldığı konuyu tüm yönleriyle işlediği bir sözlü anlatım türüdür. Belirtilen özellik sempozyumu akla getirmektedir.

Cevap A

25. Öğretici metinler de sanat metinleri gibi belli bir geleneğe bağlı olarak yazılır. Fıkra yazmanın da, deneme ya da makale yazmanın da bir geleneği vardır.

Cevap C

26. "Bize Göre" fıkra-deneme, "Eğil Dağlar" makale-fıkra-sohbet, "Bu Diyar Baştan Başa" röportaj, "Diyorlar ki" röportaj-mülakat," İstanbul'un Bir Yüzü" roman türündedir. Roman öğretici bir tür değil, sanat metnidir.

Cevap E

27. Fabl türünün ilk örneklerini Hint edebiyatında Beydeba, Yunan edebiyatında Aisophos (Ezop), Fransız edebiyatında La Fontaine vermiştir.

Cevap A

28. Gazelin ilk beytine matla, son beytine de makta denir. Gazelin uyak düzeninin aa-xa-xa-xa-xa biçiminde olduğu hatırlanırsa matla beytindeki dizelerin birbiriyle uyaklı olması gerekir. E seçeneğinde verilen beyit bu özellikte olduğu için matla beytidir.

Cevap E

29. Altı çizili üçüncü sözcükte bilgi yanlışı vardır. Çünkü hicviye nesirle değil, şiirle oluşturulan bir türdür. Divan şairi Nefi hicviyeleriyle ünlüdür.

Cevap C

30. Divan edebiyatında da halk edebiyatında da kalıplaşmış benzetme ve hayallere yer verilmiştir. A ve B seçeneklerindeki özellikler divan edebiyatına; C ve E seçeneğindeki özellikler halk edebiyatına aittir.

Cevap D

31. Yunus Emre şiirlerinde yalın bir anlatımı yeğlese de hecenin yanında aruzu da kullanmıştır.

Cevap B

32. Şaman, kam, baksı, oyun İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı'ndaki şairlere verilen adlardır. Bunlar ayrıca saz değil, kopuz çalarlar. Verilen ipuçları bizi âşık seçeneğine yönlendirmelidir.

Cevap D

33. Karacaoğlan 17. yüzyıl, Pir Sultan Abdal 16. yüzyıl şairleri olduğundan; Âşık Ömer hem 17. yüzyıl şairi olduğundan hem de aruzu kullandığından; Bayburtlu Zihni 19. yüzyıl şairi olmasına rağmen aruzu kullandığı için cevap olamaz. 19. yüzyılda Toroslarda yaşayan, yerleşik hayata zorlanan aşiretinin başkaldırışını şiirlerinde dile getiren, halk Türkçesinden ve heceden vazgeçmeyen ozan, Dadaloğlu'dur.

Cevap C

34. Felâtun Bey ve Râkım Efendi Ahmet Mithat Efendi'nin yanlış Batılılaşmayı eleştiren romanıdır. Namık Kemal'in "İntibah ve Cezmi" adlı romanlarından başka romanı yoktur.

Cevap D

35. Tanzimat Edebiyatı'nda her ne kadar divan şiiri nazım şekilleri kullanılmış olsa da Batı edebiyatı etkisiyle konu beyitle sınırlandırılmamış, şiirin bütününe yayılmıştır. Başka bir deyişle, divan edebiyatının parça güzelliğini önemseyen ve konu bütünlüğüne önem vermeyen anlayışı terk edilmiştir.

Cevap B

36. Sahra adlı şiir, pastoral şiirimizin ilk örneğidir ancak Şinasi'ye değil, Abdülhak Hamit Tarhan'a aittir.

Cevap E

37. Verilen özellikler Tanzimat Dönemi Edebiyatı'nın ilk kuşağının öne çıktığı 1860 -1876 yıllarını gösteriyor. Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Mithat Efendi, bu yıllara damgasını vuran sanatçılardır. 1876'dan sonra II. Abdülhamit'in baskıcı yönetimi sanat ortamını da etkilemiştir.

Cevap B

38. Parnasizm içerikten çok biçimi önemseyen bir akımdır. Hatta biçimciliği son derecede önemsemiş, şiiri bir biçim sanatı olarak görmüştür.

Cevap C

39. Ahmet Mithat ve Muallim Naci etkisinde olan sanatçı Ahmet Rasim'dir. Ayrıca Türk edebiyatında fıkra, sohbet türünün öncülerindendir. Hüseyin Rahmi'nin yansıttığı çevre ve tipleri o, fıkra ve hatıra türündeki eserleriyle yapmıştır.

Cevap E

ESEN YAYINLARI

40. Edebiyatımızda Osmanlıcılığı Namık Kemal, Batıcılığı Tevfik Fikret, İslamcılığı Mehmet Akif Ersoy, Türkçülüğü de Ziya Gökalp temsil etmiştir.

Cevap C

41. İkinci Meşrutiyet'ten sonra ortaya çıkan ve Edebiyat-ı Cedide'ye yani Servetifünun'a alternatif olması beklenen, içinde Şahabettin Süleyman, Ahmet Haşim gibi isimlerin yer aldığı bu yeni oluşum Fecriati topluluğudur.

Cevap B

42. "Kendi Gök Kubbemiz" Yahya Kemal'e, "Türk Sazı" Mehmet Emin'e, "Türkçülüğün Esasları" Ziya Gökalp'e, "Üç Tarz-ı Siyaset" de Yusuf Akçura'ya aittir. Fuat Köprülü'ye ait bir eser verilmemiştir.

Cevap D

43. Sözü edilen sanatçı için "Dili bazen Servetifünun diline kaysa da halkın kullandığı sade, canlı, zengin bir Türkçedir." dendiğine göre cevap, Servetifünun sanatçılarından Cenap Şahabettin olamaz. Aruz veznini Türkçeye başarıyla uyguladığından söz edildiği için de hececi bir şair olan Mehmet Emin Yurdakul'u eleyebiliriz. Fakirlik, cehalet, ahlaksızlık gibi temaları işlediğine göre bu tür sosyal temaları ele almayan, öz şiirci şairler olan Yahya Kemal ve Ahmet Haşim cevap için düşünülmez. Bütün bu özellikler zaten Mehmet Akif'i tanımlamakta.

Cevap A

44. Ziya Gökalp, Yeni Hayat ve Türkçülüğün Esasları adlı kitaplarında yurtta yapılması gereken yenilikleri ele almıştır fakat herhangi bir roman yazmış değildir. Yeni Hayat adlı eser, bir şiir kitabıdır.

Cevap C

45. Parçada sözü edilen roman, Peyami Safa'nın Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'dur.

Cevap B

46. Nalınlar adlı oyun Necati Cumalı'nın, Tohum adlı oyun ise Necip Fazıl Kısakürek'indir.

Cevap C

47. Toplumdaki ahlak bozukluklarını yansıtmak, Tanzimat romancılarının ve daha sonra da Millî Edebiyat anlayışına bağlı romancıların eserlerinde görülür. Modernizmi esas alan romancılar, toplumu bu açıdan ele almamıştır.

Cevap E

48. Millî Edebiyat Dönemi öykücüleri Maupassant tarzı olay öyküsüne bağlı kalmışlardır. Memduh Şevket Esendal ise edebiyatımıza Çehov tarzı durum öykücülüğünü getirmiştir.

Cevap B

49. Silindir Şapka Giyen Köylü, Bacayı İndir Bacayı Kaldır adlı hikâyeler ve Yol Arkadaşları romanı, toplumcu gerçekçiliğin edebiyatımızdaki ilk yazarlarından olan Sadri Ertem'e aittir. Bu yazarın en ünlü romanı Çıkrıklar Durunca adlı eserdir.

Cevap C

50. Verilen dizelerde Cahit Külebi'nin, köy gerçekliğini yansıtırken çizdiği tablo iyimser sayılmaz. "Ağız dil vermeyen köylüler" dizesi, onların acı çektiğini ifade ediyor. "Odun mu tuz mu hasta mı götürürler " dizesi de benzer bir duyguyu yansıtıyor. Cahit Külebi genelde iyimser bakışa sahip bir sanatçı olmakla birlikte bu dizeleri, onun bu yönünü göstermiyor.

Cevap D

51. Başlangıçtaki tarafsız çizgisini Attila İlhan'ın katılımıyla değiştirerek toplumcu gerçekçiliğe yönelen hareket Mavi dergisi etrafında oluşan Mavi hareketidir.

Cevap A

52. Şiirde modern yaşamın neden olduğu iç sıkıntısı anlatılmış. Modernizmin getirdiği sorunlar şiirimize İkinci Yeni ile birlikte girmiş, 1960'lardan itibaren şiirimizin değişmeyen temalarından biri olmuştur. Seçeneklerde verilen şairlerden sadece İsmet Özel, bu temaya şiirlerinde yer vermiştir.

Cevap D

53. Millî Edebiyat anlayışını yansıtan ve yurt güzellemesi türündeki bu şiir, hece ölçüsüyle yazılmış. Şiirde "ey güneş" sözü, seslenme öbeği. Selimiye Cami'sinin dört minaresi, dört kız kardeşe benzetilmiş, güneş ise hem kendisine soru yöneltilen hem doğudan batıya her yeri gezen bir kişi olarak gösterildiği için kişileştirilmiş. Bunlara karşılık şiirde redife yer verildiği yargısını doğrulayamıyoruz. Dize sonlarındaki "kardeş, güneş, eş" sözcüklerinde sadece –eş sesleriyle oluşan tam uyak görülüyor, redif bulunmuyor.

Cevap B

54. Şiirde anlatımın kapalı ve karmaşık olduğu görülüyor. "Sina, tuz dağı, zeytin" kavramları Musa Peygamberi ve kimi kutsal inanışları çağrıştırıyor. Şiirde kardeşlik teması dinî motiflerle zenginleştirilerek anlatmaya, hikâye etmeye imkân veren özellikte. Şiirin dizeleri yan yana geldiğinde düz yazı cümleleriyle karşılaşıyoruz. Şiirde ahenge ve biçime önem verilmemiştir dememiz ise mümkün değil. Çünkü ses akışı, söyleyiş ve vurgu ile sağlanan bir ahenk var şiirde.

Cevap E

55. Verilen dizelerde dil sade ve anlatım açık. Ilgaz Dağı'nın güzelliği anlatılıyor 11'li hece ölçüsü ve aaab uyak düzeni kullanılarak koşma tarzı benimsenmiş.Ahenk oluşturmada yararlanılan direk-tir, yürek-tir, gerek-tir sözcüklerindeki (-ek sesleri) tam uyaktan ve (-dir) rediften yararlanılmış. Ancak tema kahramanlık ya da ulusal tarihle ilgili değil, bir yurt güzellemesidir bu şiir.

Cevap C

56. Nurullah Ataç, eleştiri, deneme, söyleşi ve günlük türlerinde verdiği eserlerle tanınır. Yazarın şiir ve öykü türünde eseri yoktur.

Cevap E

COĞRAFYA

1. Yıl boyunca sıcak ve nemlidir. Bitki örtüsü daima yeşil kalabilen, yayvan yapraklı, saçak köklü, yaş halkaları geniş olan uzun boylu ağaçlardır. Şempanze, orangutan, goril, yarasa, kartal, yılan, kurbağa gibi hayvanlar çoktur. Bu biyom türü Tropikal yağmur ormanı biyomudur.

Cevap C

2. Turist kafilesi Antalya'dan Nevşehir'e kuzeydoğuya, oradan Adıyaman'a güneydoğuya, oradan Doğu Karadeniz'e kuzeye, oradan İstanbul'a batıya, oradan da Antalya'ya güneye hareket ederek yolculuklarını tamamlamışlardır.

Cevap D

3. Grafikte verilen bilgilere göre gelen turist sayısında azalma olmaktadır, diyemeyiz. 2007 yılında 2006 yılına göre gelen turist sayısında artış olmuştur.

Cevap C

4. Türkiye'deki demiryolu ağının verildiği haritaya bakarak yurtdışına sadece iç bölgelerden ulaşım sağlandığı söylenemez. Marmara Bölgesi'nden de yurtdışına demiryolu ağı vardır.

Cevap D

5. İç göçü özendirmek beyin göçünü önlemeye yönelik çalışmalardan biri olamaz.

Cevap B

6. Büyük okyanus diğerlerine göre çok geniş alan kapladığından tek bir fotoğrafa sığdırılamaz.

Cevap B

7. Haritadaki bilgilerden kent sınırlarına yaklaşıldıkça nüfus arttığına değil azaldığına ulaşılabilir.

Cevap D

8. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında, çalışan nüfusun sektörlere dağılışı ve toplam nüfusun yaş gruplarına dağılımı bilgi verir. Çalışan nüfusun çoğu hizmet ve sanayi sektöründeyse gelişmiş bir ülkedir. Nüfus yapısında yaşlı nüfusun fazla olması, çocuk nüfusun az olması o ülkenin gelişmiş olduğunu ifade eder.

Cevap A

9. Soruda verilen bilgilerde nüfusun nerelerde yoğunluk kazandığı verilmemiştir. Bu yüzden C şıkkındaki bilgiye ulaşılamaz.

Cevap C

10. Tarım alanlarının azalması, tarımın ticaretteki öneminin yok olması grafiğe bakılarak söylenemez. Diğer sektörlerdeki artış tarım alanlarının azalması ya da tarımın ticaretteki öneminin azalması anlamına gelmez.

Cevap D

11. Türkiye'de arazi engebeliliğinin fazla olması; hidroelektrik üretimi, bitki çeşitliliğini olumlu etkilemektedir.

Cevap B

12. 21 Haziran tarihinde Ekvator'da bulunan cisimlerin gölgesi **güneye**, 21 Aralık tarihinde Yengeç Dönencesi üzerinde bulunan cisimlerin gölgesi **kuzeye**, 21 Aralık tarihinde Oğlak Dönencesi üzerinde bulunan cisimlerin gölgesi **oluşmaz**, 21 Mart ve 23 Eylül tarihinde Türkiye'de bulunan cisimlerin gölgesi **kuzeye** düşer.

Cevap E

13. Çin Seddi ve Machu Pichu Antik Kenti biyolojik çeşitlilik açısından önem taşıyan alanlardan değil tarihi alanlardadır.

Cevap D

14. Endonezya adalarında oluşan deprem birçok adanın sular altında kalmasına can ve mal kayıplarının büyük boyutlara ulaşmasına neden olmuştur. Bunda adalarda epirojenik hareketlerin görülmesi etkili değildir. Deprem orojenik hareketlerle ilgilidir.

Cevap C

15. Turizm bölgelerinin artan talebine bağlı olarak büyük tüketim merkezlerinden biri haline gelmesinde gıda maddeleri ve giyim önemli talep olacak ürünlerdir.

Cevap B

16. Sümerler Anadolu'da değil Mezopotamya'da kurulmuştur.

Cevap E

17. Altyapının yetersiz olmasının ulaşım faaliyetlerini olumsuz etkilemesi beşeri faktörlerle ilgilidir. Diğer şıklardaki bilgiler doğal faktörlerdendir.

Cevap D

18. Birecik ve Karkamış barajları GAP ile birlikte üretim faaliyetlerine başlamış barajlardır.

Cevap A

19. Travertenler, Peri bacaları ve Kızören Obruğu doğal oluşumlu turizm çekiciliklerine örnektir.

Cevap B

20. Milli park sayısındaki artışın beklenenden fazla olması, AB'nin bir çevre politikası geliştirmiş olmasında etkili değildir. Bu bir sonuçtur.

Cevap E

21. OPEC, Organization of Petroleum Exporting Countries, (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) net petrol ihraç eden ve bilinen dünya petrol rezervlerinin üçte ikisini ellerinde bulunduran 13 ülkenin oluşturduğu konfederasyondur. İlk olarak ham petrol fiyatlarındaki düşüşü durdurmak gayesiyle Venezuela'nın teklifiyle kurulan teşkilata Venezuela, İran, Irak, Suudi Arabistan ve Kuveyt katıldı. Daha sonra sırasıyla Katar, Libya, Endonezya, Abudabi, Birleşik Arap Emirlikleri, Cezayir, Nijerya, Ekvador ve Gabon da katıldılar. Norveç, isveç, bu örgüte üye değildir.

Cevap E

22. Grafikteki bilgiler nüfusun sürekli artacağını göstermektedir. Gelecekte bu artışın azalacağı ama nüfusun azalmayacağı gözükmektedir.

Cevap B

23. Dünya fiziki haritasında en çok kullanılacak renk, en fazla alan kaplayan mavi olacaktır. Dünyanın yaklaşık 4te 3 ü sularla kaplıdır.

Cevap A

24. Taş evlerde artış görülmesi ülkemizde erozyonun çok olduğuna kanıt gösterilemez. Taş doğal yapı malzemesidir.

Cevap D

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. A	7. A	13. E	19. E	25. C	31. B	37. B	43. A	49. C	55. C
2. B	8. E	14. A	20. A	26. E	32. D	38. C	44. C	50. D	56. E
3. C	9. E	15. B	21. B	27. A	33. C	39. E	45. B	51. A	
4. C	10. B	16. A	22. E	28. E	34. D	40. C	46. C	52. D	
5. E	11. C	17. C	23. B	29. C	35. B	41. B	47. E	53. B	
6. B	12. D	18. B	24. A	30. D	36. E	42. D	48. B	54. E	

COĞRAFYA – 1

1. C	5. B	9. C	13. D	17. D	21. E
2. D	6. B	10. D	14. C	18. A	22. B
3. C	7. D	11. B	15. B	19. B	23. A
4. D	8. A	12. E	16. E	20. E	24. D

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Parçada kitapçı raflarına dizi dizi itiraf romanları ve öykülerinin çıktığı söyleniyor ve biraz abartılarak, bu yüzden meyhanelerin işlevini yitirdiği belirtiliyor. Böylece edebiyat gitgide özel hayatın döküm alanı hâline geliyormuş. Yani, insanların meyhanede alkolün etkisiyle, gizlisi saklısı olmadan anlattığı özel hayat hikâyeleri, şimdi roman ve öykülerde anlatılır olmuş. Başka bir deyişle yazarlar, eserlerinde kişisel yaşamlarıyla ilgili ayrıntıları olduğu gibi yansıtır olmuş.

Cevap A

2. Parçada sözü edilen kişinin dili keskin biri olduğu, eleştirirken iğnelemeyi de bildiği anlaşılıyor. Eleştirilerine küçük uyarılarla başlayan birinin, bundan sonrasında işi biraz daha ileri götüreceği, eleştirinin dozunu artırarak daha sert bir dil kullanmaya başlayacağı (kaleminin ucunu sivrilteceği) düşünülebilir. Bu nedenle eleştirmenin C ve E seçeneklerindeki gibi davranmayacağı açık. Anlatımı yalınlaştırmanın bu durumla bir ilgisi yok. Küçük uyarılarını yaparken zaten gerçekleri dile getirdiğinden D seçeneğindeki "gerçekleri dile getirir" ifadesi de uygun düşmez.

Cevap A

3. Somutlaştırma, somut anlamlı sözcüklerle anlatılan soyut bir kavrama, zihinde somut bir görünüm kazandırmaktır. "Hilmi Yavuz'un şiiri belli bir temanın toprağında yeşerir." cümlesinde, soyut bir kavram olan şiirin yeşermesi bir somutlaştırmadır. Burada bir bitkinin, fidanın yeşermesinden söz eder gibi şiirin yeşermesinden söz edilmiştir. Cümlede başka bir somutlaştırma da "temanın toprağında" sözüdür. Soyut bir kavram olan "tema", somut anlamlı "toprak" sözcüğüyle kullanılarak somutlaştırılmıştır.

Cevap C

4. Eylem cümlelerinde vurgu, yüklemden önceki sözde olur. Zaman kavramının vurgulanması, yüklemden önce zaman anlamlı bir sözün kullanılmasıyla mümkün olur. V. cümlede "soğudum" yükleminden önce "son yıllarda" sözü kullanılmış ve bu söz eylemin zamanını gösteriyor. Yüklemden önce kullanıldığı için vurgu değeri kazanmış.

Cevap E

5. "Sözcük kalabalığı, duygu kalabalığı, göz boyamacılık, gösteriş, aldatmacılık, yapaylık olmayan dizeler" ifadesi Necati Cumalı'nın anlatımındaki özlülüğü, yalınlığı ve doğallığı dile getiriyor. "Pürüzsüz ve ahenkli bir söyleyişle insanı büyüleyen dizelerin şairi" ifadesi ise şairin anlatımının akıcı olduğunu anlatıyor. Ancak şairin anlatımında özgünlük niteliği de olduğunu parçadan çıkaramıyoruz.

Cevap A

6. Üslup, yazarın dil ve anlatım özelliklerinin bütünü demektir. V. cümlede, yazarın anlatımında alaycı, kışkırtıcı, sakin, tatlı gibi nitelikler olduğu söyleniyor ve yazarın bu anlatımıyla okuyucuya haz verdiği belirtiliyor. Bir bakıma yazarın anlatımındaki akıcılık niteliğine değinilen bu cümle, üslupla ilgili bir yargıdır.

Cevap E

7. Parçanın ilk cümlesinde, Kemal Tahir'in Kelleci Mehmet'te yine şiirden, romantizmden uzak olduğu söyleniyor. Romanda şiirsellik ve romantizm, zorunlu bir nitelik olmayıp yazarın tercihiyle ilgili bir nitelik olduğundan bu cümlede bir eleştiri düşünemeyiz. Ancak II. cümlede, yazarın işlediği konuyu takır takır, kuru bir üslupla ele aldığı söyleniyor. Üslupta akıcılık, çekicilik romanda olması gereken bir nitelik olduğundan bu cümlede yazarın olumsuz bir özelliği belirtilmiş oluyor. Dolayısıyla olumsuz bir eleştiri yapılmış oluyor.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

8. İlk iki paranteze ara sözü ayırmak için kısa çizgi, son paranteze ise cümle tamamlandığı için nokta getirilmelidir.

Cevap A

9. A'da "de(da)" bağlacı "te" biçiminde yazılmamalı.

B'de "anlıyan" ,"anlayan" biçiminde yazılmalı.

D'de "mahfediyor", "mahvediyor" biçiminde yazılmalı.

E'de ""ikidebir" ayrı yazılmalı.

C'de ise yazım yanlışı yok.

Cevap C

10. "Ne... ne (de)" bağlacı görevdeş sözcükleri ya da cümleleri bağlar. Yukarıdaki cümlede ise ne...ne bağlacı, özne öbeğinde tamlanan görevindeki "evi barkı" ile yüklem görevindeki tamlamayı bağlıyor; yani görevdeş olmayan sözcükleri bağlamış oluyor. Sonuçta bir bağlama yanlışı yapılıyor; ilk cümlenin öznesi, ikinci cümlenin yüklemine bağlanamıyor. Cümleyi şu şekilde düzeltmek mümkün:

Bu büyük şairimizin ne evi barkı ne de bir serveti vardı.
Tamlayan Tamlanan Tamlanan Yüklem

Cevap D

11. A: "çok ünlü ve güçlü isimler" tamlamasında "çok" sözcüğü "ünlü ve güçlü" sıfatlarının anlamına aşırılık katan bir belirteçtir.

B: "verilen" sıfat-fiil, "alması" isim-fiildir.

C: "sanatsever" sözcüğü, -in tamlayan ekini almış birleşik bir sözcüktür.

D: "gururlandırdı" yüklemi oldurgan çatılı bir eylemdir. "Gururlan-" eylemi nesne almazken, -dır geçişlilik ekiyle nesne alır duruma getirilmiş; böylece oldurgan eylem olmuştur.

E: Belirsizlik anlatan "çok" ve "bir" sözcüklerinden ilki belirteç, ikincisi belgisiz sıfattır. Cümlede belgisiz zamir yoktur.

Cevap E

12. A: keskin < kes-gin (Ünsüz sertleşmesi)

B: dolar < dol-ar (Basit zamanlı eylem gibi görünmekle birlikte "kapanırdı" eylemindeki "idi" ek eylemi ortak kullanıldığı için gerçekte birleşik zamanlıdır.)

kapanırdı < kapan-ır-idi (Birleşik zamanlı eylem)

C: kapanırdı < kapa-n- (birisi tarafından/edilgen)

D: batmadan < bat-madan (zarf-fiil)

E: keskin < kes-gin (eylemden türemiş ad)

koku < kok-u (eylemden türemiş ad)

Cevap B

13. A: Şiirleri en çok tartışılan yazarlardan biridir (yüklem). / Attila İlhan (özne). Ögelerine doğru ayrılmış.

Diğer seçeneklerde ise öge çözümlemesi şöyle olmalı:

B: Genç şairin duygulu, sıcak, içten bir söyleyişi (özne) / vardır (yüklem).

C: Ünlü mizah yazarının çocukluk anıları (özne) / Böyle Gelmiş Böyle Gitmez adlı kitabında (dolaylı tümleç) / yer almaktadır (yüklem).

D: Bu değerli yazarımızı Hababam Sınıfı adlı romanının ünlendirdiğini (nesne) / herkes (özne) / bilir (yüklem).

E: Onun ilk şiiri (özne) / Yeni edebiyat dergisinde yayımlanan Balıkçı Türküsü'dür (yüklem).

Cevap A

14. A: "Piyasaya yeni bir kitap çıktı."
yargı

Basit cümle: Tek yargılı cümle

Kurallı cümle: Yüklemi sonda olan cümle

B: "Hemen aldım / üç günde okuyup bitirdim."
1. cümle 2. cümle

Sıralı cümle: Tek başına kullanılabilecek birden çok temel cümle yüklemi olan cümle.

C: "Haklarında (...) keyifle okunabilecek bir kitap."

Ad cümlesi: Yüklemi ad soylu bir sözcük olan ya da ad işleyişinde bir öbek olan cümle.

D: "Yazar (özne) / yirmi beş yılı yurt dışında geçen görev yaşamının bütün ayrıntılarını (nesne) / okurlara (dolaylı tümleç) / anlatmış (yüklem)."

E: "Mesleğin sorunlarını, iyi ve kötü yanlarını, içten ve akıcı bir anlatımla dile getirmiş."
yargı

Girişik birleşik cümle: Birden çok yargı bildirir. Bir temel cümleden ve eylemsiyle kurulan en az bir yan cümleden oluşur. E'deki cümle ise basit cümle.

Cevap E

15. Yazar, "Gençler okumuyor." yargısına karşı çıkıyor ve bunu tartışmacı anlatımla yapıyor. Kitapçıların sayısı ile ilgili olarak geçmişle şimdiyi karşılaştırıyor. Mersin'in nüfusunu ve şehirdeki kitapçı sayısını veriyor. Kitapçıların şimdi büyük ve kapsamlı olduğunu, gençlerin kitapçılarda merakla kitap karıştırdığını gözlemlerine dayanarak söylüyor. Ancak parçada herhangi bir abartmaya yer vermiş değil.

Cevap D

16. Parçada "Şiir nedir?" sorusunun cevabı niteliğinde cümlelere yer verilmiş, tanımlamalara başvurulmuştur. Şiirle ilgili benzetmelerde mecazlardan yararlanılmış ve şiirin etkileyici gücü abartmadan yararlanılarak anlatılmıştır. Aynı şekilde şiirin ne olduğu ifade edilirken şiir, somut varlıklara (şimşek, yıldırım vb.) benzetilerek somutlaştırma yapılmıştır. Parçada isim ve fiil cümleleri, basit, birleşik ve sıralı cümleler kullanılmıştır. Parçada örnekleme yapılmamıştır.

Cevap A

17. Parçada "çevirmedi", "açılmadı", "çınlatmadı", "koymuşlardı", "bakıyordu", "deviriyordu" gibi eylemlerle dile getirilen hareketler yer, zaman ve kişi kavramlarına bağlanmış ve bir olay (radyonun yerini televizyonun alması) öyküleyerek anlatılıyor. Parçada radyo ile televizyon karşılaştırılmış. "Örtüsü açılmadı", "Köşeye masanın üstüne daha büyük, cam göz bir nesne getirip koymuşlardı" gibi cümlelerde görsel ayrıntılar yer alıyor. "Kuşluk vakti türküler çınlatmadı evleri.", "Kadınlar bazen tövbe tövbe çekiyor." gibi cümlelerde de işitsel ayrıntılar var. Görsel ve işitsel ayrıntılar aynı zamanda birer betimleme ögesi. Ancak, parçada kişileştirmeden yararlanılmamış.

Cevap C

18. Parçada "bir güz resmine bakar gibi", "bir masal büyüsü gibi" ifadelerinde benzetmeden yararlanılmış. Yahya Kemal'in bir dizesi tırnak içinde verilerek alıntı yapılmış. "Güz günlerinin ince, kederli sesi" ifadesinde güz günleri kişileştirilmiş, yani insana ait bir öge olan "kederli ses", doğaya aktarılmış. "Soluk, beyaz aydınlık", "yaprakları sarıya çalmış akasyalar", "uzakta salınan serviler" gibi ifadelerde varlıkların betimlemesi yapılmış. Parça, A'da belirtilen tartışmacı havadan uzak bir anlatımla yazılmış.

Cevap A

19. Parçada ülkemizde nitelikli eleştirmen yetişmemesi, fikir ve sanat ortamının yetersizliğine bağlanırken bu yetersizliğin aydın okuyucu sayısının artmasıyla ortadan kalkacağı ve nitelikli eleştirmen sayısının da artan okuyucu sayısına paralel olarak artacağı söyleniyor. Kısaca, nitelikli eleştirmenlerin yetişmesi için aydın okur sayısının artması gerektiği vurgulanıyor.

Cevap A

20. İlk cümlede yazar ile okuyucu arasındaki ilişkinin bir dostluk ilişkisi olması gerektiği söyleniyor. II. cümleye geçtiğimizde, sorumluluk bilincinin zorluk gibi görünse de birçok kolaylığı getireceği belirtiliyor. Bu cümleyi ilk cümleyle ilişkilendirmekte zorlanıyoruz üstelik "bu sorumluluk bilinci" sözündeki "bu" sıfatı ile bir önceki cümleye göndermede bulunuluyor. Oysa ilk cümlede sorumluluk bilincinden söz edilmiş değil. III. cümlede ise "Buna göre, yazar okuyucunun, okuyucu da yazarın dostu ve arkadaşıdır." deniliyor. "Buna göre" sözü de önceki cümleyle bağlantı kuruyor; ama hangi cümleyle? II. cümle ile değil, I. cümle ile bağlantı kuruyor. O halde II. cümlenin parçada olmaması gereken bir cümle olduğunu artık kesinlikle söyleyebiliriz.

Cevap B

21. Parçada, yazıya başlamanın bir mantığı, zamanı ve sırası olmadığı söylenerek aniden uyanan bir istekle yazmaya başlandığı vurgulanıyor ve söz, kendini yazmaya henüz hazır görmeyerek bu isteğini erteleyen kişilere getiriliyor. Daha sonraki son cümlede söyleneni ise bizim bulmamız isteniyor. Düşüncenin akışına dikkat edecek olursak, önce, yazmayı ertelememek gerektiği belirtiliyor sonra da yazmayı erteleyenlere değiniliyor fakat yazmayı erteleyenlerin karşılaştıkları sonuç söylenmiyor. Düşüncenin akışı bu sonucu belirtecek doğrultuda. O halde son cümlede, yazmayı erteleyenlerin durumu, tabii ki olumsuz bir sonuca bağlanmalı. Böyle bir bağlantı A'daki yargıyla kurulabiliyor.

Cevap A

22. Verilen tanım zaten kapalı istiarenin tanımıdır. Benzeyenin adı anılıp kendisine benzetilenin adı anılmıyorsa kendisine benzetileni verilen herhangi bir ipucundan anlıyorsak orada kapalı istiare vardır. Karanlıkların bir örtüyle benzetildiğini "örtmek" fiilinden çıkarabiliriz.

Cevap D

ESEN YAYINLARI

23. A'da "ağla-r / dağ-lar" sözcüklerinde "ağlar" zengin uyak

B'de "pınar-ı / tımar-ı" sözcüklerinde "ar" tam uyak

C'de "beter / öt-er" sözcüklerinde "er" tam uyak

D'de "öz-üm- e / göz-üm-e" sözcüklerinde "öz" tam uyak

E'de "hâl-i-n-den / el-i-n-den" sözcüklerinde "hâl-el" köklerindeki "l" sesi yarım uyaktır.

Cevap E

24. A'da bıçağın sabırsızlanması, B'de dünya değirmeni, D'de kapıya gelenin mutluluk olması, E'de adamın kaburgalarında yürek yerine idare lambası yanması dizelerdeki imgelere örnek verilebilir. Ancak C'de herhangi bir imge bulunmuyor.

Cevap C

25. Yazarın kendisi dışındaki bir kişinin hayatını araştırarak ve belgelere dayanarak ele alması biyografi türüne özgüdür.

Cevap D

26. Paragrafta ana motif "çocukluk" kavramı değil, "davul zurna"dır. Öznellik ve güncellik yazıdaki fıkraya özgü özellikler olarak değerlendirilebilir. "Hoparlör"den söz edilmesi, millî duyarlılığın önemsenmesi, Cumhuriyet Dönemi zihniyetini yansıtan ayrıntılar. Son cümle, millî kültürün bir simgesi sayılan davulu bir değer olarak korumayı emredici bir anlatımla ortaya koyuyor. Bu nedenle cümlede dilin alıcıyı harekete geçirme işlevi söz konusu.

Cevap A

27. Decameron, hikâye; İtiraflar, anı; Üç Silahşorlar, roman; Horace ise tragedyadır.

Cevap C

28. Koşma, semai, varsağı nazım biçimleri âşık edebiyatının nazım biçimleridir. İslamiyet öncesi Türk edebiyatının edebiyat ürünleri ise koşuklar, savlar, sagular, destanlardır.

Cevap E

29. Muhakemetü'l Lugateyn Ali Şir Nevai'nin eseri olduğuna göre Batı Türkçesiyle yazılmış olamaz. Çünkü Ali Şir Nevai Çağatay edebiyatı şairi. Çağatayca, Doğu Türkçesinin kollarındandır.

Cevap B

30. "Gonce, ince, bence" sözcüklerinde "nce" sesleriyle ikiden fazla ses benzerliği kurularak yarım değil, zengin kafiye oluşturulmuştur.

Cevap D

31. Tekke edebiyatında şairin Tanrı'yla teklifsizce, esprili bir biçimde konuşarak yazdığı şiirler şathiyelerdir.

Cevap C

32. Sefaretnâme bir nesir türüdür fakat tekke edebiyatı türü değildir. Sefaretnâmelerde Osmanlı Devleti'nin yabancı ülkelere gönderdiği elçiler gittikleri yerlerle ilgili izlenimlerini anlatırlar. En ünlü sefaretnâme Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nindir. Menakıpnâmede din ve tasavvuf büyüklerinin kerametleri; velayetnâmede bir tasavvuf büyüğünün hayatı; fütüvvetnâmede tasavvuftaki insan tipinin özellikleri; vücutnâmede ise tasavvufa göre insanın yaratılış süreci anlatılır.

Cevap D

33. Tekke edebiyatında tasavvufla ilgili konular işlenmiş, bunun dışında konulara yer verilmemiştir.

Cevap E

34. Divan şiirinin en büyüklerinden sayılıp da esin kaynaklarının başında Mevlana'nın olduğu şair, Şeyh Galip'tir. Onun tasavvufi mesnevisi ise Hüsn ü Aşk adlı eserdir.

Cevap B

35. Kitab-ı Bahriye Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin değil, Osmanlı Amirali Piri Reis'in coğrafya eseridir. Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin eseri ise Paris Sefaretnamesi'dir.

Cevap B

36. Baki ve Fuzuli'nin verilen seçeneklere göre tek ortak noktası aynı yüzyılı temsil etmiş olmalarıdır. A, B, D seçeneğindeki özellikler Fuzuli ile ilgilidir. Şikâyetname adlı ünlü mektubu olan Fuzuli, Baki'nin aksine yaşarken değil öldükten sonra şöhreti artmış bir şairdir. Baki ise yaşadığı dönemde "şairler sultanı" unvanını almıştır

Cevap C

37. A seçeneğinde verilen Abdülhak Hamit Tarhan'ın roman türünde bir eseri yoktur. Sami Paşazade'nin tek romanı Sergüzeşt'tir. Ancak bu roman ilk realist roman değildir. Ayrıca bu yazarın şiirleri de yoktur. D seçeneğinde adı geçen Ahmet Mithat Efendi'nin hem şiiri yoktur hem çok sayıda romanı vardır. Muallim Naci de roman türünde eser vermemiştir. Parçadaki bilgiler Araba Sevdası adıyla tek romanı bulunan Recaizade Mahmut Ekrem'e aittir.

Cevap B

38. Rübab-ı Şikeste Cenap Şahabettin'in değil, Tevfik Fikret'indir. Ahmet Cevdet Paşa ise tarihçi kimliğiyle tanınır ama roman türünde eser vermemiştir.

Cevap C

39. Ahmet Mithat, Namık Kemal, Oğuz Atay isimleri mensur şiir yazmadıkları için hemen elenebilir. Recaizade Mahmut Ekrem mensur şiir yazmasına rağmen kahramanları Süreyya ve Necip olan Eylül romanının değil, kahramanları Bihruz Bey, Keşfi Bey, Periveş olan Araba Sevdasının yazarıdır. Dolayısıyla söz konusu olan yazar, Mehmet Rauf, eser de ilk psikolojik romanımız olan Eylül'dür.

Cevap A

40. Sultan Abdülhamit'in baskıcı yönetiminden yılgınlığa kapılarak Yeni Zelanda'ya kaçmayı düşünen topluluk Servetifünunculardır. Derginin yazı işleri yönetmenliğini bırakan da Tevfik Fikret'tir.

Cevap C

41. Piyale, Ahmet Haşim'e ait bir şiir kitabıdır.

Cevap A

42. Ahmet Cemil, Mai ve Siyah'ın; Rabia, Sinekli Bakkal'ın; Ahmet Celal, Yaban'ın; Şahin Bey ise Yeşil Gece'nin kahramanlarıdır. Bihruz bey, Araba Sevdası'nın kahramanıdır ama bu roman II. gruptaki romanlar arasında bulunmuyor.

Cevap A

43. Bu üç şairin tek ortak noktası aruzu Türkçeye başarılı bir şekilde uygulamalarıdır. Üçü de Millî Edebiyat akımından etkilenmemiştir. Mehmet Akif Ersoy heceyi hiç kullanmamıştır. Tevfik Fikret" Şermin" adlı çocuklar için yazdığı kitabın dışında; Yahya Kemal Beyatlı da "Ok" şiiri dışında heceyi kullanmamıştır. Tevfik Fikret'in dili sade sayılmaz. Mehmet Akif dışındakilerin Batı karşısında seçici davranma gibi bir yaklaşımları yoktur.

Cevap D

44. Verilen dörtlüklerde abab/ cdcd çapraz uyak düzeni görülüyor. "uzun/ ruhumuzun" sözcüklerinde zengin uyak, "heykel-i-n-i/ bel-i-n-i" sözcüklerinde tam uyak kullanılmış. Şiirin memleket edebiyatının bildirgesi niteliğinde olmasından ve Fecriati'ye alternatif bir anlayışı dile getirmesinden "sen" diye hitap edilenin Fecriati şairi olduğu anlaşılıyor. İlk dörtlükte "sen" ve "biz" karşıtlığına dayalı bir karşılaştırma yapılmış. Nazım biçiminin halk şiirinden alınmış olması ise doğru bir yargı değil. Halk şiirinde çapraz uyak düzeni sadece ilk dörtlükte olabilir.

Cevap E

45. III. ve IV. bölümler yer değiştirirse yanlış giderilmiş olur. Çünkü "Şıpsevdi" Hüseyin Rahmi Gürpınar'a, "Sözde Kızlar" da Peyami Safa'ya aittir.

Cevap D

46. Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nda Batı uygarlığını tanıma, Batı ile bütünleşme konusunda önceki dönemlere göre çok daha önemli gelişmeler sağlanmış fakat divan ve halk edebiyatından yararlanma konusundaki çabalar da eksik olmamıştır.

Cevap E

47. Valéry, Mallermé, Verlainé gibi şairlerin ortaya attığı şiir kuramı saf şiirdir. Bizde bu şiir anlayışını ilk benimseyenler Yahya Kemal Beyatlı ve Ahmet Haşim'dir. Bu şairleri izleyenler arasında adı belirtilen şairlere eklenecek isim ise Ahmet Hamdi Tanpınar'dır.

Cevap B

48. Cumhuriyet Dönemi halk şiiri önceki dönemlerden farklı olarak Cumhuriyet zihniyetini yansıtan konulara da yer vermiştir. Ancak verilen dörtlükte bu zihniyete ait ögeler yok.

Cevap A

49. Mümtaz'ın Nuran'a ve İstanbul'a âşık olduğu, İstanbul'un bir roman kişisi, bir sevgili olduğu roman Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Huzur adlı romanıdır.

Cevap B

50. Serbest nazımla yazılan bu şiirde günlük konuşma dilinin basitliği içinde, imgelere, söz sanatlarına yer vermeyen açık bir anlatım var. Ahmet Muhip Dıranas öz şiir anlayışına bağlı ve heceyi kullanan bir şair. Ece Ayhan şiirde kapalılığı tercih eden II. Yenici şair. Ataol Behramoğlu bireyselliği toplumcu gerçekçilik içinde işleyen bir şair. Hilmi Yavuz ise mistik bir duyarlılıkla yazdığı soyut şiirlerle tanınır. Bu durumda belirtilen özellikler sadece Orhan Veli'yi düşündürmekte.

Cevap C

51. Şiirde, sürüp giden alçaklıkların bitmesi, bebeklerin ölüm tehdidi altında yaşamaması isteniyor ve daha güzel bir dünya özlemi dile getiriliyor. Ancak işçi sınıfının sözcülüğünün yapıldığına dair herhangi bir işaret ya da ipucu bulunmuyor.

Cevap D

52. Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirinde parnasizmden etkilendiğini gösteren ögeler yoktur. O, sembolizmden etkilenen bir şairimizdir.

Cevap E

53. Arif Nihat Asya, İkinci Yeni şiirine uzak durmuş; Millî Edebiyat zevk ve anlayışına bağlı şiirleriyle tanınmıştır.

Cevap B

54. "Bereketli Topraklar Üzerinde" Orhan Kemal'e, "Demirciler Çarşısı Cinayeti " Yaşar kemal ait roman türünde eserlerdir. "Evet İsyan" İsmet Özel'in şiir, "Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe" Orhan Asena'nın tiyatro, "Mavi ve Kara" ise Sabahattin Eyüboğlu'nun deneme türünde eserleridir.

Cevap A

55. C'de verilen bilgide Oktay Akbal'ın komedi türündek
oyunlarıyla tanındığı belirtiliyor oysa Oktay Akbal tiyatr
türünde herhangi bir yapıt yazmamıştır.

Cevap

56. Gazap Üzümleri John Steinbeck'e, Buddenbrook Ailes
Thomas Mann'a, Dünya Nimetleri Andre Gide'e, Hayva
Çiftliği George Orwell'a ait eserlerdir. İhtiyar Adam ve De
niz ise parçada adı geçmeyen Ernest Hemingway'e aitti

Cevap

COĞRAFYA

1. Verilen kayaçlar içerisinde aşınmaya karşı daha dirençli olanı dış püskürük kayaçlardan olan andezittir. Bu nedenle oluşturacağı yer şekillerinin diğerlerine göre daha yüksek ve belirgin olacağı söylenebilir.

Cevap B

2. Grafikler sırasıyla Karadeniz, Karasal ve Akdeniz iklimlerindeki birer merkeze aittir. Buna göre II. grafikteki merkezin hayvancılık faaliyeti, küçükbaş hayvancılıktır.

Cevap C

3. Kesitler incelendiğinde I'de bitkilerin yükseltiye bağlı olarak bir yamaç boyunca oluşturduğu kuşaklar, II'de enlemlere göre bitki kuşakları, III'te ise kıyıdan uzaklaştıkça görülen bitki kuşakları verilmiştir.

Cevap B

4. Bir yerdeki ağaçların hakim rüzgar yönünden etkilenmesi, çevre koşullarından kaynaklanan ve ağacın sadece görünümü üzerinde etkili olan bir durumdur. Ağacın genetik yapısını etkilemez.

Cevap A

5. Akarsuların taşıyıp biriktirdiği materyallerden oluşan alüvyal toprakların en yaygın olduğu yerler delta ovaları, birikinti ovaları, vadi tabanları ile eski göl tabanlarıdır. I.'de kırmızımsı Akdeniz toprakları (terra – rossa) IV'te ise lateritleşmiş kahverengi orman toprakları yer alır.

Cevap E

6. B'de peri bacalarının D'de çağlayanın bulunması doğal ve turistik değerlerin sular altında kalmasına neden olur. Delta ovası (C) ve menderes (E) baraj yapmak için uygun hazneye sahip değildir. Ayrıca bu kesimler verimli tarım alanlarıyla kaplıdır. A seçeneğinde ise baraj yapımına uygun dar ve derin bir vadi verilmiştir.

Cevap A

7. Havzadaki su sorununun artması ekili dikili alan oranının giderek azalmasına neden olur.

Cevap E

8. I'de Türklerin kuraklığın etkisiyle Orta Asya'dan göç etmesine değinilmiştir. Bu durum doğal nedenlerle açıklanabilir. II'de Kavimler Göçü'ne yol açan Çin baskıları verilmiştir. Bu da siyasi nedenlerden biridir. III'te Amerika kıtasının keşfi sırasındaki bir göç hikayesi verilmiştir. Bu durum sosyal nedenlerle açıklanabilir. IV'te ise beyin göçüne örnek verilmiştir. Bu durum iş olanaklarının yetersizliğine ekonominin gelişmemiş olmasına dayanır.

Cevap B

9. Sürekli rüzgarların saparak ilerlemesinde dünyanın günlük hareketinin etkisi vardır.

Cevap E

10. Nüfus sayısı ile doğal kaynak tüketimi arasındaki ilişki göz önüne alındığında, nüfus artış hızı düşünce doğal kaynak tüketiminin azalması beklenir.

Cevap B

11. Japonya maden ve enerji kaynakları yönünden çok fakirdir. Ancak yeterli sermaye, iş gücü ve teknik gelişmeye sahip olduğu için, bu eksiğini dışarıdan ham madde alarak karşılama gücüne sahiptir.

Cevap A

12. Dünyanın Yedi Harikasından sadece Mısırdaki Keops Piramidi günümüze kadar gelmiştir.

Cevap E

13. Ticaret yollarının öneminin zaman içinde artıp azalması değişen unsurlara, farklı kıtalar arasında bir köprü durumunda olması ise değişmeyen unsurlara örnektir.

Cevap C

14. Orman yangınlarının en çok yaz mevsiminde görülmesi kuraklığın ve sıcaklığın artmasıyla açıklanabilir. Yangınların çıkış nedenleri arasında bilinmeyen, ihmal ve dikkatsizliğin öne çıkması da turizm sezonuyla ilişkilendirilebilir. Buna göre yaz mevsiminin de yağışlı geçtiği Doğu Karadeniz'de orman yangını riski azdır.

Cevap A

15. Üç farklı kıta arasındaki konumu, çevresindeki denizler ve sahip olduğu Boğazlar gibi unsurlar nedeniyle Türkiye'nin coğrafi konumu ulaşımı bu doğrultuda etkilenmektedir.

Cevap E

16. Nüfus artış hızı beşeri unsurlardandır.

Cevap E

17. I. Haritada tropikal kuşak ve alçak enlemlerde etkili olan kasırgalar, II. Haritada ise fay hatları ve levha sınırları ile paralellik gösteren tektonik depremler verilmiştir.

Cevap A

18. Birinci tablo için geleneksel tarımın hakim olduğu, geniş bir alana ve kalabalık nüfusa sahip Hindistan; ikinci tablo için modern tarım yöntemlerinin uygulandığı, yüz ölçümü küçük ve kırsal nüfusu az olan Hollanda örnek olabilir.

Cevap B

19. Uzak ülke ve kıtalar arasındaki yolcu ve yük taşımanın en ucuz yolu (deniz yolu) dur. Oto yol uzunluğunda birinci sırada olan kıta (Avrupa)'dır. Coğrafi konumu ve ekonomik olanakları nedeniyle hava yolu ulaşımında ilk sırada olan ülke (ABD) dir. Asya'da demir yolu alanında en gelişmiş ülke ise (Japonya) dır.

Cevap D

20. Rüzgâr ve güneş tükenmeyen enerji kaynaklarından olup, bu enerji kaynaklarının kullanımı ekolojik denge üzerinde olumsuz bir etki yaratmaz.

Cevap C

21. Bölgeleri tüm yönleriyle tanıyıp ekonomik ve sosyal gelişmelerini hızlandırma amacı güdülmüştür. İl sayılarını dengelemenin böyle bir sürece etkisi olmaz.

Cevap E

22. Sanayi üretiminin azalması, kuraklığın beşeri sürece olan etkilerindendir.

Cevap C

23. Verilen medeniyet merkezlerinden 3(Akdeniz medeniyetleri), 4(Mısır) ve 7(Çin) maden yönünden fakirdir. 5'te (Mezopotamya) ise taş az olduğundan kalıcı mimari yapılar oluşturulamamıştır.

Cevap E

24. Çarpık kentleşme, hızlı nüfus artışı sonucu yaşanan göç dalgasıyla ortaya çıkar.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. A	7. B	13. A	19. A	25. D	31. C	37. B	43. D	49. B	55. C
2. A	8. A	14. E	20. B	26. A	32. D	38. C	44. E	50. C	56. C
3. C	9. C	15. D	21. A	27. C	33. E	39. A	45. D	51. D	
4. E	10. D	16. A	22. D	28. E	34. B	40. C	46. E	52. E	
5. A	11. E	17. C	23. E	29. B	35. B	41. A	47. B	53. B	
6. E	12. B	18. A	24. C	30. D	36. C	42. A	48. A	54. A	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. E	9. E	13. C	17. A	21. E
2. C	6. A	10. B	14. A	18. B	22. C
3. B	7. E	11. A	15. E	19. D	23. E
4. A	8. B	12. E	16. E	20. C	24. A

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Parçaya göre, 19. yüzyıl romancıları ak-kara çatışmasında yazarın taraf tutmasını doğru bulmamış; bu yüzden kimi insanı sadece ak, kimini de sadece kara göstermek yerine, her insanı alaca (iki renkli) göstermek istemişler. İnsanı ak göstermek, onu iyi yönleriyle yansıtmak; insanı kara göstermek de onu kötü yönleriyle yansıtmak olacağına göre, insanı alaca göstermek de onu hem iyi hem kötü yönleriyle göstermek olur.

Cevap A

2. Parçada sözü edilen yazar, kafasında tasarladığı şemayı somutlaştırmak için, roman kişilerini araç olarak kullanıyormuş. Bu nedenle de roman kişileri ete kemiğe bürünememiş, cansız iskelet olarak kalmış. Roman kişileri, araç olmasaydı ne olurdu? O zaman canlanır, ete kemiğe bürünür, gerçekten yaşayan kişiler olurlardı. Başka bir deyişle, onlar aslında yazarın yarattığı, gerçek olmayan kişiler oldukları halde, inandırıcılıkları sayesinde, okuyucu onları sanki gerçekten varmış gibi, yaşayan bir kişiymiş gibi düşünür, hayalinde canlandırırdı. Ama roman kişileri, ete kemiğe bürünememişse demek ki inandırıcılıkları yok, okuyucuya gerçek bir kişi izlenimi vermiyorlar.

Cevap C

3. A'da ayrıntıların hoyratça kullanılıp malzemenin üst üste yığılması; B'de savruk ve dağınık bir roman izlenimi bırakması; D'de psikolojik tahlillerdeki başarısızlık; E'de yazarın ikide bir araya girip romanı röportaja itmesi olumsuz eleştiri özelliğinde yargılar. C'de ise romanın, işlediği konuyu geriye dönüşlerle verdiği söylenirken bununla ilgili olumlu ya da olumsuz bir yargılamaya gidilmiyor.

Cevap C

4. Dolaylama, bir varlığın tek sözcükten oluşan adını kullanmadan kalıplaşmış bir sözcük öbeğiyle anlatılmasıdır. Amaç, anlatımı etkili kılmaktır. Dolaylama örnekleri, o varlıklar için adeta ikinci bir ad olmaktadır. Örneğin, balık yerine kullanılan derya kuzusu... Parçada "Beyaz örtü altında kaybolmuş ağaçlar..." sözüyle başlayan son cümlede "beyaz örtü", kar yerine kullanılmıştır.

Cevap E

5. Şiirde sözü edilen, dile getirilen her şey, içeriktir. Duygu ve düşünceler, hayaller, olaylar, kişiler, kavram ve nesneler... Bütün bunlar şiirin içeriğini oluşturur. İlk cümlede Ülkü Tamer'in şiirlerindeki imgelerden (hayaller), kişi ve varlıklardan söz ediliyor yani şiirin içeriği hakkında bilgi veriliyor. Diğer cümlelerde ise dil ve üslup özelliklerine değiniliyor.

Cevap A

6. "Çağımızın siyah objektiften fotoğrafının çekilmesi" yaşama karamsar açıdan bakılması anlamında düşünülebilir. Karamsar bir açıdan bakınca, önceden insana umut veren her şey daha farklı gözüküyor ve bunlar birer kötülük kaynağı olarak görünüyormuş. Demek oluyor ki bakış açımızın karamsar ya da iyimser olması, yaşamla ilgili yorumlarımız da değiştiriyor.

Cevap B

7. Parçanın son cümlesinde, yazarın okuruyla ilk bağını kitabından önce dergilerde yayımladığı öyküleriyle kurduğu söyleniyor. Yani yazar, öykülerini ilkönce dergilerde yayımlıyor, sonra bir kitapta topluyor; dolayısıyla okurlar kendisini önce dergilerdeki öyküleriyle tanıyor. Buna göre soru kökündeki cümlede söylendiği gibi "Dergiler, yazarı okurla buluşturup tanıştıran platformlardır."

Cevap E

8. Kendisinden sonra doğrudan açıklama yapılacak cümlenin sonuna noktalı virgül değil, iki nokta konur. Parçada "Ataç üzerine iki konuda yazı yazmıştım" dendikten sonra bu iki yazının konuları belirtiliyor yani doğrudan açıklama yapılıyor. Dolayısıyla III numaralı yerde kullanılan işaret, noktalı virgül değil, iki nokta olmalı.

Cevap C

9. B'deki "ele başı" sözcükleri anlamca kaynaşarak tek bir kavramı karşılayan birleşik sözcük olmuştur; bu nedenle "elebaşı" biçiminde bitişik yazılmalıdır.

Cevap B

10. İyelik eki almış ad: uyku-m-u

Zaman zarfı: geceleyin

Belgisiz sıfat: bir (ses)

Çekimli eylem: dolar

Bağlaç: Yok

Cevap E

11. A) bırak-ıl-an: edilgen çatılı sıfat-fiil

B) kadar: edat

C) bile: bağlaç

D) kalamam: yeterlik bileşik eylemi (olumlusu: kalabilirim)

E) göz-ler-in- e: çoğul eki, 2.tekil kişi iyelik eki ve yönelme eki almış. Eklerin üçü de çekim eki.

Cevap E

12. Soruda adlaşmış sıfat soruluyor ancak sadece adlaşmış sıfatı bulmamız istenmiyor. Ek eylemle çekime girmiş bir adlaşmış sıfat bulmamız gerekiyor. İlk önce ek eylemi hatırlayalım: Ek eylem, adları yüklem yapan idi, imiş, ise, -dir birimlerine verilen ad. B seçeneğinde "güzeldin" sözcüğü de "idi" ek eylemiyle yüklem olmuş bir ad. Peki, bu sözcük sıfattan dönüşerek mi ad olmuş? Evet, "güzel" sözcüğü önüne bir ad getirildiğinde tekrar sıfat oluyor: Güzel kadındın.

Cevap B

13. "Gelmişim" eyleminde -mişli geçmiş zaman kipi -di'li geçmiş zaman kipinin anlamıyla kullanıldığı için eylem kipinde zaman kayması var. Şiirin öznesi, "aman" ünlemiyle perdeleri iyi kapatması konusunda hancıyı uyarıyor. Şiirde hancıya hitap ederek konuşan şair ya da şiirin öznesi, iletişim tablosunda göndericiyi, hancı da alıcıyı karşılar. Göndericinin hancıdan istedikleri de ileti ögesi. Ancak parçada dilin kanalı kontrol işlevinden değil, heyecan bildirme işlevinden söz edilebilir.

Cevap B

14. A) "sanat ve bilimsel alanlarda" tamlamasında ad ve sıfat türündeki tamlayanlar, ortak tamlanana bağlandığı için "sanat alanlar" gibi bozuk bir anlam ortaya çıkıyor. Yanlışı düzeltmek için "sanat ve bilim alanlarında" değişikliğine gidilebilir

B) "Benim ve amcamın oturduğu ev": Tamlama yanlışı. "Benim oturduğu ev" denmiş oluyor. Ayrı evlerde oturduklarına göre "oturduğumuz" da denilemez.

C) Tamlayan eki eksikliği. "... sürdürmesi ... yönü" sözcükleri tamlanan durumunda. Kimin sürdürmesi, kimin yönü? Yanıtın "yazarın" olması gerekir. O halde "Yazar" sözcüğü -ın tamlayan ekini almalı.

D) "Dürüst ve bencil olmadığı" sözünden "Dürüst olmadığı ve bencil olmadığı" anlamı çıkıyor. Oysa "Dürüst olduğu ve bencil olmadığı" denilmek isteniyor.

Cevap E

ESEN YAYINLARI

15. Parçada Kasım Efendi'nin fotoğraf makinesini kahveye getirmesi bir sandalyeye çıkarak kahvedekilere seslenmesi, yeni mesleğini onlara duyurması, bir kişinin belli bir yer ve zamandaki eylemlerinin ya da bir olayın anlatımı niteliğinde. Dolayısıyla parçada başvurulan anlatım biçimi öykülemedir.

Cevap D

16. Yazar, görme duyusuyla algıladığı ayrıntılara yer vermiş. Örneğin Emine abla dediği kişinin maltızda patlıcan kızartması, ufak tefek tıkız bir kadın olması yazarın görme duyusuyla algıladığı ayrıntılar. "Ufak tefek", "derin derin", "esmer mi esmer" "kapkara" gibi ikileme ve pekiştirmelerden yararlanılmış. Parçada bir kişinin eylemleri oluş sırası içinde anlatıldığı için öyküleme söz konusu ve öyküleme, gözlemci bir bakışla yapılmış. Anlatıcı "çirkin", cana yakın" gibi sıfatlar kullanarak yorum da katsa izlenimlerini aktarıyor çünkü Görsel ögeler aynı zamanda betimleme ögesi. Ancak parçada dokunma duyusuyla ilgili ayrıntılara yer verilmemiş. ("...yüzünün terini kollarına siliyordu" cümlesinde yazar, görme duyusundan yararlanıyor.)

Cevap E

17. Yazar, İstanbul'daki kavak kesme seferberliğini sevmediğini söylüyor. Gerçi bu faydasız ağaçların zararlarını kabul etmiyor değil. Ama parçadaki söyleyiş tarzından anlıyoruz ki bu ağaçların kesilmesinden pek hoşnut değil. Parçadaki düşünce akışı, bu hoşnutsuzluğun nedeninin belirtilmesini son cümleye bırakmış görünüyor. Nitekim E'de verilen "ama onları kesmeye nasıl ele varır insanın?" cümlesi, yazarın her şeye rağmen kavakların kesilmesini onaylamamasının nedenini açıklıyor.

Cevap E

18. Yazar, Basın Müzesi'nde açılan "yasaklı kitaplar" sergisinden söz ediyor. Ona göre bu kitaplar, düşüncede geri kalmışlığımızın belgeleri. Yazar bu kitapları zengin olsaymış, satın alır ve demir parmaklı bir kafese koyarak bütün dünyada dolaştırırmış. Bunu ibret için yaparmış. Herkese bu kitapların zararlı olduğunu, yazarlarını hapsettiğimizi ilan eder; böylece ülkemizi güçlü, insanlarımızı mutlu kıldığımızı söyler ve bu yaptığımızı tavsiye edermiş. Kitapları yasaklayıp yazarları hapse atmakla ülkenin günlük güneşlik, insanların mutlu olması oldukça abartılı bir bakışı yansıtıyor. Parçadaki bu ironik (alaycı) söyleyiş tarzından yazarın dokundurma (tariz) yaptığını, o kitapları yasaklayan, yazarları hapseden zihniyeti savunuyormuş gibi görünerek aslında tam tersine yerdiğini anlamamız zor olmuyor.

Cevap C

19. Parçada, kişinin kendini eleştirebilmesinin bir dizi meydan savaşının kazanılmasıyla sağlanan bir başarı olduğu söyleniyor. Peki, kiminle savaşılarak bu başarı elde ediliyor? Parçaya göre, kişi kendi kendisiyle, içindeki gurur ve böbürlenme dağlarıyla savaşarak kendini eleştirmeyi başarabiliyor. Yani kişi, kendini eleştirmeyi öyle kolayca başaramıyor, benlik duygusunu, gururunu aşmakta hayli zorlanıyor.

Cevap B

20. Alman sinemacı Avrupalı yönetmenler gibi film çektiğimizi, kendi dünyalarımızı anlatmadığımızı söylüyor ve bizim kendi Wenders'imiz varken niye bir de Türk Wenders'i seyredelim, diyerek Türk sinemasının özgün değil, taklit olduğunu vurguluyor.

Cevap D

21. Eleştirmen, yazdıklarının yanlış yorumlanmasını istemediği için yazısını yeniden yazma gereği duyuyorsa, yanlış anlaşılmamak için açıklamalara girişiyorsa doğru anlaşılmayı bekliyor demektir: Bu da onun açıklık niteliğine önem verdiğini gösterir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

22. Parçada "kenarlarından otlar fırlayan taş", "içi tozla karışık ter kokan kamyon" ifadelerinde betimleyici ögeler vardır. Yazar bir olay anlattığı için öyküleyici anlatımı kullanıyor ve I. kişili anlatımla yazıp olayı kahramanın ağzından anlatıyor. Süslü, sanatlı bir anlatım görülmediğinden anlatım yalın diyebiliriz. Eksiltili, yani yüklemsiz cümleler ise bulunmuyor.

Cevap B

23. Verilen cümlede "yazarlık" bir "altın bilezik" e benzetilerek teşbih yapılmış. Ayrıca "edebiyatın telini tınlatmak" sözünde de edebiyatın bir "çalgı"ya benzetilmesi söz konusu. Bu benzetmede kendisine benzetilen, yani "çalgı" söylenmediği için kapalı istiare yapılmış oluyor.

Cevap A

24. "— Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al / Diye hıçkırır kaval" dizelerinde bilmezlikten gelme sanatı olan tecahülüarif değil, intak (konuşturma) sanatı var. A'da "Bir hançer de sen vur, utanma" sözü aslında bir yergi ifadesi; şair böyle davrananları eleştirmek için sözü, tam karşıt anlamını kastederek kullanıyor ve tariz yapıyor. C'de "ayaklar" "bir çift güvercin"e benzetilerek teşbihibeliğ yapılmış. D'de şair, sevdiğini söylediği Aysel'e "git başımdan" demekle tezat yapıyor. E'de ise "ay ışığı" ve "hüzün" kişileştiriliyor.

Cevap B

25. Verilen dizeler aa bb cc biçiminde uyaklandığına göre mesnevi biçimiyle benzerlik gösteriyor. Dizelerde anlatıcı, ekmek parası için ileri yaşına rağmen güç şartlarda çalışan ve hastalanan bir ihtiyardır. Dolayısıyla parçanın türü, manzum hikâyedir. Halkın yaşayış tarzını bulduğumuz bu dizelerde açıkça verilen bir öğütle karşılaşmamız didaktik amacın somut ifadesi: " Kim kazanmazsa bu dünyada ekmek parası / dostunun yüz karası, düşmanının maskarası. "Mehmet Akif Ersoy, tüm şiirlerinde aruzu kullandığından manzumede hece ölçüsünün kullanıldığı ise doğru olamaz.

Cevap C

26. İsmail Habip Sevük, Cumhuriyet Dönemi yazarlarındandır. Verilen parçada yazarın gözlemlerine yorum kattığı "tasalı akan Fırat" gibi ifadelerde açıkça görülüyor. Yazar Fırat Nehri'nin ve kıyılarının güzelliğini öven ifadeleriyle memleket sevgisini yansıtıyor. Benzetme ve mecazlarla yüklü sanatlı diline rağmen, akıcı ve açık bir anlatımla yazıyor.

Cevap C

27. Kubbede Kalan Hoş Sada, Halide Edip Adıvar'ın hikâye, fıkra, sohbet, mensur şiir gibi bazı nesirlerini bir araya getiren eseridir. Verilen metinde İstiklal Savaşı'nı kazanan Türk askerlerinden övgü ve minnetle söz edilmiştir. Yazarın zafer heyecanını sıcağı sıcağına yansıtan metinde dilin heyecan bildirme işlevi ağır basmıştır. Öznelliği ve güncelliği dikkate alınırsa metinde makale değil, fıkra türüne özgü özelliklerin ağır bastığı görülür.

Cevap E

28. Oğuz Kağan destanı İslamiyet Öncesi Dönem'e aittir. Manas Destanı ve Dede Korkut Hikâyeleri ise İslam Uygarlığı Çevresinde Oluşan Türk Edebiyatı Dönemi'ne aittir.

Cevap B

29. İkinci ve dördüncü dizelerdeki "bağ" sözcükleri sesteş sözcüklerdir. Bunlarla cinaslı uyak yapılmıştır."Bana" sözcükleri yazılışları aynı olduğu gibi anlamları da aynı sözcükler olduğu için rediftir. Birinci dize dışındakiler 4+3 hece kalıbıyla yazılmıştır: Bah-çe sa-na /bağ ba-na. Manilerin ilk iki dizesi genellikle doldurmadır yani maninin asıl konusuyla ilgili değildir. İncelediğimiz mani yedekli değildir, olsaydı dört dizeye ek olarak iki dize daha eklenmesi gerekirdi.

Cevap E

30. Halk hikâyeleri sadece nazım biçiminde oluşturulmaz; nazım ve nesir karışık kullanılır.

Cevap A

31. Koçaklama, koşma nazım şeklinin bir türüdür. Kahramanlık, yiğitlik, savaş konusunda söylenir. C seçeneğindeki dizeler böyle bir konuyu işlemiştir. A seçeneği taşlama; B seçeneği ağıt; D ve E seçeneği de güzelleme örnekleridir

Cevap C

32. Herhangi bir şairin şiirlerinden birine şaka ya da alay yoluyla benzetilerek yazılan şiire "tehzil" "denir. Bunu nazire yapmakla karıştırmayalım. Bilindiği gibi nazire bir şiirin başka bir şair tarafından aynı kafiye ve ölçüyle yazılmış benzeridir. Mehdiye, övgü şiiridir. Mersiye birinin ölümü için yazılır. Surname sünnet törenlerini, şehrengiz bir şehrin güzelliklerini anlatan eserlerdir.

Cevap A

33. Hem halk edebiyatında hem de divan edebiyatında şiir, düz yazıdan daha önemli tutulmuştur.

Cevap D

34. Aruz ölçüsünün özel kalıplarıyla yazılması, rubaiye özgüdür. Tuyuğda sadece 11'li hece ölçüsüne benzeyen "failatün / failatün / failün" kalıbı kullanılırken rubaide 24 özel kalıp vardır. Ayrıca rubai Fars edebiyatında doğmuştur, tuyuğ ise Türk edebiyatına özgüdür.

Cevap C

35. "Vesiletü'n Necat" Süleyman Çelebi'nin mevlit türünde yazdığı bir mesnevidir. Dolayısıyla düz yazı biçiminde değil, manzum bir eserdir. Mercimek Ahmet'e ait Kabusnâme sade nesirle yazılan bir nasihatnamedir. Sinan Paşa'nın Tazarrunâme'si süslü nesir örneğidir. Bâbürnâme, Bâbür Şah'ın hatıra-gezi türündeki eseridir ve nesirdir. Mizanü'l-Hak ise Katip Çelebi'nin nesir türündeki eserdir.

Cevap B

36. Silahlara Veda adlı roman, Lamartine'e ait değil, ABD'li yazar Ernest Hemingway'indir. Ayrıca bu roman, romantik değil, realist romana örnek olur. Lamartine'e ait roman Graziella'dır.

Cevap B

37. Ayyar Hamza, Direktör Âli Bey; Çerkes Özdenler, Ahmet Mithat Efendi; Âkif Bey, Namık Kemal; Zoraki Tabip, Ahmet Vefik Paşa'nındır. Afife Anjelik ise Recaizade Mahmut Ekrem'e ait bir komedidir fakat Ahmet Vefik Paşa, adı parçada geçenlerden biri değildir.

Cevap C

38. Numaralı cümlelerde verilen özellikler bizi Namık Kemal'e götürmelidir. Her şeyden önce "vatan ve millet" şairi unvanı onu hatırlatacak önemli bir ipucudur. Ahmet Mithat ikiden çok fazla romanı olduğu; Ziya Paşa ve Muallim Naci roman yazmadıkları için; Samipaşazade Sezai'nin ise bir romanı (Sergüzeşt) olduğu için cevap olamaz.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

39. Servetifünun romancısı realizmden etkilendiği için romantik sanatçılar gibi kahramanlarını iyi-kötü ikilemi içinde sergilemez. Roman kişilerine karşı tarafsız olmak, onları iyi ya da kötü olarak yargılamamak, Servetifünun romanında belirginleşen bir özelliktir.

Cevap C

40. Ahmet Vefik Paşa, Millî Edebiyat Dönemi'nin değil, Tanzimat Dönemi'nin yazarıdır.

Cevap A

41. Refik Halit Karay, ilk romanı İstanbul'un Bir Yüzü'nde Mütareke Dönemi İstanbul'undaki yozlaşmayı anlatmış, daha sonra yazdığı romanlarında toplumsal ve siyasi konulara hiç girmemiştir. Yazarın romanlarında aşk, macera; hikâyelerinde memleket gerçekleri öne çıkar. Onun hiçbir eserinde Doğu-Batı ikilemini, aydın–halk çatışmasını göremeyiz.

Cevap D

42. Parçada sözü edilen yazar, Ziya Gökalp'tir. Türk'ün Ateşle İmtihanı ise Ziya Gökalp'e değil, Halide Adıvar'a aittir. Kızıl Elma ve Altın Işık şiir türünde, Türkçülüğün Esasları ve Türk Medeniyeti Tarihi nesir türünde eserlerdir.

Cevap C

43. 1914–1923 yıllarında, yani Millî Edebiyat Dönemi'nde Beş Hececiler dışında heceyle şiir yazanlar arasında Cahit Külebi'nin olması mümkün değil. Cumhuriyet Dönemi şairi Cahit Külebi hece şairi olmadığı gibi o dönemde yaşamış biri de değil.

Cevap D

44. Yahya Kemal Beyatlı şairliği ön planda olan bir sanatçı olmakla birlikte nesirleri de olan bir isim. Aziz İstanbul, Eğil Dağlar gibi nesir kitapları hemen akla gelenler.

Cevap D

45. Parçada geçen "yaban" adı, aydınlar ile Anadolu köylüleri arasındaki çatışmadan söz edilmesi, Mehmet Ali adında bir kahramanın olması, bu metnin Yakup Kadri'nin Yaban adlı romanından alındığını gösteriyor. Birinci tekil kişili anlatım, kahraman anlatıcının bakış açısıyla yazıldığının işareti. Anlatıcının aydın bir kişi olduğu ve köylülerce yaban olarak nitelendirilmesi, kendisini köylülerin içinde yalnız hissetmesi, romanda aydın-köyü çatışması üzerinde durulduğunu ortaya koyuyor. Romanın başkahramanı Ahmet Celal'in bir Anadolu köyüne sığındığı doğru bir bilgi. Ancak Yakup Kadri'nin bu romanı Millî Edebiyat Döneminde yazdığını söyleyemeyiz. Roman Cumhuriyet Dönemi eseridir.

Cevap E

46. Geceleyin Bir Koşu" (İsmet Özel), "Bir Gün Mutlaka" (Ataol Behramoğlu), "Hücremde Ay Işığı" (Refik Durbaş), "Hasretinden Prangalar Eskittim" (Ahmet Arif) II. Yeni sonrası toplumcu şiir geleneğine bağlı ürünlerdir. "Dünyanın En Güzel Arabistanı" (Turgut Uyar) ise II. Yeni ürünüdür.

Cevap D

47. Cumhuriyet Dönemi Edebiyatında dil sorunu çözülmüş, yazı dili büyük ölçüde konuşma diline yaklaştırılmış, Arapça-Farsça sözcüklerin kullanımı da konuşma dilindekileri pek aşmamıştır. C seçeneğindeki dizelerde geçen "fecr ve nümayan" sözcükleri, bu dizelerin Cumhuriyet öncesinde yazıldığını düşündürüyor.

Cevap C

48. Röportaj türünün ilk örmekleri Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nda verilmiş olsa da günlük (Tanzimat) ve fıkra (II. Meşrutiyet) türünün ilk örnekleri daha eski dönemlerde verilmiştir.

Cevap E

49. Şair, unutmak istemediği çocukluk ve gençlik yıllarını özlemle anıyor. Şiirin bütününde bu özlem duygusu var. Dolayısıyla şiirin teması geçmişe özlemdir.

Cevap B

50. Seçeneklerde verilen yazarların Attila İlhan dışında hepsi oyun yazarı. Ancak içlerinde romanları da bulunan tek yazar, Necati Cumalı. Yazarın Ezik Otlar, Mine, Vur Emri, Derya Gülü, Yaralı Geyik adlı oyunları da tiyatro edebiyatımızın ünlü eserleri arasında.

Cevap C

51. Şiirin serbest nazımla yazıldığını görmemiz, şairinin Sezai Karakoç olduğunu anlamamız için yeterli oluyor. Çünkü diğer seçeneklerde verilen isimler, Ahmet Muhip Dıranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Ahmet Kutsi Tecer, Necip Fazıl Kısakürek hece ölçüsüyle ve düzenli nazım biçimleriyle yazan şairler.

Cevap A

52. I. metin, bireysel bir duyuşu soyut bir anlatımla ve serbest ölçüyle dile getiriyor. İkinci Yeni şiirine pek benzemeyen bu şiir 1980 sonrası döneme ait olabilir. Ancak Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir olması düşünülemez.

II. metin, serbest çağrışımlara dayalı, anlam açıklığı olmayan, imgeselliği ön planda tutan bir şiir. İkinci Yeni özellikleriyle örtüşüyor.

III. metin, emek, barış, üretim, kardeşlik kavramları üzerine kurulmuş; sömürüye, ezenlere muhalif bir söylem söz konusu. "İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiir"e örnek olabilir.

IV. metin, şiiri konuşma diline indirgeyen, günlük yaşamın basit ayrıntılarını imgesiz, sanatsız dile getiren, ölçü ve uyaksız bir şiir. Garip şiirinin tipik örneği.

V. metin 8'li hece ölçüsüyle yazılmış. Feymani mahlası ve söyleyiş özellikleri bu şiirin Cumhuriyet Dönemi halk şiiri olduğunu gösteriyor.

Cevap A

53. Verilen şiirde tasavvuf geleneğinden modern bir anlayışla yararlanılmaya çalışılmış. Ancak anlamın örtük olması, imgelere yer verme gibi özellikler, şiiri İkinci Yeni şiirine yaklaştırırken Garip şiiri etkisi hiç yok. Garip şiirindeki konuşma diline indirgenen basit söyleyiş, günlük yaşamla ilgili ayrıntılar bu şiirde söz konusu değil.

Cevap E

54. Hisar topluluğu Birinci Yeni şirine de İkinci Yeni şiirine de uzak kalır. Bu topluluktaki şairler Garip öncesi şiir anlayışını, yani geleneksel şiiri savunurlar. Ancak yeniliklere karşı olmadıklarını da vurgularlar. Onlar geleneği yıkmayı değil, devam ettirmeyi düşünürler. Yenilik anlayışları, geleneğe aykırı olmamakla sınırlıdır. Karşı çıktıkları bir başka konu da öz Türkçe akımıdır. Örneğin C seçeneğinde kullanılan "sevi" sözcüğünü Hisar şairleri kullanmak istemez. Ayrıca bu seçenekteki dizelerde konuşma dilinden uzaklaşma, anlamın açık olmaması Hisar şairlerine ters düşer.

Cevap C

55. İkinci Yeni şiirinin en popüler şairi olarak bilinen ve şiirleri Sevda Sözleri adlı kitapta toplanan şair Turgut Uyar değil, Cemal Süreya'dır.

Cevap D

56. Şiirde söz sanatlarının gereksiz olduğunu ileri süren topluluk Garipçilerdir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA

1. Her mevsim nemli, yazları sıcak, kışları ılıktır. Bitki örtüsü olumsuz kış mevsiminde yapraklarını döken ağaçlardır. Kartal, ayı, geyik, sincap, fare, sürüngenler, kuş türleri, çoktur. Bu biyom Ilıman yapraklarını döken ormana aittir.

Cevap C

2. Orta kuşakta yüksek yerler yerleşmeye uygun değildir. Çünkü bu alanlarda sıcaklık oldukça düşüktür.

Cevap D

3. Tablodaki bilgilere dayanarak dış ticaret hacmi her dönemde arttığına ulaşılabilir.

Cevap B

4. İstanbul'dan yola çıkan turist grubu; Kocaeli, Sakarya, Bolu, Ankara, Kırşehir, Nevşehir, Kayseri, Malatya üzerinden Adıyaman'da bulunan Kommagene Krallığına ulaşabilir. Bu güzergâhtaki Ankara, Malatya, Adıyaman Kommagene Krallığına ulaşmak için geçilecek illerdir.

Cevap B

5. Bilim adamlarının sınırlı olan doğal kaynakların artan dünya nüfusu yüzünden hızla tükendiğini ve çeşitliliğinin azaldığını alternatif kaynaklar bulunmadığı takdirde çevre sorunlarının yaşanacağını dile getirmesinde artan nüfus etkilidir.

Cevap A

6. Grafikte Türkiye'nin sayım yılları arasındaki nüfus miktarları verilmiştir. Bu grafikten nüfusun sürekli arttığına ulaşılabilir.

Cevap B

7. Üçüncül ekonomik faaliyette hizmet sektör yer almaktadır. Hizmet sektöründe; eğitim, sağlık, güvenlik, turizm, ulaşım, sigortacılık gibi faaliyetlerde çalışanlar yer almaktadır. Birincil faaliyetleri tarım sektörü, ikincil faaliyetleri de sanayi sektörü oluşturur. Fabrikatör sanayi sektöründe yer alır.

Cevap B

8. Golf Stream ile Labrador, Kalifornia ile Alaska akıntıları birbirleriyle karşılaşarak oksijen ve plankton varlığıyla balıklar için daha elverişli ortam hazırlar.

Cevap E

9. Fosil yakıtların kullanımının artması, Klimanjaro Dağının buzullarının erimesi, kutuplarda yaşayan kutup ayılarının neslinin tükenmesi, doğal afetlerde artışların görülmesi, ekosistemlerin değişmesinde artan nüfusun ihtiyaçları etkili olmaktadır.

Cevap D

10. Türkiye'de ahşap yapı malzemesinin çok kullanıldığı deniz kıyısındaki bir köyde günlük, yıllık sıcaklık farkı çok değil az olur.

Cevap D

11. Tabloda dünya miras listesi verilmiştir. Tabloya bakarak kültürel ve doğal mirasların çoğuna aynı kıtanın sahip olduğuna ulaşılamaz.

Cevap D

12. Güneş ışınlarının dönenceler arasına iki kez dik düşmesi eksenin eğik olmasıyla ilgilidir. Diğer maddeler yörüngenin elips olmasından kaynaklanır.

Cevap A

13. ZBK Zonguldak, Bartın, Karabük kalkınma planı Batı Karadeniz bölümünde yer alır.

Cevap C

14. İnkalar ve Mayalar Amerika Kıtasında kurulmuştur. Anadolu'nun bu uygarlıkların gelişimiyle alakası yoktur.

Cevap C

15. Şekli verilen piramit atık yönetimi piramididir.

Cevap D

16. Çevre bilincinin korunması ve savunulması aracılığıyla kurulan kuruluş Greenpeace'dir.

Cevap D

17. Özellikle yirminci yüzyılın ortalarına doğru hızlı nüfus artışı ile birlikte, tarım ve diğer alanlardaki sanayi ve teknolojinin hızla gelişmesine paralel olarak toprak kirliliği de artmaya başlamıştır. Toprak kirliliği her geçen gün daha da ciddi boyutlara ulaşan önemli çevre problemlerinden birisini oluşturmaktadır. Verilen bilgide teknolojik gelişmelerin toprak kirliliği üzerinde etkisinin artarak devam ettiği belirtilmektedir.

Cevap B

18. Bina sayısındaki artış şehirleşmeyi ve fosil yakıt kullanımı artışını sağlayacağından bu alanlar daha soğuk değil daha sıcak olacaktır.

Cevap A

19. Fay hatları, jeotermal enerji, Aydın – Germencik jeotermal enerji santrali birbiriyle bağlantılıdır. Demir çelik fabrikasında demiri eritmede taşkömürü kullanılır. Taşkömürü de Zonguldak'tadır.

Cevap E

20. Oran olarak bakıldığında en az oran farkı 1. merkezdedir. 1 merkezde %5, 2 merkezde yaklaşık %10, 3. merkezde %20, 4. merkezde %10, 5. merkezde %10 fark vardır.

Cevap A

21. Verilen bilgilere göre insan faaliyetlerinin (ayna düzeneği) doğal çevreyi etkilediğine ulaşılabilir.

Cevap C

22. Soru kökünde verilen bilgilerden pazarlama olanaklarının üretimi etkilediği söylenebilir.

Cevap B

23. GAP hakkında verilen bilgilerden "Proje bu bölgeden diğer bölgelere göçü artıracaktır" diyemeyiz. Gerçekte bu durumun tersi bir durumun olması söz konusudur.

Cevap D

24. Tablodaki bilgilere dayanarak en fazla istihdam oranı Türkiye'de olacağı görülmektedir.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. A	7. E	13. B	19. B	25. C	31. C	37. C	43. D	49. B	55. D
2. C	8. C	14. E	20. D	26. C	32. A	38. A	44. D	50. C	56. B
3. C	9. B	15. D	21. B	27. E	33. D	39. C	45. E	51. A	
4. E	10. E	16. E	22. B	28. B	34. C	40. A	46. D	52. A	
5. A	11. E	17. E	23. A	29. E	35. B	41. D	47. C	53. E	
6. B	12. B	18. C	24. B	30. A	36. B	42. C	48. E	54. C	

COĞRAFYA – 1

1. C	5. A	9. D	13. C	17. B	21. C
2. D	6. B	10. D	14. C	18. A	22. B
3. B	7. B	11. D	15. D	19. E	23. D
4. B	8. E	12. A	16. D	20. A	24. A

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. "Huzursuz ruh" tedirgin, hoşnut olmayan bir ruh olarak ifade edilmiştir.

Cevap B

2. A, B, D, E seçeneklerinde "sevgi ve acıma" soyut kavramları, ekmeği tuza batırmak, ağzını musluğa dayayıp su içmek, damlamak, kurşunlanmak gibi somut kavramlarla ifade edilerek somutlaştırma yapılmıştır. C seçeneğinde "yürek" somut anlamıyla, manda derisinden çarık da somut anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap C

3. Gerçekçi bir insan sabrını zorlamaz çünkü bu durum kişinin, gücünün üstünde bir çaba harcamasını gerektirir.

Cevap A

4. I. cümlede, "bence" diyerek kişisel görüşünü yansıtıyor. II. cümlede, 300 yıl önceki Paris'in, Parislilerce aynen korunduğu saptamasını yapıyor. IV. cümlede, bıraktığı mahallenin aynen kalmadığını belirterek değiştiğini vurguluyor. V. cümlede, geçmişe öykünmek hakkının İstanbulluların olduğunu belirterek bir yorum yapıyor. III. cümlede, gerçeklerden kaçmıyor; İstanbul'un, çocukluğunun kenti olmadığını belirterek gerçekleri kabul ediyor.

Cevap C

5. Suat'ın "Bırak bu manasız benzetmeleri... Bir şeyi öbürüne benzetmeden konuşamaz mısın?" cümlesi doğrudan dilin kendisine yöneliktir, dikkat "dil"e çekilmektedir.

Cevap A

6. I. sözcükte "oturduğun" sözcüğünde "k"den sonra ünlü geldiği için "k", "ğ"ye dönüşmüş. II. sözcük öbeğinde "ev arkadaşı"nda "v"den sonra "a" geldiği için "ulama" olmaktadır. III. sözcükte "öğrenmekten"de "k"den sonra gelen "d" sertleşerek "t" olmuştur. IV. cümlede "n, s, ş, y" kaynaştırma ünsüzlerinden biri kullanılmamış, "karşında" sözcüğündeki "n" 2. tekil kişi iyelik ekidir. V. sözcük, "de-mek" mastarına şimdiki zaman eki "-yor" getirildiğinde "-yor" eki, "e" ünlüsünü darlaştırarak "i" ünlüsüne dönüştürdüğü için ünlü daralması meydana gelmiştir.

Cevap D

7. "eylence", "eğlence" olmalı, "bir yer de..." ismin -de hâli olduğu için bitişik yazılmalı, "gördülermi" zarf öbeği oluşturan "mi" edatı ayrı yazılmalı. "Haz alırlarda", "da" bağlaç olduğu için ayrı yazılmalıdır.

Cevap C

8. "... bir kayın ormanı" eksiltili bir cümle olduğu için sonuna üç nokta getirilmesi uygundur. "Geyiklere dikkat! "sözü bir alıntı olduğu için ve dikkat çekilmek istendiği için çift tırnak içine alınır. Sözcükler, uyarı niteliğinde olduğu için ünlem işareti kullanılmalıdır.

Cevap C

9. Cümlede, "lokmaları" belirtili nesnesi kullanılmamış. Bu nedenle anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

Cevap A

10. A'da özne yüklem uyumsuzluğu vardır: "Ben de kazançlı çıktım, sen de kazançlı çıktın." olmalıydı. B'de herkes özne olduğunda yüklem tekil olur (gitti). C'de "oyunu" belirtili nesnesi ikinci yüklemle uyumsuzdur; oyuna (dolaylı tümleç) sözcüğü eksiktir. D seçeneğinde gereksiz yardımcı eylem kullanılmıştır, doğrusu "Sofrayı topluyorum, köfte yemeyen var mı?" olmalıydı.

Cevap E

11. Cümle, "Bulanık bulutlar arasından mavi gök parçalarının görünmesi gibi onun bulanık şiirlerinin arasından da yalın dizelerin ortaya çıkması (özne), gelecekteki şairi (belirtili nesne), haber vermektedir (yüklem) olarak sıralanmıştır. "Haber vermektedir." isim-fiili, ek eylem alarak yüklem olduğu için cümle, ad cümlesidir. Cümle, bir temel cümle yüklemi ve isim fiillerden oluştuğu için yapısına göre girişik birleşik cümledir. Olumlu yargı kullanıldığı için anlamına göre olumlu, yüklem sonda olduğu için söz dizimine (kuruluşuna) göre kurallı (düz) cümledir.

Cevap A

12. Birinci cümlede "olur" sözcüğü tek başına yüklem olduğu için yardımcı eylem değildir. İkinci cümlede "hissederim" sözcüğü yüklem, diğerleri belirtili nesnedir. III. cümlede "dilin başka bölgeleri", tamlananında sıfat tamlaması bulunan belirtili isim tamlamasıdır. IV. cümlede "elimdedir" ad soylu sözcüğü ek eylemin 3. tekil kişi eki "-dir"i almıştır. V. cümlede "Kestiremem." sözcüğü yapısına göre, kurallı birleşik eylemlerden yeterlik fiilidir. Sadece geniş zamanla çekimlendiği için basit zamanlıdır. Cümlede tek yargı bulunduğu için cümle, yapısına göre basittir.

Cevap A

13. Bu dizelerde "sevme" ve "öğrenmeyen" fiilimsileri kullanılmıştır. "Nasıl" ve "doldurabilir" birleşik sözcüklerdir. "Göğsüne" sözcüğünde çekim eki olarak iyelik eki ve ismin -e hâli kullanılmıştır. "Sevmeyi", "doldurabilir", "güzelliği", "göğsüne" sözcüklerinde hem yapım eki hem de çekim eki kullanılmıştır. Sadece "göğsüne" (göğüs) sözcüğü yapıca basittir.

Cevap E

14. Bu dörtlükte, "onlar" zamire, "şimdi" zarfa, "gibi" edata, "altadılmış" sıfata örnek gösterilebilir. Bağlaç yoktur.

Cevap E

15. Erkek modası ile ilgilenen kişinin, birikimi doğrultusunda, erkeklere tavsiyelerde bulunması istenmektedir ve modacı, yapılması gerekenleri sıralamaktadır.

Cevap B

16. Bize özgü matrak bir dünyanın olması, arada oluşumuzun ortaya çıkaracağı olgu "yaratıcılık"tır.

Cevap A

ESEN YAYINLARI

17. B, C, D, E seçeneklerindeki olumsuz yargıların geçerliliğini azaltan "ama" bağlacı bu yargıları karşıt bir yargıya bağlamıştır. Oysa A seçeneği zaten olumlu bir yargıyı dile getirmekte olduğu için bu yargıdan sonra "ama" bağlacının getirilmesi uygun değildir. Çünkü her iki yargı da aynı doğrultudadır.

Cevap A

18. Edip Cansever'in süseni, İlhan Berk'in taflanı örnek olarak verilmiş, kişinin duyguları yansıtıldığı için de dil, heyecana bağlı işlevde kullanılmış, birinci cümlede nesnel anlatım, "Bu şarkıdan etkilenmeyen var mıdır?" yargısında öznel anlatım yer almıştır. "Özellikle de çiçekler ve ağaçlar..." cümlesi eksiltilidir. Metinde "tatma" duyusuna yer verilmemiştir.

Cevap D

19. Metinde güncel bir olay işlendiği için yazının türü fıkradır. Fıkra, gazete ve dergi yazılarındandır. Göstermeye bağlı edebî türler tiyatro eserleridir.

Cevap E

20. Şiirde kullanılan "yağmurun ölüsü, kedi amipi, buz yorgunluğu" gibi söylemler, alışılmış değil, alışılmamış bağdaştırmalardır. Şiir içtenlikten uzaktır çünkü kapalı bir anlatımı vardır.

Cevap D

21. Bilgiç, bilgisiz olduğu hâlde bilgili görünmek isteyen, bilgili geçinen kimsedir. Bu parçanın yazarı ise olgun, içten, kültürlü ve dili iyi kullanan biridir.

Cevap D

22. Ressamlar, doğaya ve insanlara onları çıplak gözle algılayan izleyicilerden farklı bir bakış açısıyla yaklaşmaktadırlar. Yansıttıklarında kendi duyguları ve izlenimleri de vardır. Yani kendi gördüklerini izleyiciye de göstermeye çalışmaktadırlar. Bu durum izleyicide de farkındalık yaratmaktadır. Ressamların kendilerini beğendirme kaygısıyla hareket etmeleri söz konusu değildir.

Cevap E

23. Bir sanatçıya, çağa, ülkeye özgü teknik biçimlendirme üsluptur. Tonlama ise metnin duygu dünyasına göre sesin alçalıp yükselmesi, ses akışıdır.

Cevap C

24. "Kırk gün oldu kaynatırım kaynamaz." cümlesinde ve diğer ifadelerde olabilirlik sınırlarının dışına çıkılmıştır.

Cevap B

25. Bir sözü temel anlamının tam tersi anlamda kullanmaya tariz (dokundurma) adı verilir. Burada da dalkavukluk, gammazlık işini ustalıkla yapan kişi kusursuz olamaz.

Cevap C

ESEN YAYINLARI

26. İkinci ve dördüncü dizeler 4+4+3 duraklı, üçüncü dize 6+5 duraklı, 11'li (bir dizesi 12'li) hece ölçüsüyle yazılmıştır. İkinci ve dördüncü dizeler nakarat halinde tekrarlanmıştır. Birinci ve üçüncü dizelerde "-im var" rediftir, "şikâyet" ve "hikâyet" sözcüklerinde de zengin uyak kullanılmıştır. Dörtlük, destan nazım biçimiyle yazılmıştır.

Cevap B

27. Ünsüzle biten bir hecenin, ünlüyle başlayan bir heceye eklenerek açık hece durumuna getirilerek okunması ulamadır (liyezon). Sektimelih (güzel aksama), şiirde tek düzeliği ortadan kaldırmak için aruz kalıbında değişiklik yapmaktır.

Cevap D

28. Şairin mahlasının geçtiği beyte "makta" beyti adı verilir. II. beyitte Bakî'nin adı geçmektedir.

Cevap B

29. Bilge Kağan Anıtı 735 yılında oğlu tarafından diktirilmiştir. 732'deki Kül Tigin Anıtı'dır.

Cevap E

30. Özellikleri verilen halk edebiyatı sanatçısı Bayburtlu Zihni'dir.

Cevap A

31. Masallarda yüzeysel bir anlatım vardır. Neden - sonuç ilişkisine pek inilmez.

Cevap C

32. Özellikleri verilen, "hikemî" tarzdır. Öncüsü de Nabî'dir.

Cevap B

33. Azade, tek dizeden oluşan şiirdir.

Cevap D

34. Metindeki aşk, tasavvuftaki Tanrı'yı simgelemez, Tanrı'ya kavuşmak isteyen insanı simgelemektedir.

Cevap D

35. Yerli ilk roman Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat adlı eserdir. Bu eser verilmemiş.

Cevap A

36. "Hürriyet, kanun" gibi kavramlar, Tanzimat şiirinin konusu olmuştur.

Cevap B

37. "Ondokuzuncu Asır" şiirinin şairi ve yenileşme konusunda insanları ikna etmeye çalışan devlet adamı Sadullah Paşa'dır.

Cevap A

38. Özellikleri verilen edebî döneme Edebiyat-ı Cedide (Servetifünun) adı verilmiştir.

Cevap B

39. "Pejmürde" adlı şiir kitabı Direktör Âli Bey'in değil, Recaizade Mahmut Ekrem'indir.

Cevap D

40. Mensur şiir, Türk edebiyatında ilk kez Servetifünun Dönemi'nde Halit Ziya Uşaklıgil tarafından yazılmıştır.

Cevap B

41. 23 Mayıs 1919'da Sultanahmet Mitingi'nde halka seslenen ve onlara yemin ettiren sanatçı Halide Edip Adıvar'dır.

Cevap C

42. I. Yeniler şairane üsluba karşıdır. Günlük konuşma dilini şiirlerinde kullanmışlar, nükteli anlatıma yönelmişlerdir.

Cevap E

43. Tanıtılan sanatçı Ziya Gökalp'tir.

Cevap A

44. Kuyucaklı Yusuf adlı roman, Kurtuluş Savaşı'nı konu olarak almamıştır.

Cevap C

45. Heceyi, memleketçiliği savunan, Anadolu'yu tanıtmak isteyen bir şairin şiirinden alınmıştır. Bu özellikleri taşıyan sanatçı Faruk Nafiz Çamlıbel'dir.

Cevap B

46. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şairler "Mavi" dergisinde bir araya gelmemişlerdir.

Cevap E

47. Tanıtılan sanatçılar, Cengiz Aytmatov ve Cengiz Dağcı'dır.

Cevap C

48. Boş Beşik adlı oyun Güngör Dilmen'e değil, Necati Cumalı'ya aittir.

Cevap E

49. Toplumcu gerçekçi eserlerde iç sıkıntısı, bireysellik yoktur, geçim derdi ve toplumsallık vardır; estetizme önem verilmez. Her ikisinde de işlenen, değişik yönleriyle de olsa insan gerçekliğidir.

Cevap D

50. Kahramanları Mümtaz, Nuran, İhsan ve Suat olan roman Ahmet Hamdi Tanpınar'ın eseridir.

Cevap A

51. A, B, C, E seçeneklerinde şiir dilinde sapmalar vardır. D seçeneğinde ise şiir dilinde sapma yoktur.

Cevap D

52. II. Yeni şiirinde edebî sanatlara çokça yer verilir. I. Yeni (Garip) ise edebî sanatları kullanmaktan kaçınır, günlük dili kullanır.

Cevap C

53. "IV. Murat", Turan Oflazoğlu'nun oyunu, "Kahvede Şenlik Var", Sabahattin Kudret Aksal'ın oyunu, "Parkta Bir Sonbahar Günüydü", Recep Bilginer'in oyunu; "Göçmüş Kediler Bahçesi" ise Bilge Karasu'nun hikâyesidir.

Cevap E

54. Yazar iddiasız bir biçimde kendi kendisiyle konuşur gibi kültürel birikimini aktardığı için bu metin "deneme"dir.

Cevap B

55. Rıfat Ilgaz "Toplumcu Gerçekçi" yazarlarımızdandir. Diğerleri modernizm akımının ilkelerine uymuşlardır.

Cevap C

56. Makineleşme ve hızı yücelten edebî akım "fütürizm"dir. Egzistansiyalizm ise insanın özünü kendisinin yarattığını ileri sürer. Kadere inanmaz.

Cevap D

COĞRAFYA

. Kavram haritasındaki süreçler dikkate alındığında numaralı ortamlardan I'de püskürük, II de metamorfik, III'te ise tortul kayaçların oluştuğu söylenebilir. Buna göre traverten kimyasal tortul kayaçlara, obsidyen ise dış püskürük kayaçlara örnektir.

Cevap B

2. Rüzgar ve güneş tükenmeyen kaynaklardandır. Bu kaynaklardan enerji elde edilmesinin doğaya ve madde döngülerine zarar vermesi beklenmez.

Cevap A

3. Verilen açıklamalar sırasıyla; bitkiler, ayrıştırıcılar, organik maddeler ve etçil tüketicilere (etobur, ikincil tüketiciler) aittir. Su, karbondioksit, oksijen, azot, fosfor gibi maddeler ise inorganik maddelerdendir.

Cevap C

4. III numaralı tanıtım tundra bitki topluluğuna aittir. İklim türü de tundra olmalıdır. Kanada ve Sibirya'nın kuzey kıyılarında görülür.

Cevap C

5. Artvin nüfus yapısı, coğrafi konumu ve fonksiyonel özellikleriyle ancak yerel etki alanına sahiptir. Şam tarihi özellikleri, ulaşıma elverişli konumu ve nüfus özellikleriyle Arap dünyası için önemli bölgesel bir etki alanına sahiptir. New York ise ABD ve dünya ekonomisi için çok önemli bir merkezdir. Bu şehrin ekonomisinde meydana gelen belirgin bir değişme hemen hemen tüm dünyada hissedilebildiği için etki alanı küreseldir.

Cevap E

6. III numaralı bölge ile Güney Asya kıyıları gösterilmiştir. Güney Asya kıyılarının nüfuslanmaya elverişli olmasının nedeni tarıma elverişli muson iklimidir.

Cevap E

7. Oba, hayvancılıkla geçinen ailelerin çadırlarından oluşan geçici yerleşmelerdendir.

Cevap A

8. Kuzey Atlantik Yolu, Kuzey ve Güney Amerika ile Kuzeybatı Avrupa arasında bulunur.

Cevap C

9. I'de ham maddelerin işlenerek kullanıma sunulduğu ikincil faaliyetler (Sanayi), II'de insanların daha çok sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik üçüncül faaliyetlere (hizmet), III'te ise tarım, hayvancılık, ormancılık gibi geçim kaynaklarını kapsayan birincil faaliyetlere (tarım) değinilmiştir.

Cevap A

10. Hava ısıyı, ışığı, sesi ve kokuyu ileten bir ortamdır. Bu da iletişim sektörünün ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. İletişim sektörü verilen diğer alanlara göre daha yenidir.

Cevap A

11. Sıcaklığın yüksek olduğu ortamlarda, çiftliklerden fabrikaya süt taşıyan tankerler soğutuculu (frigofirik) olmak zorundadır. Bu durum maliyetin artmasına neden olur.

Cevap C

ESEN YAYINLARI

12. Erozyonla mücadele ekolojik dengenin korunmasına katkı sağlar.

Cevap D

13. Bu kişilerden birincisinin İç Anadolu Bölgesi'nden, ikincisinin Karadeniz Bölgesi'nden, üçüncü kişinin ise Güney Marmara, Ege veya Akdeniz kıyılarından bir yeri tanıttığı söylenebilir.

Cevap A

14. Japonya – Alaska birbirine yakındır. İki ülke arasından tarih değiştirme çizgisinin geçmesi zaman farkının fazlalaşmasına neden olmuştur.

Cevap D

15. Gazete – dergi kitap basım tesislerinin İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde yoğunlaşmasında etkili olan temel faktör pazarlama kolaylığıdır. Verilen diğer bölgelerin ortaya çıkmasında ham madde etkili olmuştur.

Cevap D

16. Barajların genel yararlarından biri depolanmış olan suyun kolaylıkla kontrol edilip yönetilebilmesidir.

Cevap B

17. Fosil yakıt tüketiminin artması küresel ısınmanın nedenlerinden biridir.

Cevap C

18. Verilen örneklerden I'de turizmin yeni iş olanaklarına ortam hazırladığına, II'de toplumlar arası sosyal ve kültürel etkileşime, III'te ise sağlıklı doğal çevre ile ekolojik etkilere değinilmiştir.

Cevap B

19. Yerel saati Başlangıç Meridyeninin yerel saatinden 2 saat geri olan yer 30° Batı meridyenindedir. Ekvator'un 444 km kuzeyinde yer alan nokta ise 04° Kuzey paralelindedir.

Cevap D

20. Paragrafta İngiltere'de sanayileşme sürecini başlatan avantajlı noktalar anlatılmıştır. Toprağın verimi ve tarım ürünü çeşidi ile İngiltere'de başlayan Sanayi Devremi arasında herhangi bir ilişki yoktur.

Cevap D

21. GAP'ın uygulama alanında numaralanmış illerden I. Gaziantep, II. Şanlıurfa, III. Diyarbakırdır.

Cevap E

22. Geleceğin ekonomisinde başarılı olacak bireyler için gerekli eğitim mesleki diplomayla sınırlı olmayıp, yaşam boyu öğrenim ilkesine göre yetişmektir.

Cevap C

23. Soğuk hava az, sıcak hava çok nem taşır. Soğuk havanın soğuması daha az yağışa neden olur. 1. merkezdeki hava 1,3 g yağış bırakacak, 5. merkezdeki hava ise 13 g yağış bırakacaktır.

Cevap B

24. Orta Doğu Petrol kaynakları yönünden zengin, su potansiyeli bakımından ise fakir bir bölgedir. Bu nedenle gerek günümüzde gerekse gelecekte, dünyanın başlıca sıcak çatışma ve gerilim bölgelerinden biri olduğu söylenebilir.

Cevap C

ESEN YAYINLARI

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. B	7. C	13. E	19. E	25. C	31. C	37. A	43. A	49. D	55. C
2. C	8. C	14. E	20. D	26. B	32. B	38. B	44. C	50. A	56. D
3. A	9. A	15. B	21. D	27. D	33. D	39. D	45. B	51. D	
4. C	10. E	16. A	22. E	28. B	34. D	40. B	46. E	52. C	
5. A	11. A	17. A	23. C	29. E	35. A	41. C	47. C	53. E	
6. D	12. A	18. D	24. B	30. A	36. B	42. E	48. E	54. B	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. E	9. A	13. A	17. C	21. E
2. A	6. E	10. A	14. D	18. B	22. C
3. C	7. A	11. C	15. D	19. D	23. B
4. C	8. C	12. D	16. B	20. D	24. C

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. Cümleye göre, insan, öğrendiklerini benliğine iyice sindirememişse, yani özümseyememişse bilginin hamallığını yapıyor. Bilindiği gibi "hamallık" taşıyıcılık demek; hamal, sırtındaki yükü sadece taşır, ondan yararlanmaz. Bu durumda, öğrendiklerini benliğine iyice sindiremeyen insan, onları özümseyemediği için bilginin hamallığını yapıyor, bilgilerinden yararlanamamış oluyor.

Cevap A

2. Yazar "... bu harika çocuğu Rimbaud ile aynı yere koyar." cümlesinde altı çizili sözle, onları eş değerde gördüğünü belirtmektedir.

Cevap B

3. İleri sürülen her düşüncenin bir de tersi vardır, farklı bakış açıları vardır.

Cevap D

4. A'da büyük sanatçı dendikten sonra dinleyicilerin onu dinlemeyip salonu terk ettiklerini söylemek, söze tariz (dokundurma), alay anlamı katıyor.

   B'de ona hayran olmamanın mümkün olmadığı söyleniyor, sonra da bunun zoraki bir hayranlık olduğu belirtilerek tariz yapılıyor.

   C'de kişinin ucuz politikacı olmaması, seviyeli tutumuna değil de aldığı ücretin yüksekliğine bağlanarak o kişiyle alay ediliyor.

   D'de kişinin paylaşmayı çok seviyor olması bir hastalığı paylaşmakla sınırlandığı için söz yine dokundurma anlamı kazanıyor.

   E'de ise herhangi bir alay anlamı bulunmuyor.

Cevap E

5. Daha niceleri, benzerleri var, örnekler çoğaltılabilir mantığıyla kurulan cümlelerin sonunda "üç nokta" kullanılmalıdır.

Cevap C

6. I. cümlede "kimbilir" sözü ayrı yazılmalı. IV. cümlede ise "yokederek" sözü ayrı yazılmalı.

Cevap E

7. B,C,D,E seçeneğindeki "-im" ekleri ek fiildir.

   A seçeneğindeki "-im" eki ise bir varlık veya nesnenin kime ait olduğunu gösteren iyelik ekidir.

Cevap A

8. A) Edat: Yok.
   B) İşteş eylem: "bekleşti", "koklaştı"
   C) Belirtisiz ad tamlaması: "Vatan borcu"
   D) Zarf öbeği: "dört senedir"
   E) Eylemsi: "biter bitmez"

Cevap A

ESEN YAYINLARI

9. A) Başından geçenleri (nesne) / ağlaya ağlaya (zarf t.) / öğretmene (dolaylı t.) / anlattı (yüklem).

B) Tiyatroda ulusallığı yakalayamayan toplumlar (özne) / uygar olamaz (yüklem).

C) Bu işi yapıp yapamayacağını (nesne) / bir daha (zarf t.) / düşün (yüklem).

D) Şair (özne) / bir şiiri tamamlamadan (zarf t.) / bir başkasına (dolaylı t.) / başlamaz (yüklem).

E) Bazı duruşmaların basına kapalı yapılması (özne) / yasaya / aykırı değildir (yüklem).

Cevap B

10. A) "eklendi" → ekle-n-di (başkası tarafından): edilgen eylem

B) Güya (zarf t.) / Einstein (özne) / "Bal arıları toplu şekilde ölmeye başlayınca kıyameti bekleyin" (nesne) / diyesiymiş (yüklem). Nesne bir iç cümle.

C) Kıyamet korkusu (özne) / insanoğlunda kökleşmiş bir duygu (yüklem). "kökleşmiş: sıfat-fiil.

D) Bu konuda her türlü kehanete (dolaylı t.) / kulak kabartılıyor (yüklem). Tek yargılı (basit) cümle.

E) Hele Amerika'da bu yıl bal arısı nüfusunun dörtte biri kısa sürede ölünce (yan cümle) / birçok kişiyi sıkıntı bastı (temel cümle). Sıralı değil, girişik birleşik cümle.

Cevap E

11. A seçeneğinde tamlayan eksikliği (Terazi burcunun tüm...) vardır. B seçeneğinde duruluk bozulmuş, aynı anlama gelen "yegâne" ve "tek" sözcükleri bir arada kullanılmıştır.

C seçeneğinde 8–10 Mayıs "tarihleri" yerine "günleri" demek gerekir.

E seçeneğinde yerinde kullanılmayan sözcük, anlatım bozukluğuna yol açmıştır: "... ilk İstanbul'a" değil, "... İstanbul'a ilk geldiğinde."

Cevap D

12. Parçada badem ağaçlarına ve onlara karşı bir güç olarak, kara kışa, sise, duman, çamur ve balçığa seslenilerek (hitap edilerek) bu varlıklar kişileştiriliyor. "çığlık çığlığa" "fıkır fıkır", "şarkı şarkı" ikileme; "defteri dürülmek" deyim. "Aşkım benim", "bayılıyorum" duygu anlatan sözler. Konunun örneklerle açıklanması ise parçada yer almıyor.

Cevap B

13. Edebali'nin Osman Gazi'ye vasiyeti olan bu sözlerde dil, alıcıyı harekete geçirme işleviyle kullanılmış, alıcı nasıl davranması gerektiği konusunda yönlenlendirildiği için emredici anlatım kullanılmıştır.

Cevap C

14. Parçada hayvan sevgimizin geçmişteki ile şimdiki derecesi karşılaştırılmış. Son cümlede "söz gelimi" bağlacıyla örnek verilmiş. "Kentlileşmeyi kendimize benzetmemiz ve köy irisine şehir dememiz" ifadesinde bir alay söz konusu. "Yüzümüze gözümüze bulaştırmak" deyimi kullanılmış. Tanım cümlesi ise hiç yok.

Cevap C

15. Parçada belli bir mekân ve zaman içinde anlatıcı kişinin eylemleri oluş sırası içinde, betimleyici ögelere de yer verilerek öyküleniyor. "Ayaz," "gecenin soğuğu", "hafif bir sıcaklık", "kızgın alevler" dokunma duyusuyla ilgili ayrıntılar. Birinci kişili anlatım ise "çıktık", "uyukluyorum", "bakıyorum", kımıldamamışız" yüklemlerinin çekimlerinden anlaşılıyor. Buna karşılık, parçanın anlatımında kişileştirme ve abartmaya rastlamıyoruz.

Cevap E

16. Parçada V. cümleye kadar olan bölümde hatıra yazmanın cesaret isteyen ve güç bir iş olduğundan söz ediliyor. V. cümlede ise edebiyatımızda hatıra türünün az olduğu belirtiliyor. Sonraki cümlelerde de bu yargı alıntılarla güçlendiriliyor. Dolayısıyla V. cümle ikinci paragrafın ilk cümlesi olmalı.

Cevap D

17. Paragrafta, romanda olduğu gibi tiyatroda da kişilerin yaşarlığının, yazarın kendini aradan çekmesine bağlı olduğu düşüncesi vurgulanıyor. Parçada söylenenlere göre, yazarın öğüt verme hastalığı yüzünden söze karışması, başka bir deyişle, tiyatro kişilerine onların kişiliklerine uymayan sözler söyletmesi, kişilerini birer kuklaya dönüştürür. O halde tiyatro eserinde kişilerin doğallığı, yazarın kendi kişiliğini gizlemesiyle mümkün olacaktır.

Cevap D

18. Parçada, çağımızı görmeden ölmüş sanatçıların mutlu sanatçılar oldukları söyleniyor. Onlar içlerinden geldiği gibi sanat yapmışlar. Ne yazdıklarına, niçin yazdıklarına, kimin için yazdıklarına karışan olmamış. Demek ki günümüz sanatçısına herkes bir şekilde karışıyor; herkesin ondan bazı beklentileri var. Dolayısıyla günümüz sanatçısı kendisini başkalarının beklentilerine cevap vermek zorunda hissediyor ve böyle bir sorumluluktan yakındığı için eski zamanların sanatçısına imreniyor.

Cevap A

19. Paragrafta yazarın çocukları çok sevdiği, çocuk sevgisinin tadını bildiği konu olarak ele alınmıştır.

Cevap E

20. Parçanın yazarı, şiirlerini Yahya Kemal ve Ahmet Haşim'inkilerle karşılaştırdığında onlardan daha iyi olmadıklarını ve daha sonra da onları geçemeyeceğini görmüş. İkinci ya da üçüncülüğe tahammülü olmadığından şiiri bırakmış. Ona bu kararı aldıran gerekçe, yaptığı işte en iyi olma hedefini benimsemesi.

Cevap E

21. Anıların yazılmasının gerekli olduğunu belirten A seçeneğ getirilmelidir.

Cevap A

22. Yazar, defterin serüvenini düşündüğünü söyleyerek gir yor söze. Cönklerden sarı yapraklı çizgisiz defterlere, da ha sonra da lüks kapaklı, beyaz kâğıtlı defterlere uzana bir serüven... Çeşit çeşit defter... Şimdi çoğu yok o defte lerin. Yazar, sözünü tamamlamamış henüz ama son cüm leyi biz bulacağız. Son cümlenin, bir önceki cümleyle v tabii parçanın bütünüyle bağlantısı olacak. Yazarın oku duğumuz son cümlesinde, şimdi o defterlerin yerinde ye ler estiği söyleniyordu. Bunun nedenini belirterek paragra fı noktalamak, bir seçenek olabilir. Nitekim E'de bu seçe neğin kullanıldığını görüyoruz. Yazar, "Bilgisayar çağı e çok defterlere etti edeceğini" cümlesiyle sözü bağlıyo Zaten diğer A, B, C ve D'deki cümleler düşünce akışın uymuyor.

Cevap

ESEN YAYINLARI

3. B, C, D, E seçeneklerindeki benzetmeler, benzetme yönleri kullanılmadığı için "kısaltılmış" benzetmelerdir. A seçeneğindeki ise teşbihibeliğdir. Yaşam, bir filme benzetilirken sadece benzeyen ve benzetilen kullanılmıştır.

Cevap A

4. Verilen dizeler 14'lü hece kalıbıyla yazılmış. İstanbul'un fethinin anlatıldığı şiirde tema, ulusal tarihle ilgili. Şiir, aa bb cc biçiminde mesnevi tipi, yani düz uyakla yazılmış. Dize sonlarındaki Ulubat-lı / at-lı, dağ / çağ, uc-u-n-da / avuc-u-n-da sözcüklerinde tam uyaklar görülüyor. Dizelerde ulusçuluk duygusu, kahramanlık ve savaş konusu işlendiğine göre lirik anlatımdan değil, epik anlatımdan söz edilebilir.

Cevap E

5. E seçeneğindeki parçada anlam, ikinci dizeye geçmeden dizenin sonunda tamamlanıyor, ikinci dize de kendi başına bir anlam birimi. Bu durumda bu dizelerde anjambmandan söz edilemez. Diğer seçeneklerde ise anlamın ilk dizede tamamlanmayıp ikinci dizede devam ettiği ya da ikinci dize içinde tamamlandığı görülüyor.

Cevap E

6. İşsiz, yersiz yurtsuz, alışveriş yapacak parası olmayan bir insanın işlendiği dörtlükte tema "yoksulluk"tur.

Cevap A

27. Şiirdeki Ferhat, sevgili tarafından yüreklendirilmemektedir. O, güçlü, dağları delen bir Ferhat değil, bir kayalığın içine kendi kendini oyan Ferhat'tır.

Cevap C

28. Parçada Japon insanı hakkında gözleme dayalı olarak bilgi veriliyor. Yazarın Japonya'da bulunduğu ve okuruna Japonya'yı tanıtmak amacında olduğunu anlıyoruz. Bu özellikler gezi yazısına özgü.

Cevap A

29. Verilen eserlerden "Tuna'dan Batıya" İsmail Habib Sevük'ün, "Denizaşırı" Falih Rıfkı Atay'ın, "Avrupa Mektupları" Cenap Şahabettin'in, "Anadolu Notları" Reşat Nuri Güntekin'in gezi yazısı türünde eserleridir. "Şehir Mektupları" ise Ahmet Rasim'in fıkra-sohbet türündeki yazılarının derlendiği eseridir.

Cevap E

30. Kutadgu Bilig, edebiyatımızda İslamiyet etkisindeki ilk yapıttır. Diğer yapıtlar İslamiyet öncesine ait Uygur metinleridir.

Cevap B

31. Halk edebiyatı gerçekçi bir edebiyat olmakla birlikte mecazlı ifadelerin olmadığı bir edebiyat değildir. Ayrıca halk edebiyatı sanatçılarının bazıları (Dertli, Erzurumlu Emrah, Seyrani, Bayburtlu Zihni...) divan edebiyatından etkilenmişler, eserlerinde Arapça, Farsça sözcükleri ve tamlamaları da kullanmışlardır.

Cevap D

32. Gevheri, Dertli, Erzurumlu Emrah, divan edebiyatı kültüründen etkilenmeyen şairler değillerdir. Bu şairler, divan edebiyatından etkilenmişler ve birçok şiirinde aruzu kullanmışlardır. Söz konusu şair için, daha çok aşk ozanıdır deniyor. Dadaloğlu lirik şiirler de söylemekle birlikte daha çok koçaklamalarıyla tanınan bir şair. Ayrıca gezgin bir şair de değil. Belirtilen özellikler tümüyle Karacaoğlan'ı tanımlıyor.

Cevap A

33. Taşlama türünde Seyrani, koçaklama türünde Köroğlu en tanınmış ozanlardır.

Cevap A

34. Divan edebiyatında birkaç örnek hariç hece ölçüsü hiç kullanılmamış, hece ölçüsüne yeni olanaklar kazandırılması söz konusu bile olmamıştır.

Cevap E

35. Metinde tanıtılan şair Ahmet Paşa'dır.

Cevap B

36. Nedim, mazmunları kırmış, ilk kez sarışın ve renkli gözlü bir kadından söz etmiştir. (Divan edebiyatında siyah saçlı, siyah gözlü güzelden söz edilir.)

Cevap E

37. Tanzimat Dönemi'nde klasisizmin kısmen ve dolaylı olarak, romantizmin yaygın biçimde, realizmin de ancak ikinci dönemde etkili olduğunu söyleyebiliriz. Gazetenin yerini dergiye bırakması ise daha çok Servetifünun Dönemi'ne özgüdür. Tanzimat Dönemi'nde heceye değer verilmiş ama bu düşünce uygulamaya aktarılamamıştır. Dolayısıyla aruz ölçüsü yaygın olarak kullanılmaya devam etmiştir. I. ve V. cümlelerde ise Tanzimat Dönemi'nde görülen özellikler verilmiştir.

Cevap C

38. Recaizade Mahmut Ekrem Servetifünun topluluğunun kurulmasına önayak olan kişidir. Onları eleştiren değil, destekleyen bir yaklaşımı olmuştur.

Cevap E

39. Dekadanlar makalesini yazan Ahmet Mithat Efendi'dir.

Cevap A

40. Nadide adlı romanı bulunan, Kavgalarım başlıklı eleştiri-polemik yazılarının yazarı Hüseyin Cahit Yalçın'dır.

Cevap C

41. Aruza Veda Millî Edebiyat Dönemi'nde aruzu bırakıp heceye geçen şairlerin duygu ve düşüncelerini dile getirirken dönemin zihniyetini de yansıtır. Şair aruza seslenirken de onun ağladığını ve güldüğünü söylerken de kişileştirme sanatına başvurur. Halit Fahri bu şiirle aruza veda etmiş, onun için de bu şiirini aruzla yazmıştır. Şiirde didaktik ögelerin ağır bastığı yargısı ise doğru değildir. Şiir liriktir.

Cevap E

42. Mehmet Emin Yurdakul, tiyatro türünde eser vermemiştir.

Cevap D

43. Ömer Seyfettin bir şair olmadığı için edebiyatımıza en çok şiir alanında değil, hikâye alanında katkı sağlamış bir yazarımızdır. Ali Canip ve Ziya Gökalp de şiirleri olmakla beraber edebiyatımıza katkıları bu türdeki ürünleriyle olmuştur diyemeyiz.

Cevap E

44. Dörtlükte hece ölçüsü ve sarma uyak kullanılmış. Şair, bireysel bir duyuşla ruhun, eşyanın ve zamanın dinginliğini dile getiriyor. Millî Edebiyat şiirinin memleketçi duyarlılığına uzak düşen bu şiiri içeriği ve ahenk ögeleri bakımından saf şiir ile ilişkilendirebiliriz. Buna karşılık verilen dörtlük, serbest nazımla toplumsal temaları işleyen toplumcu şiire de halkın günlük yaşantısını yansıtan Garip şiirine de ve anlam açıklığından kaçan İkinci Yeni şiirine de uzak bir şiir.

Cevap C

45. Nurullah Ataç, öz Türkçe akımının en ısrarlı savunucularından olmuş; kendisi de "tilcik", "dörüteri" gibi birçok öz Türkçe sözcük türetip yazılarında kullanmıştır.

Cevap B

46. Verilen metinde anı-portre özelliği var. Haldun Taner'in "Ölürse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil "adlı eseri anı-portre türündedir. Yazarın "Keşanlı Ali Destanı" tiyatro, "Devekuşuna Mektuplar" fıkra türündedir. "Bizim Yokuş" Yusuf Ziya Ortaç'a ait, "Kırk Yıl" da Halit Ziya'ya ait anı kitaplarıdır.

Cevap D

47. Mahmut Makal'ın gözlem notları "Bizim Köy", Talip Apay'dın köy romanı "Sarı Traktör", Fakir Baykurt'u ünlendiren köy romanı "Yılanların Öcü"dür.

Cevap A

48. Şiirde son dize bir sürpriz niteliğinde. Bu sanata terdit deniyor. Şairin "Şimdi durumu iyi" dedikten sonra son dizede bu kişi için "verem" demesi bir çelişki doğuruyor. Bu çelişkili ifade şiiri kara mizaha kaydırıyor. Tariz (ironi) sanatı da burada ortaya çıkıyor. Şiirde sıradan bir insanın konu edinilmesi, imge ve çağrışımdan uzak anlatım, Birinci Yeni şiirini hatırlatıyor. Bu durumda, imge ve çağrışımdan yararlanıldığı yargısı yanlış oluyor.

Cevap E

49. Görücü usulüyle evlenmenin zararları genellikle Tanzimat Dönemi'nde işlenmiş bir konudur. Cumhuriyet Dönemi'nde artık yaygın bir konu değildir.

Cevap C

50. Orhan Kemal, ele aldığı konulara genellikle iyimser bir açıdan bakan, kahramanlarına sevgiyle yaklaşan bir yazardır.

Cevap E

51. "Havuzbaşı" Sait Faik Abasıyanık'ın, "Konçinalar" Haldun Taner'in, "Yoksulluk İçimizde" Mustafa Kutlu'nun, "Pastırma Yazı" Selim İleri'nin öykü kitaplarıdır. Orhan Asena'ya ait "Tohum ve Toprak" ise oyun türünde yazılmıştır.

Cevap D

52. "Aylak Adam" Yusuf Atılgan'ın, "Ruh Üşümesi" Adalet Ağaoğlu'nun, "Göçmüş Kediler Bahçesi" Bilge Karasu'nun, "O/Hakkâri'de Bir Mevsim" Ferit Edgü'nün bireyi öne çıkaran romanlarıdır. A'da verilen "Amerikan Sargısı" ise Fakir Baykurt'un romanıdır. Hatırlanacağı gibi Fakir Baykurt, yapıtlarında bireyi anlatmaktan çok toplumsal çelişkileri, köy gerçekliğini yansıtır. Yazar, Amerikan Sargısı'nda 1950'li yıllarda Amerikalıların Ankara yakınlarındaki bir köyde başlattıkları çalışmayı anlatır.

Cevap A

53. Bu Ülke adlı yapıtıyla bir çağın, ülkenin vicdanı olmaya çalışan yazar, Cemil Meriç'tir. Mehmet Kaplan, Şiir Tahlilleri, Kültür ve Dil, Nesillerin Rüyası... adlı eserlerin yazarıdır.

Cevap B

54. "Gül Yetiştiren Adam" Rasim Özdenören'in, "Yenişehir'de Bir Öğle Vakti" Sevgi Soysal'ın, "Cinayet Fakültesi" Pınar Kür'ün, "Çiçekler Büyür" Emine Işınsu'nun romanlarıdır. Bu yazarlar Cumhuriyet Dönemi sanatçısıdır. Bir Ölünün Hatıra Defteri ise Servetifünun yazarı Halit Ziya Uşaklıgil'indir.

Cevap E

55. Söz konusu roman, Orhan Pamuk'a ait Beyaz Kale'dir. "Fatih – Harbiye" Peyami Safa'nın, "Şah ve Sultan" İskender Pala'nın, "Mesihpaşa İmamı" Samiha Ayverdi'nin, "Korsan Çıkmazı" Nezihe Meriç'in romanıdır.

Cevap B

56. Şair, şiirine ilham veren perinin kanatlarının asma köprülerin demir putrellerinden olduğunu; demir raylarda koşan demir beygirim dediği treni, saf kan Arap atına değişmeyeceğini; örümcek ağlarından çok, yaratıcıları mavi gömlekli mimarlar olan 77 katlı betonarme dağlarına hayran olduğunu söylüyor. Bu sözleriyle insan emeğinin eseri olan teknolojiyi yüceltiyor, ona hayranlığını ifade ediyor. Teknolojiyi överek yüceltme fütürizm akımında görülen özelliklerden biridir.

Cevap B

ESEN YAYINLARI

COĞRAFYA

1. Sadece yaz mevsiminde sıcaklığın 0°C'nin üzerine çıktığı, bitki örtüsünün yosunlar, likenler ve bodur bitkiler olduğu, kutup tilkisi, ren geyiği, boz ayı, kuşlar ve böceklerin hayvan türlerini oluşturduğu biyom tundra biyomudur.

Cevap B

2. Kiel Kanalı Almanya'dadır. Asya kıtasında değil Avrupa kıtasındadır.

Cevap C

3. Türkiye'de karstik yapının yaygın olduğu plato Taşeli Platosu'dur.

Cevap A

4. Verilen kayaç resmi kimyasal tortul taşlara örnektir.

Cevap B

5. Tsunami deniz içlerinde oluşan depremlerin yol açtığı dalgalardır. Bu iki kuvvet de iç kuvvetlerle ilgilidir. Kuraklık ve taşkın ise iklim şartlarıyla (yağış, sıcaklık) ilgilidir.

Cevap D

6. Grafikteki bilgilere dayanarak ilk üç ülkenin toplam üretimi diğer 5 ülkenin toplam üretiminden fazla olduğuna ulaşılabilir.

Cevap D

7. Tarih değiştirme çizgisine mesafe olarak 1. ve 3. kişi aynı uzaklıkta olamaz. Bu merkezlerin paralel dereceleri aynı olsaydı böyle bir durum görülebilirdi. Meridyen araları kutuplara gidildikçe daralır.

Cevap B

8. Küresel ısınmayla Kanada, Rusya, Norveç, İsveç, Finlandiya gibi ülkelerde tarımsal üretime uygun alanlar daha fazla genişleyecektir.

Cevap E

9. Dünya üzerine zamanla; gelir düzeyinin artmasına, ulaşım faaliyetlerinin gelişimine paralel olarak ortaya çıkan ekonomik faaliyet türü turizmdir.

Cevap D

10. Birecik ve Ilısu barajları GAP'la birlikte antik şehirleri sular altında bırakacaktır.

Cevap A

11. Haritada verilen V numaralı alan Antalya'da yer alan kalkınma projeleri kapsamında bulunmayan bir alandır.

Cevap A

12. Samyeli ve Kıble ülkemize güneyden esen sıcak karakterli rüzgarlardır.

Cevap D

13. Kaplıca turizmi yerşekillerinin çeşitlilik göstermesinden çok fay hatlarının bulunmasından kaynaklanan turizm etkinliğidir.

Cevap E

14. Grafikteki bilgilere dayanarak tarımsal üretimin gerilediğine ulaşılamaz. Tarım ve hayvancılık gelirlerinin azalmasında üretimin azalması değil sanayi sektöründeki gelirin artması etkilidir.

Cevap B

15. Verilen bilgiler anız yakmanın sonucunda görülecek olumsuzluklardır.

Cevap B

16. Ülkemizin doğu batı yönünde, kuzey güney yönünden geniş olması sulak alanlar bakımından zengin bir ülke olmasında etkili olmamıştır.

Cevap D

17. Paragraftaki bilgilere dayanarak çevre sorunlarının ortaya çıkmasında doğal afetlerin katkısının büyük olduğuna ulaşılamaz. Çevre sorunlarının ortaya çıkmasında insan faaliyetleri etkili olmuştur.

Cevap A

18. Aral gölü civarındaki pamuk tarımı için gereken su ihtiyacının Aral'ı besleyen derelerden sağlanması yoluna gidilmesi Aral Gölü'nün kurumasına ve yakın çevresindeki ekosistemin bozulmasına yol açmıştır. Bu cümleden yola çıkarak ihtiyaçlar karşılanırken uzun vadede ortaya çıkacak sonuçların görmezden gelinmesinden bahsedilebilir.

Cevap C

19. Tarım amaçlı aşırı su kullanımı yer altı suyu seviyesini düşürmesi insan faaliyetlerinin su döngüsü üzerine etkisine örnek verilebilir.

Cevap A

20. Türkiye'de bu güne kadar uygulanan ekonomi politikalarında nüfusu ülke genelinde dengeli dağıtmak yoktur.

Cevap D

21. Hazar bölgesi doğal kaynaklarını pazarlamada önem arz eden boru hatları Nabucco Doğalgaz Boru Hattı, Kazak Çin Petrol Boru Hattı, Bakü Tiflis Ceyhan Petrol Boru Hattıdır.

Cevap D

22. İcatlar hakkında verilen bilgilerden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı, çeşitli beşeri gelişmelerin doğal kaynakların önemini artırmış olmasıdır.

Cevap E

23. Tablodaki bilgilere dayanarak turizm gelirlerinde bir önceki yıla göre en fazla artışın 2004 yılında olduğuna ulaşılabilir.

Cevap C

24. III ve IV merkezlerde güneş saat 06:00'dan önce doğduğundan bu iki merkez Kuzey yarımkürededir. Bu tarihte vede her zaman Ekvatorda gece gündüz eşittir. 21 haziranda Kuzey yarımkürede gündüzler uzun olduğundan güneş erken doğar geç batar.

Cevap A

Cevap Anahtarı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1. A	7. A	13. C	19. E	25. E	31. D	37. C	43. E	49. C	55. B
2. B	8. A	14. C	20. E	26. A	32. A	38. E	44. C	50. E	56. B
3. D	9. B	15. E	21. A	27. C	33. A	39. A	45. B	51. D	
4. E	10. E	16. D	22. E	28. A	34. E	40. C	46. D	52. A	
5. C	11. D	17. D	23. A	29. E	35. B	41. E	47. A	53. B	
6. E	12. B	18. A	24. E	30. B	36. E	42. D	48. E	54. E	

COĞRAFYA – 1

1. B	5. D	9. D	13. E	17. A	21. D
2. C	6. D	10. A	14. B	18. C	22. E
3. A	7. B	11. A	15. B	19. A	23. C
4. B	8. E	12. D	16. D	20. D	24. A